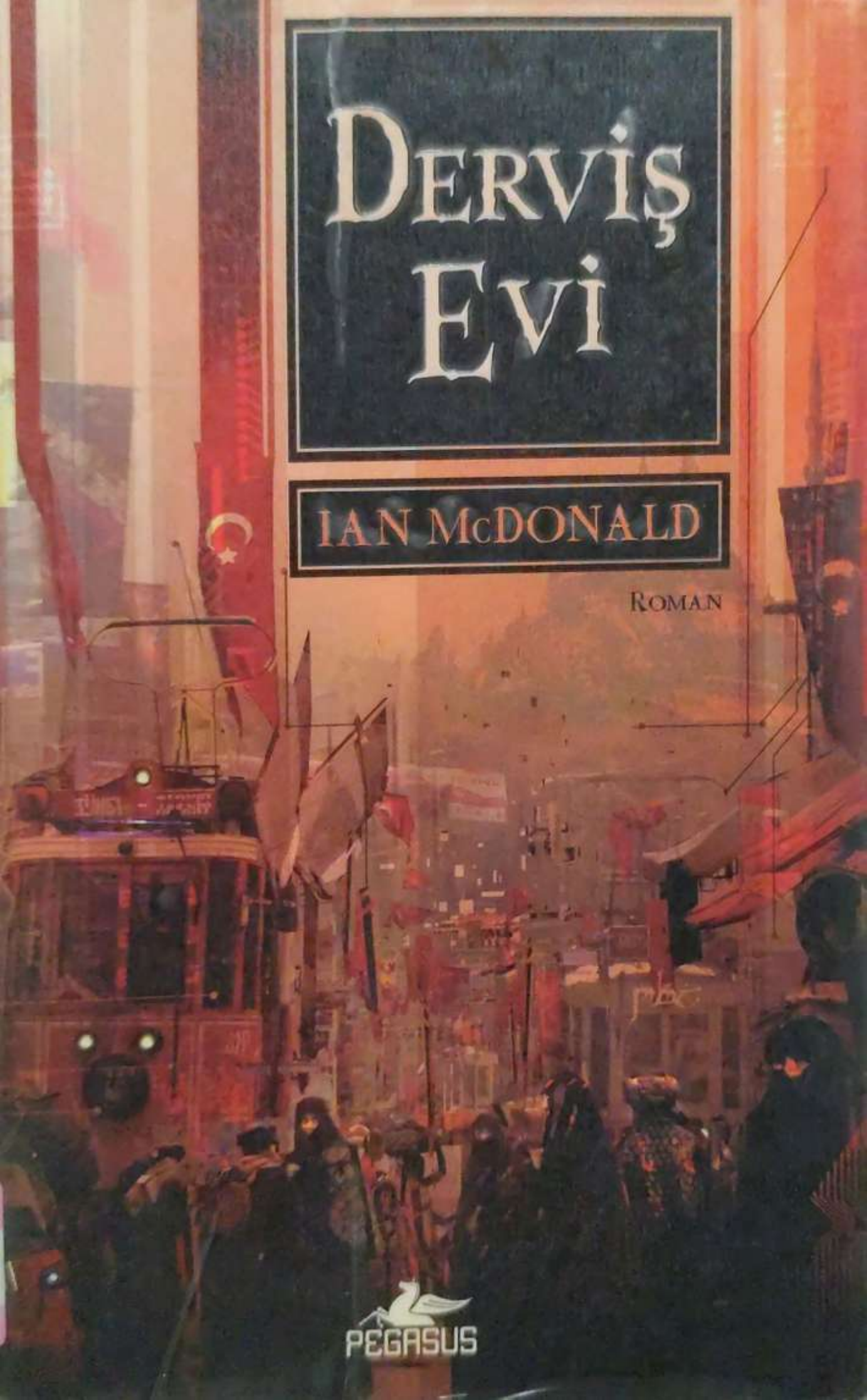

DERVİŞ
EVİ
IAN McDONALD
ROMAN
PEGASUS

Ian McDonald, çağımızın
en büyük bilim kurgu
romancılarından biri oluyor.
Washinton Post

Ian McDonald'ın en iyi
romancılarımızdan biri olarak
tanınması gerekir.
Amazon.com:
Yılın En İyi Kitapları

Yakın zamanın en tatmin edici
bilim kurgu romanı.
USA Today

McDonald'ın şaşırtıcı dünyası, tekrar
ve tekrar ziyaret edilmeye değer.
Booklist

Bilim kurgu türü, Ian McDonald'a
sahip olduğu için çok şanslı.
Cory Doctorow

DERVİŞ EVİ

Pegasus Yayınları: 316
Bestseller Roman: 128

DERVİŞ EVİ
IAN MCDONALD
Özgün Adı: DERVISH HOUSE

Yayın Koordinatörü: Yusuf Tan
Editör: Kemal Küçükgedik
Düzelti: Gamze Bulut
Bilgisayar Uygulama: Meral Gök
Kapak Uygulama: Yunus Bora Ülke
Kapak Baskı: Gündüz Ofset
Film-Grafik: Mat Grafik

Baskı-Cilt: Alioğlu Matbaacılık
Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: Mayıs 2011
ISBN: 978-605-4456-37-6

PEGASUS YAYINLARI © IAN MCDONALD, 2010

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Anatolialit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Gollancz (The Orion Publishing Group)'tan alınmıştır.

Yayınevinden yazılı izin alınmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yayıncı Sertifika No: 12177

PEGASUS YAYINLARI
Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han
No: 27/9 Taksim / İSTANBUL
Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46
www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

IAN MCDONALD

DERVİŞ EVİ

İngilizceden Çeviren:
ZELİHA BABAYİĞİT

PEGASUS YAYINLARI

Enid'e

Pazartesi

I

Beyaz kuş, İstanbul şehrinin üzerinde süzülüyordu: uçları siyah kanatlarıyla, yükselen havada süzülen bir leylek. Çan gibi açılmış tüyleriyle yirmi milyon insanın soluğunda dönüyor. Afrika'dan Avrupa'ya doğru uzanan, Victoria Gölü'nden ve Rift Vadisi'nden yükselip Nil'in gümüşi izini takip eden, Sina Çölü'nü ve Lübnan'ı geçip büyük Anadolu dörtgenine doğru ilerleyen görünmez termal bölgeleri takip eden on bin kuştan biri. Göçmenler bu noktada dağılıyor. Bazıları kuzeye, Karadeniz kıyılarına, bazıları doğuya Van Gölü'ne ve Ağrı Dağı'nın eteklerine. Ama büyük çoğunluk batıya uçup Anadolu'yu aşıyor, Boğaz'ın ışıltısını geçip Balkanların ve Orta Avrupa'nın verimli topraklarına uçuyor. Leylek, sonbaharda, kışı geçireceği Afrika'ya geri dönecek. Yirmi bin kilometrelik bir gidiş dönüş yolculuğu. Bu boğazda yirmi yedi yüzyıl boyunca var olan bir şehir bulunuyor, ama leylekler, yalnızca Tanrı'nın bildiği bir süredir, yılda iki kez buradan geçiyordu.

Üsküdar semalarındaki leylekler, sıcak hava dalgasından kopup kanatlarını iyice açarak havayı hissetti. İkili ve üçlü gruplar hâlinde, rıhtımlara, Sultanahmet ve Beyoğlu'nun camilerine doğru süzüldüler. Sürünün hareketlerinde bir matematik, basit dürtüler ve algoritmalardan örülü karmaşık bir güzellik vardı. Leylek dönen grubun önünde süzülürken, ısıyla ilgili hisleri ona bu göçte farklı bir şey olduğunu, yükselen sıcak havada ilave bir güç bulunduğunu söylüyordu. Kanatlarının altındaki şehir mevsim dışı bir sıcak dalgasıyla boğuluyordu.

Namaz vakti geçmişti, ama paranın vakti henüz başlamamıştı. İstanbul, Şehirlerin Sultanı, bağırarak uyanıyordu. Erken trafiğin sesi, motorların çığlığı cırtlak bir notadaydı. Taksi ve dolmuşların, yoldaki ve tüneldeki tramvayların, Boğaz'ın altındaki fay hatlarının derinlerine inen trenlerin gürültüleri de biraz daha kalın tonlardaydı. Boğaz'dan ağır gemilerin bas patırtıları yayılıyordu: Konteynerlerle dolu kocaman gemiler, Odessa ve Supsa limanlarında tamamen doldurulmuş Rus sıvı gazını taşıyan, yüzer camilere, basınç kubbelerine benzeyen tankerlerin yanından geçiyordu. Deniz araçlarının motorlarının sesi İstanbul'un kalp atışları gibiydi. Aralarından birkaç fırsatçı feribot hızla geçiyordu. Sirenler ve kornalar duyuluyor, motorlar Eminönü iskelesine yanaşıp ayrılırken sular fokurduyordu. Martıların çığlıkları her yeri kaplıyordu; martılar, her zaman martılar. Kirli, suç ortağı martılar. Kimse martıların yuva yapmaları için bacalarına platformlar koymazdı. Martılar hiçbir zaman nimetten sayılmazdı. Kepenklerin şangırtısı, minibüs kapılarının patırtısı. Sabah radyoları, pop müzik ve muhabbet. Çoğunlukla futbol sohbetleri. Şampiyonlar Ligi çeyrek finali. Galatasaray/Arsenal. Uzmanların sesi yüz binlerce balkon ve terastan yayılıyordu. Pop, futbol ve sıcak. Bu ısı dalgasının onuncu günüydü. Nisan ayında, sabahın yedisinde, sıcaklık otuz üç dereceydi. İnsanın aklı almıyordu. Meteoroloji uzmanları bunun sadece İstanbul'da sekiz bin kişinin öldüğü yeni bir Büyük Sıcak olup olmayacağını tartışıyordu. Deli bir sıcaktı. Şimdi akıllı bir dinleyici iki konuyu birleştirip telefon bağlantısında bu havanın soluk tenli İngilizleri bayıltmasının iyi bir şey olup olmayacağı üzerinde konuşuyordu.

Bütün bunların üstünde havalandırmaların homurtusu vardı. Penceredeki bir kutu, duvardaki bir vantilatör, çatıdaki pervane dizileri; hepsi sırayla dönüyor, hepsi sıcak hava devranına katkıda bulunuyordu. Şehir, yükselen sıcak hava ve mikro termallerden oluşan helezonlar hâlinde nefes veriyor gibiydi.

Leyleğin tüyleri yükselen havayı hissediyordu. Şehrin atık ısısı, onun bir sonraki termale ulaşmasını ya da alçalan bir kartaldan kaçması için gerekli olan birkaç fazla kanat çırpıştan tasarruf ettirebilirdi. Leyleğin hayatı bilinçsiz bir cebirden, enerji kazanımı ve enerji harcaması arasındaki hassas dengelerden oluşuyordu. Çatılara doğru alçalırken tüylerinin siyah uçları çırpınıyordu.

Patlama, uyanan şehrin daha büyük homurtusu içinde neredeyse fark edilmeden geçti. İlk sesler, kanat çırpmaları ve çığlıklar arasında havalanan güvercinlere ve martılara aitti. Sonra makinelerin sesleri duyuldu: araba alarmları, güvenlik alarmları, özel alarmlar, telefonların melodisi. Son olarak da insan sesleri ve çığlıkları eklendi.

Tramvay, Necatibey Caddesi'nin ortasında, durağa gelmeden durdu. Bomba arkada patlamıştı; mavi tavan yukarıya kalkmış, camlar ve kapılar havaya uçmuştu. İkinci vagonun arkasından duman çıkıyordu. Yolcular kendi başlarına caddeye kaçmayı başarmış, ne yapacaklarını bilemeden ortalıkta dolanıyorlardı. Bazıları yere oturup dizlerini yukarı kaldırmış, derin şoktaydı. Yayalar yardıma geliyordu. Bazıları ceketlerini ve paltolarını uzatıyor, bazıları cep telefonlarıyla arama yapıyor, elleriyle olay yerini tarif etmeye çalışıyor, bazılarıysa yardım etme ihtiyacıyla dikiliyor, ama ne yapacağını bilemiyordu. Çoğu geride durup seyrediyor, bir yandan da seyrettiği için suçluluk duyuyordu. Suçluluk duymayan birkaç kişiyse cep telefonlarına görüntü kaydediyordu. Ne de olsa haber kanalları vatandaşın getirdiği haberlere büyük paralar ödüyordu.

Tramvayın sürücüsü bir gruptan diğerine gidip iyi olup olmadıklarını, kayıp olan kimse olup olmadığını soruyordu. Herkes iyiydi. Sürücü kadın da ne yapacağını bilmiyordu. Kimse bilmiyordu. Sirenler duyulmaya başlamıştı. Onlar ne yapılacağını bilirdi. İnsanların arkasında ışıklar yanıp sönerken kalabalık aralandı. Kurbanları yardım edenlerden ayırmak zordu. Kan her yere bulaşmıştı. Necatibey Caddesi,

küresel bankaların ve sigorta şirketlerinin bulunduğu bir caddeydi, ama patlama haberleri hafif raylı sistem boyunca yayılmıştı. İstasyon istasyon, cadde cadde, tramvay tramvay bütün Beyoğlu kaynıyordu. Bombalamayı herkes öğrenmişti artık.

Boğaz'da uçan beyaz leyleğin gözünde, patlamanın merkezinden etrafa yayılan felç görülebiliyordu. Leylek gördüklerini anlayamıyordu; sirenler, uyanan şehrin gürültüsü içinde kayda değer olmayan seslerden bir başkasıydı, o kadar. Şehir ve leylek birbiriyle örtüşen, ama birbirinden ayrı olan evrenleri işgal ediyordu. Alçalışı onu yanıp sönen mavi ışıkların çevrelediği, bombalanan tramvayın üzerine doğru ve bir sonraki sıcak hava bölgesine taşıdı. Ardından İstanbul'un yükselen ısı dalgaları, leylekleri beyaz gövde ve siyah kanat yığınları hâlinde döndürerek, varoşların üzerinden Trakya'ya doğru taşımaya başladı.

~

Necdet kadının başının patladığını gördü. Sadece, güzel elmacık kemikleri ve kızıl saçlarıyla oldukça çekici olan kadın, onu üç kez kendisine bakarken yakaladığından, onunla direkt, meydan okuyan bir göz temasına girmekten kaçınmaya çalışıyordu. Kadına dik dik bakmıyordu. Necdet sapık biri değildi. Gözlerini kibarca birbirine sokulmuş kalabalıkta gezdirdi. Farklı bir zamanda farklı bir tramvaya binmişti: Yirmi dakika daha erken geliyordu, ama aktarma yaparak işe bir saatten az geç kalmasını sağlıyor ve böylece patron rolünü oynamaktan nefret eden Mustafa'yı sinirlendirmemiş oluyordu. Ve tramvay arkadaşları. Necdet'in artık çocuklara giydirmediklerini sandığı yüksek yakalı, mavi okul üniforması giymiş olan kız ve erkek çocuk. OhJeeWah Gumi sırt çantaları taşıyor ve doymak bilmez şekilde ceptep'leriyle oynuyorlardı. Sakız çiğneme hareketi bıyığı yüzünden daha çok dikkat çeken, dışarıya bakan adam. Yanındaki şık,

ceptep'inden spor haberlerini tarayan, moda ve iş adamı; üzerindeki mor kadife takım, kışın sıcak, yazın serin tutan ve dokunuşla ipekten kadifeye dönüşen nanoteknoloji ürünü kumaştan yapılmış olmalıydı. Bir tutam gri saçı başörtüsünden çıkıp alnına düşen kadın ve yüzündeki uzak bir üzüntü ifadesi. Kadın sağ elini kalabalığın arasından çekip boynundaki mücevhere dokundu. Ve kafasını patlattı.

Patlayan kafatasının sesi, bir an için başka her sesi içine çeken, derin, bas bir gürültüydü. Bu yüzden patlamadan sonraki an tam bir sessizlik oldu. Sonra sessizlik bozulup çığlıklara dönüştü. Tramvay sarsılarak durdu; ivmenin etkisiyle Necdet neredeyse yerinden fırlıyordu. Bu panikte yere düşmek, ölmek anlamına gelirdi. Necdet tepedeki tutamaklara uzanmayı başaramadığı için bağrışan kalabalığa tutunarak dengesini korudu. Kalabalık hâlâ kilitli olan kapılara hücum ediyordu. Vücutları, başsız kadını ayakta tutuyordu. Zarif, kadife takımlı adam tiz sesiyle delirmiş gibi bağırıyordu. Mor ceketinin bir kenarı parlak kırmızıydı. Necdet yüzünde ıslaklık hissediyor, ama kontrol etmek ya da silmek için elini kaldıramıyordu. Kapılar tıslayarak açıldı. Baskı o kadar yoğundu ki Necdet kaburgalarının parçalanmasından korktu. Sonra bir yön ya da amaç hissi olmadan, tramvaydan inme ihtiyacı dışında bir şey düşünmeden kalabalıkla birlikte caddeye sürüklendi.

Tramvay sürücüsü grupları dolaşıp iyi olup olmadıklarını soruyordu. Aslında yapabileceği bir şey yoktu, ama İETT'nin bir temsilcisi olduğu için bir şey yapmalıydı. Bu yüzden büyük, yeşil çantasındaki kutudan ıslak mendil dağıtıyordu. Necdet, tramvayı intihar saldırısına uğramış olan sürücü kadının, çantasını yanına almayı akıl etmesini takdir etti.

Islak mendil limon kokuyordu. Necdet'e göre koni biçiminde katlanmış bu beyaz şey, o güne kadar gördüğü en saf, en kutsal şeydi.

Necdet limon kokulu beyaz mendile hayranlıkla bakarken, sürücü, "Lütfen tramvaydan uzaklaşın," dedi. "Başka bir patlama olabilir."

Başında pahalı bir Hermes başörtüsü vardı. Necdet'in aklına, kendini patlatan kadının başındaki örtü geldi. Son anda kadının yüzündeki pişmanlığın, sanki bir mesaj almışçasına, birden köklü bir aile acısının ifadesine dönüştüğünü gördü. Gülümsemiş, sonra da boynundaki mücevhere dokunmuştu.

Yolcular okul çocuklarının yanına çömelmiş, rahatlatıcı sözlerle ağlamalarını hafifletmeye, onlara sarılmaya çalışıyorlardı. *Yüzlerinizdeki kanın onları daha çok korkuttuğunun farkında değil misiniz?* diye düşündü Necdet. Kendi yüzündeki ılık, ıslak serpintiyi hatırladı. Elinde top hâline getirdiği ıslak mendile baktı. Kırmızı değildi. Kan yoktu.

Herkes tepedeki helikoptere baktı. Konuşmalara ve telefonlara meydan okuyarak çatıların üstünden süzülüyordu. Sabah trafiğinin gürültüsünün arasından sirenler duyuldu. Ambulanslardan önce polis gelecekti. Necdet polisin etrafında olmak istemiyordu. Ona cevap vermek istemediği sorular soracaklardı. Kimliği vardı; herkesin kimliği vardı. Polis kimliğini tarayacaktı. Necdet'in o sabah bilet almak için kullandığı karbon borç kartını, bir gece önceki nakit para çekişini ve yine önceki akşam saat on sekiz otuzda kullandığı bir diğer borç kartını okuyacaklardı. Nakit para konusunda soru sorabilirlerdi. Nakit henüz yasa dışı değildi, ama gri bölgedeydi.

Bu sizin şimdiki adresiniz mi?

Hayır, Eskiköy'deki eski Âdem Dede derviş evinde kalıyorum. Ağabeyimle birlikte.

Ağabeyiniz kim? Böylece soracak başka sorular da bulabilirlerdi.

İsmet asma kilidi yeni aldığıyla değiştirmişti. Bir zincire asılı, parlak pirinçten bir madalyon. Tekkenin kepenkleri kapalı ahşap balkonları merdivenlerin üstüne uzanıyordu; burası, Fethi Bey Kahvesi'nin mutfak vantilatörlerinden gelen hava yüzünden yağlı ve pis olan, sanayi tipi çöp tenekelerinin arkasındaki özel, gölgeli bir girişti. Lale ve gül desenlerinin titizlikle işlenmiş olduğu eski Osmanlı tarzı ahşap kapı

yüzlerce yıldır kışın sıcağı, yazın soğuğu yüzünden grileşip çatlamıştı. Gizemlere açılan bir kapı. Karanlığa ve ekşimsi güvercin kokusuna açılan bir kapı. Necdet dikkatlice karanlığa girmişti. Işık, kapalı ve demir parmaklıklı pencere kepenklerinin arasından çizgiler hâlinde içeri süzülüyordu.

"Bunu yapmamalıyız," diye fısıldamıştı Necdet. İnsanı fısıldamaya zorlayan bir mimariye sahipti burası. "Burada insanlar yaşıyor."

"Ön tarafta yaşlı bir Rum ve evli bir çift var. Yalnız yaşayan bir sekreter kız. Ve eski semahanedeki kâfirler için olan o dükkân. Eninde sonunda onu da hallederiz. Bu kısım elli yıldır çürümeye terk edilmiş, öylece dağılıyor." İsmet ortada gururla dikiliyordu. Burası şimdiden onun olmuştu. "Burayı kaderine terk etmek bir suç. Allah eskisi gibi olmasını istiyor. Kardeşlerimizi buraya getireceğiz. Şuna bak."

İsmet tozlu odanın karşısındaki, diğerine benzeyen kapıyı açmıştı. İçeriye renkler ve daha da fazlası hücum etmişti: kırpılmış çimlerin verimli yeşili, güneşten ısınmış ahşabın kokusu, su şırıltısı ve aniden duyulan kuş sesleri. İsmet sanki cennetin kapısını açmıştı.

Bahçenin boyu altı adımdı, ama bir evreni içinde barındırıyordu. Avlunun etrafını saran çiçekli İznik çinileriyle süslü duvarlar, her mevsimde gölge ve korunak sağlıyordu. Fıskiye, güneşten ısınmış bir parça mermerden oluşuyordu ve su, fıskiyenin zambak şeklindeki ucundan havuza akıyordu. Mücevher parlaklığındaki kertenkele, güneşte dinlendiği yerden kalkıp çukur duvar boyunca koşarak altındaki gölgeye gizlenmişti. Kenarları çevrili küçük tarhlarda uzun ve otsu bitkiler büyümüştü. Toprak çikolata gibi koyu renkli ve zengindi. Yeşil bir yerdi burası. Bu alanın hemen üstündeki ahşap balkonun saçaklarındaki pencere kırlangıçları kafalarını indirip kaldırıyordu. Tiz çığlıkları havayı dolduruyordu. Dünkü *Cumhuriyet* gazetesi mermer bankta güneşten sararıyordu.

"Burada her şey çok sessiz," demişti İsmet. "Restorasyon yapanlar arkaya hiç uğramamış. Eski hücreler depo olarak kullanılıyor; içlerini temizleriz."

"Birisi buraya bakıyordur," demişti Necdet. Kendini orada yaşarken hayal edebiliyordu. Akşamları, ışığın çatının üstünden süzülüp o banka döküldüğü sırada gelirdi. Oturup esrar içerdi. Esrar için iyi bir yer olurdu orası.

"Burası iyi olacak," demişti İsmet, tepedeki balkonlara, küçük mavi dikdörtgen biçimindeki gökyüzüne bakarak. "Ben sana bakarım."

Necdet, polisin derviş evine taşındığını öğrenmesine izin veremezdi. Ağabeyi orayı, ait olduğu gizli İslami tarikat için bir ev hâline getirme niyetindeydi. Polis, gizli İslami tarikatların tramvayları havaya uçurduğunu düşünüyordu. Ve eğer eski adresine bakarlarsa, onun Başıbüyük'te ne yaptığını ve İsmet Hasgüler'in neden kardeşini kendi bakımı altına aldığını anlarlardı. Hayır, şu anda yalnızca sessizce ve aklı başında bir şekilde işine gitmek istiyordu. Hayır, hayır polisler kalsın.

Hâlâ dumanı tütmekte olan tramvayın üstündeki hava, vızıldayan, böceksi hareketlerle yoğunlaşmıştı. Böcekbot'lar. Sivrisinek boyundaki aletler, değişik amaçlar için farklı biçimlerde birbirine kenetlenebiliyorlardı; Necatibey Caddesi'nin üstünde yağmur damlaları gibi birleşerek olay yeri inceleme araçlarına dönüştüler. Serçe büyüklüğündeki robotlar, vızlayan pervanelerinin üstünde, güvercinlerin arasında dolaşıyor, kimyasal iz bulmak için havadan örnekler alıyor, araçların ve kişisel ceptep'lerin hareket kayıtlarını okuyor, olay yerini görüntülüyor, hayatta kalanları tarayıp kan ve duman lekeli yüzlerin fotoğrafını çekiyordu.

Necdet, robotlardan kaçacak kadar gelişigüzel hareketlerle, tramvaydan kurtulan kalabalığın dışına doğru geriledi. Yeşil tulumlu iki tıp görevlisi tramvay sürücüsünün yanına çömelmişti. Kadın artık titreyerek ağlıyordu. Baş hakkında bir şey söylüyordu. Onu, tavan ile tutma demirlerinin arasına sıkışmış, kendisine bakarken gördüğünü

söylüyordu. Necdet intihar bombacıları hakkında böyle şeyler duymuştu. Kafaları havaya fırlıyordu. Sonra da elektrik direklerinde, ağaçlarda, saçakların altında, dükkân tabelalarında bulunuyordu.

Necdet yavaşça seyirci kalabalığına karışıp aralarından geçti, açık caddeye doğru ilerledi. "Affedersiniz, affedersiniz." Ama bir adam vardı; tam önünde, büyük beden beyaz tişörtüyle dikilen iri yarı bir adam. Ceptep'ini tutan eli gözünün üstüne kalkmıştı; bugünlerde bu hareketin anlamı şuydu: *Seni kameraya çekiyorum.* Necdet eliyle yüzünü örtmeye çalıştı, ama iri adam geri geri gidip video çekmeye devam etti, etti, etti. Belki de şöyle düşünüyordu: *Bu video haberlerde birkaç yüz avro eder,* ya da, *Bunu internette yayınlayabilirim.* Belki de yalnızca arkadaşlarını etkilemeyi düşünüyordu. Ama tam Necdet'in yolunun üstündeydi ve Necdet arkadaki böcekbot motorlarının ruh emen sivrisinekler gibi vızıldadıklarını duyabiliyordu.

"Yolumdan çekil!" İki eliyle iri adamı itip geriye savurdu, sonra bir daha itti. İri adamın ağzı açıldı, ama Necdet'in adını söyleyen ses, tam arkasından gelen bir kadın sesiydi.

Dönüp baktı. Baş, göz seviyesinde havada duruyordu. Oydu. Başını tramvayın tavanında bırakan kadın. Aynı başörtüsü, altından çıkan aynı gri saç tutamı, aynı üzgün, özür dilercesine gülümseme. Kesik boynundan bir ışık hüzmesi çıkıyordu; altın rengi bir ışık. Konuşmak için tekrar ağzını açtı.

Necdet'in omzuyla çarptığı iri adam sendeledi. "Hey!" diye bağırdı. Denetleme robotları yükseldi. Dağılıp yeni bir şekil oluşturmaya hazırlanırken hışırdamaya devam ediyorlardı. Sonra tekrar denetleme moduna geri dönüp Tramvay 157'nin tahribatından başlayarak, dalga dalga yayılan trafiğin arasından olay yerine ancak ulaşan mavi ışıkların etrafında toplandılar.

Patlama, Can Durukan'ın sessiz dünyasında küçük, yumuşak bir alkış sesi gibiydi. Onun dünyası arabayla özel okula götürülürken geçtiği beş cadde, alışveriş merkezine giden yedi cadde ve otoyol, Âdem Dede tekkesinin önündeki meydan, yaşadığı derviş evinin gizli bahçeleri, koridorlar ve balkonlar, odalar ve çatılardan ibaretti. Bir fısıltı seviyesinde yaşanan bu dünyada bütün sesleri hemen tanırdı. Bu yeni, başka bir sesti.

Can kucağındaki düz ekrandan başını kaldırdı. Başını iki yana çevirdi. Can mesafeleri ölçme, dünyasına giren nano-seslerin yerini bulma konusunda neredeyse doğaüstü bir beceri geliştirmişti. Sese bir yarasa kadar duyarlı ve garipti. İki, üç blok güneyde. Necatibey Caddesi olabilirdi. Oturma odasından Necatibey Caddesi'nin küçük bir bölümü görünüyordu. Eğer Sülüğenci Sokağı'nın üstüne uzanan çatı terasının köşesine sıkışırsa Boğaz'ın gümüşten parçasını görebiliyordu.

Annesi mutfakta Can'ın kalbi için yararlı olduğuna inandığı yoğurtlu ve ayçiçeği çekirdekli kahvaltısını hazırlamakla meşguldü.

Koşmak yok! işaretini yaptı annesi; Şeküre Durukan'ın ellerinin hareketini güçlendirmek için takınabildiği bir sürü yüz ifadesi vardı. Şu anda öfkeli, "sana bunu söylemekten bıktım" endişeli yüz ifadesini kullanıyordu.

"Bomba!" diye bağırdı Can. İşaret dilini kullanmayı reddediyordu. İşitmesinde bir sorun yoktu. Sorun kalbiydi. Ve annesinin işitmesinde de bir sorun yoktu. Can bunu sık sık unutuyordu.

Can, birinci kattaki apartman dairesindeki en büyük gücünün sırtını dönmek olduğunu öğrenmişti. Dünyanın yarısını umursamayabilirdi. Annesi bağırmaya cesaret edemezdi. Tek bir çığlık onu öldürebilirdi.

Uzun QT Sendromu. Tatsız, formları dolduran bir isim. Kardiyo şok denmeli; Tam Kalp Krizi; garip ve potansiyel olarak ölümcül kalp durumu olan dokuz yaşında bir çocuğu konu eden, hilkat garibeleriyle ilgili TV belgeselinde verebileceğiniz türde bir isim. Can'ın kalbinden

karmaşa örüntüleri akıyordu. Potasyum ve sodyum iyonları, siyah laleler gibi fraktal güzelliğe sahip dalga cepheleri ve grafikler hâlinde çarpışıyordu. Bir şok bu senkronize elektrik akımlarını bozabilirdi. Ani, tek bir gürültü kalbini durdurmaya yeterdi. Araba alarmının sesi, kepenklerin şangırtısı, müezzinin aniden duyulan sesi ya da bir balonun patlaması Can Durukan'ı öldürebilirdi. Bu yüzden Şeküre ve Osman onun için ses geçirmez bir dünya yaratmıştı.

Dar denizlerin antik denizcisi Odysseus, Sirenler'in ölümcül şarkılarına direnmeleri için tayfasının kulaklarını balmumuyla tıkamıştı. Kurnaz bir denizci olan İason, Sirenler'in sesini Orpheus'un liriyle bastırmıştı. Can'ın kulak tıkaçlarına ilham veren şey bu iki kahramandı. Kulak tıkaçları nanodevrelerle örülmüş polimerlerden oluşuyordu. Kulaklarının yapısına tamamen oturuyordu. Gerçekliği boğmuyordu. Gerçekliği alıp ters çeviriyor, değiştiriyor ve neredeyse kendini iptal edecek şekilde geri veriyordu. Neredeyse. Kesinlik sağırlık anlamına gelirdi. Dünyanın fısıltısı Can'ın kulaklarına gizlice giriyordu.

Annesi ayda bir kez kulak kirini temizlemek için akıllı, küçük tıkaçları çıkarıyordu. Bu çok tehlikeli bir yarım saat oluyordu. Annesi ve Can, özel olarak dönüştürülmüş bir dolabın içine nar taneleri gibi sıkışıyordu. Dolabın içi kayıt stüdyoları gibi ses geçirmezdi, ama yine de tekkenin yaşlı kerestelerinden yayılan her boğuk tıkırtıda Can'ın annesi irkiliyor, gözleri irileşiyordu. O zaman kendisiyle en yumuşak fısıltıyla konuşuyordu. Can ayda bir kez ilaçlı pamuklu çubuklarla kulağı temizlenirken annesinin sesini duyabiliyordu.

Seslerin yok olduğu gün, Can'ın hafızasına güvenebildiği kadarıyla ilk hatırasıydı. Dört yaşındaydı. Beyaz hastane, kare biçiminde ve güneşi yansıtan camlarıyla oldukça modern görünümlüydü. Çok iyi bir hastane olduğunu söylemişti babası. Annesiyse pahalı olduğunu söylemişti; kentin yoksul kesimindeki bu harap tekkede yaşamalarına neden olan sağlık sigortasını Can'a hatırlatırken hâlâ bunu söylüyordu.

Can hastanenin pahalı olması gerektiğini biliyordu, çünkü denizin yanındaydı. Kulak kliniğinin ilerisinde konteynerlerle dolu büyük bir gemi vardı. O güne kadar gördüğü, hareket eden her şeyden daha yakın ve büyüktü. Tek kullanımlık, hijyenik çarşafın üstünde oturup bacaklarını aşağıya sallamış, bütün pencereyi dolduracak kadar çok sayıda geminin gelişini seyretmişti. Kulaklarına bakıyorlardı.

"Nasıl hissediyorsun?" diye sormuştu babası. Can başını bir o yana, bir diğer yana çevirmiş, kulaklarındaki yeni şeylerin varlığını hissetmeye çalışmıştı.

"Birkaç gün biraz rahatsız eder," demişti doktor. O anda bir ada kadar büyük olan o gemi gelmişti. "Ayda bir kez temizlemeniz gerekiyor. Elektronikler çok güçlüdür. Kırmaktan korkmanıza gerek yok. Bir deneyelim mi? Can..." Ve bunun üzerine işitme duyusu yok olup gitmişti. Dünyadaki bütün sesler evrenin en uzak kıyısına sürülmüştü. Doktor, babası, minik kuşlara dönmüştü. Kendi adıysa bir fısıltıya. Gemi sessizce geçip gidiyordu. Can onun dünyadaki bütün sesleri alıp götüren gemi olduğunu düşünüyordu. Terasa çıkıp Sülüğenci Sokağı'ndan aşağıya, Boğaz'ın V şeklindeki görüntüsüne bakarken, her konteynerinde farklı bir sesle, bütün sesleri geri getirecek olan o gemiyi göreceğini umuyordu.

Annesi o gece aşure yapmıştı. Özel bir gün için özel bir tatlı. Aşure, Can'ın Doğulu ailesi için büyük bir ziyafetti. Can, Nuh'un tatlısıyla ilgili hikâyeyi duymuştu. Gemi Ağrı Dağı'nda durduğunda yenmeden kalmış olan yedi şeyden yapılan bir tatlı olduğunu, annesi ve hayattayken anneannesi defalarca anlatmıştı. Ama o gece annesi ve babası bu hikâyeyi elleriyle anlatmışlardı. Bol şeker almış olan ve kulaklarındaki rahatsızlık yüzünden irkilen Can uyuyamamıştı. Havadaki patlamalar Barney Bugs duvar kâğıtlarında yanıp sönüyordu. Perdeleri açmıştı. Gökyüzü patlıyordu. Havai fişekler İstanbul'un üstünde çiçek açıyor, gümüş yağmurlar hâlinde yere iniyordu. Sarı

ve mavi çizgiler geceyi deliyordu. Altın rengi yıldız patlamalarından gümüş rengi şelaleler dökülüyordu. Bütün bunlar o kadar yüksekte oluyordu ki görebilmek için Can'ın başını iyice geriye atması gerekiyordu. Hepsi boğuk çatırtılar, kısık fışırtılarla gerçekleşiyordu. Ekmek kabuğunun kırılırken çıkardığı ses kadar gürültülü patlamalar. Neredeyse tam sessizlik, gökyüzündeki ışıkları, Can'ın o güne kadar gördüğü her şeyden daha parlak ve daha garip hâle getiriyordu. Dünya sona eriyor, göğün yedi katı yarılıp dünyaya ateş yağdırıyor olabilirdi. Havan topları yüklerini gittikçe daha yukarıya atıyordu. Can bunları algısının kıyısındaki patlamalar şeklinde duyuyordu; tıpkı bezelyelerin kabuğundan çıkması gibi. Şimdi bu parlak ordular, İstanbul'un güneş enerjisi panelleri ve uydu antenlerinin üzerinde savaşıyordu: ışık ve toplarla silahlanmış alev alev yeniçeri taburları, bir fısıltı hâlinde gökyüzünün bir tarafından diğerine dörtnala koşan parlak sipahiler. Yukarıda, yıldızlardan biraz daha aşağıda, yedi kat cennetin melekleri, yedi kat cehennemin melekleriyle savaşıyordu. Yakıcı bir an için gökyüzü, evrenin doğuşundan beri var olan bütün yıldızlar İstanbul'un üstünde toplanmış gibi aydınlanmıştı. Can, yukarıya dönük yüzünde bu ışığın gümüş ılıklığını hissetmişti.

Işık sönerken şehir de armağana karşılık vermişti. Önce Boğaz'dan başlayarak, gemi sireninin yumuşak flüt sesine, tankerlerin, feribotların, deniz otobüslerinin ve deniz taksilerinin korosu katılmıştı. Caddeler önce tramvayların dua kadar narin düdükleri, daha sonra da cırtlak araba ve kamyon kornalarıyla karşılık vermişti. Can duymaya çalışarak öne doğru eğilmişti. Âdem Dede Kahvesi'nden gelen dans müziğini duyabiliyordu. Kendi nabzı gibi atan temposunu hissedebiliyordu. Hepsinin altında, sevinç çığlığı atan ve haykıran, gülen ve şarkı söyleyen, sırf gürültü yapmanın verdiği neşe uğruna bağıran insan sesleri vardı; hepsi *kalabalığın* toplamına karışıyordu. Can'a göre bütün bunlar parazit sesinden ibaretti. İnsanlar, sokakları, iki

kahve ve bir mini marketin bulunduğu küçük meydanı doldurmuştu. Çoğunda küçük bayraklar, daha fazlasında şişeler vardı. Can, bu küçük Âdem Dede Meydanı'nda bu kadar çok insanın yaşadığına inanamıyordu. Arabalar bol bol korna çalıyor, camdan bayraklarını sallıyorlardı; Türkiye'nin kırmızı üzerine beyaz ay yıldızlı bayrağı ve üstünde altın yıldızlardan oluşan bir çemberin olduğu mavi bir bayrak. Aynı bayraklar Âdem Dede Meydanı'ndaki insanların elinde de vardı: hilal ve yıldız. Can, Sülüğenci ve Çalıntı Tavuk Sokağı'nın köşesindeki konağın balkonunda dans eden bağrı açık adamı seyretmeye başlamıştı. Ay ve yıldızı kırmızı yüzüne boyamıştı. Hilal yüzünden gülümsüyormuş gibi görünüyordu. Aşağıdaki kalabalığa el sallamak için dönmüş, onlar da el sallayarak karşılık vermişti. Adam aşağıya atlayacakmış gibi yapınca Can nefesini tutmuştu. Adam kendisiyle aynı yükseklikteydi. Kalabalık adama devam etmesi için tezahürat yapmaya başlamış, adam birden kendini bırakıvermişti. Can onu hep, derisi terden parlak, sokak lambaları boyunca düşerken, yerçekimine rağmen sürekli sırıtan yüzüyle hatırlayacaktı. Adam kalabalığın içinde gözden kaybolmuş, Can ona ne olduğunu hiç öğrenememişti.

Annesinin yanında olduğunu yalnızca kolundaki dokunuştan anlamıştı.

"Neler oluyor?" diye sormuştu Can. Kendi sesi bir kertenkeleninki kadar zayıf geliyordu. Annesi yanına çömelmiş, dudaklarını kulağına yaklaştırmıştı. Annesi konuşurken, Can onun sesini duyduğu kadar gıdıklamasını da hissetmişti.

"Can, yavrum, artık Avrupalıyız!"

Can derviş evinin sessiz koridorlarında koştu. Dış dünyayı gören en iyi noktaları çok iyi biliyordu. Terasa koştu. Hava, ısınmış ahşap mobilya ve kuru sardunya kokuyordu. Sarsak ahşap korkuluğun üstünden bakabilmek için parmak uçlarında yükseldi. Anne babası onu fısıltı dünyasına hapsetmiş, ama terastan aşağıya düşebileceğini

hiç akıllarına getirmemişti. Havada dönen leyleklerin arasından yükselen dumanı gördü. Fazla duman yoktu. Düşündüğü gibi Necatibey Caddesi'ydi. Yıllar içinde eskimekten parlamış balkon demirlerini tutan parmakları bembeyaz oldu. Âdem Dede Meydanı'nın üstündeki hava, toz hortumu veya çekirge sürüsünü andıran taneciklerle kaplanmıştı. Sivrisinek büyüklüğündeki böcekbot'lar havada hızla uçuyor, sokak lambalarının ve elektrik kablolarının etrafından dolaşıyor, birbirine yakın apartman blokları yüzünden öfkeli bir devinim gibi ilerliyorlardı. Can heyecanla yumruğunu demirlere indirdi. Dokuz yaşındaki bütün erkek çocuklar bu bot'lara bayılırdı. Can'ın gözlerinin önünde havada dönüp bir çağlayan gibi Sülüğenci Sokağı'na döküldüler. Çatıların üstündeki açık gökyüzünde, leyleklerin dans pistinde, rüzgâr, nano pervane motorlarını etkisiz hâle getirip onları toz gibi dağıtırdı. Can, sürünün içinde sürü, akıntının içinde akıntı, garip akımlar, fraktal biçimler, kendini organize eden varlıklar görüyordu. Yorgi Bey ona dünyanın derisinin altından akan kanı görmeyi öğretmişti: Büyüğün yüzeysel karmaşıklığına eklenen çok küçüğün basit kuralları.

"Maymun, Maymun, Maymun!" diye bağırdı Can Durukan, sürünün kuyruğu, Sülüğenci Sokağı'nın kıvrımlarında gözden kaybolurken. "Peşlerine düş!"

Yemek odasının hâlâ gölgeli olan köşelerinde bir kıpırtı, teras perdesinin karmaşık ahşap oymalarında bir koşturma oldu. Kenar köşeden makineler tırmanarak, kaçışarak, yuvarlanarak geldiler. Yuvarlanan toplar, kaçışan yengeçlerle birleşti; çok uzuvlu, tırmanan şeyler birbirine eklenip kollarla bağlandı. Birbirinden ayrı parçalar teker teker birleşip son parça da yerine oturunca plastik bir maymun parmaklıklara sıçradı, elleri, ayakları ve kuyruğuyla tutunup alıcı noktaların bulunduğu başını efendisine doğru çevirdi.

Can, cebinden akıllıipek bilgisayarını çıkarıp dokunmatik alanı açtı. Bir parmağını esnetti. Robot Maymun alarma geçti. Can işaret

edince Maymun heyecan verici bir sıçramayla güç kablosuna atladı, sokakta elleri ve ayaklarının üzerinde hızla koştuktan sonra Gürcü kadının iç çamaşırlarını asarak kurutmakta ısrar ettiği balkona sıçradı. Yukarı, yukarı ve yine yukarı. Can onun bir balkon duvarına tünediğini gördü; gökyüzünde bir gölgeydi.

Can'ın oyuncak BitBot'ları yanından hızla geçen polis makineleriyle karşılaştırılamazdı, ama Yorgi Bey onları fabrikadan çıktıkları zamankine göre çok geliştirmişti. Can, Maymun ikonuna tıkladı. Kuş, Yılan, Fare ve Maymun, Can'ın BitBot'larının dört görünümüydü. Bu dört elementleriyle Can'a yasak olan şehri yaratıyorlardı. Can şehri onların gözüyle görüyordu. Maymun'un çok sayıdaki algılayıcısının ardında çatılarda koşar, anten ve kablo labirentlerinin arasından geçer, birbirine yakın konakların arasındaki heyecan verici boşluklardan atlarken kükrüyordu. Harita ve görüşü sağlayan kamera bağlantısıyla Can, yıkık Eskiköy'ün çatılarından aşağıya baktı. Bunu yalnızca bir çocuk yapabilirdi. O kısmen bir süper kahramandı. Kısmen ekstremsporların serbest koşucusu, kısmen şehir-yarışçısı, kısmen de ninjaydı. Bu en güzel bilgisayar oyunuydu. Duvardan duvara, duvardan direğe, oradan da el, ayak ve kuyruk yardımıyla Allianz Sigorta'nın plastik tabelasına indi. Can Durukan patlamanın olduğu yere varmıştı. S harfinden aşağıya tepe taklak sarktı.

Hayal kırıklığına uğramıştı. Büyük bir patlama değildi. Ambulanslar, itfaiye araçları, tepe lambaları yanıp sönen polis arabaları ve gazeteciler gelmeye devam ediyordu, ama tramvay pek hasar görmüşe benzemiyordu. Can kalabalığı taradı. Yüzler, kameralar, yüzler, kameralar. Seyircilerin arasında tanıdık bir yüz gördü: Eski evin boş bir bölümüne taşınan fare suratlı adam; ağabeyi sokakların hâkimi gibi görünen adam. Can başta onların eve izinsiz yerleşmelerine sinirlenmişti. Toz ve güvercin pisliğiyle kaplı odalar onun keşfedilmemiş ülkesiydi. Maymun'u göndermeyi düşünmüştü. Elleri olan tek ajanına

eşyaların yerlerini değiştirtip huzursuz dervişlerin hayaletiymiş gibi göstermeyi planlamıştı. Ama Fare Suratlı'nın yaramaz Maymun'a bir tuzak kurup, maymun daha parçalarına ayrılıp oradan kaçamadan onu ele geçirmesinden korkmuştu. Oyun gözlemlemekti.

Fare Suratlı oradan kaçmaya çalışıyordu. Beyaz tişörtlü bir adamla neredeyse kavgaya tutuşacaktı. Ne yapıyordu öyle? Bir hayalet görmüş gibiydi. Şimdi kalabalığın arasından kendine yol açmaya çalışıyordu. Sanki olay yeri inceleme bot'ları onu görse sokacaklardı. Bu çok heyecan verici olurdu. Can, kutsal yerini kirleten Fare Suratlı'ya ve kadı kardeşine beddua etti. Fakat adam oradan kaçmayı başardı.

Maymun, kuyruğunu doladığı yerden söküp tekrar çatılara atlamaya hazırlandı. Burada internete koyacak bir şey yoktu. Derken sol taraftaki binada bulunan Commerzbank tabelasında bir hareket dikkatini çekti. Orada bir şey vardı. Maymun, algılayıcılarla dolu başını oraya çevirip odaklandı. Klik klik klik. Bir hareket, bir plastik parıltısı görmüştü. Sonra birbirinden ayrı hareketler bir araya geldi. Can nefesini tuttu. Çok gözlü başka bir maymun bot'un yüzüne bakıyordu. Can bakmaya devam ederken baş döndü, akıllı, plastik kamera gözler dışarı çıktı, odaklanıp Can'ın bakışlarına karşılık verdi.

~

Şekerlemeci Lefter, Eskiköy'deki bütün Rumların tek bir kahveye sığabileceğini söylerdi. Artık bir masanın etrafına sığabiliyorlardı.

"İşte geliyor."

Yorgi Ferentinu, Âdem Dede Meydanı'nda yürüyordu. *Meydan*, Mevlevi tekkesinin yanından geçen caddenin hafifçe genişlemesiyle oluşmuş alan için fazla büyük bir sözcüktü. Duvardaki girintide bulunan eski çeşme, herhangi bir Eskiköylünün hatırladığından daha

uzun süredir kuruydu. Meydan'da iki kahveye, Çalıntı Tavuk Sokağı'nın köşesindeki tentenin altına mandallanmış Rus pornosundan oluşan muhteşem manzarasıyla Aydın'ın büfesine, Arslan'ın NanoMart'ına, ilkokul çocukları için hazırlanan renkli kitaplarda uzmanlaşmış Gelişim Kitapçısı'na ve Sanat Galerisi'ne yetecek kadar yer vardı. Pornocu Aydın sabah çayını Fethi Bey Kahvesi'nde, derviş evinin yıkık dökük tarafındaki tehlikeli merdivenlerde içiyordu. Âdem Dede Meydanı iki kahve için küçük, ama rekabet için yeterince büyüktü.

"Sıcak," diye sızlandı Yorgi Ferentinu. Menüyü yelpaze gibi salladı. Sipariş, Ayasofya'nın taşları gibi her zaman aynıydı, ama kahve sahibi Bülent her zaman menü verirdi. Meydanın karşısındaki o soysuz Aydın bu sıkıntıya hiç girmezdi. "Yine." Çok terliyordu. Yorgi Ferentinu şişman bir adamdı. Minik, dansçı ayaklarının üstünde dengede durmaya çalışırken daima tahterevallideymiş izlenimi veriyordu. Kahve arkadaşları onu bugün giydiği yüksek belli pantolon ve beyaz keten ceketinden daha basit bir şeyle görmemişti. Belki 2022'de olduğu gibi yazın en sıcak zamanlarında bir şapka ve güneş alçalıp Sülüğenci Sokağı'nda parlarken gözlerini siyah kuru üzüm tanelerine çeviren yuvarlak, koyu renk gözlük takardı. Âdem Dede Meydanı'na karın düştüğü ve çay içenlerin içeriye, buğulu camların arkasına çekilmek zorunda kaldığı o çok nadir günlerde kırmızı yünlü bir atkı takar ve imparatorluğun son günlerinden kalma Kırımlı bir tüccar gibi büyük, siyah bir palto giyerdi.

"Cehennem gibi sıcak," diye onayladı Konstantin. "Hem de şimdiden."

"Sana bir but ayırdık." Lefter küçük kahve masasının üstüne bir tabak koydu. Tabakta badem ezmesinden yapılmış kuzu şeklinde bir pasta vardı. Narin kırmızı pasta hamurundan yapılma haçlar, taneli, sarı böğrünü süslüyordu. Lefter ailesi, Selanik'ten imparatorluğun başkentine ilk geldiklerinden bu yana geçen yüz elli yılda,

Konstantiniyye'nin Hıristiyanları için kuzu şeklinde badem ezmeli pasta yapıyordu. Bilgelerin armağanı. Paskalya için kuzular, Noel için yenebilir altın ve gümüş folyolarla parlatılan kristalleşmiş meyveler. Lefter Müslümanları da unutmazdı: Ramazan'ın sonundaki Şeker Bayramı için susamlı şekerlemeler ve gevrek tatlılar yapardı. Düğün davetleri ve sohbetleri tatlandırmak için de özel lokum kutuları ve şamfıstıklı bonbon şekerlemeler hazırlardı. Lefter'in ailesi dükkânı yüzyıl bitmeden satmıştı, ama soyun sonuncusu tatlı kuzular ve süslü meyveler yapmaya devam ediyordu. Bunlar onun Âdem Dede Meydanı için yaptığı bayram tatlılarıydı. Ve hâlâ Şekerlemeci Lefter olarak tanınıyordu.

Bülent, Yorgi Ferentinu'nun her zamanki elma çayını masaya bıraktı.

"İşte Peder de geliyor," dedi. Âdem Dede Meydanı'nın dört yaşlı Rum'unun sonuncusu, kendini Yorgi Ferentinu'nun yanında ayrılmış olan sandalyeye bıraktı.

"Tanrı hepinizi korusun." Peder Yannis bacaklarını acıyla masanın altına uzattı. "Kahrolası dizlerim." Bülent hiçbir şey söylemeden narin bardaktaki ıhlamur çayını masaya koydu. Peder Yannis çayından bir yudum aldı. "Ah. Harika. Soysuzlar tekrar başlamış."

"Bu kez ne yapıyorlar?" diye sordu Bülent.

"Birisi verandaya bir kova çiş dökmüş. Yarısı kapının altından tapınağa girmiş. Dörtte kalktım, o saatten beri temizlemekle uğraşıyorum. Piç kuruları. Anlamadığım şey şu ki, o kovayı günlerce biriktirmiş olmalılar. Dikilip kovaya işerken kıkırdaşan ergenler..."

"İnsan idrarı olduğunu düşünürsen öyle," dedi Âdem Dede Kahve divanının en sessiz üyesi. "Büyük bir hayvanın idrarı da olabilir."

"Şehrin ortasında mı?" diye sordu Peder Yannis. "Neyse, Tanrı ve Annesi beni korusun, insan idrarının nasıl koktuğunu bilirim."

İskenderiyeli Konstantin omuz silkip sarı parmak uçlarına yakın yanan sigarayı inceledi.

"Paskalya'dan önce o kokudan kurtulmak için bir sürü tütsü yakmak gerekiyor. Peki, bunun parasını kim ödeyecek?" Peder Yannis homurdandı. "Patrikhane'ye çatıyı bile tamir ettiremiyorum."

Yorgi Ferentinu, bu Paskalya'da Aya Panteleymon Kilisesi'ni ziyaret edebileceğini düşündü. Bir inancı yoktu; onuru inancından üstündü, ama dinin tasarlanmış deliliğinden hoşlanıyordu. Küçük kilise, bir sokağın ara sokağının ara sokağına sıkışıp kalmıştı. Bölge, Eskiköy'deki bütün isimlerden daha eski olan Aya Panteleymon'un etrafında, bir tohumun etrafında büyüyen meyve gibi büyümüştü. Kilise, kendisine ismini veren şehidin (kendisi karar verene kadar) kafasını kesmek yerine bükülen kılıcı ve koruyucu azizinin ikonalarına ait güzel bir koleksiyonu barındırıyordu. Eski dans salonundaki sanat galerisinin sahibi olan kadın, Peder Yannis'e ürkütücü ikonaları için iyi para teklif etmişti. Ancak onlar satılık değildi. Yorgi Ferentinu eğer bu Paskalya'da oraya giderse kendisinin tek ziyaretçi olabileceğini biliyordu. Belki birkaç yaşlı dul, siyah giysileri içinde Tanrı bilir nereden gelirlerdi. İnanç dalgası, 6-7 Eylül Olayları'ndan bile önce Eskiköy'den çekilmişti. Yine de son zamanlarda küçük sızıntılar ve dereler şeklinde kaldırım taşlarının arasından süzülüp geldiğini hissediyordu. Bu, Aya Panteleymon'un ya da Mevlevi Tarikatı'nınkinden daha cazgır bir inançtı. Doğulu bir özelliği vardı. Daha ham, daha genç, daha sabırsız, daha öz güvenliydi.

"Sıcak diyorum, sıcak," dedi Şekerlemeci Lefter, "onları delirtiyor."

"Ve futbol," diye ekledi Bülent. "Bu hafta içinde bir İngiliz taraftar bıçaklanır. Sıcak ve futbol."

Âdem Dede Kahvesi'nin Rumları başlarını sallayıp onaylarcasına mırıldandı.

"E, o hicvi bitirdin mi bakalım?" diye sordu Peder Yannis.

Lefter bir A4 kâğıdı çıkarıp masanın ortasına sürdü. Kâğıt boştu.

"Bunu yapmamaya karar verdim."

Şeker ve lezzet, paskalya kuzuları ve yaldızlı meyveler ustası Lefter, aynı zamanda Eskiköy'ün hiciv ustasıydı. Can sıkıcı bir erkek arkadaş, ödenmeyen bir borç, hoş olmayan büyük bir yenilgi ya da çöp kutunuza çöp atan biri olduğunda Âdem Dede Kahvesi'ndeki Lefter'e gidilirdi. Ona istediği parayı verirdiniz. Ama ucuz değildi. Kalite asla ucuz olmazdı. Ama ertesi sabah Eskiköy uyandığında, her zaman elle yazılmış bir A4 kâğıtı suçlunun kapısına, penceresine ya da park edilmiş bir arabanın camına bantlanmış olarak bulunurdu. Her suç, en güzel Türkçe sözler ve vezinle, en iyi usulde teker teker listelenir ve ayıplanır, bütün kişisel özelliklerle dalga geçilirdi. Bütün özel ayrıntılar şiddetle eleştirilirdi. Lefter'in araştırması kusursuz olurdu. Hiç sorunsuz işlerdi. Kapıdaki kalabalık, antik ve güçlü bir onay anlamına geliyordu. Yeni bir hicvin haberi hızla yayılırdı. Eskiköy'den uzak yerlerden insanlar hicvi okumak için gelirdi. Eskiköylü Şekerlemeci Lefter'in hicivlerine adanmış uluslararası internet siteleri vardı.

"Bunu Sibel Hanım'a söyledin mi?" diye sordu Yorgi Ferentinu.

"Söyledim," dedi Lefter. "Mutlu olmadı. Ama ona aynı zamanda benim açık bir toplumsal ihtiyacın yanı sıra haklı bir neden olduğu konusunda kesinlikle ikna olmam gerektiğini de söyledim. Her zaman öyle olmuştur. Her zaman. Kadın bir fahişe değil. Bu kadar basit. Gürcü olabilir, ama bu onu fahişe yapmaz."

Kafkasya ve Orta Asya, Avrupa'nın ön kapısının artık kendilerine açık olduğunu fark ettikleri için Gürcüler, Ermeniler, Azeriler, Ukraynalılar, Kazakistan ve Türkmenistan kadar uzaktan gelen işçiler, Suriyeliler, Lübnanlılar, İranlılar, Kürtler, on binlercesi, büyük Avrasya kemerinin tokası Anadolu'ya akın etmişti. Bu kemerin iğnesi de İstanbul'du. Yorgi, Lefter'in bu hicvi kabul etmemesinin nedenlerini bu yüzden biliyordu. İstanbul daha önce de halkların şehriydi ve

yeniden öyle olacaktı; gerçek bir kozmopolit. Türklerin zamanı sona eriyordu. Gürcüler de, Rumlar da aynı şekilde konuktu.

"Dinleyin, dün Güneşli Sokağı'nda kimi gördüm, biliyor musunuz?" diye sordu Konstantin. "Ariana Sinanidis'i."

"Yunanistan'a gideli ne kadar olmuştu?" diye sordu Lefter.

"Kırk yedi yıl," dedi Yorgi Ferentinu. "Burada ne arıyormuş ki?"

"Ya bir miras ya da emlak anlaşmazlığı. İnsan başka ne için gelir ki?"

"Hiç ölüm duymadım," dedi Peder Yannis. İstanbul'un Rumlarının olduğu kadar birbirine yakın ve küçük bir toplulukta her ölüm küçük bir felaketti. İşte tam bu sırada patlama oldu. Patlamanın sesi evlerin ön taraflarında yankılandı. Küçük bir patlamaydı; sabah trafiğinin homurtusundan zorlukla ayırt edilebiliyordu, ama masadaki dört adam başını kaldırıp baktı.

"Ne kadar uzaktan geldi?"

"Bir kilometreden az diyebilirim."

"Bir kilodan da az. Yalnızca fünye patlamış olabilir."

"Nereden geliyor sizce?"

"Tophane Meydanı olabilir."

"Tahmin etmek yok. Bu kesin bir bilim."

Konstantin çay bardakları ve kahve fincanlarının arasındaki akıllıkâğıttan haberlere baktı.

"Necatibey Caddesi. Tramvay bombalaması."

Tezgâhın arkasındaki Bülent yumruğunu sıktı.

"Evet!"

"Serseri!" dedi Lefter. "Şimdi ne yaptı?"

Yorgi Ferentinu ceptep'ini çıkardı. Başparmağı sarsılmaz bir şekilde ikonların üstünde hareket ediyordu.

"Terör Piyasası yirmi puan arttı."

"Tanrı'nın Oğlu İsa bize yardım etsin," dedi Peder Yannis. Parmaklarıyla dua ipine bir düğüm attı.

"O hâlde kahvaltı şirketten," dedi Bülent.

Yorgi Ferentinu, ekonomiyi siyasi ekonomi olarak görmezdi. Ona göre ekonomi uygulamalı psikolojiydi, bilimlerin en insani olanı. İstemek ve kaçınmak arasındaki romantizmde çok derin insani gerçekler vardı; karmaşık finansal araçların iç içe geçmişliğinde bir İsfahan minyatürünün narin güzelliği bulunuyordu. Kitlelerin kör bilgeliği, onu tüylü oyuncak kavanozunun içinde ilk bulduğu zamanki kadar etkiliyordu. Kavanoz, öğretmeni Göksel Hanım'ın masasında duruyordu. Fort Lauderdale'deki kardeşini ziyarete gittiğinde getirmişti. Mickey Mouse'la baştan çıkıp Disneyworld'de tüylü oyuncak alışverişine kaptırmıştı kendini. Goofie'ler, Mickey'ler, Pluto'lar, Stitche'ler ve küçük Simba'lar turşu gibi, bir kavanoza tıkılmıştı. Hepsinin gözleri sekiz yaşındaki Yorgi Ferentinu'ya bakıyordu. Göksel Hanım ona adının anlamı olan "Çiftçi" diye hitap etmekte ısrarlıydı. Çiftçi birbirine bastırılmış hâlde duran bu oyuncakları garip biçimde çekici bulmuştu. Başka yumuşak bedenlerle dolu bir kavanozun içine sıkışmanın hoş olacağını düşünüyordu.

"Burada kaç tane olduğunu tahmin edin," demişti Göksel Hanım sınıfa. "O zaman hepsi sizin olacak."

Çiftçi tembeldi. Göksel Hanım bunu ona her gün söylüyordu. Tembel ve sıkıcı. Kavanozdaki oyuncakları o kadar istiyordu ki bütün tembel ve sıkıcı çocukların yapacağı şeyi yapmış, sınıf arkadaşlarına sormuştu. Cevapları on beş ile elli arasında değişiyordu. Sıkıcı, tembel ve cevabı vermeye gönülsüz Çiftçi, cevapları birbirine ekleyip sınıftaki öğrenci sayısına bölmüş, kendine şans dilemişti.

"Otuz yedi," demişti Göksel Hanım'a, büyük bir öz güvenle. Gerçekten de oyuncakların sayısı otuz yediydi. Göksel Hanım ona

kavanozu isteksizce vermişti. Çiftçi, yatağının yanındaki konsolda duran kavanoza aylarca bakmış, oyuncakların esaretlerinin tadını çıkarmıştı. Sonra bir gün annesi temizlemek için hayvanları dışarı çıkarmıştı. Daha sonra hepsini esaretlerine geri göndermişti, ama kavanoz nemlendiği için iki hafta içinde yeşerip kötü kokmaya başlamış, bunun üzerine annesi hepsini atmıştı. Bu onun kitlelerin gücüyle ilk karşılaşmasıydı. Kararı çoğunluk verirdi.

Her şeyin bir piyasası vardı. Borçlar. Karbon kirliliği. Brezilya'nın gelecekteki portakal hasadının değeri ve Ukrayna'daki doğal gaz üretimi. Telekomünikasyon bant genişliği. Hava sigortası. Ucuza al, pahalıya sat. Kişisel çıkarlar lokomotifti; kitlelerse, 71 yılındaki sınıfı gibi vites dişlisi. Yorgi Ferentinu yalnızca serbest piyasa ilkesini terörizme uygulamıştı.

Borsa böyle oynanıyordu. İstanbul'da bin simsardan oluşan bir ağ vardı. Bu ağ, ekonomi öğrencilerinden okul çocuklarına, onların annelerinden İstanbul Karbon Borsası'ndaki gerçek simsarlara kadar uzanıyordu. Yapay zekâ bütün gece haber ağlarını –akademiden ayrıldığında Yorgi Ferentinu'nun yanına aldığı o derin kanalları ve sohbet odaları, forumlar ve sosyal ve politik ağ siteleri gibi daha zayıf kaynakları– tarıyordu. Şafağa kadar uzun bir potansiyel gelecek haber listesi çıkarıyorlardı. Yorgi Ferentinu için, günün, Âdem Dede Kahvesi'nde çayını bile içmeden önceki ilk görevi, pijama ve terlikleri üzerindeyken alınıp satılabilecek sözleşmeler listesi çıkarmaktı. O, meydandaki masasına gidene kadar, teklifler hafifçe süzülen leylekler gibi şehre yayılmış oluyor ve karşı teklifler geliyordu. *Galatasaray'ın perşembe günü Arsenal'i iki bir yeneceği üzerine, gerçekleşme fiyatı yüz krediden yirmi sözleşme alacağım. Bunlar için ne kadar ödemek istersiniz?* Bu, Galatasaray'ın Arsenal'i iki bir yeneceğine ne kadar inandığınıza bağlıydı. En kolay gelecek sözleşmesi buydu, basit bir spor bahsi. Sözleşmenin tamamlandığı açık bir sona erdirme noktası

vardı –Galatasaray Stadyumu'ndaki hakemin son düdüğü– ve ardından basit bir ödeme. Bütün yapmanız gereken bu ödemeyi kaça satın alacağınıza karar vermekti. Diğerlerinin de o kontratı sizden almak için ne kadar ödeyeceklerine karar vermeleri gerekiyordu. Bütün ticaret bahisten ibaretti.

Benzin fiyatının gelecek pazartesi kapanışa kadar yüzde on beş artacağına bire yüz bahse giren bir sözleşmeye ne kadar ödemek isterdiniz? Yüz ödeme için otuz mu? Elli mi? Ya Karbon Borsası'ndaki fiyatların artışını görürseniz? Yetmiş mi, seksen mi? Bu fiyatları yüzdelere çevirirseniz, elinizde bir olasılık olurdu; böylece gelecek haberleri tahmin edebilirdiniz.

Otuz, elli, yüz, nedir bunlar? Kredi: Yorgi Ferentinu'nun Terör Piyasası'nın suni para birimi. Hafif, kokusuz sanal para, ama değersiz değil. Bu kredi, oyundaki puanlar gibi değildir. Diğer sanal dünya veya sosyal ağ ya da çevrim içi oyun para birimleriyle değiş tokuş edilebilir ve bunların bir kısmı da gerçek, cebe atılabilen paraya çevrilebilir. Alınıp satılabilir. Bu, Yorgi Ferentinu'nun davranışsal ekonomi deneylerinden biri. Kredinin bir değeri vardır. Yorgi Ferentinu gerçek kazancın ve gerçek kaybetme olasılığının bulunmadığı bir piyasanın olmadığını biliyordu. Para bu düzenin işlemesini sağlıyordu.

İşte bir sözleşme daha. Gerçekleşme fiyatı yüz kredi. Mevcut ısı dalgası sırasında İstanbul'un büyük bir ulaşım arterinde bir intihar saldırısı olacak. Bunu satın alır mısınız?

Yorgi Ferentinu kapanış fiyatını kontrol etti. Seksen üç kredi. Spekülatif faktörlerin çokluğu düşünülürse yüksek bir miktar: Otobüs durağındaki bombalamadan beri geçen zaman; Ankara'nın ulusal laik gündeme karşı olan siyasi organizasyonlara yönelik baskısı; ısı dalgasının İstanbul minarelerine görkemli yıldırımlar düşürmesi olasılığı. Sonra sözleşme önerildiğinden beri fiyatta meydana gelen değişiklikleri izledi. Termometre kadar istikrarlı bir şekilde yükselmişti. Bu, Terör

Borsası'nın mucizesiydi. Alım ve satım, basit açgözlülük, MİT'in yapay zekâ modellerinden ve uzmanlarından daha güçlü kâhinlerdi. Basit süreçlerin karmaşık davranışı.

Derviş evinin dibindeki dinî sanat dükkânını işleten kadın, meydanı geçti. Kepenkleri açmak için çömeldi. Ayaklarının üstünde dengede durmaya çalışırken topukları yerden biraz yükseldi. Güzel çizmeler, desenli çoraplar, çok kısa olmayan şık bir etek ve iyi kesimli bir ceket giymişti. Bu, hava için biraz sıcak, ama tarzı olan bir takımdı. Yorgi Ferentinu onun kepengi kaldırmasını seyretti. Böylesine bilinçsiz bir rahatlık spor salonu aidatları sayesindeydi. Ceptep'i çalınca sitar müziği havaya yayıldı. Yorgi Ferentinu küçük bir pişmanlık gülümsemesiyle başını çevirdi. Ona da bir zamanlar hayran olurlardı. Havadaki bir karışıklık yüzünden bakışlarını yukarı kaldırdı. Isı dalgası gibi bir ürperti hissederken, sanat dükkânındaki kadının telefonunun parıltılı sesinin görsel eşdeğeri olan, baş belası minik böcekler göründü.

Böcek büyüklüğündeki makineler Âdem Dede'nin boğucu havasında dönüp duruyordu. Aydın'ın büfesinden simit alan oğlan bile başını kaldırdı. Minik robotlardan oluşan bulut, barajdan boşalan sular gibi Sülüğenci Sokağı'na döküldü; altındaki basamaklı bölgeyi takip edip okul çocuklarının, kadınların, merdivenlerden zorlukla inip çıkan yaşlı Sibel Hanım'ın etrafından geçti. Sürüyü takip et. Yakın komşulardan kaçınıp aradaki mesafeyi korumaya çalış. Birleşme, uyum, ayrılma. Üç temel kural; karmaşık, akışkan güzelliğin kuyusu.

Yorgi Ferentinu gözünün kıyısıyla, aceleyle elektrik kablolarından geçip Gürcü kadının balkonuna atlayan küçük maymun robotu gördü. *O çocuk garip bir dünyada yaşıyor,* diye düşündü. Fısıltı dünyası, işitmenin kıyısındaki uzak çınlamalar dünyası. Tıpkı melek sesleri gibi. Ama onlarca yıldır tarihin gelgitlerinde başıboş dolaşan, çay ve tatlı eşliğinde toplanıp geleceği tahmin etmeye çalışan dört yaşlı Rum'un dünyasından daha mı garipti?

Ve Ariana geri dönmüştü. Yarım yüz yıl sonra Eskiköy'deydi. Hiçbir anlaşma, hiçbir ticaret oyunu ve gelecek tahmini bunu öngöremezdi. Ariana geri dönmüştü ve artık hiçbir şey güvenli değildi.

~

Balkon üstüne balkonun bulunduğu yalı, tuzlu suya doğru eğilmişti. Adnan çatı terasının tahta kepenklerini açtı. Sabah sıcağı, Boğaz'ın serinliğiyle karışıp içeri doldu. Akıntı karanlıktı. Adnan, Boğaz'ın her zaman karanlık olduğunu hissederdi; kan kadar karanlık, doğum kanalı kadar karanlık. Derin görünürdü; derin ve boğucu. Korkusunun nereden kaynaklandığını bilirdi; babasının gemisinden ve suda geçen çocukluğunun bitmek bilmez gün ışığıyla aydınlanmış öğleden sonralarından. Bu yüzden onun başarı göstergesi her zaman suyun kıyısındaki bir yer olmuştu. Bu, korkunun çekiciliğiydi; kazandığı her şeyi hiç düşünmediği bir anda kaybedebileceğinin bir hatırlatıcısı. Sabah güneşi, Rus tankerinin yan tarafını bir ışık duvarına çevirdi. Adnan Sarıoğlu kendi kendine gülümsedi. Gaz güçtü.

"Bir milyon iki yüz mü dedin?"

Emlakçı kapıda bekliyordu. Doğru dürüst uyanmış bile değildi, ama tıraş olmuş ve giyinmişti. Gaz lordlarına satış yapmak için erken kalkmak gerekirdi. Bir satıcı diğer satıcıyı tanırdı.

"Çok rağbet gören bir yerde ve gördüğünüz gibi hemen taşınabilirsiniz. Kendi iskeleniz ve misafirlerinizi ağırlamak için su kıyısında bir terasınız olacak."

Adnan Sarıoğlu biraz video görüntüsü aldı.

"Burası çok fazla ilgi görüyor," diye bastırdı emlakçı. "Bu eski yalılar hızlı satılıyor."

"Tabii," dedi Adnan Sarıoğlu. Burası gerçek bir yalı değildi; onlar uzun zaman önce satın alınmıştı ya da Boğaz'ın kıyısındaki unutulmuş koylarda çürüyen kerestelerinin ağırlığı altında çöküyorlardı ya da yanıp kül olmuşlardı. Bu sahte bir yalıydı, ama iyi bir tane. Türkiye ustaca sahteliğin ülkesiydi. Ancak yalı, otobanın gürültüsü ile caminin hoparlör sesi arasına sıkışıp kalmış olan sekizinci kattaki iğrenç küçük daireden çok çok fazlasıydı.

Ceptep'i terasa çevirdi. Orayı şimdiden İskandinav tarzı mobilyalarla döşüyordu. Burası ofis olabilirdi. Yalnızca deri kanepeler ve eski Osmanlı tarzı sehpalar, dergiler ve muhteşem bir ses sistemi olacaktı. Sabah gelir, avatarlarını çağırır, Bakü'den Berlin'e kadar spot fiyatları öğrenirdi. Büyük satıcılar, Paşalar, hepsi böyle çalışırdı; tekne kulüplerinden, jimnastik salonlarından, restoranlardan. Tamamen ağırlıksız olarak. Evet, burası hanedanını başlatacağı yerdi. Parası yetmiyordu. Emlakçının geçmişini kontrol etmesi bu gerçeği ortaya çıkarırdı. Ama aynı zamanda çok çok parası olacak bir adam olduğu da ortaya çıkmış olurdu ki emlakçının şafaktan önce kalkarak duş alıp parfüm sürmesinin ve en iyi takımını giymesinin nedeni buydu.

Ceptep'ini suyun üstünde gezdirdi. Avrupa kıyısındaki pastel rengi evlere zum yaptı. Büyük arabalar, hızlı tekneler, komşuların gölgelerinden uzakta daha derin limanlar. Para ve klas hep Avrupa'nın kıyısına tutunmuştu. Birden irkilip kamerayı geri çekti. Alçak eğimli fotosentetik çatılarıyla parlak, kusursuz yirmi birinci yüzyıl yalılarının arasında, bir dul kadar kasvetli ve yalnız, çökmüş çatısı, suya doğru eğilmiş ön duvarı, yarı kapalı gözleri andıran çerçevesiz pencere pervazlarıyla bir kereste yığını görmüştü. Genç, uzun boylu, parlak komşularının yanında terk edilmiş ve ihmal edilmiş bir evin hayaleti gibiydi. Gerçek bir yalı. Osmanlı İmparatorluğu'nun hüküm sürdüğü yüzyıllardan bugüne ayakta kalıp çürümeye devam etmiş olabilirdi. Pervazları ve saçakları sarkan boş pencerelere yakından baktı. Orayı

içinde bir aile kurmak bir yana, yaşanabilir hâle getirmek için ne kadar masraf gerekeceğini tahmin bile edemiyordu, ama gideceği bir sonraki yeri biliyordu. Burada başlayıp köprünün gölgesinde, Avrupa'nın parmak uçlarında bitirecekti.

Gözünün ucuyla bir duman gördü. Duman bir bayrak direği kadar düz bir şekilde yükseliyordu. Bir anda dumana zum yaptı. Ekrandaki harita ona yeri gösteriyordu: Beyoğlu. Retinasındaki sürekli akan benzin spot fiyatlarına şimdi bir haber böceği girmişti: NECATİBEY CADDESİ'NDE TRAMVAY BOMBALAMASI. FOTOĞRAFLAR AZ SONRA.

Ayşe o tramvaya biniyordu.

Ceptep'i üç, dört, beş, altı kez çaldı.

"Merhaba."

"Hiç acele etmiyorsun."

"Bu kepenk çok kötü sıkışıyor. Yenilemem gerekecek."

"Demek bombayı kaçırdın?"

"Ha, o Necatibey Caddesi'ndeymiş. Bir sürü polis bot'u buradan geçti."

Adnan, Ayşe'nin başka bir dünyadaymışçasına sergilediği tavırlarının onun doğal aristokratik kayıtsızlığı mı olduğunu, yoksa etrafını kuşatan sanat ve sanat eserlerinden mi kaynaklandığını merak ediyordu. O dükkân, dinî sanata biraz yatırım yapmak isteyen bütün o yatırım fonu yöneticileri ve karbon Paşalarına hitap ediyordu; gerçek bir iş değildi. Bir hanımefendi meşgalesiydi. Buradan taşındıklarında, bebekler doğmaya başladığında bırakacaktı.

"Bu senin tramvayındı."

"Erken çıkacağımı söylediğimi hatırlamıyor musun? İşten önce uğrayacak potansiyel bir tedarikçi var."

"Peki, kendine dikkat et. Bu tür şeyler bir kez olmaz."

"İntihar bombacılarına dikkat ederim. Yalı nasıl?"

"Sana videoyu gönderirim. Geç kalabilirim. Bu gece Ferit Bey'le buluşmaya çalışacağım." Bu ismi karısı kadar emlakçının da duyması için söylemişti. Sabırsız bir iç çekişe eşdeğer olan bir sessizlik oldu.

"Görüştüğümüz zaman görüşürüz o zaman."

Karanlık bir saatte köprünün üstünde kavis çizen fren lambalarının eğrisinde sekizinci kattaki daireye süzülecekti. Ayşe televizyon seyrediyor ya da makineye çamaşır atıyorken göz ucuyla seyrediyor olacak veya toplantısı uzarsa yatmış olacaktı. Işıkları yakmadan içeri girecek, Ayşe uykunun arasından bir yunus gibi yüzeye süzülürken hızla bir iki şey homurdanacak, penisini Ayşe'nin kalçalarının yataktaki sıcaklığına bastırırken uykuya o kadar çabuk çekilecekti ki boğulma korkusunun neden olacağı irkilmeye bile zamanı olmayacaktı. Etraflarındaki her yerde çamaşır yumuşatıcısının kokusu olacaktı. Böyle yaşanmazdı. Ama sonunu biliyordu. Birkaç günlük çabadan sonra her şey bitecekti.

Adnan Sarıoğlu ceptep'ini kapattı.

"Bir milyon iki yüz bin mi dedin?" diye sordu.

"Pek çok teklif aldık," dedi emlakçı.

"Ben bir milyon yüz veriyorum."

"Teklifler genellikle bundan daha yüksek."

"Eminim öyledir. Ama bu teklif değil, fiyat. Nakit."

Emlakçı kızardı. Adnan bu üstünlüğünü biraz daha sürdürdü.

"Nakit bir milyon yüz bin avro, cuma günü öğlen ofisinizde olacak."

"Biz, şey, genelde nakitle iş yapmıyoruz."

"Nakitle iş yapmıyor musunuz? Nakit kraldır. Nakitle istediğini yapabilirsin. Cuma günü, öğlen. Sözleşmeyi hazırla, imzalayıp el sıkışacağız ve sen benim lanet olası nakit paramı alacaksın."

Üç dakika sonra Adnan Sarıoğlu'nun arabası köprüye girdi, Avrupa yakasına giden arabaların arasında hızlandı. Otomatik sürücü özelliği, arabanın hızında mikro ayarlamalar yapıyordu; diğer arabalar Adnan'ın sinyallerini okuyup ona uymak için mesafelerini ve hızlarını ayarladılar. Boğaz Köprüsü boyunca, geniş İstanbul'un bütün arterlerindeki bir sürü araç yüzünden trafik her saniye değişip düzenleniyordu.

Radyoda saat başı haberleri vardı. Tramvay bombalaması şimdiden önemini yitirmişti. İntihar bombacısı dışında kimse ölmemişti. Bir kadındı. Sıra dışı. Onun için cennet vaatleri yoktu; yalnızca aynı aptalla sonsuza dek evli kalmak vardı. Aile içi bir şey. Her zaman öyledir. Erkekler soyut kavramlar için ölür, kadınlar aileleri için. Hayır, büyük hikâye hava durumuydu. Sıcak, sıcak, yine sıcaktı. Otuz sekiz dereceydi, nem oranı yüzde seksendi ve görünürde bunun bir sonu yoktu. Uzak Doğu gaz spot fiyatları ekranın altından geçerken Adnan memnuniyetle başını salladı. Hazar Gazı'ndaki kırk sekiz saatlik teslimat seçeneği bu sabah voliyi vuracaktı. Küçük güzel kazanç. Turkuaz'daki birkaç küçük gerekli alım için prime ihtiyacı vardı. Nakit her zaman kraldı. Adnan tüpün ucunu burun deliğine soktu. İçine çektiği nanonun hücumu alnında dağılınca rakamlar daha berrak, daha açık hâle geldi. Anlaşmaların ve türevlerin, spotların ve volilerin altın dokusunun çok üzerindeydi. Yalnızca konsantrasyonu artıran nano, Adnan'ın işlem örgüsü içindeki düzeni fark etmesini sağlıyordu. Eski borsacıların, genç Türklerin hızına ayak uydurmak için gittikçe daha fazlasını kullanmaları gerekiyordu. Arka ofis boşaldıktan sonra onlarla birlikte ekspres asansörle otoparka inerken gözleri bulanıklaşıyor, ellerindeki titremeleri görebiliyordu. Nano, Hazar Gazı, CO_2 ve borsacılar: Hepsi karbonun çok sayıda yolundan biriydi.

Müzik: Paşasının, kurtarıcısının özel arama tonuydu bu. Adnan onu ön cama yerleştirdi.

"Adnan Bey."

"Ferit Bey."

Ferit Bey, berberin usturası sayesinde bebeksi bir cilde sahip olan tombul suratlı bir adamdı. Adnan yaptığı araştırmadan onun çok kibirli, çok bakımlı olduğunu hatırlıyordu.

"Bununla ilgileniyorum. Tabii ki daha fazla ayrıntıya ihtiyacım var, ama sanırım iş yapabiliriz. Yedi buçuktan itibaren Hacı Kadın Hamamı'nda olacağım." Sözlerinde komik bir şey olmasa da koca bir kahkaha attı.

"Orada görüşürüz."

Arama sona erdi. Audi trafiğe girip çıkarken, Adnan Sarıoğlu ellerini kontrol paneline vurup bir sevinç çığlığı attı. Telefon tekrar çaldı; bu kez daha gösterişli bir tonda çalıyordu. Adnan ve Evrenin Ultralordları olan diğer üç arkadaşının izleyerek büyüdükleri TV dizisinin müziğiydi.

"Selam, Draksor."

"Selam, Terrak."

Adnan ve Oğuz, işletme yüksek lisansı yapıp Özer'e birlikte girmişlerdi. Adnan, heybetli hidrokarbonların içinde ve soyut para krallığında yüzerken, Oğuz, Dağıtım'a gönderilmişti. Boru hatları, kompresyon istasyonları, tanker terminalleri ve holding merkezleri gibi elle tutulan bölgeler onun alanıydı. Düşük seviyeli, gösterişsiz bir işti; ikramiye zamanlarında Olcay'da öğle yemeği ve Su'da şampanyadan çok uzaktı. Kolayca görmezden gelinirdi. Bu yüzden, Özer kulesinin cam yüzündeki asansörle yukarı çıkarken Turkuaz fikri aklına yıldırım gibi düştüğünde eski iş arkadaşlarından ilk aradığı Oğuz olmuştu.

"Volkan'ın on ikide kardiyo testi var."

"Asla başaramayacak," dedi Adnan. "Şişko piç o kadar formsuz ki ayak parmaklarına bile dokunamaz."

Oğuz'un yüzü ön camda sırıtıyordu. Evrenin dört Ultralordu aynı zamanda ultrAslan'dı. İkramiyeleriyle kolayca Aslantepe'de bir şirket locası alabilirlerdi, ama onlar tribünlerde, ellerinde dürümleri ve küçük rakı şişeleriyle taraftarlarla birlikte olmayı tercih ediyorlardı. Cimbom Cimbom Cimbom! Rakı tam bir savaş malzemesiydi. Ultralordlar maça gitmeyi iyi bilirdi. Bunun sporla alakası yoktu. Spor diye bir şey yoktu. Önemli olan diğer takımın kaybettiğini görmekti. Karşı takımı ezmek için bir milyon gol yetmezdi. Adnan diğer çocuklarla birlikte oraya gittiğinde rakibin kazıklara oturtulduğunu görmek isterdi. Romalılar bu işi iyi biliyordu. Önemli olan savaştı. Bize kan verin.

"Peki, neredesin?" diye sordu Oğuz.

Adnan uydu alıcısını açtı. Orta-İstanbul haritası Oğuz'un ön camda sırıtan yüzünün üstünde belirdi. Oğuz, kuzeydeki Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'ndeydi. Mesafeler benzerdi; sürücü programı trafik yoğunluğunu hesapladı. Küçük bir operatör programı, olasılıkları hesapladı. Oğuz'un gülümsemesi genişledi. Olasılıklar hoşuna gitmişti.

"Beş yüz avro, diyorum."

"Sekiz yüz," dedi Adnan. Bu olasılıklar onun da hoşuna gitmişti. "Ve bahşiş." Evrenin Ultralordları'nın sokak yarışlarında görgü kuralları vardı. Bahşiş, kaybedenin kazananın trafik cezalarını ödemesi anlamına geliyordu.

"Hava Elementi bana yardım et!" diye bağırdı Adnan. "Üç. İki. Bir." Direksiyonu kavrayıp otomatik sürüşü kapattı. Uyarı alarmları arabanın içine doldu. Adnan bunlara aldırmayıp gazı kökledi. Motorun sesi neredeyse hiç değişmeden, araba trafiğin içinde ileri atıldı. Otomatik sürüşteki arabalar paniğe kapılmış tavuklar gibi kenara kaçışırken Adnan aralarına daldı. Bazen sürüden ayrılmak gerekir. Adnan Sarıoğlu kahkahalarla gülerek trafikte ok gibi ilerliyordu. Şerit değiştirirken Audi tıpkı bir motosiklet gibi yana yatıyordu. Arabalar Rus petrol tankerinin suları yarması gibi ikiye ayrılıyordu. Oyun

başlamıştı. Adnan içinde bir kükremenin büyüdüğünü hissediyordu; hiç yok olmayan, Alman arabasının nano ayarlı benzin motorunun geri tepmesinde, eve gecenin bir vakti geldiğinde Ayşe'nin yatakta sokulup mırıldanarak onu içine aldığı zamanlarda, ama en çok, en çok da Boğaz'ın altında, Mavi Hat'tan para dünyasına akan gazın çığlığında hissettiği kükreme. Her anlaşmada, her kapanışta hissettiği şey. Hiç bitmeyen, hiç durmayan kükreme. Yedi dakika içinde Oğuz'a üç yüz avro ve bir düzine trafik cezası ödetecekti. Bu gece İstanbul'un en verimli yatırım fonlarının yöneticisiyle buluşacaktı. Cuma günü parayla dolu evrak çantasını meymenetsiz bakışlı, iğrenç, parlak Lidl takım elbiseli emlakçının masasına çarpacak ve Sarıoğlu adını Boğaz'ın sularına yazdıracaktı. Bu oyundu, tek oyun ve hep oyun olacaktı.

~

Melek kör ve sağ ayağından demir bir kelepçeyle prangalanmış. Gözleri boş, taştan küreler. Çıplak ve alevler içinde kıvranıyor. Erkek, harikulade kaslı ve kıvrak, ama yine de cinsel organı yok. Kollarını açmış, kendi iradesinin gücüyle uçuyor. İstekli, ama cahil, kendi körlüğüne âmâ. Tek prangaya bağlı bir şekilde gerilip kalmış. Kör meleğin sol kolu çocuğa doğru hamle yapıyor. Görme yetisinden başka bir duyuyla istiyor onu.

İkinci melek, kucağındaki çocuğu ondan uzaklaştırıyor. O da erkek ama çocuğun bacağıyla örtünmüş. Sınırsız bir denizin üstündeki bir bulutta oturuyor. Anlamayan bir ifadeyle kör meleğe bakıyor. İmkânsız biçimde kaslı, sağlam görünüşlü çocuk yüzünü çeviriyor. Kolu yardım istercesine havaya kalkmış. Saçları kıvırcık. Yardıma gelen melek hırsıza benziyor. Bütün tutku, bütün enerji kör, yanan melekte.

"William Blake, İyi ve Kötü Melekler," dedi Ayşe Erkoç, baskının üstüne doğru eğilerek. "William Blake'i severim. Tasavvurunu severim, sanatında ve şiirlerinde yanan kehanet ateşini severim, kozmolojisi-

nin bütünlüğünü severim. William Blake'i seyrettim, William Blake'i okudum, William Blake'i gördüm, sayfalarda ve Londra'da. Çok nadir, çok özel durumlarda William Blake'i sattım. Orijinal William Blake'i. Bu William Blake değil. Bu çöp. Kâğıt yanlış, çizgiler beş yaşında bir çocuğa ait gibi, çamaşır suyu kokusunu buradan bile alıyorum ve metinde imlâ hatası var. Bu benim profesyonelliğime bir hakaret."

Topaloğlu'nun yanakları mahcubiyetle titredi. Ayşe yanaklarının iki karaciğer parçası gibi göründüğünü düşünüyordu. Geniş, taşralı bıyığıyla ikiye ayrılan bir sakatat.

"Amacım hakaret etmek değildi, Ayşe Hanım."

"Kaynağı belirsiz olmak ile Kapalıçarşı sahtesi arasında dünya, hayır evren kadar fark var," diye devam etti Ayşe. "Eğer ben görebiliyorsam, müşterilerim de görür. Onlar da en az benim kadar bilirler. Onlar koleksiyoncu, meraklı, yatırımcı, dinî sanatı katıksız seven, başka bir şeyi sevmeyen insanlar. Eseri nereden ya da nasıl bulduğumu umursamayabilirler. Ama gerçek olmasını fazlasıyla umursarlar. Benim sahte eserler sattığımı duyar duymaz Antalya Güzel Sanatlar'a ya da Salyan Galerisi'ne giderler."

Topaloğlu'nun mahcubiyeti arttı. *Bir halı tüccarının ruhuna sahip cimri, küçük işportacı,* diye düşündü Ayşe. Abdurrahman onu Ayşe'ye İsfahan minyatürleri bulabilen bir adam olarak tanıtmıştı. Abdurrahman Bey'le konuşması gerekecekti.

"İş ilişkimizi yeniden gözden geçirmek zorunda kalabilirim."

Adamın artık rengi solmuştu. Gizlice dinleyen ve kendisini ilgilendirmeyen işlere burnunu sokan galeri asistanı Hafize içeri dalıp adamın çay bardağını aceleyle tepsiye koydu. Yine başörtüsü takmıştı. Ayşe'nin onunla konuşması gerekecekti. Şu tarikat, İslami çalışma grubu, eski mutfak bölümünde toplanmaya başladığından beri Hafize başörtüsüyle gösteriş yapma konusunda daha cesur olmaya başlamıştı. Ayşe bir akşam galerinin kepenklerini kapatırken genç erkeklerin ona

nasıl baktığını görmüştü. Onun ve putperest resimlerinin gitmesini istiyorlardı. Ellerinden geleni yapsınlar. Ensesi kalın Erkoçların iyi bağlantıları vardı.

"Elinde başka ne var?" diye sordu Ayşe.

Topaloğlu fal kartlarına benzeyen minyatürleri çıkardı. Elinde eşek dişi, sarı emaye parçaları vardı. Ayşe'nin midesini bulandırıyorlardı. Özel görüşme odasında masanın üstüne yayılmış minyatürlere doğru eğilip ceptep'indeki büyütücü merceği çıkardı.

"Bunlar gerçek," dedi Topaloğlu.

Ama çok kötüler, diye düşündü Ayşe, fırça izlerini, çerçeveyi, arka plandaki ayrıntıları inceleyerek. İsfahan ve Topkapı okullarında minyatürler pek çok elden çıkardı. Her sanatçının uzmanlığı başkaydı ve bütün hayatlarını bunu mükemmelleştirmeye adarlardı. Gül, bulut, taş ustaları vardı. Bazı ustalar seramikten başka bir şey boyamazdı. Bunlar belli ki çırak işiydi. Zarif bir şekilde çizilmiş figürlerle kaba arka plan arasındaki fark çok belirgindi. Küçük ayrıntılar henüz ortaya çıkmamıştı. Tarzları dışında hepsi isimsiz olan büyük minyatür ustaları, tek bir kılla kafes işi, pencere paravanı, fayanslı bir duvar boyayabilirlerdi. Bunlar Sufi şairlerinin kitapları için yapılan seri üretim çalışmalardı. Küçük paşaların ve beylerin, kendilerinden aşağı seviyedekileri etkilemek için raf dolusu satın aldıkları türden çalışmalar.

"Süprüntü, çöp. Hepsi bu kadar mı? Ayakkabı kutusunda ne var?"

Topaloğlu kutuyu yanında tutuyor, ceketiyle hafifçe gizliyordu. Bir Nike kutusuydu bu. Ayşe beş yıl öncesinin modeli olduğunu fark etti. Adam en azından bu toplantı için cilalanmış, uygun bir ayakkabı giymişti. Ayşe'nin deneyimlerine göre ayakkabılar konuşurdu.

"Ivır zıvır birkaç şey."

"Göster." Ayşe, Topaloğlu'nun kutuyu açmasını beklemedi; kendisi kapağı açıverdi. İçinde gerçekten ıvır zıvırlar vardı: Ermeni haçları,

Ortodoks buhurdanlıkları, parlak Kur'an kapakları. Kapalıçarşı zevki. Kararmış pirinçlerin arasında gümüş parıltısı göze çarpıyordu. Minyatür Kur'an'lar. Ayşe açgözlü bir şekilde bunları masaya dizdi. Girintilere yerleştirilmiş tavan ampulleri, başparmağı büyüklüğündeki gümüş muhafazalardan parlak çizgiler hâlinde yansıyordu.

"Bunlarla ilgileniyorum işte."

"Bunlar yirmi avroluk hacı antikaları," dedi Topaloğlu.

"Sana göre öyle, Topaloğlu. Bana ve müşterilerime göre bunların her biri bir hikâye." Yirminci yüzyıla ait, elektrolizle kaplanmış gümüş kapağa, nazar boncuğuna parmağıyla vurdu. "Bir genç askere gider. Annesi bütün çabalarına rağmen onu jandarma ya da turist polisi gibi hafif bir göreve sokamaz. Bu yüzden ona Kur'an-ı Kerim verir. Allah'ın sözünü kendine yakın tutarsan Allah seni korur." On dokuzuncu yüzyıla ait altın muhafaza, zarif bir şekilde telkâri işle yapılmıştı. "Konyalı bir tüccar, yıllarca maddi birikim yaptıktan sonra nihayet kendini dünyevi işlerden sıyırıp hacca gitmeye karar verir. Metresi ona bir hatıra verir. Unutma, dünya bekliyor olacak."

"Konya'dan bir parça olduğunu nereden anladınız?"

"Mevlevi stilinde yapılmış, ama Mevlana haccından bir hatıra değil; onlar genellikle turistler için seri üretim, ucuz ıvır zıvırlardır. Bu çok daha ince bir iş. Burada para ve sadakat var. Görmeyi öğrenince hikâyeleri duymaya başlarsın." Ayşe parmağını, bir dua kadar narin, başparmağından daha büyük olmayan gümüş Kur'an'a koydu. "Bu on sekizinci yüzyıl Acem işi. Ama Kur'an'ın yalnızca yarısı. Bölünmüş bir Kur'an-ı Kerim mi?" Muhafazayı çıkarıp küçük Acem yazıtını avucuna koydu. "Buradaki hikâye nedir? Verilen bir söz, bölünen bir çift, savaştaki bir aile, bir rica, bir sözleşme mi? Bilmek istiyorsun. Piyasa bu. İnsanlar Kur'an'ı değil, arkasındaki hikâyeleri satın alıyor." Ayşe minik yarım Kur'an'ı muhafazasına geri koydu. "Bu üçünü alıyorum. Gerisi çöp. Her birine elli avro."

"Ben üç yüzün daha uygun olacağını düşünüyordum."

"Yalnızca yirmi avroluk hacı antikaları olduklarını söylememiş miydin? İki yüz."

"Nakit."

"Nakit."

Topaloğlu iki yüze el sıkıştı.

"Hafize ödemeyi ayarlayacak. Bana bunlardan daha fazla getirebilirsin. Sonra minyatürlere bakarız."

Topaloğlu taşralı dişlerini göstererek güldü.

"Sizinle çalışmak bir zevk, Ayşe Hanım."

Merdivenlerde ve sonra ahşap galeride ayak sesleri duyuldu: Hafize'nin topukları. Mütevazı başörtüsü ve modaya uygun topukları. Kapı tıklatıldı. Hafize'nin yüzündeki ifade yarı şaşkın, yarı şüpheliydi.

"Hanımefendi, bir müşteri geldi."

"Görüşeceğim. Sen beyefendiyle ilgilenir misin? Bu üçü için iki yüz avroya anlaştık."

"Nakit," dedi Topaloğlu. Hafize fiyattan yüzde yirmi kırpacaktı; onun "işletme gideri". Saygınlık kazanmaya bu kadar istekli genç bir kadın için, pazarlık yaparken Eminönü iskelesinde tişört satan işportacılar kadar sertti.

Ayşe balkondan eski semahaneye, başka bir çağda dervişlerin dönerek Allah aşkıyla kendilerinden geçtikleri sema alanına baktı. Bir adam bir Tevrat'ın üstüne eğilmişti. Büyük pirinç avize onu gizliyordu, ama Ayşe adamın takımındaki, Eskiköy'deki bir su birikintisindeki petrolün parlaklığı gibi dalgalanan ışıltıyı fark etti. Nanodokuma kumaşı. Pahalı bir takımdı.

Ayşe merdivenlerden inerken Adnan onun ceptep'ine bir video klip gönderdi. Ayşe, geniş Boğaz'a, iskeledeki beyaz tekneye, dalıp

çıkan martılara, boğaz boyunca uzanan köprü manzarasına baktı. Bir petrol tankeri geçerken Adnan kamerayı tankerin üzerine çevirmişti. Turkuaz'ı planlarken Adnan'ın sarayı, hayali buydu. Yine de Boğaz'ın yanlış tarafındasın, Anadolu çocuğu. Ayşe'nin Avrupa'ya geri dönmesi gerekiyor.

"Ben Ayşe Erkoç."

Müşteri onun uzattığı elini sıktı. Elektronik kartvizitler bir avuçtan diğerine geçti.

"Haydar Akgün. Yahudi el yazmalarınıza bakıyordum. Burada çok ince bir mikrografi var." Hare desenleri, siyahın üzerindeki daha koyu siyah, takımının dokusundaki ağ. Manşetleri gümüş. Ayşe gümüşü severdi. Gümüş kısıtlama demekti.

"Aslında çifte mikrografi. Yakından bakarsanız kaligrafi içinde kaligrafi olduğunu görürsünüz."

Haydar sayfaya doğru eğildi, ceptep'ini açtı. Lazerler gözünde dans ediyor, retinaya büyütülmüş bir görüntü çiziyordu. Kitap, *Pentateuk*'tan, yani *Tevrat*'tan bir bölümdü. Birbirine geçmiş çiçek saplarının, kafes işlerinin, ejderha başlı, yılan kuyruklu fantastik yaratıkların oluşturduğu dekoratif çerçeveler içinde yazılar bulunuyordu. Süslemeler göze batıyor, yüzeydeki parıltının ötesine bakış, minik yazılardan oluşan taslağı gösteriyordu. Ancak büyütünce ikinci seviyedeki mikrografi görünüyordu: Bu harfler daha küçük yazı zincirlerinden oluşuyordu. Haydar'ın gözleri büyüdü.

"Bu olağanüstü. Bunu daha önce yalnızca iki yerde gördüm. Biri Paris'teki bir satıcıda, diğeri British Library'deki bir el yazmasında. Sefarad sanırım? İspanyolca mı, Portekizce mi?"

"Portekizce. Aile on beşinci yüzyılda Porto'dan Konstantiniyye'ye kaçmış. Mikrografik kenar, Hz. Davud'un Eski Ahit'teki soy ağacını gösteriyor."

"Olağanüstü," dedi Akgün, kaligrafi örgüsünün üstüne eğilerek.

"Teşekkürler," dedi Ayşe. Bu onun en fazla hayranlık duyulan parçalarından biriydi. Polisin sanat suçları masasının elinden kurtarmak için gizlice zarflar dolusu avro vermesi gerekmişti. Polisteki bağlantısı ona *Pentateuk*'u ilk gösterdiğinde ona sahip olması gerektiğini biliyordu. Bu başkaları için bir prestij kaynağı, kontrolün heyecanı, elde edebilecekleri para anlamına gelebilirdi. Ayşe'ye göreyse önemli olan güzelliğiydi. Arami dilinde veya Süryanice yazılmış, Oxyrhynchus'un halk Yunancasına, Lizbon ve Milano'nun Talmud âlimlerinin titizlikle kareler hâlinde yazdığı İbranice metinlerine, Bağdat, Fes ve bilge Granada'nın Kur'an yazılarının ilâhi kaligrafisine kadar uzanan el yazması güzellik. Bu güzellik, St. Catherine'den Cluny'ye kadar uzanan manastırlarda, Rum ve Ermeni ikonalarının ebedi ışığında, Acem minyatürlerinin incecik, kör edici ayrıntılarından Blake'in hayal gücü ateşinin alevli satırlarına kadar bütün *İncil* tezhiplerinin organik satırlarına akıyordu. Güzellikle uğraşmak için güzellik dışında başka bir sebebe ihtiyaç var mı ki?

"İnsan ne kadar gidebileceğini merak ediyor, yazı içinde yazı içinde yazı içinde yazı," dedi Akgün. "Belki de nanografidir? Sizce nanoteknoloji gibi olabilir mi; ne kadar küçülürse o kadar güçlenir? Bizim okuyamayacağımız kadar ince olup çok derin, bilinçdışı etki yaratabilecek seviyeleri var mıdır?"

Ayşe, balkona bakıp, Hafize'nin Topaloğlu'nu arka merdivenlere, eski tekke mezarlığına götürmesini seyretti. Üç parmağını gizlice açtı. Yüzde otuz iskonto. Aferin kızıma. Galeri Erkoç'un, bulabildiği her sente ihtiyacı vardı.

"Pardon?"

"Beyne sızıp bizi Tanrı'ya inanmaya zorlayan nanografi olabilir mi?"

"Eğer birileri bunu yapabilirse o Sefaraddır," dedi Ayşe.

"İncelikli insanlar," diyerek doğruldu Akgün. "Sizin bulunması zor eserleri bulduğunuz söyleniyor."

"İnsan rakiplerinin övgüsüne her zaman şüpheyle yaklaşmalıdır, ama gerçekten de böyle bir... ustalığım var. Aradığınız özel bir eser var mı? Üst katta özel inceleme bölmelerim var."

"Bence elinizde bulunması mümkün değil. Aradığım şey çok değerli, çok nadir bulunan bir parça ve eğer bir yerde bulunacaksa orası İstanbul'dur. Fakat bulabilirseniz size bir milyon avro ödeyeceğim."

Ayşe hep hayat değiştiren bir miktar galerisinden içeri girse ne hissedeceğini merak ederdi. Adnan gaz satışından kaldıracağı milyonların heyecanının artık iyice somutlaştığından söz ediyordu. *Bunun seni baştan çıkarmasına izin verme,* diyordu ona. O yol ölümdü. Şimdi bin avroluk takım giymiş bir adam bir pazartesi sabahı ona bir milyon avro teklif ederken nasıl baştan çıkmazdı?

"Bu çok büyük bir para, Haydar Bey."

"Öyle ve sizin de proje geliştirme parası olmadan böyle bir işe girmenizi beklemiyorum."

Ceketinin cebinden beyaz bir zarf çıkarıp Ayşe'ye verdi. Nakitle şişmiş bir zarftı bu. Ayşe zarfı alırken parmaklarına paranın kalınlığını ve sayısını hissetmemelerini emretti.

"Ne bulmamı beklediğinizi hâlâ söylemediniz."

Hafize, Topaloğlu'nu geçirip geri dönmüştü. Çay yapma telaşı –her müşteri için çay, çay, çay– *bir milyon avro* sözüyle yarıda kesilmişti.

"Çok basit," dedi Haydar. "Balla Mumyalanmış Adam'ı almak istiyorum."

19 Numaradaki Leyla, düzgün takım elbisesinin ve topuklu ayakkabılarının içine sıkışıp kalmıştı. Çenesi süt kokan, uzun boylu, yabancı gencin neredeyse göğsüne geliyordu. Arkasındaki şişko, orta yaşlı adamın eli durmadan Leyla'nın poposunu yokluyordu. Bunu bir kez daha yaparsa kasıklarına dizini geçirecekti. Tramvayın böyle durmasına neden olan şey neydi? Beş dakika önce Necatibey Caddesi'nin ortasında duruvermişti. İETT onun bir iş görüşmesine yetişmesi gerektiğini bilmiyor muydu? Hava sıcaktı ve gittikçe de ısınıyordu. Ve o tek düzgün takım elbisesinin içinde terliyordu.

Sürücü ilerideki hatta bir kaza olduğunu duyurdu. Bu genellikle intihar anlamına gelirdi. İstanbul'da tercih edilen kaçış yolu Boğaz'ın karanlık sularıydı, ama basitçe diz çöküp başını tramvayın tekerleklerinden oluşan giyotinin önüne yatırmak da hızlı ve akıllıca bir yöntemdi. Güneşin bitmek bilmez politünel tavanlardan parıl parıl yansıdığı Demre'de intihar yolu hep araba camından içeri sokulan egzoz borusu olurdu.

Leyla'nınkinden daha iyi bir takım giymiş olan bir kadın, "Bomba varmış!" diye bağırdı. Gözünde bir ceptep vardı. Sabah manşetlerini okuyordu. "Tramvayda bomba."

Bu sözlerin 19 Numara'daki etkisi muazzam oldu. Aniden kapıya hücum eden yolcular Leyla Gültaşlı'nın ayaklarını yerden kesip eligezenti adama öyle bir savurdu ki adam acıyla inledi. İnsanlar kapıyı açmaya çalışsa da kapılar mühürlü gibiydi. Tramvay harekete geçince insanlar tekrar sağa sola savruldu. Tramvay geriye gidiyordu. Rayların üstündeki tekerlekler gıcırdadı.

"Hey hey, benim iş görüşmem var!" diye bağırdı Leyla.

Tramvay aniden durdu. Kapılar açıldı. Kalabalık onu bindiği durakta dışarıya attı. Görüşmesine yetişmek için otuz beş dakikası vardı. Ayakkabıları ezilmiş, takım elbisesi buruşmuş, saçları karışmıştı ve

ter içindeydi, ama yüzü iyi durumdaydı. Bu yüzden başını öne eğip turnikelerden geçerek trafiğe çıktı.

Leyla iş görüşmesi hazırlıklarını bir düğün gibi organize etmişti. Balkonunun ötesindeki sıcak gece grileşerek güne dönerken, iç çamaşırıyla evin içinde dolaşıyordu. Ütü masasını açıp tek iyi takımının ve bluzunun üstüne sıcak metali bastırmadan önce biraz su serpiştirmişti. Zehra Antalya'ya geri döneceğini söylediğinden beri korkunç alışkanlıklar edinmişti. Takım askıda asılıp, yeni ütülenmişliğin yaydığı yumuşatıcı kokusu uçup giderken duşa girmişti. Su her zamanki gibi kötü ve kesintiliydi. Leyla ılık suyun altında yalpalayıp titriyordu. Şampuan dâhil yetmiş saniye, daha fazla değil. Ev sahibi geçen hafta herkesin kapısının altından bir broşür atıp belediye suyunun bedelinin yine arttığını duyurmuştu. Susuzluğu bastırılamayan İstanbul. Saç düzleştiriciyi fişe takmış, ısınmasını bekliyordu. Leyla Gültaşlı saç kurutma makinesiyle birlikte salına salına konuşmasının üstünden geçmişti.

Gençler Oyuncak. Çocuklar için oyuncaklar. Altı-on bir yaş. Başlıca ürünleri: BattleCats TM; Gü-Yen-Ji ceptep-tokalaşma değiştokuş kartları oyunu iki yıl önce Avrupa Birliği tarafından Yılın Oyuncağı seçilmişti. Onların başarısı BitBot'ların üzerine inşa edilmişti. Üst kattaki şu ürkütücü çocukta onlardan vardı. Leyla, çocuğun onlarla kendisini seyrettiğine emindi. Ama pazarlama departmanlarında bir çalışana ihtiyaçları vardı ve Leyla da Pazarlamacı Kız'dı, bu yüzden BitBot'lar, BattleCat TM'ler hakkında onlar kadar iyi konuşabilirdi.

Takımını giymişti. Gençler'e varmak için bir saat yirmi dakikası vardı. Bol bol zaman. Çanta; sahte olduğu belli olacak kadar büyük olmayan bir marka. Bir iş kadınının, dolabında ikna edici bir aksesuara ihtiyacı vardı. Ayakkabılarını da giyip dışarı çıkmıştı.

Şimdi randevusuna yalnızca yirmi iki dakika kalmıştı ve spor ayakkabı giymeyi düşünemediği için kendi kendine küfrediyordu. İyi

ayakkabılarını torbaya koysaydı, tuvalette makyajını tazelerken ayakkabılarını değiştirebilirdi. Bu ayakkabılarla –zorlukla da olsa– koşabilirdi, ama Necatibey Caddesi'ndeki kalabalık iyice yoğunlaşmıştı. Birden polis kordonuyla ve camları patlamış, tavanı yükselmiş, kırmızı-mavi ışıkları yanıp sönen kriz arabalarının arasında dikilen insanlarla karşı karşıya kaldı. Yol kapatılmıştı. Leyla hüsran içinde haykırdı.

"Geçmeme izin verin, izin verin!"

Bir polis bağırdı, "Hey, nereye gittiğini sanıyorsun sen?" Ama Leyla yürümeye devam etti. "Hey!" Sol tarafında dar bir sokak ve bu sıcakta ve bu ayakkabılarla çıkmanın pek mantıklı görünmeyeceği kadar çok merdiven vardı. On beş dakika. Leyla Gültaşlı derin bir soluk alıp çantasını omzuna attı, merdivenlerden çıkmaya başladı.

Bir zamanlar güneyden gelen dört kızdılar. Hepsi deniz kokusunun yayıldığı elli kilometrekarelik bir alan içinde doğmuştu, ama derviş evine kadar bunun farkında değildiler. Leyla'nın Demre'den İstanbul'a gelmesi için, kendini Büyük Teyze Sezen'in bakımına emanet etmesi gerekmişti. Leyla, Büyük Teyze Sezen'le ya da ailenin uzak İstanbul tarafıyla hiç tanışmamıştı. Gürültü bakımından Atatürk Havalimanı'nı aratmayan üçüncü kattaki dairelerinin balkonunda Türk bayrağı asılıydı ve mutfak masasının altında bir Honda motor vardı. Ev, yetmiş yaşlarındaki aile reisi Büyük Teyze Sezen'in imaları, baş işaretleri ve kuvvetiyle yönettiği gürültücü akrabaları ve sülalesiyle doluydu. Akdeniz'den gelen taşralı kız kendini, kocalardan, karılardan, çocuklardan, erkek arkadaşlardan, kız arkadaşlardan, partnerlerden, rakiplerden, düşmanlardan, uydurmalardan, çığlık çığlığa kavgalardan, gözyaşlarından, gürültülü barışma sekslerinden oluşan istemsiz bir pembe dizinin içinde bulmuştu. Bu duygu fırtınasının ortasındaki Leyla Gültaşlı çalışmaya uğraşıyor, dizleri Honda motorun boruları yüzünden yağlanmış bir şekilde mutfak masasında otururken geniş ailesi etrafında kuduruyordu. Onun sıkıcı olduğunu düşünüyorlardı.

Memleketinin en ünlü ihracat ürünü olması dolayısıyla ona Küçük Domates diyorlardı. O ve başka bir küresel marka olan Noel Baba. Dersleri kötüye gidiyordu. Sınavlarda başarısız olmaya başlamıştı.

Bunun üzerine Gültaşlıların sadrazamı olan Küçük Teyze Kevser'e gitmişti. O da Demre'deki annesini arayıp bir saat konuşmuştu. Karar verilmişti. Leyla her cuma Kevser Teyze'ye rapor vermek kaydıyla uygun kızlarla bir eve taşınabilirdi. Hiç oğlan olmayacaktı elbette. İşletme Fakültesi'ndeki Antalyalı saygın bir kızın Beyoğlu'nda çok merkezî konumda, çok ucuza bir dairesi vardı. Leyla böylece derviş evine girmiş ve oranın pejmürde, hüzünlü Eskiköy olduğu için merkezî ve yüz yıl önceki Cumhuriyet'in ilanından beri yenilenmediği için ucuz olduğunu anlamıştı. Leyla, üç Pazarlama ve İşletme öğrencisi arasında, huzuru Honda evinde olduğundan çok daha az bulur olmuştu. Ona hâlâ Küçük Domates diyorlardı. Ama kızlardan duyunca hoşuna gidiyordu. Küçük Teyze Kevser, her cuma sektirmeden arıyordu. Leyla da bir o kadar özenli bir şekilde cevap veriyordu. İki yıl sonra onur derecesiyle mezun olmuştu. Ailesi mezuniyet için otobüsle İstanbul'a gelmişti. İstanbul şubesi, pist manzaralı dairelerinde Demreli domates çiftçilerine yer açmak için aile üyelerini, bir oyundaki taşlar gibi oynatmıştı. Annesi kampüsteki tören sırasında babasını bir an olsun bırakmamıştı. Törenden sonra ona altın verip çekilen her fotoğrafta gözlerini kapamışlardı.

Sonuç olarak, güneyden gelen dört kız Âdem Dede tekkesindeki küçük, kokulu bir daireyi paylaşıyordu. Hepsi aynı gün Marmara Üniversitesi İşletme Yüksekokulu'ndan mezun olmuştu. Sonra biri bir yatırım bankasında çalışmak üzere Frankfurt'a taşınmıştı. Bir başkası Ankara'nın çıplak bir tepesinde kurulacak olan bir Outlet mağazasında çalışmak üzere ayrılmıştı. Beş hafta önce de Zehra şimdiye kadar kimsenin, varlığının farkına varmadığı bir erkek arkadaşla evlenmek üzere Antalya'ya geri döneceğini haber vermişti.

Böylece Leyla, yıkık dökük bu derviş evinde arkadaşsız, parasız ve işsiz kalakalmıştı. Geleceğini garanti altına almamış tek kişi oydu. İstanbul, pazarlama diploması olan parlak genç kızlarla dolup taşıyordu. Günbegün, fatura üstüne fatura derken para hızla bitiyordu, ama kesin olan tek bir şey vardı: Çığlıklı hayatlar ve jet motorlarıyla dolu o eve bir daha geri dönmeyecekti.

Leyla merdivenleri sayıyordu: otuz bir, otuz iki, otuz üç. Caddeler tanıdıktı: İşte Sülüğenci Sokağı'nın ucu. Evden birkaç yüz metre uzaktaydı. Geri dönüp rahat ayakkabılarını giyebilirdi. On iki dakika. Eğer İnönü Caddesi'ne ulaşabilirse orada otobüsler, dolmuşlar ve hatta parasını son kuruşuna kadar bitirecek olsa da taksi bile vardı. Parmakları yorgunluktan acıyordu. Kulakları uğulduyordu. Tanrım, ne kadar da formsuzdu. Evdeki sesler ve hayatlar yüzünden televizyonun karşısında geçirdiği onca gecenin sonucuydu bu. Ama birden sorunun vücudunun uğultusu olmadığını fark etti. Bu dışarıdan gelen bir şeydi. Sivrisinek sürüsünün içinde kalmıştı. Elini sürünün arasında salladı; defolun, kötü şeyler. Siyah şeyler elinden uzaklaşıp yusufçuk böceği biçiminde yoğunlaştı. Korkuyla nefesi kesildi. Leyla Gültaşlı bile bu şeyleri duymuştu. Yusufçuk böceği bot'ları kimlik tanımlaması yaparken insanlar Sülüğenci Sokağı'nın aşağı ve yukarısında oldukları yerde kalmıştı. Makine, kanallı, pervane kanatlarıyla havada asılı duruyordu. Acele et, acele et, acele et. On dakika içinde görüşmesi vardı, *on* dakika. Leyla o şeyi eliyle ezip yoluna gidebilirdi, ama korkuyordu. Askerler olsa gözlerine bakıp biraz flört ederdiniz ve onlar da geçmenize izin verirdi. Askerler erkekti. Bu şeylerin zehirli oklar taşıdıklarını duymuştu; kötü, küçük nanoteknoloji iğneleri. Onlara karşı gelmek tehlikeliydi. Ama yavaş yavaş yavaştılar ve Leyla geç geç geç kalıyordu. Lazer ışıltısına göz kırptı; güvenlik aracı göz taraması yaptı. Yusufçuk böceği bot'u havalanıp böcek bulutu hâlinde dağıldı.

Herkes yoluna. Leyla onları geçmişti, ama korkunç, ölümcül, felaket şekilde geç kalmıştı.

Bombanın patladığı yerden çevrilen trafik, İnönü Caddesi'ne yönelmişti. Leyla kapı kapıya, burun buruna durmuş kımıldamayan araç yığınına bakıp inledi. Kornalar sürekli çalıyordu. Hareketsiz arabaların arasına sokuldu. Küçük bir araba birden durunca Leyla önünde yalpaladı. Sürücü kornaya asıldı, ama Leyla terbiyesiz bir el hareketiyle sallanarak yürüdü. Otobüs, otobüs, otobüs. Sıkışık trafiğin arasında müthiş bir matador dansı yapıyor, otobüse gittikçe daha çok yaklaşıyordu. Yolcu kuyruğu gittikçe kısalıyordu. Kapılar kapanıyordu. Kahrolası ayakkabılar. Ne diye bunları giymişti ki? Erkekler asla ayakkabılara bakmazdı. Otobüs duraktan uzaklaşıyordu, ama yetişebilirdi, yetişebilirdi. Leyla kapıya vurdu. İki okul çocuğu alaycı bir şekilde ona bakıp güldü. Yavaşça ilerleyen otobüsün yanında koşup vurmaya devam etti. "Dur dur dur dur!" Sonra otobüsün önünde bir boşluk açıldı ve biyodizel yakıtının kokusunu havaya bırakarak Leyla'dan uzaklaştı. Leyla öylece dikilip küfrederken trafik etrafından akıyordu; ana avrat, güneyli domates yetiştiricisinin küfürlerini sıraladı.

Dolmuş dolmuş dolmuş. Bir sürü vardı. Arkaları eğimli minibüsler dindar kadınlar gibi birbirine sokulmuştu, ama caddeden ve duraktan çok uzaktılar. Birini durdursa bile ona yetişmek için yıldırım hızıyla hareket etmesi gerekirdi. Daha hızlı. Burak'ın üstündeki Hz. Muhammed bile Gençler Oyuncak'a zamanında yetişemezdi. Leyla, İnönü Caddesi'nin ortasında, çaresizlik içinde ellerini iki yana açtı. Ceptep alarmı başarısızlığını vurgularcasına öttü. Zamanı dolmuştu. Aramanın bile anlamı yoktu. İstanbul Leyla Gültaşlı'larla doluydu.

"O işi yapabilirdim!" diye bağırdı caddeye doğru. "O işi kolayca yapabilirdim!"

Midesi bulanıyordu. Birdenbire aptalca ve kibirli görünen takım elbisesinden, ayakkabılarından, ucuz, sahte çantasından midesi bu-

landı. O işe ihtiyacı vardı, paraya ihtiyacı vardı, Pist Manzaralı Daireye geri dönmemeye ihtiyacı vardı; en çok da Demre'deki kilometrelerce uzanan tarlaların ve bahçelerin plastik tavanlarından yansıyan güneşi görmemeye ve domateslerin tiksindirici, uyuşturucu kokusunu almamaya ihtiyacı vardı. Leyla trafiğin kilitlendiği İnönü Caddesi'nde neredeyse ağlayacaktı. Bu işe yaramayacaktı. Böyle görünemezdi. *Eve git. Yarın kendini toparlayıp oraya tekrar gider ve iyi olduğunu gösterirsin. Bugün, kimsenin seni görmeyeceği bir yerde öfkelen, ağla, eşyaları tekmele.* Neden neden neden bir intihar bombacısı kendini havaya uçurmak için bugünü seçmişti ki? Her intihar gibi bu da çok bencilceydi.

Âdem Dede Meydanı'na inen merdivenlerin yarısına gelmişti ki ceptep'i çaldı. Küçük Teyze Kevser arıyordu. Yani şu anda konuşmak istediği son kişi. Parmağı reddetme tuşunun üstünde durdu. Bunu yapamazdı. Her zaman müsait olacaksın. Bu slogan zihnine işletme fakültesinde çakılmıştı.

"Telefonu açmak için hiç acele etmiyorsun." Leyla'yla konuşurken her zaman olduğu gibi bir öğretmene benziyordu.

"Bir şey yapıyordum."

"Yapıyordun?" Daima Leyla'nın isteklerinin vazgeçilebilir olduğu varsayımı vardı. Kadınlar aile için her şeyi bırakırdı. Demre'de de durum böyleydi, İstanbul'da da.

"Önemli bir şey değil."

"Güzel güzel güzel. Bir daha söylesene, hangi bölümde okumuştun?"

Ne okuduğumu çok iyi biliyorsun, diye düşündü Leyla. *Onu göremiyorum, ama Büyük Teyze Sezen arkanda bu konuşmayı yönetiyor.*

"Pazarlama."

"Bu, finansör ve sponsor bulmayı kapsıyor mu?"

"Kapsıyor."

"Hımm."

Söyle artık, seni adi, yaşlı karga.

Küçük Teyze Kevser devam etti: "Yaşar Ceylan'la tanıştın mı hiç?"

"Kim o?"

"İkinci kuşaktan kuzenin. Akıllı çocuk. Üniversite eğitimi almış." *İyice başıma kak, kısır kız kurusu. Evet, ben yalnızca yüksekokul bitirdim.* "Doktorasını birlikte yaptığı bir çocukla Fenerbahçe'de yeni bir iş kurmuş. Ne olduğu konusunda hiçbir fikrim yok; yeni teknolojiyle ilgili bir şey. Neyse, çok akıllı ve zekiler, ama uygulama aşamasında beş para etmezler. Yaşar genişlemek istiyor, ama parası olan insanlara nasıl ulaşacağını bilmiyor. Onu paralı adamlara ulaştıracak birine ihtiyacı var."

Gördün mü, ne olduğumu en başından beri biliyordun.

"Birine ne zaman ihtiyacı var?"

"Hemen. Ama sen bir şey yaptığını söyledin, o yüzden bilmiyorum..."

"Parası var mı?" Aileyle çalışmanın en büyük dezavantajı buydu.

"Sana para ödeyecek. Yapar mısın bu işi?"

"Yaparım. Bana numarasını ver." Kevser Teyze'nin yüzünün yerini ceptep numarası aldı. Leyla numarayı hızla kaydetti. *Tanrım, Tanrım, sana çok teşekkür ederim, Tanrım.* Bazen aile en iyi dostunuz olabilirdi. Âdem Dede Meydanı'na inen merdivenlerin son basamaklarından neredeyse sıçrayarak indi. Yedi adımda perişanlıktan sevince geçiş. Fenerbahçe. İşletme. Yeni teknoloji. Üniversiteden yeni mezunlar. Hepsi tek bir anlama geliyordu. Büyük bir şey, geleceği inşa edip dünyayı değiştirmeyi vaat eden, adını gerçekten duyurabileceğin bir şey. Nanoteknoloji.

2

Yabancı robot, binanın tepesindeki Commerzbank tabelasının arasında gizlenen çirkin bir örümcekti. Can, Allianz Sigorta'nın gölgelerinin arasında gizlendiği yerden onu seyrediyordu. Sarı, çirkin, kutu biçimindeki sanayi aygıtı; bir Xu-Hsi ya da modifiye General Robotics malı. Lisans numarası bantla kapatılmıştı. Bir teftiş makinesi, uyarıcı nişanlar ve flaşörler taşırdı. Can Durukan robotları, diğer çocukların arabaları, futbolcuları veya Çin çizgi romanlarını tanıdıkları gibi tanırdı. Bir sanayi bot'u, dünya yıkılsa bile ilgi göstermezdi. Başka ne olabilirdi ki? Can, Eskiköy'ün üstündeki maceralarında fotodronlarla karşılaşmıştı; sanat öğrencileri tarafından rastgele ve spontan görüntüler yakalamaları için şehrin üstünde bir aylık yolculuklara gönderilen makinelerdi bunlar. Durup fotoğraf çekiyor, sonra yollarına devam ediyorlardı. Çatıların üstünde resmî olmayan basın bot'larıyla bile karşılaşmıştı; basın açıklamalarının ardındaki haberi arayan araştırmacı gazeteci ve fotoğrafçılar tarafından kullanılan gizli, sinsi gözetleyiciler. Devlet ve ajanları tarafından tespit edilirse belleklerini yakıp cürufa çeviren hayalet makineler. Her şey inkâr edilebilirdi. Eğer bu bir basın makinesiyse, fotoğrafçının zamanlaması harikaydı. Fazla harika. Ve sonra bir de siyah dronlar vardı; insanların komplo teorisi sitelerinde sürekli bahsettiği şeyler. Resmî polis bot'larının göremediği, gözetleyenleri gözetleyen makineler. Eğer bu çirkin sarı plastik yığını bir efsanevi siyah robotsa, çok ciddi bir gizlilik içinde bulunuyor demekti. Ayrıca lisans numarasını gizlemek ne demek oluyordu? Bu, o makinelerden hiçbiri değildi. Tam bir gizemdi. Can'ın

maymunu dikkatle biraz daha yaklaşırken kavrayıcı kuyruğu kıvrılıp açılıyor, görülmeden daha fazla şey görmeye çalışıyordu. Gizemli bot, polis kordonunun içindeki bombalama kurbanlarını tarıyordu. Algılayıcı düzenekleri, mercek yığınları bir kurbandan diğerine dönüp tekrar tekrar odaklanıyordu. *Klik vızz klik vızz.* Yüzüne çil gibi kan sıçramış şu kadın. İçine kendilerinin bile sığabileceği çantalarıyla mavi önlüklü okul çocukları. Evrak çantasını sıkıca kavramış şaşkın görünümlü iş adamı. Ana gruptan uzakta, ambulansların arasında duran ve görünmek istemeyen şu adam. Can, tekkenin bahçesindeki Fare Suratlı'yı seyrederken adam yavaşça hareket ediyor, gizlice polis şeridinin arkasındaki kalabalığa karışıyordu. Can olanları o kadar dikkatle izliyor, nefesini o kadar heyecanlı bir şekilde tutuyordu ki, tünediği yerden ayrılıp, polis bot'larının dikkatini çekmemek için sinsi ve yavaşça hareket ederek Commerzbank binasının çatısındaki direklerin üstüne çıkan Ninja robotu neredeyse gözden kaçırıyordu. İsimsiz sarı şeyin bir parıltı içinde korkuluk duvarının üstünde gözden kaybolduğunu gördü. Düş kırıklığı içinde tıslayarak Maymun'u Allianz binasının çatısına gönderdi. İşte: Esrarengiz gözlemci binaların üstünde hareket ediyor, Necatibey Caddesi boyunca ilerliyordu. Can, yavaşça, sinsice onu takip etmeye başladı. Gözleri irileşmiş, dili gösterdiği dikkat yüzünden kıvrılmış, kalbi heyecandan gümbürtüyle atmaya başlamıştı. Bu çok büyük bir gizemdi. Maceraydı. Her çocuğun ve robotun istediği şeydi.

"Ayy!" Can istemeden koyuverdiği çığlığı bastırmaya çalıştı. Çok yüksek, çok yüksek; dünya bir fısıltıya dönüşmüşken sesinin çok yüksek çıkması çok kolaydı. Ancak bu çok çok büyük bir keşifti. Gizemli bot, esrarkeş Necdet'i takip ediyordu. Balkonun tepesindeki Can heyecandan neredeyse maymun gibi sesler çıkaracaktı. Bu sırf merak değildi, hatta artık gizem bile değildi. Bu bir davaydı. O artık Dedektif Çocuk Can'dı. Dava başladı!

Can, Maymun aracılığıyla bir gözünü takipçiden, diğerini caddede sarhoş gibi yürüyen adamdan ayırmadan, dikkatle, çok dikkatle Beyoğlu'nun çatılarında ilerlemeye devam etti. Bir oradan tutuyordu, bir buradan. Necdet'i takip ediyordu. Esrarkeş Necdet. Onca insan içinde takip edilecek son kişi. Can, avlanan bir peygamber devesini takip eden bir kertenkelenin, atmacanın gölgesini hissetmesi gibi yalnızca aşırı güçlenmiş duyularının neden olduğu içgüdü sayesinde henüz hiçbir şey bilmezken, yalnızca hissederek Maymun'u öne doğru yuvarlayıp BitBot devrelerini EMP'yle yakabilecek kıskaç çenelerden kurtardı.

Bir takipçi olarak o da takip ediliyordu. Takipçisinden dörtnala kaçarken gözlerini yeniden ayarladı. İsimsiz bir korsan makine daha. Can başka bir gözlemcinin menziline girmiş ve alarmı çalıştırmıştı. Büyük, hızlı ve güçlüydü. Can'ın BitBot'unu paramparça edebilirdi. Arkasındaydı ve Can'ın güç yönetim paneli, şarjın üçte ikiye indiğini gösteriyordu. Maymun'u geri getirmeliydi, ama o zaman takipçiyi üzerine çekmiş olurdu.

Koş robot koş. Maymun sıçrıyor, hızla kaçıyordu. Arkasından, yarım çatı geriden yok edici geliyordu. Can zihinsel çabayla soluksuz kalıp maymunu iki sıçrayışta duvara çıkarmak için elini esnetti. Duvarın üstünden aşırıp sıcak havada gevşek bir şekilde sarkan, sabah yıkanmış çamaşırların asılı olduğu yeşil bir bahçeden geçirdi. Avcı takipteydi. Daha büyük, daha hızlı ve hatta daha yakındı. Can, şarj seviyesine hızla bir bakış attı. Ve *sıçra.* Maymun daha havadayken Can onu yeniden şekillendirerek topa çevirdi. BitBot yuvarlanmaya başladı. Havalandırma pervanelerinden ve fotosentez panellerinden sekip daha ilerideki korkuluk duvarına çarptı. Avcı arkasından koşmaya devam edip çatıyı birkaç adımda geçti, ama BitBot yeniden Maymun'a dönüşmüş, bitişikteki binaya sıçramak için elleriyle tutunduğu yangın merdiveninden aşağıya iniyordu. Can yaklaşık yirmi metre kazanmıştı.

Kapının açıldığını duymadı. Can hiçbir şey duymuyordu. Çatıdaki kovalamaca sessizdi. Yalnızca açılan kapıdan gelen aydınlık onu şaşırtınca robotların kovalamacasından başını kaldırdı. Bir gölge, güneşin bulanıklaştırdığı uzun boylu, yabancı bir şey. Annesi. Ona işaret etti. Can kaşlarını çattı. Her zaman kapıya dönük otururdu, böylece birisi içeri girince onu görür, aynı zamanda içeri gelen kişi bilgisayarında ne yaptığını görmezdi. Can'ın heyecan yaşamasına izin yoktu. Annesi ağlardı. Can'a bağıramadığı, onu sarsamadığı veya vuramadığı için kendini paralardı. *Bak işte, bana neler hissettirdin?*

Annesi yine bir işaret yaptı. *Bu öğleden sonra okul için tişörtün var mı?*

Can başını sallamaması gerektiğini çok iyi biliyordu. Bu annesinin kalbini kırardı, çünkü kaba ve saygısız davranmış olurdu. Annesiyle konuşamayacağı kadar önemli olan şeyin ne olduğunu bile sorabilirdi. Ellerini ekrandan çekecek kadar zamanı yoktu, ama yine de gerekli işaretleri yaptı: *Dolabımda bir tane var.*

İyi, dedi annesi. Silüet parlak ışıkta dışarı çıkacakmış gibi hareket etti, sonra geri döndü. *Ne yapıyorsun sen?*

Can'ın kalbi pırpır etti.

"Maymun'la oynuyorum." Bu yalan değildi.

Onunla kimseyi sinirlendirme, tamam mı? Sonra ışığın içinde kaybolup kapıyı kapattı. Can konsantre bir şekilde tıslayarak ekrana eğildi. Maymun ve takipçisi çatılarda dörtnala koşup su deposunun üstünden bir sonraki çatıya atlarken bir kedi önlerinden kaçtı. Mesafe beş metre, güç yüzde on iki. Can o böcek gözlerin arkasında kimin olduğunu merak etti; hangi ekran hangi yüzü aydınlatıyordu?

Her kimsen Dedektif Çocuk Can Durukan seni şaşırtıp atlatacak! Can şarjın kalanını toplamak için yumruğunu sıkıp Maymun'u çatı pervazına sıçratmak için elini savurdu. Avcı bot da peşinden atıldı.

Seni kandırdım! Bir çatı olduğunu sandın, ama yirmi metrelik açık havadan başka bir şey yok. Can ellerini sessizce çırptı. Düşen Maymun patlayarak kendisini meydana getiren BitBot'lara ayrıldı. Nanorobotlar Sülüğenci Sokağı'na doğru düşüyordu. Can başparmaklarını birbirine kenetleyip parmaklarını salladı. Böcek-makine bulutu dalgalandı, karanlık bir bulut oluşturdu, birleşerek incecik bir çift kanata dönüştü. Bir kuş; Can'ın Kuşu. Şarjı bitmek üzereydi, ama Kuş kanat çırpıp kahvedeki taburelerinde oturmuş adamların başlarının üstünden geçti. O kadar yakındı ki adamlar başlarını eğmek zorunda kaldı. Üç kere kanat çırptıktan sonra Sülüğenci Sokağı'ndan yükseldi. Can arka kameradan avcı bot'un kaldırım taşlarının üstünde porselen bir yengeç gibi parçalandığını gördü. Parçalar, kıymıklar ve sarı kabuk kırpıntıları etrafa dağıldı. Can, Âdem Dede Meydanı'nın üstünde dönerken büyük, beyaz bir leylek, evine doğru süzüldü.

Can'ın elleri titriyordu. Boğazı acıyor ve ağlamak istiyordu. Çişi de gelmişti. Artık tehlikede olduğunu fark ettiği için kalbi göğsünde sıkışıyor, nefesi boğazında çırpınıyor, yüzü heyecandan yanıyordu. Koşarken bir oyun gibiydi, o güne kadar oynadığı en iyi oyun. Şimdiyse kendisini takip eden robotun arkasındaki adam gelip kapıyı çalsa neler olacağını düşünüyordu. Artık korkabilirdi. Ama kendisiyle gurur duyuyordu; o avcıdan kurtulmasıyla o güne kadar yaptığı her şeyden daha fazla gurur duyuyordu. İnsanlara anlatmak istiyordu. Ama özel okuldaki çocuklar ya anlamayacak kadar aptallardı ya da gerçekten çok büyük bir problemleri vardı. Anne babasına gelince: Annesinin kendisini harap etmesinden ve babasının sessizliğinden kurtulamayacağını biliyordu.

Yorgi Bey. O dinlerdi. O bilirdi. Bilmediklerini de tahmin ederdi ve onun tahminleri her zaman doğru olurdu. O bununla ünlüydü, Can'a öyle söylüyordu. Can Durukan balkonun kenarına gidip Eskiköy'ün

üstünde doğan parlak güne bakarken, eve dönen Kuş'u yakalamak için elini kaldırdı.

~

Sen, on sekizinci Hıristiyan yüzyılının ortalarında, İskenderun'un, eski Alexandretta'nın iyi bir beyefendisisin, Sultan III. Osman'ın tebaasındansın. İmparatorluk, Viyana kapılarındaki zirveden düşüşe geçti. Bu, Osmanlı hanedanının sihirli mavi saati. Her şey ışıl ışıl ve sessiz ve bu kabuğa benzer turkuazın içinde sonsuza dek sürebilirmiş gibi duruyor. Ama gece kaçınılmaz bir şekilde geliyor. İmparatorluğun Konstantiniyye'si kendini, büyük cami, hamam ve imparatorluk mezarlarıyla teselli edebilir, ama İskenderun Osmanlı Devleti'nden çok uzakta ve doğudan ve kuzeyden esen rüzgârları daha yakından hissediyor. Her zaman pek çok ırkın ve itirafın bulunduğu, Orta Asya'dan gelen ticaret yollarının İtalya ve uzak Atlantik'ten gelen deniz yollarıyla buluştuğu kozmopolit bir şehir oldu. Sen o kervansaraylarda ve hanlarda zengin oldun. Gençliğinde seyahat eden bir adamdın, batıda Marsilya ve Cadiz'e, doğuda Lahor ve Semerkant'a; kuzeyde Moskova ve dindar bir adamın hayatında bir kere yapması gerektiği gibi Mekke'ye gidip hacı oldun. Artık yaşlandın; serin deniz rüzgârının imparatorluğun köşelerinden ve ötesindeki daha büyük dünyadan haberler getirdiği gölgeli evinde emekli oldun. O büyük huzur ve refah çağı sona eriyor. Karın beş yıl önce öldü; oğulların senin mülkünü idare ediyor ve kızların iyi evlilikler yaptı. Hayatın yükümlülükleri yerine getirildi. Gitme zamanı geldi. Bir sabah hizmetçine emrettin: *Bana bir kâse çam balı getir.* Evinin saat bulunmayan sessiz bir odasında gümüş bir kaşıkla bu balı yedin. Öğlen yine: *Bana bir kâse çam balı getir.* Akşam; bir kâse çam balı. Yalnızca bal.

Üçüncü günün sonunda, baldan başka bir şey yemeyince hizmetçiler bu haberi dışarıya duyurdu. Cuma namazına kadar haber bütün şehre yayılmıştı. Bütün arkadaşların ziyarete geldiler. Çünkü senin adın İskenderun'da çok ünlüdür. Ama önce kızların ve oğulların geldi. Kadınlar ağladı, erkekler sordu: *Neden bu garip hareketi yaptın? Sen, Nar büyüklüğünde bir tümör* dedin. *İçimde hissedebiliyorum, aylardır acı duymadan işeyemiyorum. Bu benim ölümüm olacak ve onu yenemem, ama Azrail'le farklı bir randevu ayarlayabilirim.* Bu arada hizmetçiler sinekleri uzak tutmak için perdeleri sirkeyle ıslatmıştı.

Avrupa'da eğitim görmüş doktorlar çağrıldı. Tatlı bal ve ter kokan odadan çıkan doktorlar bekleyen oğullara ve damatlara yapabilecekleri bir şey olmadığını, senin bir süreci başlattığını ve bunun devam edeceğini söylediler. İmam bile seni olmaya karar verdiğin şeyden döndüremez. Bu biraz sıra dışı bir şey, ama uzun ve soylu bir tarihi var. Dönüşümünün ikinci haftasında canının egzotik ve nadir bulunan balları istediğini söyledin; harmanlanmış ve bölgesel, Vosges ve Almanya'nın güneyindeki köknar ormanlarının güçlü yaprak bitlerinin emdiği bal-çiğinden, Bordeaux'nun narin çiçekli Bin Çiçek balına kadar hepsini. Dönüşümünün üçüncü haftasında çalıntı ve tehlikeli balları keşfettin; arıcıların diğer birçok insanı öldürecek iğnelerine karşı bağışıklık kazandığı, Afrika'nın vahşi kovanlarının yabani akasya balını. Kaplanların mangrov ormanlarındaki kovan avcılarını takip ettiği Bengal deltalarından gelen bal; Yukarı Atlas dağlarında ev büyüklüğündeki efsanevi kovanlardan çalınan, Fes pazarlarından gelen keçiboynuzu balları. Şeker halüsinasyonları arasında yüzerken ayık olduğun anlarda artık imparatorluğun en büyük bal erbabı olduğunu ve bu değerli bilginin kolayca dünyadan kaybolabileceğini fark ettin. Hizmetçilerinin diline artık kaşık kaşık damlattığı balla ilgili zırvalarını yazması için bir yazıcı tuttun. Tarikat eğitimi almış, iyi bir aileden gelen ve mükemmel kaligrafi bilen bir genç. Dördüncü hafta yüksek

tat yollarını keşfettin; tek çiçek balları. Artık becerin o noktalara ulaştı ki tek bir damla balın tadını alıp onun Arabistan'dan gelen mür balı, şunun Kıbrıs'tan gelen kekik balı, bunun Bulgaristan'dan gelen portakal çiçeği balı ve öbürünün de şüphesiz bir şekilde Levant'tan gelen sedir balı olduğunu söyleyebiliyordun. İmparatorluğun sınırlarının ötesinde İspanya'dan gelen uyku kokulu lavanta balını, Meksika'dan gelen kaktüs balını keşfettin. İki gün boyunca yabani kocayemiş çiçeklerinden yapılma Sardinyalı Corbozello balının buruk, mentollü karanlığının tadını alıp tarif ettin. Üç gün boyunca Himalayalar'dan gelen rododendron balının halüsinasyonlarının pençesinde kıvrandın. Sona doğru bazı günler sürekli çekili perdelerinin arkasında parlayan altın ışığın içinde tamamen kayboluyor ve bal kehanetleri mırıldanıyor, şekerle ilgili hayaller görüyordun, ama kâtibinden söylediğin bu saçmalıkları okumasını istediğinde, yazılı tek bir kelime bile yoktu. Artık gözeneklerinden ter değil, altın renkli irin akıyordu. İdrarın şeker kadar tatlı, dışkın yumuşak amber merhemiydi. Bal vücudunun bütün damarlarına girdi; organlarını sarıp sarmaladı, beyninin boşluklarından küçük yuvarlaklar hâlinde damladı.

Uyanık dünyadan rüyaya, rüyadan komaya ve komadan ölüme geçiş, tatlı, belirsiz ve balın bir kaşıktan damlaması kadar yavaştı. Doktor küçük aynasıyla bütün nefesin bedenini terk ettiğini onayladı. Kâtibin gizli gözyaşlarıyla sarsıldı, perdeler açılırken balla ilgili eserini sıkıca tuttu. Kızların diz çökmüştü, oğullarının yerine getirmesi gereken son bir görev vardı. Hizmetçiler kekik ve lavanta, çam ve mür ve portakal çiçeği kokan cesedi yıkarken imam dua ediyordu. Sonrasında oğullarının hızlı çalışması gerekiyordu. Büyük taş tabut, antik putperest Roma'ya özgü eser çoktan balla doldurulmuştu. Cesedin yavaşça içine gömüldü; sen batarken amber rengi sıvıda yavaşça kabarcıklar çıktı. Kapak kapatılıp kurşunla mühürlenirken geriye kalan boşluklar, putperest tanrıçanın ağzında açılan delikten dökülen balla

doldurduldu. Tanrıçanın dudaklarında altın rengi tek bir damla kalana kadar devam edildi. Sonra o da kurşunla mühürlendi. Erkekler ve çok sayıda atlı –seni tanıyan iyi niyetli bütün erkekler– seni İskenderun sokaklarında taşıyıp büyük bir mezarın kazıldığı depoya götürdü. Geniş taşın yerine bir işaret konmuş. Üzerinde Hacı Ferhat, 1191-1268 ve ikinci tarih: Berat Kandili 1450 yazıyor.

Her işin kendine özgü efsanevi yaratıkları, sizi bir anda Bağdat'ın kubbelerinden Semerkant'a taşıyan Anka kuşları, Tepegözleri, Cinleri vardır. Avukatların canavar katilleri, Türklüklerine leke çalınmış ya da sadece soluk kesen bir sahtekârlığa imza atmış ünlü davalıları vardır. Borsacıların piyasayı bir anda okuyan ve inanılmaz servetler yapan yıldız oyuncuları vardır. Medya, aktörlerin suçları, editörlerin, yapımcıların ve yönetmenlerin acayiplikleriyle doludur. Müzisyenlerin kaprisleri ve sözleşme ekleri efsanevidir. Antikacıların ve el yazması satıcılarının ihmal edilmiş, tozlu köşeleri de farklı değildir. Kutsal kâseleri, kayıp şifreleri, yasak büyü kitapları vardır, *Hand of Glory*'leri[1] ve bunların aralarındaki ballı yolda Balla Mumyalanmış Adam yürür.

Balla Mumyalanmış Adamlar antika meraklılarının efsanevi yaratıklarıdır. Uzak ve yabancı bir tarihten çıkıp her asırda bir kez Şam veya Kahire pazarlarında görülebilirler. Korkunç, delice paralara satılırlar, çünkü güçlü büyülerin beden bulmuş hâlidirler. Cinler bile Balla Mumyalanmış Adam'a saygı duyar. Mezar taşında yazan tarihte tabutun mührü açılır. Kapak kalkınca ortaya çıkan şey insandan yapılma şekerlemedir. Bal bütün kanallara ve organlara girer, ete nüfuz eder, her hücreye girer. Şeker güçlü bir koruyucu ve antibakteriyeldir. Alışılmadık güneş tabuttaki şeyi altına çevirir. Artık Balla Mumyalanmış Adam'ın gerçek işi başlar.

1 Zafer Eli: İdam edilen bir adamın genellikle sol elinin kesilip kurutulmasıyla elde edilen ve büyülü olduğu söylenen tılsım. (yay. n.)

Beden, baklava büyüklüğünde parçalara ayrılır. Bunlar her türlü hastalığı ve yarayı iyileştirmek için kullanılır. Balla Mumyalanmış Adam'ın irmik helvası yumuşaklığındaki eti, hastalıkları iyileştirme, yaraları onarma, kırık kemikleri iyileştirme gücüne sahiptir. Göz kapaklarına sürülünce kataraktı yok eder; sağır kulaklara işitme gücü kazandırır. Üreme organlarına sürülünce cinsel gücü yeniler. Yutulması en etkili yöntemdir. Dilde eriyen minik bir doz, kanseri yok eder, tıkalı akciğerlerdeki balgamı söker, büyük organları yeniler, hazmı düzenler, taşları yok eder, ülseri giderir. Mumyanın başındaki kadayıf teli kadar ince ve şuruplu saç teli bile kelliği tedavi etmesiyle bilinir.

"Birisinin Balla Mumyalanmış Adam görmekle övündüğünü duymadıysan bu işte yeterince eski değilsin demektir," dedi Ayşe. Kendi soluğunun çok iyi farkındaydı. "Ve bu konuda efsaneden fazlasının olduğunu çok iyi biliyorum, ama benim deneyimlerime göre hepsi ortaçağda kaldı." Mantıklı şeylerin arasında bir boşluk oluşmuştu ve Ayşe kenarda sendeliyordu. Belkıs ve peygamberi tasvir eden duvarlardaki Acem minyatürleri hiç hareket etmeden fırıl fırıl döndü. Bu, yirmi birinci yüzyılın üçüncü on yılında mucizeler çağının bir yankısı gibiydi. Ama Balla Mumyalanmış Adam'ın büyülü zamandan çıkabileceği, fantastik ve sıradan olanın birbiriyle temasa geçebileceği, cinlerin yere ayak basabileceği bir yer varsa, orası kesinlikle İstanbul'du.

"Ah, hayır, hayır, hayır," dedi Haydar. Ayşe özel görüşme odasında konuğunu yakından inceledi. Takımının nanodokunmuş kumaşı, klimanın serinliğinde kapanmıştı ve şu anda Şam çeliği gibi parlıyordu. Saati markaydı, tırnaklarından manşetlerine kadar ellerinin manikürü tastamamdı. Tıraşı iş hayatına uygundu, ama bu adamdan doğru olmayan bir koku alıyordu. Parfümü *Arslan*'dı. Adnan gibi bir ultraslan taraftarı bile Galatasaray forvetinin markasını kullanmazdı. "İnsanlar Li Shizhen'in hikâyesine çok fazla inanıyor. Balla Mumya-

lanmış Adam'ın 1912 gibi yakın bir dönemde Taşkent'te geleneksel Çinli hekimlere satıldığına dair güçlü kanıtlar var."

"Evet, ama bu on sekizinci yüzyılda yaşayan İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam'dan çok uzak."

"Şüpheci davranmakta çok haklısınız. Bu yüzden kaynaklarımı getirdim."

Karbon evrak çantasının içinde yumuşak bal rengi deriden başka bir çanta daha vardı. Bunun insan derisi olması Ayşe'yi hiç şaşırtmazdı. Üzerinde lale biçiminde bir dövme vardı. Tarayıcıları işaretin takipçi moleküllerden oluşan bir çiçek olduğunu gösteriyordu. Çantanın içinde yağlı kâğıttan bir muhafaza, onun içinde de kitabın kendisi vardı. Deri kaplı kitabın kapağındaki madalyonun üstündeki altın yaprakta bir gül süslemesi görünüyordu.

"Bakabilir miyim?"

Haydar kitabı masanın üstünde itti. Kitap nakit paranın bulunduğu zarfın yanında durdu. Ayşe ışıkları eğip cildi inceledi. Dikişler gerçek gibi görünüyordu, güçlü keten ipler; o zamanın bağlantı bantları. Doğru yerlerden tozlar dökülüyordu. Eski deri kokan cildin gereken yerleri, yaşlılıktan kırışmış bir yüz gibi çizgilerle doluydu. Ayşe kitabı açınca cilt çatırdadı. İçinde Kur'an-ı Kerim'i ezberinden yazan, bir kaynaktan akan su gibi belleğinde oluşan, Tanrı'nın düşüncelerini yazıya döken bir adamın hızlı, açık, Sümbüli yazısı vardı.

Britanya adasının en kuzeyini oluşturan İskoçya'nın barbar yaylalarından funda balı. Funda, yeri kaplayan küçük bir bitki. Odunsu dalları ve küçük, kekiğe benzer yaprakları var. O ülkeyi karakterize eden tepelerde ve dağların kenarlarında yetişiyor. Kutbun yakınlığı, ıslak, kasvetli ve güneşsiz havanın genel sertliği ve bataklıklı yapısı yüzünden İskoçya'da neredeyse hiç ağaç yok.

"Ee?"

"Üstünkörü incelemede gerçek görünüyor, ama biz sahtekârlığın dünya başkentinde bulunuyoruz. Emin olmak için molekül analizi yapmam gerekiyor," dedi Ayşe. Küçük oda, ışığa doğru açılmış eski kitaptan gelen sedir kokusuyla dolmuştu. Koku hafızanın ciniydi, bütün zamanlar onun için birdi. Ayşe kitabın üstüne eğilip kaligrafiyi incelerken, düşünceleri, büyükbabasının Sirkeci'deki, görünüşte keyfî olarak birbirine bağlı odalardan oluşan, daha derinlere ve karanlığa doğru ilerledikçe kitapların eskidiği ve sıkışık hâle geldiği (farklı şehirlerde, farklı çağlarda, farklı evrende miydiler?) kitap dükkânına gitmişti. Dokuz yaşında bir çocukken gözlerini kapayıp, modern kâğıt hamurlarının ve A4 formatındaki karton kapaklı kitapların ketonlarının ve esterlerinin keskin ve baharatlı kokusunun rehberliğinde, tavşan yuvasını andıran bu yerde, ciltli kitapların oluşturduğu sarsak kulelerin, sehpa kitaplarının cilalı, yağlı kokularının, bel vermiş raflarda sıralanan, çoğu anlayamadığı harflerle yazılmış ve tersten okunan antika ciltlerin misk ve baharat kokuları arasında kendinden emin bir şekilde dolaşıyordu. Anlamak önemli değildi; Ayşe Arapçanın kıvrımlı satırları arasında büyülenmiş bir şekilde saatlerce dolaşabilirdi. Gözlerini sıkıca kapatıp, düşük voltlu, hafif renkli cami lambalarının altında dikilmesi ve tarihin kokusunu, ölülerin feromonlarını içine çekmesi yeterliydi. "Küçük bir numune almak için biraz tahrip etmem gerekiyor."

Haydar'ın yaşadığı şok çok açıktı. *İşte kitapları bilen ve seven bir adam. Ve onlara bir zarar gelmesine dayanamıyor. Ödünç aldığı kitapları zamanında iade eder, ciltlerini bozmaz, köşelerini kıvırmaz. Ama bilmiyor ki modern nano tahlil çipleriyle yalnızca birkaç lif alınıyor ve birkaç molekül mürekkep kullanılıyor.* Bunu bilmemesi başka bir şüpheyi doğuruyordu. Adrenalinden sonra hep berraklık ve mantık gelirdi. Balla Mumyalanmış Adam; bunun doğru olma olasılığı bile kanı tutuşturuyor, beyni kavuruyordu. Ama evdeki bir cin

gibi onun şüpheleri de kovulamazdı: İstanbul'daki bütün antikacılar ve satıcılar içinde neden buraya gelmişti? Dünya basitti, ama hiçbir zaman düzgün değildi. Doğru takım elbiseli ve yanlış parfümlü bu adam fazla düzgündü. Ayşe Erkoç kitabı kapatıp beş yüz avroluk banknotlarla dolu zarfı masanın üstünde geri itti.

"Çok kışkırtıcı, ama bu komisyonu alamam."

"Nedenini sorabilir miyim?"

"Benim zor olan şeyleri bulduğumu söylediniz; bunun nedeni satıcılar, antikacılar ve uzmanlar arasında bir ağ oluşturmamdır. Bu ağ, ünüm ağızdan ağza dolaşarak oluştu. Büyük kıskançlıkla da korurum. Bu işin çevresi çok dardır. Herkes herkesi tanır ve dedikodu orman yangını gibi yayılır. Şöhretinizle hayatta kalır ya da yok olursunuz. Ünal Bey'in Kazakistan malı sahteleri Timur dönemi minyatürlermiş gibi sattığı haberi yayılınca herkes ondan uzak durur oldu. İki hafta sonra utanç içinde arabasını Boğaz Köprüsü'nün bariyerlerinden aşağıya sürdü. Belki haberlerde duymuşsunuzdur. Tedarikçilerimi ve temsilcilerimi tanıyorum, tabii müşterilerimi de; çoğu çok zengin ve nüfuzlu adamlardır, ama her şey kişisel tavsiyelerle yapılır. Şimdi, sizin kaynaklarınızın gerçek olduğuna ve bu İskenderunlu mumyanın İstanbul'a geldiğine hiç kuşkum yok. Ve bu işi hiç istemediğimi söylersem yalan söylemiş olurum. Ama bu işte bazı kurallar vardır. Çok üzgünüm, Haydar Bey."

Adam alt dudağını ısırıp başını yana attı.

"Kartım sizde var." Gömleğinin manşetlerini düzeltti. "Umarım bu konuyu yeniden düşünürsünüz."

"İnanın bana, hiçbir şey Balla Mumyalanmış Adam'ı arayıp bulmak kadar bana keyif veremezdi," dedi Ayşe. Elini uzattı. Haydar'ın tokalaşması sert ve tatsızdı. Aralarında bir veri alışverişi olmadı. Haydar merdivenlerden inerken Ayşe balkonda bekledi. Sokak kapısı arkasından kapanırken Hafize'nin gözleri irileşmiş, elleri şaşkınlıkla iki

yana açılmıştı. Konuşmaları her zaman olduğu gibi güvenlik kamerasından izlemişti. Elleri, *Bir milyon avroyu geri mi çevirdin?* diyordu.

Evet, diyecekti Ayşe, Haydar gittikten sonra. *Sen tıraş losyonunun kokusunu almadın.*

~

Onunki sıkıyönetimde aşktı. Güzel bir yaz günü, Yorgi Ferentinu istatistiksel analizler ve algoritmaların karmaşıklığından başını kaldırıp bakınca Meryem Nasi'nin havuzunun karşısındaki Ariana Sinanidis'in kıvırcık saçlarını ve muhteşem, solgun yanaklarını görmüştü. Ateşli ve azimli bir üniversite öğrencisi olarak, New York'ta bulunan Lübnanlı bir ekonomistle bir mevsim süren tartışmalı yazışmalarda bulunmuştu. Yorgi'nin rakibi, dünyayı, teorinin tahminlerinin ötesinde, rastgele olayların şekillendirdiğini iddia ediyordu. İnsanlar ve hayatları bir olasılık fırtınası içinde inip çıkıyordu. Yorgi, karmaşıklık teorisinin, rastgeleliğin iniş çıkışlarını gündelik hayatın monotonluğuna kattığını söyleyerek karşılık vermişti. Sonunda bütün fırtınalar dinerdi. O yaz, İstanbul'da göstericiler yürüyüp protestocular toplanır, siyasi partiler oluşup manifestolar vererek, müttefikler bulup yeni partilere bölünür, İstiklal Caddesi'ndeki çöp kutularında bombalar patlarken, onlar Atlantik'in üzerinden giden zayıf, mavi hava yolu postasıyla görüşmeye devam etmişlerdi. Ankara'da generaller, amiraller ve jandarma komutanları birbirlerinin evinde toplanıyordu. Zayıf, çevik ve zeki Yorgi Ferentinu üniversite kütüphanesinde, yıkıcı politik iklimden habersiz bir şekilde çalışıyordu.

Derken Meryem'in partisinden davet gelmişti. Meryem Nasi aristokrasiye modern İstanbul'un olduğu kadar yakındı. Diaspora'dan beri Boğaz'ın kıyısında yaşadığını iddia eden entelektüel bir Yahudi aileden geliyordu. Kendisinin özel bir yeteneği olmayan Meryem, yetenekli

insanları çaresizce çekici buluyordu. Onları bir araya topluyordu. Eleştirel bir kitle olmayı başarıp başarmayacaklarını, birleşip birleşemeyeceklerini veya yaratıcı bir enerji ortaya koyup koyamayacaklarını görmek için birbirine benzemeyen, hatta düşmanca yetenekleri bir araya getiriyordu.

"Türkiye'yi öldürecek tek bir şey varsa," diyordu, "o da fikir kıtlığıdır."

Onun çevresindeki hiç kimse, Türkiye'yi öldürecek bir şey varsa, bunun fikir bolluğu ile çok fazla politik vizyon ve ideoloji olduğunu söylemeye cesaret edemezdi. Ama ekonomi bölümü başkanı, oldukça zeki ve saldırgan bir üniversite öğrencisinin, kendisinin on katı deneyime ve yüz katı şöhrete sahip Amerikalı bir akademisyenle giriştiği gülünç, ama cesurca savaştan söz etmişti. Üç gün sonra Yorgi Ferentinu'nun masasına bir davetiye gelmişti. Onun gibi dünyevi işlerle ilgisi olmayan birisi bile Meryem Nasi'den gelen davete aldırmazlık edemezdi. Böylece Yorgi kendini, Meryem'in Yeniköy'deki terasında, kiralık takım elbisesi ve ucuz ayakkabılarıyla, elindeki kadehi sımsıkı kavramış, aşırı gergin bir şekilde oturup önünden geçen herkese endişeyle bakar bir hâlde bulmuştu.

"Tatlım, tanışmanı istediğim biri var." Meryem, gür saçlı, gıcırtılı sesli, omuzları vatkalı ve beli ince bir ceket giymiş, ellilerinde, kısa boylu bir kadındı, ama Yorgi Ferentinu'yu bir güreşçi gibi kolundan tutup havuzun basamaklarının yanında dikilen bir grup adamın yanına götürmüştü. "Bu *Hürriyet*'ten Sabri İliç, bu Devlet Planlama Teşkilatı'ndan Aziz Albayrak ve bu da senin zaten bildiğin fakülteden Arif Hikmet. Bu da Yorgi Ferentinu; Kolombiya'daki Nabi Nassim'i rahatsız eden yaramaz çocuk."

Erken sonbahar akşamının ılıklığında, konuşmaları, yaşlı bir kadının İstanbul'daki evinde soğuktan donarak öldüğü önceki kış yaşanan petrol krizine dönmüştü. Başta bu olağanüstü insanların

karşısında kekeleyen Yorgi, doğal gazla daha güvenli bir enerji geleceğinin sağlanabileceğini ileri sürmüştü. Doğal gaz OPEC'in politik fiyat dalgalanmalarına daha az maruz kalırdı. TransCaspian bölgesinde o kadar çok doğal gaz vardı ki, bunu işaret fişeklerinde kullanıyorlardı ve bu Türkiye'yi tekrar Kafkasya'nın iç bölgelerine bağlayabilirdi. Arif Hikmet öğrencisine göz kırparak Amerikalıların Orta Doğu'daki en önemli güvenlik ortaklarının enerji politikasında kendini ideolojik düşmanına bağlamasının iyi görünmeyeceğini söyledi. *Hürriyet*'in yeni ekonomi editörü Sabri İliç, petrol fiyatlarını yükseltenlerin başında Amerikalılar olduğunu söyledi. Ankaralı Aziz Albayrak, Türkiye'nin her zaman kuzeye, SSCB'ye değil, batıya, AET'ye[2] bakması gerektiğini söyledi. Cenaze takım elbisesi ve kötü ayakkabılarının içindeki Yorgi on dokuz yaşındaydı; fikirleri ülkeyi şekillendiren insanlar o konuşurken başlarını sallıyordu. Yorgi, kendini hafiflemiş gibi hissediyordu; her gözeneğinden fışkırmaya hazır bir ışıkla dolu gibiydi. Hem entelektüel heyecandan başı dönüyordu, hem de kendine güvenli ve kontrollüydü. Ağzının açılıp kendisini mahvetmeyeceğinden emindi. Şimdi liranın devalüasyonu ve tahvilinin süregelen etkileriyle ilgili enerjik bir tartışmaya girişmişlerdi; Merkez Bankası'nı nasıl uluslararası piyasalara ve yatırımcılara açtığını, ama aynı zamanda döviz spekülatörlerine karşı savunmasız hâle getirdiğini tartışıyorlardı. Yorgi Bey ne düşünüyordu? Yorgi Bey bir an için tartışmanın dışına bakmıştı, ama aynı zamanda havuzun karşısındaki aynı şekilde hararetli bir tartışmada bulunan bir kadın da bakışlarını gruptan uzağa çevirmişti. Ve bakışları buluşmuştu. Bu bakışma, Yorgi'nin bütün düşüncelerini alıp götürmüştü. Yorgi Ferentinu en eski tanrılarının yıldırımıyla çarpılmıştı. Ama kadının bakışları yoluna devam etmiş, o an kaybolmuştu. O sohbetine geri dönmüştü, ancak Yorgi kaybolmuştu. Televizyonun, radyonun sesi, bağrış çağrış ve hararetli tartışmaların arasında ders

2 Avrupa Ekonomik Topluluğu (yay. n.)

çalışmaya alışık çalışkan bir çocuk olarak, grubundan sıyrılmayı başarıp uzaktaki parlak bir yıldıza odaklanan bir teleskop gibi kadına odaklandı. Kadın, bir grup büyülenmiş adamla politika hakkında konuşuyordu. Eski Yunanlar gibi havuzun kenarındaki mermer banklara oturmuşlardı. Kadın, Derin Devlet teorisini anlatıyordu: Ülkenin aslında generaller, hâkimler, sanayiciler ve gangsterlerden oluşan bir grup entrikacı tarafından yönetildiğine dair o bitmek bilmez Türk paranoyasını. Üç yıl önceki Taksim Meydanı katliamı, ondan birkaç ay sonra Kahramanmaraş'taki Alevi katliamı, petrol krizi ve kalıcı ekonomik istikrarsızlık, hatta her yerde karşınıza çıkıp vatansever broşürler dağıtıp Yunan kiliselerini kötüleyen Bozkurtlar milliyetçi gençlik hareketi; hepsi Derin Devlet'in parmaklarından akıp giden hızlanmış olaylar zincirinin halkalarıydı. *Ne amaçla?* diye sordu adamlardan biri. *Darbe,* dedi kadın öne doğru eğilip parmaklarını birbirine kenetleyerek. Yorgi Ferentinu ona o zaman hayran olmuştu. Klasik profili, çenesinin ve güzel elmacık kemiklerinin gücü. Adamlar onunla aynı fikirde olmadığında başını iki yana sallayışı, başını indirip kaldırırken buklelerinin sallanışı. Aptallıkları doğaya karşı işlenmiş bir suçmuş gibi, itiraz etmeyip dudaklarını kenetleyişi ve dik dik bakışı. Tartışmadaki canlılığı, dinlerken, düşünürken, yeni cevaplar bulurken sergilediği müthiş sessizlikle dengeleniyordu. Duraksayışı, bir başkasının varlığını hissedip Yorgi'ye dönerek gülümseyişi.

Böylece 1980 yılının yazında Yorgi Ferentinu, Meryem Nasi'nin havuz başında, Ariana Sinanidis'e âşık oldu. Üç gün sonra da, 12 Eylül'de Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren, hükümeti devirip bütün siyasi hareketleri yasakladı.

Şimdi Ariana bu sokaklara, bu meydana geri dönmüştü. Zamanın onun yüzüne nasıl işlemiş olduğunu, çizgilerini nasıl derinleştirdiğini, keskin yüz hatlarını vurgulayıp gölgeler eklediğini hayal etmeye çalıştı. Kendisi gibi kabalaşmış, şişkolaşmış olamazdı. O her zaman bir peri

gibi hareket ederdi. Neden geri dönmüştü? Yorgi yaşlanmıştı, aradan kırk yedi yıl geçmişti. Onu aramaya cesaret edebilir miydi?

Bütün azınlıklar izlendiğini anlardı. Yorgi gıcırdayan sandalyesinde yavaşça döndü. Duvara tutunmuş bir yılan, mücevher parlaklığındaki gözleriyle Yorgi'ye bakıyordu. Yorgi Ferentinu gözlemci robota başını sallayıp kütüphanesine giden merdivenlerden indi. Bugün her yeri tutulmuştu. Robot, önünde, duvar boyunca ilerliyordu. Aynı Fener-Rum içgüdüsü Yorgi'yi komşusu Can Durukan'la tanıştırmıştı. Bir kış öğleden sonrasında karayelle birlikte akıllı kâğıttan perdeye doğru eğilmiş, pencere pervazındaki gedikleri ararken, ensesindeki bir ürperti yukarı bakmasına neden olmuştu. Orada, oyma ahşaptan avize tertibatına yerleştirilmiş minik bir izleyici vardı. Sandalyesinde ayağa kalkıp oraya bakınca o şey yere atlayıp kapıya doğru kaçmıştı. Ama Yorgi evinin tam ortasında bulunuyordu. Bir anda sandalyenin arkasındaki ceketini alıp kaçan şeyin üstüne fırlatmıştı. Şeyi yakalamış, ama irkilerek ceketi hemen bırakıvermişti. Şey kıvrılıp bükülüyor ve her yeri istila ediyormuş gibi kaynıyordu. Minik örümcek robot sürüsü her yöne dağılmaya başlamıştı. Yorgi hayretle başını iki yana sallamıştı. Son örümcek de kütüphane kapısının altından geçerken bir bardak alıp üstüne kapatmıştı. "Seni yakaladım!"

Bir saat sonra dairesinin kapısı çalınmıştı.

"İçeri gel," dedi. "Galiba bende sana ait olan bir şey var." Oğlan kaşlarını çatıp öne eğildi. Elbette. Kalp hastalığı. Derviş evinde yaşayan diğer herkes gibi Yorgi de her Yeni Yıl'da kapının altından sürülen, kavgadan, gürültülü ayak seslerinden, elektrikli aletlerden, aşırı gürültü çıkarmadan veya yere tencere düşürmekten, müzik ve televizyonun sesini açmaktan kaçınmalarını hatırlatan bir not alırdı. Yorgi Ferentinu yirmi yıldır mutfağında çaydanlıktan daha ağır bir şey bulundurmamıştı ve diğer matematikçilere kıyasla sıra dışı bir şekilde müzik kulağı yoktu. *Kütüphanede,* diye yazmıştı kalemle

kapının yanındaki duvara. Oğlan bu kayıtsız Vandalizm karşısında hayretle bakakalmıştı.

"Burası kütüphane mi?" demişti Can fazla yüksek, tekdüze sesiyle. Etrafına, tek bir pirinç lambanın ve pancurlu küçük pencerenin bulunduğu, beyaz badanalı, basit derviş odasına bakmıştı. "Alt kattaki kadının yüzlerce kitabı var."

Ama o kitaplar okumak için değil, diye yazmıştı Yorgi Osmanlı tarzı masanın üstündeki akıllı kâğıda. *Hiç okunmayan kitaplarla dolu bir kütüphane, kütüphane değildir.* Harflerin teker teker kendilerini silmelerini izlemişti. *Bu kütüphanede yalnızca tek bir kitap var, ama o, dünyadaki her kitaptır.*

BitBot'u hapsettiği çay bardağı masanın üstündeydi. *Bu zekice bir teknoloji,* yazmış, Can'a bardağı kaldırmasını işaret etmişti. Küçük robot, oğlanın işaret parmağına tırmanıp tişörtünün içine girmiş, şakağındaki saça kıvrılmıştı. *Sadece bir oyuncaktan çok daha fazlası olabilir.*

"Ne demek istiyorsunuz?"

Onu yeniden programlayabiliriz. Gerçekten ilginç şeyler yapmasını sağlayabiliriz.

Can gözlerini kırpıştırıp bakmıştı ona.

"Şimdi gitmeliyim. Annem nerede olduğumu merak eder. Sizi görmeye geldiğimi duyarsa kızar. Sizin sübyancı olduğunuzu düşünüyor. Ben olmadığınızı biliyorum, ama yine de gidiyorum."

Yine gel, diye düşünmüştü Yorgi kapıyı kapatırken. Can ertesi gün omzunda Maymun'la gelmişti. Yavaş, dikkatli eğitim böylece başlamıştı.

Başka bir yılın farklı bir mevsiminde Can, Bütün Kitaplar Kütüphanesi'nde bekliyordu. Parmağıyla çağırdığı yılan tavanda sürünüp aşağıya düştü. Havadayken kendisini oluşturan parçalara

bölündü, mikrorobot bulutu yeniden bir araya gelip Kuş'u oluşturdu. Uçup Can'ın omzuna kondu. Can, dikkatli, çok dikkatli bir şekilde kulağındaki tıkacı çıkardı. Can bu hassas teknolojiyi çıkarırken Yorgi hep nefesini tutardı. Bugün kendinde değil gibiydi. Kıpır kıpırdı, yüzü kırmızıydı. Yorgi çay yaptı. İki bardak, iki çay tabağı, iki kaşık. Minik beyaz masada erkek erkeğe oturdular.

"Yorgi Bey, bombaya bakmaya gittim. Biliyorsunuz, Necatibey Caddesi'ndeki." Yorgi bardağının dibindeki tembel çay kristallerini karıştırdı. Can'ın küçük dünyası büyük hikâyelerle doluydu. Can biraz fazla yüksek sesiyle anlatmaya devam etti: "Allianz binasının önüne saklandım, yandaki binada benim gibi saklanan başka bir robot daha vardı. Bombayı seyrettiğini sandım, ama öyle değildi. İnsanları, tramvaydakileri seyrediyordu. Hepsine baktı, sonra beni takip etti. Yorgi Bey, bu robot alt kattaki komşumuzu takip ediyordu."

"İsmet'i mi?" Yorgi, Şeyh İsmet'ten korkardı. O adam hayatının antiteziydi.

"Hayır, öteki."

"Necdet. Necdet'in bombalanan tramvayda olduğunu bilmiyordum, ama neden biri onunla ilgilensin ki?"

"İşte, onu takip ediyordu ve bir tek o da değil. Başka bir robot daha vardı. Onu görmedim, ama o beni gördü. Tam arkamdan geldi ve Maymun tam zamanında atlamasaydı beni yakalayacaktı. Beni kovaladı, Yorgi Bey."

"Kovaladı mı?"

"Çatıların üstünde. Korkutucuydu, ama gerçekten muhteşemdi. Büyük ve hızlıydı. Ama zeki değildi. Boşluğa atlayıp havadayken Kuş'a dönüştüğüm hileyi yaptım. O da başka bir çatı daha olduğunu sandı. Düşüp parçalandı. Kenan'ın yerinin hemen önünde."

Yorgi Ferentinu'nun kaşığı parmaklarının arasından kayıp narin, lale biçimindeki çay bardağının dörtte birini kırdı. Çay masaya yayıldı. Daha sonra temizlerdi.

"Nerede yaşadığını biliyor mu?"

"Hayır, dediğim gibi. Ben hile yaptım, o da öldü."

"Kenan'ın yerinin önünde dedin, değil mi? Gidip ona bir baksam iyi olur."

Can havalı tabanlı ayakkabılarıyla, omzunda bir dalga gibi ilerleyen yılanla dikildi. Yorgi onu yerine oturttu.

"Sen burada kal. Onu her kim gönderdiyse aramaya gelebilir. O insanların burada yaşadığını bilmelerinin iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum."

"Sizce bu bir komplo mu?"

"Can Bey, eğer Tanrı öldüyse, her şey komplodur."

Can alnını minik çay odasının penceresine dayadı. Yorgi Bey merdivenlerden acıyla, paytak paytak indi. Bülent ve simitçi Aydın'ı selamlayıp Kenan'ın dışındaki kola makinesinin arkasına baktı. *Sağda, sağ tarafında,* dedi Can dudaklarıyla, sessizce sokak kapısını işaret ederek. *Orada orada, tam orada!* Yorgi Ferentinu oraları inceledi, kurcaladı; patlayacakmış gibi kıpkırmızı bir yüzle yere çömeldi. Anlamadığını gösteren bir hareketle ellerini iki yana açtı. *Hiçbir şey yok.*

"Bir robot vardı, gerçekten, beni gerçekten kovaladı ve onu öldürdüm," dedi Can, Yorgi Bey geri dönünce.

"Ben sana inanıyorum," dedi Yorgi. "Ama çoktan alıp götürmüşler. Ellerinde senin robotlarının video görüntüsü vardır. Ve eğer, herhangi bir nedenle Necdet'le ilgileniyorlarsa, bu derviş evine geri geleceklerdir."

"Ama eğer onlar Necdet denen adamı izliyorlarsa, ben de onları izleyebilirim."

"Can Bey, bence sen ve robotların fazla dikkat çekmemelisiniz."

"Ama bu binada kimsenin bilmediği yerleri biliyorum. Bütün gizli yerleri. Beni kimse bulamaz." *Seni izliyorum,* diye düşündü Can. *Çok fazla televizyon seyreden Leyla denen kızı izliyorum ve hiçbir şeyden haberi bile yok. Ben herkesi izliyorum.*

"Bunu yasaklıyorum. Eğer bunu yaptığın fikrine kapılırsam çok kızarım."

"Ama bu bir komplo, hem de kapımın dibinde. Çok güzel. Gerçek bir komplo!"

"Can Bey, benim deneyimlerime güvenin, gerçek komplolar hiç de güzel değildir. Gerçek komplolar tehlikeli, şaşırtıcı, yorucu ve çok ama çok ürkütücüdür. Gerçek komplolarda kendi başınasındır. Bu konu her neyse, dokuz yaşında bir çocuğa göre bir iş değil. Peşini bırak."

Yorgi Ferentinu bir süngerle cam kırıklarına dikkat ederek çayı sildi.

Necdet, tuvalet bölmesinden çıkarken ilk cini el kurutma makinesinin üstünde gördü. Cin, iğrenç derecede şişko bir bebek gibiydi; gözleri çekik, yüzü şiş. Ve yanıyordu. Necdet gelen ısıyı tuvaletin kapısından bile hissediyordu. Yanan yağ gibi köpürüp tıslıyordu.

"Ben, şey, ellerimi kurutmak istiyordum da. Hijyenik mi?"

Cin, şişko başını yana yatırıp kabarık ellerini uzattı. Necdet kendi ellerini kaldırdı. Sıcak inanılmazdı. Elleri bir anda kurudu.

"Ben şimdi gidiyorum."

Soru koridorda aklına geldi: Neden el kurutma makinesi erimiyor? Necdet tekrar tuvalete daldı. Bir şey yoktu elbet. Aradığınızda cinleri asla bulamazdınız. Ardından titreme başladı. Necdet lavaboya eğildi, midesi kabardı. Başını serin porselene dayadı. Sağlam, güvenilir, serindi. Başını kaldırmaya cesaret edemiyordu. Yine orada olabilirdi, korkunç bebeksi yüzüyle el kurutma makinesine tünemiş. Ya da daha

kötüsü olabilirdi. Ya da tramvayda kendini havaya uçuran kadının kafası olabilirdi. Necdet ağzını musluğun altına koyup soğuk sudan içti; suyun yüzüne, gözlerine akmasına izin verdi. Bugün gördüklerini unutsunlar diye. Başını kaldırıp baktığında tuvalet hâlâ boştu.

Mustafa lobide deneme atışları yapıyordu. Mustafa'nın her zaman bir planı olurdu. Ancak bu planlar onu İş Kurtarma Merkezi'nin alüminyum ahırından kurtarmak bir yana, ona tek kuruş bile kazandırmamıştı, ama yeterince fikir üretirse bir tanesinin tutacağını düşünüyordu. Son fikri İş Kurtarma Merkezi'nde kapana kısılmasını, orayı Şehir Golf Kulübü'ne çevirerek sömürmekti.

"Bu yeni şehir sporu," dedi Mustafa. "Bir binayı golf pistine çevirmek. Koridorlar çimenli yol, ofisler de yeşillik. Fakat topunu köşelerden dolaştırmak ve merdivenlerden çıkartmak zorunda kalman bunu golften çok daha güzel hâle getiriyor. Bütün ofis mobilyaları, bölmeler ve çalışma istasyonları: Bütün bunlar topu engelleyen çukur ve tümsekler gibi şeyler. Topunun tam olarak nereye gideceğini hiç bilemiyorsun. Hentbol veya *squash* gibi ya da üç boyutlu çılgın golf? Belki kask ve gözlüğü de dâhil ederiz, ne dersin? Tanıtıcı bir broşür hazırlayacağım, eminim başlangıç sermayesini de bulabilirim. Bu da harika Türk fikirlerinin bir yenisi."

Mustafa, golf sopasıyla boş resepsiyon masasının üstündeki pozisyonundan koridora doğru bir vuruş yaptı. Güzel açılı bir vuruştu. Top dönüşten hemen önce duvara çarpıp sekerek köşeyi döndü. Sopasını omzuna attı. Pratik yapacak çok zamanı vardı.

Levent İş Kurtarma Merkezi'nin üstünden ve etrafından geçer, ama orada olduğunu hiç bilmezdiniz. Yüzlerce insan her gün öyle yapıyordu. Burası, Emirates Kulesi'nin alt desteklerine inşa edilen kırk bin metre karelik bir ofis alanıydı. Geniş salonlar, ofis alanları, koridorlar ve toplantı odaları, depo, mutfak ve tuvalet olanakları, hatta eğlence ve jimnastik salonları gün ışığını hiç görmeyecek

şekilde yere gömülüydü. Deprem, yangın ya da sel o ışıltılı binaları vursa, bir şirket işini hiç bozmadan Kurtarma Merkezi'ne inebilirdi. Necdet'in orada olduğu bir buçuk yıl boyunca, kırmızı telefon bir kez çalmıştı, o da yanlış numaraydı. Mustafa ilk günden beri oradaydı. Necdet, Mustafa'nın altı ay boyunca dayanan tek ortağıydı. Mustafa, boş çalışma istasyonlarının, oval masaların etrafına düzenli aralarla yerleştirilen sandalyeleriyle toplantı odalarının tozlu, neon ışıklı yalnızlığını seviyordu. Yaratıcı düşünce odaları. Bu dağıtıcı ağ çiftliğinde binlerce çiçek açmıştı.

"Beraberliğe gidiyorum," dedi Mustafa bir golfçu hareketiyle havayı yumruklayarak. "Neyin var senin? Hayalet görmüş gibisin."

"Hayalet değil. Tuvalette cin gördüm."

"Eh, geleneksel olarak orası cinlerin uğrak yeridir." Mustafa hiç etkilenmeden sopasını omzuna atarak resepsiyon masasından yere atladı. Her konuda küçük bir uzman olmak için zamanı vardı; bolca zamanı. "O tür şeyleri inceleyen mistiklere ve Sufilere göre işemek için izin alman gerekiyor."

"Kurutma makinesinin üstündeydi ve bebekti. Yanan bir bebek."

"Ah, o zaman durum farklı. Bunları benim için taşır mısın?" Mustafa Necdet'e golf sopasını ve şangırdayan demirleri uzattı. Necdet'ten yalnızca üç yaş büyüktü –sığınakta yaşlarından ve başka her şeyden konuşmuşlardı– ama görmüş geçirmiş bir dünya vatandaşı gibi davranıyordu. "Ben, cinlerin yaradılıştan kalan serbest düşünceler, deyim yerindeyse Big Bang'in anıları olduğu teorisine inanma eğilimindeyim. Bu onların ateşten yapılma varlıklar olmalarına da uyuyor. Biraz kuantum fiziği bilen imamlar arasında, cinlerin bizimkini görebilen başka bir evrendeki bizler olduğumuzu savunan yeni bir teori var. Ancak bence bu olayda tramvay bombalamasının ortasında kalmaktan kaynaklanan gecikmiş bir travma söz konusu. Bu tür şeylerin etkisinden öyle bir anda kurtulamazsın değil mi?

Eminim psikolojik danışmanlık imkânları vardır. Elimde olsaydı sana bir gün izin verirdim, ama ne yazık ki elimde değil." Levent İş Kurtarma Merkezi Sakız Çiğneyen Suzan tarafından yönetiliyordu. Necdet ve Mustafa'nın baltayla birbirlerini öldürmediklerinden emin olmak için haftada iki kez aradığında sesi araba büyüklüğünde sakız çiğniyormuş gibi gelirdi. Ne Necdet ne de Mustafa onunla tanışmıştı. "Ya bu ya da içtiğin o şeyler sonunda kafanı etkilemeye başladı. Vuruş sopası lütfen."

Ve bu intihar bombacısının havada yüzen parlak kafasını da açıklıyor, diye düşündü Necdet, elindeki sopaların arasından birini seçerek. *Sana onu anlatmadım, çünkü bunu ben de düşündüm. Ama kurutma makinesinin üstündeki cinin sıcaklığını yüzümde hissettim. Ellerimi onunla kuruladım. Travmalar ellerini kurutmaz.*

Mustafa topu hedefledi. Koridorun ortasında iyi bir uzantı vardı. Sondaki merdivenlerin üstündeki çentik için iyi bir pozisyondaydı. Mustafa poposunu salladı. Necdet'in gözünün kıyısındaki bir kıpırtı omzunun üstünden bakmasına neden oldu. Cam duvarın arkasında bir ofis vardı; yirmi yedi bin metre karelik tozlu masalar, sandalyeler ve modası geçmiş çalışma alanları. Necdet'in görebildiği ekranların hepsinde karıncalanmalar ve başka bir evrenden bir hayaletin suratı vardı.

~

Roma İmparatoru Vespasion paranın kokusunun olmadığını söylerdi. İmparator yalan söylemişti. Adnan Sarıoğlu'nun ticaret katında aldığı her nefeste para vardı. Paranın kokusu Özer Gaz ve Emtia'nın iyonik yüküydü; ter ve misk, elektrik ve ısınan plastiklerin hidrokarbon kokusu, zaman ve gerilim. Sahil çocuğundan emtia tacirine dönen Adnan'a göre para, bir kadının giydiği dalgıç giysisinin kokusuydu.

Mal alınıp satılan alan, Özer'in cam kulesinin merkezindeki silindirden oluşuyordu. Merkezî sütunun etrafında halka şeklinde sekiz kat ve tepede vitraylı camdan bir kubbe bulunuyordu. Bu kubbeden Para Ağacı'nın etrafını çeviren simsarların üstüne renk hüzmeleri dökülüyordu. Para Ağacı, sunucunun iskele üstüne iskele şeklinde yerden tavana kadar uzandığı Bilgi Teknolojileri çekirdeğine Adnan'ın verdiği isimdi. Her seviye belirli bir mala özeldi. Gaz düşük seviyede olduğu için aracıları ikinci katta, ham ve kirli petrolün hemen üstünde bulunuyordu. Yöneltici, sunucu ve güç devreleri yığınının arasından mavi veya altın rengi ışık parçası yüzüne düştüğünde Adnan pek şaşırmazdı. Karbon en yüksekteydi, kubbenin hemen altında. Karbon yüceltilmişti, karbon saftı.

Adnan Sarıoğlu yukarı uzanıp Para Ağacı'nın dallarının etrafındaki ticaret ekranlarını kaydırdı. Yeni fiyat pencerelerini açtı, bazılarını genişletip diğerlerini merkezî ağacın gerilerine itti. Özer borsacısının sanal gözüne göre, merkezdeki bilgi çekirdeği, bilgi yapraklarıyla yoğunlaşmış, global piyasaları tam kapsamaları sayesinde nüfuz edilemez olmuşlardı. Artık ticaret bilgisi direkt olarak gözbebeğine yansıdığı ve yapay zekâ asistanları iç kulağa mırıldandığı için, bir zamanlar tekliflerin yüksek sesle haykırarak verildiği mal alım satımlarının yapıldığı katlar mevlevihaneler kadar sessizdi. Adnan, İstanbul Ticaret Borsası'nın eski salonlarını yalnızca okul üniformalı bir genç olarak hatırlıyordu, ama birbirlerinin yüzüne haykıran simsarların gürültüsü damarlarını sarsıyor, kalbinin odacıklarında yankılanıyordu. Zil çaldığında, alım satımlar bitip idari ofise geçtiğinde sessizlik ona bir dalga gibi çarpıyordu. Adnan şimdi o ses dalgasını yalnızca Aslantepe Stadyumu'nun tribünlerinde yaşıyordu.

Yeni borsadaki gürültü görseldi. Adnan bilgi fırtınasının arasında ilerliyor, ekran ve paneller kış öğleden sonrasındaki sığırcık sürüsü gibi üstüne çullanıyordu. Ticaret adamları, satıcıların, tüccarların

ve idari ofis ekibinin resmî renk kurallarının çok dışında, tavus kuşu parlaklığındaydı. Çoğu ceketlerini nanoörgü panelleriyle ya da tamamen hareketli kumaştan yaptırmıştı. Manşet, etek ve yakalarda titreşen alevler en son modaydı. Kimileri Heavy Metal şeytanlar, kükreyen dinozorlar, dönen avro işaretleri, çıplaklar veya futbol takımları logoları kullanmıştı. Onur Bey'in ekibi Lale Devri'nin lale motifini benimsemişti. Adnan bunun çöküşü gösteren ve kadınsı bir şey olduğunu düşündü. Kendisi Özer'in kırmızı ve gümüş rengini kullanmıştı. Basit, direkt, doğal; bir erkeğin sırtında olması gereken bir şey. Tek gösterişi etiketiydi; *DRK* yazıyordu. Draksor: Bir kere Evrenin Ultralordu olan her zaman Evrenin Ultralordu olurdu.

Adnan uzanıp etrafındaki panellerden bir ekranı açtı. Büyük merkezî Asya gaz piyasası olan Bakü Emtia Borsası'nın kapanışına on dakika vardı. Kapanışa yaklaşırken Bakü ve İstanbul arasındaki fiyat farkları açıldı. Piyasanın reaksiyon verdiği o birkaç saniyede Adnan Sarıoğlu gibi borsacılar para kazanabilirdi. Bütün mesele bir yerden aldığını diğerinde kârlı satmaktı. Özer'in Bakü'deki adamı Şişko Ali'ydi. Adnan onunla Özer'in Kapadokya'da düzenlediği bisiklet turunda tanışmıştı. Adnan pek iyi bir bisikletçi değildi. Şişko Ali de öyle. İkisi de arabaları tercih ederdi. Şirketteki çocukları bisikletleri ve tozla baş başa bırakıp öğleden sonrayı otelin çatı terasında şarap içip şaraphane almanın kârlı bir yatırım olup olmayacağı üzerinde tahminlerde bulunarak geçirmişlerdi. Çok fazla şarap içmişlerdi. Araba ve şarapseverliğin yanı sıra ikisi de Cimbom taraftarıydı. Birlikte iyi çalışıyorlardı. Ama Şişko Ali bir Ultralord değildi.

Adnan'ın gözleri bir ekrandan diğerine, sonra diğerine geçiyordu. İki saniyede bir Bakü haziran teslimatının fiyatlarını kontrol ediyordu. Zihninde fırtına gibi esen nano sayesinde dikkati sürekliydi.

"Dört kırk altı ve küçük alımlar," dedi Adnan. "Birisi orada fazla uzun mu kaldı? Hadi Ali, o eşek becerenlerden biri uzun kalıyor olmalı."

Arbitraj meleği, boşluk meleğiydi. Yapay zekâlı ajanlar piyasaya insanlardan daha çabuk tepki verebilirdi, ama piyasayı zorlamaya kalktıklarında her gerçek zekâ onları üzerlerine gelen bir tren gibi görebilirdi. Simsarlardan bazıları kendi ajanlarına çok güvenirdi. Adnan kendi zekâsına ve değer ekleyen birkaç saniyeyi ekranda belirmeden önce görebilme becerisine güvenirdi. *Gel bana, boşluk meleği.*

"Dört kırk yedi ve çok ince şeyler," dedi Şişko Ali Bakü'den. Ama saat zilin çalmasına yaklaşırken İstanbul Ticaret Borsası'nda yeri olmadığı için burada ticaret yapamayan biri Bakü'de alım yapacaktı. Bakü'deki fiyat hareketlenecek ve İstanbul'daki piyasa hareketlenemeden önceki birkaç saniye için Adnan Sarıoğlu ve Şişko Ali para kazanabilecekti.

"Branobel ne yapıyor?"

"Uzun oturuyor."

Adnan'ın önündeki Bakü ekranı durdu. "Dört kırk beş." Ve işte bir boşluk oluşmuştu. Şimdi bütün yapması gereken bunu kullanmaktı. Adnan etrafındaki ekranları çevirdi. "Birisi büyük satmak istiyor. Hadi serseri, seni hissedebiliyorum."

"Sen onu dışarı çıkar, biz yere indirelim."

Adnan ellerini oynattı, bir dans, bir kural. Dört yüz kırk beş dolarlık yeni bir teklif Para Ağacı ekranlarından yaprakları dalgalandıran bir rüzgâr gibi geçti. Yapay zekâlar bir anda üşüştü. *Bu seni sarsacaktır,* diye düşündü Adnan. Oralarda bir yerde sözleşmesinin günlük aşağıya hareketinde bir sınır olan bir satıcı olacaktır. Adnan'ın ürkütücü fiyatı, piyasayı daha da düşecekmiş gibi göstermek için tasarlanmıştı. Sınırsız kayıpla karşı karşıya olan o tüccar satmak zorunda kalacaktı. Ve işte. Bir yıldız, Adnan'ın retinasının gerisinde lazer ışığında parlak bir şekilde yanıyordu. Kaybı durdur satışı. Adnan iki yüz satın aldı. Aynı anda Şişko Ali bu iki yüzü Bakü'deki fiyat boşluğuna sattı. İstanbul'da dört kırk beşe al, Bakü'de dört kırk yediye sat. İki saniyelik iş için kırk bin avroluk kâr. İki saniye geçince piyasa kendini düzeltip aradaki

farkı kapattı. Boşluk meleği yoluna devam etti. Adnan'ın ucuza alıp pahalıya sattığı gazın kokusunu kimse almazdı. Bu büyük bir hata olurdu. Bu Özer Gaz ve Emtia'nın sırrıydı: Asla gaz taşıma, asla hiçbir malı envantere işleme, asla bırakılmış bir hisseyi alma. Gelecek fiyatların vaat ve opsiyonları para demekti.

Adnan'ın yapay zekâları satışın kaydını yapıp idari ofisteki Kemal'e gönderdi. Kırk bin avro. Kadınla ısınmış, güneşle kavrulmuş neopren, parasının üstünde tütüyordu. Tatlı bir işti ve çok az kişi Adnan Sarıoğlu ve Şişko Ali'den daha iyiydi, ama gerçek para orada değildi. Emtia parası her zaman hızlı para olacaktı, size gelmesi için tatlı sözlerle kandırmanız gereken para, zekâ ve hız parası. Sizin kazanmanız için birisinin kaybetmesi gerekirdi. Bu kapalı bir sistemdi. Özer'de berabere diye bir şey yoktu. Ama Turkuaz, gerçek para oydu. Yaltakçılıktan ve halı satıcılığından kurtulmasına yetecek para. Turkuaz hiç yoktan gelen sihirli paraydı. Bakü'de kapanışa beş dakika, İstanbul'da zile bir saat. Adnan Sarıoğlu ellerini açıp yirmi dört saatlik spot fiyat ekranını yüzünün önüne açtı. Orada bir şey vardı; bir örüntü gölgesi, banknotta bir filigran. *Şimdi, orada nasıl para kazanabilirim?*

~

Leyla, Nano Çarşı'daydı. Bu preslenmiş inşaat karbonundan iş birimleri duvarı, inanılmaz derecede küçük şeylerle ilgili işin kervansarayıydı. Kutu biçimindeki büyük sanayi birimlerinin çatısını ay yıldızlı Türk bayraklarıyla Avrupa Birliği'nin yıldızlı bayrakları paylaşıyordu. Caddeye bakan duvarı, evrendeki büyüklük derecelerini tasvir eden devasa bir duvar resmi süslüyordu. Sol tarafta İznik çinilerinin çiçekli soyutlamalarıyla işlenmiş kozmolojiden, sağ taraftaki kuantuma kadar uzanıyordu. Ortadaki han girişine benzeyen kapı insan boyutlarını temsil edecek şekilde kesilmişti. Leyla, Nano Çarşı'nın duvarını okurken

düzinelerce kamyon, otobüs, dolmuş durup kalkıyor, mobiletler ve sarı taksiler, üç tekerlekli şehir arabaları etrafından geçiyordu. Leyla'nın kalbi yerinden çıkacak gibiydi.

Burası hep hep hep bir çarşının olmasını istediği gibi bir yerdi. Noel Baba'nın doğum yeri olmakla övünen Demre harika iş yerlerinden yoksundu. Küçük büfeler, sürekli iflasın eşiğinde, stokları yetersiz olan süpermarket zinciri, plastik gökyüzüyle çakıllı sahil arasına sıkışmış çiftlik ve otellere hizmet veren devasa, peşin çalışan dükkânlar. Ruslar güneşlenmek ve sarhoş olmak için bir uçak dolusu gelirdi. Damla sulama ekipmanı ve ithal votka, tipik Demre kombinasyonuydu. Fakat İstanbul; İstanbul büyülüydü. Evden uzakta, hektar hektar uzanan seraların nemli klostrofobisinden kurtulmuş, Avrupa'daki en büyük şehirde bir zerrecik; isimsiz, ama bu isimsizlik sayesinde aptal, hoppa, harika olma, fantezileri yaşama özgürlüğü. Kapalıçarşı! Bir mucizenin adı. Hektarlarca alanda uzanan Çin ipeği ve Taşkent halıları, Şam kumaşı ve muslin topları, pirinç ve gümüş, altın ve havaya baş döndürücü kokular salan nadir baharatlar. Tüccarlar, tacirler ve kervancılar; İpek Yolu'nun sonunda yükünü boşalttığı boynuz. İstanbul'un Kapalıçarşı'sı boktandı ve köpek balıklarıyla doluydu. Turistler için fahiş fiyatlar, adi ve parıltılı. Satın al al al. Mısır Çarşısı da farklı değildi. O sezon Sultanahmet ve Beyoğlu'ndaki bütün eski pazarlara gitmişti. Büyü orada değildi.

Burası, burası büyülüydü. Tehlikeliydi; gerçek büyünün olduğu gibi. Burası İpek Yolu'nun yeni bitiş noktasıydı; Orta Asya'nın mühendisleri ve nanodonanım programcıları ve Üçüncü Sanayi Devrimi'nin tüccarları ve kervan sahipleri. Leyla kapıdan cesurca girdi.

Nano Çarşı'nın havası baş döndürücüydü; her nefes yeni bir duygu. Leyla neşeli bir coşkunluk hâlinden endişeli bir paranoyaya, huşu dolu korkuya geçiş yapıyordu. Önünde tozlar dönüyor, plastik tenteden sızan gün ışığında titreşiyordu. Tozlar birleşerek yüzünün

hayalet bir görüntüsünü oluşturdu. Görüntü kaşlarını çatıp konuşmak için dudaklarını oynattı, ama bir parıltı patlamasıyla kayboldu. Minik sıçanbot'lar ayaklarının dibinde koşturuyordu. Vitrinler parlak televizyon resimleriyle titreşiyor, kepenklerden büyük marka logoları sarkıyordu; uygun bir pazarlama işi parası kazandığında bütün bunların keyfini sürecekti. Yüzünün önünden geçen kabarcıklar patlayınca irkilerek geri çekildi; sonra her patlama Gülşen'in geçen yaz hit olan parçası *Şinanay*'ın bir bölümünü çalınca sevinçle bir "oh!" çekti. Sanayi ünitelerinin oluklarından aşağıya bakan kuşlar kuş değildi. Yanından geçen tişörtteki Atatürk resmi birden gözlerini ona doğru çevirip kaşlarını çattı. Leyla hayretle ellerini çırpmak istedi.

"Ünite 229?" diye sordu, kıvırcık saçlı, sakallı adama. Adam üç tekerlekli teslimat kamyonetinin motoruna doğru eğilmişti. Kenarında *Bekşir Borscht ve Blini* yazıyordu. Rus yemeklerinin bu teknolojik adamlar için çok revaçta olduğunu duymuştu. Reaktör soğutma hücrelerinde soğuyan votka. Adam kaşlarını çatarak ona bakıp Rusça bir şeyler mırıldandı. Sarhoş turistler sayesinde Rusçayı çok iyi tanıyordu. Türkçe'nin melodisinin yanında ona gırtlaktan gelen köylü dili gibi gelirdi, ama burada heyecan verici, tuzlu, egzotikti. Fenerbahçe'nin bu ucuz kesimindeki eski askerî hava üssü civarında bir sürü ulustan insan yaşadığı için iki düzine dil konuşuluyordu.

"Ünite 229?"

Adam seyyar kahveciden kahve almıştı; iki elinde, yalnızca tatlandırılmış sütten ibaret olan, karton bardaklarda, tahta karıştırıcılarla gelen Batı tarzı kahvelerden birer tane vardı. Uzun boylu, zayıf, solgundu ve yüzü giysilerinden daha yaşlıydı. Biraz keskin hatlı çenesi ve Leyla'nın bakışlarından kaçıp duran düşünceli, bir yavru köpeği andıran gözleri vardı.

"Şurada, Daha Küçük'te."

"Nerede?"

"Teknoloji ölçeğine göre diziliriz," dedi. "Mili, mikro, nano. Küçük, Daha Küçük, En Küçük. Küçük güzeldir. Boyut önemlidir. Ben de o tarafa gidiyorum."

Leyla elini uzattı. Kartviziti hazırdı. Adam özür dilercesine kahve bardaklarını kaldırdı.

"Ben Leyla Gültaşlı, serbest pazarlama danışmanıyım, Ceylan-Besarani'den Yaşar Ceylan'la randevum var."

"Peki, Yaşar'dan ne istiyorsunuz?"

"Şirketini büyütmek için iş geliştirme planı oluşturmamı istiyor. Finans erişimi, Kurtarıcılar, girişim kapitalistleri, bu tür şeyler işte."

"Girişim kapitalistleri." Nefesini içine çekti. "Yani... para hakkında konuşmayı biraz ürkütücü bulurum."

"Parayla ne yapacağını bildiğinde ürkütücü değildir."

Küçük Teyze Kevser'in açıklamalarına rağmen Leyla, Yaşar'la ne akrabalığı olduğunu hâlâ bilmiyordu, ama onu aradığında hoş ve nazik konuşmuştu, kendine hayran biri değildi.

"Fenerbahçe, evet, anladım." Uzun bir yolculuktu; beş farklı ulaşım şekli vardı. İyi bağlantılarla bir buçuk saat sürerdi. Üç saat diyebilirdi. Bir kez daha pahalı suyla duş almış, iş görüşmesi takımındaki kırışıkları ütülemiş, bol vakit varken yola çıkmıştı.

"Nanoteknoloji."

"Bir nevi."

Nanoteknoloji, hatta bir nevi nanoteknoloji; nanoteknoloji hakkında ne biliyordu ki? Dünyayı bir kuşak önce bilgi teknolojileri kadar radikal bir şekilde değiştireceği vaat edilen yeni bir devrim olması dışında nanoteknoloji hakkında kim ne biliyordu ki? Leyla'nın iyi ütülenmiş takım elbisesi ve kendi yeteneklerine karşı engellenemez inancı dışında bir hazırlığı yoktu. Demre'den en fazla bu kadar uzaklaşabilirdi.

"Ünite 229." Adam kahve bardağıyla işaret etti. Leyla'yı takip edip alçak kapıdan geçerek isimsiz ön ofise girdi.

"Yaşar, bu Leyla Gültaşlı. Serbest pazarlama danışmanımız."

"Ah, ah, evet; sizinle tanıştığıma memnun oldum." Leyla, masa tarafından duvara dayanmış sıkışık koltuğundan ayağa kalkan genç adamla tokalaşırken hatasından dolayı yüzünün kızarmasını bastırmaya çalışıyordu. Yaşar Ceylan'ın saçı fazla uzun, karnı çok büyüktü ve sakalı bıyığı vardı, ama gözleri parlaktı, Leyla'nın bakışlarına karşılık veriyordu ve tokalaşması içtendi. Bilgi çıtırdadı; avuç avuca, kartvizit kartvizite.

"Ortağım Aso'yla zaten tanışmışsınız."

"Ortağınız, evet, elbette, tahmin etmeliydim. Kevser Teyze bahsetmedi, ortak, elbette." Saçmalıyordu; saçma sapan konuşan köylü kız.

"Ve Zeliha." Minik ofisteki dördüncü kişi, minik masasının üstündeki fatura ve çıktı yığınlarının ardında neredeyse gözden kaybolan, yirmili yaşların sonlarındaki bir kadındı. Leyla'ya kaşlarını çatarak baktı. Şaşırmış görünüyordu; yüzünü kahve bardaklarından birine gömdü. İki masa, üç sandalye, üzerinde yazıcı olan bir dosya dolabı, Yaşar'ın arkasındaki pencere pervazına dizilmiş fazla, çok fazla moda olan Urban Toy figürleri. Dördü minik ofise portakal dilimleri gibi sığmışlardı.

"Peki, burada tam olarak ne yapıyorsunuz?"

Yaşar ve Aso birbirine baktı.

"Programlanabilir nükleik biyo-enformatik."

"Peki," dedi Leyla Gültaşlı. "Belki de bunun ne anlama geldiği konusunda hiçbir fikrimin olmadığını şimdi söylemeliyim."

"Ve gerçek bir pazarlama danışmanı da değilsin," dedi Yaşar. "Üzgünüm. Kevser Teyze. Bana söyledi."

Zeliha kahvesine doğru kıkırdadı.

"Ama yine de sana ihtiyacımız var," diye ekledi Aso hızla. "Pazarlama hakkında senin programlanabilir nükleik biyo-enformatik hakkında bildiğin kadar az şey biliyoruz."

"Eğer bunu pazarlayacaksam ne olduğunu biraz anlamam gerekiyor."

Yaşar ve Aso yine birbirine baktı. Çocuk televizyonundaki komedyenler gibiydiler.

"Görüyorsun, biz küçüğüz," dedi Yaşar.

"Ama en küçük değil," diye tamamladı Aso.

"Mikro-robotlar ve akıllı kumlar değiliz."

"Femto bir yana, gerçek nano bile değiliz."

"İkisinin arasında sayılırız."

"Hücresel."

"Biyoloji gibi olmaya başlayan teknoloji."

"Teknolojik olmaya başlayan biyoloji."

"Biyo enformatik."

"Durun," dedi Leyla Gültaşlı. "Pazarlama müdürü olmayabilirim –henüz– ama bir girişimci kapitalistle böyle konuşursanız sizi kapı dışarı edeceğini iyi biliyorum."

"Tamam tamam." Yaşar ellerini kaldırdı. "Temel şeylere dönelim. Ölçeklere. Küçük teknoloji: mikro-robotlar, yığın hesaplama, o tür bir ölçek."

"BitBot'lar gibi," dedi Leyla neşeyle. "Ya da polis bot'ları."

"Tamam," dedi Yaşar. "Ve ölçeğin diğer tarafında da en küçük var –kuantum noktalarını saymazsan– ki buna nanoteknoloji diyoruz. Işığın dalga boyunun onda biri ölçeğiyle başlar."

"Bir şeyi hatırlamam gerektiğinde ya da dikkatimi yoğunlaştırmak zorunda olduğumda veya bir süre için başka biriymiş gibi davranacağımda burnuma çekmem gereken şey bu," dedi Leyla.

"Tişörtlerdeki resimlerin hareket etmesini sağlayan, akıllı kâğıtları yapan, damarlarınızdaki aşırı kolesterolü veya karaciğerinizdeki alkolü temizleyen şey de bu. Ceptep'im ve eğer olsaydı arabamı beş saniyede şarj eden de bu."

"Şey, bundan biraz daha fazlası var," dedi Yaşar.

"Arada, Daha Küçük denen bir ölçek daha var. Biz bu ölçekle çalışıyoruz. İşimiz insan vücudundaki hücreler," dedi Aso.

"Nasıl yani, kan dolaşımındaki küçük denizaltılar gibi mi?" diye sordu Leyla.

İkisi birden ona baktı. Zeliha yeniden kıkırdadı.

"Bence bunu ancak bilim kurguda bulursun," dedi Aso.

"Hücresel seviyede kanın viskozitesi o kadar büyüktür ki..."

"Durun. Bu iki kişilik gösteri yeter. Bunun o kopyalama şeyleriyle bir ilgisi olmadığını söyleyin bana."

Yaşar ve Aso, Leyla onları sübyancılıkla suçlamış gibi donakalmışlardı. Zeliha bile allak bullak olmuştu.

"Biz biyo-enformatik yapıyoruz," dedi Yaşar.

"Kopyalama çalışmaları katı hükümet izinlerine ve denetime tabidir," dedi Aso. "Kopya deneyleri yalnızca hükümetin onayladığı araştırma tesislerinde yapılabilir ve hepsi de Ankara'dadır."

Demek bu harikalar pazarında birileri kopyalama deneyleri yapıyor, diye düşündü Leyla. Küçük, Daha Küçük, yoksa En Küçük mü olacaktı? Kopyalamacılar tehlikeliydi. Kopyalamacılar yeni nükleerdi. Kopyalamacılar sorgusuz sualsiz vurulmanıza neden olurdu. Kopyalamacılar dünyanın sonuydu. Kalıcı bir çocukluk korkusu: Uyuyamayan Leyla alt kata inmişti. Sessizce, kimse duymadan. Anne ve babası kanepe ve sandalyelerinde oturuyor, büyük ağabeyi Aziz ve kardeşi Hasibe yerde yatıyordu. Haber zamanı; yüzleri, bütün duvarı kaplayan düz ekran televizyondan dökülen dünyayla maviye boyan-

mıştı. Korku kaçınılmazdı. Dünya kötü sona yaklaşıyordu. Leyla bu kıyamet için bir isim bulunduğunu öğrenmişti; Gri Çamur senaryosu. Bir gri dalgasının Demre gibi bir kasabayı yuttuğunu görmüştü. Evler, sokaklar, cami, alışveriş merkezi, otobüs durağı, otobüsler, sokaktaki arabalar, hepsi yavaş yavaş sürünen bu çürümeyle yutuluyordu. Küf gibi gümüşi çamur, seraların peşine düşüp domatesleri ve patlıcanları dalgalı kadifemsi griye bürüyordu.

Bu ölü Demre'de hiç insan yoktu. Ama filmde bir kedi görünüyordu, beyaz ayaklı ve kuyruklu siyah bir kedi, kaçınılmaz gri tarafından köşeye sıkıştırılıyor, onun tarafından yutulup bir an için yükselip alçalan, tekmeleyen, kedi biçiminde bir halıya dönüşüyor, sonra da eriyordu. Leyla çığlık atmaya başlamıştı.

"Tamam, tatlım, bir şey yok, yalnızca televizyon, hepsi uydurma, aptalca bir şey o kadar." Annesi onu kucaklarken babası kanal değiştirmişti. Ama Leyla ekranın kenarındaki logoyu görmüştü ve ne anlama geldiğini biliyordu. Bu haberlerdi, gerçekti. Nereden gelmişti, nereye gidiyordu bu şey? Yedi yaşındaydı, belki sekize yakın, ama dünyanın, anne babasının, her şeyin ve sevdiği herkesin, ama özellikle haşereleri kovalayan kedi Bubu'nun gri çamura dönüşmesi görüntüsü ona hâlâ kâbus yaşatırdı. Yıllar sonra bu hikâyeyi bir aile toplantısında anlattığında, bunun aslında, Türkiye'nin AB adayı olarak araştırma statüsünü yükseltmek için yeni nanoteknolojik gelişmelere yönelik olarak özel ekonomik uygulamalar istemesine karşılık ortaya atılan bir fikir olduğunu öğrenmişti. Seyrettiği film, kontrolden çıkmış bir kopyalamacı nanoteknolojinin dünyayı yuttuğunu gösteren zekice bir bilgisayar animasyonuydu. Nanoteknolojik kıyametin uzmanı, çok düzgün bir şekilde düzeltilmiş gri bıyıklara ve Leyla'nın o güne kadar gördüğü en kısık gözlere sahip, şık bir adamdı. Leyla o zamandan beri Hasan Eken'i defalarca görmüştü; hâlâ nanoteknoloji yarışının tehlikeleri üzerinde konuşmak üzere tercih edilen uzmandı: Köşe

yazarları ona Dr. Çamur diyordu, ama o gece, ölüm meleğiydi. Leyla'yı gördüğü ve göreceği herkesten daha fazla korkutuyordu. Kopyacılar ölüm demekti.

Leyla potansiyel yeni müşterilerini inek öğrenciler ve sabıkalı kopyacılar olmakla suçlamıştı. Müşteri yönetim broşürlerinde anlatılan bu değildi.

"Tamam, biyo-enformatik DNA'yı inceleme bilimidir; yani canlı materyali inşa eden proteinlerin nasıl bir araya getirileceğini programlayan, vücuttaki her hücrenin çekirdeğinde bulunan materyali inceler," dedi Yaşar.

"DNA'nın ne olduğunu biliyorum."

"Biyo-enformatik DNA'ya kalıtım ve hücre inşası gözüyle değil de, bilgi işleme açısından bakar; neredeyse programlama gibi. Her DNA lifi, ribozomların protein çıkarmak için işlemlediği karmaşık bir biyolojik yazılım parçasıdır. DNA kimyasal bilgisayarlar yapmak için kullanılabilir ve eminim biyoçipleri sen bile duymuşsundur –burada biyoçip projeleri üzerinde çalışan yarım düzine laboratuar var– medya her zaman bunların peşindedir. Teknoloji ve insan beyni arasındaki arayüz; son sınır bölgesi olarak benlik; kafatasını açmak, ceptep aramalarının doğruca birinin beynine gitmesi, doğruca kişinin görsel korteksine resim göndermek; bütün yapman gereken birini düşünmen, bu düşünce ceptep ağından doğruca kişinin beynine gider."

"İşte bunların hepsi bilim kurgu gibi geliyor bana," dedi Leyla. Bunu söylemişti, çünkü Aso'nun, bir şeyi açıklamak için çabalarken, sanki bir başkasından önce kendini ikna etmesi gerekiyormuş gibi içten içe, hoş bir şekilde kaş çattığını fark etmişti.

"Şifrelenmemiş DNA'nın ne olduğunu biliyor musun?" diye sordu Yaşar.

Leyla akıllıca bir cevap bulmaya çalıştı, ama başını iki yana salladı.

"İnsan genomunda çok büyük fazlalık vardır; bu demektir ki bütün bu vücudundaki hücreleri yapan proteinleri inşa eden ribozomlara talimat verme işini DNA'nın yüzde ikisi yapar. DNA'nın yüzde doksan sekizi öylece oturup hiçbir şey yapmaz. Genlerde yer kaplar o kadar."

"Biyo-enformatiğe göre burası rağbet görmeyen bellek alanıdır," dedi Aso. "Atık bilgi işleme gücü. Besarani-Ceylan Yazıcısı'na kadar."

"Ceylan-Besarani Yazıcısı," dedi Yaşar hızla.

Aso parmağını kaldırdı. O başlamıştı, o bitirecekti.

"Besarani-Ceylan yazıcısı, kan dolaşımına programlanmış nanodan bilgi alıp boş DNA'ya yazan moleküler motordur."

Leyla burada etkilenmiş görünmesi gerektiğini biliyordu.

"Bu yazıcı, şifrelenmemiş DNA'nın boş kapasitesine veri yazıyor," dedi Leyla.

Hâlâ bekliyorlardı.

"Tamam."

"Bunun etkilerini bir an için düşün," dedi Aso.

"Hücre içine bilgi depoluyorsunuz." Daha fazlasını bekliyorlardı. "Canlı hücreleri... minik bilgisayarlara mı dönüştürüyorsunuz?"

Şimdi daha mutlu görünüyorlardı.

"Ve insan vücudunda kaç hücre vardır?" diye sordu Yaşar.

"Gökyüzündeki yıldızlar kadar!" dedi Zeliha beklenmedik bir şekilde.

"On trilyon hücre," dedi Aso. "Ve her hücrenin içinde otuz iki bin yüz seksen beş gen, üç milyar baz vardır ve bunların yüzde seksen beşi şifrelenmemiştir." Şimdi gözlerinde garip, tutucu bir bakış vardı.

"Bu rakamları çarp," dedi Yaşar tatlı bir dille. Leyla zihninde sıfırları taşıma konusunda hiçbir zaman iyi olmamıştı.

"Bin milyar," dedi emin olmadan. "Zilyon."

Yaşar başını iki yana salladı. "Hayır hayır hayır. Bin üç yüz elli zetabayt bilgi, her insanın içinde depolanabilir. *Zetabayt*. Bunlar henüz isim koymadıkları rakamlar. Ve yazabilen şey, okuyabilir de. Ve bilgisayar bir talimatı bir yerden okuyup cevabı başka bir yerde yazan bir şeyden başka nedir ki?"

"Bugüne kadar yazılmış bütün müzikler apandisitine sığabilir," dedi Aso. "Bütün kütüphanelerdeki bütün kitaplar, ince bağırsağının birkaç milimetresine sığar. Hayatının bütün ayrıntıları kaydedilebilir ve yeniden oynatılabilir. Bu belki midenin büyüklüğünde olabilir. Başka insanların hayatlarını yaşayabilirsin. Yetenekler ve beceriler yüklenip sonsuza dek depolanabilir. Şimdi olduğu gibi nano vücudundan çıktığında her şey bitmeyecek. Besarani-Ceylan yazıcısı vücudundaki hücrelere yazıyor. Piyano mu çalmak istiyorsun? Senindir. Bir oyun mu ezberlemek istiyorsun ya da hukuk kütüphanesindeki bütün metinleri öğrenmek? Yabancı dil, tesisatçılık, program şifreleme, fizik, kimya, hepsi senin. Bunları elde ettikten sonra ne yapacağın tamamen sana bağlı. Uzmanlık garanti etmiyoruz, ama hepsi DNA'nda şifrelenmiş olacak."

"Gel de bak," dedi Yaşar. Herkes Yaşar'ın masanın arkasından çıkıp arka duvardaki kapıdan geçmesine izin vermek için kıpırdandı.

Öndeki ofis ne kadar aydınlık, sıcak ve sıkışıksa, kapının arkasındaki depo o kadar karanlık, serin ve genişti. Taze tuğla, kurumakta olan çimento, boya ve elektronik kokuyordu. Aso ışıkları açtı. Odanın ortasında tek bir sunucu bilgisayar kule gibi yükseliyordu. Üzerinden çıkan borular tavandaki devasa soğutucuya gidiyordu. Bunun dışında içerisi örümcek ağlarının, saçakların altındaki yuvalarına tünemiş kuşların ve dar, yüksek pencerelerden süzülen güneş ışığında parıldayan tozların mekânı gibi duruyordu. Leyla, iyi ayakkabısının burnuyla beton zemindeki tozda bir kavis çizdi.

"Tam olarak neye bakıyorum?" diye bağırdı Leyla Gültaşlı. Devasa siyah makinenin fanlarının, soğutucu pompalarının ve toz çıkarıcılarının gürültüsü arasında konuşmak mümkün değildi.

"X-cis, Atomage ve Cell-render 7 kullanan gerçek zamanlı modelleme parkı," diye duyurdu Aso gururla.

"Lisanslı kopyalar," diye ekledi Yaşar.

"Kırk bin avroluk en yüksek seviyede ticari moleküler modelleme yazılımına bakıyorsun," diye bağırdı Aso.

"Ve bu yenilenmiş ex-EnGen ünitesidir," dedi Yaşar. "On bin avro değerinde modifikasyon ve güncelleme yaptık. Bu Refiğ Kardeşler özel hız aşırtma sistemi; neredeyse beş yüz teraflop Rpeak'tir. Bu şeyin yediği elektrik ve su miktarını öğrenmek istemezsin."

"Büyük bir bilgisayara bakıyorum."

"Son teknoloji ürünü gerçek zamanlı moleküler tasarım ve modelleme takımına bakıyorsun."

"Şunu doğru anlayalım, aslında burada hiçbir şey üretmiyorsunuz."

Adamlar ona, kendilerini porno stüdyosu işletmekle suçlamış gibi bakıyorlardı.

"Biz tasarımcıyız," dedi Yaşar soğuk bir sesle. "Herhangi biri olan hiç kimse bir şey yapmaz. Ona yalnızca üretim denir."

"Bence görmen gerekiyor," dedi Aso. "Ceptep'inin bant genişliği nedir?"

Leyla uysal bir şekilde çantasındaki ceptep'i çıkardı. Gençler aletin üzerine eğilip ellerinde çevirip bir şey söylemeden birbirlerinden aldılar.

"Bu da olur, ama buna ihtiyacın olacak." Aso merceksiz bir gözlük çerçevesini Leyla'nın yüzüne bir göz doktoru kadar dikkatlice yerleştirdi. "Bu fikri en iyi üç boyutlu görünce anlayabilirsin."

Lazerler gözlerinin önüne inerken Leyla gözlerini kırpıştırıp irkildi. Çantasındaki ceptep çaldı ve kendisi yüz üstü DNA dünyasına daldı. Tozlu beton mahzen, köprü kablolarını andıran sarmal kablolarla dolmuştu. Üretim biriminin duvarlarından çıkıp karşısında uzanıyorlardı. Eksenleri, spiralleri üzerinde dönüp duruyordu. DNA; baz çiftlerle birbirine bağlanan çifte sarmal. Atomlar görkemli bir şekilde, hiç durmadan etrafında dans ediyordu. Bu büyüleyici, hipnotik, ama aynı zamanda son derece rahatlatıcı bir şeydi. Leyla bunu spa deneyimi olarak nasıl pazarlayacağını düşünürken önünde bir hareket dikkatini çekti. Kaçışan küçük, fırıldak şeyler, evdeki su depolarının üstünde gördüğü böcek gibi şeylere benziyordu. Yüzey gerilimiyle etrafında dönüyor, kendilerini atom atom DNA sarmallarının bitmek bilmez döner merdivenlerinden yukarı taşıyorlardı. Simülasyon bir DNA lifi yığınına odaklanıp Leyla'yı yaklaştırdı yaklaştırdı. Sonunda DNA'ya tırmanan şeyler otobüs boyutuna erişti. Bu atomik ölçekti; toplardan inşa edilen teneke oyuncak evreni: sahil topları, futbol topları, tenis topları ve minik pinpon topları. Birbirine bağlı kürelerden oluşan çarklar, toplardan inşa edilen kollar, manivelalar ve çarklar. Daha küçük toplardan yapılan daha büyük toplar. Her şeyin yumuşak, yuvarlak ve eğlenceli olduğu kreşlerin oyun odası gerçekliği. Ama bunlar yumuşak çocuk oyuncakları değildi. Bunlar amaçları olan, yorulmak bilmeyen, durdurulamaz sürüngenlerdi. Baz çiftinden baz çiftine DNA'yı kaldırıyor, bazları kırıp sonrasında tekrar birleştirirken değiştiriyor, tıpkı ağını ören bir örümcek gibi ilerliyorlardı. Leyla moleküler makasların atomik bağları kırpmasını, yeni şablonlarla birleştirmesini seyretti. Kaldır, kes, ör, kaldır. Bitmek bilmez DNA zincirinden yukarı bir atomdan diğerine.

Leyla küçükken şiddetli bir bademcik iltihabı geçirmiş, beynine sıçrayan iltihap çok yüksek ateşe neden olmuştu. İki gece boyunca ölümün duvarlarına çarpmış, terler içinde bu atom sürüngenlerini

andıran halüsinasyonlar görmüştü; uzayıp giden spirallere durmak bilmez şekilde tırmanıyor, ama bir santim bile ilerlemiyordu. Bu da vücudundaki moleküller arasında yaptığı ateşli yürüyüş gibiydi.

Gözyazıcı çerçeveyi çıkardı.

"Benden ne istiyorsunuz?"

Para konuşmak için öndeki ofise gittiler.

"Üretim prototipine geçeceğiz," dedi Yaşar.

"Kavram kanıtlama," diye ekledi Aso. Bu ikili oyun sinir bozmaya başlamıştı.

"Bu aşamada iki yüz yetmiş beş bin avroluk bir bütçe yaptık. Girişim sermayesi arıyoruz, bir tür Kurtarıcı, hatta köklü bir fabrika. Karşılığında şirketin yüzde ellisini vereceğiz."

"Tamam," dedi Leyla. "Bu makul bir teklif. İş planına bakıp fon stratejisi oluşturabilirim. Bir satış konuşması bile çıkarabilirim. Benim ücretime gelince..."

"Kabul etmeden önce iki şeyi bilmen gerekiyor," dedi Aso. Yaşar'a baktı. Yaşar alt dudağını ısırıyordu.

"Bu işte hızlı olmalıyız. Rakip bir proje var. Üretim modeline geçmek üzere olduklarını öğrendik."

"Ne kadar hızlı?"

"En fazla iki hafta."

"Bir şey daha var," dedi Aso. Yaşar huzursuz bir şekilde yüzünü buruşturdu.

"Şirket tamamen bize ait değil."

"Ne kadarı sizin?"

"Yüzde ellisi. Modelleme parkı ve yazılım için paraya ihtiyacımız vardı."

"Nereden buldunuz?" diye sordu Leyla.

"Kredi geçmişi olmayan, doktorayı yeni bitirmiş iki genç elli bin avroyu nereden bulabilir sence?" diye sordu Yaşar.

"Aileden," dedi Aso. "Onun ailesi. Senin ailen."

"Mehmet Ali."

"Kim?" diye sordu Leyla.

"Büyük kuzen," diye açıkladı Yaşar. "Her zaman bir şeyler alabilen o akrabalardan biri."

"Sözleşme var mı?" diye sordu Leyla.

"Resmî olmayan bir anlaşma," dedi Yaşar. "Aile işi. Bir sembol var: O kimdeyse Ceylan-Besarani'nin yarısı onundur."

"Neden bu işin Mehmet Ali'ye reddedemeyeceği bir teklif yapmak kadar basit olmayacağı hissine kapılıyorum?"

"Kimse birkaç aydır Mehmet Ali'den haber alamıyor. Telefonlara cevap vermiyor."

"Ya sembol?"

Yaşar, çaresiz bir ricayla ellerini iki yana açtı.

"O sembolü geri almalısınız. Kurnaz bir uzak akraba onu ele geçirip kâğıdı masaya vurur ve şirketin yüzde ellisini talep edebilir..."

"Kâğıt değil." Aso ceketinin cebini karıştırıp avucundaki şeyi Leyla'ya uzattı. Bu minyatür bir Kur'an'dı. İnsanların türbe ziyaretlerinde satın aldığı hediyelik Kur'anlara benziyordu. Çok güzeldi; eski bir aile mirası olmalıydı. Birisinin Acem işi olduğunu söylediğini duydu. Geçmişinde bir ara ortadan ikiye ayrılmıştı.

~

Evrenin Ultralordları Levent Plaza'nın karşısındaki Kebap Peygamberi'nde köfte yiyordu. Teneke tezgâhta kendilerine ayrılan taburelerde

Elementel Ustalık sıralarına göre oturmuş, peçetelerini yakalarına sokarak çok güzel, çok yağlı köfteleri yiyorlardı. Nano kafasından yavaş yavaş düşüyorlardı. Bu şekilde oluyordu. Önce çok konuşuyorlardı, aralıksız bir şekilde neşeyle cıvıldayıp gürültü yapıyorlardı. Bu aşamada bahisler oynanıyor, sürat yapma cezaları ödeniyordu. İkinci aşamada herkes sessizleşip içine kapanıyordu. Uzak görüş bulanıklaşıyor, bu yüzden Levent'in cam ve para kuleleri bataklık sazları gibi sallanıyordu. Ardından yakın görüş bulanıklaşıyor, bu yüzden Kebap Peygamberi'nde yemek yiyenler yemeklerini görebilmek için bir kol boyu mesafede tutmak zorunda kalıyordu. Sonra dip geliyordu, öldürücü dip. Eğer birkaç dakikadan uzun sürerse bir köprüden ya da bir tramvayın altına atlamanıza neden olurdu. Sonra insan yeniden kendisi oluyor, Evrenin Ultralordları yine sıradan erkekler oluyordu.

Kemal, Adnan'ın ve Risk Yönetimi'nden Kadir İnanç'ın arasındaki kırmızı taburesine biraz geç oturdu.

"Ateş Elementi, benimle dövüş!" diye bağırdı. Kebap Peygamberi, kâğıda sarılı kebabı ayna parlaklığındaki tezgâha vurdu.

"Hava Elementi, bana yardım et!" diye bağırdı Adnan.

"Su Elementi, benimle savaş," dedi Kadir. En kötü satır hep ona gelirdi.

"Toprak Elementi, bana güç ver," diye mırıldandı Oğuz.

Draksor, Ultror, Terrak ve Hydror. Bir varmış bir yokmuş, çok uzak olmayan ve Özer Gaz ve Emtia lobisi kadar yakın olan bir ülkede dört canlı yüz ve şık takım elbise varmış. Bu adamların ortak noktaları varmış. Erkeklermiş, İstanbul'un en büyük ve en parlak şirketinde aynı gün işe başlayan bir grubun üyeleriymişler ve hepsi deli, deli gibi Cimbom taraftarıymış. Onları göreve başlatmaktan sorumlu kibirli kadın onlara şirketi gezdirirken yönetim kurulu odasının cenneti andıran altın lüksüne bir göz attırıp *Kim bilir, zaman gelir bu masanın etrafındaki sandalyelere kadar yükselebilirsiniz,* demişti.

Akdenizli, hiçbir şeyi umursamayan ukala, *Daha çok Slavor'un Kıyamet Tapınağı'na benziyor,* demişti. Diğer üçü eski çocuk çizgi-romanından bahsettiğini anlayıp kahkalarını zor bastırmıştı. Daha sonra birbirlerini bulmuşlardı ve böylece Evrenin Ultralordları doğmuştu. Ama daha hiçbiri o altın tapınağa ulaşamamıştı. Onun yerine on yılın finansal darbesini planlıyorlardı.

Ateş Ultralordu Ultror, idari ofiste iş planını oluşturmuştu; her biri bant genişliğinin bir parçasını adayan yüz yapay zekânın hiçbiri bütünü anlayamamıştı.

Toprak Ultralordu Terrak, bunu Erzurum'dan çıkan Nabucco Boru Hattı'ndan hızla akan yeni bir Bakü gaz anlaşmasıymış gibi gösterecekti.

Su Ultralordu Hydror, onu bir caminin süslü yazıları arasındaki Tanrı'nın mistik adı gibi, Özer'in denetleme sistemleri labirentine gizleyecekti.

Hava Ultralordu Draksor anlaşmayı yapacaktı. Parayı o alacaktı. Ve parayı aldığında, anlaşma tamamlandığında, fiyat doğru olduğunda, ama ancak fiyat doğru olduğunda Turkuaz'ı harekete geçirmek için diğer Ultralordlara haber verecekti.

"Bu gece Ferit Bey'i yeniden göreceğim," dedi Adnan. "Daha fazla bilgiye ihtiyacı olduğunu söylüyor."

"Daha fazla mı?" dedi Kemal. Her zaman sinirli bir adamdı, ama bu onun yapısının ya da nanonun bir etkisi değildi. "İşletme planı onda var."

"Piyasa analizlerini istiyor."

Kemal gözlerini yuvalarında döndürdü. *Sıcak,* diye düşündü Adnan. *Gücümüzü tüketiyor, bizi sokak köpekleri gibi hırçın ve sinirli yapıyor, ama bu sıcak devam ettiği sürece Turkuaz yaşayacak.* Kemal köfte ve ekmek kalıntılarının üstünden elini uzattı. Adnan onun elini sıktı.

"İşte lanet olası piyasa analizi." Aralarında bilgi kıvılcımları uçuştu, sayfa sayfa analizler, çizelgeler, tahminler geçti. Bu, Adnan'ın ne yeteneğinin, ne de sabrının olduğu ince ve karanlık bir sanattı. Anlaşma, el sıkışma, insanlar, bunlar onun yetenekleriydi.

"Onunla nerede buluşuyorsun?"

"Özel hamamda."

"Sana çakmasın dikkat et," diye güldü Oğuz.

"Son bir yıldır takımların ilk kez bu kadar iyi kokacaktır," dedi Kemal.

"Ya kabul etmezse?" diye sordu Kadir. Ferit Bey, Evrenin Ultralordları'nın yaklaştığı ilk yönetici değildi. Ama ikinci görüşmeyi ayarladıkları, ayrıntıları soran ilk kişiydi.

"İranlı hâlâ şehirde mi?"

"Bunu ayarlayabilirim."

"O zaman şampanya kovada," diye duyurdu Adnan.

"Ve top ağlarda," dedi Ultralord ve Kebap Peygamberi korosu.

"Yalıya baktın mı?" diye sordu Kebap Peygamberi. Ona Peygamber deniyordu, çünkü uyumu sağlar, ruhları iyileştirir, otistik seviyede odaklanma ve yapay saldırganlık yaşayan dört Levent para çocuğunun sözlerine ve düşüncelerine belli etmeden rehberlik ederdi.

"Kesinlikle," dedi Adnan. "Ve onlara bir teklif vereceğim."

"Bana göre suya fazla yakın," dedi Kemal. "Haşereler olur. Köpek büyüklüğünde sıçanlar. Ben gördüm. Kediler bile korkuyor onlardan. Ben Ulus'taki o yeni binalardan birini tercih ederim."

"Adnan eski moda Osmanlı hanedanını yaşatmak istiyor," dedi Kadir.

"Ben orada çocuk yetiştirmezdim," dedi Oğuz. "Boğaz'dan kötü hava geliyor. Ben ne dediğimi biliyorum. Bütün o deniz kirliliği ha-

vada asılı duruyor. Sis gibi. Ve sonra o çifte akıntı var. Su aslında hiç değişmiyor. Lağım bir hafta ya da daha uzun süre orada kalabilir. Ve daha da kötüsü var. Bunu biliyorum –hiç itiraz etme– polis arkadaşım söyledi; birisi köprüden atladığında cesedi aylarca aşağı yukarı gidip gelebilirmiş."

"Evet, kızlar," dedi Adnan, ağzını kâğıt peçeteye silerek. "İntiharları, lağımı ve testislerimin temizliğini tartışmanız bittiyse biraz çalışabilir miyiz?"

Kemal kebap kâğıdını buruşturup tezgâhın arkasındaki halkada asılı duran çöp torbasına doğru attı. Iskaladı. Kebap Peygamberi kâğıdı alıp siyah naylon torbaya attı.

~

Sözcük adamı ve sayı adamı beyaz bir odayı farklı görür. Yazara göre böyle bir oda korkunçtur. Hayal gücüyle doldurulması gereken bir boşluktur. Günlerce başka bir şeye bakmadığınızda o yer hakkında yazarsınız. Bu, yazı hakkında yazmaktır. Bir matematikçiye göre, bu oda boşluktur; analiz prizmasından geçerek nihai gerçeklik olan rakamlara dönüşen saf, beyaz ışık. Beyaz odanın duvarları evrenin duvarlarıdır ve arkalarında matematik uzanır.

Yorgi Ferentinu, bir keşişin odası kadar sade olan tek kitaplık beyaz kütüphanesinden korkmuyordu. Delikli tahta kepengin koruduğu tek, küçük pencereden Âdem Dede Meydanı'nı ve öne doğru eğilmiş apartmanları görebiliyordu. Beyaz odada duvarlar, caddelerin ve binaların orada yaşayanların market alışverişi alışkanlıklarına veya hastalıklarına ve tıbbi müdahalelere veya coğrafi, sosyal ve dinî ilişkilerinin gizli etkileşimlerine göre çizildiği diğer İstanbullara açılır. Trafik, yollar ve tünellerden oluşan huzursuz İstanbullar vardır.

Gaz, güç ve veriden oluşan, derisi yüzülmüş bir adam kadar endişeli, gergin İstanbullar vardır. Tamamen futbol dedikodularından oluşan İstanbullar vardır. Analiz edilip modellenebilen her mal, her aktivite için bir şehir vardır.

Yorgi Ferentinu'ya göre ekonomi bütün bilimlerin arasında en insancıl olanıydı. İstekler ve düş kırıklıklarının bilimi. Matematiğin soyut, yükseltici güçlerine maruz kalan psikoloji. Bir haber üzerine bahse giren bir kişi, bir kavanozdaki Disney oyuncaklarının sayısını tahmin eden ilkokul öğrencisi, değer ve deneyimin bir ürünüydü. Bunları bir araya getirirseniz, basit bir ortalama ya da gelecek kazanç vaadi taşıyan finansal enstrümanlarla kehanete dönüşürlerdi. Matematik, tek kitaplık kütüphanenin beyaz duvarlarının gerisinde yatan güçtü. Yorgi, kendisine inanan hiçbir Tanrı'ya inanamayan, ama Platonik bir evrende yaşadığımıza gittikçe daha fazla inanmaya başlayan yaşlı bir agnostikti. Matematik, doğa ve insan gerçekliğini tarif etme becerisinde olanaksız derecede doğruydu. Her şeyin temelinde sayılar vardı. Yorgi öldüğünde, ki bütün yaşlı adamların yapması gerektiği gibi bunu her gün düşünüyordu, karbon atomlarına dönüşeceğine inanıyordu. Beyaza dönüşecek ve matematiğin duvarlarıyla birleşecek ve bu duvarlardan diğer İstanbullara geçecekti.

Yorgi Ferentinu'nun düşünceleri, yaşlı bir adamın düşüncelerinin olması gerektiği gibi belleğin karmaşık şehrinde yaptığı bir yürüyüşün ardından Ariana'ya gitti. Yorgi onu Eskiköy'ün merdiven sokaklarında hayal etti. Hiç yaşlanmamıştı. Yaşlanmış olamazdı. Onu feribottan istasyona yürürken gördüğü o günden beri zaman durmuştu. Rum topluluğu küçülürken birbirine daha çok kenetlenmişti. Onu kolayca bulabilirdi, ama Yorgi, Ariana'yı bulup bulamayacağını değil, bulmaya cesaret edip edemeyeceğini merak ediyordu. Kırk yedi yıl sonra neden geri dönmüştü?

Yorgi sarsılıp zihninde çıktığı yolculuktan geri döndü. Can'ın BitBot'undan gönderdiği irkiltici görüntüye tekrar baktı. Seyirci bir robot, tramvay bombacısının yalnız olmadığını düşündürüyordu. Yalnız katiller, genellikle sosyal açıdan beceriksiz erkekler olurdu ve kendilerini yüceltme oyununa ihtiyaç duyarlardı. Silahları kuşanıp okullara, alışveriş merkezlerine ya da devlet binalarına gitmeden önce sosyal paylaşım sitelerinde ayrıntılı yabancılaşma konuşmaları yazarlardı. Kadın ya da erkek intihar bombacıları sosyal adalet, dönüşüm ve cennet vaatleriyle ilgili sert eleştirilerde bulunurlardı. Bu çaresiz, başsız kadının arkasında bir örgüt vardı.

Türkiye'nin çok sayıdaki terör örgütünün kendine ait imzası vardı. Kürtler abartılı olma eğilimindeydi. Bir ulus olarak küresel dikkati üzerlerine çekmeliydiler. Avrupa Birliği karşıtı Bozkurt milliyetçileri, kendilerini Jön Türkler'in romantik geleneğinde görür ve bireysel suikastları ya da sokak çatışmalarını severlerdi. 119 Numaralı tramvayda olan şey klasik İslamcı şehitlikti. Dönüp bebeği parçalayan sadık bir aile köpeğinin, kocasını bıçaklayan bir komşunun, iş arkadaşının açıklanamayan intiharının şiddetiydi bu. Hayatları ve ilişkileri bozan görünmeyen güçler ve umulmadık baskılar. Necatibey bombalamasının ardındaki organizasyon –büyük olasılıkla üç ya da dört kişilik bir hücre; kesinlikle gülünç bir isimleri vardır– şehadet anını kaydetmek istemiştir. Vahabi siteler, ev yapımı efektler ve kahramanlık müzikleriyle montajlanmış patlamalar ve şehadetlerle doluydu. Bu yüzden çocuğun BitBot'unu kovalayarak neden bu bilgiyi riske atsınlardı ki? Sinyali *hack*'lemenin ne gereği vardı? Neden evine kadar takip etmişlerdi? Burada gerçekten garip bir şey vardı. Rastgeleliğin kaynadığı bir yerdeki bir zerre düzen gariptir. Garip olan da bilgi demektir.

Hareketli, kopuk kopuk görüntüler Yorgi'nin gözlerini acıtmıştı. Başını kaldırıp beyaz duvarlarının görsel huzuruna baktı.

Kapı zili o kadar yüksek, o kadar aniydi ki sanki kalbi bıçaklanmıştı. Kapıda bir adam vardı. Yorgi'nin kalbi deli gibi atıyordu. Onu bulmuşlardı, onun için gelmişlerdi. Her şeyi biliyorlardı. Kapısındaydılar. Kalbi kuş gibi çırpınıyordu. Mantıklı ol. Katiller kapı çalmaz. Sessizce öldürür, onu geçmişteki bir Osmanlı şehzadesi gibi boğarlardı.

Zil tekrar çaldı. Adam kameraya bakıyordu.

"Yorgi Ferentinu?" Güzel konuşan, iyi eğitim aldığı belli olan biriydi. Genellikle öyle olurlardı. Fanatizm orta sınıflara özgüydü. Güzel takım elbise, temiz gömlek ve güzelce bağlanmış bir kravat. "Adım Haydar Bekdil." Yorgi ekrandan geri çekildi. Akıllı kâğıt onu göremiyordu, ama kapıdaki adam sanki odanın içine bakıyormuş gibi kaşlarını çatmıştı. Üçüncü defa zil çaldı. "Yorgi Bey, sizinle konuşmam çok önemli." Avucunu kapı plakasına bastırdı. Kimliği elinden bilgisayara geçti. MİT. Milli İstihbarat Teşkilatı. İstihbarat servisinin onunla ne ilgisi olabilirdi? "Yorgi Bey?" Yorgi düğmeye basıp onu içeri aldı.

"Toz için özür dilerim," dedi, ziyaretçiyi oturma odasına alırken. Oda dönüştürülmüş bir hücreydi; iki kanepe, uzun, dar masanın etrafında biraz fazla yakın bir şekilde birbirine bakıyordu. "Kendi yaşam kurallarıma alıştım. Birkaç ay sonra tozun daha da kötüleşmediğini fark ettim. Çay alır mısınız?"

Bitişikteki mutfakta çaydanlığı kaynatıp aynısından, çatlamamış iki bardak buldu. Her iki tabağın kenarına Lefter'in susamlı helvasından bir parça koydu. Ziyaretçi masanın küçük bir bölümünü mendiliyle temizlemiş, tabak için yer açmıştı.

"Haberlerdeki görüntülerle ilgiliyse," dedi Yorgi. Kendini kanepeye bıraktı. İki adamın yüzü masanın üstünde birbirine çok yakın duruyordu. İki yabancı için fazla yakın.

"Haber görüntüleriyle bir ilgisi yok." Adam kendi kendine gülümsedi. "Hayır, bu... bir ayrıcalık. Hayır, devam edeceğini duymak sizi sevindirecektir." Gergindi, bardağı şıngırdadı. "Yorgi Bey, bir itirafta

bulunmam gerekiyor. Ben aslında bir oyuncuyum. Terör Borsası'nda bir simsarım." Yorgi adamın kendisine hayranlık duyuyor olabileceğini fark etti. "Longsightedson?"

Yorgi hoşnutsuzluğunu gizleyemedi. Anonimlik kurallardan biriydi. Meydanın karşısındaki Fethi Bey Kahvesi'ndeki alçak masada oturan adamın, trafik ışıklarında sabırsızlıkla direksiyonda tempo tutan şoförün, haftalık market alışverişinde donmuş yiyecek reyonunda yanından geçtiği o kadının kimlik değiştirmiş Terör Borsacıları olabilme ihtimalini seviyordu.

"Teşekkür ederim, oyunun bu kadar yüksek seviyede dikkat çektiğine memnunum. Peki, MİT benden ne istiyor?"

Bekdil ellerini birleştirdi.

"Hacettepe Grubu'nu biliyor musunuz?"

"Kurucu üyesiydim."

"Beni bağışlayın. Bilmiyordum. MİT'in, kısa bir süre önce, Hacettepe Grubu'yla paralel çalışan, merkezi İstanbul'da olan ve alışılmışın dışında ve spekülatif teknikler kullanan, çok daha düşük profilli ikinci bir araştırma grubu oluşturduğunu belki bilmiyorsunuzdur. İki yöntem arasındaki yaratıcı gerilimin güvenlik durumumuza yeni anlayışlar getireceğine inanıyoruz."

Yorgi Ferentinu çay tabağını döndürdü, çay kaşığı Bekdil'in kalbini işaret eden bir pusula ibresi gibi durdu.

"Bu gruba katılmamı istiyorsunuz."

"İstiyoruz."

Yorgi homurtuyla güldü.

"Benim ülkeyi korumama ihtiyacınız varsa, güvenlik gerçekten kötü bir dönemden geçiyor olmalı. Neden benim bu şeye –adı neydi– katılmak isteyeceğimi düşünüyorsunuz?"

"Kadıköy Grubu. Meraktan olabilir mi, Yorgi Bey?" Bekdil ucuz takımının ceket cebinden, ucunda püskürtücü başlığı olan küçük, plastik bir şişe çıkarıp tozlu masanın üstüne koydu. "İçinde tek kullanımlık bir numara var. Sorularınız orada cevaplanacak. Bellek karbonu, DNA'nıza kodlanmış durumda, böylece başka biri denerse, göreceği tek şey kuş kanatlarıyla ilgili kısa bir işitsel halüsinasyon olacak." MİT'te hâlâ DNA'sının bulunması Yorgi'yi hiç şaşırtmadı. Devlet, elinde tuttuğu şeyleri kolay kolay bırakmazdı. "Ancak yerinizde olsam çabuk davranırdım; nano zaman şifreli. İçinize çektikten tam bir saat sonra unutacaksınız. Eh, çay için teşekkürler, Yorgi Bey ve seçiminiz ne olursa olsun, Terör Borsası'nı oynamaya devam edeceğim. Ama bu kez farklı bir kullanıcı adıyla." Bekdil elini uzattı. Yorgi dalgın bir şekilde tokalaşırken etiketsiz, yarı saydam şişeyle büyülenmiş gibiydi.

~

Levent İş Kurtarma Merkezi'nin beton merdivenlerinden gözlerini kırpıştırarak iş çıkış saatinin batan güneşine çıkarken cinler Necdet'i bekliyordu. Her çatıdan, her balkondan, her asansör ve cam temizleme iskelesinden bakan, her sokak lambasına, yol tabelasına, reklam panosuna, her elektrik ve Telekom kablosuna tünemiş, geçen otobüslerin ve dolmuşların tepesine sıralanmış, İstanbul kulelerinin cam pervazlarından, ucuz, çirkin, gümüş kubbeli yeni caminin minarelerinden aşağıya bakan cin sürüsü, cin fırtınası. Özellikle camiler. Cinler camileri çok çekici bulurdu. Koca İstanbul'da yaşayan insanlardan daha fazlası, soğuk alevler gibi gerçekliğe girip çıkardı.

"Ne var?" diye bağırdı bekleyen cinlere. "Ne oldu?" Evine doğru koşturan bir kadın ona baktı. Herkesin bir derdi ve bunu gösterme imkânının olduğu bu zamanlarda acayip davranışlar şüpheli bir durumdu. Necdet kadına öfkeyle baktı. Bakışlarını başka yere çevir-

diğinde meydanın boşaldığını gördü. Bir milyon sabun köpüğü aynı anda sessizce patlamıştı.

Necdet dolmuşa bindi. Bombaların hayaleti tramvayları ve metroyu rahat bırakmıyordu. Levent'in çoğu aynı tahminde bulunmuştu. Gayrettepe yolu, kamyonetler, kıtalar arası otobüsler, şehir arabaları ve mavi-krem rengi minibüslerle tıkanmıştı. Küçük mikrobüs sıkışık trafikte bir metre gidip duruyordu. Her yönden kornalar çalınıyor, polisler düdük öttürüyordu. Dörtte üçü boş olan tramvay yanlarından geçti. Necdet cinlerden korkarak dolmuşun arkasındaki ucuz takım elbiseli ayak takımının arkasına gömüldü. Baştan korkuyordu; kadın başından, parlayan baştan. Camdan dışarı baktı. Sanki safirden oyulmuş gibi hareketsiz duran mavi alev Cumhuriyet Meydanı'ndaki her aracın kaputunun üstündeydi. İçten yanmalı cin. Necdet gözlerini kapatıp dolmuşun Taksim'in kükreyen meydanına girdiğini duyana kadar açmadı.

Necdet, alçak, yorgun apartman bloklarının arasındaki terli sokaklarda yürürken, cinleri yakınlaşan sıcak, sıcak içindeki sıcak, eski binaların arasına sıkışmış elektrik enerjisi girdapları gibi hissediyordu. Karanlık ve güvercin kanatlarının ıslık sesleriyle dolu Âdem Dede Meydanı'nda dönüyor, orada kapana kısılmış gün-sıcağının buharından ve Fethi Bey kahvesinden gelen pis yağ kokusundan beslenerek dönüşüyor, katı hâle geliyorlardı. Necdet büyük, pirinç kilidin anahtarını bulmaya çalıştı. Arkasındaydılar, fırtına bulutu gibi toplanıyorlardı. Pişirme yağı gibi hissedebiliyordu onları.

"Necdet." Bir kadın sesiydi bu; tanıdığı, ama direkt olarak onunla hiç konuşmamış bir kadının sesi. Sanat dükkânındaki yardımcı kız, derviş evi ile kahve arasındaki merdivenlerden iniyordu. Ters dönmüştü. Toprağın içindeydi. Merdivenler, meydan, binalar inatla katıydı, ama cin görmenin bir hilesi sayesinde Necdet toprağın içini, orada yürüyen kadını, ayaklarına doğru gelen ayaklarını görebiliyordu.

Dükkândaki kıza çok benziyordu, ama hamileydi. Kadın arkasına yaslandı. Merdiven çıkarken sırtını ve dizlerini zorlamak istemiyordu. Necdet'in bir basamak önünde durdu, ayaklarının arasından ona baktı. Ellerini karnına koydu, içini çekip zorlukla merdivenleri çıkmaya, boş dünyasının yukarı doğru gözle görünmez kıvrımına tırmanmaya devam etti. Bir karin. Bunlar pek de önemli olmayan ruhani varlıklardı –ilahiyatçılar bunların insan gibi çamurdan mı, yoksa cinler gibi ateşten mi yaratıldığı konusunda farklı görüşteydiler– ama kıskançlık ve kindarlık konusunda cinlerden aşağı kalmazlardı. Kız kuruları, dervişler ve üfürükçü hocalar bazen onların varlığını hissederdi; şeyhler onları duyar, onlarla konuşur ve onlara emirler verebilirdi. Herkes her karinin toprağın altında, yukarıda yaşanan hayatın bir aynası, kardeşlerinin mutluluğunun ve huzurunun koruyucuları olduğu konusunda hemfikirdi. Necdet tekkenin kapısına doğru sendeleyince kapı açıldı.

"İsmet! İsmet! Sana ihtiyacım var be adam. İsmet!" Necdet kalbi deli gibi çarparken sendeleyerek mutfağa girdi. İsmet ellerinde Kur'an-ı Kerim'le ucuz Ikea masasının bir tarafına oturmuştu. İsmet Hasgüler kitabın konuştuğu kişilerden biriydi. Kur'an okumaları hafif ve müzikal, kulaklar için bir zevkti. Hastalıkları iyileştirir, zararlı etkileri uzaklaştırır, evleri temizleyip çocukları kutsardı. Bir kadın cevabını bulamadığı bir soruyla gelip kapıyı çaldığında –ki hep kadınlar gelirdi– İsmet'in elindeki kitap mükemmel ayete açılırdı. Başörtülü iki kadın birbirine sokulmuş, karşısında oturuyordu. Hepsi irkilerek, Allah'ın takdirinin falına baktıkları için suçluymuş gibi başlarını kaldırdı. Oydu. Sanat dükkânındaki kız, Necdet'i küçümsediğini hiç gizlemeye çalışmayan kibirli kız. Birkaç adım önce toprağın altında ters dönmüş gördüğü kız.

"Seni gördüm," diye kekeledi Necdet. Eliyle işaret etti. Kız geri çekildi. Daha yaşlı ve büyük olasılıkla teyzesi olan diğer kadın kızın

koluna yapıştı. "Seni dışarıda gördüm. Az önce. Senin karinini, toprak kardeşini. Onu yerin altında gördüm. Adımı söyledi. Seni gördüm ve sen hamileydin."

Genç kadının ağzı ve gözleri kocaman oldu. Sonra yüzü buruşup ağlamaya başladı. Ağlayıp teyzesine sarıldı.

"Bir işaret, bir işaret!" dedi yaşlı kadın, ellerini şükranla havaya kaldırarak. "Allah büyüktür! Al, al." İsmet'e avro banknotlar uzattı. İsmet para zehirliymiş gibi sandalyesinden kalkıp geriledi.

"Ne?" diye sordu Necdet. "Ne var? Neler oluyor burada?"

"Sen gerçek bir şeyhsin," dedi sanat dükkânında çalışan kız. Necdet onun titreyerek sevinçle ağladığını gördü. "Ağabeyinin iyi bir kadı, çok dürüst, çok adil, çok hızlı olduğunu duydum; Hasan Amca, spor malzemeleri dükkânında kuzeniyle yaşadığı problemi çözdükten sonra ağabeyin için böyle demişti. Sibel Hanım'ın kızının yatak odasının aynasındaki cini kovduktan sonra Sibel Hanım da ağabeyinin Allah kelamını çok iyi bildiğini söyledi. Ama sen, sen cinlerin efendisisin. İki kardeş bir arada; bu Allah'ın bir lütfu. Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim, teşekkür ederim!"

Necdet kirli paraları alıp kadınlara attı. "İşte, al o zaman. Cevaplarını buldun mu?"

"Evet," dedi sanat dükkânındaki kız. Elini karnına koydu, toprak altındaki kardeşinin yaptığı hareketti bu. "Evet, Allah gerçekten çok büyük."

Teyze kadın, Necdet'in sesindeki deliliği duymuştu. Sanat dükkânında çalışan kızı elinden tutup mutfak kapısından sokağa çıkardı. Bıraktığı para masada, çay bardaklarının arasında duruyordu.

"Bu da neydi böyle?" diye sordu İsmet. "O kadınlara karşı çok kabaydın. Onları öylece sepetleyiverdin. İnşallah burada ünüm ya-

yılacak, ama sen yardımıma ihtiyacı olan insanları böyle korkutup kaçırırsan olmaz."

Necdet gözlerini kapadı. Oda yarı görünen ruhlar ve duygusal güçlerle doluydu. Hava korku ve enerjiyle vızıldıyordu.

"Dinle. Bugün o tramvaydaydım; duymuşsundur, bombanın patladığı o tramvayda. Yapan kadını gördüm. İpi çektiğini ve kafasını patlattığını gördüm. O tramvaydaydım."

"Neden bana söylemedin? Hastanede olmalısın. Necdet hastaneye gitmen gerek."

Necdet başını iki yana sallayıp öteki dünyanın baş döndürücü vızıltısından kurtulmaya çalıştı.

"Doktorlar bana yardım edemez. Cinleri görüyorum. Anlıyor musun? Cinleri görüyorum."

~

İğne inceliğinde sarı ışık hüzmeleri, mermer sekizgende yatan Adnan Sarıoğlu'nun üzerine dökülüyordu. Etrafı buhar kaplıydı. Karnında ter birikmişti –orada fazla yağ vardı– bir an titreyip ılık mermerde yan döndü. Gerindi. Derisi taşa yapıştı. Her kemiği ve kası demirci ocağında dövülmüş gibi yanıyordu. Tellağın çelik parmakları açılmayan hiçbir kas, çatırdamayan hiçbir eklem bırakmamıştı.

Türkiye'nin askerî olmayan en büyük yatırım fonunun sahibi Ferit Adataş, şehirdeki en yeni ve en özel hamamın üyesiydi. Hamamlar yeniden moda olmuştu. Eski hamamlara artık sadece rezervasyonla gidiliyordu; yeni özel üyelikli hamamlar her hafta açılıyordu. AB sonrası tutarsızlıklardan biriydi bu da. Spalar kadınsı, hoşgörülü, Avrupalıydı. Hamamlarsa otantik ve Türk'tü.

Yıldızlı kubbenin altındaki mermerde tükenen Adnan –o adi tellak onu genç bir kız gibi bağırtmaya çalışmıştı– tam bir gevşemeye geçmişti. Varlığından haberdar olmadığı kasları gevşemiş, kedi gibi mırlıyordu. Her hücresi canlıydı. Yuvarlak tavan pencerelerinin bulunduğu karanlık kubbeye baktı.

Mozaiklerin üstünde asılı duran cam zemine sular sıçrayıp akıyordu. Hacı Kadın hamamı tipik bir Birlik sonrası mimari kaynaşmanın örneğiydi: Unutulmuş Bizans saraylarının üstüne Osmanlı kubbeleri ve nişleri inşa edilmiş, melek gözlü Yunan suratları yüzlerce yıl boyunca mozaik zemine gömülü kalmıştı. O esir yüzler, ancak inşaatçılar ucuz apartman bloklarını yıkıp bir harika bulduklarında gün ışığına çıkmıştı. Ama İstanbul harika üstüne harikanın, katmanlı harikaların, dönüşmüş çapraz tabakalı harikaların bulunduğu bir şehirdi. Bir aziz ya da bir Sufi'ye rastlamadan bir dizi fasulye dikmeniz bile mümkün değildi. Her ülke bir noktadan sonra tarihini yutması gerektiğini fark ederdi. Romalılar Yunanları, Bizanslılar Romalıları, Osmanlılar Bizanslıları, Türkler de Osmanlıları yutmuştu. AB ise her şeyi yutuyordu. Ferit Bey, bronz tasla mermer kurnadan su alıp başının üstüne dökerken sular yine sıçrayıp akmaya başlamıştı.

"Harika!" diye kükredi. "Harika."

Ferit Bey sıcak cam zeminden kalkıp paytak paytak buhar odasına yürüdü. Şişman ya da zenginlikten şişmanlamış biri değildi, ama göğsündeki kıllar kırlaşmıştı ve kalçası sertleşmişti. Adnan da kendini yerden zorla kaldırıp mermer duvarlı buhar odasına yöneldi. Cam zeminin altında, belli belirsiz aydınlatılmış Patrik ve Palaeologlar hayalarına bakıyordu. Ferit Bey bacaklarını iyice ayırıp rahat bir şekilde mermer duvara yaslandı. Adnan da Ferit Bey'in rahatlığını taklit etti. Aylardır ilk kez kendini bu kadar canlı hissediyordu.

"Ayrıntılı projeksiyonlarınıza baktım," dedi Ferit Bey. Belindeki peştamalın eteklerinden sular süzülüyordu. "Görünen tek kusuru benden gaz kaçakçısı olmamı istemen."

"Biz bunu alternatif tedarik zinciri olarak düşünüyoruz."

"Yakalanırsan hâkime de böyle dersin."

Havadaydı. Ceza sahasına gönderilen ve rüzgârın taşıdığı uzun pastı. İsteyen herkes ona ulaşabilirdi. Adnan kendi becerilerine güvenmek zorundaydı.

"Adamlar gazı yakıyorlar zaten. Tebriz boru hattı o kadar büyük hacmi kaldıramıyor, bu yüzden yakıyorlar. Fışşş. Bir çanta dolusu avroyu kibritle tutuşturmak gibi."

"Vanayı anahtarla açmak kadar kolay olduğunu sanmıyorum."

"Boru hattı adamımız Oğuz, bilgisayarda iki komut gerektiğini söyledi. Şunu kapat, bunu aç. Klik-klik."

"Peki, bunu nereden öğrendiğinizi söyle bana." İki adam mezar kadar sıkışık buhar odasında birbirine çok yakın oturuyordu.

"Fırsatlar Ülkesi'nde askerliğini yapan herkes, eğer yakalarlarsa Kürtlerin onları nasıl hadım edeceği konusunda sızlanıp söylenirken, ben zamanımı daha kârlı bir şekilde geçirdim."

"Peki, Doğu'yu nasıl buldun?"

"Pislik yuvası. Ama bizim pislik yuvamız."

Ferit Bey'in çenesindeki boşlukta birikip cam zemine damlayan ter, mozaik azizin gözünde bir kusur gibiydi.

"Ben yatırımcıyım, bilim adamı değil, ama güvenli olduğundan emin olmam gerekiyor. Ne kadar çok istesem de gidip Yunanlara radyasyonlu mal satamam."

Adnan bu espriye gülümsedi, ama düşündü: *Ben* diyor. *Gidip Yunanlara radyasyonlu mal satamam. Benimsemeye başladı.*

Herkesin hatırladığı o gün Adnan rıhtımda dalış giysilerini onarıyordu. Gün aydınlık, güneş yüksekti. Sezon başlarıydı ve ilk dalış botları batık Likya kentlerine gidiyordu. Acemi görünümlü İsveçli kızlar ve kısa boylu, istekli Danimarkalılar erken gelenlerin en iyileriydi. İskandinavlar karmaşık bir işle meşgul görünen bir adamı beğenirlerdi. Octopus Bar'ın tentesinin altında kurulan düz ekranda haberler vardı. Adnan rıhtımda çalışıyordu, teknelerde değil; bu yüzden neler olduğunu ve ne anlama gelebileceğini herkesten önce biliyordu. Böylece o gün dalgıç giysileriyle uğraşırken yarı dinleyen kulağı haber spikerinin ses tonundaki değişimi yakaladı ve bütün dikkatini ekrana verdi. Ciddi ifadeler, görüntünün altındaki yazı bandı, ufkun altındaki ışıklarla aydınlanan gökyüzünü çeken titrek kamera. Adnan tutkal tabancasını bırakıp barın kenarına doğru gitmişti. *Adnan'ın ilgisini çekmişti.* Rıhtımdaki herkes dönmüştü. Adamlar halatları, dalış takımlarını, botlarını, minibüslerini ve mobiletlerini bırakmıştı. İsveçliler, Danimarkalılar bardaki ekranda görünen şeye katılma haklarından emin olamayarak geride duruyorlardı.

Türkiye saatiyle on birde, batı İran'ın Azerbaycan eyaletinde bulunan Fandoğlu Dağı, kırk termobarik savaş başlığıyla vurulmuştu. Uydu görüntüleri birbiri ardına yükselen, laleler kadar güzel alevli patlamaları gösteriyordu. Alev topu ardından alev topu ardından alev topu. Cep telefonuyla çekilmiş yeni fotoğraflar, safir gökyüzüne yükselen mükemmel bir mantar biçimindeki ateş bulutunu gösteriyordu; ardından bir tane daha geldi. Sonra bir tane daha. Ardından görüntü sarsılıp kayboldu.

"Bunlar atom bombası mı?" diye sordu bir ses. "Atom bombası kullanmışlar!"

"Hayır, atom bombası değil," dedi Adnan ekrana bakarak. "Vakum bombası; güvenli ve temiz olmaları gerekiyor, ama birini tepende patlatırlarsa görürüm."

"Peki, sen bunu nereden biliyorsun?" diye sordu işsiz, yaşlı bir adam.

"Discovery Channel'da gördüm. Yer altı sığınaklarına karşı kullanmak için özel olarak tasarlanmışlar."

"Orada ne arıyorlar ki? Yalnızca yerde bir delik."

"Artık öyle," diye mırıldandı biri.

"Tek bir şey," dedi Adnan. "Gerçek atom bombaları."

"Orası Kum'du, BM incelemişti, bunu herkes biliyor!"

"Kum görmeni istedikleri yerdi."

Sonra bir ses, "Yahudiler," dedi. Topal yirmi yıldır Kuzey Kıbrıs'ta, doğu Akdeniz ülkelerinin her yerinde çalışmıştı ve Kaş'taki en kozmopolit adam olarak görülürdü. "Lanet olası Yahudiler sonunda yaptı!" Octopus Bar gürleyen sesler ve sallanan yumruklarla bir anda karıştı.

"Kapayın çenenizi, neler olduğunu duymak istiyorum." Ekranda yalnızca kırmızı bir duman vardı. Havaya binlerce metre yükselen bir selvi ağacı veya tüye benziyordu. Doğuya, Tebriz'e doğru eğilen bir duman sütunu gibiydi. Spikerin yüz ifadesi ciddiden de öteydi. Kıyamet gibi bir şeydi. "Kapatın çenenizi!" diye kükredi Adnan şamatanın arasındaki bir anlık duraksamada. Bir sessizlik oldu. "Teşekkürler. Dinleyin. Dinleyin!"

Adnan gerçek et ve hayatlar üzerinde CG simülasyonunu hayal etmeye çalıştı. Tek bir termobarik atış, Fandoğlu Dağı'nın altındaki tünelleri cehenneme çevirirdi. Şok dalgaları insan organlarını hamura çevirir, uzuvları ve göğüs kafesini parçalardı. Neredeyse süpersonik hızdaki ateş kasırgası koridorlarda hızla ilerler, her seviyedeki tesislerin bütün odalarına girerdi; yanmaktan kurtulanlar, yangın bütün oksijeni tüketeceği için boğularak ölürdü. Discovery'nin göstermediği şey, art arda gelerek sürekli patlama yaratan kırk atış, basınçlı su nükleer reaktörünü hedef alırsa ne olacağıydı. Fandoğlu Dağı'nın dibindeki

kontroller yanmış, destekler cürufa dönmüş, yedekler eriyip birbirine yapışmıştı. Soğutma sistemleri çökmüş, çekirdek ısısı yükselmişti. Koruma kabı delinmişti; yakıt çekirdeğinin erimiş kütlesi soğutma suyuna karışmıştı. Devasa buhar patlamaları, radyoaktif materyalin tünellerden fışkırarak atmosfere çıkmasına neden olmuştu. Batıya doğru bir rüzgârla taşınan radyasyon bulutu şimdi on beş kilometre yüksekliğinde ve yüz kilometre uzunluğundaydı. Fandoğlu Dağı'nın altında artık bakteriler bile yaşamıyordu.

Elmacık kemikleri çıkık İsveçliler ve tombul Danimarkalılar ortadan kaybolmuştu.

Kaş'ın bütün erkekleri barlarda, restoranlarda, kahvelerde televizyon seyrediyordu. Kadınlar evlerinde düz ekranların başına toplanmıştı. Dehşet yayılıyordu. Duman bulutu, seksen kilometre doğudaki Marand gaz sahasına ulaşmıştı. Her şey ölmüştü. Saha bir nesil boyunca kullanılamayacaktı. Tebriz boşaltılıyordu. Başbakan Yetkin, Türk halkının yardım edeceğine söz vermişti. Adnan, üzerindeki serpinti parçacıkları hortumla temizlenen yaşlı bir kadının görüntüsünü izlemişti. Kadın ellerini kaldırmış, zehrin oradan geldiğini bilemeyerek yüzünü havaya çevirmişti. İsrail parlamentosu, basın toplantısında, İran'ın Fandoğlu Dağı'ndaki nükleer tesisine saldırıp onu yok ettiğini doğrulamıştı. Sessizlik mırıltılara dönüşüyordu. İki sözcük tekrar tekrar söyleniyordu: *Kahrolası Yahudiler*. Sonra birisi bir tabure fırlattı. Tabure televizyona çarpıp desteğinin üstünde sallanmasına neden oldu. Bir alkış koptu. Eller hain ekranı parçaladı. Masalar devrildi, sandalyeler kırıldı. Barın arkasındaki şişeler teker teker kırılıp sallanan lambalar parçalanıp yere indirildi. Adamlar Octopus Bar'ı yerle bir etti. Ama bu yeterli değildi. Birisi yangın da çıkardı. Parçalanmış tahta ve alkol, açgözlü ateşi besledi. Çalışanlar yangın söndürücülerle müdahale etmeye kalktığında adamlar onlara saldırdı. Gece yarısı tavan kor ve kıvılcımlar saçarak çöktü. Ertesi

sabah bina hâlâ yaklaşılamayacak kadar sıcaktı. Adnan bunu anlayamıyordu. Kaş'taki insanlar, Yahudilere ve Amerikalı casuslarına olan öfkeleri yüzünden kendi komşularının geçim kaynağını yok etmişti. Türkiye'nin her yerinde, İslam'ın ulaştığı her yerde, bu tür kendine zarar verme hareketleri, yangınlar, bombalamalar ve küçük, faydasız şehitliklerle kendini gösteriyordu.

Dünya bir süre sınırda yaşadı. Ama İsrail hesaplarını kurnazca yapmıştı. İran, Hürmüz Boğazı'nı petrol trafiğine kapatmakla tehdit etti; ABD filosu ona karşı hareket etti. Milyonlarca insanın yer değiştirdiği Tahran, kurbanı oynayarak üstünlüğü kazanacağını fark etmişti. Pakistan konsoloslukları yaktı, bombaladı, ama süper güç komşusu Hindistan'ın sabırlı kudretine bakınca geri çekildi. Afganistan bir halı kadar zarifçe işlenen uzun vadeli kendini yok etme işlemine devam etti. Suriye'nin İsrail'i yok etme çağrısı yapmacık bir saldırganlıktan, törensel biçimde hakaretler yağdırmaktan başka bir şey değildi. O termobarik füzeler ve daha kötüleri, Şam'dan yalnızca birkaç dakika ötedeydi. Çin protesto edip ambargoyla tehdit etti, ama kendi yavaş, çevresel kıyameti daha yakın ve tehditkârdı. Hindistan, asil bir hoşnutsuzluk sergiledi. Avrupa Birliği azarladı. Güney Amerikalılar ahlaki öfkelerini dile getirdi, ama onlar kimsenin radyasyon rüzgârına maruz kalmamıştı. ABD Güvenlik Konseyi, BM'den gelecek her türlü resmî kınamayı veto etti. Ruslar sert kınamalar ve ince tehditler yayınladı, ama batı İran gaz sahalarının onlarca yıl üretim dışı kalmasından, Fandoğlu Dağı nükleer tesisinden geriye kalan tek şey olan radyoaktif tozunun altına gömülmesinden gizli bir memnuniyet duyuyordu. Dünya sendeledi, ama sonra yeniden adım atmaya başladı. Genel dans devam ediyordu.

Ve Türkiye'de, turkuaz rengi Akdeniz'de o günden sonra herkes, deniz kıyısındaki sörf dükkânında çalışan bir çocuğun bir kutu ucuz tespih alıp bir saat içinde yüzde üç yüz kârla sattığını herkes hatırlaya-

caktı. Kaş, gökyüzünün yarılıp Mehdi'nin dünyanın sonunu getirmek için Allah'ın gizli yüzüncü adını söylemesini beklerken Adnan farklı bir mucizeye tanık oluyordu; piyasalardaki mucizeye.

Fandoğlu Dağı'ndan on beş yıl sonra batı İran hâlâ radyoaktif bir bölgeydi. Sınırı kapalı, boru hattı uluslararası ambargo altındaydı. Ama daha sonra borsacı olan sörf dükkânındaki o çocuk, satılamayan gazı, uzun süredir kullanılmayan, neredeyse unutulmuş bir kanal yoluyla, Hazar Denizi'nden Adriyatik'e giden Nabucco boru hattına aktarmanın bir yolunu bulmuştu. Çok ucuz olduğu için İranlıların neredeyse bedavaya dağıttığı gaz, İstanbul piyasalarının deli hareketliliğinde bir servet kazandıracak olan gaz.

Anlaşma zekice, karmaşık, ama sağlamdı. Adnan İranlılarla bir anlaşma yapmıştı. Kurtarıcı –Ferit Bey– nakit koyacaktı. Ultralordlar tam fiyatlı Hazar gazıyla, düşük fiyatlı İran gazını, İran'dan çıkan eski, kapanmış Yeşil hattın, Bakü'den çıkan Nabucco boru hattıyla buluştuğu pompalama istasyonunda değiştirecekti. Gaz, gaza aç İstanbul'da spot piyasada satıldığında herkes kâr edecekti. Herkes kazanacaktı. Ama Ferit Bey'in imzası sözleşmeye konmadıkça anlaşma yoktu.

"Anlaşmayı ne zaman tamamlıyorsunuz?" Ferit Bey sıcak mermere yaslandı. Karnı ucuz örülmüş, dokuma kumaşın üstüne düştü.

"Hava bozulmadan bir gün önce."

"Havayı tahmin edebiliyor musunuz? O zaman benim parama neden ihtiyacınız var ki? Benim ilk olmadığımı söyle; bana gelmeden önce sizi kimler geri çevirdi?"

Ferit Bey, Adnan'ın bu sıcak odaya, bu hararete, bu özel Türk hamamına girmesine izin vermeden önce onu o kadar iyi araştırmıştı ki yalanı daha Adnan'ın dudaklarından dökülmeden önce fark ederdi.

"Birkaç tanesi bu gece burada." *Ve onlarla zaten konuştun.*

Ferit Bey ayağa kalkıp bacaklarına, karnına şaplak vurup sık saçlarındaki ter damlacıklarını silkeledi.

"Tamam. Bu kadar yeter. Gel, durulanalım. Seni sevdim, Adnan. Belgelerini, rakamlarını biliyorum, ama seni tanımıyorum. Cesursun, ama ben tanımadığım insanlarla iş yapmayı sevmem. Yarın akşam yemeğe gel. Evim Sedef Adası'nda. Sekizde Eminönü'den bir tekne kalkıyor. Evli misin, hayatında biri var mı?"

"Karım Ayşe. Dinî sanat eserleri satıyor."

"Öyle mi? Bu hoşuma gitti. Kadınların kariyeri olmalı. Onunla tanışmak isterim."

"Birlikte çalıştığım kişiler de var."

"Anlaşmayı seninle yapıyorum; sen gel, karını da getir. Birkaç arkadaşım da olacak."

"Peki, sözleşmeyi ne zaman imzalayabiliriz?" diye sordu Adnan, Ferit Bey tahta hamam takunyalarıyla ıslak camın üstünde yürürken.

"Bol bol zamanımız var. Yarın konuşuruz. Resmî giyinme."

Adnan Sarıoğlu başını öne eğince ter damlacıkları burnunun iki yanından akıp ucunda toplandı, kabarıp cam zemine düştü. Sıcak, aromatik buharı içine çekti. Buhar burun deliklerini yaktı, ama para kokusu alıyordu.

~

Yatak odasındaki hava sıcak, yapışkan ve hareketsizdi, ama Ayşe iç çamaşırlarıyla titreyip yeni bir elbise giydi. Çocukluk yatak odanızdan ayrıldıktan sonra orada bir daha asla rahatlayamıyor veya ısınamıyordunuz. Elbiseyi omuzlarından ve göğüslerinden çekip düzeltti, eski dolap aynasında kendine bakmak için döndü. Bu aynada bir sürü yansıma, bir sürü giyinip soyunma, kendine hayran olma yaşanmıştı;

karnının düzlüğü, göğüslerinin dolgunluğu, çenesinin hatları, kollarının sıkılığı, kasıktaki ilk tüy ya da çocukluğun bittiğini gösteren, göğsündeki ilk kabartı ve kadınlığın tomurcuklanması. On yedi yaşındayken Cevahir Alışveriş Merkezi'ndeki cesur ve arsız Agent Provocateur'den aldığı ilk seksi iç çamaşırını gizlice eve sokuşunu hatırlıyordu. Her parçasını uzun uzun, törenle giyme aşamasını, karmaşık ve gereksiz bağlarının hepsini takıp iliklemesini, bağlamasını, aynaya dönüp baktığında kedi yürüyüşüyle salınan bir model ya da kırmızı kadifeden özel odasında kontağıyla buluşacak olan bir yirminci yüzyıl kadın casusu gibi görünmesini sağlayacak olan poza bürünmesi. Bacağın bacağa sürtünmesinin statik elektriği onu hep büyülerdi; minik pembe fiyonklar seksi görünmesi içindi. Parmaklarını dantel, ağ ve parıltıdan alamıyordu. İstanbul'un bütün hazinelerine bedel olduğunu düşünüyordu. Ayşe yatağına uzanıp beş parçalık tül gibi kumaşın on yedi yaşında bir kıza verdiği his ve duyguları saatlerce keşfetmeye çalışmıştı; o sade, duygusuz dolap kapağı aynasında kendisini vahşi bir şey olarak görmüştü. Yatağın kenarına oturup bacaklarını açmış, sigara içip kendini incelemişti. Yatak odasının kapısının açılıp annesinin onu yakalamasından korkuyor, ama aynı zamanda bunu istiyor gibiydi. Duvarlarda popstar posterlerinin bulunduğu bu eski odada şehvetli bir kadın keşfetmişti.

"İşte geldim. Ne düşünüyorsun?" Ayşe kendini bildi bileli soğan ve yağ kokan koridordan geçip oturma odasına girdi. Annesi, hem içerideki, hem de dışarıdaki dünyayı inceleyebildiği pencere cumbasındaki koltuğunda oturuyordu. "Bu çizmelerle giyilmek için tasarlanmamış, ama sence uygun mu?"

"Ne için uygun mu?"

"On dakika önce söyledim ya, yarın Ferit Adataş'la çıkacağımız şu akşam yemeği."

"Ferit kim?"

Lale Apartmanı, Anılar Evi'ydi. Ayşe bu büyük yapılarla ilk kez on beşinci yüzyıl Floransa'sındaki Rönesans yazılarının sayfalarında rastlamıştı. Orada hafıza sanatının ustaları muhteşem Palladian saraylarını inşa etmişti. Bu saraylardaki her salon ve oda, her tablo ve heykel, her mobilya ve o mobilyanın üzerindeki süsleme, titizlikle hatırlanan bir gerçeğin anahtarıydı. Sözleşmeler, yasal davalar, şiirler ve konuşmalar, hafıza ifadelerine ayrıştırılmış ve hatırlatıcı saraydaki belirli yerlere tayin edilmişti. Sütunlu girişten antreye, oradan galeriye yürüyüş, mantıken karmaşık bir argümanı ifade edebilirdi; aynı başlangıç noktasından yola çıkıp belirli bir girintiden dinlenme odasına, oradan karanlık alevler gibi yükselen servi ağaçlarının bulunduğu resmî bahçeye bakan balkona geçiş, aile şeceresi ya da evlilik sözleşmesi olabilirdi. Fatma Hanım'ın hafızasındaki bağlar gittikçe tutarsızlaşırken Ayşe'nin annesi, lambalara, süslemelere, aile fotoğraflarına, kitaplara ve modası yıllar önce geçmiş dergilere ve çok sevdiği küçük mücevher kutularına, hatıralar ve önemli anlarla yatırım yaparak kendi resmî olmayan hafıza sanatını oluşturmuştu. Bunları öyle sabit açılarda yerleştirmişti ki temizlikçi Dicle'nin yerlerinden oynatması bile yasaktı; çünkü o zaman hatıraları tamamen değişiyordu. Yirmi derecelik bir değişiklik bir okul ödülünü, kuzenin düğününe dönüştürebilirdi; sarkık kanepenin yanındaki sehpada duran gümüş çerçevedeki kardeşinin mezuniyeti, küçük bir hareketle sehpanın diğer tarafına itilirse, yüzyılın değişmesini kutlayan New York havai fişeklerine dönüşebilir ve tamamen kaybolabilirdi. Bu bağlantılar bile yok olurken Fatma Hanım şifreli mesajlar yazdığı *post-it*'ler kullanmaya başlamıştı. Bunlar hatıralarına yazdığı SMS tipi notlardı. Küçük *anı yardımcıları* ortadan kaybolmaya başlayınca, Dicle'ye bir yaşlının olağanüstü öfkesiyle saldırmıştı. Aslında yapıştırıcının kuruduğu, el yazısının solarak neredeyse görünmez olduğu, güneşten sararmış sarı notlar, tozlu havada kurumuş yapraklar gibi yere düşmüştü. Fatma Hanım hatıra hatıra Erkoç Apartmanı'na endeksleniyordu.

Ayşe'ye göre, aile arşivcisi olarak Fatma Hanım'ın hayatının gerekli entropisiydi bu. O, kız kardeşleri, erkek kardeşi, kuzenleri, teyzeleri ve bütün geniş Erkoç sülalesi, okula gider, âşık olur, evlenir ve bebek ya da kariyer veya her ikisini de yapar, ayrılır, büyük büyük hayatlar yaşarken annesi anıları toplar, temizleyip yıllar veya ömürler sonra gerekli olabilir diye anlam ve yer bakımından düzenlerdi. Şimdi ev hatıralarla dolup taşarken Fatma Hanım bu hatıralardan tamamen yoksundu. Ona göre bu bir başarıydı: Okuyacak gözleriniz varsa, her şey yazılıydı.

"Anne, ne düşünüyorsun?" diye seslendi Ayşe'nin kız kardeşi Güneş. Fatma Hanım'ın bakışları Ayşe'den, kucağındaki ellerinin damarlarına, şömine rafındaki notlarla açıklanmış süslemelere, lambanın en uzağındaki köşede bulunan televizyonun mavi ışığına gitti. Annesinin hafızasının girdabı son üç ayda iyice şiddetlenmiş, ayrıntıları, isimleri ve hatta yüzleri emerek unutkanlığa göndermişti. Suyun ya da mutfaktaki gazın açık kalmasından korkan Güneş, çocuklarıyla birlikte annesinin yanına taşınmıştı. Eski, cömert Osmanlı odalarının ani genişliğiyle özgürleşen dokuz ve beş yaşındaki çocukları Recep ve Hülya, anlamsız aile yadigârlarını ve dikkatle yerleştirilmiş *anı yardımcılarını* umursamadan etrafta koşturuyordu. Kocası İbrahim, Bayrampaşa'daki küçük, sıkışık, modern apartman dairesinde kalmıştı. Güneş yıllardır bunu bekliyordu. Kendisini yeniden aileye katabilmek için hayatının dağınık ve öngörülemez evlilik kısmının bitmesini o kadar uzun zamandır istiyordu ki. O, her zaman ilgilenen ve başa çıkan biri olmuştu. Ayşe ise hovarda ve sigara içen biri. Güneş'in kibirli ahlaki üstünlüğü, annesinin, Ayşe'nin kendisinden düşük seviyede biriyle evlenmesi yüzünden duyduğu sürekli düş kırıklığı artık Ayşe'nin canını sıkmıyordu. Tanrı ya da DNA böyle buyurmuştu. Onlarla tartışamazdınız.

"Evet, güzel bir elbise canım; ne için olduğunu söylemiştin?" diye sordu Fatma Hanım.

"Adalar'da akşam yemeği."

"Adalar mı? Orada kimi tanıyorsun ki?"

"Ferit Adataş."

"Bu isimden daha önce bahsetmiştin galiba. Kim o? Biz tanıyor muyuz?"

"Yatırım fonu yöneticisi. İş adamı, çok başarılı."

Fatma Hanım başını iki yana salladı.

"Üzgünüm, tatlım."

Diplomat, bürokrat ya da yeni avrokrat; hatta nesli tükenen türlerin bir üyesi, bir prens: Fatma ve Kuzey Deniz Saha Komutanlığı'ndaki en göz alıcı kaptanın, şık üniformalı subaylar tarafından, arkalarında kırmızı ay yıldız dalgalanırken bir istimbotla baloya götürülmesi; işte Erkoç ailesinin Adalar'da hoşlanacağı türde sosyete buydu. İş adamlarının parmakları paradan sararmış olurdu. İş adamlarının kan karanlığındaki Karadeniz'in çarpıcı ufku yerine gelir tablosuna bakmaktan dolayı şüpheci, boncuk gibi gözleri olurdu.

"Adnan'ın arkadaşı."

Fatma Hanım'ın bakışları yine uzaklara kaydı. İşte söylenmişti artık. İş. Düzgün bir sosyete toplantısı değil. Odanın karşısında, ışığın iğne oyası için uygun olduğu koltukta oturan Güneş, onaylamayan kertenkele tıslamasıyla dilinin ucunu dudaklarına değdirdi. O isim Fatma Hanım'ın önünde kullanılmamalıydı. En küçük kızının sahip olabileceklerini ve evlenerek elde edebileceklerini reddedişi, yaşlılığın kolay akan gözyaşlarını hemen harekete geçirdi.

Ayşe annesini alnından öptü. Kapıyı kapatırken Fatma Hanım yeniden sordu.

"Nereye gidiyor?"

"Adalar'a," dedi Güneş sabırla.

Sirkeci'den hareket eden Marmaray, sıkış tıkıştı. Ayşe, Boğaz'ın altında ayakta yolculuk yapıyordu. Vagon elektrik kokuyordu. Işık migrene neden olacak gibiydi. Trende bir korku vardı: Herkes biliyordu ki bir bomba olduğunda, aynı grubun ya da şöhret olmak isteyen başka bir grubun atacağı başka bombalar da olurdu. Ayşe, bu derin tünelde bomba hayal etmemeye çalıştı. Beyaz ışığın parıltısını, tavanın yarılarak açıldığını, tünelin parçalanmasını, suyun milyonlarca tonluk basınç altında bir bıçak gibi içeriye dalışını düşünmemeye çalıştı. Tren iki yana sallanıyor, mavi ışık tüneli aydınlatıyordu. Ayşe herkesin aynı şeyi düşündüğünü biliyordu. Derin tüneller, yüksek binalar, hızlı trenler ve yüksekten uçan uçaklar; öfkeli erkekler bu tür şeylere karşı koyamazdı. Bütün bu şeyler Tanrı'ya başkaldırıyordu.

Bir milyon avro ve bunu bir daha yapmak zorunda kalmayacaktı.

Dolmuş Ferhatpaşa'nın ince apartman bloklarının arasında bitmek bilmez bir şekilde kıvrıla kıvrıla ilerliyordu. Aşınmış, kenarları tozlu yollar, beton bina yüzleri ve çalı kaplı tepeler sarı ışığa boyanmıştı. Ayşe bu çirkinliğe dayanamıyordu artık. Bir milyon avro onu Boğaz'ın karşısına, tekrar Avrupa'ya geçirecekti. Apartmanın boşluğunda çocuklar oynuyordu. Yeni yapılan caminin gençlik kulübü gibi bir şeyi yok muydu?

Adnan evde değildi. Saatlerce evde olmayacaktı. Hamamdan sonra içki içecek, konuşacaklardı. Park yerine çeken Audi'nin işareti olan sesi duymak için uyanık beklemeyecekti. Apartman, hapsolmuş sıcak ve yumuşatıcı kokusuyla hareketsizdi. Ayşe alt kattan gelen televizyon sesini duyabiliyordu. Hangi kanalı seyrediyorlarsa, program sürekli bir bağrışmadan ibaret gibi görünüyordu. Kartondan içtiği vişne suyu o kadar soğuktu ki canı acıdı. Yarınki giysilerini konsolun üstüne yerleştirdi. Çizmelerinin fermuarını açıp çıkarması tam bir mutluluktu. Böyle bir havada çizme giymek gülünç bir modaydı, ama

yine de modaydı işte. Çıplak olarak çarşafların altına girdi, ama bu kadar örtü bile çoktu. Uykusu yoktu. Ayşe rahat tarafını, daha rahatsız tarafını, sırtını, yatağın serin tarafını denedi; bir bacağını diğerinin üstüne attı, bir kolunu diğerinin altına geçirdi. Bir şey olmadı. Zihni deli gibi çalışıyordu. Adnan'ı hamamda düşünüyordu; çok ciddiydi, çalışırken çok güzel bir şekilde ciddileşirdi. Adnan'ı içki içerken düşündü; partileri çok severdi, ama her zaman ev sahibinden en az bir kadeh daha az içerdi. Yarınki yemeği düşündü; erkekler kendi aralarında futbol, politika ve anlaşmaları konuşacak, masada kalan kadınlar aile, dedikodu ve sosyete üzerine tartışacaktı. *Peki, siz zaman geçirmek için ne yapıyorsunuz, Ayşe Hanım?* Balla mumyalanmış bir adamın peşindeyim. İstanbul'da hangisi daha saçmaydı? Büyülü geçmişten bir efsanenin çıkması mı, yoksa bir adamın tıraş losyonunun kokusuna bakıp bir milyonu geri çevirmek mi?

Telefon etmek için sabahlığını giydi. Akgün'ün adını hatırlaması bir an sürdü.

"Ayşe Hanım. Pardon, sizin için ne yapabilirim?" Ayşe, *Arslan* tıraş losyonunun hayali kokusunu aldı.

"Balla mumyalanmış adamınız."

"Evet?"

"Yapacağım."

Salı

3

"Sıcak," dedi Peder Yannis.

"Dünden daha sıcak," dedi Yorgi Ferentinu.

"Bugüne kadarki en sıcak hava," dedi Şekerlemeci Lefter. "Otuz sekizi bulacak."

"Cehennem kadar sıcak," dedi Konstantin. "Affedersin, Peder."

"Cehennem daha sıcak," dedi Peder Yannis.

Bülent üzerine simitlerin takılı olduğu sopayla geldi.

"Bu kez ne için bunlar?" diye sordu Lefter. Çayını karıştırırken şeker kristalleri dönerek sıcak sıvıyı bulanıklaştırdı.

"Volkan fitness testini geçti, değil mi?"

Lefter çaresizce ellerini iki yana açtı.

"Bunu nasıl yapıyorsun?"

"Ben doğuştan girişimciyim, derinlere yerleşmiş piyasa içgüdülerim var."

"O zaman neden hâlâ burayı işletiyorsun?" diye sordu hiciv yazarı Lefter.

"Gerçek para olsaydı işletmezdim," dedi Bülent. "Belki başarıdan korkuyorumdur. Bu bizim daimi ulusal kusurumuz."

Konstantin simidinden bir parça kopardı.

"Al, Ferentinu. Dünkü bombalamadan bir haber var mı?"

"Neden ona soruyorsun?" diye sordu Peder Yannis.

"Sen burada değildin," dedi Lefter. "Doktorumuz birden güvenlik danışmanı kesildi. Sabah çayının ortasında kapı çalındı ve bir de bakmışsın MİT'ten bir casus gelmiş."

"Öncelikle ben güvenlik danışmanı değilim," dedi Yorgi Ferentinu. "Yaptığım şey devletin yeni beyin takımıyla çalışmayı kabul etmekti. Aykırı fikirlere sahip olan insanlar istiyorlar. Gelenekseller işe yaramıyormuş. Ayrıca doktor değil, *profesör* diyeceksin."

"Yani tramvay bombalarını tahmin edemediklerini söylüyor," dedi Lefter.

Bülent boş bardakları tepsisine koydu.

"Bana saf diyebilirsiniz, ama güvenlik beyin takımı dendiği zaman akla ilk gelen şey gizlilik değil mi?"

"Bütün söylediğim Kadıköy Grubu'nun bir üyesi olduğum. Bu devlet sırrı değil ki."

"Kadıköy'e mi gidiyorsun?" diye sordu Lefter.

"Evet. Öğleden sonra. Bu çok mu garip?"

"En son ne zaman Taksim'den öteye geçtiğini hatırlamaya çalışıyordum da."

"Araba gönderiyorlar," dedi Yorgi Ferentinu, ama hiciv yazarı onu iğnelemişti. Yıllardır dünyasının eski bir takım elbise kadar kapalı ve rahat olana kadar daralmasına izin vermişti. Beyaz odasının hayalet İstanbulları, sokakların ve caddelerin eski, harika isimlerinin yerini almıştı: Bin Deprem Sokağı, Uçabileceğini Sanan Tavuk Sokağı, Gür Sakal Bulvarı, Altın Saçlı Nafi Sokağı.

"Eee, dün Kenan'ın dükkânının yanında neler karıştırıyordun?" diye sordu Bülent.

"Küçük Can bir robot tarafından kovalandığını iddia ediyor."

"Sen bir aptalsın, Yorgi," dedi Lefter.

"Ben dün bir şeyler görmüştüm," dedi Bülent. "O çocuğun kuş-robot oyuncağını ve başka bir şey daha gördüm. Çatıdan uçan bir çiçek saksısı ya da uydu çanağı filan olduğunu sandım."

"Oğlan Necatibey Caddesi'ndeki bombaya bakmaya gitmiş," dedi Yorgi. "Olayları seyreden tek robotun kendisi olmadığını görmüş. Dahası bir adamı takip ediyorlarmış. Araştırmaya gitmiş, ama başka bir robot –üçüncü bir robot– onu görüp yakalamaya çalışmış, çocuk kaçmayı başarmış. Onu buraya kadar takip etmiş, ama oğlan onu kandırıp yüksekten atlamasına neden olmuş. Robot da yere düşüp parçalanmış."

"O zaman benim gördüğüm şey o olmalı," dedi Bülent.

"Ne dedin az önce?" dedi Peder Yannis. "Birini takip ettiklerini söyledin."

Yorgi parmağını uyarır şekilde kaldırdı.

"Evet ve bizim bildiğimiz biri."

Bütün nefesler tutulmuştu.

"Bodrumdaki genç adamlardan biri," dedi Yorgi.

"Şey, bu durumda umarım onu arayanlar polistir ve onu bulup götürürler," dedi Peder Yannis. "Buraya taşındıklarından beri sırf bela oldular. Kiliseme çiş dökenler de eminim onlardır. Hepsini sepetlemek lazım; burası her zaman karışık bir semt olmuştur."

"Peki, size bir şey söyleyeyim," dedi Bülent, kürsü gibi masanın üstüne eğilerek. "O adam var ya, cinleri görüyor."

"Bir gün esrar çekmekten kafayı yiyecek," dedi Konstantin.

"Ee, inanmayanlar, buna ne diyorsunuz o zaman?" dedi Bülent. "Sanat galerisinde Ayşe Hanım'ın yanında çalışan Hafize – senin hemen altında oturan var ya, Yorgi. Ağabeyi ve sokak kadısı denen İsmet'in Kur'an kehaneti konusunda iyi bir şöhreti var, bu yüzden Hafize onu görmeye gitmiş. Hamile olabileceğini düşündüğü için onun

geleceğini okumasını istiyormuş. Necdet ona bir kez bakıp kesinlikle hamile olduğunu söylemiş. Nasıl mı biliyormuş? Çünkü kızın karinini görmüş, toprağın altında ters dönmüş olarak, kocaman karnı varmış. Bir karin."

"Köklü piyasa içgüdüleri olan doğuştan girişimci biri olarak çok korkutucu şeyler söylüyorsun," dedi Konstantin.

Peder Yannis elini açtı. "Bir kadı ve şimdi de keramet sahibi biri. İhtiyacımız olan son şey bu. Lefter..."

"Ben ancak birisi isterse karışırım," dedi şekerlemeci.

"Bomba kafasındaki tahtaları gevşetmiş olmalı," diye gürledi Konstantin.

"Bu genç adam tramvay bombalamasını yaşamış ve cin görüyor," dedi Yorgi menü kartonuyla kendini serinletmeye çalışarak. Güneşin gümüşi tepesi İsmet İnönü Apartmanı'nın çatısından yükselmişti. Yakında bütün sıcağıyla Âdem Dede Meydanı'nı kavuracak ve yaşlı adamların sığınacak gölge aramalarına neden olacaktı. "Can Durukan bombalama alanını gizlice gözetlerken yakalanınca çatıda bir robot tarafından kovalanmış. O robot parçalanmış, ama birisi kanıtı götürmüş."

"Ve o bomba, o bombada garip bir şeyler var," dedi Bülent. "İntihar bombası; şehitlik videosu. Kural bu. Çökmüş Batı'nın kollarındaki Türkiye'nin fahişeliğine karşı görkemli şehitlik. Daha leb diyemeden internete koyarlar."

"Bu konuda çok şey biliyorsun," dedi Lefter.

"Birkaç tanesini seyrettim. Onları puanlamayı severim. TV programı için bir fikrim var: İnsanlar şehadet videolarını gönderiyor, oyluyorlar ve kazanan intihar bombacısı görevi alıyor."

"Tanrı seni bağışlasın," dedi Peder Yannis. "Bu komik bile değil."

"Bombayı her kim koyduysa, video çekilmemesi için oraya bir de robot yerleştirmesi garip görünüyor."

"Onlar olay yerini başka bir şey için izliyordu," dedi Konstantin, asasını taşlara vurarak. "Görünmeden ya da şüphelenilmeden yakından izlemeleri gereken bir şey. Ve senin genç arkadaşının da o şeyi gördüğünden korktular."

"Kesinlikle," dedi Yorgi Ferentinu. Öne doğru eğilip parmaklarını kenetledi. Tartışma grubunun yaşlı Rumlar ve kahve sahibinden daha geniş olduğu günlerden kalma bilinçsiz bir hareketti bu. "Bildiklerimizi gözden geçirelim. Küçük bir bomba, bombacı dışında yaralı yok. Şehitlik videosu yok. Bombacılar –ya da başka biri, bu da bir olasılık– olay yerinde bir robot bırakıyor. Bir şey kaydediyor olabilir, ama başka biri araştırmaya geldiğinde onu takip edip kimliğini öğrenmeye çalışıyor. Bütün bunlar çok ilginç."

"Amatör dedektifleri oynamayı mı öneriyorsun?" diye sordu Lefter. Alçak taburesini gıcırdatarak kalkıp hızla arkadaşlarıyla tokalaştı. "Bir grup yaşlı Rum ve kahve sahibi, öyle mi?"

Gitmek için sırada bekleyen Peder Yannis'ti.

"Ne olursa olsun, kabak bizim başımıza patlayacaktır. Hep öyle olur. İsa ve Annesi buradaki herkesi korusun."

"Araba seni kaçta Kadıköy'e götürüyor?" diye sordu Konstantin.

"Öğleden sonra."

"Bol zamanımız var o zaman." Konstantin masanın altındaki raftan tavla kutusunu çıkarıp açtı.

"Seni her seferinde yendiğimi biliyorsun," dedi Yorgi.

"Biliyorum." Konstantin taşları dizip deri zar kabını çıkardı. "Benimle biraz daha fazla zaman geçirmek hoşuna gider diye düşündüm."

"Niye ki? Seni her gün görüyorum."

"Bana sormak isteyeceğin bir şey olabilir."

"Sana ne sormak isteyebilirim?"

"Mesela Ariana Sinanidis'i nerede bulacağını."

Yorgi Ferentinu gözünün kıyısıyla bir hareket fark etti. Küçük plastik maymunsu-şey yumuşak ayaklarıyla koşup derviş evinden İsmet İnönü Apartmanı'na giden kabloda ilerledi, duvardan tırmanıp kenara geldi ve gözden kayboldu. Bülent sallanan tepsisiyle taze çay getirmişti.

"At şu lanet olası zarları," dedi Yorgi Ferentinu.

~

Can, Dedektif Çocuk'tu ve Eskiköy'ün çatılarında devriyeye çıkmıştı. İsmet İnönü Apartmanı'nın üstündeki avantajlı noktasından Âdem Dede Meydanı'na baktı. Yorgi Bey eski arkadaşıyla birlikteydi. Can bu sevimsiz adamdan hoşlanmıyordu. Bülent tezgâha yaslanmış, ceptep'indeki bir şeyi okuyordu. Gürcü kadın çamaşır asmak için altındaki verandaya çıkmıştı. Kadın sigara içiyor, televizyonu bangır bangır bağırıyordu. Dedektif Çocuk'u görmüyordu, çünkü o kılık değiştirme ustasıydı. İşte ölü kitaplarla dolu dükkânda çalışan aptal kız, kilidi açmaya çalışıyordu. Dükkânı açarken hep kaçamak bakışlarla etrafını izlerdi. Sanki suç işlemiş gibi saklanarak içeri girdi.

Maymun, konum belirleyici dünkü çatı kovalamacasının GPS kayıtlarına uyana kadar döndü. *Sıçan kadar!* diye emretti Dedektif Çocuk. Maymun BitBot parçalarına ayrılıp sinsi, dikkatli bir Sıçan'a dönüştü. Etrafı koklayıp ipucu bulmaya çalıştı. Ne tür bir ipucu arıyordu? Televizyondaki olay yeri müfettişlerinin bütün odayı güvenlik için boşaltıp maskelerini takarak cımbızlarla aradıkları, sonra torbalara koydukları türde ipucu. İpuçları. Boş bir sigara paketi ipucu değildi. Neredeyse ikiye ayrılmış bir piyango bileti, asıldığı ipten düşüp yıllarca

çatıda kaldığı için grileşip parçalanmış bir don. Sıçan çatıyı koklayarak ilerlemeye devam etti. Martılar rahatsız edildikleri için söylenerek havalandılar, sonra tekrar indiler. Sıçan küçük ayaklarının üstünde kenarda durup havayı kokladı. Yorgi Bey sevimsiz Mısırlı arkadaşıyla tavla oynuyordu. Dedektif Çocuk'un annesi, Sülüğenci Sokağı'ndaki otoparktan gümüş rengi küçük arabayı getirmeye gidiyordu. Gaz Balonu, diyordu ona. Dedektif Çocuk'un mavi önlüğünü giyip büyük sırt çantasını takmadan önce araştırma yapması için on dakikası vardı. *Düşün, Sıçan, düşün.* Bülent, Âdem Dede Meydanı'ndaki kediler için süt tabakları koyuyordu. Bülent kedileri besliyordu, çünkü meydanın karşısındaki Aykut onlardan nefret ediyordu. *Düşün, Sıçan, düşün.* Dedektif Çocuk GPS kaydını açtı. Maymun buradan boşluğa atlamıştı; avcı robot buradan düşüp parçalanmıştı. *Bak, iyi bak, konsantre ol.* Dedektif Çocuk dokunmatik alanda yeni bir hareket yaptı ve Sıçan, Yılan'a dönüştü; her yere giden Yılan. Duvarlar, Yılan'ın yapışkan akıllı karnı için sorun değildi; etrafı taraya taraya yerde sürünüyordu. Can'ın gözleri temizlik ekibinin gözünden kaçmış olabilecek küçük ve önemsiz bir şey arıyordu. Ama avcı robotu kontrol eden adamlar büyük, yaşlı ve yavaştı. Dedektif Çocuk ise genç, hızlı ve zeki. Beyni, diğerlerinin atladığı görsel ipuçlarını almaya alışıktı. Yorgi Bey onun beyninin bu şekilde yeniden donatıldığını söylüyordu; boğuk, sessiz dünyası bu şekilde telafi ediliyordu.

İşte orada. O da ne? Kenan'ın dükkânının kenarındaki olukta. Küçük ve keskin kenarlı, turuncu renkte bir şey. Yılan, İsmet İnönü Apartmanı'nın kenarına kaydı. Yılanların elleri yoktu, Can bu yüzden onu tekrar Maymun'a dönüştürdü. Turuncu şeyi kurumuş, çatlak oluktan aldı. Maymun üç sıçrayışta derviş evinin balkonundaydı. Bulduğu hazineyi Dedektif Çocuk'un eline verdi. Bir plastik parçası; avcı robotun dış yüzeyinden temiz bir şekilde kopmuş bir parça. Yere çakıldığı yerden çok uzağa fırlamış olmalıydı. Üzerinde bir yazı vardı.

NG428. Can plastik parçasını avucunu kesene kadar sıktı. *Tanrım sen büyüksün, sen çok büyüksün.*

Olay yeri inceleme polisleri gibi yap. Etiketle. Ceptep'inle yüksek çözünürlüklü bir fotoğraf çekmek bir dakikanı almaz. Torbaya koy. KANIT yazdığı naylon beslenme torbasına koydu, torbayı da sırt çantasına yerleştirdi. Annesi içeri girip, *Gitmeye hazır mısın?* işareti yaptığında mavi okul kravatını bağlıyordu.

"Hazırım," dedi Dedektif Çocuk Can.

~

"Bir karin," dedi Mustafa, İş Kurtarma Merkezi'nin muazzam büyüklükteki mutfağında her sabah olduğu gibi kahve yaparken. "Her gün görülen bir şey değil, senin için bile."

Levent İş Kurtarma Merkezi'nde düzenli bir şekilde ortaya çıkan konu, iki bekçinin sahip olduğu yeteneklerin hangisinin süper güç hâline gelebileceğiydi. Mustafa bir gecede uzman hâline geliyordu. Göz açıp kapayana kadar saplantı geliştirebilirdi. Şehir Golfü; bu şimdiden eskimişti. Cinler, işte onlar her zaman büyüleyiciydi.

Süper gücü artık iyice belirgin ve gerçek olan Cin Çocuk Necdet, Mustafa'nın şimdiden, kendisinin cinler hakkında öğreneceği her şeyden daha fazlasını bildiğine emindi: rütbeleri ve safları, zaafları ve zayıf yönleri, güçlü bir şeyhin onları yönetmek için kullanabileceği güç sözcükleri. Mustafa Bağlı, Cin, İfrit ve Ateşten Yaratılmış Daha Önemsiz Diğer Varlıklar Rehberi.

"Ters dönmüş, toprağın içinde; işte bu çok ilginç." Mustafa pirinç cezveden iki minik fincana köpüklü, taneli kahveyi doldurdu. Kahve koyu ve çok güzeldi; bu da Mustafa'nın, imparatorluğun zirvesindeki Osmanlıların Viyana kapılarından çekilirken geride bıraktığı kahve

çuvallarını takıntı hâline getirdiğinde araştırarak edindiği uzmanlıklardan biriydi. "Bu biraz Kuzey Afrika yorumu; özellikle Kahire. Söyle bana, aşağıya baktığında ayaklarımda bir şey görüyor musun?"

"Hayır, ama omzunda bir şey var."

Mustafa neredeyse kahvesini döküyordu.

"Bu... varlığı tarif et."

"Omzundaki bir el gibi. Eğer bir el kilden yapılmış bir yengece benzeseydi böyle görünürdü."

"Kil mi dedin?"

"Kil ya da taş. Hani şu kayadan yapılmış Amerikalı süper kahraman gibi." Necdet, parmakların arasındaki gözlerden bahsetmemeye karar verdi.

"Sözünü ettiğin çizgi roman karakterinin adı Benjamin Grimm galiba, nam-ı diğer Şey. Görüyorsun ya, karinlerin farklı bir yorumu var; ateşten değil, çamurdan yaratılmışlar ve melekler veya şeytanlar gibi omzunda duruyorlar."

"Parmaklarıyla omzunda tempo tutuyor."

Bu kez Mustafa'nın fincanı gri halıyla buluştu. Mustafa kahveyi temizledikten sonra tozlu çalışma istasyonlarının arasındaki koridordan geçip Necdet'in boş boş oturup dedikodu sitelerine girdiği yere geldi.

"Hâlâ orada mı?" diye sordu Mustafa. "Şey –karin– omzumda mı?"

Necdet, omzunda gerçekte ne olduğunu Mustafa'ya söylemek istemediği için sadece, "Hı hı," diye mırıldandı.

Mustafa bitişikteki çalışma alanından bir sandalye çekti.

"Bu ilgimi çekiyor. Bir rasyonalist ve modern bir Türk olmanın yanı sıra modern bir Avrupalı olduğum için bunu söylemek bana acı veriyor, ama yeni bir zihinsel tekerrür çağında yaşıyoruz. Her etki için ona eşit ve zıt bir tepki olmalı. Fiziksel dünya gibi ruhsal dünyada

da böyle görünüyor. Avrupa'nın Hasta Adamı kisvesinden sonunda kurtulmuşken en ilkel ve batıl Anadolu halk dini şehirlerimizde baş gösteriyor. Cinler, şeyhler, sokak kadıları kendi yorumlarına göre şeriat uyguluyorlar. Dervişler filan. Etki ve tepki. Bu bir mantıksızlık bulutu. Bazı İslamcı kadınlar kendilerini tramvayda havaya uçuruyor ve sen kurutma makinesinin üstünde bir cin görüyorsun, bir karinle karşılaşıyorsun ve benim omzumda Ben Grimm'in elini görüyorsun.

"Bunun nasıl işlediğini bilmiyorum –post-travmatik bir halüsinasyon olduğu çok açık– ama bütün samimiyetimle söylüyorum ki o hamile kız konuşmaya başladığında, mahallenin yarısı dua okutmak, fal baktırmak ve şifa için gelecektir. Sonu hiç gelmeyecek. Kardeşin sokaklarda saf, taze ve modern İslam istemeye devam edebilir –bana sorarsan bu en eski Sufi ekolü– ama şunu söylemeliyim ki çabuk kazanılacak bir avroya hayır diyebilecek tek bir imam veya kadı yoktur. Burada kazanılacak para var ve doğrusu senin ihtiyacın olan şey pazarlama. İyi, yaratıcı bir pazarlama: Vizyon ve uzun dönemli planlama içeren bir pazarlama. Bir yatırım yapısı. Seni bu delikten çıkaracak. Sana bir tür hayat sağlayacak."

"Pazarlama derken, kendini kastediyorsun herhâlde."

"Şey, evet."

"Hiç kimsenin kullanmadığı bir İş Kurtarma Merkezi yönetiyorsun."

"Ama Allah vergisi bir girişimcilik yeteneğiyle."

Necdet bunu inkâr edemezdi. Amerikalı sedef hastaları için doktor-balık sağlık spa merkezi, Türkiye'den Güller şirketi, Sağlık ve Mutluluk için Fındık: yeni süper yiyecek, Kapadokya'daki Mağaranız! Son olarak da Şehir Golfü; hepsi Mustafa'nın iş planlarıydı. Hepsi fanteziydi.

Mustafa gidip Sakız Çiğneyen Suzan'ın sabah telefonunu açtı. Havalandırmayı kısmak için bir talimat gelmişti. Mikro piyasalardaki

gaz fiyatları yine fırlamıştı. Mustafa, makul bir şekilde kurtarma merkezinin havalandırmaya yalnızca çalışan yüzlerce çalışma istasyonunun çıkardığı ısı yüzünden ihtiyaç duyduğunu iddia ediyordu. Bilgisayarlar kapanırsa, gaz fiyatı sistemi bir hamlede çözülmüş olurdu. Basit. Zekice.

Necdet birden ani, düşük seviyeli bir paniğin etkisinde kaldı. Kafasının içinde bir heyelan gürlüyordu; hayatındaki bütün yüzler ve yerler, sonunda hepsi Necdet'in dört bir yanında kabaran toz duvarları hâline gelene dek ondan uzaklaşıyor, devrilip yuvarlanıyor, birbirine sürtünüp daha da küçülüyordu. Necdet ekranda Sakız Çiğneyen Suzan'la tartışan Mustafa'ya yeniden baktı. Bu zindanın dışında bir yerlerde İsmet vardı. Necdet onun yüzünü görebiliyor, sesini duyabiliyor, adını söyleyebiliyordu. Başkaları olduğunu da biliyordu; perşembe öğleden sonraları Kur'an-ı Kerim ve hadislerden alınan yeni, güzel, sokak kanunlarını tartışmak üzere gelen tarikat kardeşleriydi bunlar. Ama yüzlerini göremiyor, isimlerini duyamıyordu. Tramvayda kafası kopan bir kadın yok muydu? Onu bir hayal olarak görmüştü. Polis ona cevap vermek istemediği sorular sormaya başlamadan önce kalabalıktan kaçmaya çalışırken karşısında yüzüyordu. Bütün bunlar daha dün olmalıydı, ama yüz, yer, zaman, hatta patlatıcının fünyesi olan kolyenin donuk patlaması bulanık, hatıraların hatırasıydı. Polisten neden o kadar korkmuştu? İsmet onu derviş evinin altındaki güneşli, tozlu mahzene almadan önce ne yapmıştı, nereye gitmişti? Hatırlamıyordu. Hatıraları cin kasırgasından ibaretti.

Panik mutlak ve felç ediciydi; tam kayıp ve tam çaresizlik hissinin paniği. Sonra Necdet bir ney sesi duydu. Sesin kaynağını bulmak için döner sandalyesinde döndü. Cinler, görünmeyen, belli belirsiz rotalarda akan su veya duman gibi havada akıyorlardı. Birden şekil ve boyut değiştiren cinler, toz zerrelerinden kuşa ya da havada uçuşan şeylerden, gümüş ateşten yapılma peçe veya örtülere dönüşüyorlardı.

Dünya dışı yaratıklardı, canlıdan öte şeyler. Onları takip etmesi gerektiğini biliyordu. Suzan'la tartışırken kendisini kaybeden Mustafa, Necdet'in çalışma bölmesinden ayrılıp akıntıya gittiğini fark etmedi.

Cin dalgası, temizlik odasının kapısının altından geçti. Elbette. Duvara yaslanmış süpürgelerin, paspasların, kovaların, Mustafa'nın kokteyl bara çevirmeyi denemesinden beri çalışmayan cilalama robotunun etrafında döndü. Elektrik ve sigorta dolaplarının bulunduğu başka bir odanın kapısının altından geçti. Buradaki enerji miktarı cinleri coşturdu; eriyip buharlaştılar, buhardan sıvıya, gümüş tüylere dönüştüler, ama Necdet rotalarını dikkatle izleyip duvarın alt kısmındaki havalandırma ızgarasına kadar geldi. Tinsel sıvı, ızgaranın arasından akıp gitti. Bütün bu süre zarfında ney üflemeye devam ediyordu.

Havalandırma kapağı her şey gibi ucuz plastik çivilerle tutturulmuştu; tek çekişte yerinden çıktı. Necdet başını ve omuzlarını karanlık geçide soktu. Eski taş ve derin toprak akımıyla birleşen soğuk bir esinti vardı. Cin akıntısı yanından geçti. Bedenine sürtünen kedi tüylerine benziyorlardı. Bu his çok heyecan verici ve baş döndürücüydü ve Necdet'in yapabileceği tek şey ileri gitmekti. Işıklar titreşirken, kablolar, borular, teller ve kanallarla döşenmiş insan genişliğinde bir servis bacasında olduğunu gördü. Servis yolu sabit bir şekilde aşağıya gidiyordu; eski toprak ve daha da eski nem kokusu gittikçe yoğunlaşıyor, duvarlardaki nem parlıyor, borulardan sular damlıyordu. Soğuktu. Cinler çağlayanlar gibi ayaklarının dibinde köpürüp savruluyordu. Tünelin sonunda bir kapı vardı; cinler değirmen kanalından geçen sular gibi bu kapının altından süzüldüler. Kapı Necdet'in dokunuşuyla açıldı. Ötesinde karanlık ve zaman vardı. Derin karanlıkta gözlerini kırpıştırırken, başka çağdan bir yerde olduğunu görmekten çok hissetti. Taş. Su damlaması. Hareket eden hava ona tepede bir kubbe olduğunu söylüyordu. Yankılar da sütunların olduğunu. Flüt sesini bir süredir duymadığını fark etti. Cinler ayaklarının dibinde havuz oluşturdu.

Gözleri yavaş yavaş ışığa alıştı. Sütunlu bir taş mahzendeydi. Tam boyutlarını anlaması mümkün değildi; karanlık göremediği yerlere kadar uzanıyordu. Her tarafta sütunlar vardı. Başının üstünde girintiler, kubbeler, kümbetler vardı. Burası derin bir yerdi, eski bir yer. Şimdi önündeki bir nesneyi seçebiliyordu. Büyük, alçak, biçimlendirilmiş bir nesne. Oturup sigara içmek için gittiği, derviş evinin bahçesindeki fıskiyeyi hatırlatıyordu ona. Hatıraları geri geliyordu. O farkındalık anında başka bir hatıra daha geldi: Fıskiyenin damlalığında bir figür oturuyordu.

Necdet irkildi. Cinler oturanın ayaklarına doğru akıp toplanır ve ilk kez ışık verirken Necdet'in içini muazzam bir huzur kapladı. Kaftan, uzun sakal, en derinlere nüfuz eden yeşil gözler, başına gevşek bir şekilde sarılan yeşil sarık. Necdet ondan nasıl korkabilirdi? O en yaşlı olandı; Yeşil Evliya, Allah'tan daha yaşlı, Tanrı'nın İsa'sından ve annesi Meryem'den, Yahweh'ten daha yaşlı. Şimdi Sufilerin yeşil kaftanını giyiyorsa, bunun nedeni İslam'ın hayatın rengini ondan almış olmasıydı. O Dicle ve Fırat sellerinin, Hattuşa ve Çatalhöyük'ün Anadolu baharının yeşiliydi. O Hızır (a. s.), Khidr, El-Khidir, ermiş, peygamber ve melekti. O suydu, hayattı. İdrakın ötesinden bir yardımdı; sizi tramvayın önünden çeken, hava yastığını açan, araba kazasından kurtaran onun eliydi. O, haylaz park yeri görevlisi, sizi oyalayarak düşecek olan uçağa binmenizi engelleyen güvenlik görevlisiydi.

Ama Necdet korkuyordu. Hızır, suyun önceden kestirilemezliği, yüksek kanunların kanunsuzluğuydu. Hızır kutsayabilir, Hızır öldürebilirdi; Hızır yaratılış ve yok edişti; kuraklık ve sel. Ve şimdi yeşil gözlerini Necdet'e çevirmişti.

Oku.

Neyi okuyayım? diye sordu Necdet. Ama cevabı zaten biliyordu. Medresede eğitim görmüş her çocuk bunu bilirdi. İsmet'le katıldığı cuma okulunda öğrenmişti bunu. Kendi kalp atışı kadar iyi bilecek

kadar okumuştu. Sonra İsmet'le kalenin ortasının sarktığı, o tozlu sahaya giderlerdi. İsmet oynardı. İsmet iyi bir stoperdi. Necdet toprak tümsekte oturup ceketleri kollar, otobandan köprüye çıkan büyük tırları seyrederdi. Necdet top oyunlarının hiçbirinde iyi değildi. Bunlarda bir anlam bulamazdı. Tırların yan taraflarındaki alfabeleri tanıyordu. Bu kamyonun Rusya'dan, bunun Suriye'den, diğerinin Gürcistan'dan geldiğini biliyordu ve sonuncusu da, eh bu kolaydı çünkü Arapçaydı, Allah'ın dili. Anlamını bulamadığı bir diğer şey de buydu: Bir cuma öğleden sonrasında yere oturup Allah'ın dilindeki o sözcüklere baş sallamak. Neden Allah da herkes gibi konuşamıyordu ki? Allah her şeyi Arapça olduğu gibi Türkçe de söyleyebilirdi. Necdet bu derslerde pencereden dışarı, tozlu gökyüzündeki güneşe bakardı. Ve bir gün hiç düşünmeden, neredeyse farkına bile varmadan elini havaya kaldırmıştı.

"Bunların anlamı ne?"

Diğer çocuklar şoke olmuş ve öfkelenmişti, ama televizyonda gösterilen sporlara gizlice bağımlı olan imam sabırlı bir adamdı.

"Anlamı bir gün size sorulacak olması. Yarın olabilir, mahşer günü Allah'ın karşısında dikildiğinde olabilir. Ama sorulacak ve sen de cevap vermek zorunda kalacaksın. O zaman ne diyeceksin?"

Başka bir hatıra. Eski sarnıcın üzerine uzun gölgesi düşen Yeşil Evliya'nın ayaklarının dibindeki cinler kıpırdandı. Hızır tekrarladı: *Oku.*

Hatıraların saldırısı Necdet'i geriye sendeletti.

Çivi tabancasının sesi, çatı kerestelerini kesen testerenin sesi. Bütün amcalar evin inşa edilmesi için yardıma gelmişti. Kanun gereği gün batımında başlamışlardı. Beton bloklar ve çimento. Sıra sıra. Çift camlı merkezden ayrılan plastik pencereler: Bu bir varoş evi değildi. Gece yarısına doğru çatı yükseldi, amcalar bel veren plastik tabakayı artan rüzgâra karşı tutarken Necdet'in babası testereyle kesilmiş kerestelerin üstünden dikkatle geçip dolgu tabancasıyla bağlantı cıvatalarını su geçirmez hâle getirdi. Çatısı olmayan bir ev olamayacağı için hiç

acele etmiyor, ama tek gözü ufukta çalışıyordu. Çatı güneş doğmadan önce yerleştirilebilirse, kimse bu evi ondan alamazdı. Kanun böyleydi. Otoyol kavşağının altında, sanayi parklarının gerisinde, aşınmış tepelerde ve sel götürmüş vadilerde kocaman mahalleler yağmurdan sonraki çiçekler gibi ortaya çıkıyordu. İlçeler –gecekondular– kanun ve umutla inşa ediliyordu.

Kadınlar arabalarında oturmuş, yeni mutfağa gururla götürülecek olan gaz ocaklarında çay demliyor ve yemek hazırlıyordu. Konuşuyor, gülüyor, radyoyu dinleyip çocuklara göz kulak oluyorlardı. Bu hatıra o kadar eskiydi ki Necdet bunun belki de kendisine anlatıldığı için hafızasına yerleştiğini düşünüyordu. Çok küçük olduğundan emindi. Yeni kız kardeşi Kizbes daha da küçüktü; pikap kamyonetin arkasında, annesinin kucağında hopluyordu. Yalnızca iki yaş büyük olan, ama erkek işleri için yeterince iri olan İsmet, çivi tabancası için çivi kutusu, yeni bir dolgu tüpü getiriyor ya da malalardaki çimentoyu temizliyordu. Necdet bunu istiyordu; ilgi görmeyi, işe yarama hissini. Soli amcasının pikabının arkasındaki çivi tabancasını aldı ve gece gökyüzüne kaldırdı. *Dan!* dedi, *dan dan dan.* Bu çok güzel bir şeydi, büyük İstanbul'un gökyüzüne kaldırılmış bir çivi silahı; çıkardığı ses, şeyleri kalıcı olarak, bir daha değiştirilemez şekilde değiştirmesi, sonsuza dek ayrı olan iki şeyi birleştirmesi.

"Hey, hey, durdurun onu, alın o şeyi elinden!" diye bağırmıştı Soli amca, ama biraz fazla yavaş, fazla geçti, çünkü Necdet yan yatıp tetiği *dan!* diye çekmiş ve on santimlik çiviyle Nevval Teyze'nin ayağını tozlu yere sabitlemişti.

Tepelere sıralanmış evler, gecekondular, resmî banliyöler hâline geldikçe plastik çatıların yerini alan kırmızı kiremitler. Ona eşlik eden Kur'an kursu gibi Suudi parasıyla yapılmış, otobanın kenarındaki yeni caminin göz alıcı alüminyum kubbesi. Çivi tabancasından sonra hep ihtiyaç duyduğu bastonuna dayanarak dolmuş durağından gelen

Nevval Teyze. O olay evin bir nevi kutsanmasıydı, çünkü Necdet daha o zaman bile anlamıştı ki hiçbir ev temelinde kan olmadan ayakta durmazdı. Derviş evinden önce burada yaşıyordu. Diğer yüzlercesi gibi Anadolu'ya uzanan otoban yoluna sıralanmış bu sıcak, şehirden uzak, tozlu sitede. İstanbul burada bir söylentiden ibaretti; büyük tırların geldiği, otobüslerin ve dolmuşların gittiği bir yer. Başıbüyük; ev ve yürek.

"Bu ne?" diye bağırdı Necdet. "Bu doğru mu, gerçek mi, ne bu? Git zihnimden yeşil adam! Git, git, git, git!"

Hızır Necdet'in bakışlarına karşılık verdi, parmağını kaldırdı.

Oku.

Yanan kız evden fırlayıp sokağa çıktı. Hafif polyesterden yapılma spor bluzu mükemmel bir yakıttı: Yanan kumaş alev alev damladı; erimiş plastiğin dumanlı damlaları blucinine, ayakkabılarına indi. Ellerini havaya kaldırıp kendi kendini dövdü. Necdet'in daha önce bir insandan çıktığını hiç duymadığı bir sesle haykırdı. Kız alevlerin içinde kıvrandı; çığlıkları durdu, nefesi kesildi. Kizbes yere düştü, ama adamlar oradaydı; çaylarını bırakıp koşarak, kızı toprakta çevirdiler. Sol taraftaki komşu Etyen'in kamyonetinde yangın söndürücü vardı, sağdaki komşu Semih ambulansı aradı, ama Başıbüyük hastanelerden ve acil servislerden uzaktaydı. Kadınlar Kizbes'in üstüne yapışmış polyesteri kesip çıkardılar. Kizbes'in çığlıkları korkunçtu. Saçlarının yarısı yanmıştı. Mutfak penceresinden seyreden Necdet'e göre bu o güne kadar gördüğü en ilginç sahneydi. Necdet'in babası otobüs yıkadığı benzin istasyonundan koşarak geldi; Kizbes'in etrafındaki kadınları görünce bir an için durdu, sonrasında eve koşup Necdet'i sürükleyerek dışarı çıkardı. Babası ve mahallenin bütün adamları Necdet'i tepeden aşağıya doğru tekmelemeye başladılar. Necdet ellerinden kurtulup doğruca otobana koştu. Kamyonlar kornalarına asılırken arabalar savruldu. Bir otobüs topuklarını sıyırdı. Yolcuların

yüzlerindeki ifadeyi görebiliyordu. Hız ve delilik onu yolun diğer tarafındaki çelik korkuluklara ulaştırdı. Bazı cesur Başıbüyük çocukları otobana çıkma riskine girdiler –zorba çocuklar, Necdet'i her zaman küçümseyen çocuklar– ama o zamana kadar Necdet vadinin güney tarafındaki ev ve sokaklardan oluşan labirentlere dalmıştı bile.

"Neden bunları bana gösteriyorsun?"

Hızır, Necdet'e öylece baktı.

"Neden bana bakıyorsun? Ben yapmadım!"

Cin ışığı, Yeşil Evliya'nın ayaklarının dibinde dönüyordu.

"Ben yapmadım. Sigara içiyordu, sigarasını düşürdü. Bir kazaydı."

Hızır tek kaşını kaldırdı.

"Beni gıcık ediyordu, tamam mı? Beni kızdırıyordu, öylece durup yolumu kapatıyordu, ondan uzaklaşamıyordum. Nereye gitsem oradaydı. Bir şeyler istiyordu ve istedikleri bende yoktu, ama bende olmadığını söylediğimde beni dinlemiyordu."

Ama Necdet hiçbir şey hissetmemişti. Hissizdi; hissiz. Kizbes'in alevler içinde kıvranarak koşmasını uzak, kayıtsız bir şekilde seyretmişti. Çığlıkları sadece bozulan bir makinenin sesiydi. Olanları âdeta camın ardından, ekranda, uzaktaki bir savaşın gazete haberinde görmüştü. Kendi babası onu yere atıp tekmelemişti; arka arkaya tekmelemişti onu. Diğer adamlar ve çocuklarla onu tekmelemek için mücadele etmişti. Necdet vücuduna korkunç bir şey olduğunu biliyor, ama bir şey hissetmiyordu. Her şeye yüzünde hafif bir gülümsemeyle dayanmıştı. Kizbes'in üstüne sigarayı kendisini rahatsız ettiği, öfkelendirdiği için atmamıştı. Necdet öfke hissetmezdi; sabırsızlık hissetmezdi, hiçbir şey hissetmezdi. Sadece bir kadının ne kadar iyi yanabileceğini merak ettiği sırada elinin altında o vardı.

Necdet dört gece torbacısının evinde saklanmıştı. Ümit'in anne babası onu tanıyordu; kardeşini yakan adam. Ümit bile ondan kor-

kuyor gibiydi, ama kız kardeşini yakabilen biri, onu eve almayı kabul etmezse kendisini kolayca polise verebilirdi. Beşinci gün İsmet –iyi, camiye giden, sadık İsmet– bir anlaşmayla gelmişti. Necdet'i alıp Avrupa yakasına gidecek, onu internetten tanıştığı birkaç kardeşiyle birlikte kuracağı İslami tarikatın himayesine alacaktı. Onu tembelliğin girdabından, esrar satıcılığından, bir tabureye oturup otoyolu seyretmekten kurtaracaktı. Ona bir düzen, denge, sessizlik, doğru ve ilahî bir şuur kazandıracaktı. Ya böyle olacaktı ya da Necdet tepelerde bir kurt gibi yaşayacaktı. Necdet Başıbüyük'e bir daha kabul edilmeyecekti. Kizbes yaşayacaktı. Hastanedeydi. İmam onun için para topluyordu. Saçları bir daha aynı şekilde uzamayacaktı; kafasını perukla kapatabilecekti, ama yüzündeki parlak yanık izini değil. Büyük ihtimalle hiç evlenemeyecekti.

Yeşil Evliya Hızır parmağını indirip bakışlarını çevirdi.

"Benim zihnimde yanlış bir şeyler var!" diye bağırdı Necdet. Şakaklarını yumrukladı. "Oraya gir, oraya gir, oraya gir! Neden bir şey hissedemiyorum? Burada bir şey yok, yalnızca odun. Gerçek bir şey yok."

Hızır tekrar ona baktı. Dudaklarında en küçük, en kutsal, en dünya dışı gülümseme belirdi.

Ama hissediyorsun. Çoğu zaman öfke, korku, hissizlik, şaşkınlık ve inancın ötesinde kafa karışıklığı duyuyorsun ve kafanın yarısı başka insanların cesaret edemeyeceği görüntülerle dolu. Başına gelen en gerçek şey, Necdet Hasgüler, bu Sufi evliya ve cin ordusu. Dünyanın ötesinden yardıma gelen, ama aynı zamanda tehlikeli hediyeler veren Hızır. Sana bir çocukluk vaat etti. İşte, al, ama çok dehşet verici. Çocuk canavar. Şimdi kendi kendine sormalısın, ona güvenebilir misin? Bu gerçek bir çocukluk mu, yoksa hatırladığını sandığın bir şey mi? Eski hatıralar mı, yoksa yenileri mi? Bu eski taş sarnıçta, kalbini ve kanını

oluşturan suyun yakınında, Hızır onu başka bir şeye mi dönüştürüyordu; yeni bir Necdet'e?

Oku, evet. Oku. Yaratan Rabbinin adıyla oku! O seni kan pıhtısından yarattı.

~

Pis fırın, duvar kâğıtlarına sinmiş sigara dumanı, boşaltılmamış elektrik süpürgesi torbası. Kapıcı tarafından pencere pervazlarına, iş yüzeylerine ve sarnıçlara konan oda parfümleri, havaya hastalıklı, ölüm koğuşu kokusu katıyordu. Perdelerde tozların biriktiği, zeminin gıcırdadığı ve balkonunda ölü bir güvercinin koktuğu bu boş ve tangırdayan apartman dairesi, bekâr adam kokuyordu. Yapış yapış mutfak dolabında çay poşetleri vardı. Mektup ve kataloglar, ön kapının açılmasıyla duvarın dibine yığılmıştı. Balkon penceresinin altında boyası dökülmüş bir yer vardı. Yatak odasının duvarında, hayaleti andıran yatak başlığının üstünde yumuşak, koyu renkte, oval biçiminde saç yağı kalıntısı vardı. Yatak lekeliydi, tuvalet kireç tortusuyla kahverengileşmişti. Mutfak seramiklerine yeşil kir tabakası yapışmıştı.

Leyla öğürmemek için kendini zor tuttu.

"İki aylık kira borcu var," dedi kapıcı. Ufak tefek, koca göbekli adam, mağara adamlarına benziyordu. Leyla, adamın neslinin onlarca yıl önce tükendiğini zannediyordu; kötü ruhlu, meraklı röntgenciler. Onu ve Yaşar'ı sekizinci kattaki bu daireye çıkarmak için bir tomar para almıştı. Kemal Apartmanı'ndaki asansörler Mehmet Ali'nin orayı tutmasından uzun süre önce bozulmuştu. Apartmanda oturanlar sahanlıkta ve merdivenlerde yanlarından sıkış tıkış geçerken öfkeyle bakıyordu. Herkesin çocuğu vardı ve oturma odalarında televizyon avaz avaz bağırıyordu. Leyla üçüncü katta topuklu ayakkabılarını çı-

karmıştı. Yıpranmış beton basamaklarda ölüm gibiydiler. "Arkadaşları ya da akrabaları mısınız?"

"İş meselesi," dedi Leyla. "Ne kadar zamandır yok?"

"Şubattan beri," dedi kapıcı.

"Eşyalarını satmadan önce adamın ölmesini beklemeniz gerekmez miydi?" diye sordu Leyla.

Kapıcı omuz silkti. "Ev sahibinin kararı. Borcu vardı. Eşyaları ilk birkaç ayın kirasını ancak karşıladı. Akrabası olmadığınıza emin misiniz?"

"Bizim problemimiz değil," dedi Yaşar, mutfaktan.

"Eh, birisinin borcu var."

"Etrafa bakmamızın bir sakıncası var mı?"

Kapıcı onu duymamış gibi rahat bir tavırla sigara yaktı. Leyla cüzdanından yirmi avro çıkardı. İstanbul kapıcılarının rüşvet şöhreti emin ellerdeydi. Kapıyı çalıp Mehmet'in onları çay ve şekerle karşılamasını beklemek kadar uzak bir umuttu onlarınki. Mehmet'in gitmiş, ama eşyalarının sağlam ve yerinde olması çok daha iyi olurdu. Bu artık dedektiflik işiydi ve hain Zeliha daha bir kontratın yüzünü bile göstermemişti. Akrabalar en kötü işverendi. Leyla çömelip tahtaların yarıklarından içeriye, süpürgeliklerin altına baktı, parmaklarının ucunda dikilip yüksek raflara baktı, dolapların köşelerini kurcaladı. Bir zamanlar toz bezi olarak kullanılmış eski bir külot ve sigara paketlerinin jelatinini buldu. Oda parfümünün çiçek kokusu başını ağrıtıyordu. Zihninde günlerce bu kokuyu duyacaktı artık. Tuvaletteki rezervuarın iğrenç kapağını kaldırdı.

Bunun diğer yarısı, demişti Yaşar, Ceylan-Besarani şirket arabasındayken. Yıpranmış Peugeot şehir arabasının otomatik sürüşü virüs kaptığı için sürekli manuel kullanımdaydı. Ceplerini karıştırmak için iki elini direksiyondan çekmişti. Leyla sol eliyle direksiyonu kapıp

dantel perdeli bir uzun yol karavanının yanından dolaşmıştı. Leyla başparmağından daha büyük olmayan güzel, gümüş, minyatür Kur'an'ı alırken Yaşar da tekrar direksiyonu tutmuştu.

"Bu çok eski."

"Acem işi. Gerçek gümüş."

Leyla elinde döndürürken, ikiye ayrılmış Kur'an'ın çıplak sayfalarına dokunmanın getirdiği suçluluk hissi, ona Demre'den fazla uzaklaşmadığını düşündürüyordu.

"Nasıl ikiye bölünmüş?"

"Bir aile hikâyesi var. Bizim için her şey aile hikâyesi."

"Anlatsana. Aile hikâyelerini severim."

"Yirminci yüzyılın başlarına uzanıyor, Birinci Dünya Savaşı'na. Büyük büyük büyükbabam Abdülkadir –ülkenin kurucusu filanmış gibi bize adını öğrettiler– Çanakkale'ye gönderilmiş. Mustafa Kemal'in isim yaptığı Conk Bayırı'na. İstanbul'da bile herkes bunun ölüm cezası anlamına geldiğini biliyormuş. Kur'an eski bir aile mirasıymış; Abdülkadir cepheye gideceğini öğrenince annesi Yahudi bir kuyumcuya gidip dikkatle ikiye ayırmasını istemiş. Hikâyeye göre hiçbir Müslüman bunu yapmazmış. Abdülkadir'e ön yarısını vermiş, kendisi diğer yarısını saklamış. Kur'an-ı Kerim bir bütündür, bölünemez. Bu yüzden diğer yarısını arayıp Abdülkadir'i eve geri getirecekmiş."

"Peki, geri gelmiş mi? Hayatta kalmış mı?"

"Evet. Büyük büyük babam Abdülkadir doğuştan mücadeleciymiş. Kellesini omuzlarında tutmanın yolunun Mustafa Kemal ve ölümden korkmayan askerlerinden uzak durmak olduğunu çabuk öğrenmiş. Seksen sekiz yaşına kadar yaşamış ve bir Yeni Yıl partisinin ortasında ölüvermiş."

"Bence onunla gurur duymalısın. Bence Çanakkale'deki herkes kahramandı."

"Birliğinden tek bir çizik bile almadan geri gelen tek kişi oydu."

"Kur'an'ın sonucu."

"Kendini koruma becerilerinin sonucu."

Leyla rezervuarın içine baktı. Rezervuarın dibindeki altı kondoma ve sakız kâğıdına sarılı bir şey yoktu. Güzel. Leyla elini o suyun içine sokmak istemiyordu. Orada hiçbir şey yoktu.

"Şuna bir bak." Yaşar'ın yumuşak sesi mutfaktan geliyordu. Çatal kaşık çekmecesini açmıştı. Ev sahibinin temizlikçileri bıçak ve çatalları bile açık artırmaya göndermiş, geride bir tek boş, plastik şişeler bırakmıştı. Çekmece şişe doluydu. Yaşar her çekmeceyi açtı. Hepsi plastik şişeyle doluydu. Yaşar bir tanesini baş ve işaret parmaklarının arasında tuttu.

"Nano."

"Akrabanız olmadığına emin misiniz?" diye sordu kapıcı.

"Akraba değiliz," diye yalan söyledi Leyla.

"Güzel, o zaman size gerçekten ne düşündüğümü söyleyebilirim. Bu Mehmet Ali iyi bir adam değildi. Buraya her vakitte her tür insan gelirdi. Buralarda istemediğimiz türden insanlar; burası bir aile apartmanı. Bulgarlar. Kötü, bir sürü Bulgar. Adamı oracıkta bıçaklarlar. Gürcüler ve Ruslar; onlar da gangster topluluğudur. Ve kadınlar. Ne demek istediğimi bilirsiniz. Ve torbalar, minibüslerin arkasından indirilen torbalar. Hep alır satar, alır satardı. Ve kutularca boş plastik şişe, minik şişe. Bunun ne olduğunu biliyorum. Burayı anti alerjik elektrik süpürgelerinden biriyle temizledim. Bilirsiniz, hani şu toza alerjisi olanların kullandıklarından. Bir şeylerin tahtaların arasından geçip borulara, kablolara girmesini istemiyordum. Allah korusun; ya her yeri haşereler sarsaydı?"

"Üstün zekâlı mutant sıçanlar," dedi Yaşar. "Ne güzel."

Nano, Leyla Gültaşlı'yı hâlâ korkuturdu. Ne kadar güvenli, saygın ya da sık rastlanır hâle gelmiş olursa olsun, içinde bir şeylerin dolaştığını hayal ediyordu. Tıpkı, bitlerin istilasına uğrayıp içleri boşaltılan, içlerinde iğrenç şeylerin dolaştığı eski mağara adamlarıyla ilgili o efsanelerdeki gibi. Bunu damarlarında gezen kül gibi hayal etti, kendilerine uyuşturucu enjekte eden insanlardan öyle duymuştu; içlerinin kirli olduğunu hissediyorlardı. Okulda uyuşturucuyu hep reddetmişti. Daha dikkatli, daha iyi odaklanan, örüntüleri tanıyan sınıf arkadaşlarının yanında dezavantajlı duruma düşecek olmasına rağmen sınavlara çıplak zihinle girmeyi tercih etmişti. Final sınavlarının baskısı altında iyice zayıflamıştı. İyi malı, gri malı, gerçekten işe yarayan malı bulabilecek birilerini tanıyan birileri hep oluyordu. Şişe, belki de bu mutfağın tezgâhından başlayarak, tedarik zincirinde dolaşmıştı. Leyla'nın yatağının yanındaki konsolda durmuş, dışarıya kâbuslar sızdırmıştı. İlk sınavın sabahında kapağını açıp su gibi akışkan nanoyu tuvalete dökmüştü. Güvende olmak için de sifonu iki kez çekmişti. Galata Köprüsü'nün balıkları daha dikkatli, daha odaklanmış olsun ve daha önce hiç görmedikleri örüntüleri tanısınlar. İçinde pislik ve kül bulunması fikrine dayanamıyordu.

"Bütün bu tertibatı kimin aldığını biliyor musunuz?" diye sordu Leyla.

"Şeye sormalısınız..."

"Ev sahibine. Telefon numarasını alabilir miyim?"

Kapıcı omuz silkti. Leyla bir yirmilik daha çıkardı. Bu paranın geriye kalan tek kuzeni yalnız başına, ipek astarın içindeydi. Zeliha'ya bir not daha: Biraz nakitle her şey yapılabilir.

Leyla ayakkabılarını tekrar çıkardı; merdivenlerden aşağıya inmek, yukarıya çıkmaktan daha tehlikeliydi.

"Yaşar." İki basamak arkadan dikkatle iniyordu. Ofisten çıktığından beri uysal bir kedi gibiydi. Ofiste zorba ve saldırgandı. Leyla erkeklerle

dolu bir evde büyüdüğü için oğlanları ve aralıksız rekabetlerini iyi bilirdi. Yaşar ve Aso'nun nasıl olup da birlikte tıkırında bir iş kurduklarını merak etti. Tıkırında değildi. Bu yüzden kendisi buradaydı. Kredi anlaşmasını kim yarım Kur'an'la yapardı ki? "İki şey var. Birincisi: Bu öğleden sonra Avrupa Gelişen Teknolojiler Yatırım Kurulu'yla bir görüşmem var. Hızlı programları var, ama hızlı programın ne kadar hızlı olduğunu bilmiyorum." O sabah üçe kadar uyanık kalmış, Avrupa fonlarını, burslarını ve gelişim kredilerini, işletme kurma fonlarını ve Bir Sonraki Adım programlarını incelemişti. O sabah metroda, ceptep'iyle, son dakikada iptal eden birilerinin yerine geçmek için yalvarmıştı. "Aso'nun gitmesini istiyorum. Sen harika bir tasarımcısın, ama bir metal grubunun davulcusu gibi görünüyor ve giyiniyorsun."

"Hadi oradan..."

"Saçlarını kesip takım elbise giyer misin?"

"Kesinlikle olmaz."

"O zaman Aso gidecek. İkincisi: Arabanın çipini istiyorum. Sen gördüğüm en kötü sürücüsün."

"Sen araba kullanıyor musun?"

"Elbette kullanıyorum."

"Demre'de kullanıyorsundur. Burası İstanbul."

"Bana çipi ver."

Ama kimse kullanmayacaktı. Peugeot, arkasında selamlar ve dinî sloganlar olan büyük, kırmızı bir çekicinin arkasına yüklenmişti. Leyla şoförün kapısına vurdu. Şoför camını indirdi, ama Leyla'yla konuşmak için, şoförün yanında oturan adam eğildi.

"Mehmet Ali'yi arıyormuşsunuz." Çekicideki yolcu mermi kafalı, bebek yüzlü, domuz gözlü, dudakları büzük bir adamdı. Sesi kısık ve tatlıydı. "Biz de onu arıyoruz."

"Kimsiniz siz? Ev sahibi mi? Kapıcıya akraba olmadığımızı söyledim. Bana arabamı geri ver."

"Hayır, ben ev sahibi değilim. Ona da mı borcu varmış? Hiç şaşırmadım. Bana mesaj atan kapıcıydı. Mehmet Ali Bey'in eski iş ortağıyım. Bana borcu var. Hem de çok."

"O beni ilgilendirmez. Arabamı geri ver."

"Ama seni ilgilendirir. Seni ilgilendirmesini sağlıyorum. Eğer nerede olduğunu öğrenirsen bana haber vereceksin."

Yaşar neredeydi? Leyla elinde yüksek topuklu ayakkabıları ve çok az seçeneğiyle çekicinin yanında öylece dikildiğinin fazlasıyla farkındaydı. Bir avantajı, adamın, Mehmet Ali'yi para için aramadıklarını bilmemesiydi. Aslında Mehmet Ali'yi değil, yarım Kur'an'ı arıyorlardı. "Anlaştık," dedi Leyla. Mermi kafalı, bebek yüzlü adam gerçekten şaşırmış görünüyordu, ama sürücü koltuğundaki adam bir düğmeye bastı ve vinç inleyerek Peugeot'yu kamyonun arkasından indirdi. Vinç frene basmadan önce, araba, çekicinin biraz ötesine kadar kaydı.

"Size bir şekilde ulaşmam lazım," dedi Leyla.

"Ulaşmamanı tercih ederim," dedi mermi kafalı adam. Sürücü motoru çalıştırdı. "Bizim gözümüz üzerinizde zaten."

Leyla, kırmızı çekici köşeyi dönüp görüş açılarından çıkana kadar bekledi. Yaşar'a döndü.

"Bana çipi ver. Marş çipini. Çipi." Yaşar zayıf bir şekilde çipi teslim etti. Gerçekten korkmuştu, ama çekici olayından mı yoksa Leyla'dan mı emin değildi. Leyla korku ve öfkeyle titriyordu. Direksiyona geçti. Ayakkabılarını arkaya fırlattı. Bu ucuz hurdayı çıplak ayakla kullanabilirdi. "Ben kullanacağım, sen yolu göstereceksin. Aile konferansı. Hemen şimdi. Arabamın haydutlar tarafından kaçırılması kontratıma dâhil değil."

Kuzguncuk'taki eski ahşap Osmanlı evleri, cömert ağaçların altından caddeye doğru iniyordu. Cesur ve parlak renklere boyanmışlardı; krom sarısı, lacivert, kırmızı ve pembe. Üst katlar çıkıntı yapıyordu; yaşlı adamlar ve kediler gölgede oturuyor, dünyayı seyrediyordu. Delikli ve boyalı ahşap paravanlar, üst kattaki balkonları koruyordu. İşe gitmek zorunda olmayacak kadar aklı başında olan herkes oraya oturmuş, birazcık esinti bulmaya çalışıyordu. Yaşlı adamların ve kedilerin aklı hiçbir zaman başlarında olmuyordu.

Ayşe parlak evlerin arasından yavaşça geçiyordu. Sokak dik, hava sıcak, çizmeleri dar, arnavut kaldırımlı sokak topuklar için tehlikeliydi. Yaşlı adamlar gözlüklerinin üstünden ona baktı; onlardan daha çılgın olan biri. Mavi bir ev arıyordu; peygamber çiçeği kadar mavi. Orada bir şehir cadısı yaşıyordu; kent kâhini, bir psikocoğrafyacı. Ayşe bu mahalleyi çok severdi. Korunaklı yeşil vadisi onu bir şal gibi sarmalıyordu. Bir süre galerisini Kuzguncuk'ta açmayı düşünmüştü. Boğaz Köprüsü bir kilometre kuzeydeydi, otoyol vadinin sonunda, bayırın üstünde bir kavis çiziyordu. Yan yatmış evlerin arasından feribotlar ve küçük süsleme ışıklarının asılı olduğu dallar görülebiliyordu, ama hiçbir şey Kuzguncuk'un parfümlü büyüsünü bozamıyordu. Kuzguncuk'un gözlerden uzaklığı tek sınırlılığıydı; günlerce evde oturup kapı zilinin çalmasını bekleyebilirdi. İnsanlar bakmaya, merak etmeye, zaman harcamaya gelir ve şans eseri, küçük zevklere rastlardı. Kimse şansa güvenip iş kuramazdı. Eskiköy gri, kirli ve eskiydi, ama antikacılar bölgesinin merkeziydi. Başıboşlar, avareler ve önemsiz şeylere takılanlar, mekânın ruhunun tarihçileri ve psikocoğrafyacılar için Kuzguncuk mükemmeldi.

Mavi ev sokağın sonunda, zincirle bağlı çitlerin gerisindeydi. Arkasındaki ağaçlar dik vadi yamacına tırmanıyordu. Ayşe kapının

yanındaki rüzgâr çanlarını çaldı. Balkon paravanındaki kalp biçiminde açıklıkta bir yüz belirdi; orta yaşlı ve iri dalgalı, çılgın saçlı, yüz hatları kurbağaya benzeyen, parlak gözlü bir kadın.

"Kapı açık, içeri gel." Kuzguncuk, suç işlenmemesinden dolayı polis karakolunun kapanmasıyla ünlüydü.

Kent kâhini Selma, sarkık ipek pijamalar giyip ayak parmaklarına yüzük takmıştı. Balkonun üç tarafını minderler, yastıklar ve bir divan kaplıyordu. Ayşe canına okuyan, moda çizmelerini çıkardı. Balkonda bile tek nefeslik esinti yoktu. Ama çay ve susamlı helva vardı.

"Yahudiler, tatlım. En iyi helvayı onlar yapıyor." Kuzguncuk'ta yaşayan küçük bir Yahudi topluluğu vardı. Rumlar ve Ermeniler de vardı. Kiliseler, camiler ve sinagoglar çapraz yollar üzerinden birbirine bakıyordu. Selma Özgün'ün amacı bu şeyleri ve nedenini öğrenmekti. Kent kâhini. Şehir cadısı. Selma Özgün, Ayşe'nin Osmanlı divan hat sanatı hocasıydı. Fakat sırf şehrin sokaklarında dolaşıp zihinsel haritalar çıkararak; tarihin bazı yerleri nasıl çekici bulduğunu, etkilenen hayatların anlam kartografisinde katman katman kaydederek; tanrıların ve inanışların ruhsal coğrafyasını tasvir ederek; Şehirlerin Sultanı'nın üç bin yılı boyunca mekânın zihni, zihnin mekânı nasıl şekillendirdiğine dair bir ansiklopedilik bilgi biriktirerek daha iyi para kazanacağını keşfetmişti. Onunki yürüyen bir disiplindi; tıpkı gezgin dervişlerinki gibi. Adımlarının hızına bağlı olarak gelişiyordu ki bu da tarihin hızıydı ve bu hızda, bu bilimin yöntemi olan o uzun yürüyüşlerde bağlantılar ve uyuşmalar ortaya çıkıyordu. Sanki kıtasal bir kopma meydana gelmiş gibi ayrı binaların arasında garip simetriler ortaya çıkıyordu. Caddeler antik, atalara ait ihtiyaçları takip ediyordu. Tramvay yolları, antik su yollarıydı; tanrıların ve imparatorların sözleri taşların içine üflenmişti. İnsan coğrafyaları, kalplerin haritaları; denizden çok uzaktaki balık pazarları, ticaretin fosilleştiği, bir nesil ortadan kaybolup onlarca yıl sonra tekrar ortaya çıktığı bölgeler.

Belli belirsiz sınırlar; restoran mutfakları arasındaki garip geçişler: Bu kavşakta Ege yemekleri, sokağın sonunda Doğu yemekleri; hiçbir işin tutmadığı lanetli dükkânların iki kapı bitişiğinde çok başarılı olan yerler; caddenin bir tarafında oturduğunuzda, soyulma olasılığınızın diğer taraftakinden on kat fazla olduğu adresler. Ayşe bütün bunları Selma Özgün'le şehirde yaptıkları, sözde avare, ancak her zaman gizli bir amacı, saklı bir niyeti olan uzun akşam yürüyüşlerinde öğrenmişti. En çok İstanbul'un kayıp halkları büyülerdi Selma Özgün'ü; Yunanlar, Yahudiler, Ermeniler, Suriyeliler, Rumlar ve Ruslar, eski imparatorluğun kalıntılarını ve yeni Avrupa imparatorluğunun iç bölgelerinden gelen göçmenlerin, kaybolan hayaletlerin bölgelerini, sokaklarını, hayatlarını ve seslerini bilinçsizce nasıl aldıklarını merak ederdi.

Selma Özgün makaleler ve belgeler üretirdi:

Boğaz'daki kazaların listesi.

Salgın gibi yayılan intiharlar.

Yeniçerilerden günümüze İstanbul'un homoseksüel haritası.

İnsanların yeni açılmış bölgelerde izini sürdüğü, arzu yolları denen, görünüşte kendiliğinden oluşmuş yollar.

Çevrim içi forumlardaki küçük ilanlarda yayınlanan ihtiyaç ve isteklerin coğrafik yığınları.

Kayıp Roma depolarında ve sarnıçlarında izole olan balık popülasyonlarının evrimi; daha solgun, kaygan, gözsüz hâle gelmeleri.

Selma Özgün bugün ayak parmaklarına oje sürüyordu. Fırçayı sürmek için eğilirken gösterdiği çabayla ofladı. Taşralılara has iri bir vücudu vardı.

"Hükümetin garip bir danışma takımına davet edildim," dedi Selma Özgün. Parmaklarını ışığa ve havaya tuttu. Böyle daha iyi kururdu. "Gülünç bir hata yaptıklarını söyledim –Allah aşkına, ben mi?– ama hayır. Görünüşe göre bir araba gönderiyorlarmış. Bu yüzden benim

için saçtıkları paraya değer görünmeliyim. E, galeri nasıl gidiyor? Hâlâ o şüpheli Ermeni İncillerini satıyor musun?"

"Hepsi kesinlikle gerçek."

"Sorun da bu." Selma, Ayşe'nin bir kaçakçı, yağmacı, kaligrafi tüccarı, sosyetik mezar soyguncusu olduğunu düşündüğünü hiç gizlememişti. "Peki, seni bu güzel sabahta Anadolu yakasına getiren nedir?"

"Balla Mumyalanmış Adam'ı bulmaya çalışıyorum."

"Anka kuşu yumurtası, Peygamberin kılıcı, cin lambası; yemekten önce bulmamı istediğin başka imkânsız bir şey var mı?"

"Müşteriden komisyon aldım. Bunun mümkün olduğunu düşünüyor."

Selma Özgün utanç verici ayaklarını herkesin görebileceği yerden çekti. Kendisi bu rahat, çok kültürlü, konuksever Kuzguncuk'ta bile garip biri olarak görülüyordu.

"Kimmiş bu müşteri?"

"Mesleki sır."

"Mesleki sırrın canı cehenneme. Söyle bana."

Selma Özgün deriden deriye veri transferini dehşet verici bulduğu için Ayşe müşterisinin adını bir karta yazdı. Selma Özgün boynundaki altın zincire takılı gözlüğünü gözüne taktı.

"Hayır, tanımıyorum, tatlım. İskenderunlu mu?"

"Öyle mi olmalı?"

Selma Özgün içini çekti.

"İskenderun mumyası olmalı. On, on beş yılda bir ortaya çıkar. Sen ilk değilsin; pek çokları oldu, tatlım. İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam'ın etrafında inşa edilmiş küçük bir endüstri var. Ayasofya'nın Kayıp Mücevherleriyle birlikte, İstanbul'un büyük efsanelerinden biri bu. İnsanlar bütün kariyerlerini buna harcayıp hakiki saçmalıklarla dolu kütüphaneler doldurdu; İskenderunlu Balla

Mumyalanmış Adam uğruna gerçek servetler tüketti. Ama hiçbiri balın kokusunu bile bulamadı."

"Ama ben bulması zor şeyleri bulmakta uzman, güzel sanatlar galerisi sahibi bir kadınım."

Selma Özgün ocağın üstündeki pirinç çaydanlıktan çay koydu.

"Boğaziçi'ndeki Ergün Şaş'a göre, İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam, Hacı Ferhat'tı. Serveti on sekizinci yüzyılın sonları ile on dokuzuncu yüzyılın başlarında çarpıcı bir şekilde tükenen İskenderunlu, zengin, tüccar bir ailenin üyesi. Bölgede yaşayan imam ile kendini bir çeşit kadı olarak gören Kapadokyalı Kıllı Adam diye bilinen gezgin derviş arasında, Balla Mumyalanmış Adam'ın dinî hükmü hakkında yaptıkları bir dizi teolojik tartışma ve şeriat kararına dair kanıtlar var. Kıllı Adam bunun haram olduğunu ilan etmiş. Ferhatlar bu yüzden Allah'ın gazabını çekiyorlarmış. Hacı Ferhat gerektiği gibi toprağa gömülmemekle kalmamış, bir de putperestlerin tabutuna konmuştu ve en kötüsü de mumyalamanın Mahşer Günü'nden kaçmak için yapılan dolaylı bir girişim olmasıydı. Lanet ancak eğer kendilerini bu putperest nesneden kurtarır ve Allah'a tam teslimiyete geri dönerlerse kalkardı."

"Bana öyle geliyor ki Kapadokyalı Kıllı Adam değerli bir dinî eseri gördüğünde anlıyormuş."

"Ferhatların önemli noktayı kaçırmadıklarına eminim. Her neyse, Mumya'yı kendilerine birkaç sure okuyan Kıllı Adam'a vermişler, o da Hacı Ferhat'la birlikte toz olmuş. Yapacağın şey basit, şekerim; dervişi bul, Balla Mumyalanmış Adam'ı bulursun. Hacı Ferhat'ın derviş eşliğindeki yolculuğu ve İstanbul'a nasıl vardığı noktasında teoriler başlıyor. Sünni ve Şii çatışması Balla Mumyalanmış Adam avcılarının yanında hiç kalır. Hepsi hırçın, yaşlı ibneler. Teorileri eleştirildiğinde sertleşirler. Güvenebileceğin bir adam var. Bütün gününü Galata Köprüsü'nde balık tutarak geçirir, herkes onu Kırmızı olarak tanır. Ona güvenebilirsin; tam bir zırdeli ama tarafsızdır ve herkes ona güvenir.

İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam konusunda İstanbul'un en büyük yaşayan otoritesidir. Görünce onu mutlaka tanırsın, ama onu benim adıma ara, yoksa yalnızca balık tutmak hakkında konuşur. Ben, gerçekle ilgilenmiyorum, bu şehri oluşturan güzel yalanlarla ilgileniyorum. Ve yalanlardan bahsetmişken..."

Selma Özgün divandan kalktı. Ayşe geçen sonbaharda galeri açılışında onunla son karşılaştığından beri daha da irileşmiş ve hantallaşmıştı. İstanbul'da daldan dala konma günleri sona ermiş olabilirdi. Selma Özgün'ün gelecekteki gezileri, hatıralarındaki şehirlerde olacaktı.

Selma Özgün'ün merdivenleri çıkışı, inişinden daha ağırdı. Çay masasına amber rengi sıvıyla dolu küçük bir kavanoz koydu.

"Hadi."

Ayşe kavanozu kırık ışığa tuttu. Minik benekler ve tanecikler altının içinde yüzüyordu. Kavanozu eğince bal gibi yoğun bir şekilde aktı. Kapak paslıydı; koku, analizini doğruluyordu.

"O mu?"

"Ne olmasını istersin?"

"Tadına bakabilir miyim?"

"Beş yüz yıllık olduğunu ve onun için üç bin eski YTL ödediğimi söylersem bu tadını değiştirir mi?"

Ayşe hiç tereddüt etmeden parmağını amber rengi sıvıya sokup ağzına götürdü.

"Tadı nasıl?"

"Bal gibi."

"Ya da köşedeki dükkândan da almış olabilirim." Selma Özgün bir kaşık alıp çayına koydu. Benekler çayın içinde dönmeye başladı: çiçek kokuları, bal pulları, insan eti pulları ve dökün tüleri. Bardağı şerefe kaldırdı. "Sonsuza dek yaşa. Eh, tatlım, belli ki bu konuda kararlısın ve benim yapabileceğim bir şey yok. Bir parçam bulursan

neler olur diye korkuyor. O bir hazine, dünya harikası. Efsaneler efsane olarak kalmalı, yoksa yalnızca tarih olurlar. İşlerin doğal seyri tam tersidir, tarih efsaneye dönüşür. Ancak bence onu bulacak biri varsa o sensin, tatlım."

Çıkmaz sokakta büyük ve ağır bir araba durdu. Motoru çok sessizdi. Selma Özgün, delikli ahşap paravandan baktı.

"Bu adam bakanlıktan. Beni almaya geldi. Çayını bitir, istediğin kadar kal, giderken kapıyı kapat yeter. İyi avlar, tatlım." Ayşe'yi kucaklayıp iki yanağından öptü. Merdivenlerden inerken ayak parmakları parlıyordu. Ayşe divana oturup Selma'nın büyük arabaya binmesini seyretti. Çayını bitirecek, ama oyalanmayacaktı, çünkü fazla zamanı yoktu. Neyse ki Kırmızı da Adnan'la iskelede buluşmadan önce uğrayabileceği doğru yerdeydi.

4

"Benim için mi geldiniz?" diye sordu Yorgi Ferentinu, evinin önünde duran siyah arabanın şoförüne. Arabanın camları siyahtı. Şoför siyah giymişti. Siyah kıvrımlarında ısı titreşiyordu. Şoför kapıyı Yorgi Ferentinu için açtı. Evrak çantasını göğsüne bastıran Yorgi, canlı derinin üstüne oturuyormuş gibi, Rum bedeni onu pisletebilirmiş gibi koltuğun kumaşını yavaşça okşadı. Araba çok sessiz ve pürüzsüz gidiyordu. Yorgi omzunun üstünden geriye bakıp derviş evinin Çalıntı Tavuk Sokağı'nın dönemecinde gözden kayboluşunu seyretti. Bu küçük dünyayla bağlantısını kaybetmişti. Şoför sağa, İnönü Caddesi'ne sinyal yaktı.

"Diğer yoldan, feribotla gidebilir miyiz?" diye sordu Yorgi.

Şoför sol sinyalini yaktı.

Yorgi'nin bindiği son siyah hükümet arabası sağa dönmüş, Boğaz Köprüsü'nden Asya'ya geçmişti.

Oda hastalıklı akciğer rengiydi. Tütün dumanı, kalın, parlak boyaya nüfuz etmişti. Yorgi parmağını yalayıp duvara sürse parmağının kahverengiye döneceğini düşünmüştü. Masanın karşısındaki üç adam aralıksız ve ritmik bir şekilde sigara içiyordu. İzmaritin söndürülüp paketten yeni bir sigaranın çıkarılmasında, ucuz çakmağın çakışında, bir sonraki bitmiş sigaranın Efes kül tablasına atılışında düzenli bir sıra izleniyordu. Kokunun yanı sıra bu da göz korkutmanın bir parçasıydı; askeri boyanın yağ ve fenolüyle birlikte ısrarcı çamaşır suyu kokusuna karışan sigara dumanı. Çamaşır suyuyla her şey örtülebi-

lirdi: idrar, kusmuk, kan ve dışkı. Çamaşır suyu her şeyi maskeler, hiçbir şeyi gizlemezdi.

"Elimden gelen her şekilde yardım ederim," demişti Yorgi. Psikolojik korunması olmaması için sandalyesi masadan yeterince uzağa konmuştu. "Benim iyi bir vatandaş olduğumu bilmenizi isterim." Adamlar daktilo edilmiş notlarından başlarını kaldırıp kaşlarını çatmıştı. Sayfaları inceleyip birbirlerine gösteriyorlardı.

"Anne babanız?" demişti ortadaki adam. Sağdaki adam mavi tükenmez kalemin kapağını açıp çizgili kâğıdın üstünde tutmuştu. Yorgi Ferentinu hayatında hiç olmadığı kadar korktuğunu hissediyordu. İliklerine kadar korkuyordu; bir daha asla kurtulamayacağınız türde bir korkuydu bu.

"Ülkeden ayrıldılar," demişti Yorgi Ferentinu. Tükenmez kalemli adam yazmaya başlamış, yirmi dakika boyunca da durmamıştı. Adamlar, odaları, aralıksız sigaraları, gizlenen bir şeyin kokusu ve geleceğinin bu odada olanlara bağlı olduğu korkusu, sözcüklerin Yorgi'nin ağzından, pompadan dökülen su gibi akmasını sağlamıştı. Göz korkutma karşısında her zaman dayanıklı olacağını, sorguda asla kırılmayacağını düşünürdü. Ama bilgiler ondan fışkırırcasına çıkmıştı. Tamamen onların elindeydi. Yorgi, İstanbul'un antik Rum nüfusunu –Bizans'ın son çocuklarını– şehirlerinden kovan 6-7 Eylül olaylarını yaşayamayacak kadar küçüktü. Ama o eylül gecesinin hikâyeleri, çocukluğunun dehşet veren halk hikâyelerindendi: kundaklama, tecavüz, sokaklarda zorla sünnet edilen erkekler, sakalları kesilen rahipler, yağmalanan bir İstiklâl Caddesi dükkânında incileri çekiçle teker teker ezen bir adam, değere ve aynı şekilde güzelliğe karşı körlük. Sprey boyalı dükkân kepenklerinin arkasına gizlenen 1980 tehditleri, dışkı sürülen bir kilise, Yorgi'nin babasının diş hekimliği kliniğinin kapısına yapıştırılan İşi Bırak tavsiyesi. Babası bu tavsiyeyi tutmuştu. Yeni hükümet, kindar bir şekilde vatandaşlıktan çıkarmıştı onları.

Şimdi sigara dumanı rengindeki bu odada oturup üç istihbarat adamına âşıkmış gibi içini döküyordu. Kaç hainle tanışmıştı? Fakülteden Arif Hikmet vardı, *Hürriyet*'te ekonomi editörü Sabri İliç ve Aziz Albayrak, ama o Devlet Planlama Teşkilatı'ndandı, hain olamazdı. Bir de matematikçi Recep Gül ve roman yazarı Devlet Sezer vardı. İsimler tükenmez kalemli adamın not defterine geçerken Yorgi bütün cevapları sıralamıştı. Saat yedide kalemlerini bırakıp kollarını kavuşturmuşlardı.

"Artık gidebilir miyim?" diye sormuştu Yorgi.

"Son bir soru," demişti sorgulama şefi. "Ariana Sinanidis'i tanıyor musun?"

Üsküdar'da, Anadolu'da duman sarısı oda, Boğaz Köprüsü'nün üstünde siyah bir araba.

Galata Köprüsü'nden Sultanahmet ufuk çizgisini, Haliç'in üstündeki kubbe ve minare örtüsünü görünce Yorgi Ferentinu istemsizce iç geçirdi. Ayasofya ve Sultanahmet Camisi'nden Süleymaniye'ye, Yavuz Selim'e kadar kamp kurmuş kutsal bir ordu gibi bekliyorlardı. Ramazan bir ay önce bitmişti, ama manevi tavsiyelerde bulunan mahyalar hâlâ minarelerin arasında asılıydı. Yorgi dünyanın en görkemli şehir manzaralarından birinin ihtişamı yüzünden, ama aynı zamanda bu mimari gösteriyi en son ne zaman seyrettiğini, Galata Köprüsü'nü en son ne zaman geçtiğini hatırlayamadığı için iç çekiyordu. Bir tramvay geçip Eminönü'nün kalabalık rıhtımlarına girdi. Arabanın kliması bile kızarmış uskumru kokusunu uzaklaştıramıyordu. Yorgi'nin beyaz kütüphanesinin sanal İstanbul'u kokmuyordu. Aşağıya inip kalabalığın bağrışları arasında feribota bindi. Avrupa'dan Asya'ya geçiş yalnızca yirmi dakika sürüyordu, ama Yorgi geminin merdivenlerinden oflaya puflaya çıkıp güverteye geçti. Şoför de kendisiyle gelmekte ısrar etmişti. Yorgi onun silahlı olabileceğinden şüpheleniyordu. Herkes sıcaktan biraz kurtulma umuduyla güverteye çıkmıştı, ama bu öğleden sonra

Boğaz'da tek nefeslik bir hava bile yoktu. Başörtülü kadınlar elektrikli fanlarla serinlemeye çalışıyorlardı. Kısacık şortlu, boyundan bağlamalı bluzlu, pürüzsüz bacakları olan bir kız küpeşteye, kamyon şoförlerinin onu görebileceği bir yere yerleşti. Feribot, Sarayburnu'nu geçip Boğaz'dan Marmara Denizi'ne doğru ilerleyen devasa Rus gaz tankerinin gerisinde rotasını ve hızını ayarladı. Yorgi feribot kaptanının sürekli yaptığı görece hızların içgüdüsel hesaplamalarını takdir etmişti. Bilinçlilik, zekâ için bir gereklilik değildi. Köprülerden uzaklaşan büyük tanker hafif yelkenlerini çekmişti. Yorgi gözlerini siperleyip apartman büyüklüğündeki yelkenlerin kabarıp gerilmesini seyretti. Bir kilometre yukarıda iyi bir rüzgâr vardı. Güneyde kıtalar arasındaki yarığın genişlediği açık denizde gökyüzü uçurtma gibi yelkenlerle kararmıştı.

Ariana, İstanbul'dan ikinci tutuklama dalgası başladığında ayrılmıştı. Yorgi onunla birlikte bu sulardan geçmişti. Tepedeki martıları, sürünün simetrisini bozmadan sivri kanatlarını hafifçe oynatarak birbirlerinin etrafında süzülüp kaymalarını seyretmişti. Feribot o uzun mendireğin arkasından geçip Haydarpaşa İstasyonu'na girmişti. Jandarma kamyonetinin istasyonun Alman cephesinin önünde park ettiğini görmüş ve merdivenlerin başında tereddüt etmişti. Polisler duvara dayanmış sigara içiyorlardı. Polis bu planın bir parçası değildi.

"Benimle gelme," demişti Ariana. "Her şey iyi olacak." İzmir'e trenle gidip feribotla Pire Limanı'na geçecekti. Ege'de güvende olacaktı. Ariana dinlenen polislerin yanından geçerken Yorgi veda edercesine elini kaldırmıştı. Polisler başlarını bile kaldırmamıştı. Ariana dönüp bakmamıştı. Yorgi istasyona girdiğinden emin olana kadar onu seyretmişti. O kadar uzun süredir korkuyordu ki bu korku soluk almasının, yürümesinin, uyumasının, okumasının ve banyo yapmasının bir parçası olmuştu. Şu anda hissettiği şeyin kaybetme duygusu değil,

bu korkunun sonu olduğunu fark ediyordu. Kayıp daha sonra gelecek ve korkunç olacaktı.

Arama, mektup yazma, demişti Yorgi ona. Mektuplarının açıldığına, ev telefonunu dinleyen bir kulak olduğuna, üniversite telefonlarının rutin olarak dinlendiğine emindi, ama mülteci ağından bir haber gelmesini beklemişti. Ariana ölüm kadar mutlak bir şekilde ortadan kaybolmuştu.

Feribot Haydarpaşa'yı geçti. Artık trenler doğruca Boğaz'ın altındaki siyah, çürümüş çamurun altına daldıkları için burası Asya'ya kaçış yolu olmaktan çıkmıştı. Kaptan yanaşma yerine doğru manevra yaparken motorlar kükrüyordu. Araba Yorgi'yi Marmara sahili boyunca taşıyıp Fenerbahçe Stadyumu'nun büyük beton çanağının gölgesinin altından, birbirinden ayrı, kayıtsız apartman bloklarının arasından ve bir sırttan geçirip harika bir yere getirdi. Burada, Marmara Denizi'ne doğru inen bu dar vadide gizli bir yer vardı. Etekleri çirkin sahil şeridine ve Bursa ekspres yoluna dayanıyordu, ama tepesi yeşil bir görkemle sarılmıştı. Yorgi, Akdeniz meşesi ve kabukları soyulmuş ıhlamur ağaçlarının örtüsü altındaki duyusal, mercek biçimindeki Osmanlı çatılarını seçebiliyordu. Kasketli bir adam boyunun üç katı uzunluktaki demir kapıyı açtı. Ciddi takım elbiseli ikinci adam başını sallayıp ceptep kulaklığına parmağını dokundurdu. Yorgi kavisli yolda aynı şekilde rahat tavırlı, ceketleri düğmelenmemiş birkaç kibirli adam daha fark etti. Deniz tarafında, köşkler ve kasırlar bakımlı ormangülü ve açelyalar arasındaki vadiye doğru iniyordu. Bu serin yeşil kozanın içinde, sırtlara yerleşmiş olan küf lekeli, küp biçimindeki beyaz evlerden eser yoktu. Sedir ve Halep çamı kokuları klimalara sızıyordu.

Ev düş kırıklığı yaratmıştı. Çatı fazla düz, saçaklar fazla ağırdı; balkonlar öne doğru fazla yatıyor, klasik Osmanlı mimarisinin zahmetsiz uyumu aşırı vurgu yüzünden bozuluyordu. Önemsiz bir imparatorluk sarayının, imparatorluğun son dönemlerine has biçimde yeniden

yaratılmış hâliydi. Rakip kardeşlerin tahta çıkarken boğulmadığı daha kibar dönemlerde, kardeşleri tahta çıkarken önemsiz paşaların inzivaya çekildiği türden bir saraydı. Çağın sonlarında, bir iş adamı imparatorluğun güçlü olduğu daha parlak günlere duyduğu hasretle burayı yaptırmıştı.

Takım elbiseli bir kadın, bir çubukla Yorgi'nin kokusunun örneğini aldı, elindeki listede olup olmadığını kontrol etti, güvenlik kartını verip ana salona kadar ona eşlik etti. Her şey Avrupalı ucuz sanat eserleriydi; altın varaklı meyve ve yeşillikle kaplı insan boyunda altın aplikler, Fransız tarzında müşkülpesent mobilyalar. Melek yüzlü bebekler, melekler, Roma tanrıları ve Hıristiyan panteonunun önemsiz üyelerinin hepsi boyalı tavandaydı. Figür resmetme geleneği olmayan bir kültürde yapılması bekleneceği şekilde tasvir edilmişlerdi.

Üst kattaki salon Versailles Aynalar Sarayı'nın minyatürüydü. Ayna çerçevelerinin yaldızları ve camları gümüşün oksitlendiği yerlerde kararıp dökülmüştü. Ucuzdu. Garson, Yorgi'ye kahve ve birkaç küp şeker sundu. Salon iyi takım elbiseli erkek gruplarıyla doluydu. Birbirlerini her hafta görüyorlarmış gibi rahat ve aşina bir şekilde konuşuyor, kahve ve baklavalarını büyük bir rahatlıkla dengeliyorlardı. Yorgi etraflarında dolaşırken, dirsekleri yağlı ceketi, fazla dar gelen iyi gömleğiyle kendini yaşlı, şişman ve mahcup hissediyordu.

Kendine güvenli adamların etrafında tek başına dolaşan başka biri daha dikkatini çekti. Gri takım elbisesi alışveriş merkezinden alınmışa benziyordu, gömleğinin yakası rahatsızdı ve manşetleri ceketinin kollarına takılmıştı. Kendisi gibi sosyalleşme sıkıntısı çeken birini tanıyarak, çalıları ve kulübeleriyle bahçeye bakan derin cumbada Yorgi'nin yanında dikildi. Boğazdan ayrılan gemilerin yelkenleri, göçmen kuş sürüsü gibi gökyüzünü dolduruyordu.

"Parmaklarımı silebileceğim bir şey olsa çok iyi olurdu," dedi adam.

"Kapının yanında peçete vardı sanırım," dedi Yorgi.

"Yapış yapış tokalaşma için özür dilemek istemiştim," dedi adam. Yirmili yaşların sonlarında, güzelce düzeltilmiş hafif sakallı biriydi. Parlak hayvani gözleri, çok güneş görmüş kahverengi yüzü vardı. Tokalaşması yapışkan, ama sertti; açık hava sporlarına düşkün birininki gibi. "Emrah Beşkardeş."

"Yorgi Ferentinu."

"Adınızı daha önce duyduğumu söylesem yalan söylemiş olurum."

"Ah, kimse adımı duymamıştır. Uzun süredir duyulmuyor."

"Emin olun benimkini de kimse duymamıştır."

"Ne konuda çalışıyorsunuz?"

"Zooloğum." Yorgi bir başkasının uzmanlık alanıyla alay edecek biri değildi. Öğrenilen her şey onu ilgilendirirdi. Disiplinlerin arasındaki eklem yerlerinden gerçek bilgelik sızardı. "Hayvan popülasyonlarında işaretlerin nasıl iletildiği konusunda uzmanlaştım."

Yorgi kaşlarını kaldırdı. Entelektüel merakın göstergelerini gözden kaçırmamıştı. "Bunun ne kadar faydalı olabileceğini anlıyorum."

"Doğrusu, nasıl bir katkım olacağından emin değilim," dedi Emrah Beşkardeş. "Ama parası iyi. Sormamın bir sakıncası var mı?"

"Kesinlikle hayır, yok. Ben... ben ekonomistim... ekonomisttim. Deneysel ekonomist. Birkaç yıldır uzak kaldım."

Ani bir çınlama sesi, bu üst seviyeli sohbeti böldü. Zarif bir altın kaplama saatin çanı değil, takım elbiseli bir adamın kaşığını kahve tabağının kenarına vurması.

"Bayanlar, baylar, lütfen beni takip edin."

"Sanırım vatan için görevimizi yapsak iyi olur," dedi Beşkardeş. Nano solunum ailetinin ucunu hızla ve gizlice burnuna sokup kısa bir an için püskürttü. Minik şişeyi Yorgi'ye de uzattı. Yorgi reddetti. Teknoloji dünyanın etrafında vals yaparken, görgü kurallarının ceketini iliklemesi onu her zaman büyülerdi.

Bu küçük sarayı inşa eden tüccar parasını dış görünüşe harcamıştı. Evin arkasındaki gösterişsiz salon, sade sıvası, çatlak pervazları, eskimiş altın renginden mide bulandırıcı hardal rengine dönen, dökülmüş boyasıyla neredeyse derbeder bir görüntü içindeydi. Pencereler depolara ve garaja, güneş enerjisi sistemine ve üzerine inşa edilmiş sırtlardan bu saklı vadiye inen elektrik kablolarına bakıyordu. Organizatörler masaları "u" şeklinde dizmiş, açık taraftaki duvara eski moda, akıllı ekran yerleştirilmişti. Ceptep'ler burada çekmiyordu; buradan götürecek bir şey yoktu. Masada iki tip su vardı, ama not defteri ya da kalem yoktu. Emrah Beşkardeş kendi yerinde bulunan, çocukların kullandığı türden sihirli yazı tahtasına bir ev resmi çizdi, sonra da belirgin bir zevkle sildi.

Delegeler yerlerine oturdu. Yorgi adamların ana salonda oluşturdukları aynı sosyal grupla birlikte oturduklarını fark etti. Yalnızca üç kadın vardı. Uzun boylu, zayıf, elleri imkânsız derecede uzun olan bir adam, aceleyle çifte kapıdan geçip masaların açık tarafında yerini alırken Yorgi iki şey hissetti. İkisi de birbirine bağlı ve bir daha hissetmeyi asla beklemediği iki duygu. Biri karnının altında bir kasılmaydı; uzun zaman önce oraya gömülmüş olan kaslar bir tehdide karşı vücudu koruma görevlerini hâlâ hatırlıyorlardı. Diğer duyguysa kasıklarındaki yavaş, iğneleyici kasılmaydı. Yorgi bu adamı tanıyordu. Onu en son bu şekilde yerleştirilmiş, kabarcıklı ve normal su şişelerinin konduğu masaların karşısında, kendisini emekliliğe zorlayan toplantıda görmüştü. Profesör Ogün Saltuk. Yorgi'nin ebedi düşmanı.

Yıllar sana benden daha nazik davranmış, diye düşündü Yorgi, Profesör Saltuk'un odayı yavaşça taramasını izlerken. *Sıska genç adamlardık, işte ve teoride dayanıklı adamlar. Saçların gitmiş, ama hepsini tamamen tıraş ederek akıllılık etmişsin. Sakalında hâlâ biraz siyah var.*

"Bayanlar ve baylar," dedi Profesör Saltuk. "Bugün buraya Kadıköy Grubu'nun açılış toplantısına geldiğiniz için hepinize çok teşekkür ederim. Bütün bunlar biraz James Bond filmlerini andırdığı için özür dilerim, ama bu tür –bunun gibi deneysel– girişimlerin kapalı kapılar ardında, gizlice yapılması gerekiyor. Bazılarınız çok kısa bir süre önce haber verilmesine rağmen, oldukça uzaklardan geldiniz. Umarım otelleriniz rahattır. Fatura konusunu halledeceğimiz konusunda kuşkunuz olmasın. Şimdi, kendimi tanıtayım: Ben İstanbul Üniversitesi Ekonomi Fakültesi'nden Ogün Saltuk." Bir yudum su içmek için durdu. Emrah Beşkardeş sihirli tahtasına kertenkele çiziyordu. Saltuk devam etti. "Çeşitli disiplinlerden titizlikle seçildik: Deneysel ekonomi, madde fiziği, epidemiyoloji alanlarından kişiler, politik ve ekonomik analistler, tarihçiler, psikocoğrafyacılar, hatta bilim-kurgu yazarımız bile var." Zarif görünmeyi başaran, sakalı kırlaşmakta olan tıknaz, orta yaşlı bir adama selam verdi.

"Zoologlar," dedi Beşkardeş kertenkeleyi silerek.

"Pek çok farklı disiplin ve arka plan var; ortak noktanız olup olmadığını merak ediyorsunuzdur. Bu büyük ülkeyi sevmek diyecek kadar münasebetsiz değilim, ama hepimizin bu ülkeyi umursadığını söyleyeceğim. Hem de çok umursuyoruz. Her birimiz kendi tarzımızda bu büyük ülke için derinden endişeleniyoruz; bu ülkenin geçmişi, şimdisi ve evet, geleceği için endişeleniyoruz. Sadakat duyduğumuz diğer politik kimliklerimiz ne olursa olsun, hepimiz öncelikle iyi ve ilgili Türkiye vatandaşlarıyız.

"Beş bin yıllık medeniyetimiz boyunca tarihimiz çoğu kez coğrafyanın en büyük yardımcısı oldu. Kuzey Kutbu ile Ekvator'un tam ortasında bulunuyoruz. Bereketli Hilal ve Avrupa arasında, Orta Asya ile Akdeniz dünyası ve onun ötesinde Atlantik arasında bir kapıyız. Bu topraklardan halklar ve imparatorluklar gelip geçti. Bugün bile Avrupa'nın gaz ihtiyacının yüzde altmışı Boğaz'dan veya borular yo-

luyla ayaklarımızın altından geçiyor. Her zaman dünyanın merkezi olduk. Ama bu güzel yerimiz, doğası gereği tarihsel düşmanlarla çevrili; kuzeyde Rusya, güneyde Araplar; doğuda İran ve batıda Kızıl Elma'nın kendisi, Avrupa."

Kızıl Elma; Osmanlı emperyalizmi miti. Fatih Sultan Mehmet, Avrupa kalesinin surlarından Konstantinopolis'e baktığında, Kızıl Elma, Hipodrom'daki Jüstinyen heykelinin avucundaki altın küreydi; Roma'nın güç ve ihtirasının sembolü. Mehmet, yıkılan Hipodrom'dan, ölmekte olan Bizans'ın çürüyen caddelerinden geçmiş ve Kızıl Elma, Roma'nın kendisi hâline gelmişti. Kızıl Elma gerçeği, onun her zaman ulaşılmaz şekilde kalacak olmasıydı, çünkü bu batıya yönelen ruhtu, batan güneşin kendisiydi.

"Şimdi kendimizi Arap petrolü, Rus gazı ve İran radyasyonu arasında buluyor ve Kızıl Elma'yı almanın tek yolunun ona katılmak olduğunu görüyoruz."

Bu çok kötü bir konuşma, diye düşündü Yorgi. *Böyle bir konuşma üniversite öğrencilerinin zekâlarına bile hakarettir.*

"Bu grup, Ankara'daki Hacettepe Grubu'yla paralel çalışacak, resmî olmayan danışma grubu olarak toplandı. Bir süredir MİT'le saf bir gerçekdışı grup fikri üzerinde duruyoruz, ama şartlar bizi zorladı. Bildiğiniz gibi dün Beyoğlu'ndaki bir tramvayda bomba patladı. Elimizde, MİT'in genel güvenlik seviyesini kırmızıya çıkarmasını gerektiren ilave bilgiler var. Bu bilginin ne olduğunu size söylemeyeceğim; grubun arkasındaki fikir bu. Çalışmamı duymuş olabilirsiniz; bir kitap yayınladım... *Great Leap Forward: How Ignorance Really is Bliss?*[3] Duymadınız mı? İngilizce yayınlanan bir kitaptı... Neyse, tezim, minimal bilgiyle çalışan zekânın, yönlendirilmiş düşünmeyle yapılabilenden çok daha ileriye sezgisel sıçramalar yapabileceği şeklindeydi."

3 *Büyük Sıçrama: Cehalet Nasıl Aslında Mutluluktur?(ç. n.)*

Bu teoriyi biliyorum, diye düşündü Yorgi Ferentinu. *Hem de çok iyi biliyorum. Ve sen de ikinci kısmını, yani bu yaratıcı Büyük Sıçrama için gerekli olan şeyin, hiçbir bilginin diğerine baskın olmadığı, yeterli, zengin ve birbirinden farklı bilgi ortamı olduğunu aynı şekilde çok iyi öğrendin. Mükemmel bilgi değil, o ekonomik bir yalan, ama dengeli bir çevre gerektiğini öğrendin.*

"Türkiye'deki çok farklı ve orijinal düşünürlerden oluşan bir grup topladık. Ağımızı çok geniş bir alana attık; eklektik olmak istiyoruz. Minimal bilgiyle çalışan bu farklı grubun, Hacettepe Grubu'nun hiç ulaşamayacağı anlayış ve sezgilere ulaşabileceğine inanıyorum. Burada düşünmeye izin veriliyor; her şeye izin veriliyor. Söyleyeceğim tek şey, oturumlarda kendi güçlerinize bel bağlamayın. Kendinizi oynamaya, sürprizlere açık bırakın.

"En azından bugün zihinsel bir yük kaldırmanızı istemediğimizi bilmek sizi rahatlatacaktır. Bu tanışma seansı; birbirimizi ve farklı çalışma alanlarınızı tanımak için bir fırsat. Buradan aceleyle kaçmamanızı, kalıp sohbet etmenizi tavsiye ederim. Hükümetin hesabından yiyip içiyoruz." Yaşlı akademisyenlerden küçük, ama takdir dolu gülüşmeler duyuldu. "Bu hafta boyunca dört seansımız olacak. Size belge ya da not veremeyeceğimi anlayışla karşılayın, ama sizi tek bir düşünceyle bırakmak istiyorum. Onunla oynayın, evirip çevirin, zihninizde yuvarlayın." Saltuk parmaklarıyla bir televizyon sunucusunun hareketlerini yapıyordu. Dişlerini de beyazlattırmıştı. Yorgi şimdi dişlerinin mükemmel şekilde kapandığını fark etti. Birbirine tak diye oturan dişler yanlış ve belirsiz bir biçimde ürkütücüydü. Yorgi kendi dişlerini sıktığını fark etti. "Kendinizi sansürlemeyin, korkmayın. Tek sözcük veriyorum: Gaz."

Özer'in borsa katında ziller çalıyordu. Yapay zekâlar, kanatlarını kapatan kelebekler gibi Adnan'ın etrafında kapanmıştı. Borsa kapanıyordu. Kâr ödemelerinden sonra çeyrek milyon. Adnan, Iron Condor'u kullanıyordu, yirmi dört saat teslimat piyasasındaki ticaret seçenekleri. Turkuaz'ın ön oyununun bir parçasıydı bu. Ona ait sıcak İran gazının değerini maksimuma çıkarmak için borsayı gizlice dürtüyordu. Adnan seçenekleri olmasına bayılırdı; kısa süreli borsanın hızlı para getiren cesareti, borsa fiyatı işlem fiyatının etrafında dönüp dururken dakika dakika değişen zarara karşı önlem alma stratejileri. Borsa hareketlerini önceden kestiren Adnan'ın stratejileri sürekli değişirdi. Bu gazla ilgili bir şey değildi. Hiçbir zaman gazla, karbon kredileriyle, portakallarla ilgili olmamıştı. Materyal önemli değildi. Önemli olan işti. Anlaşmalar, sözleşmeler. Soğan üzerinde vadeli işlemler piyasası bile vardı. Borsa sürekli hareket hâlindeki para demekti. Borsa sürekli bir keyifti.

Adnan, ilk Audi'si ve ısmarlama takım elbisesiyle Kaş'a ilk geri dönüşünde rıhtımdaki balıkçılar, bar ve restoran sahipleri onunla alay etmiş, ona laf atmıştı, ama bu iğnelemelerin ve alaylı sözlerin ardında Kaş'tan çıkılabileceğinin, İstanbul'a kadar gidilebileceğinin, para kazanılabileceğinin farkındalığı yatıyordu.

Nasıl para kazandığını kimse anlamıyordu. "Sahibi olmadığın şeyleri satıyorsun, böylece fiyatı düştüğünde daha ucuza tekrar satın alıyorsun?" demişti Adnan'ın babası. "Bu ne kadar doğru?" İskeleye sıkıca bağlı teknedeydiler. Bir gün Adnan cesaret gösterip güneşin göz aldığı, Akdeniz'in turkuaz sularına çıkabilirdi. Ama bugün değil. "Hızlı satış," demişti Adnan. "Bahislerini korumakla ilgili bir şey." Adnan vadeli işlemleri, seçenekleri ve her gün bütün gezegenin ekonomik çıktısının on katı değerinde sözleşmenin el değiştirdiğini anlatmaya çalıştığında babası başını iki yana sallayıp ellerini açmıştı.

"Bana öyle geliyor ki bize ihtiyacınız yok," demişti Adnan'ın babası. "Bankalar, fonlar ve Özer gibi şirketler; sizin ihtiyacınız olan

tek şey sözleşmeleriniz ve ticaretiniz. Gerçek ekonomiye ihtiyacınız yok. Gerçek ekonomi size ayak bağı oluyor."

"Bizimki yalnızca alım satım, baba."

"Ah, biliyorum, biliyorum. Yine de sorduklarında insanlara oğlumun gerçekte ne yaptığını söyleyebilmeyi isterdim."

Adnan kırmızı ceketini çıkarıp geçerken kıdemsiz kâtiplerinden birine fırlattı. Terden sırılsıklam olmuştu. Bazen terlerken ne kadar sıvı kaybettiğini hesaplamaya çalışıyordu. En azından bir futbol maçında olacağı kadar; belki de daha fazla. Onlar yalnızca doksan dakika oynuyordu, üstelik ara da vardı. Şort giyebiliyorlardı. Adnan neredeyse sürekli susuzdu. Gözünün ucundaki küçük parıltı, belli belirsiz sinirlilik hoşuna gidiyordu. Nanoyla her şey iyi gidiyordu ve içtiği ilk içki yumruk gibi çarpıyordu.

Camın arkasındaki bölmelerde Kemal başını kaldırdı. Adnan'a kaşlarını çatarak bakıp yüzünü garip bir biçimde buruşturdu.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu Kemal.

"Toplantım var."

"Kiminle? Kiminle görüşeceksin?"

Adnan öpücük yakınlığına gelene kadar eğildi. "Kurtarıcıyla."

"O görüşmenin gece olacağını sanıyordum."

"Bu gece zaten, saat yedide çok güzel bir sürat teknesi bizi alıp Adalar'a götürecek. Bu arada ben terzimden İstanbul'un en güzel gömleğini alıp berberimde bir saat geçireceğim, çünkü bir öğrenci gibi görünmek istemiyorum ve burnumun içi bir köpeğin kıçı kadar kıllı. Ve belki Ayşe'ye de gümüş bir şey alırım, çünkü gümüşü çok sever ve gümüş taktığında ateşli görünüyor. Ben bütün bunları yapana kadar tekneye binme saati gelmiş olur."

"Yani bu öğleden sonra işe bakmıyorsun." Kemal alt dudağını ısırdı. Son zamanlarda bunu çok sık yapıyordu, ama Kemal her zaman

gergin bir tipti. Her zamankinden daha yüksek dozda nano alıyordu. Kebap Peygamberi'nde en sinirli oydu; makineli tüfekle cinnet geçirerek sağa sola ateş eden patlak gözlü savaş filmi piyadesi: Twitchor: Gergin Ultralord.

"Bugün olmaz." Hesaplar ödenirken orada olmak Adnan için profesyonel bir onur meselesiydi. Sarıoğlular her zaman ödeme yapardı. "Bu yüzden eğer gömmeniz gereken küçük cesetler varsa bugün bunu yapmak için güzel bir gün." Kemal'in sırtına sert bir şaplak indirdi. Adamın neredeyse kemikleri tıkırdadı.

"Gidip o Kurtarıcı'yı bir güzel becer," dedi Kemal, ama esprisi gözdeki bir kum tanesi kadar rahatsız ediciydi.

"Kesinlikle yapacağım. Sizi ararım." Adnan, Kemal'in, aslında bütün ortaklarının güvenilirliği konusunda ilk kez şüpheye düşmüyordu. Turkuaz'ın bütün ayrıntılarını düşünmüştü; paravan şirketleri, mali enstrümanları, gizli borsa manipülasyonlarını ve zarar önleme stratejilerini; kaçış stratejisi hariç her şeyi.

~

Büyük Teyze Sezen o kadar uzun süre balkonda yaşamıştı ki mimarinin bir parçası olmuştu. Yatağını aile odasından ne zaman çıkarıp Türk bayrağı asılı küçük, demir balkona koyduğunu kimse hatırlamıyordu. Ama Gültaşlı erkeklerinin en az iki kuşağından, kaynak makineleri ve elektrikli aletlere eli yatkın olanlar gerekli uzatmaları, paravanları, eklentileri ve çatıyı koymuş, böylece Büyük Teyze Sezen'in balkonu, bir örümcek gibi birincisine tutunan ikinci bir daire hâline gelmişti. Yaz ve kış orada bulunabilirdi. İçeride uyumanın ciğerleri için kötü olduğuna inanıyordu. Büyük Teyze Sezen otuz yıldır nezle olmadığını iddia ediyordu. Ve Bakırköy'ün altından akışını, inişe geçen uçak-

ları seyredebiliyordu. Uçakları özellikle seviyordu, çünkü hiç uçağa binmemişti ve binmeyecekti. Onları vahşi hayatın, kuş biliminin bir dalıymış gibi seyrediyordu.

O aslan gibi bir kadındı. Varlığı binanın dışından bile daireyi dolduruyordu. İri yarı, taşralıydı. Hayvan kılı kalınlığındaki kır saçları her gün evdeki kadınlar tarafından taranıp biçimlendirilirdi. Çok az konuşurdu; çok az şeye ihtiyaç duyardı. Gözleri parlak, nüfuz ediciydi; her şeyi görür, daha fazlasını anlardı. Hâlâ zorlukla okuyabiliyor, dünya ona dağınık, kavgacı, gittikçe genişleyen ailesi ve özellikle de şimdi güneş paneline bağlandıktan sonra iyice hayranı olduğu radyosu tarafından iletiliyordu. Televizyon için zamanı yoktu. Kendisi gerçek hayatta bir pembe dizi ailesinin annesiydi. Evrensel olarak hayranlık görürdü.

Küçük Teyze Kevser, onun veziriydi. Danışır, iletir ve emrederdi. Büyük Teyze Sezen'in isteklerini yorumlardı. Fetvalar verirdi. Büyük Teyze Sezen seviyorsa helaldi, On Numara'ydı, en büyük otorite tarafından onaylanmıştı. Eğer Büyük Teyze Sezen sevmezse haramdı, yasaktı, temyiz olasılığı yoktu. Küçük Teyze Kevser genellikle Büyük Teyze Sezen'in canını önemsiz şeylerle sıkmaya tenezzül etmezdi; gereken tek şey, Kevser'in aile reisi kadına dair uzun ve derin bilgisine dayanarak onun onaylayacağını ya da onaylamayacağını bilmesiydi. Küçük Teyze Kevser incecik, belirsiz bir orta yaşta, kısa saçlı, kare gözlüklü, sürekli gergin enerjiyle huzursuz bir kadındı. Bir koltuk ya da divanda asla rahat görünmezdi. Hiç evlenmemişti, evlenmesi de beklenmemişti. O Vezir ve Bekçi'ydi.

"Arabamı kaçırdı," dedi Leyla Gültaşlı.

Yaşar parmağını kaldırdı. Küçük Teyze Kevser aile meclisinde parlamento usullerini uygulamakta ısrar ederdi. Büyük Teyze Sezen uygun bir düzeni onaylardı.

"Bilginiz olsun diye söylüyorum. O araba Ceylan-Besarani'nindi."

"Demek istediğim, bu işi yeni kurulan bir nanoteknoloji şirketi için para bulma stratejisi geliştirmek için kabul ettim," dedi Leyla. "Kimse bana şirket arabalarını rehin alan haydutlardan ya da nano satıcısı olan ve bir sürü borçla ortadan kaybolan akrabalardan ya da bir aile yadigârının yarısını kredi belgesi olarak kullanmaktan bahsetmedi."

Gültaşlı/Ceylanlar ona baktı. Meclis, Küçük Teyze Kevser, Büyük Dayı Cengiz, evde yaşayan Kuzen Deniz, Betül teyze, Yaşar ve balkondaki Büyük Teyze Sezen ile küçük bir kuş gibi cıvıldayan radyodan oluşuyordu.

"Ben bir profesyonelim, biraz profesyonel saygı bekliyorum."

Masanın etrafında bir sessizlik oldu. Honda motoru, motorspor dergilerinin üstünde hareketsiz duruyordu.

"Birisi bana neler olduğunu söylemeden hiçbir şey yapmıyorum."

Betül teyze sessizliği bozdu. O ailenin şecerecisiydi.

"Mehmet Ali, ailenin Yazıcıoğlu tarafında bulunuyor, büyük büyükbabası Mehmet Paşa aynı zamanda senin ve Yaşar'ın da büyük-büyükbabası, bu yüzden hepiniz ikinci dereceden kuzensiniz. Mehmet Paşa, Büyük Teyze Sezen'in babası, en büyük oğlu Hüseyin on iki yıl önce ölene kadar ailenin bu dalının başıydı –zamansız vefat etti, rahmetli–; üçüncü oğlu Mustafa Ali senin büyükbaban, 1940'larda otobüs şoförlüğü yapıyordu ve Demreli Özuslu ailesinin kızıyla evlendi. En küçük kızı Fazilet'se 1973'te Orhan Ceylan'la evlendi ve Zeytinburnu'nda ailenin bu dalını kurdu. Bu yüzden hepiniz akrabasınız."

Önce aile, daima aile. Leyla, Demre'den otobüse bindiğinden beri İstanbul'a kaçışına, yalnızca geçici olduğu kabul edildiği için izin verildiğinden korkmuştu. Bir gün annesi düşecek, babası hafif bir felç geçirecekti. İstanbul'da ceptep'i çalacak, akrabalık çağrısı yapılacak ve hayatının geri kalanını babasını kaşık kaşık besleyerek, annesinin basamakları çıkıp inmesine yardım ederek geçirecekti. Ağabeyleri

yüksek eve ekstra kat çıkacak, Leyla kendi banyosu, kendi mutfağı ve dalgalar gibi uzanan plastik çatıların üstünden ulaşılamaz denize bakacağı küçük balkonuyla rahat edecekti. Ancak özgür olamayacaktı. Demreli kadınların özgürlüğü olmazdı. Sorumlulukları olurdu. Kariyer mi? Bir kadın kariyeri neden isterdi ki? Kadınların kariyeri olmazdı, bu doğaya aykırıydı. Genç bir kızken Leyla'nın kariyerinin bakıcılıktan ibaret olacağı açıkça ima edilmişti. Ablalarının kocaları ve bebekleri olacaktı.

Kardeşi Rabia'nın on ikinci doğum günü için Leyla ona harika ama harika bir hediye almıştı; internette gördüğü ve içini hayretle dolduran bir şey: Sihir! Gökyüzü! Fener! Hava kararırken herkes yeni katın düz çatısına çıkmıştı –Aziz yeni evlenenlerin katını henüz bitirmişti– ve babası benzinle ıslattığı bir parça pamuğu yakmıştı. Parlak dokulu kâğıt balonun etrafında daire olup onu tutarken bu zayıf şeyin ateş alıp rüzgârda savrulmak dışında bir şey yapacağından şüpheliydiler. Sonra harika, harika bir şekilde babası onu bırakmış ve balon betona doğru hoplamış, sonra havalanıp hızla yükselmiş ve mavi bulutlarla kaplanmış mor gökyüzüne doğru giden bir ışık küresi olmuştu: Sihir! Gökyüzü! Fener! Gittikçe yükselmiş, sonunda dağlardan gelen bir rüzgâr onu yakalayıp en yüksek Rus otellerinden birinin tepesine uçurup karanlık denize taşımıştı.

Bir daha, bir daha! diye bağırmıştı Rabia ve geri kalan dörtlüyü de teker teker havaya uçurmuşlardı, ama sihir yalnızca ilkinde işe yaramıştı. Leyla bulutların arasındaki minik parıltıyı görebilmek için bakarken şöyle düşünüyordu: *Ben de böyle olacağım. O kadar yükselecek ve parlayacağım ki, beni bir daha Demre'nin domates tarlalarına çekemeyecekler.*

Ama aile çekiyor, aile bağlıyor, aile tutuyordu ve eğer Gültaşlı ailesinin oturma odasındaki bu görüşmeyi talep ettiyse, bunun nedeni kısmen Mehmet Ali'nin ailesi ve Kur'an sözleşmesi hakkında her şeyin

ona söylenmemiş olmasıydı. Kısmen de onu çantada keklik sanmamaları ve ailenin hakkı olduğunu sandıkları imtiyazları kullanmaya kalkmamalarını söylemek içindi. Bugün burada profesyonel pazarlama danışmanı Leyla Gültaşlı olarak bulunuyordu, burnunu kitaplardan kaldırmayan Küçük Domates olarak değil. *Beni ciddiye alın.*

Büyük Dayı Cengiz ailenin en yaşlı erkeğiydi ve kadınların evin ve ailenin içindeki dünyasını yönettikleri gibi o da dışarıdaki işleri yönetiyordu.

"Her zaman bela olmuştu, doğduğu gün ve saatten itibaren. Babası kamyon şoförüydü, bu yüzden hiçbir zaman çocuğu terbiye etmek için orada olmamıştı. Sonra on üç yaşına geldiğinde, annesi kalkıp kız kardeşini aldı ve çekip gitti. Bu ülkenin problemi bu; kimse bir şeye bağlı kalmıyor. En ufak bir zorluk veya güçlük olduğunda ya da bir sıkıntıyla karşılaştıklarında çekip gidiyorlar. İşler zorlaşınca, zorlu olan işe koyulur. Babası ona bakamadı. Kamyonda onca saat çalışırken bu mümkün değildi. Ben o sırada amcası Aziz Yazıcıoğlu'yla yedek parça dükkânında çalışıyordum. Çocuk için boş yeri yoktu, bu yüzden bana geldi. Semih evlendikten sonra evimde yer açılmıştı, bu yüzden onu ben aldım. Hayatımın hatasıydı. Polis sürekli kapımdaydı. Askere gidene kadar ona baktım. Askerde aklının biraz başına geleceğini düşünüyordum. Başına bir şey gelmiş olmalıydı ki askerden döner dönmez kendi evine çıktı. Altı ay boyunca hiçbirimiz onu görmedik; ta ki üzerinde çok gösterişli bir takım elbise, altında spor bir araba ve kolunda bir Nataşa'yla gelene kadar. Altı ay içinde herkesten ve kendi karısından para tırtıklamaktan, tomarla paraya geçmişti. Bunu alın teriyle yapmak mümkün değil."

"Bu ne kadar önce oldu?" diye sordu Leyla.

"Üç yıl."

"Böyle birdenbire bu kadar parayı nereden bulduğunu soran olmadı mı?"

"Biraz ticaret, biraz emlakçılık, göçmen işçi anlaşmaları. AB'ye girdikten sonra gösterişli her piç bu lafı söylüyordu," diye homurdandı Cengiz dayı.

Küçük Teyze Kevser boğazını temizledi. Büyük Teyze Sezen küfürlü konuşmayı onaylamazdı. Leyla, Cengiz Gültaşlı'nın kendi oturma odasında aptal gibi görünmesine neden oluyordu. Bir sonraki sorusunu engellemişti: *Ve siz de buna inandınız mı?* Ama sormak zorundaydı, onun aptal gibi görünmesine neden olmuştu.

"Kredi için bu adama gitmek kimin fikriydi?"

"Bankaların hiçbiri yüzümüze bakmaz," dedi Yaşar.

"Ya Aso? Onun bağlantıları ya da yardım edebilecek akrabaları yok muydu?"

"İleri ve yeni gelişen teknolojiler için Kürtlere ait bölgesel geliştirme fonları var. Sorun Diyarbakır'da olmaları."

"Güneydoğu'ya gitmek istemediğiniz için bölgesel bir fona başvurmadığınızı mı söylüyorsun?"

"Ben bir Kürt'le çalışıyorum. İş ortağım Kürt. Ve dahası o benim arkadaşım. Demek istediğim, alt yapıları olmadığı için başvurmadık. İstanbul bir nano kent, Ankara nano kent, Diyarbakır bir... kent."

"Kararı ben verdim," dedi Cengiz dayı. "Kimse çocukların yüzüne bakmıyordu. Ya olanaksız depozitler ya şirketin çok büyük bir bölümünü istiyorlar ya da inanılmaz faiz oranları uyguluyorlardı. Aileninse faiz oranları iyiydi ve para kazandıklarında yüzde ellilik payı geri alabilme seçenekleri vardı. Böyle durumlarda önce aileye gidilir."

"O zamanlar insan kaçakçılığı yapıyordu," dedi Yaşar. "İşçi kaçırıyordu."

"Eh, şimdi nano işi yapıyor," dedi Leyla. "Mutfak, plastik şişelerle doluydu. Arabayı alan adamın kim olduğu konusunda bir fikri olan var mı? Hani şu Mehmet Ali'nin borçlu olduğu adam? Aile içinde

soruşturabilir miyiz? Fikri olan birileri olmalı. Bu çok önemli. Beni izleyeceğini söyledi. Eğer beni izleyecekse herkesi izleyecek demektir. Beni çok korkuttu."

Masadaki adamlar homurdandı.

"Peki, Mehmet Ali hakkında bir şey bilen var mı? Tek bildiğim ikinci kuşaktan kuzenim Mehmet Ali'nin elindeki Kur'an'ın yarısının ona şirketin de yarısını kazandırdığı: Kur'an'ı bul. Ben Kur'an-ı Kerim'i mi arıyorum, yoksa adamı mı? Hayatta mı, ölü mü, İstanbul'da mı, Türkiye'de mi?"

"Hayatta," dedi Betül Teyze. "Olmasa bilirdim. Bu bir yetenek."

"O zaman bana yardım edin. Bu işi aile arasında tutmak istediniz, o hâlde ailenin bana yardım etmesi gerekiyor."

"Sana yardım edeceğiz," dedi Küçük Teyze Kevser. "Biz senin aileniz, seni hep destekleyeceğiz."

Balkondan Büyük Teyze Sezen'in kutsal kitabın kendisi gibi gelen sesi duyuldu: "Kur'an bütün olmak istiyor."

~

Hiç şüphesiz, Galata Köprüsü'ndeki en iyi ayakkabıları Ayşe Erkoç giyiyordu. Gerçi bunu ondan başka fark eden de yoktu; tramvaylar fazla aralıksız; trafik fazla yoğun ve maskulen; turistler, manzaraları ve harikalarıyla İstanbul'un, altın rengi günbatımıyla birdenbire yanı başlarında yayılmasından dolayı fazla şaşkın; yayalar eve gitmeye fazla hevesli; alt geçitler ve tünellerdeki nano pazarlarından, köprünün Beyoğlu ucundaki silah dükkânlarından gizlice çıkan ergenler fazla paranoid ve meramını anlatamayacak durumda; yankesiciler, hırsızlar ve çakma ayakkabı boyacıları da dolap çevirmekle fazlaca meşgul olduğu için kimse yanlarından geçen bir çift ayakkabıyı fark

etmemişti. Korkuluklara yaslanan adam ve az sayıdaki kadınlara gelince; misinaları havada kedi bıyığı gibi parlarken, Mehdi'ye ait bile olsa hiçbir ayakkabı dikkatlerini dağıtamazdı. Ayşe bir an için bu yüzlerce oltanın kürek, köprünün de balıkçı kadırgası olduğunu, dubalar üzerinde duran köprü açılırken fora edip Balatkarabaş'a doğru süzüldüğünü, büyük maceralara atılmak için Haliç'te bekleyen bir *dromon* olduğunu hayal etti. Taburelerin ve yakalanan balıkların, yemlerin, kurtçukların, uskumru kafalarının durduğu plastik kovaların arasında iyi ayakkabılar için bir sürü tuzak vardı. Ama Ayşe bunların arasından hafifçe ve çabucak geçiverdi. Tanrım, bu ayakkabılar gerçekten iyiydi.

"Bu elbise ne için, tatlım?" diye sormuştu annesi, Ayşe çocukluğunun müzesinde bir kez daha soyunup giyinirken.

"Dün gece söyledim ya," demişti Ayşe ayakkabılarını giyerken.

"Dün gece burada mıydın?" Ayşe, Fatma Karakoç'un çalışkan kız Güneş'e doğru baktığını, onun da başını salladığını görmüştü. "Ah, evet. Elbette buradaydın. Güzel elbise. Yeni mi?"

"Ferit Adataş'la Adalar'da yemek yiyeceğiz. O bir yatırımcı, çok zengin. Multimilyoner. Böyle iyi miyim?"

"Multimilyoner için iyisin," demişti Fatma. Ayşe dudaklarına hafif bir öpücük kondurmuş, geride molekül inceliğinde ruj izi bırakmıştı. Fatma, "Ah hayır, tatlım, olmaz, ayakkabıların," diye seslenmişti giden kızının arkasından. "Kırmızı, bir hanımefendiye uygun bir renk değildir."

Kırmızı ayakkabılar. Kırmızı denen adam. *Mutlaka görürsün,* demişti Selma Özgün. Kırmızı balıkçı, Balla Mumyalanmış Adam Ustası, baştan aşağıya lakabına uygun giyinmişti. Kırmızı ve altın rengi Galatasaray beyzbol şapkası, köprüde sıkışıp kalan sıcağa rağmen fermuarı boğazına kadar çekili kırmızı ceket, kıçı ve dizleri sarkmış kırmızı eşofman altı. Yalnızca ayakkabıları uymuyordu; bantları ve

delikleri bozuk sahte Converse All-Stars, standart kot mavisiydi. *Kırmızı olanları da var bunların*, diye düşündü Ayşe. Adam Eminönü tarafındaki merdivenlerin kenarında, elinde sigarayla korkuluklara yaslanmıştı. Bakışları, misinasının, Haliç'in Boğaz'a açıldığı yerin, yolcu gemilerinin, Asya'nın ötesine geçiyordu. Kovasında hiçbir şey yoktu. Olmasına gerek yoktu. Ayşe, Galata Köprüsü'nden defalarca geçmesine rağmen ölçülü, yaşlı renklerdeki arkadaşlarının arasında o kadar göze çarpan kırmızılar içindeki bu adamı nasıl fark etmediğini merak ediyordu. Kaç kez başını kaldırıp bakamayacak kadar hızlı, meşgul, dalgınca geçmişti buradan? Kırmızının görünmezliği. Rengi görüyordunuz, ama adamı değil.

Ayşe korkulukta, balıkçının yanında kendine bir yer buldu. Aşağıdaki restoranlardan mangalda balık kokusu geliyordu.

"Daha şans gülmedi mi?" diye sordu Ayşe.

"Hiçbir şey yok. Hava ters. Hepsi serin ve karanlık olan dipte kalıyor. Mantıklı balıklar olduklarını söyleyebilirim." Ayşe adamın balık yakalayamamasının nedeninin gerçekten bu olup olmadığını merak etti. Bütün kovaların boş olmasının nedeninin bütün uskumruların daha önceden tutulup bitmiş olması olduğunu düşündü. Türklerin eline geçmemesi için Haliç'e batırılan Bizans'ın efsanevi altınlarının, kuşaklar boyunca Galata balıkçıları tarafından parça parça tutulduğuna hiç kuşku yoktu. Bu tanınan bir İstanbul mesleğiydi; hayatı suyun kıyısında balıkçılıkla tüketmek.

"Selma Özgün size selam söyledi."

"Peki cesur Selma nasılmış bakalım?"

"Devlet için çalışıyor."

"Umarım ona çok para ödüyorlardır."

"Devletin beyin takımında."

Kırmızı gülümsemesini bastırdı. Yüzü hava ve mevsim yüzünden ince ve karanlıktı. Çenesinde kirli sakal vardı. Parmakları hiç içmediği sigara yüzünden sararmıştı.

Ayşe, "Ben..." dedi.

"Ayşe Erkoç."

"Biz hiç tanış..." Ayşe onun tıraşlı, takım elbiseli, hoş tavırlı ve parfümlü hâlini hayal etti.

"Hayır. Yoksa hatırlardım. Burası küçük bir şehir. Hepimiz küçük şehirlerde yaşıyoruz."

"Selma, Hacı Ferhat'ı size sormamı söyledi."

Kırmızı, yanındaki adamı dürtüp köprünün alt katını işaret etti. Adam Kırmızı'nın taburesine bir gazete koyup alet kutularını düzeltti. Korkuluklardaki yer ve süre için sıkı bir mücadele vardı. Kırmızı, merdivenleri ve rıhtımın başını kaplayan büyük Türk bayrağını geçerken, Ayşe, Haliç'ten geçtiği onca süre içinde onu neden fark etmediğini anladı. Kırmızı bayrağın yanındaki kırmızı bir adam. Ortalık yerde gizlenmişti. Kara tarafındaki ilk restoranda tek parmağını şef garsona doğru kaldırdı. Şef garson parmağını şaklattı; genç garsonlar yolun kenarındaki masayı ve iki tabureyi hazırladı.

"Bunlar İstanbul'daki en kötü restoranlardır," dedi Kırmızı. "Fiyatlar korkunçtur, balık berbattır ve kahve iğrençtir, ama burada oltama göz kulak olabilirim." Üst kattan gelip restoranın önünden suya inen misinaları işaret etti. Ayşe yüzlerce misina arasında kendisininkini nasıl anladığını merak etti. Bu da efsanenin bir parçası olabilirdi. Su ve şamfıstığıyla birlikte kahve geldi. Suyun yakınında, köprünün gölgesinde sıcak biraz daha azdı. Suyun yüzeyinde serin girdaplar dolaşıyordu.

"Sana İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam hakkında bir şey anlatmadan önce bana bakmanı istemek zorundayım. Ne görüyorsun? Onur derecesiyle mezun olmuş birini görüyor musun? Hayatının

baharında birini? Umut vadeden yerel bir tarihçi, dergilere İstanbul hayatının gizli zevkleriyle ilgili yazılar yazan birini? Hayır, sen bir sokak serserisini, başıboş birini, her mevsimde elinde oltayla dikilen birini, çanta kadar buruşuk yüzlü birini, Galata Köprüsü'nün hayaletini görüyorsun. Ziyan olmuş bir hayatı görüyorsun. Bu, İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam'ın peşine düşen bir adamın yüzü, hayatı. Bal kokusunun seni baştan çıkarmasına izin verme."

Çok geç artık, diye düşündü Ayşe. *Selma Özgün dilime bir damla damlattı bile.*

"Kendim için değil, bir müşteri için arıyorum."

"Sana para ödedi mi?"

"Avans verdi."

"Parasının rüzgâra ve martılara savrulduğunu görmekten mutlu olduğu sürece sorun yok."

"Müşterimin böyle endişeleri yok."

"Güzel o zaman. Bak şimdi; zamanını, paranı ve mutluluğunu Balla Mumyalanmış Adam için şöyle ziyan edeceksin: Eğer Selma seni bana gönderdiyse, sana temel şeyleri anlatmıştır; Ferhatları, laneti, Kapadokyalı Kıllı Adam'ı. Ondan sonra hikâyeler budaklanıyor, teori hâline geliyor. Ben teorilere güvenemem. Temelleri inanılmayacak kadar zayıftır."

Kırmızı, bir sigara yaktı. Sigarayı bir sopa gibi sallıyor, sözlerine ritim tutuyordu.

"İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam'ın sonraki tarihiyle ilgili teoriler, hepsi coğrafi olan üç ana kategoriye ayrılıyor. Demek istediğim, bunlar Kapadokyalı Kıllı Adam'ın izlediği yollardan kaynaklanıyor. Bu yüzden elimizde Kuzey Okulu, Doğu Okulu ve Batı Okulu var. Kuzey Okulu, Hacı Ferhat'ın Karadeniz Kıyısındaki Trabzon'a getirildiğini ileri sürüyor. Oradan Kırım'a, Kiev'in eski krallarının soyundan gelen

bir aile olan Putyatinlerin yazlık sarayına götürüldüğü söyleniyor. Hikâyeye göre Çar'ın oğlunu iyileştiren Rasputin değil, Hacı Ferhat'ın tabutundaki balmış. Putyatinler ihtilâlden kaçıp İstanbul'a sürgüne giderken Balla Mumyalanmış Adam'ı da beraberlerinde götürmüşler. Ne yazık ki Anastasya avcıları ve Çar'ın Oğlu teorisyenleriyle karıştı. Balla Mumyalanmış Adam'dan daha kötü bir şey varsa o da Romanov hanedanı teorisyenleridir. Teoriler. Her zaman teoriler vardır."

Kırmızı öne eğildi. Misinasına baktı. Arkasına yaslanıp kayıtsız bir şekilde kahvesinden bir yudum aldı.

"Doğu Okulu, Kapadokyalı Kıllı Adam'ın Orta Anadolu'dan değil, İran'dan gelen gezgin bir derviş olduğunu ve geçici olarak Nevşehir etrafındaki toplumdan kaçan gruplara katıldığını ileri sürüyor. Hikâyeye göre tabutla birlikte tekrar doğuya gitmiş, ama hikâye burada biraz dağılıyor ki bu da beni ilgilendiriyor, çünkü gerçek tarih hiçbir zaman düzenli değildir. Kuzey Okulu her ne kadar süslenmiş olsa da tutarlı bir teoridir. Doğu Okulu tam bir teori buketidir. Çoğu kişi dervişin tabutu kaybettiğine inanıyor: Hastalıktan ölmüş, öldürülmüş, soyguncuların tuzağına düşmüş, bir rakibi tarafından boğulmuş, âşığı tarafından boğulmuş, kumarda kaybetmiş... Bazıları tabutun kaçak bir Alevi tarikatının ele geçtiğini, kuşaklar boyunca elden ele dolaştığını, sonunda 1970'lerde doğudan kitleler hâlinde göç edilirken İstanbul'a geldiğini söylüyor. Bazıları Süryanilerin ya da Ermeni Kilisesinin ya da Nestoryanizm gibi daha eski, ilkçağlara ait bir Hıristiyan mezhebinin eline geçtiğini söylüyor. Kimileri Kürtlerin din adamını öldürdüğünü, tabutunu çalıp kâfir bir Yezidi ayininde kullanılmak üzere şu anda Irak olan yere götürdüğünü iddia ediyor. On yılda bir, balın bir kısmını alıp hastalıkları tedavi etmek ve harikalar yaratmak üzere kullanıyorlarmış. Dünyanın her yerinden, sınırın iki yanından insanlar gelmiş. Bu hikâyeye göre tabut İstanbul'a yalnızca 2003'te, Amerikan istilasından sonra Kürtler tarafından getirilmiş, çünkü düşmanlarının bakacağı

son yer Türklerin bu büyük şehriymiş. Başka bir hikâyeye göre CIA özel operasyon ajanları 2001'de tabutu satın almış. Sınırda yıllardır çalışıyorlarmış; sanal dolar ekonomisinin işlediği yerde. Özgürlüğü Sağlama Operasyonu'ndan hemen önce Amerikan filosuna yükleme ve malzeme tedarik etme iznini vermeyi reddettiğimizde, İzmir'de tabuta el konmuş. Güya gümrükte kalmış. Bu hikâyeler çok hoşuma gidiyor, çünkü masalların gerçek dünya olaylarıyla paralel gelişmesini seviyorum. Ne yazık ki hiçbirine güvenemem. Fazla halka açıklar ve Gümrük Müdürlüğü, İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam'ın, bir deposunda el değmeden yirmi yıl kalmış olamayacağı kadar yozlaşmış durumda. Hacı Ferhat, Mekke'ye –tekrar– ve Medine'ye, Sina ve Kudüs'teki Aziz Catherine manastırına, hatta Etiyopya kadar güneye, Aksum'a gitmiş. Orada Ahit Sandığı'nın son bulunduğu yerle ilgili hikâyelerle karışmış. Güney Okulu'nun olmadığını fark edeceksin; eskiden güney hikâyeleri vardı, ama elli yıl önce doğu yorumlarıyla birleştiler. Hatta tabutun Bakü'deki Ateş Tapınağı kadar doğuya gittiği bile söyleniyor."

Kırmızı, yanıp biten sigara izmaritini denize atıp bir tane daha yaktı. Köprünün alt kısmındaki açıklıktan bir feribot geçti. Suya, gemilere yakın olmak, su seviyesinde bulunmak çok güzel, diye düşündü Ayşe. Görmenin ferahlatıcı bir yolu. Daha az resmî ayakkabılar giymiş olsaydı, onları çıkarıp ayaklarını yukarı çeker, yanına kıvırırdı. Şimdi hikâye saatiydi.

"Şimdi sıra Batı Okulu'na geldi. Özellikle bu hikâyeler çok zekice. Ortak noktaları Kapadokyalı Kıllı Adam'ın tabutu aldıktan sonra İstanbul'dan Balkanlar'a geçtiği, şu anda Bosna olan yerdeki bir Mevlevi tarikatına katıldığı şeklinde. Oradaki tekkenin dedesi tabuttan sızan balı fark edince ve bu balın askerlerin dudaklarına sürüldüğünde onlara Hacı'nın kendisinin cesaret, güç ve sağlamlığını vereceği şeklinde bir efsane gelişince, tabut yerel kutsal emanetlerden

ve hac odaklarından biri hâline gelmiş. Bu balla yaralar iyileşiyor, vücut yenileniyormuş. Farklı Hızır efsanelerinden biri olduğu açık, ama bu 1890'larda Osmanlı'ya karşı savaşan partizanları, İkinci Dünya Savaşı'ndaki Almanları ve 1990'lardaki Sırp milislerini durdurmamış. Bosna halkının en çok ihtiyaç duyduğu anda Hacı Ferhat'ın mezarı mucizevi balı yeniden çıkaracakmış. Şimdi, bu fazlasıyla iyi bir hikâye ve kuşkusuz, Saraybosna'dan İslamabad'a kadar savaşan her Müslüman bunu kendine mal etmiştir. Peştu mücahitleri, Filistinli *intifada* sapancıları, Çeçen intihar bombacıları, hatta Kürt muharipleri, Hacı Ferhat'ın korunmasında olduklarını iddia etmiştir. Beni ilgilendiren şey, Doğu Okulu'nun bir kez daha yavaşça başka bir geleneğin içine sızması. Yirmi yıl içinde Batı Okulu'nu tamamen içine almasını bekliyorum. İşte bunlar senin önündeki üç seçenek. İkisinde Balla Mumyalanmış Adam İstanbul'a geliyor, bir tanesinde de Bosna'daki bir tekkede bulunuyor."

"Bunlardan hangisinin doğru olduğunu söylemediğinizi fark ettim."

"Evet, söylemiyorum."

"Peki, açıkça yanlış olanı var mı?"

"Hacı Ferhat Tekkesi diye bir şey yok. Bosna'da birkaç tane Nakşibendi Hakkâni Altın Zincir tekkesi var, ama onlar gösterişsiz tarikatlardır ve kutsal emanetlere hürmet etme eğiliminde değildirler. Kadirilik Balkanlar'da yaygındır, ama titizlikle kayıt tutarlar ve hiçbir yerde Balla Mumyalanmış Adam'dan bahsedilmez. Merkezi Arnavutluk'ta olsa da Rıfailer de aynıdır. Ancak Bektaşilere ve Alevilere yakın oldukları için Balla Mumyalanmış Adam Anadolu'ya geri dönmüş olabilir. Hacı Ferhat'ın yerel bir evliya olarak kalma, hatta Hıristiyan Kilisesi'ne girme olasılığı hâlâ sürüyor, ama efsanenin ağırlığı düşünüldüğünde –cesaretleri eşsiz, yenilmez askerler dikkat çekerdi– bunu duyardık diye düşünüyorum. Bosna Savaşı'nın son günlerinde Sırp Ordusu'nun dikkatini kesinlikle çekti. Sırplar, NATO'nun

Kararlı Güç Harekâtı tarafından geri püskürtülürken, Binbaşı Darko Gagoviac'ın yönetimi altındaki küçük bir Sırp Özel Kuvvetler grubu, Hacı Ferhat'ın cesedinin bulunup yağmalanması için gönderildi."

"Bir efsaneyi mi yağmalayacaklardı?" diye sordu Ayşe.

"Ama o bir efsane değildi, değil mi?" dedi Kırmızı. "O ve birliği, ayırt etmeksizin Bosna'daki bütün tekkeleri aradı. Hacı Ferhat bir mazeretti. Onların görevi olabildiğince Sufi öldürüp olabildiğince tekke yakmaktı. Hiçbir şey bulamadılar; bu tabii ki bulunacak bir şey olmadığı anlamına gelmiyor. Tahribat haberi yayıldıkça, dervişler hazinelerini gizliyordu. Anlıyor musun? Hiçbir şey bilinmiyor. Hiçbir şey bilinemez. Bu yüzden Batı Okulu beni çok büyülese de ikna edici bulmadığımı söylemek zorundayım."

"Bana Rus Okulu'nu anlatın."

"Rus Okulu bana göre Batı Okulu'nun aksi nedenlerden ötürü inandırıcı değil. Çok sayıda eski Beyaz Rus, Balla Mumyalanmış Adam'ın onda olduğunu söylüyor. Bu da beni şüphelendiriyor. Neden Lehler, Kaşubyanlar, Bulgarlar ya da Ermeniler değil de Ruslar? Hikâyelerin Rus Devrimi'ne uygun yapısı çok fazla uygun görünüyor; tarih mühendisliği kokuyor. Bugünden geriye baktığınızda uydurabileceğiniz türde bir hikâye. Baştan savma bir düşünce yapısı. Hacı Ferhat Kırım'da olsaydı, büyük olasılıkla Kırım Savaşı sırasında yer değiştirir ve İstanbul'a altmış yıl önce gelirdi, hatta Fransa veya İngiltere'ye bile giderdi. Maalesef bu Rusların tipik kendini abartma örneklerinden biri. Bu teoriyi benim için geçersiz kılan şey, Kuzey Okulu hikâyelerinin hiçbirinin 1992'de Moskova'da yayımlanan, *Tanrı'nın Balı: Romanovlar ve Balla Mumyalanmış Adam* adlı kitaptan önce var olmaması. Eski bir Karadeniz Filosu helikopter gemisi kaptanı olan Dimitri Lebvedev tarafından yazılmıştı. Herhâlde zamanı boldu."

"Rahmetli babam da Karadeniz Filosu'nda komutandı," dedi Ayşe.

"Ben askerliğimi denizci olarak yaptım." Kırmızı, misinasına doğru omuz silkti. "Çok fazla boş zamanım olurdu." Misinayı kontrol etmek için oturduğu yerden kalktı. Tepeden fırlatılan ağırlıklı kancalar Ayşe'nin yanından geçip durgun suya düştü. Bir feribot gemi boşluğundan çıkıp Rüstempaşa'ya yöneldi.

"Yani Doğu Okulu'nun bir çeşidi," dedi Ayşe.

"Burası içinde bütün hayatların kaybolabileceği bir labirent. Selma seni uyarmıştır. Ben de uyarayım. Balla Mumyalanmış Adam'ı aramak için yıllarını –bütün hayatlarını– vermiş adamlar var. Çoğu senin gibi araştırmacıydı, ama eğer Balla Mumyalanmış Adam bulunursa, bunun kendi teorileri sayesinde olmayacağını ve bulunmasının kendi teorilerinin yanlış olduğunu ve bütün hayatlarının boşa gittiğini kanıtlayacağını fark ettiklerinde aramaktan vazgeçtiler. İstanbullular, gerçekliğin müdahalesine izin verilmediği sürece bütün ömürlerini önemsiz şeylerin peşinde mutlulukla ziyan edebilir. Teoriler. Teorinin kaba ampirizme maruz kalmasına asla izin verme. Daha ilerisini araştırmak istersen, seni daha öncekileri yönlendirdiğim tarafa yönlendirebilirim. Oradan istediğin sonucu çıkarabilirsin. Elimde bir tek hikâyeler var. Belki de sadece hikâyeler vardır – ve bu da yeterlidir. Bu yaratıcılığın devasa bir anıtı olurdu. Ama eğer Hacı Ferhat'ın torunuyla –ya da öyle olduğunu iddia eden biriyle– konuşmak istersen, o zaman Beşun'a gitmelisin. Onu Mısır Çarşısı'nda bulabilirsin. Yalnızca sabahları çalışır. Tavşanları ara. Tavşanları ve sebze tohumlarını. Sevgili Selma'nın dediği gibi, seni Kırmızı'nın gönderdiğini söyle." Sandalyesinden kalkıp yeni bir sigara yaktı, suya giren misinaya baktı. "Hadi yukarı çıkın serseriler. Güneş batıyor, akşam serin, serin, serin. Bu arada, kahveleri ödemenin senin için bir sakıncası yoktur, değil mi?"

Kırmızı'nın dediği gibi kahve çok pahalıydı. Ayşe gönülsüzce birkaç sent bahşiş bırakırken daha küçük, daha çevik, daha hızlı bir aracın,

feribotun yanından çıkıp hızla Eminönü iskelesine doğru kıvrıldığını gördü. Saatin kaç olduğunu, ışığın eğimini, gölgelerin boyunu, Asya'nın altın rengi tepelerini fark etmemişti. Teknesi gelmişti.

~

"İnternet üzerinden başvuruları tercih ederiz," dedi, Avrupa Gelişen Teknolojiler Yatırım Kurulu'ndaki şık adam. Çok yakışıklıydı, ama bunun farkındaydı ve Leyla'nın şık adam kitabına göre bu bir kusurdu. Yirmi saniyede bir desen değiştiren nanodokuma kumaştan bir kravat takmıştı. Bu daha küçük bir kusurdu. Ofis küçük nano oyuncaklar ve ıvır zıvırla doluydu; nanodokuma ipek tabakası huzursuz bir origami gibi katlanıp tekrar katlanıyor, masasının üstündeki bir tepside duran akıllı kum yığını durmadan hiçbiri birbirinin aynı olmayan Uzak Doğu tapınakları inşa ediyordu. Nano yüklü sıvı, bir tepeden çıkıp küçük su değirmenine ulaşıyor, yerdeki bir kilimin dokusu kuştüyünden kürke, sert tüyden ağaç kabuğuna dönüşüyordu. Bu hareketli ofiste hiçbir şeyin biçimi otuz saniyeden uzun süre aynı kalmıyordu.

"Sanırım daha önceki bir asit tribinde buradaydım," diye fısıldamıştı Aso. Onlar sinir bozucu masaya otururken Mete Öymen, Ceylan-Besarani'yle ilgili notlarını almıştı. Aso takım elbisesi ve gömleğiyle Ceylan-Besarani'nin temsilcisi olarak Yaşar'dan daha düzgün görünüyordu. Boyu uzundu ve şişman değildi. Şişmanlık, iş görüşmelerinde Leyla'nın hiç hoşlanmadığı bir şeydi. İnsanın işi için iyi görünmesi zor değildi. Ama Aso'nun hâlâ düzeltmesi gereken bazı şeyler vardı: öncelikle ayakkabıları ve ütüsü.

"Çevrim içi görüşme insana yüz yüze görüşmenin verdiği yakınlığı vermiyor," dedi Leyla. "Karşıdakinin tutkusunu anlayamıyorsunuz."

Mete Öymen, yüz yüze tutku düşüncesiyle kusacakmış gibi göründü. İpekekranını inceledi.

"Nano. Evet. Müracaatlarımızın yüzde sekseni nano başlangıçları için oluyor."

"Bizimki başlangıç değil. Prototip inşa etmek ve piyasayı sınamak için gereken geliştirme fonu olacak."

Mete Öymen yine ekranı inceledi. "Bize daha önce gelmemişsiniz."

"Şimdiye kadar özel fonumuz vardı. Sizin hızlı fon sağladığınız biliniyor."

"Genellikle altı veya sekiz hafta sürüyor."

"Bizim en fazla dört günümüz var."

"Bunun pek mümkün olmadığını söylemeliyim."

"En azından bir niyet beyanında bulunsanız."

"Bir sonraki fon karar toplantısı bu cuma günü. O zaman mümkün olabilir. Ne kadar fon arıyorsunuz?"

"Çeyrek milyon."

"Yüz binin üzerindeki fon başvurularının Avrupa Bölgesel Teknoloji Altyapı Geliştirme Fonu'ndan geçmesi gerekiyor."

"Bu ne kadar çabuk olur?"

"Hızlı fon daha hızlıdır. ABTAGF için Hızlandırılmış Giriş seviyesi var ve yapılandırılmış bir fon olduğu için eşleme fonu kadar yüksek bir yüzde çekmez."

"Cuma günü mü?"

"Zannetmem. Hiçbirinin değeri yüz binden fazla olmamak kaydıyla AGTYK hızlı yol fonunuzu iki ya da üç ayrı başvuruya bölmeniz mümkün olabilir."

"En azından sunumumuza bakın."

Aso tokalaşma yoluyla şifreyi Mete Öymen'e iletti.

"En iyi şekilde ceptep'inizde görebilirsiniz."

Bizans ruhu daha ölmedi, diye fısıldadı Aso Leyla'ya. Mete Öymen sürünen molekülleri seyrediyordu. Örüntüler gözbebeklerinde oynamayı bıraktı.

"Anlamadım."

Leyla, Aso'nun irkildiğini hissetti. *Sakin ol.*

"Bu evrensel bir biyoenformatik okuma-yazma başlığı. Bilgiyi şifreli olmayan DNA'ya –atık DNA da denilen– yüklüyor. İnsan vücudundaki her hücreyi bilgisayara çeviriyor."

"İnsan neden vücudunda böyle bir şey istesin ki?"

Aso öfkesini bastırırken titriyordu. Leyla elini onun koluna koydu.

"Bu, dünyayı değiştirecek bir teknoloji," dedi. "Devrim niteliğinde. Bundan sonra hiçbir şey aynı olmayacak."

"Korkarım devrimler için pek büyük bir piyasa yok. Ticari açıdan uygun olduğuna ikna olmadım, ama bir başvuru bırakın, geçerliliği değerlendirilsin. Denetlenmiş son hesaplarınıza, şirket sözleşmelerinize, şirketin üzerinde mali yük bulunmadığına dair kayıtlara ve nakit ya da o minvalde eş fon göstergesine ihtiyacım var."

"Bunları size iletebiliriz."

"Bir sonraki görüşmede incelememizi istiyorsanız sabah ilk iş masamda olmaları gerekiyor. Bu sizin için yeterli bir zaman mı bilmiyorum."

"Zamanı yaratacağız, Mete Bey."

Adamın tokalaşması da nanosu kadar şekilsiz ve belirsizdi.

Aso, asansörde konuşmadı. Lobide ya da Leyla'nın acımasız sıcakta arabayı park ettiği yere kadar yürürken de konuşmadı. Otomatik sürüş özelliği virüs kaptığı için arabayı şehirde kendi başına dolaşıp çağrıldığında gelmek üzere bırakamamıştı. Aso kemerini

takıp yavaşça yola çıkana kadar bekledikten sonra, "Piç kurusu!" diye o kadar yüksek sesle bağırdı ki Leyla neredeyse okuldan eve dönen bir çocuğu eziyordu.

"'Korkarım devrimler için pek büyük bir piyasa yok.' Piç! 'Ticari açıdan uygun olduğuna ikna olmadım'. Nedenmiş, Mete Bey? Acaba bunun nedeni insanların hayatları boyunca edinecekleri bilgileri saklama becerisine sahip olduklarını hayal edememeniz olabilir mi? Ya da insanların yeteneklerini ve becerilerini ya da diğer özelliklerini ceptep uygulamaları gibi değiş tokuş etmek isteyebileceklerini düşünememeniz olabilir? Yoksa kişiselleştirilmiş beyinden beyne telepatinin avantajlarını göremiyor musunuz? 'Ama bir başvuru bırakın, geçerliliği değerlendirilsin.' Lazerle alnına yazsam bile geçerliliğini anlayamazsın, seni sümüklü, ödlek, tepeden bakan, küstah, işgüzar, küçük Türk bürokrat. Buradaki Türklerden özür dilerim. Affedersin. Bu konuda kendimi kaybediyorum. Çok öfkeleniyorum. En ince ayrıntısına kadar anlamasını istemiyorum; yalnızca ana fikri görsün, mümkün olduğunu anlasın, hayretler içinde kalsın. Bu beni heyecanlandırıyor. Bu insanın tamamen yeniden yapılması demek, be adam! Bu insanlığın ikinci sürümü demek!"

"Burada araba kullanmaya çalışıyorum," dedi Leyla. Trafik sıkışık, İstanbul sıcaktı. İstanbullular evlerine varmak için sabırsızlanıyordu; evlerinin serinliğine, ceket ve ayakkabılarını çıkarıp klimanın verdiği serinliğe gitmek için. Sokaklarda bir tek Aso'nun öfkesi yoktu. Arabayı hareketsiz, terli trafikte sürmeye çalıştı. Kamyon tekerlekleri ezici yuvarlaklar şeklinde tepesinde yükseliyordu.

"Ben tutkulu bir halktan geliyorum!" diye bağırdı Aso. Heyecanlanınca kollarıyla konuşuyordu. Leyla başını eğdi. "Sana bir şey söyleyeyim, biz haksızlığın ne olduğunu biliriz –çok haksızlık gördük– ve bu da bir haksızlık. Kocaman, devasa, bok dolu bir haksızlık."

"Konunun şahsi olduğunu düşünerek kendini kandırma," dedi Leyla. Gümüş rengi üç tekerlekli arabayı iki dolmuşun arasına soktu. Sıkış tepiş yolcular Aso'dan daha mutsuz görünüyordu. "Seninle ya da projeyle bir ilgisi yok. Hele Kürtlere karşı duyulan sekiz yüz yıllık önyargıyla hiçbir ilgisi yok. Mete Öymen bunun hayatında duyduğu en parlak fikir olduğunu düşünse de, arka ayaklarımız üzerinde dikilmeye başladığımızdan bu yana atılan en büyük evrimsel adım olduğuna inansa da, parayı yine de alamazdık. Alamazdık. Aso, elimizde şirket sözleşmesi yok."

"Kur'an'ın yarısı bizde."

"Ah, öyle mi? Kur'an'a bakıp, bu nasıl şirket sözleşmesi diye soracak. Sen de bunun diğer yarısı, en iyi ihtimalle ortadan kaybolan, en kötü ihtimalle Boğaz'ın dibinde yatan bir nano satıcısında ve ona şirketin yüzde ellisinin haklarını veriyor diyeceksin. O da, zamanımı boşa harcamayın diyecek. Bu yüzden bu işi en başından beri profesyonelce halletmeliydiniz. En başından beri."

"Projeden o zaman da nefret ederdi," dedi Aso. Leyla elinde olmadan kıkırdadı. Yüksek kamyonlar ve büyük otobüslerin arasında kalmış minicik bir arabanın içine portakal dilimleri gibi sıkışmış, nanoyla geliştirilmiş insanlığın evrimsel geleceğini tartışıyorlardı. Çocuk oyuncakları için pazar planlaması yapıyor olabilirdi.

"Bu Kürtlükle ilgili bir şey mi?"

"Ne?"

"Bilinçli bir şekilde tutarsız olmak."

"O Aso'lukla ilgili bir şey."

Leyla yine kıkırdadı.

"Güzel kıkırdıyorsun," dedi Aso.

"Ah," dedi Leyla sözünü keserek. "Çok fazla tahminde bulunuyorsunuz, Aso Bey. Doğruca ofise gitmeniz gerekiyor mu?"

Leyla gözünün kıyısıyla, kocaman bir gülümsemenin onun yüzünde belirdiğini gördü.

"Neden soruyorsunuz, Leyla Hanım?"

"Çünkü bir yere uğrayıp sizi Bay Ayakkabı, Bay Gömlek, Bay Saç Kesimi ve Bay Manikür denen yeni arkadaşlarla tanıştırmak istiyorum. Ayrıca söyleyeyim, o işveren sözleşmesine hâlâ ihtiyacım var."

~

"Çocuklar, size bir sürprizim var," dedi Pınar Hanım. Can sıradan başını kaldırdı. Bakışları boş boş dolaşıyordu. Dudak okuması gerekmiyordu ve gözlerini her zaman Pınar Hanım'ın porselen mükemmelliğindeki yüzünde tutmuyordu. Dikkat etmemek Pınar Hanım'ı sinirlendiriyordu. Artık herkes Avrupa Birliği'ne girdiği için vurmaya hakkı yoktu, ama dışarı atma, incitme ve alaycılık silahlarını, kung fu filmlerindeki üççubuklu mınçıka gibi kullanıyordu. Can dikkatini ona verdi. Sürpriz. Herkesin gözü üzerinde olunca Pınar Hanım, "Çok özel bir ziyaretçi bizi görmeye geldi," dedi. "İçeri gel, Bekir."

Can, sınıfın arkasındaki sırasında doğruldu. Arkadaşların ve rakiplerin en iyisi Bekir. Can'ın eşiti ve kardeşi olarak gördüğü tek kişi. Yıldız Özel Okulu'nda, etraflarındaki şehri, diğer şehirleri ve öteki dünyaları merak eden tek kişi. Onlar korsandı, suçluydu, süper kahramandı ve baş belasıydı. Her zaman ilk onların elleri kalkardı ve doğru cevabı verirlerdi. Cevapları fazlasıyla doğru olurdu, çünkü Pınar Hanım'ın ders planının ötesine geçerdi; sınıfın arkasındaki zeki, çok zeki çocuklar. Üç ay önce Bekir okulun kapısında anne babasının arabasına binmiş ve bir daha geri gelmemişti. Gitmiş olabileceği yalnızca tek bir yer vardı: Gayrettepe Kliniği. Orası sağırların duymasını sağlardı, ama onları Yıldız Okulu ailesinden koparırdı. Can sağırlar

okulundaki duyabilen çocuktu, bu yüzden oradan bu şekilde ayrılamazdı. İşitmeyi düzeltebiliyorlardı, kalpleri değil.

"Bekir bizi görmeye gelmiş," dedi Pınar Hanım. Bekir ayağını huzursuzca büküyordu. Hain olduğunu biliyordu. Sağırlar ülkesinde kendi kimliğinden vazgeçmişti. "Merhaba de, Bekir."

"Merhaba," dedi Bekir çok zayıf bir sesle.

"Bekir'in bize söyleyeceği çok özel bir şey var, değil mi, Bekir?"

"Ben doktora gittim." Kendi seslerini hiç duymamış olan sağırlara has, yabancı, karga sesini hâlâ kaybetmemişti.

"Peki, ne oldu?" diye sordu herkes.

"Duymamı sağladılar."

"Bu harika, değil mi? Hadi Bekir'i alkışlayalım."

Yüksek alkış sesi Can'ın ayak parmaklarına kadar gelen yumuşak bir dalga gibiydi. Bekir sınıfın arkasına bakıp Can'ı aradı. *Hey, orada mısın, her şey yolunda, değil mi?* mesajıydı bu. *Hâlâ arkadaş mıyız?* Her şey yolunda. *Artık sen de benim gibisin,* diye düşündü Can. *Sağır değilsin.*

Hava teneffüste dışarı çıkılamayacak kadar sıcak olduğu için Can ve Bekir sınıfın arkasına oturup Can'ın bilgisayarıyla oynamaya başladılar. Klimanın serin, yumuşak havası ayran kutusunun folyosunu kıpırdatıyordu.

"Ne yapıyorsun?"

"Bir cinayeti çözüyorum." Cinayet değildi, ama biri ölmüştü.

"Güzel. Görebilir miyim?"

"İstersen."

Bekir omzunun üstünde dikildi.

"Ne ekliyorsun?"

"Bir robot parçası."

"Ne robotu?"

"Beni takip eden robot."

"Bir robot seni takip mi etti?"

"Evet, ama kaçtım, ama o düştü ve bir parçası kırıldı. Numarası bende."

"Bot nokta net'te mi yayınlayacaksın?"

"Bot nokta net'te bir sürü arkadaşım var."

"Bot nokta net'te yaptıkları tek şey konuşmak. Hayran çocuklar. Hiçbir şey bilmiyorlar. Seri numarasının ne anlama geldiğini bilen var mı, öğrenmen lazım. İşte." Bekir, Can'ın omzunun üstünden eğilip tuşlara bastı. Yeni bir sayfa açıldı.

"Gladio nokta tr. Derin Devlet komplo uzmanları gibi."

"Sen Derin Devlet hakkında ne biliyorsun ki?"

"Yorgi Bey bana anlatıyor."

"Senin Yorgi Bey bir Rum ve büyük olasılıkla da vatan hainidir. Hem komplo uzmanları olsa bile bu bir şey bilmedikleri anlamına gelmez."

"Bot'lar hakkında mı?"

"Her şey hakkında."

"Nereye kayıt oluyorum?"

"Buraya."

Tık tık tık. Girmişti. İki dakika sonra ceptep'indeki fotoğraf forumdaydı. Can artık bir komplo teorisyeniydi.

Annesi onu Yıldız'dan alıp eve götürürken Gaz Kabarcığı'na bağlanan Can, yüzünü ve avuçlarını cama yaslamıştı. İstanbul, renk ve hareket kaleydoskobu hâlinde yanından geçiyordu; iki modern cam ve çelik kule arasındaki değişen perspektiflerdeki bir caminin kubbesi, üzerine balkonların sarktığı dik bir yokuşta el arabasını iten

bir adam, Can'ı her zaman heyecanlandıran, daracık, parlak kırmızı pantolonuyla pop-star Şemsi'nin posteri. Motorun titreşimini, şehrin bas homurtusunu hissetmek için dudaklarıyla ve diliyle cama dokundu. İnsanlar ona bakıyordu. *Bak! Camı yalayan çocuk!* Siz öyle sanın, o aslında kılık değiştirmiş Dedektif Çocuk.

Ceptep'i titreşti. Yayınladığı şeye cevap gelmişti. Bir komplo uzmanı, Bozkurt, bot manyağı, elindeki parçayı tanımlamış, nakliye numarasına kadar göndermişti.

~

"Şuna bakar mısın?" dedi Adnan Sarıoğlu, Sedef'teki sessiz iskelede karısına bakıp. "Bokun toplanması için kıçının altına bir bez asılmış. İnci falan mı sıçıyor acaba?"

Tekne seçkin bir İtalyan Riva'ydı; cilalı maun ve yeşil derisiyle zahmetsizce hem lüks hem de hızlıydı. Liman fenerinin etrafından dolaşıp suya gömülürken palamar yerine kadar kabarcıklar yükseldi. Adnan ve Ayşe, antika Osmanlı gaz lambalarının altında bekleyen tenteyi görebiliyordu.

"Bu fayton da neyin nesi?"

"Adalar'da kanun böyle. Motorlu araçlar yasak."

"Ne demek 'kanun' böyle? Adam adanın sahibi. İsterse kapısına Lamborghini çekebilir."

"Lamborghini'de yalnızca iki koltuk bulunur," dedi Ayşe.

Sürücü onun ölümcül topuklu ayakkabılarıyla küçük ve tehlikeli basamağa çıkıp arabaya binmesine yardımcı oldu. Adnan elini bacağında gezdirdi.

"Dikiş yerine bakıyorum."

"Tabii."

Adnan onun yanına oturdu. Dört tekerlekli araba yaylarının üstünde zıpladı. Adnan arkasına yaslandı. Eski deri, at, ot ve adanın kokusunu içine çekti. Gaz lambaları limandan zikzaklar çizerek uzaklaşıyor, görünmeyen tepede gökyüzünün aydınlığına karşı daha büyük bir ışık topluluğu oluşturuyordu: Ferit Adataş'ın evi. Adnan belli belirsiz bir müzik duyuyordu. Billie Holiday.

Sürücü yerine oturup kırbacını şaklattı. Birbirinin aynısı olan atlar ileri doğru yürüdü. Ani sarsılmayla Ayşe, Adnan'a doğru kaydı. Kıkırdadılar. Riva, Eminönü'nden hareket ettiğinden beri kıkırdıyorlardı. Adnan teknelerden ve karanlık sulardan nefret ederdi. Ayşe, Adnan'ın ancak endişelendiği bir şey olursa kıkırdadığını biliyordu.

Seninleyim, diye düşündü Ayşe. *Burada yalnız değilsin. Seni kollarım, arkanı korurum, nişancıları hallederim. Biz bir ekibiz.*

At arabasının yumuşacık düğmeli deri koltuğuna sokulan Ayşe, "Sol taraftaki at sertleşmiş," diye fısıldadı.

"Bir tek o değil."

"Faytonlara özgü bir şey olsa gerek," dedi Ayşe. "At arabasının ritminden kaynaklanıyor. Mesleki bir tehlike olduğunu duymuştum."

Adnan bastırdığı kahkahasıyla çaresiz bir şekilde yana devrildi.

"Şunun büyüklüğüne bir bak. Yangın hortumu gibi. Bacaklarının arasında böyle bir şey sallanırken koşmaya çalıştığını düşünsene. Ancak bu..."

Adnan karısının elini tutup terzi elinden çıkmış pantolonun üstünden ereksiyonuna götürdü. Ayşe gülerken birden Adnan'ın elinin eteğinin içinden girip dokunuşunu hissedince gözleri büyüdü. Elektrik yüklü bir kelebek.

"Ne yapıyorsun sen, Anadolulu yabani?"

"Kontrol ediyorum, o kadar." Adnan, dikişi Ayşe'nin bacağının arkasına kadar takip etti. Deri, ipek, parmak, ipek, ten. Katmanlar, şeffaf kumaşlar ve örtüler. Ayşe, ipeğin, saf naylonun, dantelin ve kelebeği andıran ince kumaşın minik inkârını, tenin tene dokunuşundan çok daha uyarıcı bulurdu. İpek aracılık ederdi, saf naylon her dokunuşu okşamaya, elin fırsatçı dokunuşunu romantizme dönüştürürdü. Adnan'ın elinin, çorabın bitip çıplak, sıcak bacakların başladığı yerdeki heyecan bölgesinde gerildiğini hissetti. Adnan şimdi daha direktti; bir durumdan diğerine, üstü örtülü tekliften vaade geçiş heyecan vericiydi. "Biliyor musun, o dikiş gerçekten de yukarı kadar çıkıyor. Çok iyi kalite."

Evet ve topuğu ustaca yerleştirilmiş bir çorap ama senin bunu fark etmeni beklemiyorum. Adnan'ın, kasıklarının üstüne uzanan ipek üçgendeki eli sert ve sıcaktı.

"Anlaşmayı yapınca," diye fısıldadı Ayşe. Adnan o yemek odasına girene kadar zaptedilmiş enerji ve karizma abidesi olacaktı. Bütün gözler üzerinde olacak, her kulak bütün sözlerine odaklanacaktı. Bu yemek değil, savaştı.

Ayşe, tenle ısınmış derinin kucağında Adnan'a sokuldu.

Araba sallanarak durdu. Nallar kaldırım taşlarına vuruyor, koşum takımları şıngırdıyordu. Ev, kesişen düzlemler ve yükseltilerin gizli geometrisinden oluşuyordu. İlk izlenimde kavranması zor olan pek çok yüzü vardı. Sıcak bir karşılama sunmuyordu, belli bir girişi yoktu; pencereler dar, yatay yarıklardan oluşuyordu. Tepe yamacından uzanan terastan hareket, sohbet ve Billie Holiday'in avare sesi yayılıyordu. Sürücü arabanın merdivenini açtı. Antika Osmanlı tarzı üniforması, araba, at ve gözlerinin üstünde uçan sinekler, agresif moderniteyle müthiş bir uyumsuzluk içindeydi. Adnan gece havasından derin bir nefes çekti. Kekik, adaçayı, toz ve tuz, bal ve ter.

"Kaş gibi kokuyor."

Kesintisiz beyaz duvarda küçük, siyah bir dikdörtgen göründü.

"Adnan!" Ferit Adataş'ın bir kadınla tokalaşması erkeklerle olduğu kadar sertti. "Ayşe Sarıoğlu, sizinle tanışmak ne güzel."

"Erkoç," dedi Ayşe. "Kızlık soyadımı kullanıyorum."

"Elbette, beni bağışlayın. Evet, hoş geldiniz, hoş geldiniz. Yolculuğunuz nasıldı?"

"Çok düşük karbonlu," dedi Adnan. At arabasını işaret etti.

"Karbondan kazandığını metandan kaybediyorsun," dedi Ferit. Kendi esprisine güldü. Kaldırım taşı kaplı avluyu geçerlerken Adnan, Ayşe'nin koyu renk saçlarına doğru fısıldadı, "Sadece, bu gece inanılmaz göründüğünü söyleyeceğim. Kesinlikle nefes kesicisin. Orada kimin olduğu umurumda değil; hiçbir şey –hiç kimse– sana bir fısıltı kadar yaklaşamayacak."

Ayşe, Adnan'ın poposunu sıktı.

İçkiler terasta veriliyordu. Ferit Bey'in diğer konukları Münir Güney ve karısı Nazat, General Barçın Çiller ve karısı Tayyibe, Profesör Pınar Badak ve kocası Ertem. Münir Bey, Brüksel'deki Avrupa Komisyonu'nda önde gelen bir bürokrattı. Ticaret ve gümrük tarifelerinde uzmandı. General Barçın Çiller, en son Irak sınırında aktif görev alan bir ordu komutanıydı. Pınar Hanım, Boğaziçi Üniversitesi'nde edebiyat profesörüydü. On sekizinci yıl kadın divan şiirinde uzmanlaşmıştı. Ayşe, Süreyya Adataş'ın kendisine tanıttığı her ismi ve yüzü ezberliyordu. Kadınlar kadınları, erkekler erkekleri tanıtıyordu. Bu bir görgü kuralı gibiydi, ama Ayşe daha çok stratejik bir oyun olduğunu hissediyordu: Amaç onu Adnan'dan uzaklaştırmaktı. Süreyya Hanım onu terasın bir köşesinde kapana sıkıştırmıştı. Marmara Denizi'nin karanlık sularının ötesinde İstanbul parlıyor, etrafına ışıktan perdeler çekiliyordu. Feribotlar karanlık denizde hızla hareket eden yıldızlar gibiydi; büyük gemiler, kırmızı ve yeşil kümeler hâlinde yavaş hareket

ediyordu. Çok yukarıda, yıldızların altında gökyüzü yelkenlerinin ışıkları yavaşça göz kırpıyordu.

Ayşe kadehini paslanmaz çelik korkuluklara koydu. Terasta hafif bir esinti vardı ve Ayşe haftalardır ilk kez serinlik hissetti. Çalılardaki küçük şeyler dikkatini çekince korkulukların üstünden eğildi. "Bunlar kemik mi?"

"Köpekler, Ayşe Hanım," dedi Süreyya Hanım. "Adanın sıra dışı bir tarihi var. 1920'lerde yeni İstanbul Belediyesi, sokakları dehşete salan başıboş köpeklerin sayısından endişelenmiş. Yaşlı kadınlar saldırıya uğruyor, bebekler arabalarından alınıyor, ayyaşlar sabahları yarı yenmiş olarak çukurlarda bulunuyormuş. Hepsini toplayınca, bir seferde katledilemeyecek kadar fazla oldukları görülmüş. Bu yüzden hepsini buraya getirip atmış, sorunu çözmeyi köpeklerin doğasına bırakmışlar. Bir yıl içinde tek bir köpek bile kalmamış. Bahçıvanlar durmadan kemik buluyor."

Yemek, uzun, zarifçe minimal yemek odasında servis edildi. Bir duvar, Marmara kıyılarının ışığını yumuşatan buzlu camdandı. Diğeri adanın ham taşlarından yapılmıştı. Ayşe belli etmeden parmağını masanın damarlı yüzeyinde gezdirdi. Parmağı, burnunun ve gözlerinin söylediği şeyi doğruladı; masa yekpare Lübnan sedirinden yapılmaydı. Tepede camdan cami kandilleri sarkıyordu; başta bu düzenleme alışılmadık biçimde tasarımdan uzak göründü, ama Ayşe'nin özenli Arapça yazıların içindeki gizli anlamı uzun uğraşlar sonucu çözmesiyle gizli motif ortaya çıktı. Kandil alevlerinin düzenlemesi bahar takımyıldızlarını yansıtıyordu.

Oturma planı onu Adnan'dan görgü kuralları elverdiğince uzağa yerleştirmişti. Ferit Adataş masanın bir başında, Ayşe onun solundaydı. Karşısında General'in karısı Tayyibe Hanım vardı. İri, taşralı elleri, bilgelikle parlayan gözleri vardı. Ayşe ondan hoşlanacağını düşündü. Ayşe'nin solunda saygın bir eleştirmen ve şair olan Ertem Bey oturu-

yordu. Dikdörtgen sedir ağacının etrafında saat yönünde ilerlediğinde zarif ve kibirli Nazat Hanım, sonra da General Barçın Çiller geliyordu. *Askerlerin nesi var böyle?* diye düşündü Ayşe. *Kaskatı üniformaları büyük bir zarafetle taşıyabiliyorlar, ama takım elbise giydiklerinde ne kadar iyi kesimli olursa olsun buruşturup karıştırıyorlar.* Çekici ve becerikli Süreyya Hanım masada kocasının tam karşısındaki uçtaydı. Solunda, Ayşe'nin uzun çaprazında Adnan oturuyordu. Onun solunda profesör vardı. Profesör Budak'ın yanında AB Komisyonu'ndan Münir ve sonra da Ferit Bey'in hanımlar topluluğu geliyordu. AB bürokrasisi, askeriye, sosyal bilimler ve utanmaz bir kapitalist.

Ayşe bardağını doksan derece döndürdü. Adnan ev sahibini ve General'i büyülerken hiç duraksamadı, ama Ayşe onun kendisini gördüğünü biliyordu. Yalnızca test ediyordu. Böyle bir oturma planını düşünerek bir şifre belirlemişti. Teknede Adnan'la prova yapmışlardı. Bardak, kulak memesine dokunma, yüzük çevirme, kolyeye dokunma, küpeyle oynama.

"Ya bu?" diye sormuştu, parmağını neredeyse dalgın bir şekilde dudaklarına götürerek.

"Çeneni hemen kapa."

"Mücevherlerinize hayran oldum, Ayşe Hanım," dedi Ferit. "Rum haçı mı bu?"

"Ermeni, on ikinci yüzyıl," dedi Ayşe. Münir Bey ve Ertem Bey birden doğrularak çöl faresi gibi dikkat kesildi. Politik hassasiyetleri kabarmıştı. "Herhâlde Aziz Hripsime Kilisesi'nin atölyesinden çıkmadır."

"Çok güzel," dedi Pınar Hanım. "Eski, geleneksel parçaları çok severim. Nereden buldunuz? Ben böyle şeyleri bulma konusunda hiç şanslı değilimdir. Ben bulana kadar ya çoktan gitmiş oluyorlar ya da Bulgar veya Kürtlerin yaptığı sahte şeylerden oluyorlar."

"Haçın altındaki üzüm salkımı başlangıç için iyi bir yerdir." Ayşe öne doğru eğildi. "Görüyor musunuz? Bir salkımda altı tane olmalı, diğerinde beş. Hain Yahuda hariç İsa'nın havarilerinin sayısı kadar. Uçları hep üç halkada biter, Kutsal Üçlü için olduğu söyleniyor. Oysa kökleri bundan çok daha eskiye, güneş dinlerine kadar uzanıyor. Bunlar da o zaman güneş diskleriydi. Eğer bunlar yoksa sahte demektir. Ama bu parçalar konusunda benim haksız bir avantajım var tabii; galeri sahibiyim."

"Ne, antika mı?" diye sordu Güney.

"Hayır," dedi Ayşe dikkatle. "Bir galeri. Dinî sanatlarda uzmanım; daha çok minyatürler ve kaligrafi üzerine, ama elime geldiğinde iyi bir haça direnmek de zordur ve bu tür şeyler fazla sık gelmiyor."

"Eh, eğer bu haça bakarak hüküm vereceksem, size kesinlikle uğramam gerekiyor," dedi Tayyibe Hanım.

İlk tabaklar servis ediliyordu. Yemekler bir broş kadar zarif ve küçüktü. Ferit Bey sır verir gibi tabağının üstünden eğildi. O dokunan türdendi; parmakları hafifçe Ayşe'nin bileğine dokundu. "Tayyibe kendisinin de dinî antikalarla ilgilendiğini söylemedi."

Bunlar antika değil, demek üzereydi, *Tanrı'nın sözleri ve görüntüleri,* ama Tayyibe Hanım kızgın bir, "Ah, Ferit," serzenişiyle, araya girdi.

Tayyibe Hanım kaşığıyla Ferit Adataş'ın eline vurdu. "Biz emlak sektörüne geçiyoruz, hepsi bu. Mekke'deki o yeni daireleri alıyoruz. Gelişen bir iş; kaç kişinin balkonu Kâbe'ye bakan sessiz ve dindar bir hayata çekilmek istediğini bilemezsiniz. Taleplere yetişemiyoruz."

Sessiz ve hızlı garsonlar tabakları kaldırdıktan sonra General Barçın Çiller öne doğru eğilip masanın üstünden Münir Bey'e, "*Hürriyet*'te Strasbourg'un ülkeyi böldüğüne dair okuduklarım nedir?" diye sordu.

"Ülkeyi bölmüyor. Kürt Bölgesel Parlamentosu'nun kurulmasını gerektiren Avrupa Bölgesel Bildirimi 8182'yi uygulamak isteyen bir Fransız hareketi bu."

"Ve bu da ülkeyi bölmek olmuyor, öyle mi?" General Barçın Çiller ellerini öfkeyle havaya kaldırdı. İri yarı, kalıplı adam, tam bir asker modeliydi, ama hareketleri çevik ve hafifti. "Atatürk'ün mirası üstünde tepinen Fransızlar. Siz ne düşünüyorsunuz, Adnan Bey?"

Tuzak daha belirgin olamazdı, ama Ayşe Adnan'ın kravatını düzelttiğini gördü. Bu, *Bana güven, ne yaptığımı biliyorum,* anlamına gelen hareketti.

"Atatürk'ün mirası konusunda ne mi düşünüyorum, General? Bırakın gitsin. Umurumda değil. Atatürk'ün dönemi bitti."

Masanın etrafındaki konuklar gerildi, nefesler birden çekildi; sosyal şaşkınlık. Bu sapkınlıktı. Bundan daha azını söyleyenler İstanbul sokaklarında vurulmuşlardı. Adnan herkesin gözüne tek tek baktı.

"Atatürk hiç kuşkusuz ülkenin babasıydı. Atatürk olmasa Türkiye olmazdı. Ancak bir noktadan sonra her çocuğun babasından ayrılması gerekir. Ayaklarınızın üstünde durup erkek olup olmadığınızı görmeniz gerekir. Bizler babasının ne kadar harika olduğunu anlatıp duran çocuklara benziyoruz: Benim babam en güçlü, benim babam güreşçi, en hızlı araba kullanan benim babam, en büyük bıyığı olan benimki. Birisi bize diklendiğinde, bize isim taktığında, hatta gözünü kısıp baktığında arkamıza doğru koşarak, 'Babamı çağıracağım, babamı çağıracağım,' diye bağırmaya başlıyoruz. Bir noktadan sonra büyümemiz gerekiyor. Lafımı bağışlarsanız, taşaklanmamız lazım. Büyük laflar ediyoruz. Büyük ulus, gururlu halk, soylu Türk ırkının global birliği, falan filan. Bizim gibi kendini bu kadar yücelten insanlar yok. Ardından AB diyor ki, tamam, hadi kanıtlayın. Kapı açık, gelin; oturun, bizden biri olun. Baba ocağından ayrılın; başka insanlarla birlikte yaşayın. Ülkenin Babası'nın gölgesinden çıkın.

"Ve Avrupa Birliği'nin bize kendimiz hakkında neyi gösterdiğini biliyor musunuz? Biz söylediğimiz bütün o şeyleriz. Bunlar yalan değil, böbürlenme değil. Biz iyiyiz. Biz büyüğüz. Biz dünya deviyiz. Güney Çin Denizi'ne kadar uzanan bir ekonomimiz var. Enerjimiz, yeteneklerimiz ve fikirlerimiz var; nano sektöründeki teneke sundurmalı işletme parklarından çıkan şu ürünlere ve yeni kurulan yapay biyoloji şirketlerine bakın. Türk. Hepsi Türk. Atatürk'ün mirası bu. Kürtlerin kendi parlamentolarının olması ya da Fransızların Taksim Meydanı'nda herkesi ayağa kaldırıp Ermenilerden özür diletmesi önemli değil. Biz Atatürk'ün mirasıyız. Türkiye halkın kendisidir. Atatürk işini yaptı. Artık toprağa karışabilir. Çocuk düzgün yetişti. Hem de çok düzgün. Bu yüzden AB'nin başımıza gelen en iyi şey olduğuna inanıyorum, çünkü sonunda bize nasıl Türk olunacağını öğretti."

General Çiller yumruğunu masaya indirip çatal kaşığı havaya fırlattı.

"Aman Tanrım, aman Tanrım! Bunlar çok cesur sözler, ama kesinlikle haklısınız."

Ana yemekler gelmişti. Küçük, koyu renkli ve şekilli. Adnan, Ayşe'nin bakışlarını yakaladı. Çatalını ters çevirmişti. *Şansını zorlama.* General ve Süreyya Hanım, Adnan'ı, çoğunlukla Barçın Çiller'in alçak sesle, hızlı ve parmağını sallayarak konuştuğu hararetli bir tartışmaya çekmişlerdi. Tayyibe Hanım, Ayşe'ye galerisini soruyordu.

"Galeri, Beyoğlu Eskiköy'de, dönüştürülmüş eski bir tekkede bulunuyor. Eminim eski Mevlevilerden birkaç tanesi hâlâ oradadır ve tabii bol miktarda da cin vardır. İçinde yaşayan birkaç cin yoksa bir tekkenin ne anlamı kalır ki? Orada kesinlikle bir şeyler var. Bazen gözümün ucuyla Sefarad Kabalacı bir parçayı gördüğümde, metnin hareket ettiğini, yeniden düzenlenip yazıldığını görüyorum. Onları satma konusunda çok isteksiz oluyorum."

"Ah, orada nasıl çalışabiliyorsunuz?" diye sordu Tayyibe Hanım. "Ben korkudan aklımı kaçırırdım."

Ertem Bey araya girdi. Tartışmayı seven tıknaz, kibirli bir adamdı.

"Ama yine de satıyorsunuz. Siz müze değil, ticari bir kuruluşsunuz."

"Ismarlama çalışan koleksiyoncu ağım var."

"Evet, evet, evet, eminim hepsi çok zarif ve kültürlü, işinin ehli erbaplardır, ama nihayetinde bu dinî sanata, kutsal yazılara –onları yapan insanlara göre değerli kültürel eserler olan şeylere– süpermarket malıymış gibi davranmaktır."

"Kur'an kapağıyla bir kâse yoğurt arasında çok büyük bir fark var."

"Benim söylemek istediğim de bu. Siz zarif erbaplar görüyorsunuz, ben kültürel el koyma. Sefarad metinlerden bahsediyorsunuz; onları satma hakkını size kim veriyor? Sefarad topluluğun ya da galerinizde kutsal şeylerini sattığınız diğer toplulukların ve kültürlerin arzusunu düşündünüz mü hiç? Sormak bile geldi mi aklınıza?"

Masanın dikkati kibirli, kabadayı Ertem'deydi, ama Ayşe, Profesör Pınar Budak'ı ikinci planda tutuyordu. Bu da bir tuzaktı. Ertem Bey ani ve acımasız bir şekilde saldırıyor; ardından Pınar Hanım gelip ortamı yatıştırıyordu.

Pınar Hanım, "Tarihsel olarak, her dinî ve etnik topluluğun her şeye hâkim olan saltanatın altında bir dereceye kadar kendini yönettiği Osmanlı millet sisteminde mülkiyet fikri daha belirsizdi, sorun bu değil mi? Yerel topluluklarda mülkiyet, kamu yararı anlayışına dayanıyordu; malın ya da hizmetin piyasa değerine değil, sosyal değerine, ömrü boyunca bir grubun üzerindeki faydasına dayanıyordu. Ekonomistlerin 'piyasaya göre ayarlama'nın aksine temel değer dediği şey bu herhâlde? Doğru mu, Adnan Bey?"

"Ben borsacıyım, ekonomist değil," dedi Adnan. "Para hakkında konuşmam, para kazanmakla meşgulüm."

"Gerçekten öyle. Ben de ekonomist değilim. Aslında, söylemek istediğim şey, tarihsel olarak, temel değer ile –bu bir kişi için değeri de olabilir– piyasaya göre ayarlama arasında üçüncü bir yol olduğu: Buna sosyal piyasa diyebiliriz; paylaşılan bir varlık olarak ve bir toplumu birbirine bağlayıp ona kimlik kazandıran bir şey olarak değer. Yani, bir Yunan ikonasının veya bir Ermeni haçının sosyal piyasa değeri vardır ve perakende piyasa değerleri bunu yansıtamaz."

Dikkatli ol, Adnan, diye düşündü Ayşe. *Beni savunmak için diklendiğini görüyorum, ama burada saldırıya uğrayan ben değilim.* Profesör Pınar Budak doğal bir iletişimciydi. Alçak, sessiz ama alıp götüren, mütevazı ama özgüvenli sesi diğer bütün konuşmaları bastırmıştı. Masaya o hükmediyordu. Ana yemeğin götürülüp yemekler arası ferahlatıcı köpüğün geldiğini kimse fark etmedi.

"Bence bu tarihsel üçüncü yol, yani ekonomiye matematiksel soyutlama veya bireysel psikolojinin bir ürünü olarak bakmak yerine sosyal bir çerçevede bakmak, gerçek dünya için daha faydalı olabilir. Ne de olsa, piyasa da sosyal bir yapıdır, değil mi? Batı bireyselciliğinin muazzam enerjisini yadsıyamam, ama bunun da bir bedeli var. Büyük krizin gölgesi bizim neslin üzerinde hâlâ duruyor, ama şimdi daha karmaşık, belirsiz ve birbirine bağlı finansal enstrümanları kullanan, büyümekte olan bir piyasanın içindeyiz. Bir noktada kaçınılmaz bir şekilde yeniden çökecektir: Bir kitle imha silahı olarak ele alırsak, sınırsız piyasa ekonomileri daha belirsiz ama kesindir. Elimde değil, sosyal açıdan müdahale edilen ekonominin, ortak değer, güven ve karşılıklı yükümlülüğü kapsayan ekonominin yirmi birinci yüzyılın modeli olabileceğini düşünüyorum. Ne büyük finans ne de küçük olsun, ama benim olsun modeli, arada bir şey, insan ölçekli bir şey, Osmanlı İmparatorluğu'nun pek çok kültürünün mülkiyet hakkı ve paylaşılan kültürel kimliği gibi bir şey. Değer kimliktir. Siz ne düşünüyorsunuz, Adnan Bey?"

Ayşe, Adnan'ın yüzündeki soluk rengi, incelen dudaklarını tanıyordu. Kadehini çevirdi. *Sakin ol, borsacı.*

"Ne mi düşünüyorum? Ne düşündüğümü söyleyeyim. Ben parayım. Bu kadar basit. Ben parayım. Her gün ülkemizin bütün gayrisafi millî hâsılasından daha fazla para hesaplarımdan geçiyor. Her bir gün. Hayal bile edemeyeceğiniz kadar para. Çünkü size para hakkında bir şey söyleyeyim: O seviyeye ulaştığında, para artık sadece para olmayı bırakır. Başka bir şey olur. Daha büyük, daha vahşi, daha güçlü ve daha güzel bir şey. Para fırtınası. Para kasırgası. Sahibi ben değilim, ben kontrol etmiyorum, kimse kontrol edemez, kimse efendisi olamaz. Gözlerimi kapıyorum ve içine giriyorum ve beni yukarı kaldırıyor, bir süre ona biniyorum –yalnızca birkaç saniye için, çünkü kimse, hiç kimse parçalanmadan daha fazlasına dayanamaz– ve sonra yine yere iniyorum. Ellerimi açtığımda o paradan bir parça almış oluyorum. Kâr. Kötü bir sözcük değil, o para fırtınasından alabileceğiniz tek şey. Tek bir avuç. Borsada o tek bir avuç, o kâr için çalıştığımı sanıyorsunuz, değil mi? Güzel olduğu için çalışıyorum. Güzel, korkutucu ve sizi parçalayabilir, ama içinde olduğum o birkaç saniye için ben parayım. Bu yüzden temel değerden ve piyasaya göre ayarlamadan, sosyal piyasalardan söz edebilirsiniz. Bunların hiçbir anlamı yok, çünkü paranın umurunda değil. Basit kurallar, çocuk oyunları – sen bana bunu ver, ben sana şunu vereyim; hepsi birbirine düşer ve sonunda kimsenin tam anlamıyla kavrayamayacağı, kimsenin tahmin edemeyeceği ve kimsenin kontrol etmeyi umut bile edemeyeceği bir şey hâline gelir. Para. Ham para. Hepsi bu. Ve siz, ben ve Ferit Bey gibi insanlar olduğu için memnun olmalısınız, çünkü biz bununla her gün karşılaşıyoruz; ellerimizi içine sokuyor ve dünyanızın işlemesini sağlayan şeyi çekip alıyoruz. Eğer bu durursa, hatta yavaşlarsa, eğer parlaklığını biraz kaybederse, bildiğiniz her şey sona erer. Bu yüzden teorileriniz iyi, güzel, ama sonuçta paranın umurunda değil. Benim

de umurumda değil, çünkü ben parayım. Ben dünyanızın dönmesini sağlıyorum. Ben parayım."

Masada bir sessizlik oldu. Garsonlar bu fırsatı tadına bakılmamış damak tazeleyicileri toplayıp son yemeği getirmek için kullandı.

~

Sokaktaki ses muazzam, yabancı, ürkütücüydü. Necdet, merdivenlerden Sülüğenci Sokağı'na indi. Onu oraya çeken fiziksel bir güçtü. Bu güç onu kepenkleri kapalı dükkân girişine doğru itti. Hızır, cinlerin efendisiydi ve bir bulut büyüklüğündeki bir ana cini derviş evinin üzerine oturtmak yaşlı Yeşil Evliya'nın yapamayacağı bir şey değildi. Necdet, yanağını kırmızı sıvaya dayadı. Ses, duvar boyunca ilerliyor, büyüyüp küçülüyor, Eskiköy'ün labirenti andıran ara sokaklarının ve fıskiyelerle beslenen meydanlarının boğucu havasında girdap oluşturup çelik kepenklerden, duvara zincirlenmiş kola makinesinden ve Sülüğenci Sokağı'nın üstünde birbirine doğru eğilen balkonlardan yankılanıyordu. Çok büyük, garip biçimde tanıdık, tüyleri diken diken ediciydi. Gerçekti.

Hızır uysal bir evliya değildi. Yeşil Adam her şeyi almıştı, her anıyı, her iyiyi ve kötüyü almış ve ona şu anda hayatı olarak hatırladığı şeyi vermişti. O, kız kardeşini yakmıştı. İsmet onu ailesinden korumak için derviş evine getirmişti.

"Benden ne yapmamı istiyorsun?"

Yeşil Evliya gözlerini kapamış ve yüzünü çevirmişti. Necdet o zaman delirmiş olabileceğini düşündü. Koridor koridora, tünel tünele açılıyor, onu isimleri bu taşlarda bulunan üç şehrin hepsinden eski mahzen ve sarnıçların gittikçe derinlerine, karanlıklarına çekiyordu. Kendisini bir karanlıktan diğerine uzanan, gövdesi kalınlığında bir

borunun yanında buldu. Elinin altında titriyor, kulağını dayadığında, kalın izolasyonun altından tahmin ettiği gibi hızlıca akan gazın çığlığını duyabiliyordu. Gerçek hangisi, hayal hangisi, ikisi arasındaki dünya hangisi artık bilemiyordu. Mustafa sonunda hiç açılmayan yangın kapısının gümbürtüsünü takip edip güvenlik mühürlerini kırınca, kirli, tozlu, kanlı, ama yüzü peygamberinki gibi nurla parlayan Necdet'i bulmuştu. Etkilenmiş, değişmişti.

Necdet, Sülüğenci Sokağı'ndan yukarı dikkatle yürürken ses daha yüksek bir şekilde gürledi. Âdem Dede Meydanı insan doluydu. Bunların çoğunu aralarında deri ceketli, taranmış saçlı, cilalı ayakkabılı genç erkekler bulunan başörtülü kadınlar oluşturuyordu. Hepsi derviş evine bakıyordu. Necdet, başörtü deryasının üstünde İsmet'in başını gördü. Galerinin merdivenlerinde dikiliyor olmalıydı. Şimdi ağabeyinin çalışma grubunun gerisini de seçebiliyordu. Ceketleri şık, ayakkabıları düzgündü. Hepsi iş güç sahibi, iyi giyimli erkeklerin oluşturduğu bir tarikattı bu. Kalabalıktan yüksek tonlu, beklenti dolu mırıltılar yükseldi. Bu Eskiköy boyunca peşini bırakmayan sesti.

Bülent ve düşmanı Aykut kapı eşiklerinden seyrediyordu. Masalar ve sandalyeler güvenli bir şekilde katlanıp kaldırılmıştı. Bülent'in yerinde çay içen Rumlar akıllılık edip başka bir yere geçmişti. Aydın gazete ve loto bileti tezgâhını kapatıp başörtülü kadınların ve saygıdeğer ceketlilerin arasından özür dileyerek geçiyordu. Artık bayatlamış olan, günün son simitleri güvercinleri besliyordu. Komşular balkonlardan seyrediyordu. Sağır çocuğun ailesi bile panjurlarını açmış görünmekten korkarak dikkatle aşağıya bakıyordu. Çocuk da oradaydı, korkulukların üzerinden gözetliyordu. Necdet başını kaldırdı; işte çocuğun evcil robot kuşu meydanın üstünde dönüyordu. Bazı pencereler kapalıydı. Şişko, yaşlı Rum oradaydı elbette. Herkesin fahişe olduğunu düşündüğü Gürcü kadın. Perdelerde bir hareket mi görmüştü, kendisi dikkat ettiği anda kaçan bir şey? Ayrıntılar. Sanki

kendisine yeni duyular verilmişti. Dünya keskin, dünya ayrıntılı, dünya bağlantılıydı. Galerinin kapısına bazı sözcükler yazılmıştı. *Putperestleri*... Ama işte galeride çalışan kız, toprağın altında karinini gördüğü kız da orada, kalabalığın arkasındaydı. Kalabalığın orada çalıştığını bilmesini istemiyor olmalıydı. Necdet galerinin sahibi olan kadını çok beğeniyordu. Çizmelerinin ve eteğinin cüretinden hoşlanıyordu. Tarzı vardı ve çok gürültü çıkarıyordu.

Sağında bir hareket oldu. Kalabalık ayrılırken kadın grubu biraz daha yoğunlaştı. Hızır oradaydı, fıskiyenin kenarına ilişmişti. Aynı anda galerideki kız dönüp onu gördü. İşaret etmesi ve aynı anda çıkan çığlığı meydanı susturdu. Herkes ona doğru döndü. Necdet kaçmaya çalışmadı. Bütün İstanbul dururken Hızır onun için oradaydı. Allah'ın takdirinden kaçamazdınız.

İsmet kalabalığın arasından geçti. Tarikatçı arkadaşları arkasındaydı. Necdet'in etrafında bir şeref taburu oluşturup onu kalabalığın arasından galerinin verandasına kadar getirdiler. Gümüş boyayla *Putperestleri Yakın* yazıyordu. Başlar yüzler, başlar yüzler, başlar ve yüzler ve başörtüler. Balkonlarda daha fazla yüz. Başörtüsüz.

"Dinleyin, dinleyin, dinleyin!" diye bağırdı İsmet kollarını kaldırıp. "Cenabı Allah bize büyük bir lütufta bulundu, burada, Eskiköy'de. Bizim zamanımızda, bizim sokaklarımızda, Allah hâlâ çalışıyor. Allah'ın izinde Eskiköy'e O'nun adaletini, gerçek adaleti getirmek için burada bu çalışma grubunu kurdum. Allah'ın bize bir lütfu var: bir şeyh, bizim kendi şeyhimiz!"

Dört numaralı dairedeki sağır çocuk neredeyse balkondan dışarı tırmanıyordu. Annesi futbol formasının arkasını tutmuştu. Hızır fıskiyedeki yerinden seyrediyordu. Eğleniyor olabilirdi. İsmet'in kolları hâlâ havadaydı. Necdet'in bir şey söylemesi bekleniyordu.

Ben şeyh değilim, aşağılık herifin tekiyim. Ermiş değilim, tembelin tekiyim. Ben Sufi değilim, kardeşini yakan biriyim. Ben yüz karasıyım.

Necdet daha önce bunu nerede gördüğünü hatırlıyordu. Necatibey Caddesi'ndeki kalabalık, polis robotlarından kaçarken gördüğü yüzlerden oluşan duvar, dönüp içinden ışık çıkan kadının kafasını görmeden hemen önce videosunu çeken beyaz tişörtlü adam.

Hızır bakışlarını yukarıya kaldırdı. Necdet, Âdem Dede Meydanı'na dolan dumanı gördü, cin duyusu sayesinde mikro pervaneli motorların sivrisineği andıran uğultusunu duydu.

"Kaçın buradan!" diye bağırdı. "Polis, polis geliyor. Robotları göndermişler!"

Başörtülü kadınlar başlarını kaldırırken, böcekbot bulutu bir araya toplanıp böcek ölçekli kitle kontrol robotlarına dönüşmeye başladı. Kalabalık dağıldı, kadınlar kaçmaya başladı. Ellerini başlarına ve yüzlerine koyup korunmaya çalışırken, polis bot'ları vızlayıp saldırıyor, RFID boya spreyleriyle etiketlemek için açıkta kalan deri arıyorlardı. Başörtüler yerlerde uçuşuyor, uzun, mütevazı sokak pardösüleri çıkarılıp atılıyordu. Kadınlar polisi kapılarına kadar getirebilecek RFID etiketinin ele veren turuncu lekesini kapabilecek her şeyi çıkarıyordu. Şimdi Âdem Dede Meydanı'nda farklı bir gürültü vardı. Tiz sesli panik çığlığı. Meydan birkaç saniye içinde boşalmıştı. Balkonlar boşalmış, panjurlar sıkıca kapanmıştı. Kaldırım taşları, duvarlar, dükkân vitrinleri, arabalar, etiket boyası turuncu lekelerle kaplanmıştı. Boya tanecikleri salvosu galerinin kepenklerine sıçrarken İsmet, Necdet'i çekip uzaklaştırdı. Turuncu benekli gümüş rengi *Putperestleri Yakın*. Böcek makinelerden oluşan yığın, spiraller hâlinde Âdem Dede Meydanı'nın üstüne yükselip akıllı tozlar hâlinde parçacıklarına ayrıldı. Sirenler yaklaşıyordu. Tarikat arkadaşları onu aceleyle Güneş Sokak'a taşırken Necdet omzunun üstünden geriye baktı. Hızır gitmişti. Onun yerindeki tek bir robot, amansız bir kâbustaki bir örümcek gibi fıskiyenin çanağının kenarından çıkıp hızla turuncu

lekeli duvara tırmandı. Bu polis değildi; sağır çocuğun kuşu değildi. Yabancı bir izleyiciydi.

~

Adnan'ın purolarla ilgili bir teorisi vardı. Purolar düşmanlarınızın kesilmiş penisleriydi. Grand Prix podyumunda fışkırtılan şampanyanın eşdeğeriydi. *Senin penisini çiğniyorum, düşman.*

Budaklar kahveyi zor beklemişti. Fayton hafif dörtnalın sınırındaki hızlı yürüyüşle tepeden aşağıya iniyordu. Güneyler ayrılırken Münir Bey gergin ve aşırı resmîydi. Karısıysa gülümsüyor, hatta gözleri parlıyordu. Adnan onun Ayşe'ye doğru, *Müthiş eğlence, tatlım,* diye fısıldadığını duymuş muydu? Ferit Bey, Ayşe'yi, General'i ve karısını Bizans mozaikleri koleksiyonuna doğru becerikli bir şekilde yönlendiriyordu. Sonuç yakındı. Hiçbir şey anlaşılmıyordu. Her şey havada asılıydı. Adnan korkmuyordu. "Tekrar terasa gel," demişti Ferit Adataş.

Gece sessiz ve inanılmaz derecede berraktı. Her şey dengede, düşmenin eşiğinde gibiydi. Adnan felaket ama felaket derecede korkuyor, kendini korkunç ama korkunç canlı hissediyordu; her hücresinde, derisinin ve saçlarının dibine kadar kendi varlığını hissediyordu. En küçük bir hareket, en hafif nefes, en hafif düşüncenin dokunuşu bu saf var olma hâlini parçalayabilirdi.

"Yemek daveti alırsan hiç şaşırmam," demişti Adataş.

"Ne, kim?"

"Pınar."

"Öyle mi?"

"Ah, sanırım. Senden hoşlandı. O yaşlı bir kadındır, ama fikri olan birine saygı duyar. Fikrin ne olduğu önemli değildir, kişi onu savunabilsin yeter. İyi bir tartışmadan daha fazla sevdiği bir şey yoktur. Bütün o dürtmeleri, sıkıştırmaları hep sağlam mısın, yoksa

Özer şirketinin sıradan bir adamı mısın onu görmek içindi. Yemek daveti alacaksın. Muhteşem bir mahzeni vardır. Bir dahaki sefere sana karşı bu kadar nazik olmayacaktır. Seni paramparça edecektir. Hayır, Pınar çok eğlenceli bir kişidir. Ama kocası sahte sofu pisliğin tekidir. Bir puro al."

Adnan o zaman parayı kaptığını anlamıştı. Gökyüzündeki bütün yıldızlar düşüyormuş gibi hissediyordu. Başı dönüyor, yüzüne ateş hücum ediyordu.

Duman spiraller çizerek Adnan'ın içine dolmuştu. Bugüne kadar hissettiği en harika şeydi bu.

"Eliniz, Adnan Bey." Tenin doğal iletkenliğine şifrelenmiş olan veriler avuçtan avuca geçti. "Bu senin sözleşme notun."

"Bir bakmak isterim."

"Bakmazsan gücenirim."

Adnan becerikli bir şekilde ceptep'ini göğüs cebinden çıkarıp kulağının arkasına taktı. Yazıcı gözünün üstüne indi.

"Son tarih on altısı."

"İster al, ister alma."

"Yüzde yirmi beş."

"Daha fazlasını bekliyordunuz."

"Dediğiniz gibi bu bir sözleşme..." Ama tam iki milyonluktu. İstediği her şeydi.

"Kredi işini ne zaman halledebilirim?"

"Bu sözleşmeyi bir hesapla birlikte avukatlarıma iletir iletmez."

Hesaplar Adnan'ın işi değildi. O Anlaşma Ultralordu'ydu. İdari ofisteki Kemal dosyaları, ödeme programlarını, transferleri ve sahte hesap isimlerini halledecekti.

"Güvenli değil."

"Benim yaptığım şey teminat, evlat. Orada burada benimle Özer arasındaki iki milyon nedir ki? Bu iyi bir bahis. Yüzde bin geri dönüş? İyi bir kumarı gördüğümde tanıdığım için şu anda burada, terasımda

dikiliyoruz. Rakam kontrollerin ve sözleşmelerin yasal; bu tür işlerin izin verdiği kadar yasal. Cesaretinden etkilendiğimi söylemeliyim –sıcak İran gazını yutturmak– ve karakter tahlili uzmanı olarak Pınar'a değer veririm, ama esas fikir anlamlı. Her şey bundan sonra geliyor."

Taşların üstündeki çelik nal seslerinin ardından at arabası geri dönmüştü. Gözleri püsküllü atın ön ayaklarından biri havadaydı.

"Bu sizin için. General ve Tayyibe Hanım kalıyor. Onlar eski dost. Benim kaba bir ev sahibi olduğumu düşünme, ama sabah çalışman gerekiyor." Ferit Bey patlarcasına bir kahkaha atıp Adnan'ın sırtına güçlü bir şaplak indirdi. "Ve lütfen puronun izmaritini yere atma. Çalı yangını alarmımız açık."

Adnan ve Ayşe koridorda akşamın son şifrelerini kullandılar.

Ayşe: Ellerini yalvarırcasına hafifçe havaya kaldırdı. *Ne?*

Adnan: Yumruğunu sıktı. *Evet.*

~

Tamamen kaybolmuştu. Bunlar Yorgi'nin çocukluk dünyasının caddeleri, aniden ortaya çıkan merdivenleri, ara sokakları, gizli bahçeleri ve kayıp mezarlıkları, dükkânları, küçük lisesi ve yosun tutmuş fıskiyeleriydi, ama Soğancı Sokağı'nın ortasında felç olmuş gibi dikiliyordu. Kısa yaz etekleri ve parlak ayakkabılarıyla kızlar, tehlikeli derecede jölelenmiş saçları ve kolsuz, marka tişörtleriyle oğlanlar yanından geçiyordu. Çığırtkanlar bağırıyordu: *Gelin barımızda harika zaman geçirin.* Neon ve plastik tabelalar, tenteler ve sokak hikâyeleri, yine moda olan nargile içen genç adamlar; gazla çalışan minik arabalar ve mobiletler. Düzinelerce müzik kulaklarına saldırıyor, temposuyla onu itip çekiyordu. Yorgi, Göksel Hanım'a giderken asker çantası gibi sırtına astığı çantasıyla altı yıl boyunca her sabah bu sokaktan geçmişti, ama önyüzleri eski Cihangir'in yumuşak, kolay alev alan ahşabından

değil, sert betondan olan binalar farklı görünüyordu. Işıklar yanlış asılmıştı, dar caddenin ortasındaki kanal çok derindi. Buranın sonunda alçak, yeşil, çifte kapının bulunduğu dar bir sokak olmalıydı. Harita bakımından her şey doğruydu, ama hiçbir şey tanıdık gelmiyordu.

Yorgi, mobiletine doğru giden pizzacı bir çocuğu durdurdu. Konstantin'in o sabah çayhanede kendisine verdiği elle çizilmiş haritayı uzattı.

"Maç Çıkmazı'nı bulmaya çalışıyorum."

Pizzacı çocuk haritaya bakıp kaşlarını çattı.

"Üç sokak yukarı çıkın, sonra Nisan Camisi'nden aşağıya inin."

"Teşekkür ederim."

Pizzacı çocuk mobiletinin susturucusunu çıkarmıştı; pizza kutuları paket rafına dizilmiş olarak yanından geçerken motorun kükremesi pencereli duvarlardan tabanca sesi gibi yankılandı. Yorgi, Soğancı Sokak'ta kaskatı şekilde dikiliyordu. Birkaç adım sonra orada olacaktı. Onun sokağında, onun kapısında. O kadar ani, o kadar çabuk, o kadar yakındı ki.

Yeni Düşünme Grubu her salı günü, Dolapdere'deki Karakuş Meyhanesi'nde buluşuyordu. Pazartesi şairler, çarşamba günü deneysel film yapımcıları, perşembeleri şarkı sözü yazarları, cuma ve cumartesi günleri kaliteli müzisyenler oluyordu, ama salı Yeni Düşünce günüydü: politika, felsefe, feminizm, eleştirel teori. Ekonomi.

"Tatlım, bu genç adamı gerçekten almalısın," demişti Meryem Nasi, Yorgi'yi terasındaki politikacı ve bilgin grubunun arasından çekip Ariana Sinanidis'in genç adamları büyülediği yere sürükleyerek. "Otuz yıldır gördüğüm en harika ekonomi düşünürü. Bütün o yorgun, eski, solcu dogmaları derinden sarsıyor."

"Ekonomist mi?" demişti Ariana, *İşkenceci mi?* der gibi.

"Deneysel ekonomist," diye özür dilemişti Yorgi. "Kanıta dayalı ekonomi."

İsyan taburları kamyonlardan inip Taksim Meydanı'nda sıralanıyordu, ama Yorgi sokaklarda evine dönen maaşlı adamlardan daha tehlikeli bir şey görmüyordu. Generallerin Süleyman Demirel'i devirmesinden sonraki haftalarda verilen emir, askerî birliklerin gelişigüzel yayılması şeklindeydi. Ordunun herkesin kafasındakileri kendilerinden önce bildiği hissini yaymak en iyisiydi. Başını önüne eğip kalkanlarının yanından hızla geçmişti. Sıkıyönetim onu korkutuyordu.

Duvarlarda Fransız entelektüellerinin ve Türk şairlerinin fotoğraflarının asılı olduğu Karakuş Kafe, dumanlı kahverengi bir bardı. Yeni, büyük Atatürk portresi barın arkasında asılıydı; yanında General Kenan Evren'in birazcık daha küçük bir resmi vardı. Masalar bir araya toplanmış, sandalyeler karmakarışıktı. Bir uçta mikrofonlu bir kürsü vardı. Süpürge dolabındaki DJ locasından gürültülü İngiliz ska müziği yayılıyordu. Bar kalabalık, bütün masalar doluydu. Alman pilot ceketli ve kot pantolonlu genç adamlar, dar kotlu ve süvari ceketli genç kızlar duvarlara yaslanmıştı. Sigara dumanı çok yoğundu. Yorgi tereddütle kapıyı açarken bütün yüzler ona dönmüştü. Oradan hemen kaçabilirdi, ama Ariana Sinanidis onu karşılamak için sahneye en yakın olan –daha yakışıklı, ilgili genç adamların arasında– masadan kalkmıştı.

"Hoş geldin, içeri gel. Senin için bir yer ayırdık. Hepimiz söyleyeceklerini çok merak ediyoruz."

Takım elbisesi içinde huzursuz olan Yorgi endişeyle kahvesini yudumlamış, ama bu biraz daha gerilmesine ve Ariana'nın onu sohbete katma girişimlerine fazlaca gülümsemesine neden olmuştu. Konuşmaları darbe, kimlerin ortadan kaybolduğu, ordunun en sonunda kendilerini yenilmez sanacak kadar aptal olan Bozkurt yardakçılarına nasıl düşman kesildiği, ama Bozkurtlardan başka bir şey beklenmeyeceği, darbenin arkasında CIA ve onun Derin Devlet köpekleri olduğu hakkındaydı.

Yorgi, DJ locasından adının seslenildiğini duyup seyrek alkışlar eşliğinde sahneye çıkmıştı. Sigara dumanını aydınlık, mavi bir duvara çeviren, tavana sabitlenmiş tek spot ışığı altında gözlerini kırpıştırırken aniden her yer ölüm sessizliğine bürünmüştü. Kekeleyerek söze başlamış, kartlardaki notlarını dikkatle karıştırıp söyleyeceklerini bulmaya çalışmıştı. Oda çok uzakta, soğuk ve basıktı. Sonra içindeki tutku alevlenmiş ve elindeki kartları umursamadan ekonomide ne bulduğunu, bu konuyu matematiksel modelleme ölü denizinden çıkarıp nasıl ampirik, deneysel bilim –gerçek bir hipotez ve kanıt bilimi– hâline getirmeye çalıştığını anlatmıştı. Bilimlerin en insani olanıydı, çünkü ihtiyacın, değerin ve maliyetin bilimiydi. Doğrusalsızlık denilen yeni konu hakkında, matematiksel tahmin edilebilirliğin nasıl rastgeleye, kaosa dönüşebileceği konusunda konuşmuş; bir davranış durumunun birdenbire karşı tezine dönüşebildiği Thomian felaketlerini anlatmıştı. Ekonomideki rasyonel aktörlerin ve deneylerin mantıksızlığından, beklenti ve paradoks ve sıfır olmayan toplam oyunlarından söz etmişti. Modellemenin kendisini değil de insan dünyasını daha yakından modelleyen, psikoloji, sosyoloji ve doğrusal olmayan sistemlerin yeni gelişen fiziği arasındaki yerine yerleşecek gelecek ekonomilerle ilgili umutlarından bahsetmişti. Saat ondaki sokağa çıkma yasağını geçtikten sonra bile konuşmaya devam etmişti. Geldikleri için, kendisini dinledikleri için teşekkür etti.

Derken sorular başlamıştı. Che bereli bir Marksist'le sınıf çatışmalarının kaçınılmazlığı üzerine tartışırken polis gelmiş, buhar çıkaran gözyaşı bombası sandalye ayaklarının arasında yuvarlanmıştı. Kapı yıkılmış, polis, kalkanları, copları ve gaz maskeleriyle içeriye dalmıştı. Leydi Di tarzı fırfırlı gömleğiyle bir kız, başındaki korkunç yaradan kan fışkırarak yere düşmüştü. Müşteriler sahneye kaçmıştı. Marksist, sandalyesini kaldırıp cesurca saldırganlara dönmüş, ama bir polis, kalkanıyla onun dengesini bozup ağır siyah copuyla yere yapıştırmıştı. Biber gazı havayı saydamlaştırmıştı. Sürekli bir çığlık

vardı. Dışarıda tiz ve uzak bir ses, megafondan anlaşılmaz emirler yağdırıyordu. Kalabalığın hücumu Yorgi'yi duvara yapıştırmıştı. Arkasındaki çerçevelerde bulunan Sartre ve de Beauvoir'in fotoğrafları yırtılmıştı. Seyirciler arka çıkışı bulmak umuduyla bara hücum ediyordu. Mutfak tarafından donuk bir gürültü gelmiş, kalabalık bir an için durmuştu. Arka çıkışta da polis vardı. Ariana bir anlık kararsızlıktan sonra kalabalığın arasına dalıp Yorgi'yi elinden tutmuş, DJ locasına doğru çekmişti.

"Çatıya çıkan merdivenler var."

Onu kutular, depolar ve çürüyen odalardan ibaret olan üç kattan geçirip hafif eğimli asfalta çıkarmıştı. Diğerleri de onları takip edip su depolarının, televizyon antenlerinin arasına yayılıp çatıdan çatıya geçti. Ariana saklanmaya çalışmadan kenardaki duvara gidip aşağıya bakmıştı.

"Seni görecekler," demişti Yorgi.

"Umurumda değil."

Ordu kamyonları ve minibüsleri sokağın iki tarafını doldurmuştu. Arka kapakları inik, kapıları açıktı. Askerler meyhaneden çıkan elleri kelepçeli, başları önde adamları kamyonlara dolduruyordu. Ustalıkla ve kolayca halledilmişti. Adamlar hızla ve sessizce gitmişti. Kadınlar minibüslere bindirilmişti. Ayakta durmalarına izin verilmişti, ama fazla çığlık atıyorlardı. Kısa tasmalı ordu köpekleri dudaklarını kıvırıp havlayınca sesler kesilmişti. Karakuş Kafesi'ne giden kadınlar, kadınların soyulup, özel eğitilmiş tecavüz köpekleriyle bir odaya kapatıldıklarını duymuşlardı. Böyle bir şey başına gelirse insanın yapabileceği tek şey kendini öldürmek olabilirdi. İnsan bu şekilde kirlendikten sonra asla temizlenemezdi. Dört asker Che bereli Marksist'i taşıyordu. Başı gevşek bir şekilde sarkıyordu; tıpkı haçtan indirilen İsa gibi. Kaldırım taşları kanla parlıyordu. Şirket Sokağı'nın iki yanındaki apartmanların bütün pencereleri yanıyordu. Perdelerin ve tüllerin ardında silüetler oynuyordu.

"Hadi, sizi görüyorum, sizi görüyorum!" Ariana aydınlık pencerelere öfkeleniyordu. "Gördüğünüzü anlatın, yiyorsa, gördüğünüzü anlatın. Anlatacak mısınız? Yoo. Şirket Sokak'ta olmaz. En başta onları siz aramışsınızdır. Piçler! Piçler!"

Geri çekilip sokağa kocaman tükürmüştü.

"Ariana, gelmek zorundasın!" diye bağırmıştı Yorgi. "Buraya gelmeleri an meselesi."

Ama Ariana orada durmuş, Şirket Sokak'a küfrediyor, elbisesi Meryem Ana fırtınasında, eylül rüzgârında kabarıyordu. Yorgi'ye göre muhteşemdi; gururlu, ateşli Yunan efsane kahramanı; çılgın Elektra, Nemesis'ti. Ama askerler onu duymuş ve el fenerleriyle kamyonlardan atlıyor, diğerleri omuzlarındaki tüfekleri indiriyordu. Yorgi korkuyla donup kalmıştı, ama sonra Ariana'yı yakalayıp kenardan geriye çekmişti.

"Elimi tut."

Büyü bozulmuştu. Yorgi parmaklarını onunkilere dolayıp onu çatlak çatı fayanslarının üstünde koşturmuştu. Su depolarının altından geçirip çamaşır ve sardunya saksılarının arasından, Dolapdere çatılarının üstünden geçirmişti.

İki gün sonra Taksim Meydanı'ndaydı. Karaköy'de genç bir adamın cesedi bulunmuştu. Kendine özel, sonsuz girdaplarıyla intihar ve yargısız infaz kurbanlarını kapana kıstıran, karanlık Boğaz akıntılarından birine takılmıştı. Yüzü o kadar kötü bir şekilde dağılmıştı ki ne annesi ne de babası onu tanıyabilmişti. *Pervaneler*, demişti polis. Suya giren cesetler gidip gelen gemiler yüzünden kötü bir şekilde parçalanıyordu. Anne babası onu üretim fazlası Alman askerî ceketinden ve ceketinin cebindeki güzelce katlanmış bordo devrimci beresinden tanımıştı.

Ekimin o cumartesi günü Taksim Meydanı'nda askerî yönetime karşı çıkan üç yüz kişi vardı. Altı hafta önce darbenin öfkesiyle bu sayı otuz bin kişi olabilirdi. Öfkenin ömrü yarımdı. Generaller yeni bir hükümet olmuştu, o kadar. Üç yüz kişiye karşı birbirine sıkıca sokulmuş sayısız asker, protestocuların her zaman hedefi olan Ata-

türk anıtının etrafında on iki sıra hâlinde toplanmıştı; ama Ariana liderlerin arasına doğru ilerlemek için onun elinden kurtulmuştu. O zaman sevgiliydiler. Meydan geniş, gökyüzü mavi ve karşılarındaki kuvvet çok büyük ve amansızdı, ama Yorgi boğazından hiç bilmediği bir çığlığın yükseldiğini, gözlerinde Ariana'nın haklı vahşiliği, şehri, yapmaya cesaret ettiği şey yüzünden duyduğu büyük gururun göz-yaşlarıyla arkasından atılmıştı. Bir daha da asla o kadar derinden âşık olmamıştı.

Pizzacı çocuklar en iyi rehberlerdi. Maç Çıkmazı, Maç Sokağı'nın kısa girişiydi. Ev, yeşil çifte kapısından daha geniş değildi. Panjurlu pencereleri zikzaklar çizerek dört kat yükseliyordu. Oraya gidip kapıyı çalamazdı. Çat kapı yapamazdı. Kırk yedi yıllık sürgün ve sessizlikten sonra kapısına gidemezdi. Ya cevap verirse? Ya kendisi daha ne diyeceğini bilemeden Ariana onu şaşırtırsa? Ya önce o konuşursa? Ya hiçbir şey söylemezse? Ya onu tanımazsa? Ya bu bina gibi olduysa; çarpık çurpuk, sarsak ve yamuk?

Maç Çıkmazı'nın girişinin karşısında neon ışığıyla aydınlatılmış, radyo mırıltılarının geldiği bir tütün dükkânı vardı. Bir genç, taburede oturmuş kola makinesinden gelen ışıkta spor dergisi okuyordu. Yorgi raftaki gazeteleri ve dergileri karıştırdı. Gülünç ve biraz suçlu gibi görünüyordu.

"Kısa bir süre önce buraya taşınan bir kadın biliyor musunuz? Doğulu değil; Avrupalı, Atina'dan gelen bir Yunan."

Dükkân sahibi başını iki yana salladı, ama dergi okuyan çocuk başını kaldırdı. Ama Ariana Sinanidis'in kendisi orada olduğu, iki elinde marketten aldığı torbalarla sokağın ortasında yürüdüğü için çocuğun söyleyeceği her neyse, bir anlamı kalmamıştı artık. Oydu; o kadar oydu ki hiç kuşku yoktu. Yorgi onu tanımayabileceğinden nasıl korkmuştu? Yaşlanmıştı, ama yaşlanmamıştı. İncelmiş, ama kurumamıştı; ve şişman ve yağlı da değildi. Tehlikeli kaldırım taşlarında, yüksek topuklarla zarif bir şekilde yürüyordu. Naylon torbaları

taşıyan ellerinde mavi damarlar yoktu. Kırk yedi yıldır saçlarını değiştirmemişti. Hatırladığı kadar parlak ve uzun bir şekilde omuzlarına dökülüyordu. Yüzü; bakışlarını yakalayabilir ve onu izlediğini görebilir diye yüzüne fazla uzun bakmaya cesaret edemiyordu. Yorgun görünüyordu. Yorgi uzanıp torbalarını almak istedi. Bu istek o kadar yoğundu ki hastalık gibiydi. Sonra o an geçti ve Ariana kısa girişten dönüp dar, eğik apartmana girdi.

Elinde bilinçsizce çevirdiği su şişesini satın alırken çocuk Yorgi'ye baktı. Sonra yakalarına süzülen yaşları fark etti.

~

Riva karanlık sulardan geçiyor, dalgaların üstünde sıçrayıp aralardaki boşluklara çarpıyordu. Derin gece, koyu sular, hızlı tekne. Ayşe ön camın pirinç çerçevesine tutunarak kokpitte dikiliyordu. Motorun titreşimi, yüzüne sıçrayan sular ve saçlarındaki tuzun sertliğiyle sevinçten deliye dönmüştü.

"Daha hızlı sürebilir misiniz?"

Kaptan başını sallayıp gazı açtı. Bilgisayar motoru senkronize etti, tekne burnunu biraz daha kaldırdı. Hızın etkisi ani ve atomikti. Ayşe arkasındaki suyun üzerinde iki radyoaktif iz gördüğünü hayal etti. Işık. Parlak bir geceydi. Gök kubbenin altındaki şehir iki yanında ışık kanatları gibi yayılıyordu; tepeler saf saf, dizi dizi birbirinin üstünde yükseliyor, ışıklar katman katman parıltı ve aydınlığa karışıyordu. Ayşe omzunun üstünden geriye baktı. Adnan arka koltuğun ortasında oturmuş, kayıtsız göründüğünü sandığı bir hareketle kollarını iki yana açmıştı, ama Ayşe onun deri koltuğa tutunduğunu biliyordu.

Bu parlak gecede seni seviyorum, diye düşündü Ayşe. *Cesur, zeki, heyecan verici ve çok güzeldin; sende her zaman sevdiğim şeyler.*

"İzin verin, ben süreyim."

Kaptan kaşlarını çattı.

"Daha önce böyle bir şey kullandım." Denizci bir babanın kızı tekne kullanmayı nasıl bilmezdi? Şehrin çok boğucu olduğu, Marmara kıyısındaki Silivri'de bulunan yazlığa taşındıkları o yaz, hafta sonlarında babası ona öğretmişti. Ayşe ellerini gaz koluna koyarken çocukluğunun yazının kokusu geri döndü: barbekü çakmağının kokusu, tuzlu toz ve yanık kremi. Onlarınki pek gösterişli olmayan, dıştan takmalı çift motorlu, eski bir fiberglas tekneydi. Bu parlak ahşaplı, karbon fiber, karbona aç motorlu tekneyle hiç alakası yoktu, ama Kaptan Erkoç ona tekneyi suyun üstünde nasıl ayağa kaldıracağını öğretmişti. Ayşe oto senkronizasyonu kapattı, gaz kolunu ileri itti. Motorun titreşimini kendi bedenininkine göre ayarladı. Her şey titreşimdi. Tekne ileri atıldı. Ayarlama nefes kesiciydi. Ayşe saçlarını salladı, gözlerinin kıyısındaki, hızın neden olduğu gözyaşlarını savurdu. Spot ışığıyla özenle aydınlatılmış devasa Türk bayrağının asılı olduğu Sarayburnu'nun etrafından uzun, homurtulu bir sıçrayışla döndü. Haliç karşısındaydı; İstanbul'un altın rengi tepeleri iki yanında yükseliyordu. Şehirlerin Sultanı'na girmenin yolu işte buydu. Geriye dönüp Adnan'a baktı. Ayşe bu kez onu korkutmuştu, ama heyecanlı görünüyordu. *Ne oldu borsacı; ateşli miyim, borsacı?*

Feribotların ve ışıktan bir duvar gibi Karaköy'e demirlemiş bir yolcu gemisinin arasından hızla geçip tekneyi geri indirdi. Riva'yı yavaşça demir atma noktasına götürüp lastikleri öper gibi yanaştı. Motor sessizliğe gömülürken su hareketsiz kaldı.

"Bunu yapmayı kim öğretti size?" diye sordu kaptan onu centilmence iskeleye çıkarırken.

"Babam *destroyer* kaptanıydı."

Kaptan onu selamladı. Karada, kahraman yine Adnan'dı. Ceketini düzeltti, manşetlerini çıkardı. Sonra dönüp Ayşe'yi kucakladı, onu kendine doğru sıkıca bastırırken Ayşe'nin topukları beton zemine süründü; yüzleri nefes kadar yakın, öpüşür gibi iç içeydi.

"Demedim mi?" diye gürledi. Ayşe onun içtiği şarabın kokusunu alabiliyordu. "Demedim mi?" Adnan onu etrafında döndürdü. Adnan'ın kollarına hapsolan Ayşe, gemilerin, otobüslerin, arabaların, minarelerin bulanıklaştığını görüyordu. "Hadi!" diye bağırdı Adnan. Ayşe tekrar yere bastı, ama Adnan onun elini yakalamış, akşam sefacılarının, branda örtülü tezgâhların arasından çekiştirip koşuyordu. Trafiğe girip araçların arasına dalıp çıkarak, dans ederek, kaldırdığı eliyle ve âşıkların zarafetiyle araçları durdurarak ilerlediler. Bir tramvay üzerlerine geliyordu. Ayşe çığlık attı, Adnan'ın eli onu ölümcül canavarın önünden çekti ve motorların, Volkswagenlerin arasına, Yeni Cami'nin karşısındaki dükkânların arasındaki ara sokaklara soktu. Orada, kırmızı kepenkli bir dükkânın girişinde Adnan onu kendine çekti. Ayşe aşk olduğu kadar bir savaş ilânıymışçasına bedenini onunkine hızla yapıştırdı. Adnan'ın, karnının, gücünün, bacaklarının mükemmelliğinin farkına varmasını istiyordu. Sokaktaki deri ceketli bir genç onlara alaylı bir şekilde laf attı. Adnan iğrenç bir kahkahayla gürleyip onu Sultanahmet'in derinliklerine çekti. Bu eski Osmanlı başkenti âşıklar şehri değildi.

Hoca Paşa Sokağı'nda, minik bir mahalle camisinin arkasında Ayşe Adnan'ı bir kapı eşiğine doğru itti. Adnan'ın kaliteli pantolonu, anlaşma yaptıran pantolonu açık, yarı sertleşmiş, ağır penisi Ayşe'nin elindeydi. Onunla ne yapacağı konusunda cesur bir fikri vardı ki sokağın karşısındaki kapının üstündeki ışık yandı. Ayşe kahkahayla bir çığlık atıp döndü; kahkahalarla koşmaya başlayarak, Cağaloğlu'na çıkan ara sokak labirentine girdi. Kepenkleri kapalı dükkânlar günün sıcağını hatırlatıyordu. Ayşe tozlu bir badem ağacının dallarının üzerine sarktığı, kaldırım taşı kaplı sokağın ortasında durup becerikli bir hareketle külotunu çıkardı. Adnan onu yakaladı, ince üçgenleri onun elinden kapıp yüzüne bastırdı.

"İşte ben buna güzel bir çiçek buketi derim. Olağanüstü kalitede."

Ayşe külotu onun elinden alıp Adnan'ın ağzına soktu. Adnan bir canavar gibi ağzındakini çiğnerken Ayşe histerik kahkahalar atıyordu. Elinde alışveriş torbasıyla eve geç gelen bir kadın sokağın üst tarafından geçerken ağzından külot sarkan Adnan'a baktı.

"Hav!" diye kükredi Adnan. Ellerini salladı. Kadın ahlaksız geceye karşı pardösüsüne iyice sarınarak kaçtı. Ayşe ve Adnan çok katlı otoparkın asansörüne devrilirken gülmekten karınları ağrıyordu. Asansör çınlayıp üçüncü katta kapılar, kötü kesim takım elbiseli, kötü tıraşlı, hasta yüzlü bir adama açılırken Ayşe'nin elbisesi beline kadar sıyrılmış, bacaklarını Adnan'ın beline dolamış, sırtını acil paneline yaslamıştı. Adam gözlerini kırpıştırdı. Küçük ağzı açıldı.

"Yukarı çıkıyor," dedi Adnan. Adnan ve Ayşe asansörden yuvarlanıp Audi'ye bindi. Bütün kattaki tek araba onlarınkiydi. "İki milyon avro!" diye bağırdı Adnan. Çentikli sütunlar, lastik izleriyle kaplı beton, sözlerini ona geri gönderdi. "İki milyon avro!" Kimse çok katlı bir otoparkta sevişecek kadar ahlaksız, duyarsız olamazdı. Ama Adnan bir eli direksiyonu sonuna kadar çevirerek tutup üçüncü vitesle iniş rampasında dönerken, Ayşe elini Adnan'ın kasıklarından çekmedi. Lastikler, eski çok katlı otoparkın hayaletleri gibi çığlıklar atıyordu. *Bir yağ damlasının üstünden geçersek ölürüz,* diye düşündü Ayşe. *Hayır, bu olamaz. Bu gece değil.*

Sokağa çıkınca Adnan otomatik sürüşü açtı. Ayşe ona yaklaşıp bacaklarını dokunuşuna açtı. Oı dolmuşlarının arasında, daha ziyade Adnan'ı tahrik etmek için oynaşmaya devam etti. Köprüde Adnan'ın elini klitorisinden çektiğini hissetti. Otomatik sürüş kapandı. Gaz türbinleri gururlu bir at gibi kişnedi. Hızlanma yüzünden Ayşe koltuğuna biraz daha gömüldü. Bu heyecan verici bir arabaydı. Asya'ya geçen köprü ışık kemeri gibiydi. Karanlık suların üstünde, iki kıta arasında. Aşağıda gemiler vardı. Aydınlatılmış Türk bayrakları Asya kıyısının tepelerinde deniz fenerleri gibi duruyordu. Aylar ve yıldızlar, gevşek bir şekilde sarkıyordu. Gece de sıcaktan kurtuluş değildi.

Aşağıda, karanlık suların parlak kıyıyla buluştuğu yerde Adnan'ın istediği yalı vardı. Senin gizli anlaşman onu bizim için alacak, ama benim gizli anlaşmam bizi gerçekten hayalini kurduğun yalıya, Avrupa kıyısındaki yalıya götürecek.

Ayşe bir sigara yaktı. Gece trafiği hiç kesilmezdi. Audi doğudan gelip İstanbul'un ağzına giren tırları ve tırları ve tırları ardı ardına geçti. Ayşe camdan dışarı ucuz evlere, dükkânlara bakmak için yana kaydı. Dudaklarını bir hece araladı, duman su gibi ağzından döküldü. İnce minareler, tenekeden gümüş rengi kubbeler, ucuz Suudi yapımı camiler; yabancı ve düşüncesiz. Etrafında takılan gençler. Spor modası. Polisler bir tırı çevirdi. Üç polis arabası. Tır, üzerinde Ermeni harfler taşıyordu; içinde de çamur rengi giysili, kirli sakallı, daha da doğudan gelen ilgisiz adamlar.

Garajın hâlâ sıcak betonundan lobiye geçerken, Ferhatpaşa'da tutkulu olan bir tek onlar var gibiydi. Hız tekneleri, faytonlar, iyi takım elbiseler, yüksek topuklar, milyon dolarlık anlaşmalar: Ferhatpaşa bunlara inanmazdı. Ayşe hâlâ istekliydi, onu hâlâ istiyordu; Adnan da ona açtı, ama her saniye, kuru, kasvetli Ferhatpaşa bu açlığı alıp götürüyordu.

Koridorda ayakkabılarını çıkardı; ceketini, kravatını, gömleğini oturma odasının yerlerine savurdu. Bir erkek soyunmaya belden aşağısından başlamalıydı. Ayşe bunu ona hiç öğretememişti; tembel Kaşlı sahil çocuğu.

"Bir dakika. Benim için böyle sert kal. Hayaların kayısı kurusuna dönüne kadar becereceğim seni."

Hızlı bir tuvalet. Yapması gereken bir iş. Ayşe temizlenip tazelenene ve Adnan'ın çok sevdiği çorapları ve öldüren topukluları hariç her şeyi çıkarıp gelene kadar Adnan yatağa yüzükoyun serilmiş, horlamaya başlamıştı.

Çarşamba

5

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte Âdem Dede Meydanı paspaslar, kovalar, hortumlar, fırçalar, yüzey temizleyicileri ve boya sökücülerle hareketlenmişti. Merdivenlerin üstünde, balkonlardan sarkarak, sandalye tepelerinde, oymalı kapıların girintilerini dış fırçalarıyla titizlikle, arabaların üstündeki turuncu böcek püskürtmelerini araba temizleyicileriyle incelikle temizliyorlardı. Hafize kollarını ve pantolon paçalarını sıvamış, ön merdivenleri paspaslıyor, Galeri Erkoç'un ahşap doğramalarını siliyor, çiçek desenlerinden duvar yazılarını çıkarmaya çalışıyordu. Küçük Can'ın annesi balkondan sarkmış, apartmanın ön tarafını coşkulu bir şekilde hortumla yıkıyor, sokakta ıslananların öfkeli bağırışlarına kendi hatalarıymış gibi bakıyordu. Kenan, kepenkleri sayesinde boya bot saldırısının şiddetinden kurtulmuştu; o utanmaz Gürcü kadın bile saçlarını bir başörtüyle arkadan toplayıp balkonunda diz çökmüştü. Sandalyeleri, masaları ve camları naylon bulaşık süngerleriyle temizleyen Bülent ve Aykut arasında bile geçici bir barış anlaşması olmuştu. Âdem Dede Meydanı'ndan turuncu sular akıyor, birleşip kanalizasyonda ve kaldırım taşlarının arasındaki beklenmedik deliklerde gözden kayboluyor, Sülüğenci Sokağı'nın merdivenlerinde parlak bir şelale hâlinde dökülüyordu. *Eğer polis frekansı tarayıcınız varsa Eskiköy'ün gizli su kanallarının haritasını çıkarabilirsiniz,* diye düşündü Bülent'in çayhanesinin dışındaki yeni temizlenmiş masaya oturan Yorgi Ferentinu. Başka bir gizli İstanbul.

Derviş evinin ona ait kısmı kararlı bir şekilde lekeli kalmıştı. İlk yağmurda yıkanıp gidecekti.

"Dava etmeyi düşünüyorum," dedi Bülent. Paspası sıkıp sokağın kanalizasyon deliğine bir kova daha su boşalttı.

"Polisi mi? Zamanını boşa harcama," dedi Lefter.

"Hayır." Bülent, başıyla, Aykut'un meyhanesinin yanındaki Güneşli Sokak'a doğru işaret etti. "Onu."

Yaşlı Rumlar bir an rahatsız bir sessizlik yaşadılar.

"Bir şeyler başlatmak istemezsin," dedi Lefter.

"Eh, hoşumuza gitse de gitmese de bir şeyler başladı bile," dedi Peder Yannis. Sakalı ve cübbesiyle büyük, karanlık bir duruşu olan peder, her zamankinden daha sessiz ve düşünceliydi. Yorgi onun dua ipini durmadan bağlayıp açtığını fark etti. "Dün gece yine kiliseye gelmişler. Sprey boyasıyla. *Allahu ekber. Kâfirler yanacak. Rum sübyancılar.*"

"Hüseyin Yaşayan'la konuşmaya çalıştınız mı?" Hüseyin, küçük Lale Camisi'nin imamı ve Beyoğlu tiplerinin ve karakterlerinin amatör tarihçisiydi. Yorgi alternatif İstanbul haritasını çıkarmasına yardım etmek için sık sık onun harika toplum bilgisi birikimine başvururdu.

"Onu aradım. Hızır'a karşı yapabileceği fazla bir şey yok."

"Yeşil Evliya mı? Başımız dertte."

"Hüseyin cuma namazında toplum ilişkileri konusuna değinecek, ama bunu yapanlar onunkiler değil. Bunlar sıradan halk, popüler din. Tanrı bizi dindar gençlerden korusun. Hüseyin de onlardan bizim kadar korkuyor. Bu tür şeyleri Diyanet İşleri Bakanlığı'na bildirmek onun görevi. Ama bunu yaparsa Aziz Panteleymon'un hemen ardından Lale Camisi de yanar. Bu işin sonu iyi olmaz."

"Biliyor musunuz," dedi Lefter çayını karıştırarak. "O işi almayı düşünüyorum."

"Hiciv yazısını mı?"

"O kadına karşı." Başıyla alnını silmek için gayretli paspaslamasına ara veren Gürcü kadını işaret etti.

"Haklı bir neden ve açık bir sosyal ihtiyaç olduğu konusunda ikna olman gerektiğini söylediğini sanıyordum," dedi Bülent.

"Sosyal ihtiyaç yeterince açıksa, dava konusunda esnek olabilirim," dedi Lefter. "Şu anda sosyal ihtiyaç daha açık olamazdı."

"Tanrı onu korusun," diye mırıldandı Peder Yannis. Masanın etrafındaki herkes, bir azınlığın daha küçük bir azınlığı hedef göstermesini anlıyordu. Hangi tarafta olduğunu göstermiş olurdun.

"Yeni bir sözleşme yazıyorum," dedi Yorgi Ferentinu, kötü sessizliği bozmak için. "Önümüzdeki on gün içinde bir şekilde gazla ilgili, gerçekleşen veya engellenen bir terör saldırısı olacak."

"İnanırım," dedi Bülent. "Danışma grubunuzda bunu mu konuşuyorsunuz?"

"Bilgi almışlar," dedi Yorgi. "İlginç bir grup. Farklı alanlarda pek çok uzman var. Yanımda kuşların bir tehdidi bir anda nasıl bütün bir sürüye ilettikleri konusunda uzmanlaşmış bir zoolog oturuyor. Büyüleyici değil mi? Terör örgütleri birbirlerine bilinçsizce sinyal iletiyor olabilir mi? Keşke bu dili tanısak. Psikocoğrafyacı Selma Özgün var. Yüzyıllar boyunca şehir mimarisinin, orada yaşayan insanların sosyal ve zihinsel alanlarını nasıl etkilediğiyle ilgileniyor. Bunun, teröristlerin nereye saldırmayı tercih edeceği ya da nerede yaşayıp buluştukları konusunda nasıl bilgi verebileceğini anlayabiliyorum. Bu tür şeyler geçmişin mirası. Tek bilim kurgu yazarımızı bile işe almışlar. Çok zekice."

"En çok korkulan şey her zaman Boğaz'daki gaz tankerlerinden birinin patlaması olmuştur," dedi Bülent. "Televizyonda bir program seyrettim; özellikle İstanbul çok savunmasız: Boğaz'ın iki yanındaki tepeler patlamayı içinde zapt ediyor. Program patlamanın bölgesel olarak Hiroşima yoğunluğuna ulaşabileceğini söylüyordu."

"Bu tür şeyler konusunda çok fazla şey bildiğin için Tanrı seni bağışlasın," dedi Peder Yannis.

"Eh, üç yaşında bir çocuğun olunca çok fazla Discovery Asya seyrediyorsun," dedi Bülent. "Çok güzel; bir sürü şey öğreniyorsun."

"Bence Ogün Saltuk bunu düşünecektir," dedi Yorgi.

"Ogün Saltuk. O şey değil miydi..." dedi Konstantin.

"O," dedi Yorgi çabucak. "Aynı adam."

"Evet," dedi Konstantin. Karıştırdığı çay kaşığı koca İstanbul'un ekseniymiş gibi kaşlarını çatmıştı. "Bir keresinde hiçbir zaman ideal bir akademik kariyer yapamayacağını, orijinal düşünce gibi bir şeyle ilgilenmediğini söylediğin adam."

"Daha da fazlasını, adamın ahmak ve intihalci olduğunu da söylemiştim," dedi Yorgi. "Ama ilgimi çekti. Nasıl gelişeceğini görmek istiyorum."

"Yani tanker olduğunu düşünmüyorsun," dedi Bülent.

"Tanker çok bariz."

"Bire on bahse girerim ki bu düşünceyi Ogün Saltuk ileri sürmüştür," dedi Konstantin.

"Peki, terör bahsini ileri sürmeden önce ne düşünüyorsun?" diye sordu Bülent.

"Bilmiyorum," dedi Yorgi. "Bir şeyler var; hareket eden kuvvetler, göremediğim, ama hissettiğim örüntüler var."

"Sonrasında cinleri de görürsün," dedi Lefter. "Hey! Belki bu işine yarar."

"Ben gaz sözleşmelerinden birkaçını alacağım," dedi Bülent. "Beni bugüne kadar hiç yanıltmadılar."

"Beyler, ben kalkıyorum." Lefter oturduğu yerden acıyla kalktı. "Yazmam gereken bir hiciv var."

Lefter'ten sonra alçak taburesinden kalkan Peder Yannis oldu. "Hüseyin'le bir görüşme ayarlayacağım, ama yapabileceği hiçbir halt yok. İlgilenen olursa diye söylüyorum, bugün akşam ayini yapacağım."

Erkekler aralarında sessizlik olduğunda onu sözlerle doldurmaya gerek duymadan tadını çıkarabildikleri için Yorgi ve Konstantin, rahat bir sessizlik içinde oturuyordu. İskenderiyeli, bir sigara yakıp alışılmış rahatlığına gömülürken ince bir sigara dumanı sıcak havaya doğru yükseldi. Etraflarındaki temizlikçiler, ovalayıcılar, siliciler, İstanbul asayiş polisinin etiket boyasıyla bağımsız, ama eş zamanlı ateşkeslerini ilan etmişlerdi. Hava çalışılmayacak kadar sıcaktı.

Yorgi sigara içen arkadaşını inceledi. Alaycı, manipülatif ve bir dul kadar dedikoducu, yanlış yapıldığında kindar, niyeti belirsiz, kalbi kapalı Konstantin, Yorgi'nin arkadaş olarak seçeceği türde bir adam değildi. Konstantin'in ailesi deltanın adını alan şehir kadar eski olup Büyük İskender'in soyundan geldiklerini iddia ederdi. Klasik Yunanca dâhil yedi dil bilir, hiçbirine inanmazken beş dini kabul ederdi. Üç eski imparatorluğun başkentinde üç üniversiteye gitmişti. İkisi de yirminci yüzyıl icadı olan milliyetçilik ve İslamcılık, Mısır'daki varlığını üç bin yıl sürdüren Yunan medeniyetini yok etmişti; ilk başta da her zaman politik bir kazan olan Kahire'de. Ama kozmopolit, yozlaşan İskenderiye, İslam dünyasını çalkalayan güçlere kayıtsız kalamazdı. Domuz İsyanları, diyordu İskenderiyeliler: Hükümetin H1N1 domuz gribi virüsünün potansiyel taşıyıcılarını yok etmeye yönelik temizliği toplu domuz katliamına ve dolaylı bir şekilde de gayrimüslim toplulukların temizliğine neden olmuştu. İskenderiye'de Kıptiler hâlâ güçlüydü, bu yüzden dinî coşku, küçük, zayıf Yunan topluluğuna yönelmişti. On gün içinde tarihten silinmişlerdi. Konstantin, St. Athanasius'un çökmüş kubbesinden alevlerin yükseldiğini görmüş ve ilk uçağa atlamıştı. Şehirde hâlâ paravan şirketler tarafından yönetilen emlakı, aracılardan ve rüşvete bağlanmış memurlardan damlayan kiraları vardı; İstanbul'da yaşamasına yetiyordu. Ölen bir Yunan topluluğundan diğerine geçmişti. Çürüme, dünyanın yavaşça içe çökmesi, hüzün, eşsiz bir şekilde İstanbul'a has melankolik nostalji hissi.

"Ariana'yı gördüm," dedi Yorgi

"Konuştun mu?"

"Hayır."

"Cesaretini toplamalısın, Ferentinu. Cuma günü ayrılıyor."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Beyoğlu'ndaki tek Rum biz değiliz. Sana numarasını verebilirim."

"Onu arayayım mı?"

"Aranızda kırk yıldır çözülmemiş bir mesele var."

"Sen daha Eskiköy'e gelmeden çok öncesine ait," diye çıkıştı Yorgi birden. "Her şeyi bildiğini mi sanıyorsun? Hiçbir şey bilmiyorsun; dedikoducu ahmağın tekisin, o kadar." Kalkıp birkaç bozukluğu masaya döktü. Kırk yedi yıldır çözülmemiş bir meselesi vardı, ama kendi sürgününde, bir köpeğin sırtındaki pire kadar rahat olan Konstantin bunun yalnızca karşılıksız aşk kadar basit bir şey olduğunu sanıyordu. Aralarındaki aşktı, ama zaman ve politika onu affedilme ihtiyacına dönüştürmüştü: Yorgi Ferentinu, Ariana Sinanidis'in, Meryem Tasi'nin ölümü için kendisini suçlamasından korkuyordu.

~

Necdet en son ne zaman bir camiye ayak bastığını hatırlayamıyordu, ama vücut asla unutmazdı. Ellerini, yüzünü, kulaklarını, enseni ve ayaklarını yıka. Hızır'ın kalbinden akan suyla yıka. Yeşil Evliya kendini çekmiş, cinler kendi dünyalarına çekilmişlerdi, ama fısıltılarını rüzgârda hışırdayan yapraklar gibi duyabiliyordu. Camiler, mescitler, tapınaklar, kutsal taşlar onlara her zaman çekici gelirdi. Ayakkabılarını girişte bıraktı. Necdet, güzel seramiklerden pirinç lambalara kadar Lale Camisi'nin zengin bir şekilde donatıldığını görebiliyordu, ama mahalleyle birlikte zenginliği zamanla azalmıştı ve artık ayakkabılara bekçilik edecek birini de karşılayamıyordu. Topuklarının altındaki halı, kalın ve yumuşaktı. Ayak parmaklarını halının içine kıvırdı.

Cinler caminin kapısında çırpınıp hışırdıyordu. Allah'ın kanununa göre içeriye giremezlerdi.

Tarikat locanın altında toplanmıştı. Burası aristokratların dua ettiği, Allah'a birkaç metre daha yakın olan bir yerdi, ama Necdet hemen onlara katılmadı. Diğer, içine işlemiş tepkileri hatırlıyordu. Necdet halının üstünde mihraba döndü. Diz çöküp secdeye kapandı. Vücut, hareketleri asla unutmazdı; dil, Arapçayı asla unutmazdı. Bu ibadet onu çalıştırıp kaslarını gerdi. Dizlerinin üstüne oturup ellerini dizlerine koydu. Muazzam bir huzur duyuyordu. Seramik kaplı kubbeye baktı. Yukarıda bazı sözcükler vardı. Seramiklerin geometrik şekilleriyle gizlenmiş sözcükler. Dikkatini yoğunlaştırabilirse bu sözcükleri seçebiliyordu. Saplar, yapraklar ve çiçeklerle iç içe geçmiş, Tanrı'nın doksan dokuz güzel ismi. Kubbedeki fayanslarda bir Cennet bahçesi çiçek açmıştı. Ne tür çiçeklerdi bunlar? Lale. Burası Lale Camisi'ydi. Necdet buranın güzel bir bina olduğunu, ama hakkında hiçbir şey bilmediğini fark etti. Kaç yıllıktı, kim inşa etmişti, neden inşa etmişti? Cami görkemli, kendisi cahildi. Yaşadığı yer, derviş evi; orayı da yalnızca uyuduğu, esrar çektiği, kaçtığı bir yerden fazlası olarak görmemişti, ama bir tarihi vardı, içine işlemiş hayatlar, kutsal adamlar vardı. Birden çok eski olduğunu anladı. Önce hangisi geliyordu; cami mi, tekke mi? Kimdi o dervişler, evlerini oraya kurmalarına kim karar vermişti? İsmet'i ve yeni dervişlerini oraya getiren neydi; bina, tarih, Allah; yoksa başka bir şey miydi?

"Cümleten selamün aleyküm," diyerek halının üzerine, kardeşlerin arasına oturdu. Dervişler karşılık olarak bir şeyler mırıldandılar. Çoğunun yüzünü tekkeye yaptıkları ziyaretlerden hatırlıyordu, bazılarını daha iyi tanıyordu, ama hiç görmedikleri de vardı. Necdet sırayla hepsine baktı; ayrıntılar, farklar, kişilikler. Bunlar insandı, bireyler.

"Allah'ın adıyla, Âdem Dede grubuna hoş geldin," dedi İsmet. "Çoğumuzu zaten tanıyorsun, ama bu senin tarikata resmen ilk girişin. Mantıkla açıklanamayacak şeyler gördük, Allah'ın lütfuyla keramet

gibi görünen şeyler yaptığını, söylediğini ve gördüğünü gördük. Burada yapmak istediğimiz şey, bunları kardeşçe, nazikçe test edip, İslami olup olmadıklarını görmek."

Halkanın karşısındaki çizgili gömlekli iri adam söze girdi. Necdet onun gündelik hayatında araba tamircisi olduğunu biliyordu. Adı Yusuf'tu ve tarikatta ikinci sırada geliyordu.

"Allah bu grubun, adaletinin modern, kent toplumunda nasıl işlediğini keşfetmemiz için kurulmasını istedi. Allah'ın iradesinin zamanı yoktur ve bölünmesi de söz konusu olamaz, ancak elmasta olduğu gibi değişen ışık, yüzeyinden yansımaların değişmesine neden olabilir. Hadise ve sünnete saygı duysak da sarsılmaz bir temel olarak Kur'an'a geri döndük. Kur'an-ı Kerim'in nuru çok parlaktır. Her sözcükte doğru cemiyet bize gösterilir –Allah'ın cemiyeti– gerçek şeriat. Bizim ilâhi görevimiz, Allah'a ve resulü Hz. Muhammed'e şükürler olsun ki, bu mükemmel kanunu insanların ihtiyaç duyduğu seviyede uygulamaktır. Sokakta, aileler arasında, insanlar arasında, esnaf arasında. İnsanların adalete ihtiyacı var. Bizim hâkimlerimiz en iyi hâliyle kayıtsız, en kötüsüyle yozlaşmışlar. Mesafeliler ve insani değerlerle yargılıyorlar, Allah'ın değerleriyle değil."

"Ahlaksız değerlerle," diye mırıldandı iri Yusuf.

"Her zaman bir bedel vardır. Hukuk, zengin adamın oyunudur. Avukatlar, mahkeme emirleri, sözleşmeler ve boşanmalarla şişmanlıyor. Son sentine kadar ücret kesmek için davaları çeviriyor, çeviriyor, çeviriyorlar. Neden hukuk paralı olsun ki? Neden yalnızca derin cebi veya nüfuzlu arkadaşları olanlara hizmet etsin? Bu yozlaşmadır. Allah'ın adaleti saf ve bedavadır. Bu tarikat, inşallah kutsal insanları kamu adaleti sisteminin kadıları olarak eğitecek. Dünyanın her yerinde kamusal mikro-kredi düzenleriyle ilgili bir sürü örnek var, neden kamusal mikro-adalet sistemi olmasın? Bu hükümlere itaat etmeyi kabul edenler için yeni bir şeriat öneriyoruz. Hızlı, adil, şeffaf ve Kur'an-ı Kerim'e uygun hükümler vermenin peşindeyiz.

Şimdi elimizde inancımızı ve yeteneklerimizi gerçekten sınayacak bir dava var: Senin hayallerin ve kerametlerin bize bu toplumda muazzam bir dayanak noktası sağlayabilir, ama önce İslami olup olmadıklarını değerlendirmemiz gerekiyor. Şimdi, ne gördüğünü iddia ediyorsun?"

"Bu dünyadan olmayan varlıklar, yaratıklar, canlı şeyler görüyorum. Canlı ateşten yapılan şeyler gördüm, insanların çiftlerini, ikizlerini toprağın içinde ters dönmüş olarak gördüm."

"Şu anda bunları görüyor musun?" diye sordu Yusuf.

"Şu an değil."

"Cinlerin camiye girmesi yasaktır," dedi İsmet. "Cinler Kur'an'da vardır. *En'âm* suresinde ve *Cin* suresinin tamamı..."

Yusuf parmağını kaldırdı. "Kardeşim, bu hayallerin cin olduğuna karar vermedik daha."

İsmet huzursuzca arkasına yaslandı. Necdet içinden muazzam bir sükûnet hissinin yükselip onu mermere bağladığını hissetti.

"Yanan bir bebek hayali gördüm," dedi Necdet. "İş yerindeki tuvaletlerde. Bilgisayarların içinde ruhlar gördüm."

"Kardeşim, Levent İş Kurtarma Merkezi'nde çalışıyor," diye araya girdi İsmet.

"Sokakların cinlerle dolduğunu gördüm," dedi Necdet ve yeniden hışırtılarını, kıpırtılarını, takırtılarını duydu. "Onları her arabada, her caddede, insanların omuzlarında gördüm. Toprağın içinde gördüm..."

"Çağdaş yorumlara yer vermemiz gerekiyor," dedi Armağan. Kır saçlı, sorgulayıcı bir duruşu olan yaşlıca bir dervişti.

"Elbette," dedi Yusuf. "Devam et."

"Ve onların efendisini gördüm."

İstemsiz doğrulmalar, gerilmeler, hafif iç çekmeler oldu.

"Bize gördüklerini biraz daha anlatır mısın?" diye sordu Yusuf.

"Evet," dedi Necdet. Anlatma zamanının geldiğini hissediyordu, çünkü Lale Camisi'nde esen yeşillik kokusunu, çiçek parfümünü, derin suların esansını alabiliyordu. "Bir şey beni ofisten çıkardı, servis

kapısından. Hiç kimsenin bilmediği derinlere inen koridorlar, tüneller vardı. Levent'in çok çok altına giden tüneller var. Aşağıda bir kaynak vardı; eski, çok eski bir kaynak, putperest çağlardan kalma. Ama içinde hâlâ su vardı. Orada oturuyordu, kaynağın yanında."

"Kim?" diye sordu İsmet.

"Yeşil adam," dedi Necdet. *Hızır, Hızır;* grubun içinde bu isim dolaştı. *Yeşil Evliya. Allahu ekber. Allahu ekber.*

Yusuf yeniden elini kaldırdı.

"Kardeşlerim, lütfen. Kardeşim Necdet, bu yeşil adamı tarif edebilir misin?"

"Yeşil kaftanlı yaşlı bir adamdı; sanki her şeyden daha yaşlı, ama aynı zamanda dünyadaki en genç şeydi. Kanca gibi bir burnu, yaşlı bir Osmanlı gibi büyük bir sakalı ve çok yeşil gözleri vardı. Su kokuyordu; eski su, derin su, çok çok saf su. Gülümserken aynı anda çok ürkütücü olabiliyordu. Çok tehlikeli, çok yaşlı, çok vahşi gibi geliyordu; sırf canı istedi diye şehri kökünden söküp atabilirmiş gibi. Çok, çok korkmuştum, ama aynı zamanda nasıl korkabilirdim? Ondan mı korkacaktım?"

"Elhamdülillah," diye bağırdı Bedri. Taksim'de bir otelde çalışan doğulu bir gençti.

"Kur'an-ı Kerim..." dedi İsmet hızla.

"*Kehf* suresi, Hızır'ın isminden El Hıdır yani Yeşil Adam olarak bahsetmez," dedi Yusuf. "Musa'yla buluşan *bilinmeyen*'dir. Surede bir tek böyle geçer. Ve bir de Zülkarneyn'in veziri olduğu yazılıdır."

"O burada," dedi Necdet. Kardeşler arasında bir şaşkınlık oldu. Aynı anda hamd ve korku sözleri duyuldu. "Onu görüyorum, senin hemen yanında, Hasan." Bıyıkları henüz terlemiş olan çocuk gerildi. Uzun zincirlerinden sarkan cami lambaları ani rüzgârla birden sallanmaya başladı. Necdet, halının üstüne bağdaş kurup oturmuş yeşil figüre başıyla selam verdi.

"Kardeşlerim, aramızda bir evliya olabilir, ama Allah içimizde. Kardeşim Necdet, sana bir sorum var. Pazartesi sabah Levent tramvayındaki bombalamada oradaymışsın."

"Evet."

"Yalnızca bombacı ölmüştü. Şehit oldu demeyeceğim, çünkü kimse şehitlik iddiasında bulunmadı. Bu görüntüler, o bomba olayından sonra mı başladı?"

"Öyle. Polisten kaçmaya çalışıyordum. O zaman başı gördüm."

"Baş mı? Neyin başı?"

"Kadının başı. Bombacı kadının. Başını havada gördüm, içinden bir ışık çıkıyordu."

"Ama bu görüntüler, bombadan önce öyle bir şey görmüyordun, değil mi? Bu konuyu açıklığa kavuşturmalıyız."

"Asla olmamıştı."

"Sence bu cinler, hatta Hızır'ın kendisi bombaya o kadar yakın olmaktan dolayı bir tür... illüzyon, halüsinasyon olabilir mi?"

"Askerliğini Gaziantep'te yaparken Kürtlerin patlattığı bir bombaya yakalanan bir arkadaşım vardı," dedi Necmettin. Necdet'in kişilik ve mizaç bakımından kendisine en yakın bulduğu sıska, cildi bozuk, yirmi yaşlarında bir gençti. "Berbat durumdaydı. Fiziksel bir şeyi yoktu, hepsi buradaydı." Parmağını başına vurdu. "Korkular; inanamayacağınız şeyler. Onu canlı canlı yiyen şeyler. Merdivenlerden aşağıya inerken yukarı çıkan kendisiyle karşılaşıyordu. Travma sonrası stres bozukluğu. Hepsi biliyor, ama kabul etmek istemiyor."

"Çok doğuda, Divrican denen bir yerdeydim," dedi İri Şefik. Garip kızıl sakalları olan, iri yarı, evcil ayı gibi bir adamdı. "Askerliğimi yapıyordum. Bütün köy birdenbire cinler, melekler ve şeytanlar görmeye başladı. Köylüler Kürttü; Yezidiler. Şeytana tapanlardı."

"Kardeşim sanat galerisindeki kızın hamile olduğunu gördü," dedi İsmet. "Necdet onun karinini toprağın içinde gördüğü için hamile olduğunu anladı."

"Ki biz bunun İslam'a uygun olmadığı üzerinde anlaşmıştık!" diye gürledi Yusuf.

Kalın gözlükleriyle bir âlime benzeyen yaşlıca imam, kadınların balkonunun altında geziyor, oradaki duvar seramiklerini, yıpranmış halıyı, başka bir yerdeki sönmüş ampulü kontrol ediyordu, ama bir gözü hep tarikattaydı. Başını kaldırıp yükselen seslere baktı.

"Kardeşlerim, burası ibadet yeri," dedi İsmet, ama Necdet onun imama baktığını görüyordu. Yaşlı adam başını çevirdi.

"Kardeşim Necdet, şimdi sana kendinle ilgili sorular soracağım. Ağabeyinle derviş evinde yaşamaya nasıl başladın?"

"Bunun konuyla bir ilgisi yok," dedi İsmet.

"Burada senin derviş evindeki toplantılarına katılmayan bazı kardeşlerimiz var."

"Uyuşturucudan kafayı yediğimde kız kardeşimi yakmıştım," dedi Necdet. "İyi bir insan değildim. Avareydim, asiydim, ahlaksızdım ve anne babama itaatsizdim. İslam'a da saygım yoktu. Uyuşturucu kullanıyordum, uyuşturucu satıyordum, araba çalıyordum, komşulardan para çalıyordum, evlerine girip soyuyordum, kavga çıkarıp insanları dövüyordum, çünkü hoşuma gidiyordu; sürekli öfkeliydim." Necdet konuşurken Hızır'a bakmaya devam ediyordu. Yeşil Evliya, sözcükleri kuyudan su çeker gibi çekip çıkarıyordu onun içinden. "Kardeşimi yaktım, çünkü bana ters baktı. Babam beni öldürecekti, ama İsmet beni kurtarıp bana bakmak, orada tanıdığım insanlardan uzaklaştırmak için buraya getirdi. Değersizdim. İsmet bana güvenli bir yer ve iş buldu."

"Benim bütün yaptığım sığınabileceği bir yer sağlamaktı," dedi İsmet.

"Allah'ın birliğini ve Hz. Muhammed'in onun resulü olduğunu kabul ediyor musun?" diye sordu Yusuf.

"Uykuda gibiydim ya da gömülmüş gibi ya da gözlerim tamamen açılmamış gibi, ama artık uyanığım ve her şeyi görebiliyorum. Galiba şu ana kadar insan rolü yapar gibiydim. Bu nasıl olabilir?"

"Ama demin söylediklerimi açıkça kabul ediyor musun?" diye sordu Yusuf tekrar.

"Allah'ın gücü sınırlanamaz," dedi İsmet.

"Biz yargıcız, mistik değil."

"Arada bir fark göremiyorum. Biz hem yargıcız, hem mistiğiz. Eğer insanlar bizim hükümlerimize güvenecekse, bunların Allah'ın hükümleri olduğuna inanmaları gerekir, insanın değil. Bu Allah'ın gücüdür."

"Ucuz gösteriler işimizi alçaltır."

"Bu Allah'ın iradesi. Allah bize nadir ve değerli bir lütufta bulundu; nedenini, nasılını ve kime verdiğini anlamak zorunda değiliz. Bunları anlayamayız. Yapabileceğimiz tek şey bunun bizim için olduğunu kabul etmek."

"Bu, hurafe."

"İnsanları bize getiriyor."

"Polisi de getirdi," diye mırıldandı Armağan. İsmet ona döndü.

"Bırak gelsinler! Bu yalnızca onların ne kadar zayıf ve korkak, insanların gerçekten istediği ve ihtiyacı olan şeylere karşı ne kadar mesafeli ve uzak olduklarını gösterir. Eğer bize baskı yaparlarsa, bu Allah'ın takdirini gerçekleştirdiğimiz anlamına gelir. Bırak gelsinler; onlara kimin güçlü olduğunu gösteririz. Oylayalım. Ne diyorsunuz, kardeşlerim? Ben Allah'tan geldiğini söylüyorum."

"Haram," dedi Armağan.

"Helal," dedi yanındaki genç adam. Bıyıkları yeni terleyen, arkadaşı bombaya yakalanan gençti bu. Oylama yapıldı. Durum çok basitti. Gençler evet, yaşlılar hayır diyordu.

"Hayır," dedi Yusuf. "Bu haram." Ama oylamayı ve gruptaki nüfuzunu kaybettiğini biliyordu.

"İslama uygun," dedi halkadaki son derviş.

"Anlaşmazlık olmasın," dedi İsmet, elini Yusuf'a uzatarak. "Allah birdir."

"Allah birdir," dedi Yusuf, İsmet'in elini tutarak. Tarikat kısa bir duayla ayağa kalkıp dağıldı. Genç adamlar İsmet'in etrafında toplandı. Ona şimdiden Dede diye, bir derviş liderinin saygı ifadesiyle hitap ediyorlardı. İsmet Dede. Şeyh İsmet.

Hızır halıda oturmaya devam etti. *Ne yaptın sen?* diye düşündü Necdet. Hızır kahkahalarla cevap verdi. *Benim uslu bir evliya olduğumu kim söyledi?*

İsmet camiden ayrılan bütün tarikat üyelerine bir şeyler söyledi, tokalaştı, sırtlarını sıvazladı, sarıldı. Hepsi ayakkabılarını giyip tamirhanelerine, bankalarına, dükkânlarına, metro ve taksilerine gidince Necdet kardeşine, "Oylamayı kaybetseydim ne olurdu?" diye sordu.

"Hükümlerimizin bir ağırlığı olmazsa nasıl saygın kadılar olabiliriz?"

"Anlamadım."

"Hukukun yarısı uygulanabilirliğidir. Kâfir bir yargıç bile bunu söyleyebilir."

İmam onlara bakıyordu. Bu bağnaz gençlerin, bu baş belalarının gitmesini istiyordu. O güzel, tarihî camisini geri istiyordu. İsmet kardeşini yavaşça döndürüp imama karşı siper etti, ceketinin belini doğal bir hareketle kaldırdı. Belinde bir tabanca kabzası görünüyordu. Dışarıda, harika bir ışıkta, cinler sığırcık sürüsü gibi toplanıp gürlüyordu.

~

"Kırmızı? Ne olmuş?"

Beşun Ferhat, tavşanların ve kuşların arasında tahttaymış gibi oturuyordu. Ayaklarının dibinde kocaman sebze tohumu paketleri, renkleri neredeyse tamamen solmuş patlıcan, biber ve tombul domates

fotoğrafları vardı. Sağında, üzerinde bir bardak çay, küllüğün üstünde dengede duran, havayı kokusuyla dolduran fildişi saplı ağızlığın ucundaki Sobraine Black Russian sigarası ve tasmalı küçük bir tavşanın durduğu küçük bir masa vardı. Beşun Ferhat dağ gibi bir kadındı. Başından, çiçek desenli harem şalvarı ve köylü kadın çizmelerine kadar dışarı doğru yayılıyordu. Gül suyu ve menopoz kokuyordu. Hayvan pazarının karanlığında, insanların kör olduğunu düşünmesini istermiş gibi koyu renk yuvarlak gözlük takıyordu. Fakat Ayşe onun kör olmadığını biliyordu. Evcil tavşanlar, köpekler ve öten kuşların arasında, çarşının kaidesi gibi hareketsiz duruyordu. Ayşe çocukluğundan beri bu yerden tiksiniyordu. İdrarla ıslanmış saman kokusu, pis hayvan bedenleri onu beş yaşına, babasının onu pazar eğlencesi olarak buraya getirdiği güne götürmüştü. Altısı birden aynı kafeste duran köpek yavrularını görünce ağlamaya başlamış, hepsini birden alıp özgür bırakması için babasına baskı yapmıştı. Bu tezgâhta durmamışlardı. Yoksa bu korkunç kadın Ayşe'nin hafızasına damgalanırdı.

"Hiç balık yakalamıyor," dedi Ayşe.

"Hiçbiri yakalamaz," dedi Beşun. Parmağının ucunda nazikçe tuttuğu fildişi ağızlıkla teatral bir hareketle başını geriye atıp Sobraine'den derin bir nefes çekti, duman kuş kafeslerinin arasından Yeni Cami'nin minaresine yükseldi. Ayşe'nin fark ettiğini fark etti. "Bir tane ister misin, hayatım?"

Ayşe bir tane yaktı; sert, egzotik, Rus tadını içine çekti. Aklına ahşap Riva hız teknesi, faytonlar, zarif söz düellosu, bu cami gölgeli pazarın hemen üstündeki boş sokaklarda neredeyse yaptıkları seks geldi. Boğazının derinliklerinden minik duman halkaları çıkardı.

"Bunlardan daha sık almalıyım."

"Eskiden Samsun içerdim, ama AB'ye girdiğimizden beri Türk markalarının hiçbiri bir şeye benzemiyor." Tavşan kulaklarını oynattı. "Yani hayatım, aile yadigarını soruyorsun? Kırmızı sana hikâyelerini anlattı, değil mi? Benden alacağın tek şey, hayatım, başka bir hikâye

olacak. Bir tek hikâyeler var. Evet evet evet, ben Hacı Ferhat'ın onuncu kuşaktan büyük büyük torunuyum. Bizimkiler Hataylı, artık hiçbirimiz orada yaşamasak da hakiki İskenderunlu Ferhatlarız. Beş kuşaktır hiçbirimiz orada yaşamıyor. Ferhatlar 1895'ten beri İstanbul'da yaşıyor, ama bildiğin gibi gerçek İstanbullu olarak kabul edilmek için bundan fazlası gerekiyor. Seninkiler kim?"

"Şişli'den Erkoç ailesi. Eski bir denizci ailesi. Annem Çalışlar ailesindendi. Kız kardeşi Adalet Bakanı'yla evlendi."

Beşun başını çevirdi.

"Eski kuşak. Bak. Sana bir şey göstereyim." Çantasını bulmaya çalıştı. Ayşe çantayı ona vermeye kalkışmadı. *Gözlerin görüyor, yaşlı kadın.* Beşun plastik bir kılıfın içinde sararmış bir kâğıt çıkardı. "Bu benim aile ağacım." Parmakları ağacın gövdesini ve dallarını takip etti. "Soyumun Osman Fahir Ferhat'a kadar gittiğini görebiliyor musun? Hacı Ferhat'ın oğullarının en büyüğüdür, tabutun kapanmasına gözetmenlik yapan." Parmakları ağacın gövdesindeki çarpıcı incelmeyi atladı. "Burası İstanbul'a geldiğimiz yer. Dalların kaçının burada bittiğini görüyor musun? Bin dokuz yüzlerin sonlarında talihimiz kötüye gitti. Savaşta ölümler, boğulma, öldürülme, kan davası, hastalıklar, salgınlar. Erkek vârisler genç öldü; bazıları hayatta kalarak acı çekmedi; ne demek istediğimi anlarsın. Allah Ferhatlara acımasız, ama adil davrandı. Hastalıklıları ve akraba evliliklerini budayıp temizledi. Bize yeniden başlama ve şansımızı yenileme fırsatı verdi."

Bu yüzden Mısır Çarşısı'nın ucuz tarafında evcil hayvan satıyorsun, diye düşündü Ayşe. *Tanrım bu Sobraine'ler çok güzel.*

"Bu, Kapadokyalı Kıllı Adam lanetinden çok sonraydı."

Beşun çizmeli ayağını yere vurup yandaki masayı yumruğuyla sarstı. Tavşan irkildi, kulakları ve burun delikleri genişledi, ama tasması çok kısaydı.

"Kulaklarımı o şarlatanın adıyla kirletme! Lanet falan yoktu, Anadolu'nun yabanından çıkmış götü kıllı bir derviş de yoktu. Aklın

varsa beni dinle. Ailem İskenderun'da muazzam büyücüler olarak ünlüydü. Servetimizin kaynağı her zaman bu olmuştu. Hacı Ferhat'ın kendisi aile okulumuzun kurucusuydu: O bir tüccar, bir gezgin ve ticaret için gittiği ülkelerin gizem ve büyülerini öğrenen bir öğrenciydi. Onun ilgisinin sınırı yoktu; Halep ve Şam şeyhleriyle, Kahireli cinciler, Trabluslu Yahudi Kabalacılar ve Kudüs'ün melek çağıranlarıyla görüşmüştü. İran ve Hindistan'ın en büyük büyücüleriyle çok samimiydi. Roma'da ayin sihirbazları ve Milano'da yıldız büyücüleriyle birlikte çalıştı. Prag ve Viyana'daki şeytan bilimcilerini ziyaret etti, Paris'teki büyük Etteilla'yla ve Londra'da Enoch müritleriyle yazıştı."

Orta yaşlı bir adam kafeslerin arasından geçip kobay yemi sordu. Beşun sandalyesinde iyice eğilip köpek kafeslerinin altındaki kutudan vakumla sıkıştırılmış bir paket ot çıkardı. *Oy verme yaşındaki bir adamın kobaylarla asla bir işi olmamalı,* diye düşündü. Köpeklerden biri deli gibi kulağını kaşıdı. Ayşe pireden korktu.

"Nerede kalmıştım, aşkım?"

"Büyücü ailenizde."

"Ah, evet. Hacı Ferhat. Bütün iyi babalar gibi oğullarının hayatta ve işte başarılı olmalarını istiyordu, bu yüzden büyü konusunda onlara bildiklerini öğretti. Onlar da bildiklerini bugüne kadar aktardılar." Beşun tavşanı sertçe okşadı. Hayvan onun elinden kaçmaya çalıştı. "Ama aynı zamanda gizli bir tarikat üyesiydi. Merkezi burada, İstanbul'daydı, ama imparatorluğun her yerinden müritleri vardı. Tam olarak bir büyücü çemberi değildi –çok saygındı, aralarında şeyhler ve dervişlerin yanı sıra, Trakya ve Anadolu'nun önde gelen adamları vardı– ama dinin daha garip yönleriyle ilgileniyorlardı. Yalnızca Sufiliği değil, Japonya ve Tibet'teki Budist öğretilerini, Hindu inancını, Hıristiyan gizemlerini de inceliyorlardı. Kutsal bir dil olduğuna inanıyorlardı. Onlara göre bu Arapça, İbranice, Latince ya da insanların konuştuğu herhangi bir dil değil, Allah'ın diliydi. Yazılı bir dildi ve alfabesindeki her harf evrenin farklı bir yönü üzerinde kontrol sağlıyordu. Yeminler

ve bağlılıklar yüzünden birkaç imamla başları derde girdi, ama onları satın alacak kadar paraları ve doğru bağlantıları vardı. Eh, hayatım, Hacı Ferhat'ın ne yaptığını ve kendini neye çevirdiğini biliyorsun, yoksa burada olmazdın. Ve İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam'ın ortadan kaybolduğunu da biliyorsun. Gerçekte her şey böyle oldu."

Beşun başka bir Sobraine daha yaktı. Ayşe teklif edilen sigarayı aldı. Evcil hayvan pazarında sigara içmek sokakta içmek gibi değildi. Bu bir kadın için kabul edilebilir bir durumdu.

"Balla Mumyalanmış Adam'ın lanetiyle ilgili hikâyeler, yanlış olamayacak kadar doğru. Evet, ailem zor zamanlar geçirdi, ama bunun nedeni Balla Mumyalanmış Adam değildi. Evet, bir derviş vardı, ama gezgin bir Sufi değildi. Büyücüydü. Olan şey şu: Büyük, büyük, büyük, büyük, büyükbabam Ahmet aile servetimizi kurtarmanın tek yolunun Balla Mumyalanmış Adam'ı satmak olduğuna karar verdi. İmparatorluğun her yerinden, Rusya'dan, Mısır ve İngiltere'den, hatta Çin'den bile teklifler geldi. Sonra bir mektup geldi. Bir yıldırım gibi düştü! Gizli topluluğu, İlahi Sözcük Tarikatı'nı tamamen unutmuştuk, ama onlar Hacı Ferhat'ı unutmamıştı. Mektup, insanın sadakatinin en başta tarikatına olması gerektiğini, yeminlerin edildiğini, Hacı Ferhat'ın bir kardeş olmayı hiç bırakmadığını ve İlahi Sözcük Tarikatı'nın Balla Mumyalanmış Adam üzerinde çok ciddi bir hakkı olduğunu söylüyordu. Tahmin edebileceğin gibi Balla Mumyalanmış Adam'ı satmak Osmanlı zamanlarında bile yasal değildi, bu yüzden bir hâkime gidemiyorduk. Tarikat bir çözüm önerisinde bulundu: Büyü düellosu yoluyla kararı Allah'a bırakacaktık, ailemizin büyüsüne karşılık onlarınki. Kimse ne olduğunu bilmiyor, hiç kayıt tutulmadı, bütün katılımcılar gizlilik yemini etti ve kimse konuşmadı, ama hiç evlenmeyen ve kendini Hacı Ferhat'ın yazılarını incelemeye adayan büyük, büyük, büyük, büyük, büyükbabam Nihat Ferhat, İlahi Sözcük Tarikatı'nın en büyük büyücüsüyle karşılaştı. Sözcük savaşı oldu: Söylenen sözcüklerin eski büyüsüne karşılık yazılı sözcüklerin büyüsü. Biz kaybettik. Balla

Mumyalanmış Adam'ı teslim ettik. Her şeyi kaybettik, İskenderun'da elimizde kalanları satıp servetimizi ve gururlu ailemizin yıkıntılarını yeniden inşa etmek için İstanbul'a geldik."

İki kadın esanslı sigara dumanlarını yavaşça üfledi.

"Ya İlahi Sözcük Tarikatı?" diye sordu Ayşe.

"Devrim sırasında diğer bütün tarikatlar gibi Atatürk tarafından yok edilmiş olmalı," dedi Beşun.

"Evet, ama hepimiz tarikatların tamamen yok olmadığını, yalnızca yeraltına indiğini biliyoruz."

"Bu tarikat özel olarak belirlenmişti. Padişah ailesinin üyeleri arasında popülerdi, yüksek rütbeli hükümet görevlileri ve İttihat ve Terakki Cemiyeti üyeleri bu tarikatın üyeleri arasında bulunuyordu. Bir hikâyeye göre diğer bütün tarikatlar yalnızca bu tarikatın tamamen yok edilmesini gizlemek için bastırıldı."

"Hiç iz kalmadı mı?"

"İlahi Sözcük Tarikatı'nı bulmaya çalışan ilk kişi sen değilsin, hayatım."

Ama Ayşe'nin zihninde köpeklerin üstündeki pireler, gazeteye sarılı kafes pisliklerinin etrafındaki sinekler, kafeslerde çırpınan kuşlar gibi fikirler uçuşuyordu. İşin püf noktası, hikâyelerden, katman katman masallardan inşa edilmiş bir şehirde bu hikâyenin seni baştan çıkarmasına izin vermemekti. İstanbul sözlü bir kültürdü. Eski büyü, söylenen sözlerle tekrar canlanırdı. Tarihçiler, köşe yazarları, yazarlar, antika avcıları, hatta psikocoğrafyacıların birinci duyusu işitmeydi. Bu yüzden kulaklarıyla kandırılıyorlardı. Ayşe'nin üstün olan duyusu görmeydi. Gerçek her zaman gözlerdeydi.

Beşun tavşanı okşadı.

"Büyü henüz kaybolmadı."

Hikâyeciye işte burada ödeme yapıyorum, diye düşündü Ayşe.

"Hâlâ İskenderunlu kardeşlerin soylarından gelen ailelerde kuşaktan kuşağa anlatılır. Geleceği öngörme konusunda biraz gücüm var. İster misin?"

"Devam edin," dedi Ayşe.

"Ben genellikle ücret olarak..."

Ayşe yirmi avroyu elinde hazırlamıştı bile.

"Kırk bir kere maşallah." Beşun masanın altından bir kutu çıkarırken gösterdiği çabayla homurdandı. Kutu, mukavva sırtlara yapıştırılmış kartlarla doluydu. Her birinde elle yazılmış bir ayet, atasözü veya bir şiir dizesi vardı. Beşun, çay bardağını kaldırıp küllüğü koltuğun altına sürdü. Ayşe Sobraine'in bol miktardaki kobay yemine bu kadar yakın olmasından dolayı tedirgindi. Beşun kutuyu yan koydu, içindeki kartlar bulundukları yerden biraz çıktı. Sonra tavşanın tasmasını çözdü, hayvanı kaldırıp burnunu onun kıpırdayan burnuna, dudaklarını hayvanın y biçimindeki kemirgen ağzına bastırdı. Tavşan büyüsü mırıldanıp fısıldamaya başladı. Ayşe ürperdi.

"Bunun adı Süleyman."

"Soru filan mı sormam lazım?"

"Buna gerek yok, hayatım. Süleyman bilir." Beşun tavşanı üç kez döndürdü. "Hipiti hopiti lipiti lopiti, kulaklarımın lopu, ayaklarımın topu ve burnumun ucuyla söyle bana, söyle bana." Tavşan Süleyman silkelenip baş dönmesinden kurtulduktan sonra kartları kokladı. Üç kez yukarı, üç kez aşağı. Burnuyla bir kartı dürttü. Beşun kartı alıp masaya ters kapattı. Süleyman iki kez daha kart seçti. Beşun onları dikkatle kenara koyup Süleyman'ın kulaklarının arasına bir öpücük kondurup tekrar tasmasını taktı.

Beşun seçilen ilk kartı büyük bir titizlikle çevirdi. *El-Bâis*. Allah'ın kırk dokuzuncu güzel adı. Keçeli kalemle daire içine Arapçayla yazılmıştı.

"Bu dünyadan Cennet'e gönderen, ölüyü dirilten Allah; Allah hayata döndürendir," dedi. İkinci kartı çevirdi. Ayşe nefesini tuttu.

Eski bir karttı; sararmış, kenarları yırtılmış, köşeleri sarı selobantla yamanmıştı. Mevlana'nın bir sözüydü bu.

"Daha önce hiç hissedilmemiş bir hoşluk, tene yayılır," dedi Beşun. "Ve ağız, neyin lezzetli tadıyla ve üfleyenin dudaklarıyla mest olur."

Beşun üçüncü kartı çevirdi. Kötü bir şekilde şiirleştirilmiş, dağınık Arapça harfler bahçesi gibiydi. Renkli keçeli kalemlerle yapılmış arılar ve sözcüklerin etrafında pastel boyayla çizilmiş çizgiler vardı. Bazıları balla dolu küçük kovalar taşıyordu. *Nahl* suresi.

"Rabbin bal arısına şöyle ilham etti: 'Dağlardan, ağaçlardan ve insanların kurdukları çardaklardan evler edin.

'Sonra meyvelerin hepsinden ye de Rabbinin senin için kolaylaştırdığı yollarına gir.' Arının karnından çeşitli renklerde bal çıkar. Onda insanlar için şifa vardır."

Beşun kartları masanın ortasına itti.

"Ee, hayatım? Cevabını aldın mı?"

"Siz ne düşünüyorsunuz?"

"Bulamayacaksın. İstanbul'da çok fazla sır, çok fazla hikâye var."

Ayşe küçük masaya bir yirmilik daha koydu. Yeni Cami Caddesi'nin karanlığından sonraki güneşe karşı güneş gözlüklerini takarken midesinde yalnız olmadığına dair bir kasılma hissetti. Nereden bildiğini bilmiyordu, ama bir arabanın onu takip ettiğine emindi. Yaya geçidinde direkteki yaya düğmesine çantasını koyup, caddeyi taramak için ceptep'ini arıyormuş numarası yaptı. Erkeklerin sürdüğü arabalar. İçlerinden herhangi biri olabilirdi. Gümüş rengi Skoda'nın sürücüsü ona normalden biraz daha uzun mu bakmıştı? Kısmetler ve komplolar. Gizli tarihler. Sihirli düşünce. Uğraması gereken bir kitapçı, bulması gereken kayıp dervişler vardı.

Dedektif Çocuk ve Maymun robot yardımcısı terk edilmiş, tozlu koridorlarda ileri geri, kayıp merdivenlerde aşağı yukarı koşturuyordu. Tekkelerin Ankara'nın kararıyla kapatılmasından sonraki yüzyıl içinde, planlamacılar ve orada yaşayanlar, dervişlerin geniş mekânlarını bölmüş, sonra yeniden bölmüş, şuraya bir balkon duvarı, buraya bir cumba koymuş, merdivenleri ayırmış, odaları ve katları bölmüş, bu süreçte bazı mimari bölümleri çok yakın olmalarına rağmen, derviş evinin kullanılan kısımlarından sonsuza dek ayrı bir yere koymuşlardı. Bunlar yalnız farelerin, onları avlamaya çalışan sıska kedilerin ve dokuz yaşındaki çocukların bildiği yollardı. Can, tünellerde ve kapalı koridorlarda parmağını bir duvara sürter, dış dünyanın uğultusunu, trafiği, insanları, bağırışları, sesleri ve ahşabın güçlendirdiği müziği hissederdi. Bugün çok heyecanlıydı, merdivenlerden ikişer ikişer iniyordu. Yanındaki Maymun, sahibinin heyecanını paylaşarak kendiliğinden parçalarına ayrılıp Yılan'a dönüştü, sonra tekrar dağılıp yeniden birleşti. Dedektif Çocuk bir ipucu bulmuştu. Gerçek, televizyondaki gibi bir ipucu.

Önce formaliteler. Kulak tıkaçlarını çıkardı; dikkatle, biriken kulak kirini, deri kalıntılarını temizledi. İşitilen dünya içeri hücum ederken kalbi, yüzeyindeki sodyum iyonlarının kutuplaşıp, sonra kutuplarının yok olmasından dolayı değil, yalnızca parmaklarıyla hissettiği şeyin uygun duyu organını doldurmasının verdiği saf heyecan yüzünden hep gürültüyle çarpardı. Yorgi Bey çay yapmıştı. Can çay içmeyi sevmezdi, ama teklif edilmesi hoşuna gidiyordu. Erkek erkeğe bir şeydi bu.

Yorgi Bey bu sabah biraz huysuzdu. Kapıyı o ruh hâliyle açmış, çayı o ruh hâliyle yapmış, bardakları o ruh hâliyle koymuştu.

"İyi misiniz, Yorgi Bey?" diye sordu Can.

Yorgi Bey sorunun dolaysızlığıyla şaşırdı. Gerildi, öfkeyle soludu, ama sonra yumuşadı.

"Biriyle tartıştım," dedi.

"Sizin yaşınızda insanlar tartışır mı?"

"İnsanlar tartışmayı asla bırakmaz," dedi Yorgi Bey. Can, bazı geceler yatak odasının duvarında hissettiği titreşimleri, yumuşak, yükselip alçalan ritmik sesleri düşündü; uzun süre annesinin, kısa süre babasının, sonra yine uzun süre annesinin sesini hissederdi. Anne babalar çocuklarının kendilerini duymadığını bildikleri zaman tartışırlardı. "Benim yaşımda tartışmak daha kötü. Bir daha düzelteme ihtimalin var."

Can bunun ölümle ilgili bir konu olduğunu biliyordu. Can ölümü biliyordu. Her gün düşünmek zorundaydı.

"Ne yapacaksın?"

"İnatçı sersem ölmeden önce düzelteceğim. Onu arayacağım. Of, aptal herif."

Can, naylon kanıt torbasını masaya koydu. Kendini tutamıyor, sandalyesinde kıpırdanıp duruyordu.

"Bir şey buldum. Bir ipucu."

"Ne yaptın?" diye sordu Yorgi Bey.

"Bulduğum o robot parçasını, komplo uzmanları sayfasında yayınladım."

"Komplo uzmanları mı?"

"Gladio nokta tr."

Yorgi Bey gözlerini yuvalarında döndürüp kendi dilinde, Can'ın iyi olmadığını bildiği bir şeyler mırıldandı.

"Biliyorsun, genç adam, MİT, o Derin Devlet sitelerini takip ediyor."

"Bir ipucu buldum," dedi Can inatla. BitBot'ları Fare'ye dönüşmüş, dirseğinde oturuyor, silikon bıyıklarıyla havayı kokluyorlardı. "Robotu buldum, beni takip eden robotu."

"Görünüşe göre bu işe karıştık. Ne buldun söyle bakalım."

"Kase, şey, şase numarası, şey..." Can yabancı sözcüğü bulmaya çalışıyordu. "Şasi numarası. Fabrika erişim kimliği. Ne olduğunu ve nereden geldiğini biliyorum. Nissan A840 Hassas Manevra robotunun bir modeli. Lisans Numarası NPM21275D. İncelemesi güç alanlar için

yapılmış. Yükseklerde, tünellerde ya da nükleer santrallerdeki yüksek enerjili alanlarda çalışmak için."

Yorgi Bey başını salladı. Etkilenmişti.

"Yani nerede yapıldığını biliyoruz."

Can oturduğu yerde zıplıyordu.

"Ama ben nereye gittiğini de biliyorum, kimin satın aldığını da! Botsearch nokta tr. İngilizce bir site, ama bazı Türk hayranlar kendi Türkçe sayfalarını yapmış." Can ipekekrana dokundu; bütün kitapları içinde barındıran kitaba. Sayfayı Yorgi Bey'e doğru çevirdi. "Bak, gördün mü? Mayıs 2024'te yapılmış, Haziran 2026'da TİK'in kullanımına verilmiş. Kullanımına vermek ne demek?"

"Kiralama gibi bir şey. TİK büyük alt yapı şirketleridir."

"Köprüler ve Marmaray'da çalıştıklarını biliyorum," dedi Can. "Sonra Hürriyet Kablo ve İleti var. Büyük elektrik şirketi, güç hatları ve o büyük direk şeylerini yapıyorlar. O da alt yapı, değil mi?"

"Kesinlikle, Can Bey."

"Geçen ekim ayına kadar oradaymış, sonra emekli olmuş, çünkü çok fazla hata buluyormuş. Nisan ayında burada satışa çıkarılana kadar sessiz kalmış." Dokundu, sürükledi, i-kâğıt ekranda pencereler açıldı ve kaydı. Kayışdağı'nda, Samast Müzayede.

"Kimin aldığını biliyor musun? Şeyi?"

"Hayır, nakit ödemişler; sizin hep dediğiniz gibi. Nakit kraldır."

"Kendine saygı duyan her teröristin –ya da özgürlük savaşçısının– öğrendiği ilk derstir bu. Dedektif gibi çalışmanız çok iyi Can Bey, ama ipucu burada bitiyor gibi. Samast Müzayede'den sokakta paramparça yatmasına kadar çok var."

Can heyecandan kıpır kıpırdı. Zevkten neredeyse cıyaklayıp ekranı Yorgi Bey'den kaptı, hızlı parmaklarıyla yeni sayfalar açtı.

"Ama unutmayın, bir hayran sayfasından bahsettim." Sayfanın adı *Görülenler*'di. Kayıt listesinin üçte ikisini geçince NPM 21275D vardı.

0. Zaman ve tarihler. 15.30, 18 Ocak 2027. 9.25 22 Şubat 2027. 14.04 2 Mart 2027. Ve yerler. Dereboyu Caddesi. Meriç Caddesi. Evren Sok.

"Kitle kaynaklı çalışma mı bu?" diye sordu Can. Bu ifadeyi Yorgi Bey'den öğrenmişti. Bu fikir hoşuna gitmişti; dünyaya bir soru sor, birisi –ya da herkes– cevap versin.

"Modern tanımı bu." Yorgi Bey kaşlarını çattı, sonra adresleri haritaya taşıdı. İstanbul'un kuşbakışı manzarası döndü ve doğudaki varoşlara odaklandı. Evlerin çatılarında yıldızlar belirdi: Bunlar dokuz yaşında çocukların ve sabahlarını dolduracak bir işleri olmayan yaşlı adamların robot NPM 21275D'yi gördükleri yerlerdi.

"Ne kadar yakın olduklarını görüyor musun?" dedi Yorgi Bey. "Teröristler güçlü yerel üsleri ve tek tük global bağlantıları olan küçük dünya ağları oluştururlar."

"Teröristler," diye nefesini salıverdi Can.

"Ah, bundan eminim, Can Bey." Sonra Yorgi Bey, Can'ın çok sevdiği, ama tam olarak anlayamadığı zihin sihirlerinden birini yaptı. Yıldız izlerini yerinde bırakarak diğer İstanbul haritalarından birini çıkardı. İşe gitmenin ne kadar zaman aldığını, insanların yiyecek almak için ne kadar uzağa gittiklerini, elektrik hatlarının nerede olduğunu, dolmuşların nereden geçtiğini gösteren haritalardı bunlar. Otobüs yolları, borç seviyeleri, su şebekesi, camilerin yaşları, gaz boru hatları. Burada durdu. Can onun haritadaki parmağını takip ediyordu. Robotun görüldüğü yerlerin ortasında mavi hatlardan küçük bir düğüm vardı.

"Kayışdağı Kompresyon İstasyonu," dedi Yorgi Bey. Yorgi Bey, Can'la birlikte parmaklarıyla mavi hatları takip etti. Can, babasının ona Aydın'ın gazete tezgâhından getirdiği bulmaca kitaplarıyla geçen kışları hatırlıyordu. Noktaları birleştir. Çizgiler bir noktadan diğerine doğru daha belirginleştikçe ortaya çıkacak son şekli beklemenin verdiği zevk. Labirentler: Ortayı bulmak kolay, ödülü zayıftı; çikolata ya da bir melek veya bir heykel. Gerçek zevk, görünüşte çıkmaz sokakları takip

edip sayfaların altında gizlenmiş olabilecek daha büyük hazineleri hayal etmekti; gizli kapıları, başka dünyaları.

Kalın damarlar bütün ana yönlere doğru dağılıyordu. Gaz kuzey ve güneyde diğer borularla birleşip doğuya, Anadolu'ya doğru ilerliyor, sonunda Kafkasya'ya, Orta Asya'nın gaz topraklarına varıyor; batıya, İstanbul'a, Boğaz'ın altından Balkanlar'a ve güney Avrupa'ya ilerliyordu.

"Mavi Akım, Nabucco..." Can birden sustu. Yorgi Bey ipekekranı kapamıştı. Ekranı kapıp göğsüne bastırdı.

"Hayır, bu kadarı yeter. Daha fazla olmaz. Bu kadarı bile çok fazla olabilir. Hayır hayır. Artık gitmelisin, Can."

Ani şok yüzünden Can'ın başı dönüyordu. Elleriyle yüzünü örtebilir, sonra ağlayabilirdi.

"Ama, Yorgi Bey..."

"Hayır hayır, benimle bu konuda daha fazla konuşma. Bunun peşini bırakmalısın, anlıyor musun, Can? Bir şey görmeye başladım ve bu beni çok korkutuyor. Biz dedektif değiliz, bu da televizyon değil; büyük suçlar ve terörist planları yaşlı adamlar ve çocuklar tarafından çözülmez; polis ve güvenlik güçleri bunları silahlarla çözer. Bunun peşini bırakacağına söz ver. Bana söz ver. Bana söz vermelisin, yoksa yanıma bir daha asla gelemezsin."

"Ama bu haksızlık," diye başladı Can, ama dudağını ısırarak sustu. Çünkü bu bir çocuğun söyleyeceği türde bir şeydi, oysa Yorgi Bey'le aralarında her zaman centilmence kurallar olmuştu. İkisi de beyefendiydi. Yorgi Bey söylediğinde samimiydi. Bu yüzden Can onun gözlerine baktı. Bakışları yaşlı adamı her zaman huzursuz ederdi. "Tamam, o zaman, söz veriyorum," dedi.

Ama yalan söylemişti. Hayır, yalan değil, başka bir şeydi; Geçerli Değil. Fare dirseğinde duruyordu ve herkes –Yıldız Okulu'ndaki herkes– bilirdi ki bir farenin yanında verilen söz geçerli değildi.

Mutluluk Apartmanı'nın ev sahibi Türkan Bey'le konuşma, tamamen sokak kapısının dâhili telefonu aracılığıyla gerçekleşiyordu.

"Mehmet Ali Yazıcıoğlu," diye tekrarladı Leyla.

Eğer yedi kat gökyüzünde bir Allah varsa yakında kendini E018'in üst geçitlerinden birinin dibinde bulacak olan o adi, pezevenk, Gürcü kaçakçısı, pis bıyıklı, ibne, travesti, karısını döven, otlakçı, vergi kaçakçısı, kara para aklayıcısı, Beşiktaşlı, küçük, zavallı, soyguncu...

Leyla, sayıp sövmesini kesmek için ekrana tekrar yaklaştı.

"Kapıcı, dairesindekileri sattığınızı söyledi."

Bir duraklama oldu.

"Aileden misiniz?"

"Tam olarak değil."

"Eh, birisinin bana iki aylık kira borcu var. İki aylık!"

"Türkan Bey, özel eşyaları nereye gönderdiniz?"

"O pislik yığını karşılığında hiçbir şey almadım. Üzerinizde para var mı?"

"Türkan Bey, satıcıların adı?"

"Seyitnizam'da bir yer. Aşağıya iniyorum. Bu işi kendim halledeceğim. Durun orada. Geliyorum."

Leyla koşmaya başladı. Topukluların üstünde tehlikeli bir şekilde koşuyordu. Yaşar'ı Peugeot'yla dolaşır hâlde bırakmıştı. Türkan Bey'in ofisinin civarına park etmek mümkün değildi. Neredeydi o, neredeydi? *Kaza yapmış olma, trafik ışıklarında kavga başlatma, polisin dâhil olacağı bir şey yapma.* İşte, tramvay raylarının üstünden hoplayarak geliyordu. Leyla kapıyı açıp yolcu koltuğuna otururken araba durmadı.

"Devam devam devam!"

Yaşar trafiğe girdi. Leyla, sarkık gıdılı, geniş alınlı, kalın bıyıklı bir adamın Özkök Apartmanı'nın kapısında durup sokağın iki yanına baktığını gördü. Araba önünden geçerken Leyla eğildi, ama bu hareket adamın dikkatini çekti. Dâhili telefonun kamerasından onu tanıyıp kovalamayı düşündü, ama yumruğunu sallayıp kükremekle yetindi.

"Tahmin edeyim, hâlâ kirasını istiyor."

"Sürmeye devam et, bizi yine de takip edebilir."

"Pazarlamada size farklı öğretmiş olabilirler, ama bana göre ev kiralamak para kazanmak için onurlu bir yol değil," dedi Yaşar. "Para kazanmak için para kullanmak."

"Bizim yapmak istediğimiz de bu değil mi; daha fazla para kazanmak için para bulmak?"

"Bu, dünyayı değiştirecek bir şey yapmak için para bulmak. Buradaki üç küçük ekstra sözcüğü fark ettin mi? 'Bir şey yapmak.'"

"Seyitnizam'daki müzayedeler," dedi Leyla, benzin istasyonunda direksiyona geçerken.

Hazine Müzayedeleri, dedi Yaşar anında ve yerin adını yön bulma bilgisayarına girdi. Bu büyük, sıcak şehirde, yeni ortaya çıkan varoşlardaki düşük kiralı apartmanlarla, haftalık ofisler, siyah mermer lobiler ve Boğaz manzaralı işletme süitleri arasında dolaşıp durdular. Etrafındaki sürücülerin ve yolcuların kaç tanesi İstanbul'un arterlerinde, kavşaklarında, dolambaçlı yollarında dönüp duruyor ve asla merkeze ulaşamıyor, hiçbir yere varamıyordu? Bu öğleden sonra nano kitle piyasasının lideri CoGo Nano!'yla bir toplantı vardı. Ondan sonra nano şirketlerine, özel kaynak firmalarına ve girişim kapital firmalarına telefon açacaktı. Leyla, derviş evinin gıcırdayan tahta merdivenlerinden ne zaman tekrar sürünerek çıkacağını düşünemiyordu. Öğleden sonra toplantısını düşünmek, Leyla'nın aklına bir süredir kafasında olan bir soruyu getirmişti.

"Aso'yla çalışmaya nasıl başladın?"

"Onunla Ankara Üniversitesi'nde tanıştım, sonra birlikte Bilkent Üniversitesi'ne gittik. Nanoyla ilgili bir hedefin varsa gidebileceğin tek yer orasıdır."

"Garip bir çiftsiniz."

"Garip mi? Ne demek garip?"

"Şey, yani, onları düşününce..."

"Kürtleri."

"Evet, Kürtleri. Onları bilim adamı olarak görmüyorsundur."

"Neden? Sen onları ne olarak görüyorsun?"

"Şey, ben hiç şey duymadım..."

"Kürtler çobanlık yapar, namus cinayeti işler ve en sevdikleri şey öç almaktır."

"Hayır!" Leyla öyle düşünmemişti. Bu sözler, görüntüler ya da klişelerle düşünmemişti, ama önyargılar ve varsayımlar, ailesi, arkadaşları, televizyon, haberler, cami ve okul aracılığıyla, seralardaki sulama yöntemi gibi damla damla içine işlenmişti: Kürtler muhafazakâr ve dar görüşlüydü; Kürtler kendi âdet ve geleneklerini korurdu; Kürtler gerçek, düzgün Türk vatandaşları değildi. Bir zemin oluşturulmuş, Kürtler hakkında düşündüğü her şey bunun üzerine inşa edilmişti. Leyla, Demreli basit bir ırkçıydı. Çirkin gerçek buydu.

"Adam bir dâhi," dedi Yaşar. "Ben yalnızca amele işlerini yapıyorum; molekülleri tasarlamak, matematiği yapmak, katları hesaplamak gibi. O büyük resmi görüyor. Vizyon sahibi. On, elli, yüz yıl sonraki geleceği, ne olacağımızı görüyor. Bunu gün kadar açıkça görüyor. Benim ödümü patlatıyor, ama o görüyor, güneşe bakar gibi doğruca içine bakıyor, ama kör olmuyor. Yoksa bu da Kürtlerin yapmadığı başka bir şey mi?"

"Yaşar, özür dilerim..."

Cengiz dayıdan bir telefon geldi. Bakırköy'e gidip Kuzen Naci'yi almalarını istiyordu.

"İyi bir çocuktur, iri yarı biri. Tekvando yapıyor."

"Neden tekvando yapan bir kuzene ihtiyacım olsun ki?" diye sordu Leyla.

"Dayı'yla çay içip Mutluluk Apartmanı'ndaki işleri kimin hallettiği konusunda bir fikri olup olmadığını sordum." Her kasabada, her mahallede bir Dayı olurdu. Farklı isimler ve unvanlarla tanınırlardı, ama hepsi Dayı anlamına gelirdi. Çoğunlukla otururlardı. Tercihen

dışarıda. Bolca çay ve belki sigara içerlerdi. İnsanlar onlara selam verirdi ve asla evin içine girmeyen köpekleri olurdu. Küçük hatır işlerini ve himayesi altına alma işlerini kabul ederdi. "Ona senin anlattığın tarifi verdim. Abdullah Unul'a benzediğini söyledi. Eskiden Ruslarla sıradan Rus işlerinde çalışırmış. Ahlaksızlıklar, insan kaçakçılığı, öyle çirkin şeyler işte. Dayı, Abdullah Unul'un şu anda tefecilik işinde olduğunu söyledi."

"Yani bizdeki Abdullah Unul'un parası."

"Leyla, Dayı ayrıca çok dikkatli olmamızı da söyledi; Abdullah Unul Ruslar için çalışmış. Rus usulü işler yapmış. Leyla, yanında birinin olmasının sana bir zararı olmaz. Bu yüzden Kuzen Naci'yi seninle gönderiyorum."

"Bir ara polisi aramanın iyi bir fikir olacağı hiç aklınıza gelmedi mi?" diye sordu Leyla.

"Polis mi?" Sesindeki şaşkınlık, utanç, tekerleklerin sesine rağmen açıkça duyuluyordu. "Aile içinde polis olmaz, hayır hayır."

Kuzen Naci, otobanın kenarındaki, tozlu, elektrik kokulu sanayi parkının ve Gordian Ataköy Kavşağı'nın karşısındaki Çelebi Yolcu Restoranı'nın reklamını yapan on metrelik dönen semazenin altında oyalanıyordu. İri yarı, geniş omuzlu, kaşlarını hafifçe çatmış, yirmili yaşlarında biriydi. Üzerinde eşofman altı ve çok temiz, beyaz bir Adidas tişört vardı. Çamaşır yumuşatıcısı kokuyordu. Zahmetsizce kaslı görünerek hoş bir şekilde hareket ediyordu. Yaşar ondan o kadar açıkça nefret ediyordu ki Leyla elinde olmadan ondan hoşlanma eğilimindeydi. Yaşar atıştırmalık bir şeyler ve meşrubat almak için dükkânı talan ederken, soluk mavi tulumlu, lastik çizmeli iki adam arabayı yıkadı. Leyla, bir eli Allah'a yönelmiş, diğeri toprağa çevrilmiş bir şekilde yavaşça dönen semazene baktı. Kalbinden birlik sözleri geçti. Haberlerdeki Dünyayı Sarsan İnsanlar bölümünde kendisiyle röportaj yaparlarken Nanoteknoloji devriminin burada doğduğunu söyleyecekti.

2020 model Peugeot'nun arkası Kuzen Naci gibilere göre yapılmamıştı. Dizleri neredeyse çenesine değerken bile ön koltukların üstünde yükseliyordu. Leyla ön tarafın hafiflediğine emindi.

"Hangi kuşaksın?" diye sordu Leyla, Kuzen Naci'ye.

"Siyah."

"Hangi dan?" diye sordu Yaşar.

"Beşinci. Ölümcül bir silah olarak belgelendim."

Hazine Müzayedeleri, D100 otoyolunun çıkışındaki bir apartman otoparkının arkasındaki bir iş alanında bulunan, kepenkleri kapalı bir sanayi birimiydi. Havada tozla birlikte bir ucuzluk ve kötülük kokusu vardı. Balkonlar şimdiden düşmeye başlamıştı; duvar desteklerinin altında toprak boyasını andıran pas izleri vardı. Kepenklerdeki grafitiler Allah'tan, Atatürk'ten ve futboldan söz ediyordu. Sokakta Toyota kamyonetler vardı. Hazine Müzayedeleri "son çare" pazarıydı. Satmaya mecbur olandan al, düşük bir kârla uygun fiyata sat. Tavana kadar yüksek raflarda minik motosikletler, elektro gitarlar, gelinlikler; müzik sistemleri, bisikletler ve tasarımcı güneş gözlükleri bulunuyordu. Fiyatları cırtlak renkli turuncu yıldızların üstüne keçeli kalemle yazılmış beyaz eşyalar. Ceptep'lerle dolu bir kova bile vardı. Her eşya başarısız olmuş bir arzuyu ifade ediyordu. Ulaşılamamış bir umut. Burası rehin dükkânı değildi, hiçbir zaman da olmamıştı. Rehincilik tefecilik demekti. Rehincilik haramdı.

Turgut Bey şık takım elbisesi ve gülümsemesiyle düzgün biriydi.

"Ev temizlikleri, evet bunu yapıyoruz. Hiçbir şeyi görmeden tek bir fiyat veriyoruz, sonra her şeyi ayırıp kutulamak için çocukları gönderiyorum. Her şey etiketlenip ayrılınca daha fazla kazanırım, özellikle antikalardan. Tüccarlar kitap, porselen, antika alanlarında uzmanlaşmıştır."

"Şu adres."

Leyla adresi yazmıştı. Bu adamla tenden tene veri transferi fikri hoşuna gitmemişti. Turgut Bey omuz silkti.

"Çocuklarla konuşmanız lazım."

Gerçekten de çocuktular: deri ceketli oğlanlar ve kuzenler. Küçük Turgut, Hazine Müzayedesi'nin yazıhanesi olan cam bölmede ipekekranına dokunup bazı belgeleri açtı.

"Yirmi kutu ıvır zıvır, hepsi ayrılmış," diye açıkladı Küçük Turgut. Bu beton deponun içi sıcak ve tozluydu. Havada hüzün kokusu vardı.

"Belirli bir şey arıyoruz," dedi Leyla. "Aile yadigârı, minyatür Kur'an'lardan biri, ama yalnızca yarısı. Belki fark etmişsinizdir."

"Doğrusu çok fazla eşya alıyoruz," dedi Küçük Turgut, parmağıyla ekrandaki eşyaları sürükleyerek. "O kadar küçük bir şeyi kataloğa almayız. Dinî eşyalar olarak ayrılmış bir kutu vardı. Şanslısınız."

"Kimin aldığını sorabilir miyim?"

"Bu ticari açıdan gizli bir bilgidir."

Günün ilk yirmiliği ipek hareminden ayrıldı. Zeliha nakit parayı gönülsüzce vermişti. Leyla'nın ona sözleşmeyi yeniden hatırlatması gerekiyordu.

"Şu adam aldı. Düzenli müşterimizdir. Dinî eşyaları sever:"

Küçük Turgut faturayı ekranda sürükledi. Kutu yirmi avroya gitmişti, Leyla'nın az önce ödediği para kadar. Tabii ki yarım Kur'an'ın o kutuda olduğuna ya da alıcının onu yeniden satmadığına dair bir garanti yoktu. Ya da Abdullah Unul'un yarım Kur'an'ı Mehmet Ali'nin parmaklarının arasından tırnak çekiciyle almadığının. Tekvandocu, siyah kuşaklı ölümcül silah, bisikletlere bakıyordu. Leyla onun yeterli olmasını diledi.

Topaloğlu Sanat ve Antika. Kavaflar Sok, Kapalıçarşı. Leyla'nın umutları azalıyordu. Minyatür Kur'an'lar turistlerin almaya bayıldığı türden bir hatıraydı; otantik, portatif, Doğulu. Yarım Kur'an fazla çekici gelmeyebilirdi. Bu kadar itici olunca da Topaloğlu onu fırlatıp atmış olabilirdi. İnsanların ne düşünüp ne yapacaklarını tahmin etmeye çalışmaktan başı dönüyordu. Kesin olan şey, iki saat içinde Aso'yla

birlikte CoGoNano!'da randevularının olduğuydu. Bunun için de duş alıp üzerini değiştirmesi ve konuşmasını prova etmesi gerekiyordu.

Kuzen Naci'nin dikiz aynasını doldurmasına alışmıştı. Çamaşır yumuşatıcısının kokusu, arabanın nanoteknoloji tasarımının ve çürüyen yiyecek kokusundan daha iyiydi. Sürücünün ayak boşluğu, ezilmiş yiyecek katmanına dönüşmüştü. Bu, ayakkabıları için hiç iyi değildi. Leyla rampada hızlanıp Peugeot'yu bir taksi ve çekicinin arasında harika bir şekilde açılan boşluğa soktu. Bu işi alana kadar yollarda ne kadar çok çekici olduğunu hiç fark etmemişti.

~

Otobüs, üniformalı Adnan Sarıoğlu'nu, Fırsatlar Ülkesi'nde geçirdiği altı aydan sonra Erzurum'dan alıp götürürken, Adnan oraya bir daha ayak basmayacağına, babasının onuru, annesinin hayatı, kardeşinin erkekliği, kız kardeşinin namusu ve Allah'ın Peygamberi'nin sakalı üzerine yemin etmişti. İnsanları bilen Allah, onur, namus, hatta hayat üzerine edilen yeminleri hiç önemsemezdi, ama peygamberi üzerine edilen yeminleri bozdurmayı severdi. Bu yüzden Adnan Sarıoğlu'nun büyük bir beceriyle kendini Dalaman'daki turist polisine transfer ettirmesinden yedi yıl sonra kendini yeniden Erzurum'da bulması doğrudan Allah'ın iradesiydi: Neden ana dili gibi İngilizce konuşan birini bombalanma riskine atsınlar ki? Erzurum'un *içinde* değil, Erzurum'da. Erzurum Havaalanı'nda. Mart ayının başındaki şiddetli rüzgârda, sulu kar tehdidi altında çıplak asfaltta, İstanbullu takım elbiseleri ve güneş gözlükleriyle dikilen üç adam.

"Ne halt ediyoruz burada?" diye sordu Kemal. Akşamdan kalmaydı ve gökyüzünün genişliğiyle boğuluyor gibiydi.

"Anlamak için görmenizi istiyorum," dedi Adnan. "Ben görmediğim bir şeyi alıp satmam."

"Sen doğal gaz alıp satıyorsun," dedi Oğuz. "Ve sözleşme dediğin küçük rakam paketlerini."

İdari ofisteki, uyum departmanındaki, boru hatlarındaki, borsa katındaki meslektaşlarına söyledikleri hikâye, erkek erkeğe hafta sonuydu; Vahşi Doğu'da dağ bisikletine bineceklerdi. Uçak onları toprak rengindeki kurumuş Anadolu'dan, Dicle ve Fırat'ın üzerindeki baraj göllerinin acı verecek derecede mavi sularının üstünden geçirmişti. Küçük Embraer şehir uçağında business sınıfta sekiz kişilik yer vardı. Evrenin Ultralordları hepsini alıp minik bir perdeyle ayrılmış kabinde birbirlerine bağırarak yolculuk yapmıştı. Kemal bütün yol boyunca içmiş, hostesi ayartmaya çalışmıştı. Hostesin fondötenle katılaşmış yüzündeki onaylamayan ifade hiç silinmemişti.

"Burada karpuz festivali varmış," dedi Kadir, ıslak, rüzgârlı aprondan bekleyen kiralık helikoptere doğru yürürlerken. "Uçuş dergisinde okudum."

"Karpuzları ne yapıyorlarmış?" diye sordu. "Kıçlarına mı sokuyorlarmış?"

"Bir yeri asla havaalanına göre değerlendirme," dedi Adnan, gözlüğünü burnunun üstüne kaldırarak. Rüzgârda Ağrı Dağı'ndan gelen kar vardı ve herkese paltolarını getirmelerini söylemeyi unutmuştu.

"Bir yeri yalnızca havaalanına göre değerlendirin," dedi Oğuz.

Helikopterde içki yoktu. Kemal yol boyunca alnını titreşen cama dayayıp doğudaki geniş boşluğa baktı. Cam, alnında kırmızı bir iz bırakmıştı.

"Aşure ayındaki Şiilere benziyorsun," dedi Oğuz. Derken Adnan besleyici boru hattının ilk gümüş parıltısını gördü. Bayır sırtının ve vadinin, köyün ve sürülmüş tarlaların üstünden geçip dağ yamacına yükseliyor, yüksek karlı alanlar boyunca uzanıyordu. Pilota boru hattının üzerinde uçmasını işaret etti.

"Bizi yere indirebilir misin?" diye bağırdı Adnan.

"Burası askeriyenin güvenli uçuş bölgesi," diye karşılık verdi pilot. "Alçaktan uçuş kısıtlaması var."

"Ne kadar alçalabilirsin?"

"Otuz metrenin altına inmek istemem." Adnan, Atatürk Havalimanı'ndan, gangster gibi görünmeleri için bütün arkadaşlarına aldırdığı havacı gözlüğünün altından sıyırıp parmağıyla aşağıyı gösterdi.

"Bizi yere indir."

Çaldıran Aktarma İstasyonu ücra bir ileri karakoldu. Burası kışın kahverengiye dönmüş çimenlerden ve çıplak kayalardan oluşan uzun, biçimli vadiye yerleştirilmiş gümüş borulardan, oluklu demir küplerden, çelik çitlerden, sarı tehlike tabelalarından, güneş enerjisi panellerinden, ağır metal vanalardan ibaret bir üstü. İki yanda tepeleri buz, kenarları karla kaplı dağ sırtları yükseliyordu. Bir helikopter pisti, iki tekerlek izli bir yol, vadiyi bir yara gibi kesiyor, tepelerde koyun patikaları uzanıyordu. Üç boru hattı, çelik bir Y, aynı merkezde birleşen üçlü.

"Ne iğrenç bir yer burası! Burada mı yaptın askerliğini?" diye sordu Kemal.

"Erzurum'da. Buraya talim için gelirdik. Burayı baharda görmelisiniz. Çiçekler inanılmazdır. Saatlerce dikilip hiçbir şey duymadığınız olur."

"Zaten bahardayız," dedi Kemal, ceketine iyice sarınarak. Alkol, yükseklik, alçak basıncın hafif deliliği kanına girmiş, onu donduruyordu. "Kısık bir sesin, *'hipotermi, hipotermi'*, dediğini duyuyorum."

"Burada gerçekten çalışan kimse var mı?" diye sordu Kadir.

"Koyunların yanında birini gördüm," dedi Kemal, vadiye doğru gözlerini kısarak. "Ve bir AK47." Yüksek karla keskinleşen ışık parlak ve sertti.

"İstasyon otomatik," dedi Adnan. "Özer'in Erzurum'daki ana ofisinden ayda bir bakım görevlisi gelip her şeyin çalışıp çalışmadığını ve Erzurumluların boruları hurda niyetine satıp satmadığını kontrol ediyor."

"Yabani çiçekler ve güzel sessizlik için de geliyor mu?" diye sordu Kemal.

"Kemal, kapa çeneni," dedi Kadir. "Boruları gördüm. Numarayı nasıl yapacağını anlat."

"Oğuz boru hattının Ultralordu'dur," dedi Adnan.

"Basit. Doğal gazla üçkâğıtçılık yapacağız," dedi Oğuz. "Çaldıran orijinal olarak, İran'daki Marand sahasından Nabucco boru hattına giriş tesisi olarak inşa edilmişti. Ancak Yeşil Hat kapandıktan sonra Özer ve Nabucco'daki ortakları, bir kaza ya da politik problemler yüzünden kapanma durumunda, Çaldıran'ın Erzurum'un etrafından dolaşan *bypass* olarak kullanılabileceğini fark etti."

Kadir havaalanından alınma gözlüğünü kenardaki dağlara çevirdi. O, içlerinde her zaman soğuk, kibirli olandı; gerektiği gibi çalışkandı. Damarlarında Osmanlı paşalarının kanı dolaşıyordu. "Bu politik problemler, Azeriler, Gürcüler, Kürtler ve bizim Avrupa Birliği'ni bırakıp ait olduğumuz mollaların yanında yer almamızı isteyen İslamcı grupların yarısı. İranlıları da unutmamak gerek."

"Doğru, buradaki halk çok dost canlısı. Ama bu durum bizim basit bir değiş tokuş yapmamızı sağlıyor. Lord Draksor buradaki zamanını boşa harcamadı. Erzurum'da Nabucco'nun kapanmasını ayarladık. Gaz buraya yönlendiriliyor, ama Çaldıran'ın kontrolü bizde. Şimdiden Yeşil Hat'tan Hoy'daki istasyona gaz gönderiyoruz."

"Zamandaki gecikmeyi fark etmeyecekler mi?"

"Oğuz dakikası dakikasına hesaplıyor," dedi Adnan. "Arada hiç kesinti olmayacak."

"İnce ayrıntıları bilgisayarlar hallediyor," dedi Oğuz. "Kimse asla fark etmeyecek."

"Ya Bakü gazı?"

Adnan omuz silkti. "Boruda tut, yak, Yeşil Hat'ın diğer tarafına geri gönderip Marand'daki yoksul dulların üç ay bedava yemek yapmasını

sağla. Benim için önemli olan şey, İran gazını İstanbul piyasasında Bakü fiyatıyla satmak."

Kadir yine yüksek tepelere ve masmavi gökyüzünde süzülen yüksek, düz bulutlara baktı.

"Bu hırsızlık."

"Yalnızca bir gazı diğeriyle değiştiriyoruz," dedi Adnan. "Özer, Bakü gazından elde edeceği kârı alacak, İranlılar nakit fiyatını, biz de aradaki farkı. Bu sıfır toplamlı bir oyun değil."

"Aklında bir İranlı var mı?"

"Bir bağlantım var," dedi Adnan.

"Eh, sana o İranlı'ya sokulmanı ve İran'dan başka bir şey fırlayıp hayalarımı kavurmadan beni İstanbul'a götürmeni tavsiye ediyorum," dedi Kemal. Omuzlarını kamburlaştırıp ellerini cebine sokmuş, ağırlığını dans eder gibi bir ayağından diğerine geçiriyordu.

~

O İranlı, beyaz tenli, tatlı dilli, kurnaz bakışlı, teke sakallı, tırnakları manikürlü, ucuz ayakkabılı, yorgun bir Ayetullah takipçisiydi. Çocuklarının sosyal ağ sitelerinden ceptep'ine besleme yapıyordu; bunlar gerçek bir Türk'ün tercih edeceği gibi meme ve futbol görüntüleri olmasa da Sepahan taraftarıydı ve 2025'te şampiyon olan takımının bütün kadrosunu ve mevkilerini sayabildiği için Adnan onunla çalışabiliyordu. Anlaşma tamamlanıp Turkuaz kapanınca ve herkes payını alınca, ona Taksim'i gezdireceklerdi. Burası İsfahan ya da Tahran gibi kıçına kum kaçmış dindar bir pislik yuvası değildi. Burası İstanbul'du; Şehirlerin Sultanı. Burada kravatsız Müslüman bej takımınızla oturup ayran içebilirdiniz, ama otuz üç milyon metre küplük ambargo konmuş gazı Yeşil Hat'tan geçirmeye hazırlanan birinin Allah'la çok

ciddi bir işi olamazdı. Seyamak Larijani'yi asıl Lordlarla şehre çıktığı zaman göreceklerdi.

İranlı'nın görünürdeki tek kusuru kalacak yer konusundaki zevkiydi. Anadolu, Yeni Osmanlı tarzında butik bir oteldi. O kadar yeniydi ki Adnan'ın ayakkabıları halıda iz bırakıyordu. Küçük, ısmarlama çalışan otel, dikkatle seçilmiş her sanat eseri ve mobilyada masrafın reklamını yapıyordu. Adnan, bu abartılı çerçeveli minyatürlerin arasında Ayşe'nin stokundan bir parça olup olmadığını merak etti. Ayşe bundan ona bahsetmezdi, buna değeceğini düşünmezdi. Galeri onun işiydi, Özer de Adnan'ın işi; anlaşmaları böyleydi. Erkeklerin dünyası, kadınların dünyası. Turkuaz hariç. Turkuaz bütün anlaşmaları bozuyordu.

Çatı barı, Beyazıt'ın üzerinde yükselen, camdan bir locaydı. Bu en sıcak, en ağır günde müsrifçe serinletilmişti. *Para ve yüksek yerler,* diye düşündü Adnan.

Evrenin diğer üç Lordu çoktan gelmiş, aşırı büyük deri koltuklara yerleşip kahve ısmarlamıştı; garsonlar sahte Osmanlı frakları giymiş yakışıklı Ruslardı. İranlı, Adnan'ın elini sıkmak için yerinden kalktı.

"Demek kontrat sonunda imzalanıyor," dedi Larijani. Havalandırma buz gibi ayran bardağının kenarında çiğ oluşturuyordu. Çıkık elmacık kemikleri muhteşem olan garson kız, ihtiyacı olmadığı hâlde Adnan'a kahve getirdi. Adnan hâlâ dün gecenin etkisindeydi. "Şey konusunda biraz endişelendim... açıklık."

"Ferit Adataş, bulunduğu yere iyi bir işi gördüğünde anladığı için geldi," dedi Adnan. Anlaşmanın heyecanı hâlâ karnında, hayalarında, prostatında derin bir zonklamaya neden oluyordu. Dün gece seviş-meliydi. Ne demeye uyuyakalmıştı ki?

"Ben baktım," dedi Kemal kötü İngilizcesiyle. Sözleşme, daha şafak sökmeden yılan gibi uzanan arka farların peşinden Avrupa tarafına, esneyen, yatakta dönüp duran, ama mutlu olan Adnan'ın ceptep'ine kısa bir melodiyle düşüvermişti. Beyaz Kale avukatları uyku nedir bilmezdi. Sözleşmeyi etten kemikten avukatlar hazırlamış

olmalıydı; yapay zekâya bırakılmayacak türde bir kontrattı bu. Göz açıp kapayana dek bağlantı yolundaki Kemal'e iletmişti. Kemal arabayı otomatiğe alıp geçen sezonun modeli olan Lexus, İstanbul'un beton yollarında bir zerrecik hâlinde Beyazıt'a doğru ilerlerken, anlaşmanın ana maddelerinin üstünden geçebilirdi. Lexus 818: Annesiyle yaşayan üst düzey yöneticinin arabası. *Ağzın bozuk, ama iç çamaşırların ütüleniyor*, diye düşündü Adnan. Kemal bu sabah alışılmadık ölçüde küfürsüz ve ihtiyatlı konuşuyordu. Adnan bunun nedeninin İranlı'nın hassasiyetlerine duyduğu saygı olduğundan şüpheliydi. "Standart olmayan bazı maddeleri bulunan, tipik bir kısa vadeli kredi sözleşmesi."

"Standart olmayan mı?" diye sordu Larijani. Sesi yumuşaktı, ama kendini gösteriyordu. İngilizcesi kusursuz ve belirgin şekilde İngiliz aksanlıydı. İngiltere'ye uzun süreli güvensizliği olan bir ulus için sıra dışı bir özellikti bu. Odaya hâkimdi

"Eminim Ferit Bey'in kendini böyle bir anlaşmayla koruması gerektiğini anlarsınız," dedi Kadir.

"Ferit Bey'in yatırımını *hedging* yoluyla koruduğunu sanıyordum. Beyaz Kale böyle yapar."

"Biz Turkuaz'la herhangi bir ilgisi olmadığını gösterecek korunmadan söz ediyoruz," dedi Kadir.

"Bu Özel Yatırım Araçları ve Özel Amaç Kuruluşları'nın çoklu katmanlarıyla hallediliyor," dedi Adnan. Dört Ultralord arasında İngilizcesi en iyi olan oydu; Kaş İngilizcesi, sahil çocuğu İngilizcesi.

"Bu finansal araçlardan haberdarım," dedi Larijani. "Ferit Bey için geçerli olan TebrizGaz için iki kat geçerlidir. Size hatırlatmak isterim ki anlaşma şartlarımız, para ödendikten sonra sizin ya da Ferit Bey'in herhangi bir kaybı olursa herhangi bir rücu hakkı olamayacağını taahhüt ediyor. Her şey inkâr edilebilir olmalı."

"Gözetim, riayet ve tedbir benim alanıma giriyor, Bay Larijani," dedi Kadir.

"Söylemek istediği şu: Anlaşma tamamlanıp hepimiz payımıza düşeni aldıktan sonra Turkuaz'ı kapatıp üzerinden yemek yenecek kadar temiz hâle getireceğiz," dedi Adnan. "Ta ki hepimiz çok eğlendiğimize karar verip bir daha yapmak isteyene kadar."

"Göreceğiz, Adnan Bey." Larijani bir an için onun gözlerine baktı. "Şimdi, söz konusu ödemeye gelelim. Paranın bugün saat on yediye kadar özel amaçlı güvenli hesapta olmasını istiyorum."

Adnan, Kemal'e baktı. Dört Ultralord içinde en zayıf İngilizcesi olan oydu, ama bu onun alanıydı. Kemal öne doğru eğildi, ellerini kavuşturdu, yumuşak bir şekilde alt dudağını ısırdı. Hiçbir şey söylemedi. Adnan hızla araya girdi, "Belgeler Ferit Bey'in yasal departmanından çıkar çıkmaz para havale edilecek," dedi.

"Evet, doğru. Yine de benim zaman sınırım geçerli olacak. Bu bir güvenlik meselesi. Ah, evet, neredeyse unutuyordum." Larijani elini ceketinin göğüs cebine sokup çıkardığı küçük plastik şişeyi İznik çinisi kaplı alçak masaya bıraktı. "Transferi kim yapacak?"

"YYA'da[4] imza yetkisi olan benim," dedi Adnan.

Larijani şişeyi Adnan'a doğru uzattı.

"Şaka yapıyorsun herhâlde."

"Nano kullanımının Özer'de sıradan bir şey olduğunu sanıyordum."

"Evet, genel piyasa malı performans artırıcı ürünler kullanıyoruz." Ayrıca Fenerbahçe çarşısından ve Ankara'nın dışındaki beyaz tepelerdeki sıkıştırılmış alüminyum barakalardan gelen gri maddelerin de bir iç piyasası vardı. "Bu şey mi..."

"İran malı mı?" Larijani gülümsedi. "Ne yapacağını sanıyorsunuz, sizi kuduz bir mollaya çevireceğini mi? Bu tek kullanımlık bir optik güvenlik ürünü. Hesap kodunu retinanıza, gözyazıcınızın lazerinin okuyabileceği biçimde yazacak."

"Bu askeri düzeyde bir teknoloji," dedi Kadir.

4 Yapılandırılmış Yatırım Aracı (yay. n.)

"TebrizGaz'da sandığınız kadar geri kalmış değiliz."

"Saçmalık," dedi Adnan plastik şişeyi kapıp alarak. "İslami nanonuzu alıp bir mil koşacağım." Adnan kapağı çevirmeye hazırlanırken Kadir'in eli onu durdurdu.

"Belki de Ferit Bey'in adamları sözleşmeyi imzalayana kadar beklemelisin."

"Şartlarımı bildiğiniz sürece sorun yok," dedi Larijani.

"İşte benim şartlarım," dedi Adnan. "Turkuaz'ı ben belirlerim. Analistler yirmi dört saatlik spot borsasının tavan yapması için minimum on sekiz, maksimum doksan altı saat öngörüyorlar. Onlar karanlıkta kendi aletlerini bile bulamazlar. Ben borsanın perşembe sabahı tavan yapacağını söylüyorum. Gaz on iki saat sonra İstanbul'da olacak."

"Borsanın ne zaman tavan yapacağını öngörebiliyor musunuz?" dedi Larijani. "Siz gerçekten bir ahir zaman peygamberi olmalısınız."

"Ben Gaz Peygamberi'yim, buna inansanız iyi olur." Adnan rahatça arkasına yaslandı. *Evet, borsayı biliyorum; evet, anlaşma yapıyorum; evet, parayı çağırıyorum; evet, ben hiç yanılmam. Neden biliyor musun, seni donu düşük, bej takımlı, ucuz tıraşlı, karısını saklayan, ayran içen Sepahan taraftarı? Çünkü beni seviyor. Para beni seviyor.* "Bu yüzden cep telefonunuz açık olsun. O aramayı kaçırmak istemezsiniz."

"Büyük bir hevesle bekleyeceğim," dedi Larijani. "TebrizGaz'ın ve Yeşil Hat'ın hazır olduğunu göreceksiniz." Ayran bardağını kaldırdı. Beyaz yoğurt kabuk bağlamış, yüzeyinde çatlaklar oluşmuştu. "Dostlarıma." Ultralordlar kahvelerini kaldırdı. Kahve ve yoğurt; para tanrılarının kaldıracağı kadehler değildi. "Turkuaz'a, başarıya ve kâra."

"Turkuaz'a," diye mırıldandı Adnan.

Diğer üç Ultralord ceptep'lerini kaldırıp gözyazıcılarını çıkarırken, Kemal, faturayı getirmesi için en yakışıklı Rus'u çağırdı. Larijani masanın üstünden eğilip gizlice Adnan'a fısıldadı. "Bunu size söylüyorum, çünkü siz evli bir adamsınız. Bu iş bittiğinde ve paramızı aldığımızda,

bana gelip İsfahan'ı görmelisiniz. Gerçekten çok güzel bir şehirdir ve Sepahan'ın maçlarına mevsimlik loca biletim var."

"Ancak siz Cimbom'u izledikten sonra olur."

"Mantıklı. Ama karım sizin karınızla tanışmayı çok istiyor."

"Elbette," dedi Adnan. "Misafirperverliğiniz beni onurlandırıyor." Yani: *Ayşe'yi o kadın düşmanı çarşafın içine sokmaktansa Aslantepe Stadyumu'nda, devre arasında çırılçıplak bacaklarını ayırdığını görmeyi yeğlerim.* "Paramız olunca geleceğiz."

~

"Bir peygamber için otuz bir yıl bekliyorsun, ama tutup başka bir tanesi geliyor." Mustafa elinin tersiyle düz ekrana vurdu. Her gün yaptığı ilk şey, çay içerken uzun uzadıya çevrim içi gazeteleri okumaktı.

Cinler, Lale Camisi'ndeki toplantıdan beri sessizdi. Hâlâ varlardı; bir kitabın sayfaları gibi kalın ve yoğun bir şekilde havayı dolduruyorlardı. Bağlı, disiplinliydiler. Necdet bunun kendisi sayesinde olup olmadığını merak etti. Âdem Dede dervişlerinin emrettiği gibi Allah'ın şeriatına mı itaat ediyorlardı yoksa Hızır'a mı?

"Beni duydun mu? Sen beni dinliyor musun? Bir tek sen değilsin dedim."

"Ne?"

"Ereğli'de bir kadın varmış. Ruhları görüyormuş. Periler ve bütün o tür şeyler onunla konuşuyormuş. İnsanlar tedavi olmak, şifa bulmak, fal baktırmak için falan her yerden akın akın geliyormuş. Hepsi *Cumhuriyet*'te yazıyor."

Necdet yazıyı okumak için Mustafa'nın omzunun üstünden baktı. Mustafa yazının altına inerken anaç bir kadının kötü fotoğrafında durdu.

"Bu o."

"Ereğli'nin kadın peygamberi. Bence biraz abartmışlar."

"Hayır, hayır, o. O. Oraya gitmem gerek. Onunla konuşmam gerek. Onu tanıyorum. Onu daha önce gördüm. Bomba patladığında tramvayda tam yanımda duruyordu."

~

Kapıdaki "ÖĞLE YEMEĞİ İÇİN KAPALI" tabelasının hemen üstünde "ROBOTLAR TARAFINDAN KORUNUYOR" yazılıydı. Ayşe kapıyı itti. Açık olacağını biliyordu. Çan şıngırdadı.

"Okuman yok mu?" diye bağırdı dükkânın mimarisinin el verdiğinden daha uzak bir ses. "Robotlar tarafından korunuyor! İğneleri var. Üç gün boyunca acıdan kıvranırsın ve kalıcı, çirkin kırmızı izler bırakıyor."

"Robotu geçtim, temizlikçiye verecek paran bile yok," dedi Ayşe.

İmkânsız perspektifin derinliklerinden patlarcasına bir kahkaha geldi.

"Ayşe! Düğün çiçeği! Aşağıdayım."

Sultan Mektep Kitapçısı'nda aşağıya inmek İstanbul'un mimari tarihinde yolculuk yapmak demekti. Orijinal ahşaptan on dokuzuncu yüzyıl Osmanlı cephesi, erken Fetih sonrası kemerlere açılıyor, ardından duvardaki bir delik Bizans dönemi bir mahzene açılıyordu. Burak Özekmekçi kitapları buna uygun şekilde dizmişti. Ders kitapları –Sultan Mektep, üniversiteye, resmî Devrimci Kitapçısı olabilecek kadar yakındı– çağdaş kurgu ve kurgu dışı kitaplar dükkânın ön tarafını doldururdu. Arkaya doğru politik metinler, yasak kitaplar ve bazıları Sultan Mektep'in Hippi Yolculuğu'nun simgelerinden biri sayıldığı günlere dayanan yeraltı dergileri bulunuyordu. Lâle Restoran'dan kalma biletler, Sultan'dan kalma seyahat ve Herman Hesse kitapları. O zamanlar dükkânın sahibi Burak'ın babasıydı. Halkı kışkırtmak ve Türklüğe hakaretten hakkında defalarca dava açılmıştı. Burak

mimari maceracıydı; mesafe ölçer, GPS ve Beyazıt'ın antik haritalarıyla donanmış bir şekilde varlığını üç milenyuma yaymıştı. Eski hanın kemerlerinin altında, ilk girintide çeviriler, ikincide İngilizce, üçüncü, dördüncü ve beşincide Arapça ciltler bulunuyordu. Burak aşağıda Bizans'taydı. Eski, sahte, şaşırtıcı, hayalperest, delirmiş, okült, vahiysel, sanrısal kitaplar buradaydı. Pornografik, kehanetle ilgili kâfir kitaplar, taş soğukluğundaki raflarda bir arada bulunuyordu.

"Bir gün birisi seni soyup soğana çevirecek."

"Ne? Kitapları mı çalacaklar?" Burak gözlüğünün üstünden ona baktı. Dağınık, kalın, siyah saçlıydı; uygunsuz gözlükler, damalı gömlek, askılı kadife pantolon, el yapımı kahverengi ayakkabılarla Burak Özekmekçi antika sahaf profiline milimi milimine uyuyordu.

"Benim gibi biri, Burak. Ne kadar değerli olduklarını bilen biri." Benimsediği kitap kurdu tarzına rağmen Burak Özekmekçi, Ayşe'nin tam yaşıtıydı. Üniversitede Klasik Fars Nestâlik Kaligrafisi üzerine bir kursa gittiklerinde tanışmışlardı. Adnan onu görse nefret ederdi. Burak'ın gey olduğunu düşünürdü, ama aslında Burak hiç kimseyle ya da hiçbir şeyle seks fikrinden hoşlanmayan biriydi.

"Söyle bakalım, çiçek, senin için ne yapabilirim?"

Radyodan eski bir Sezen Aksu şarkısı yayılıyordu. *Annem bunları çok severdi,* diye düşündü Ayşe. Bunlar çocukluğunun şarkılarıydı; Samanyolu Sokak'ta annesinin havalı Kaptan Erkoç'la buluşmak için makyaj yapmasını seyrettiği sonbahar akşamları, deniz kenarındaki evin verandasında mangalın ısınmasını bekleyerek dans ettiği yaz günleri. Burak, Ayşe'yi Fransızlar gibi, yanaklarından üç kere öptü. Mezun olduktan sonra Paris'te beş yıl kalmış, babasının ölümü üzerine dükkânı miras almak için geri dönmüştü. Paris'te öpüşmeyi, anarşiyi, kırmızı şarabı ve uzun öğle yemeklerini öğrendiğini iddia ediyordu.

"Bilgiye ihtiyacım var."

"Her zaman bir işin vardır zaten, gül goncası. Gel, yukarı çıkalım, açtığım harika bir şişe var."

Ayşe, Burak'ın peşinden zaman yolculuğu yaptı. Güzel bir şişeydi: 2022 Madiran, Burak'ın Osmanlı dönemine ait devasa masasında duruyordu. Burak çekmeceden tozlu bardaklar çıkarıp mendille sildi. O döner sandalyeye, Ayşe eski sallanan sandalyeye oturdu. Madiran'ı paylaştılar.

"Ee?"

"Hurufiler."

"M.S. 1340'ta Astarabad, İran'da doğan Fazlullah Astarabadi, nam-ı diğer Naimi tarafından kuruldu. 1370 dolaylarında Acem ve Azerbaycan'da oldukça geleneksel Sufizm vaazları vermeye başladı. *Cavidannâme-i Kebir*'de topladığı daha ezoterik inançlara geçti. Aksak Timur'a din değiştirtmeye çalıştı ve küstahlığı yüzünden idam edildi. Bunun üzerine takipçileri isyan ettiler, ama Moğollar onları kolayca bastırdı. Birkaç on yıl boyunca bir mezhep olarak varlıklarını sürdürmeye çalıştılar, ama sonunda dağıldılar ya da daha geleneksel başka tarikatlarla birleştiler. Balkan Bektaşileri ve Hindistan'daki Şettariye onların vârisidir. WikiBurak nasıl? Hurufiler öldü, gül goncası, hem de uzun süre önce."

Madiran çok güzeldi. Tanenli, sonrasında derin ve yumuşak, heyecan verecek derecede susatıcı. Bir öğle vakti, Bizans mimarisiyle havalandırılan bir kitap mağarasında elinde kadehle arkana yaslanıp pencereden geçen terli İstanbul'u seyrederek içmenin zevki.

"Eh, resmî tarih böyle diyor, ama ben sana geleneksel olmayan tarih için geldim, Burak. Bugün hâlâ toplanan bir Hurufi tarikatı varsa bunu sen bilirsin."

"Elbette kendilerine Hurufi diyen çok sayıda özenti genç var, çiçek yaprağı. Kafası hafif güzel her okültist, kabalacı ve Harfçi ya da bulmaca biriktiren herkes kendine Hurufi ya da yeni Hurufi diyor. Bu tarikat öldü, gelincik. İstersen sana Naima'nın orijinal metinleri ve insan yüzündeki *zühr-i kibriyâ* ile ilgili haritaları olan birkaç Bektaşi şeyhi sayabilirim. Bunun dışında Hurufi geleneğiyle bağlantıları

olduğunu ve İbrani Tekvini'nin ilk satırında evrensel alfabetik motifler olduğunu iddia eden Meru Vakfı gibi yerler var. Ama o prensip olarak Amerikalı bir Kabala projesidir. *Toplumsal Tarih*'te yılda iki kez Mimar Sinan camilerinin kutsal geometrisiyle ya da İstanbul'un Yedi Harfiyle ilgili bir makale çıkar..."

Ayşe şarap kadehinden tek parmağını kaldırdı.

"Bana bunu anlat."

"Yedi harfi mi? Mimar Sinan'ın ölümünden sonra dolaşmaya başlayan bir efsaneye göre Kur'an'ın ilk ayetinde atlanan yedi harfin Allah'ın gizli adını hecelediği ve Mimar Sinan'ın mimarisine göre İstanbul'un coğrafyasında yazılı olduğu söylenir. Bir bütün olarak okuyan adam Kur'an-ı Kerim'in kalbinin kilidini açar ve Allah'ın örtüsüz yüzünü görür. Bana kalırsa bu Mimar Sinan'ın inşaat yapma çılgınlığına harcanan onca parayı haklı çıkarmak için halifeliğin uydurduğu bir propagandaydı. Böylece İstanbul'u Mekke ve Medine'ye rakip olabilecek hac mekânı olarak belirleyecek –ki böylece para da kazandıracaktı– ve İslam dünyasının lideri olma konusundaki Osmanlı iddiasını pekiştirecekti. Tabii ki kimse bu yedi harfi bulamadı."

"Adam?"

"Pardon?"

"'Bir bütün olarak okuyan adam' dedin."

Burak, Madiran'ı kafasına dikti. *Tehlikeli bir içici,* diye düşündü Ayşe. *Yanında kadehinin hiç boş kalmayacağı türden biri.* Bu iş bitince, parayı alınca, onunla dışarı çıkıp sanat, eski İstanbul, üniversite ve Adnan'la konuşamadığı bütün o şeyleri konuşmalıydı.

"Neyin peşindesin, çayır melikesi?"

"Bir şeyin izini sürüyorum."

Burak ellerini uyarır gibi havaya kaldırdı.

"Dikkatli ol, antikalar için yeniden sıkı önlemler aldıklarını duydum."

"Burak, bana hakaret ediyorsun. Yedi Harf'le ilgili şu makaleler, onları kimin yazdığını hatırlıyor musun?"

"Hatırlıyorum. Çoğunu Barçin Yayla adında bir adam yazdı. Ona kitap sağlarım. Arapça şeyler, Fars teolojisi, Sufi ve Kabala şeyleri. Seni aramamasına şaşırdım; kaligrafik paneller konusunda beni durmadan taciz ediyor."

"Bana parası yetmez."

"Çok doğru, çok doğru. Sevimli bir adam, ama tam anlamıyla keçileri kaçırmış; kendini son Hurufi olarak görüyor. Onunla konuşmayı mı düşünüyorsun, leylak? Önce benim konuşmama izin ver. Eminim razı olacaktır, sadece biraz hassastır."

"Konuşursan çok sevinirim."

"Bana bir dakika izin ver." Burak ceptep gözyazıcısını taktı. Fazlasıyla saçma görünüyordu; ışın tabancası ya da türban gibi. Ayşe gözbebeğinden geçen rakamları seyretti. Sezen Aksu yitik aşk ve hüzün şarkıları söylemeye devam ediyordu. Türkçe korku kitapları yığınının dibindeki bir hareket yüzünden neredeyse şarap kadehini yere atıyordu. Fare! Hayır, durum daha da şaşırtıcıydı; bir fare Sultan Mektebi'nde hiç de şaşırtıcı olmazdı. İki el büyüklüğünde, küçük, evcil bir robot, kitap yığınlarının arasını gayretli bir şekilde süpürüyordu. Burak gözyazıcısının ardından kaşlarını çattı.

"Çalıyor. Robotlar konusunda yalan söylediğimi mi sanıyordun?"

~

Anadolu Oteli'nin ön kapısından on adım sonra Adnan'ın gömleği sırılsıklam ve yapış yapış olmuştu. Yeniçeriler Caddesi'nin sıcağı, bir yumruk, ensedeki bir yük gibiydi. Yalnızca aptallar ve neredeyse çıplak gezen ergenler lehim sıcağındaki kaldırımlarda dolaşmaya cesaret edebiliyordu. İngilizler bile güneşten saklanıyor, kırmızı yüz-

leri gölgeli kafelerin arka tarafında yanıyordu. Geçen tramvayların camları yorgun, sıcaktan tükenmiş yolcularla doluydu. Otobüsler beceriksizce manevra yapıyor, kapısına kadar sıcak, sinirli, tükenmiş İstanbullularla dolu bir hâlde duraklardan sarsılarak uzaklaşıyordu. Sürücüler ilerleme umudunu çoktan kaybetmiş, milim milim hareket eden trafikte, Türkçe pop ve radyo programlarının eşliğinde camlarını sonuna kadar açıp teslim olmuş bir hâlde oturuyordu. Elleri sürekli kornadaydı. Tek bir kelime, tek bir kıvılcım bütün caddenin ölümüne bir kavgaya girişmesine neden olabilirdi. Çemberlitaş'ın köşesindeki bardan, Taze! Sıkılmış! Nar Suyu! alan yoktu. Adnan'a dünyanın en güzel şeyi gibi görünüyordu; dipsiz serinliğe dalış. Barın havalandırmasının titrek bir takırtısı vardı. Bunu fark edince başka bir sesin daha farkına vardı; ceptep dükkânından gelen daha derin, fısıltıyı andıran bir ses. Buna odaklanırken üçüncü bir ses daha araya girdi, ucuz moda dükkânından gelen, astımlı vızıltıyı andıran tiz bir ses; ardından ikinci el kitap satan dükkândan gelen aşırı ısınmış bir susturma sesi, uzun yol otobüsünden gelen sinek vızıltısı, araba klimalarının ıslık sesi. En son büyük çatı vantilatörlerinin alçak perdeli homurtusu geldi. Adnan havalandırma senfonisinin tam ortasındaydı. En iyisi dünyaya odaklanmaktı.

"Doğruca ofise mi gideceksin?" diye sordu Kadir.

"Acelem yok."

"Beyazıt Camisi düşünmek için iyi bir yermiş. Yazın serinletecek şekilde tasarlanmış. Her yer mermer."

"Cami mimarisi hakkında sen ne bilirsin ki?"

"Yine de benimle yürü."

Çılgın Beyazıt Meydanı sıcağa teslim olmuş, kalabalığı gölgelere, ara sokaklara, balkonların altına çekilmiş, duvarlara yaslanmıştı. Caminin kapısının kemerinden avluya geçerken atılan adım dünyalar ve zamanlar arasında atılan bir adım gibiydi. Sokağın gürültüsü uzakta kalmıştı. Adnan avlunun ortasındaki şadırvanda pirinç musluktan

mermer oluğa damlayan suyun sesini duyabiliyordu. Kemerli geçit derin, kubbeli, gölgeli ve korumalıydı. Mermer, çıplak ayakları davet ediyordu. Birden sıcaktan deliren ve anlaşmanın heyecanını yaşayan Adnan el yapımı ayakkabılarını ve çoraplarını çıkardı. Beş yüz yıllık mermer ayaklarının altındaydı. Jeolojik refleksler.

"Bunu denemelisin," dedi Adnan ayak parmaklarını oynatarak.

"Keşke bunu yapmasaydın," dedi Kadir. "Ayakları çıplak olan biriyle ciddi bir şey konuşmak çok daha zordur."

Adnan'ın ayak çukuru esnedi, kramp belirtisiyle gerildi.

"Anlat."

"Kemal sağlam olmayabilir."

"Kemal saçmalar."

"Kesinlikle. Kemal aynı zamanda son dört haftalık iş hacminde yaklaşık iki yüz seksen milyon avroluk bir para da kaybetti."

Adnan'ın ayağının altındaki mermer birden buz kesti, ceset kadar soğuk geldi. Avlu, sütunlar ve fıskiye, kubbelerin kademeli dizisi, caminin hilal şeklindeki tepe süsünden akan şelale; hepsi sarsıldı. Çıplak ayaklar çok çıplaktı; çok aptalca, çok açıkta.

"Kemal borsacı değil. O idari ofiste çalışıyor." Adnan'ın serinkanlılığı ürken kuşlar gibi kaçmıştı. Çabuk ve anlaşılmaz konuşuyor, aklına gelen ilk şeyi söylüyordu.

"Seninle olduğu gibi Haluk ve Hilmi'yle de çalışıyor."

"Cygnus X çocuklarıyla mı? O finans değil, kara büyü." Alıp satma, avantaj bulma, arbitraj fırsatları, soluk kesen, stratosferik türev alanları; soyutlamaların ve zamanlama ayrıntılarının ardında, ister Marand dulları için sıcak, isterse İstanbul vatandaşları için serinlik şeklinde olsun, fiziksel mal bulunurdu. Karanlık likidite, sözde karanlık havuzlar, alıcıların ve satıcıların niyetlerini borsanın bakışlarından gizledikleri kör oyun kara büyüydü. Minimum bilgi arayışı, deniz yatağından trolle balık tutmaktı. Soğuk, acımasız entropi. Teori bir gemi kadar sağlam ve sadeydi. Büyük kurumsal yatırımcılar; emeklilik

fonları, yatırım fonları; mega payları, jeolojik hisse senedi bloklarını oynatan yöneticiler, borsaya niyetlerini belli etmeden satın almanın bir yolunu bulmak ve kendilerine karşı pozisyon alacak *hedger*'lar ve daha küçük, daha enerjik işlemciler isterlerdi. Karanlık havuzlar işlemcilerin alıp satma isteklerini isimsiz bir şekilde bildirmelerini sağlardı; fiyat, miktar, isim yok. Alıcı ve satıcılar el yordamıyla birbirlerine doğru ilerlerdi.

Adnan'a göre karanlık likidite her zaman Eskişehir'deki terk edilmiş sinema olacaktı.

"Ben sinemaya gitmem. Allah bize *FlickStream*'leri vermişken neden onu küçümseyelim ki?" Ayşe'yle üçüncü buluşmasıydı, artık arkadaşlarıyla da tanışılan buluşma. Arkadaşları Allah'ın cezası sanat öğrencileriydi, ama genel olarak İşletme öğrencilerinden daha iyi görünüyorlardı.

"Film değil, enstalasyon."

Üçüncü randevuda, kılıbık olmadığınızı göstermek için reddetme izniniz vardı ama sadece bir kereliğine; sızlanan biri gibi gözükmek de istemezdiniz. Sıkı durmalıydı. *Sinemaya gitmem, ama enstelasyonlara hiç gitmem.*

"Daha çok bir oyun gibi," demişti Ayşe, Üçüncü Randevu İlk Telepati Titreşimini kullanarak.

Sanat öğrencileri beklediği kadar iyi görünümlü değildi, ama ellerine birer lazer tabancası verip standların arasına dağılmalarını söylemişlerdi. Şimdiden oditoryuma dağılmış, sıraların, perdelerin, hoparlörlerin arkasına çömelmiş birkaç düzine insan vardı.

"Askerlikte olduğu gibi mi?" diye sormuştu Adnan yüksek sesle, çünkü bunun liberalleri kızdırdığını biliyordu.

"Sayılır," demişti Ayşe. Sonra ışıklar sönmüştü. Birisi, ama Ayşe değil, Adnan'ın yanından geçmiş, oditoryumun karşısından bir lazer ışığı tozlu karanlıkta parlamış, beş kişi ona hemen cevap vermiş ve Adnan kuralları anlamıştı. Karanlıkta lazerle düello yapacaklardı. Her

atış hedefi bulabilirdi, ama yerinizi de belli ederdi. On beş saniye içinde Adnan taktik geliştirmişti: Dinle, başını koltukların arkasından çıkar, ateş et ve yer değiştir. Ateş et ve yer değiştir. Ateş et ve yer değiştir. Karanlık kadifemsi, tozlu ve vücudun gizli yerleri gibi ılık ve eksiksizdi.

"Adnan." Lazeri ayağının dibindeki fısıltıya çevirmiş, sonra sesi tanıyıp parmağını tetikten çekmişti. "Hoşuna gidiyor mu?" diye fısıldamıştı Ayşe. Lazerden ağlar nemli sinema salonunu ikiye ayırıyordu.

"Bu tür sanattan daha fazla istiyorum." Daha sonra şöyle demişti, "Borsa gibi. Hiç aklıma gelmezdi. Niyetini belli edip ateş ediyorsun, herkes nerede olduğunu anlayıp sana karşı hareket ediyor."

"Bunu hiç böyle düşünmezdim," demişti Ayşe. "Buraya geldim, çünkü bunu yapabileceğin türde bir yer gibi geldi." Ve hiç görmeden, mesafe belirlemeden veya lazerin en küçük bir titreşimi olmadan elini Adnan'ın bacağına koymuştu.

"Demek yapabiliyormuşsun," demiş ve Ayşe'yi kucağına çekmişti.

Aydınlık ve karanlık borsalar arasındaki fark Adnan için hep böyle olmuştu. Aydınlık borsa hiç bitmeyen lazer düellosuydu. Herkes birbirine işaret ediyor, herkes birbirine tepki veriyordu; tıpkı Sultanahmet Camisi'nin minarelerinin arasında uçuşan kuşlar veya Atatürk Yolu'ndaki arabalar gibiydi. Karanlık, sersemlemek, vücut sınırlarını hissetmek, yoklamak, fısıldamak, tanımak, sonrasında da vücut sıvılarını değiş tokuş etmek.

Karanlık likidite havuzunda, büyük kurumsal alıcılarla, borsa kendilerine karşı yapılan büyük hamleyi hissederse ortaya çıkma riskine girebilen satıcılar arasında her gün milyarlar akıyordu. Ama hiçbir karanlık mutlak değildi. Her gece fısıltıları içinde barındırırdı. Analistler çok karmaşık algoritmik programlar kullanır, hisse senedi fiyatlarında istatistiksel örüntüler ve önseziler arardı. Akıncılar, neyin, ne kadar ve kaç paraya satılık olduğunu görmek için finansal çatışmalardan faydalanırdı. Bazıları termodinamik uygular, fiyatı bulmak için karanlık borsanın bütün entropisi içindeki yerel, küçük

düşüşleri arardı. Cygnus X projesi, karanlık havuzların en karanlığını araştırmak için tasarlanmış, bütün bunların bile ötesinde bir soyutlama derecesiydi. Dehşet verecek derecede zeki olan iki analist Haluk ve Hilmi, kara deliklere ve bilgi teorisine benzetme yoluyla akıl yürütüyordu. En karanlık havuzlar, kara delikler varlıklarına ya da büyüklüklerine dair bir işaret vermezdi; ta ki bir alıcı onların çekim alanına girene dek. Bütün fiyat ve miktar bilgilerini yutarlardı. Kara deliklerin kılı olmaz, diye dalga geçerdi fizikçiler. Adnan bunu hiç anlamazdı. Haluk ve Hilmi'nin büyük karanlık havuzlardan fiyat bilgisi çıkarmak için kullandıkları, Stephen Hawking'in kendi formülünü ve kuantum saha denklemlerini de kafası hiç almazdı. Fakat bunlara hayran olabilirdi. Bütün Özer, Haluk ve Hilmi'yi övmesi için teşvik edilirdi. Kuantum Saha Fiyatlandırma Teorisi cesur, zekice, Nobel Ödülü'nü hak eden bir uygulamaydı. Adnan para söz konusu olduğu sürece buna hayran olabilirdi. Ve Kadir öyle olmadığını söylüyordu. Felaket derecesinde öyle değildi.

"Teori onlara çok güzel veriler verdi," dedi Kadir. "Karanlıkta görebiliyorlardı. Sonra kurnazlık yapmaya çalıştılar. Karanlık piyasaya arbitraj yapabileceklerini düşündüler."

"Gerçek zamanda ekonomik baskı ve arbitraj yapmak için ne kadar işlem gücü olması gerektiğini tahmin etmeye çalışıyorum."

"Kırkıncı katın imzası gerekecek miktarda."

"Mehmet." Mehmet Meral. Operasyon Direktörü. Kendine Fatih Mehmet demeyi severdi. Ofisini yeniçeri antikalarıyla süslemişti. Askeri erdemlerle ilgili vaaz verirdi: hız, kesinlik, disiplin, bir sipahinin süvari cesareti. Borsa katında ona Amcık Mehmet diyorlardı.

"Dikkatle gizlendiğinden emin olmak için anlaşmalara özellikle Kemal'i koydu ve Kemal bir an için gözlerini toptan ayırdı."

"Kemal böyle bir şey yapmaz."

"Top Turkuaz olunca yaptı."

"Siktir."

"Cygnus X hesabını, birbirlerini düzeltirler varsayımıyla bir grup gence verdi. Ve tutmadılar. Küçük bir hata yaptılar. Bunu gizlemeye çalıştılar. Hatalarını gizlemek için hata yaptılar. Nasıl olduğunu bilirsin."

Adnan, bazen Ferhatpaşa'daki küçük, sıcak, boğucu yatak odasında, geceleri bir sesle uyanırdı. Otobanın ya da bitişikteki komşusunun televizyonundan gelen Türkçe pop gürültüsü ya da benzin istasyonundaki gençlerin bağrışması olmazdı bu. 27 numaralı apartmanın etrafındaki gökyüzünü ve altındaki toprağı dolduran kocaman bir ses olurdu. Sanki Tanrı yedi kat göğü ve orada yaşayan herkesi atomlarına ayırıyormuş gibi. Adnan ter içinde hareketsiz kalır, kalbi deli gibi çarptığı için tekrar uyuyamazdı. Bu, parçalanan paranın sesiydi. İşlemler çok hızlı, fırsatlar çok kısa ve rakamlar o kadar büyüktü ki bir hata olması gerekirdi. O deliğin, o kusurun arkasındaki basınç o kadar büyüktü ki her şey çökerdi. Binler milyonlara çıkabilir, bütün ekonomiyi sarsan kayıplara dönüşebilirdi. Yırtılan para. Evlendiğinde, Ferhatpaşa'daki çirkin, küçük daireyi aldığında, Ayşe bunu hiç dile getirmese ve kolları onun yastığı olacaksa gecekonduda uyamaya bile razı olduğunu söylese de ailesinin yanında onu utandırdığını fark ettiğinde, neredeyse her gece gökyüzünün yırtıldığını duyuyordu. Deneyimsiz bir borsacıydı; ödeme emri dolduran, her zaman koşturan, Levent kulesinin tepesine kadar çıkıp bütün binayı paramparça edecek bir hata yapmadığından emin olmak için göstergelerden bir an olsun ayrılmayan bir borsa simsarı. O çığlığı en son ne zaman duyduğunu bilmiyordu, ama bu gece duyacağına emindi.

"Nasıl öğrendin?"

"Bana söyledi. Kayıtları düzeltebileceğimi düşünmüş. Baktım. Dehşet vericiydi. Bilanço sayfasından zararı kaldırıp kâr olarak bildirmiş, hata hesaplarının içinde hata hesapları açmış, zararı örtmek için kendi hesabından işlem yapmak, *hedge* alımları gibi göstermek için marj ödemelerini kullanmış. Hepsi klasik. Neredeyse ders kitabı gibi."

"Lanet olası Kemal. Neden gizlemeye kalkmış ki? Piçleri kov ve Amcık Mehmet'ten ders al. Özer iki yüz seksen milyondan fazlasını sermayeleştirdi."

"Amcık Mehmet'in de kendi problemleri var. Mehmet, Ercan, Pamir; Özer tepeden çürüyor. Her birimde sermayemizin altı katı genişledik. Muhasebe yalanı gibiyiz. İskambil kâğıdından bir ev, ama bütün kuleyi yıkacak olan Cygnus X. Pamir, Finansal Düzenleme Kurulu'nun Özer'e yönelik daha geniş bir soruşturma başlatmasını önlemek için Kemal'i kurtlara yem edebilir."

"Açığa çıktık. Siktir!"

Çalı süpürgesiyle sessizce cami avlusunu süpüren bekçi başını kaldırıp kaşlarını çattı.

"Turkuaz'ı iptal edebilir miyiz?" diye sordu Kadir.

Adnan birden ona döndü.

"Eğer Özer çökerse, on haberlerinde sahip olduğum her şeyi koyduğum karton kutuyla merdivenlerde oturan ben olmayacağım. Turkuaz benim emeklilik ikramiyem. Bundan kurtulmanın bir yolu var. Bunu yapabiliriz. Bu bizim paramız. Bunu yapabiliriz. Biz Evrenin Ultralordları'yız; hâlâ en akıllı adamlar biziz."

Kaybedemezdi. Kaybetmeyecekti. Şimdi değil; yaptığı onca şeyden sonra, bütün o çalışmalar, bağlantılar, toplantılar, dikkatli anlaşmalar ve yıllar süren planlamalardan sonra kaybedemezdi. Doğuda askerlik yaparken aklına gelen, *Peki, bu boru nereye gidiyor?* sorusundan, şu anda hafızasında capcanlı, kristal parlaklığında, turkuaz kadar derin duran o andan, İstanbul'un tepeleri ve su yolları ayağının dibinde kalacak şekilde manzaralı asansörden yukarı çıkarken aklına gelen fikre kadar geçen yıllar boyunca planlama yapmıştı. Yüzyılın gaz dolandırıcılığıyla ilgili bu en küstah fikir aklına geldiğinde, fikrin cesareti yüzünden bastırdığı kahkahasıyla neredeyse boğuluyordu; asansörün kapısı borsa katına açılırken Turkuaz fikri tam anlamıyla

gelişmişti. Elini gevşetemez, Turkuaz'ın elinden kayıp karanlık sulara karışarak kaybolmasına izin veremezdi.

Çeşmenin yıpranmış bakır musluğundan sular damlıyordu. Adnan eğilip avuçlarını İstanbul'un altındaki derin kanallardan ve sarnıçlardan gelen suyla doldurup yüzüne çarptı. Avucunu yeniden doldurdu; parmaklarının arasından akan suyla yüzündeki sıcağı, yorgunluğu yıkadı. Soğuğun saflığıyla yutkundu.

"Uyuşturucu kaçakçısı olsaydık ya da güvenlik polisi," diye bir girişimde bulundu Kadir.

"Biz öyle adamlar değiliz," dedi Adnan hararetli bir şekilde. "O adamlar gibi düşünmeyeceğiz bile. Bunu bir daha duymak istemiyorum."

"Söylemek zorundaydım."

"Söylenmiş say." Soğuk su Adnan'ın boynundan süzülüp yakasından içeri girdi.

"Daha iyi bir önerin var mı?"

"Daha iyi derken, bizi katil yapmayan ve hapse düşmemize neden olmayan bir öneri mi? Hayır. Çok fazla şey bilen bir adamı nasıl susturursun?"

"Belki susturulması gerekmez," dedi Kadir. Her zaman içlerinde en iyi konuşan ve eğitimli olan oydu; eski bir İstanbul ailesinden eski bir İstanbul adı. Şimdi de fazlasıyla Osmanlı'ydı. "Belki yalnızca çarpıcı ayrıntıları unutması gerekir."

"Ne yani, ısmarlama amneziden mi bahsediyorsun?" Dökülen su damlaları Adnan'ın gömleğini şeffaflaştırıp göğsüne yapıştırmıştı. Vücut kılları spiral, hayvani desenler oluşturuyordu.

"Nano verir ve nano alır götürür." Kadir, Ultralordların nano torbacısıydı. Küçük plastik şişeleri Galata tramvay istasyonundaki alt geçitte bulunan gri pazardan alıyordu. Adnan oraya bir kere gitmişti. Neon ışıklarıyla aydınlatılmış tezgâhlarda sigara, replika silah ve nano satılan çiş kokulu seramikten bir tuvalet gibiydi. "Ismarlama amnezi; hayır, bu bizi aşar. Hatıralar holografik olarak birden fazla

yerde depolanır. Nanonun hatıraların yerlerini belirleyip bağlanması, o mimariyi oluşturan diğer hatıraları etkilemeden nöronları yeniden kutuplaması gerekirdi. On, belki yirmi yıl sonra belirli hatıraları düzenlemek mümkün olacak. Ancak elimizde neşter olmasa da beyzbol sopası var. Kebap Peygamberi'nde hepimizin farmakolojik ön cephe olduğumuz, kendi üzerimizde deney yaptığımız, nörolojik saatli bombanın patlamak üzere olduğu şeklinde espriler yapıyorduk. Ya bomba patlarsa?"

"Kemal'e aşırı doz vermekten mi söz ediyorsun?"

"Hayır, buna güvenilmez; istenen etkiyi yaratamayabiliriz. Kemal yine de ölebilir. Nano tasarımcıları belirli hatıraları düzenleyemiyor, ama genel amnezi başarılabiliyor."

"Adama kimyasal lobotomi yapmaktan bahsediyorsun sen."

"Bir dakika önce onu öldürme olasılığından bahsediyorduk, bu yüzden sanırım bu ahlaki bir gelişme sayılabilir. Söylediğin gibi bir şey olmayacak. Beyinde farklı tipte zihinsel aktivitelere karşılık gelen yerleri hedef alan teknoloji mevcut; duygular, koku, kısa süreli bellek. Sanırım izlenecek yol kısa süreli bellek. Biraz soruşturma yapabilirim. Sipariş üzerine yapılması gerekecek ve pahalı olacak, ama üretim programlandıktan sonra ertesi gün elimize geçer. Kısa süreli hafıza kaybı gibi görüneceğini garanti edebilirim. İş yükünü, baskıyı, zaman sınırlarına uymak için nanoya aşırı bağımlı olduğunu söyleyebiliriz. Kimsesi var mı? Annesinden başka? Özer'e iyilik bile yapıyoruz; Turkuaz'la birlikte başka neleri unutacağını kim bilir?"

"Sen çok soğukkanlı bir herifsin."

"Başka bir önerin var mı?"

"Olmadığını biliyorsun. Geçici amnezi."

"Garanti edemem."

Adnan başını kubbelere doğru kaldırdı. Bu caminin her yerinde su vardı; her caminin kalbinde.

"Başka bir seçeneğim olsaydı nanoyu kıçına sokmanı söylerdim, ama yok. Ben varım."

"Oğuz'a anlatacağım. Bilmesi gerekiyor."

"Sağlam duracaktır."

"Evet. Tamam o zaman, anlaştık. Ben nanoyu bulacağım. Uygulamayı sana bırakacağım."

"Bekle. Kemal'e ben mi vereceğim?"

"Ben denetleme ve uyum bölümündeyim. Eğer aşağıya inersem herkes altına eder. Sen borsa katındasın, onu her gün görüyorsun. Kaynağı ben sağlayacağım; ona vermek senin işin. Eminim bir şeyler bulursun."

"Siktir git, Kadir."

"Herkes bunu istiyor." Zayıf bir şekilde gülümsedi. "Bu Uyum bölümünün işidir."

"Yapacağım."

"Güzel. Ne yapmamız gerektiğini biliyoruz. Ofise geri dönelim mi?"

"Hayır, bir süre daha burada kalmak istiyorum. Tanrım, bu bir kâbus olmalı."

Kadir, Beyazıt Meydanı'nın öğleden sonra telaşı ve sıcağı arasında gözden kayboldu. Adnan kemeraltında oturmaya devam etti. Cami görevlisi bahşiş için gelip bilinçli olarak ayaklarının etrafını süpürdü.

6

Gemi havaya uçtu. Beyaz ışık, kör edici bir şimşek, sırf alev olamayacak kadar saf ve sıcak bir ateş topu. Patlamanın ilk birkaç saniyesi, Asya ve Avrupa'nın karanlık tepelerini, aralarındaki gergin köprüyü, kanaldaki gemileri silüete dönüştürdü. Ardından dünya yeniden renklere büründü. Patlama köprünün ortasını havaya uçurdu. Köprü yıkılırken kabloları koptu. Yol temeli, başı kesik bir yılan gibi bükülüp kıvrıldı. Arabalar yapraklar gibi savruldu. Kamyonlar ikiye ayrılan köprüden aşağıya döküldü. Düşen yol parçalarının arasından yavaş yavaş suya indiler. Bir tankerin bütün bölümleri –bölmeleri, üst yapıları, patlayan depoları, ev büyüklüğündeki motorları– havaya uçup karaya düşerken, evleri, otoyolları, köprüye yaklaşırken aniden duran trafiğin bütün sıralarını tahrip etti; yuvarlana yuvarlana ilerleyerek araçları karınca gibi ezdi. Şok dalgası bodur, kirli feribotları oyuncak gemiler gibi alabora etti. Tankerin alevli gövdesi boğazda savrulup akıntı yukarı çıkan büyük nakliye gemisine çarptı. Birlikte karanlık sulara gömüldüler. Boğaz yanan gemilerle alev alevdi. Nakliye gemileri, petrol tankerleri ve Karadeniz yük gemileri yangın filosu gibiydi. Bir yolcu gemisinin patlayan bütün pencerelerinden alevler fışkırıyordu. Patlamanın ön cephesi, zenginlerin kıyıdaki evlerini, apartmanlarını parçaladı. Çatılar uçtu, ucuz konaklar çöküp yıkıldı. Boğaz'ın eski ahşap yalılarından son kalanlar saman gibi sürüklenip gitti. Arabalar zar gibi yuvarlandı; hız tekneleri tepelere ve ağaçlara savruldu. Şok dalgasından ve yan-

gından azıcık daha yavaş olan su dalgası kıyıya vurup çatı parçalarını ve dumanı tüten kerestelerini, köpüren ve parçalayan tahta ve metal girdabına dönüştürdü. Patlama dalgası yükseldikten sonra çekilirken arabaları, gemileri, dükkânları, evleri, evlerinin enkazına tutunanları Boğaz'a çekti. Gösterişli ve zengin Bebek ve Kanlıca parçalandı, güzel, eski Kuzguncuk yandı. Parçalanan borulardan gaz alevleri yükseldi. Tepelerinde dikilen Levent ve Maslak'ın camdan kuleleri çıplaktı, bütün pencereleri patlayıp elması andıran camdan hançerler gibi sokaklara ve plazalara yayıldı. Bir anda, bir patlamayla İstanbul yerle bir oldu. Sonunda Atatürk Köprüsü'nün kabloları ve köprünün diğer kalıntılarını taşıyan iki ayağı ateş topuyla da zayıf düşüp dizlerinin üstüne çöktü ve karanlık sulara doğru kaydı. Geriye yalnızca kırık dişleri andıran güdük kökleri kaldı.

"Çok etkileyici," diye fısıldadı Emrah Beşkardeş, Yorgi Ferentinu'ya. "Ama bunu Discovery Asya'da gördüm."

Video sona erdi. Ekran geri çekildi. Kadıköy Grubu'nun üyeleri gözlerini kırpıştırıp kıpırdandı, kâğıtlarını düzenleyip birer yudum su içti.

"Beş yüz bin tonluk sıvılaştırılmış doğal gaz," dedi Ogün Saltuk.

Konuşması Discovery sunucusununkine benziyor, diye sihirli tahtasına yazdı zoolog Beşkardeş, sonra tahtayı temizledi.

"Tabii ki bu birkaç ay önce televizyonda görmüş olabileceğiniz bir özel efekt gösterisiydi. Bir Rus gaz tankerine düzenlenecek terör saldırısı karşısında İstanbul'un savunmasızlığını gözler önüne seriyor. Hatta bu programın teknik danışmanı olarak çalıştım..." (*Demiştim,* diye yazdı Beşkardeş.) "Televizyonun biraz görsel serbestliği olsa da ayrıntılar doğru. Her gün yarım milyon tonluk gemiler Boğaz'dan geçiyor." Ekranda bir gemi belirdi. Tabuta benzer devasa basınç biriminin arkasındaki köprü ve kamara birimleriyle muazzam büyüklükte yüzen bir anıt gibiydi. "Bu *Ararat Star;* yüzer hâldeki en büyük gaz tankeri. Beş ay önce işlemeye başlayan yedi yüz elli bin tonluk bir

Rus gemisi. Belki görmüşsünüzdür; şimdiye kadar Boğaz'dan dört kez geçti. 19 Nisan'da bir daha geçecek. Filmde gördüğünüz patlama, standart hâline gelen yarım milyon tondan bile daha küçük bir gemiye dayandırılıyordu. *Ararat Star*'ın kapasitesi bunun iki katı. Yıkıcı gücü de iki katı. Bir terör örgütü için karşı konulmaz bir şey olmalı."

"Kimin için?" diye sorarken buldu kendini Yorgi. Sesinde bir öfke titremesi vardı; bu aptallığa daha fazla dayanamayacaktı. "İstanbul'u kim yok etmek ister ki? Seksen bin insanı öldürmeyi kim ister? Bu neyi başarır? İslamcılar Batı'nın çöküşünü sembolize eden şeyleri havaya uçurmuyor artık. Cihat sokaklarda yapılıyor. Gördüm, biliyorum. Tarikatlar, kadılar, şeyhler; sorunları çözüyorlar, uzlaştırıyorlar, sosyal düzeni koruyorlar, tartışmalarda hakemlik ediyorlar. Yeni bir şeriat var: Sokak hukuku. İşe yarıyor. İnsanlar bunu kullanıyor."

Ogün Saltuk alt dudağını ısırdı. "Türkiye'nin içeride ve dışarıda her zaman düşmanları oldu; artık Avrupa'nın ön kapısı olduğumuz için şimdi daha da çok düşmanımız var. Karar verdiğimiz, safımızı belli ettiğimiz görüldü."

Yorgi Ferentinu konuşacaktı, ama daha yüksek bir ses araya girdi: "Elbette Karadeniz ve Marmara Denizi'nde yeterince sıkı güvenlik önlemlerimiz var; Boğaz'ın girişindeki güvenlik noktasında beklerken her gece onları görüyorsunuz. Yedi yüz elli bin tonluk bir geminin ele geçirilmesi o kadar kolay olmaz."

"Kazaların önlenmesi için Boğaz boyunca otomatik pilotta ilerliyorlar. Otomatik pilotu *hack*leyebilirler," dedi yeni bir ses. Emrah Beşkardeş, Yorgi'ye fısıldadı: "O filmi görmüştüm; eski bir filmdi. Aşçı günü kurtarıyor. Bıçakları iyi kullanıyordu."

Ogün Saltuk kalemini bardağına vurdu.

"Eğer bu yaratıcı enerjiyi sürdürebilirseniz, bir küçük grup çalışması için zaman ayarlamıştık. Gruplara ayrılıp çalışacağız, sonra toplanıp ortaya çıkanlar hakkında konuşacağız. Unutmayın, hayal gücüne izin var."

Emrah Beşkardeş, grubuyla birlikte bahçedeki havadar alanlardan birine çıkarken Yorgi kıskanarak ona baktı. O, kornişleri kırılan, sıvaların üstünde küf lekeleri olan, küf kokulu girişteki odaya gönderilmişti. Tavan yüksek, yüzeyler sert ve yankılıydı. Yaldızlı sandalyesindeki Yorgi, ağaçların tepelerinden görünen turkuaz rengi üçgen denize baktı. Grubun diğer üyeleri megatonlardan, megaölümlerden ve Boğaz'ın yanan kıyılarından konuşmaktan hoşlanan agresif, genç adamlardı. Bu yüzden Selma Özgün'le aynı grupta olmasına sevindi.

"Henüz tanışmadık, ama ben çalışmalarınızı takdir ediyorum. Yorgi Ferentinu."

Selma ona sorarcasına baktı. "Cihangirli Ferentinu mu?"

"Evet, ama Eskiköy'e taşındım. Âdem Dede Meydanı'na."

"Bir komşunuzu tanıyorum. Sanat galerisinin sahibi, kaçak dinî sanat eserlerde uzman? Galeri Erkoç?"

"Madam, ben oranın üst katında oturuyorum."

"Eski Mevlevi tekkesinde mi? Ne kadar hoş. Âdem Dede derviş evi çok ilginç bir yerdir. On yedinci yüzyıla ait olup yanmadan kalan az sayıda ahşap tekkelerden biridir. Demek Ayşe'yi tanıyorsunuz? Bu arada gerçekten kaçak demek istemedim. Sizin işiniz nedir?"

"Deneysel ekonomisttim, artık emekliyim. Matematiksel düşünce takımı olarak değil, gerçek bilim olarak ekonomiden bahsediyorum."

"Sokak şeriatı hakkında söylediklerinizi ilgimi çekti," dedi Selma Özgün. "Kamu adaleti fikri hoşuma gider. Kişiseldir ve bence kurumsal adaletten daha iyi işler, çünkü ilgili grupları her gün görür. Her gün süpermarkette yalnızca diğer grubu değil, yargıcı da gördüğünüzde bu düzgün bir topluluk olur. Eski Osmanlı millet sistemi hakkında söylenecek çok şey var. Her topluluk İmparatorluk kanunlarına karşı gelmediği sürece kendi sosyal ve yasal sistemlerine uyma ve onunla yargılanmakta serbestti. Bence hükümet bunu hemen laikliğe karşı bir tehdit olarak algılayıp otomatik olarak baskı altına almak yerine, var olan hukuk sistemine dâhil etmenin bir yolunu bulmalı. Dini,

toplumsal seviyede organize ediyoruz, neden hukuk seviyesinde etmeyelim ki? Yok, ben sokak şeriatı –bu ifadeyi çalmamın bir sakıncası var mı, tatlım?– yanlısıyım, tabii alkolü yasaklayıp başımı kapatmaya kalkmadıkları sürece."

"Ben o kadar umutlu olamıyorum," dedi Yorgi. "Şeyhleri var. Cin görüyor."

"İşte bu çok ilginç," dedi Selma Özgün. "Eski Âdem Dede derviş evinde bir şeyh. Anlat bana, şekerim."

Yorgi Ferentinu, Necatibey Caddesi'ndeki bombalama olayının tanığı olan, karin gören, cinlerle konuşan ve Yeşil Evliya Hızır'ın sırdaşı olduğunu söyleyen beleşçi Necdet'i anlattı. Konuşurken ilgilenen tek kişinin Selma Özgün olmadığını fark etti. Düşünürler not defterlerine ne yazacaklarını tartışırken grubun kenarındaki yaşlı, dik duruşlu, düzgün bıyıklı, kötü takım elbiseli, ama askerî tarzda cilalı ayakkabılı bir adam, Yorgi ve Selma Özgün'ün konuşmalarını duymak için gittikçe daha çok eğiliyor, kulak kabartıyor, onlara doğru dönüp tartışan adamlardan uzaklaşıyordu.

"Ben olağanüstü şeylerin salgınları konusunda uzmanım," dedi Selma Özgün, kabarık, yüzüklü parmaklarını hafif bir sevinçle çırparak. "Köylü keramet sahiplerinin, sokak kâhinlerinin ve günümüz dervişlerinin doymak bilmez koleksiyoncusuyum. Bu bana mucizeler çağının henüz bitmediğini kanıtlıyor. Bu dördüncü oluyor."

"Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu Yorgi.

"Garip ve olağanüstü şeyler görenlerin sayısı. Yeni bir patlama yaşanıyor. Bütün yerel haber sitelerini okurum; isimsiz saldırganlığın ve yaftalamaların arasında bulunan şeyler inanılmaz."

"Başkaları da mı cin görüyor?"

"Eh, tam olarak cin değil. Her şey Ereğli'deki şu kadının insanların içini okuyup fal bakmasıyla başladı: Görünüşe göre periler ona bir şeyler fısıldıyormuş. Sonra Nevbahar'daki bir iş adamı var. Çok ilginç biri, çok güncel; peri ya da cin değil, robot görüyor. Ama bir

noktada hepsi aynı sayılır; kayıp şeyleri buluyor ve insanlara kehanette bulunuyor."

"Ereğli."

"Ve Nevbahar."

"Eskiköy. Ya dördüncüsü?"

"Firüzağa."

Parke zemin Yorgi'nin ayağının altından kayıp gider gibi oldu. Taklit Paris sandalyesinin altın örgüsüne tutundu. Ucuz ve kötü dikimli olduğu için örgü elinde kaldı.

"Ah," dedi. Dönüp duran hayal gücünden çıkarabildiği tek söz buydu. Ereğli, Nevbahar, Firuzağa, Eskiköy; hepsi Topkapı-Yeşilce tramvay hattına yürüme mesafesindeydi. Can, robotlar; hiç fotoğraf çekmiş miydi, bombalamanın görüntüsünü bulabilir miydi? Bir kadın, bir iş adamı, Necdet. Onları bulmak kolay olmalıydı.

"İyi misin, şekerim?" diye sordu Selma Özgün. "Birden rengin soldu, sana biraz su getireyim."

"Hayır, iyiyim, oda... çok boğuk, çok küflü."

"Hızır; onu görmeyi çok isterdim," diye devam etti Selma Özgün, ama MİT'ten biri, grubu ana konferans odasına çağırmaya geldi. Klipsli dosyayı aldı; güvenlik için toplantıdan sonra hepsi yok edilecekti. Grup nemli, boğucu salondan geri döndü. Asker görünüşlü adam Yorgi'yle konuşmak için geride kaldı.

"Binbaşı Oktay Eğilmez."

"Profesör Yorgi Ferentinu, emekliyim."

"Ah. Biliyorum. Daha önce tanıştık. Uzun zaman önceydi; Hacettepe Grubu? Bunun gibi, ama Ankara'daydı. Ben o zaman yeniydim."

"Özür dilerim, ben..."

"Dediğim gibi, çok yeniydim. Orada ilginç şeyler oluyordu. Benim düşüncem şu; eğer bunun düşünülemezi düşünmek için bir araya getirilmiş bir beyin takımı olması gerekiyorsa, kendimizi düşünülebilenlerle sınırlamamamız gerekiyor, değil mi?" Yorgi'nin kapıdan geçmesine izin

vermek için bekledi ve o fiziksel yakınlık anında fısıldadı: "Saltuk'un bu grubu yönetmeye uygunluğu konusundaki çekincelerimi açıkladım." Bakışlarını indirdi. Yorgi Ferentinu da onun bakışlarını takip etti. Binbaşı sihirli tahtasını belinin hizasında tutuyordu. Üç sözcük yazılıydı: *Eminönü Feribotu: 10:30.* Karton kolu bir kez çekerek yazıyı silip tahtayı dikkat çekici olmayan ceketinin cebine koydu.

~

Cam göz damlası şişesi, yüzde 36 hidroklorik asit içeriyordu. Barçin Yayla, İstanbul'un yüzeyine yazılmış olan Yedinci Harf'e bakıp orada Allah'ın yüzünü görünce şişeyi açıp, iki gözüne sakin, dindar bir şekilde yarım şırınga damlatacaktı. Allah'ın gizli adını gördükten sonra dünyevi hangi görüntü bununla kıyaslanabilirdi ki? O görüntüler ancak saflığı engeller, tiksindirir ve karıştırırdı. Barçin Yayla'nın gördüğü son şey, sonsuza dek taze, canlı kalacaktı.

Daire kokuyordu. Ayşe de öyle olacağını tahmin etmişti; burası asansörsüz apartmanın, Küçükayasofya vatandaşlarının nesiller boyunca rahat bir şekilde çöplerini attıkları aydınlığa bakan ucuz üst katıydı. Sıcak dalgası da düşünülürse kötü olmalıydı. Koku daha kötüydü. Çok katmanlı bir kokuydu bu. Karmaşık ve yoğun; yeni, tanımlanamayan kokulara dönüşen münferit kokular; insan birine alışır alışmaz öğürme isteği doğuran başka bir kokuyu fark ediyordu. Toz yumağı, erkek teri, yıkanmamış çarşaflar, kirli zemin, eski kanepe, çürük, küf, idrar –Ayşe banyonun yakınına bile gitmemeye yemin etti– ama bunların yanında saplantılı bekâr bir erkeğe ait daha ezoterik kokular vardı: küflü kitaplar, yazıcı mürekkepleri, eski tütsü, bayat yağ, sararmış gazeteler, tanımlanabilen bir kaynağı olmayan garip fenolik plastik kokusu, fotoğraf kimyasalları, sabitleyiciler ve koruyucular, aşırı ısınmış elektrik kabloları, sıcak halojen ampuller. Ayşe,

oturma odası/mutfak duvarının tamamını kaplayan tarihi yarımada ve Üsküdar'ın havadan çekilmiş fotoğraflarının fotomontajını incelerken, bir kaçamak yapmak için çantasında parmak büyüklüğündeki Chanel 5 şişesini aradı.

Sersemletici bir çalışmaydı. Camiler, türbeler, hamamlar belirlenip elle boyanmış, haritanın kenarlarına yapıştırılan notlar iplerle bağlanmıştı. Gazete fotokopileri, tâlik yazılar, fotoğraflar, raptiye yığınları, bağlantı kartları; büyük camilerin minarelerinin başka bir minareden çekilmiş görüntüleri; minarelerin arkadaki minarelerle hizalandığı fotoğraflar; eski turist rehberlerinden yırtılmış sayfalar, kutsal düğümler ve otuz çeşit ipten köprü çizimleri, çok boyutlu geometrik poligonların ve topolojik formların çıktıları; Acem, Arap, Türk, Nebati, İbrani, Yunan alfabeleri ve metinleri; sihirli karelere ve Hayat Ağacı'na ve kutsal merdivenlere yerleştirilen dualar; kubbe tasarımlarının mimari planları, ayrıntılı yakın çekimleri, kalemle çizilen boyutları; nümerolojik tezler, ağ teorisi ve grafik teorisi üzerine *Scientific American* dergisinden alınan İngilizce makaleler; şehir araştırmacılarının ve Marmaray mühendislerinin raporları; sultanların ve paşaların kısa biyografileri, düzgün bir el yazısıyla kısa notların yazıldığı kıvrılmış *post-it*'ler. İliştirilmiş notlar bulutu duvarı dolduran haritayı bile gölgede bırakıyordu; Ayşe bağlantı iplerinin kapının üstünden tavana, süpürgelik boyunca devam edip Haseki Hürrem Hamamı'nın kısa tarihinin, daha yukarıda *Sülüs* tarzıyla yazılmış süslü Kur'an'ların marjinal ayet sayıcısının ve matematikte Üç Fayda Problemi'nin üzerinden geçmesini takip etti. Tavan, Blu-tack'le, sararmış selobantla ve raptiyeyle yerçekimine meydan okuyan makale ve fotoğraf, çizim ve yazı mozaiği hâlindeydi. Her biri düzinelerce fikrin arasından geçip montajın kaynağına ulaşıyordu. Bu, İstanbul'un kutsal geometrisinin tamamıydı.

İpliklerin ağı ve araştırmanın ciddiyeti arasında Ayşe, başta hava fotoğrafındaki motifleri fark edemedi. Dikkatini çeken, Bizans su

yolunu takip eden mavi iplik oldu. Yönü, amacı, cadde düzenlerini ve mimariyi umursamıyordu. Binbirdirek Sarnıcı'ndaki iğneye kadar takip etti, sonra Sultanahmet Parkı'nın altından Haseki Hürrem Hamamı'na geldi. Burada mavi ipliği kaybetti. Ayşe not ve çizim yığınları arasında bunun su ipliği olduğunu fark etti. İpliği, Kanuni Sultan Süleyman'ın aynı karısına adanmış Haseki Hürrem Camisi'nde tekrar buldu. Sonra motifi, planı, bütünü, tamamı gördü. Uzun zaman önce ölen Sefarad'ın ellerinden çıkan harflerin, galerisinin duvarında hareket etmesini sağlayan yeteneği, mavi çizgiyi İstanbul caddelerinden, evlerinden ve sokaklarından kaldırıp çatıların ve kubbelerin üstünde yüzen bir harfe, Ha harfine çevirdi. Uzun tarafı iki kilometre uzunluğunda olan köşeli, kalın, arkaik Kûfi Arapça alfabesiyle yazılmış, Sultanahmet camilerine, türbelerine ve hamamlarına iğnelenmiş bir Ha harfi.

"Sinan," dedi nefesini bırakarak. Büyük mimar, sultanların mimarı olan Ermeni devşirmesi. Onu İslam için Hıristiyanların Ayasofya'sından daha büyük bir kubbe inşa etme arzusu hep engellenecekti.

Barçin Yayla enerjik bir şekilde başını salladı. Yakındaki Sokullu Mehmet Paşa Camisi'nde günde beş vakit namaz kılan biri olarak evi ne kadar kokuşmuşsa, kendisi abdest sayesinde o kadar temizdi. Nefesi hariç. Diş fırçası nedir bilmiyor gibiydi. Ayşe onun otuzlu yaşlarında olduğunu düşündü, ama tanıdığı pek çok antikacı, koleksiyoncu ve sahtekâra dayanarak söyleyebilirdi ki büyük bir tutkusu olan bir adamın yaşını tahmin etmek çok zordu. Burak'ın söylediği gibi kibar, utangaç, dikkatli, saf, kararlı, tedbirliydi. Son Hurufi.

"Mimar Sinan'ın Hurufilikle bir ilgisi olamazdı," dedi Ayşe.

Barçin Yayla, itirazını bastırmak istercesine parmağını endişeyle dudağına götürdü.

"Mimar Sinan'ın yirmi yıl boyunca Yeniçeri Ocağı'nda askerî mühendis ve mimar olduğunu biliyorsunuzdur. Yeniçerilerin resmî tarikatı Bektaşilikti. Bildiğimiz gibi Bektaşiler, teolojik söylemlerinin çoğunu Hurufilikten almıştır. Hurufiliğin, tarikat içinde bir tarikat

biçiminde var olduğunu düşünüyorum, üyelerini inisiyasyonla kabul eden seçkinler için gizli bir topluluk gibi. Askeriye, hiyerarşiyi ve ritüelleri sever. Çalışmalarım açıkça gösteriyor ki Mimar Sinan muhteşem binalarının matematiğinde Hurufi felsefesini ifade ediyordu. Alan kullanımı, oranlar, hacim orantıları hep rakamsal olarak Kur'an-ı Kerim'den alınmadır."

"768 tane sayısal Bismillah'ı yansıtan bir avlu inşa etmek bir şey, daha ilk camisini bile inşa etmeden bütün şehirden devasa bir alfabe çıkarmayı planlamak tamamen başka bir şey."

"Öyle, ama unutmayın; Mimar Sinan, Kahire'nin fethi sırasında baş mimar ve şehir planlamacısıydı. O şehirde pratik yapmıştı; istediği yerde yıkıp yapıyordu; kutsal geometri fikrini çoktan oluşturduğuna hiç kuşkum yok. Dersaadet'in Mimarı olarak ilk binası Hürrem Sultan için yaptığı Haseki Hürrem Camisi'dir. Elbette hiçbir şekilde en iyi eseri değildir; var olan bir tasarım üzerinde çalışmıştı, ama ilk yetişkin çalışması olarak tanımlanabilir. Otobiyografisi *Tezkiret-ül Bünyan*'da bir hikâye vardır. Bölgeyi incelerken çocukların sokaktaki ızgaradan canlı balık tuttuklarını fark eder. Bu durumu incelemeye kalktığında bir Roma sarnıcının bütünüyle aşağıda olduğunu görür. Belki hayalini gerçekleştirmesi için ona ilham veren şey buydu. Gizli sular. Dinmek bilmeyen Hurufilik akımı."

"Daha sonra Haseki Hürrem hamamlarını inşa etti."

"Ve mezarını, evet. Hepsi plana uygun, hepsi Yedi Harf'i çıkarmaya yönelikti."

Ayşe, Hürrem'in camisindeki iğnenin etrafında dolaşan ipleri takip etti. Peygamberin rengi olan yeşil, Boğaz'ı geçip Üsküdar'daki Atik Valide ve Mihrimah Sultan camilerine on kilometrelik bir Şın harfi çizerek uzanıyordu. Mimar Sinan'ın binaları iplik iplik anıtsal bir alfabeye dönüşüyordu. Binalar arasındaki bağlantı çizgileriyle yazılan, kenarları düz, doğrusal çizgili Kûfi yazıyla böyle bir çalışma girişimi gerçekleşebilirdi. Harfler art arda değildi, şehrin üstüne yazılmıştı.

Birbirinin üstüne yerleştirilmişti. Bir bölge birkaç harfin merkez noktası olabiliyordu. Harfler okunmak için değildi. Her yerde var olan Allah'ın gözüyle bir kerede, bir bütün olarak kavranmak içindi.

Ayşe, Konstantiniyye'nin bin yıllık tarihinden bu harfleri çıkarmak, evleri, caddeleri, Roma ve Bizans harikalarını, önceki ve daha önemsiz mühendislerin çalışmalarını dışlayıp yalnızca Mimar Sinan'ın binalarını ve birbirleriyle geometrik ilişkilerini görmek üzere algıyı eğitmek için gereken yılların çabasını hayal etmeye çalıştı. Permütasyonları bulmaya çalışmak yıllar sürmüş olmalıydı. Karanlık ve sapıkça zevkli bir korku Ayşe'yi kemirmeye başladı. Yeni bir el yazmasını veya görünmemiş bir minyatürün paketini açarken yaşadığı ve anlaşılamazın kıyısında durduğunu, kendisine her açıdan yabancı bir dünyayı ve düşünme tarzını elinde tuttuğunu bilmenin verdiği entelektüel sarhoşluğu hissediyordu. Geçmiş, başka bir evrendi: Uzun zaman önce ölmüş bir mezhep, gerçeklerini, hayal bile etmediği nesiller boyunca şehirlerin üstüne yazıyordu. Ama İstanbul'un uydu görüntüleri üzerindeki renkli ipliklerle yazılan Yedi Harf, bunun, Şehirlerin Sultanı ayakta durduğu sürece varlığını sürdürecek bir gerçek olduğunu güvenle ilân ediyordu. Bu karanlık, gizemli bir sonuçtu. Gariplikten Ayşe'nin başı dönüyordu.

Duvardan geri çekildi. "Bir tanesi eksik."

"Doğru."

Ayşe eliyle ipleri takip etti.

"Son harf: Fe. Göremiyorum. Yok."

Barçin Yayla başını eğdi. Duvarları gibi kupürler, dergiler, kırpıntılar ve fotoğraflarla dolu olan çalışma masasına oturdu. Ayşe kâğıt yığınlarının arasında, bir çift pergelle masanın üstüne baş döndürücü dairesel şekillerin, çizgilerin, boğum ve köşelerin kazınmış olduğunu gördü.

"Bulamıyorum."

"Nasıl yani?"

"Bulamıyorum. Son harf. Fe olması gerekiyor. Fe olmalı, ama bir yere uyduramıyorum. Fotoğraflardaki ve haritalardaki her permütasyonu denedim. Hatta üniversitedeki bir arkadaşımdan farklı topolojileri denemem için küçük bir program yapmasını bile istedim. Farklı metinlere bile baktım. Uyduramıyorum. Belki bir şey atlıyorum. Belki kaçırdığım bir ipucu var ya da benim bilmediğim yıkılmış bir bina. Ama bu nasıl olabilir bilmiyorum; bütün mimari kayıtların ve eski harita kopyalarının elimde olduğuna eminim. Belki de Mimar Sinan motifi bitiremeden öldü."

"Olamaz," dedi Ayşe anlayışlı bir şekilde. Konu artık bir milyon avro değildi. Bulmaca, kovalamaca, gizemdi. Şehir hâlâ kalbinin üstünde gizlilik mücevheri taşıyordu. Ayşe'nin teorisi güzel, zarif, taze ve heyecan vericiydi ve Büyük Mimar elli yıl önce başlattığı mistik bir planı tamamlayamadı diye her şeyin yerle bir olması düşüncesine katlanamıyordu. Koca Sinan o şekilde çalışmazdı. Eğer Barçin Yayla haklıysa ve Yedi Harf entelektüel açıdan, daha Sinan Osmanlı askerlerini Safevîlere karşı savaşmak üzere taşımak için Van Gölü'nde filolar inşa ederken bile tamsa, Osmanlı saray memuru olarak kariyerinin kaprislerine boyun eğmiş olurdu. Sinan en iyisini en sona bırakmazdı. "Hayır, motif tam. Öyle olmak zorunda. Dersaadet'in Baş Mimarı'ndan söz ediyoruz. O bizim Leonardo Da Vinci'miz."

"Siz, nasıl diyeyim, çok emin konuşuyorsunuz."

Söyle ona. Bir noktada söylemek zorundasın. Ayşe yalan söyleyebilirdi, ama Barçin Yayla'nın manyakça, münzevi adanmışlığı daha iyisini hak ediyordu. Dairesi Şeytan'ın tuvaleti gibi kokuyordu, ama Ayşe ona saygı duyuyordu. Ciddi ve güvenilirdi. Balla Mumyalanmış Adam ve milyon avroluk anlaşmalar umurunda değildi; bütün istediği İstanbul'un ilahî coğrafyası üstüne bindirilmiş Yedi Harfi okuyabilmek ve sonra Allah'ın Gizli Adı'nın silinmez şekilde retinalarına kazınması için gözlerini yakmaktı. O masumdu. O Allah'ın şaklabanıydı. Karmaşanın Sufi'si. Söyle ona.

"İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam'ın son Fe'nin içinde bir yere gömülü olduğuna inanıyorum."

Galeri, Barçin Yayla'yı hem ilgilendiriyor, hem de itiyordu: Bektaşi kaligramlarından, armut, gül, kuş veya en uygun biçimde, insanlığı ilahi sözcüğün mükemmel görüntüsü olarak gören bir mezhebin üyesi olan insan biçimine sokulan harflerden bahsedilince gözleri parladı. Bunların ticari kazanca yönelik olduğunu duyunca gözleri yeniden karardı. Hacı Ferhat'ın hikâyesini duyuncaysa kısıldı.

"Bu doğru bir hareket değil. Yalnızca ölmeyecek olan kişinin Mahşer Günü'nü kendi teninin içindeyken görmesine izin verilir. Yasak işlerle uğraşan kişi kendi sonunu hazırlar."

Ayşe, Balla Mumyalanmış Adam için bir alıcı olduğunu itiraf edince adamın gözleri irileşti.

"Para, bu ucubenin batıl etkisini bozacaktır. Bu iyi bir şey. Satın, parçalayın, tahrip edin, yanlış yola sapmış Hacı'nın ruhunun toprağa geri dönmesini sağlayın."

Ayşe kendisini onun kapısına getiren mantık zincirini açıklarken Barçin Yayla bir çocuğunki kadar irileşmiş gözlerle arkasına yaslandı.

"Söylenen söz ile yazılı söz arasındaki büyü savaşını duyduğumda, bu bana çok eski bir savaşın yankısı gibi geldi; sözel gelenek ile yazılı gelenek arasındaki savaş. Bu İlahî Söz Tarikatı; adı bile köküne kadar Hurufi. Beşun Ferhat'ın kronolojisini görünen değeriyle ele alırsak, ailesi Balla Mumyalanmış Adam'ın kontrolünü on dokuzuncu yüzyılın sonlarına doğru kaybetmiş, on sekizinci yüzyılın değil. Yeniçeri Ocağı, Vaka-i Hayriye'yle 1826'da Sultan II. Mahmud tarafından kapatıldı. Aynı zamanda yeniçerilerin dinî tarikatı olan Bektaşiler dağıtıldı; şeyhleri ve babaları idam edildi. Bektaşilerin Hurufi felsefesinin ve teolojisinin kaynağı olduğunu biliyoruz: Bu tarikatın İstanbul'da yer altına inmesi bana mantıklı geliyor, özellikle de seçkin bir grupsa."

"Ama Beşun Ferhat, Hacı Ferhat'ın on sekizinci yüzyılda bu gizli Tarikat'ın üyesi olduğunu iddia ediyor," dedi Barçin Yayla. "Vaka-i Hayriye'den önce."

Ayşe, Osmanlının edebi kelam kullanma yeteneğine hep hayranlık duymuştu. Vaka-i Hayriye aslında on bin yeniçerinin katledilip idam edilmesiydi. Cesetleri Hipodrom'a yığılmış, Haziran sıcağında çürümeye bırakılmıştı. Dil ne kadar süslüyse, baskı o kadar acımasızdı.

"Büyük olasılıkla gizemli alfabetik ve nümeroloji oyunlarını tercih eden, son derece saygın beyefendilerin dinî topluluğuydu. Tarikatların nasıl bölünüp değişerek yeniden şekillendiğini bilirsiniz. Herhangi bir doğaüstü gücün söz konusu olduğuna da inanmıyorum; büyü savaşı filan yoktu. Sözel savaş bana yasal sistemlerin çarpışması gibi geliyor; yerel, söze dayalı, millete karşı şeriat. Davayı kaybettiler, tabutu da. Ama eğer bunlar Vaka-i Hayriye'den kurtulan gizli bir Bektaşi tarikatıysa ve eğer, Mimar Sinan Yedi Harfi çizmek için askerî Bektaşilerin sakladığı Hurufi gizemini kullandıysa, bunu İlahi Söz Tarikatı'nın da bilmesi bana mantıklı geliyor. Cumhuriyet'in kurulmasının ardından yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldıktan sonra en büyük hazinelerini gizlemeye, Atatürk'ün reformlarına karşı korumaya çalışmışlardır. Hem tarikat yeniden dirilirse bu onlar için bir yatırım da olurdu. Ticari değerini biliyor olmalıydılar. İnanıyorum ki –yani benim teorim o ki– Yedi Harf'e dair gizemli bilgilerini kullanarak yalnızca kendilerinin bulabileceği bir yere gömdüler. Neden yedinci harf olduğunu düşünüyorum? Çünkü sizin bile bulamadığınız harf o. Allah'ın gizli adının anahtarı o. Bunu biliyorlardı, ama Tarikat'ın tahribatı düşündüklerinden de bütünseldi. Topluluk yok edildi. Bilgi kayboldu. Ama ben hâlâ orada olduğuna inanıyorum; Mimar Sinan'ın eserlerinin arasında bir yerde, yüzyıldan uzun bir süredir kayıp. Son harfi bulursanız, tabutu bulursunuz."

"Tabutu bulursanız, son harfi de bulursunuz." Barçin Yayla düşüncelerinin arasında kaybolurken, parmakları Ayşe'nin oldukça rahatsız

edici bulduğu, bilinçsiz bir numara yapıyordu. Cam göz damlası şişesini parmak eklemlerinin üstünde dolaştırıyor, elini döndürüp durmadan aynı hareketi tekrarlıyordu. Ayşe şişenin parçalandığını, hidroklorik asidin yüzüne sıçradığını hayal etti. "Bu güzel bir entelektüel oyun, ama bizi yalnızca başladığımız yere geri götürüyor. Ben senelerimi ibadete, Kur'an-ı Kerim'i incelemeye ve Yedi Harf'e verdim."

Kibar olduğun için, Ben bulamazsam kimse bulamaz, diyemiyorsun, diye düşündü Ayşe.

"İstanbul'un Yedi Harfi'yle ilgili Türkiye'deki en büyük koleksiyon bu," dedi Ayşe. "Hatta dünyadaki. Kimsede daha fazla kitap, çizim, mimari plan, not, kupür ve makale olamaz. Bilinmesi gereken ve burada olmayan bir şey yok. İnanmak için yeterli olan her şey bu odada. Cevap burada. Onu görüyorsunuz. Ama tanıyamıyorsunuz." Raflara gitti. Raflardaki antika kitapların değerini hesaplayamıyordu bile. İnanç, hatta tek başına, manyakça bir inanç parayı her zaman bulabilirdi. "Hadi, düşünelim. Bu kitapları ilk okuyan siz değilsiniz. Anahtar kitap hangisi? İlahi Söz Tarikatı; onlar ne okumuştur? Çünkü bunları okudukları kesin. Hadi ama, hadi! Allah'ın gizli adını görmek istiyor musun? Kitaplar, kitaplar, kitaplar. Bana kitapları göster. Soru, yazılı bir sözcük, cevap yazılı bir sözcük. Anahtar Mimar Sinan. Adamın kendisi, binaları değil. Sinan'ın aklını nereden okuyabilirim? Sırlarını nerede ele veriyor?"

Barçin Yayla, Ayşe'nin saldırganlığıyla şaşkına dönmüştü. *Senin dünyandaki kadınlar böyle davranmaz,* diye düşündü Ayşe. *Dünyanda bir kadın varsa tabii.* Barçin Yayla, güzel, altın varakla süslenmiş ciltli, üç büyük kitap çıkardı.

"*İstanbul'un Büyük Müftü'sünün Mimari Arşivi,* Sai Mustafa Çelebi, *Binalar Kitabı* ve Mimar Sinan'ın *Tezkiret-ül Bünyan*'ı. Osmanlıca biliyor musunuz?"

"Biliyorum."

Barçin Yayla, Ayşe'ye Mimar Sinan'ın otobiyografisini verdi.

"Osmanlıcayı hızlı okur musunuz? Bir sorum var. Ne arıyorum?"

"İnancın gözünün atladığı şeyi."

Satırlar aktı. Sayfalar çevrildi. Saatler geçti. Sessizlik mutlaktı. Bütün İstanbul pencerenin dışındaydı, ama her şey sessiz, yavaş, altın sıcakta mumyalanmış gibiydi. Ayşe gözlerini dinlendirmek için başını kaldırdı. Osmanlıca, dünyayı, Latin alfabesinin soldan sağa, yukarıdan aşağıya tarzından farklı olan bir ritme, bir söyleyiş şekline, bir yöne zorluyordu. Oda zamandan soyutlanmıştı; bundan yüz yıl sonra, bin yıl önce olabilirdi. Kutsal zaman. Ayşe şimdi anlıyordu. Sözcükler koşturuyordu. Sözcükler koşturuyordu. *İnancın gözünün atladığı şeyi ara.* İmansız gözlerle gör; satıcının, tüccarın gözüyle. Işık odada dolaşıyordu; sarı ve kırılgan yeni bir ışık katmanı, gazete ve dergi kupürlerinin üzerine düştü. Gölgeler uzadı, sıcak uçsuz bucaksızdı. Ayşe kokuyu uzun süredir duymaz olmuştu.

... Dersaadet'in Baş Mimarı, sevgili Hürrem Sultan'ın mezarına işlenecek bir motif için Sefarad cemaatinden Yakov Assa'ya görev verdi.

Ayşe satırı tekrar okudu.

... Sefarad cemaatinden Yakov Assa.

Nefes alamıyordu. Bu havasız, tozlu, boğucu yer onu boğuyordu. Kitabı bıraktı.

Yakov Assa. Sefarad.

İnancın gözünün atladığı. Ayşe gözyazıcısını taktı. Mimari resim arşivini açtı. Bütün İstanbul oradaydı; dijital, sonsuz, keşfedilebilir. Hürrem'in 1558'de Sinan tarafından Süleymaniye Camisi külliyesine inşa edilen mezarı. Ayşe kalbi deli gibi çarparak fayans kaplı iç kısma yaklaştı. Çiçekli seramiklerin çevrelediği nişlerin üzerinde hayat ağacı motifleri vardı. Her kapının üstünde mavi zemin üzerine altın rengi kaligrafik İznik çinisi kaplama vardı. Tek yazı buydu. Ayşe sözcüğe odaklandı, yaklaştı, yeniden odaklandı, yaklaştı; harfe odaklandı, yaklaştı yaklaştı. Nefes alamıyordu. Her harf minik, başlı başına harflerin birleşiminden oluşuyordu. Gözyazıcısının çözünürlüğü,

harflerin birbirinden ayrı olduğunu göstermeye yetecek kadardı, ama Ayşe her harfin mikrografik olarak kaplamanın tamamını içerdiğine emindi. Fraktal geometri. Küçükten oluşan büyük.

"Mikrografi," dedi Ayşe nefesini bırakarak. Kim bilir kaç saattir ağzından çıkan ilk sözcüktü. Güneş alçalmıştı; doğruca tavan arasındaki bu odaya çarpıyordu. "Yedinci harf, son Fe orada. Hep oradaydı. Yalnızca senin göremeyeceğin kadar küçüktü."

Ayşe, bir adamın ruhsal bir keşif yaptığını görmenin çok az kişiye kısmet olacak bir ayrıcalık olduğunu fark etti. Ayşe, Sefarad Yahudilerin 1492'de Elhamra Kararnamesi'yle İspanya'dan sürüldükten sonra beraberlerinde Osmanlı Konstantiniyye'sinin özgürlükçü topluluğuna getirdikleri mikrografinin tarih ve uygulamalarını anlatırken, Barçin Yayla hayretten hayrete düşüyor, Ayşe'nin cevabın tamamının Hürrem Sultan'ın mezarına minicik bir şekilde yazılmış olduğunu gördüğü zamanki şaşkınlığının aynısını yaşıyordu. Adnan'ın, Turkuaz planını bir anda ve büyük bir açıklıkla gördüğü zaman hissettiklerini şimdi anlıyordu, ama Barçin ne Ayşe'nin ne de Adnan'ın görebildiği bir şeyi görüyordu. İnançlı inançsız herkese kapalı bir evren görüyordu. Kendi özel keşfini görüyordu. Hayatının zirvesini. İnancının kanıtını görüyordu. Eğer Allah evrenin her atomunda mevcutsa, Allah'ın adının aynı şekilde şehrin her taşına, insanın her hücresine, her molekülüne, her atom altı parçacığına yazılması gerekirdi. Gerçeklik Yedi Harf'ten örülmüştü. *Allahu ekber,* diye fısıldadı. *Allahu ekber.*

"Sefarad mikrografisinin unsurları, Bektaşi hattatlarını bilgilendirdi. Sefaradlar, Mimar Sinan'ın zamanına kadar İstanbul'a iyice yerleşmişti. Mimar Sinan, yeniçeriler üzerindeki Bektaşi etkisi sayesinde mikrografi fikrini biliyor olmalıydı. Hürrem Sultan'ın mezarındaki seramikler için mikrografi parçaları yaratmak üzere Yakov Assa'ya görev verdiğini biliyoruz. Büyükteki küçük, küçüklerden oluşan büyük. Allah'ın gizli adı, ancak onun her gün her şeyin kalbine yazıldığını anlamakla bilinebilir. Şehir ya da manzara kadar büyük

bir şey aramıyoruz. Çok küçük, bariz bir şey; her gün görüldüğü için kolayca gözden kaçan bir şey arıyoruz."

"İstanbul'da mı? Böyle bir arayış ömürler sürer."

"Ama Mimar Sinan bulunmasını istiyordu. Allah'ın gizli adı, gerçekten anlayan dervişler tarafından kolayca bulunabilir. İlahî Söz Tarikatı, Balla Mumyalanmış Adam'ı ancak gelecekteki Hurufilerin bulabileceği bir yere gömmek istedi. Eğer büyük harfler mimarisinin etrafında şekilleniyorsa, küçük harflerin de öyle olduğunu kolayca düşünebiliriz."

"Yaptığı hamamlar, mescitler, medreseler, hanlar, türbeler bir yana, Mimar Sinan'ın İstanbul'da yirmi iki camisi var," dedi Barçin. Ama parmakları yeniden hidroklorik asit şişesini bulmuş, onunla oynuyordu.

"İlk ve son eseri olmayacaktır, çünkü son eserinin ne olacağını kimse bilemez."

"İnşallah," diye ekledi Barçin.

"Elimizdeki ipucuyla başlamayı öneriyorum: Haseki Hürrem Türbesi'ndeki mikrografi."

"Hürrem'in mezarının içinde üç bin seramik döşelidir. Son Fe içlerinden herhangi birinde olabilir."

Barçin'in kararlılığı zayıflıyordu. Ayşe, bu durumu, İstanbul sanat tacirliğinin küçük dünyasında tanıştığı hazine avcılarının çoğunda ve sabit fikirli antikacılarda görmüştü. Aradıkları nesneye yaklaştıkça, onu almak için daha isteksiz hâle gelirlerdi. Önemli olan aramaktı. Süreç amaçtı. Son gizem ancak heyecanı kaçırabilirdi. Hikâye sona ererdi. Barçin Yayla, Allah'ın gizli adını okuduktan sonra bir gün daha geçecek ve sıradan günler gibi uyuması, yemek yemesi ve tuvalete gitmesi gerekecekti. Arayış hemen bu gece bitebilirdi; bu kadar çabuk ve de onun çabası olmadan. Harfin bir sanat olarak anlamını bilmediği için on beş yıl daha geçirip yine de Kayıp Harfi bulamayabilirdi. Bulmak için başka birinin bilgisi gerekmişti. Bir kadının.

"Sanmıyorum. Küçük şeyler kolayca kırılabilir. Ya o tek seramik kırıldıysa ya da düştüyse? Çok küçük ve önemsiz olabilir, ama bence birkaç yerde bulunuyor." *Yakala onu. Tut. Tereddüt etmesine izin verme.* "Hemen gidebiliriz. Hemen şimdi gidebiliriz. Hâlâ açıktır. Hadi. Hemen bu gece görebilirsin. Bu gece."

Tereddüt. Uzaklaşma. Korku. Sonra sevinç.

"Evet, evet bulacağız!" diye bağırdı Barçin Yayla. "Eğer oradaysa hadi bulalım. Bismillahirrahmanirrahim." Yeniçerilerin mehter marşını söylüyordu. Sırt çantasını almak için yatak odasına gitti. Ayşe içini çekti. Entelektüel yorgunluk, en tüketici yorgunluk tipiydi ve Hacı Ferhat'ın mezarını bulmadan önce uzun bir yol kat etmesi gerekiyordu. Doğruydu. Doğru olduğunu biliyordu. Doğru olduğu, beyninin her hücresine işlenmişti. Hepsi görme biçimiyle ilgiliydi. Bir sigara çıkarıp yakmak üzereydi ki Barçin Yayla onu görüp seslendi, "Affedersin, mümkünse yakmasan? İçeriyi kokutuyor da."

~

Lazerler mükemmel bir senkronizasyonla gözbebeklerine yazıyordu. Seyretmesi çok güzeldi. Mikron genişliğindeki ışınlar, yalnızca toz düşerse görünüyor, gözyazıcısıyla gözbebeği arasındaki boşlukta parlıyordu. Toz. Dökülen deri hücresi. Ev tozunun yüzde sekseni dökülmüş deriydi, ya da öyle bir şey. İnsanın pislik ve dışkı kaynağı olması gerçeği Leyla'yı dehşete düşürüp tüylerini diken diken ediyordu. İğrenç. Dans eden ışık huzmeleri ikiz DNA şeritlerini CoGo-Nano! ekibinin retinalarına çekiyordu. Nano pazarda içine düştüğü, kendisini sersemleten animasyondu bu. Avrupa Gelişen Teknolojiler Yatırım Kurulu'ndaki Mete Öymen'in anlamadığı animasyon. Onda memur ruhu vardı. Bunlarsa iş adamlarıydı. Güzel olanı takip edip bulurlardı; açıkgöz avcılardı bunlar.

Leyla yüzlerini okumaya çalıştı, ama Mahfi Bey, Ayfer Hanım ve Gülnaz Hanım sırtlarını Beyoğlu, Haliç ve ebedi Boğaz'ın soluk kesici manzarasına bakan çepeçevre pencerelere vererek mükemmel bir pozisyon almışlardı. Kendinden emin silüetlerden ibarettiler. Leyla eliyle gözlerini gölgelemekten, gözlerini kısmaktan uzak durmalı, onlara bakarken görülmemeliydi.

Güvenliği, kayısıyı andıran teniyle mükemmel makyajlı resepsiyonisti, uykuya gömülür gibi içine gömüldüğü derin ve kaliteli kanepelerden oluşan bekleme salonunu geçip CoGoNano!'nun karşılama ekibiyle birlikte asansörle on beşinci kata çıkarken sükûnetini korumayı başarmıştı.

"Makyajımı tazeleyebilir miyim?"

Elbette.

Gül suyu, kolonya ve iyonsuz su spreylerinin bulunduğu mermer banyoda heyecandan hafif bir çığlık attı. Başarmıştı. Yapmıştı. Kulenin tepesindeydi. Köşe ofiste. CoGoNano! Deodorant şişesini bluzunun altına sokup koltuk altını hedefledi. Bu sıcak dalgası ne zaman bitecekti? Bir fıs, iki fıs. Leyla, annesinin deodoranta Kürt duşu dediğini hatırladı. Bu hatırayla kızarıp utandı. Sevdiğiniz insanlar kötü şeyler yapabilirdi. Sonra saçlarını düzeltip rujunu tazeledi, eteğini çekiştirip savaşa doğru yürüdü. Yeni ayakkabılar, ütüden yeni çıkmış bir gömlek, Aso'nun dikkatini toplayıp enerji yüklemiş gibiydi.

PA onlara konferans salonuna kadar eşlik ederken, "Nanolandın mı?" diye fısıldadı Aso'ya.

"Yalnızca herkes gibi birazcık HFK-32Gamma," diye mırıltıyla karşılık verdi Aso. "Ne yani sen çıplak beyinli misin?"

Konferans salonunda gözbebekleri donuk ve kasvetliydi. Seksi animasyon sona ermişti.

"Devrimden söz ediyoruz," dedi Leyla. "Bu, yeni bir dünyanın ilk günü. Genetik şifreye yazılan bilgi. Sürücülere, ceptep'lere veya Tacikistan'da bir yerlerdeki uzak depolara sakladığımız bütün o bilgi;

hepsi içinizde olacak. Çektiğiniz bütün fotoğraflar; tırnağınız kadar bir depoda olacak. Ve sırf düşünerek hepsini hatırlayabileceksiniz. Mükemmel, fotoğrafik bir hafızanızın olmasını dilediniz mi hiç? Artık var. Şimdi bütün yapmanız gereken, bir şeyi görmek. Sonra onu hatırlayacaksınız. Hem yalnızca hatırlamakla kalmayacak, mükemmel ayrıntılarıyla başkalarına göstereceksiniz. Ve bu daha başlangıç. Yazılmış bütün müzikler apandisitinize sığabilecek. Yazılmış bütün kitaplar; işte bu biraz daha büyük olduğu için belki bağırsağınızın birkaç santimini kaplayacak. Yapmayı istediğiniz her şey; piyano çalmak, yabancı dil öğrenmek, araba tamir etmek ya da muhasebe yapmak: Hepsini indirip kalıcı olarak depolayabilirsiniz. Bir oyunu ezberlemek ya da hukuk kütüphanesindeki bütün örnek dava metinlerini gözden geçirmek mi istiyorsunuz? Sizindir. Ev tesisatı, program kodlamak, fizik, kimya, hepsi sizin. Her şeyi bilebilirsiniz, ama her şeyi. Sıradan nano vücudunuzdan atılır. Besarani-Ceylan yazıcısı vücudunuzun hücrelerine yazıyor. Vücudunuzu unutamazsınız." Leyla bütün bunları nasıl hatırladığına şaşırıyordu. Kelimesi kelimesine. Leyla çocukken kız kardeşleriyle birlikte giyinip süslenip Yeni Yıl partisinde aileye, Türkiye'nin o yılki Eurovision şarkısını söyler ya da *Yetenek Sizsiniz* programının birincisini taklit ederdi. Seyirciden korkmadan büyümüştü, herkesle büyük bir kendine güvenle konuşabilirdi, kahve sohbetinden bir yatırımcı paneline kadar her yerde konuşabilirdi, ama o ana dek gösterinin heyecanını hiç takdir etmemişti. Sözcükler ağzından dökülüyordu. Alev alevdi. Buna bayılıyordu. "Hayatınızın her anını kaydedip tekrar oynatabilirsiniz. Hepsini. Ve bütün bunlar, diyelim ki mideniz kadar yer tutacak. Bütün hayatınız, içinizde. Bir başka siz. Ve başka insanların hayatlarını yaşayabilirsiniz. Başkalarının bütün deneyimlerini kendi içinize indirebilirsiniz. Bir başkasının gerçekten ne düşündüğünü bilebilirsiniz. Başkalarının düşündüklerini düşünebilirsiniz, ne yapacaklarını aynen tahmin edebilirsiniz. Sıradaki

sanayi devrimi işte bu. Bu yalnızca nanodan fazlası. Her şeyin akıllı hâle geldiği bir an bu. Besarani-Ceylan yazıcısı."

Leyla bir an öylece dikildi, adrenalinin çekilmesi için birkaç saniye dikkatlerini üzerinde tuttu. Sonra çantasını kapatıp büyük masada Aso'nun yanına oturdu. Yüzündeki güneşin sıcaklığı mıydı, yoksa konuşmanın verdiği parlaklık mı? CoGoNano! ekibi birer silüetten ibaretti.

"Size çok teşekkür ederiz, Leyla Hanım ve Aso Bey." Leyla'nın konuşanın erkek olduğunu anlamasının tek yolu sesiydi. "Ürününüzü çok iyi sundunuz. Ürüne bağlılığınız ve tutkunuz çok açık."

"Eminim sorularınız vardır."

Adam hafifçe sağındaki kadına döndü. "CoGoNano!'nun şu anda uğraştığı şey kitle piyasası için nano uygulamaları," dedi kadın. "Bazı eğlence temelli ürünlere para yatırdık; dans temelli nano geliştiriyoruz. Diğer bir ürün de ses değiştirici. Çok hoşumuza giden bu proje bir Tourette Sendromu simulatörü. Çok çok komik; önümüzdeki hafta bir virüs sızdıracağız, sonucu hit'ler yoluyla anlayacağız. Ünlü desteği bekliyoruz. Belki Ankara'daki Meclis'e sızdıracağımız bir gösteri olabilir. Tourette'li politikacılar. Çok komik olacak. Zihin Şekeri denen, piyasa araştırmasını yaptığımız ürün konusunda çok heyecanlıyız; gerçek nörolojik değişim sağlayan, görsel yönelimli beyin eğitimi oyunu. Sonuç olarak, sanayi ürünü olmaması dolayısıyla bu bizim için gerçekten doğru alan, ama biz daha çok on dörtle yirmi dört yaş arasındakiler için olmazsa olmaz hayat tarzı aksesuarları pazarında yer alıyoruz."

"Yani hayır diyorsunuz," dedi Leyla, sesindeki dinginliğe kendisi de şaşırarak. Üçüncü silüet söze girdi.

"Öyle, Leyla Hanım. Bu ürünü bize getirdiğiniz için teşekkür ederiz ve size başarılar dileriz, ama biz dünyayı değiştirmenin peşinde değiliz."

Boğaz Köprüsü'ne giden trafik kilitlenmişti. Küçük araba, duvarı andıran kamyonlardan ürkmüş bir şekilde trafiğe batmıştı. Kornalar durmadan çalıyordu. Klima sıcağa karşı mücadele veriyordu. Kuzen Naci'nin kusursuz beyaz tişörtünün bile koltuk altlarında ter halkaları oluşmuştu.

"Korna çalmanızın bir anlamı yok, daha hızlı gitmenizi sağlamayacak," diye bağırdı Leyla, güzel köprüye doğru kıvrılan hareketsiz araç kuyruğuna bakarak. "Neden korna çalıyorlar ki? İnsanlar çok aptal, biliyor musun, aptal." Camı indirip altı şeritlik hareketsiz trafiğe bağırdı. "Piç kuruları! Aptal, lanet olası, bencil piç kuruları! Başka birini bulamadınız değil mi? Hayır, oraya zamanında gitmek zorundasın, iyi görünmek zorundasın, ama işte burada on bin insanın arasında sıkışıp kaldık; hepsi bencilliğiniz yüzünden! Piçler! Sizi köprüden aşağı atmalılar!"

Yıpranmış eski Toyota'daki orta yaşlı sürücü yanındaki şirret kadına baktı. Aso da Leyla'ya bakıp duruyordu. Kendi hâlindeki Naci'nin kaşları kalkmıştı.

"Sen o Tourette şeyinden bir nefes çekmediğine emin misin?" dedi Aso.

Leyla hızla ona döndü.

"Sen de onlardan iyi değilsin, Bay Ah-çok-kötü-bir-virüs-kapmışım. Düzelt. Zaman ayır ve düzelt, eğer virüsse. Piçler! Piç kuruları! Biz bütün bu zahmete girip onları görmeye gitmeden önce söyleyebilirlerdi. 'Dünyayı değiştirmenin peşinde değiliz.' Gerçekten parası olan kimseyle görüşmediğimizi yeni fark ediyorum. Bizi kıdemsizlerle oyalıyorlar. 'Ama biz daha çok on dörtle yirmi dört yaş arasındakiler için olmazsa olmaz hayat tarzı aksesuarları pazarında yer alıyoruz.' Piçler."

"Umursamaya başladığını görüyorum, Leyla Hanım," dedi Aso.

"Ben profesyonel olmayı umursuyorum, hepsi bu. Ben iyiydim! Allah kahretsin çok iyiydim!"

Kuzen Naci akrabasının ağzından çıkan kötü sözleri duyup sertçe iç çekmişti. Gültaşlı kızları küfür etmezdi. Demre kolu ederdi.

"CoGoNano!'da dibe vurmuş olabiliriz, ama Kur'an kapağında yukarıdayız," dedi Aso. Naci başını salladı.

"Ah, neden bu kadar mantıklı olmak zorundasın? Dün AB fonundan geri çevrildiğimizde de tam olarak benim yerimde, benim yaptığım şeyi yapıyordun. Öfkelensene!" diye bağırdı, kamyon şoförlerine ve kırmızı Toyota'lı adama. Kimse onu umursamadı. Elleri viteste, yüksek pozisyonları sayesinde ileride, köprünün kavisli tepesinde hareket olduğunu görebiliyorlardı.

"Belki bir öfke kuantumu vardır," dedi Kuzen Naci.

Leyla ve Aso ağızları açık kalakaldılar. Kuzen Naci omuz silkip tekrar alışılmış sessizliğine döndü. Kamyonlar aralarında sıkışmış küçük arabayla birlikte ilerlemeye başladılar. Leyla'nın ceptep'i çaldı.

"Ne!" diye bağırdı. "Şimdi ne oldu?"

Özer Gaz ve Emtia Özel Projeler'den Lütfiye Âşık arıyordu. Deniz Bey yarın sabah dokuz buçukta onlara yarım saat ayırabilirdi; tabii onlar için de uygunsa.

"Evet, evet, elbette uygun. Alo? Alo? İki kişi geleceğiz, ben ve Aso Besarani. Teşekkürler. Hoşça kalın."

Şimdi de adamların ağzı açık kalmıştı.

"Özer!" diye bağırdı. "Özer! Özer Gaz ve Emtia, Özel Projeler Birimi!" Dikiz aynasından gözünün kıyısıyla sekiz araba arkadaki çekiciyi gördü.

~

Feribot gaz tankerinin yanından yavaşça süzülüp dümen suyunda sallanarak ileri atıldı. Yorgi Ferentinu küpeştede kendini toparlayıp derin nefesler aldı. Çevik kızlar merdivenlerden hızla inip omuzlarının

üstünden birbirleriyle sohbet ediyordu. Sıcakta alnını silip oflayarak kalan merdivenleri çıkmaya başladı. Yarı batmış pervaneleri yavaşça dönerken gaz tankeri köprünün altından geçiyordu. Yorgi geminin yok edici bir parıltıyla havaya uçtuğunu hayal etti. O parıltıyı görür müydü, ateş topunun sıcaklığını hisseder miydi, eğer hissederse bu alev alev, kendinden geçiren bir acı mı olurdu, yoksa yanmadan önce ölümün son ılık öpücüğü mü? Şortlu ve kısa üstlü, sandaletli kızları düşündü; çıplak bacaklarının ve kollarının kaynayan siyah katrana dönüştüğünü hayal etti. Her şey çok hızlı, bir anda oluverirdi. Farkına bile varmadan ölüm. Derviş evinin, gün içinde depoladığı bütün sıcağı onun küçük, ahşap yatak odasına yansıttığı bu boğucu gecelerde düşünceleri sık sık ölümün şekli ile giysisini tahmin etmeye gidiyordu.

Binbaşı Oktay Eğilmez köprünün gölgesindeki plastik sırada oturuyordu. Bir sigara yakıp paketi yanına yavaşça çöken ekonomiste uzattı.

"2021'de Diyarbakır'da askerî istihbaratta görevlendirilmiştim," dedi Binbaşı Eğilmez, girizgâha gerek duymadan. "AB'ye girişimiz hızlanmışken PKK'ya karşı bir dizi stratejik saldırı düzenlemeye karar verdik. Planımız, Avrupa insan hakları ve etnik azınlık kanun tasarısı elimizi kolumuzu bağlamadan önce PKK'nın yapısını tahrip edip Kürt milliyetçiliğini zayıflatmaktı."

"Askerî açıdan çok mantıklı," dedi Yorgi.

"Biz de öyle düşündük," dedi Binbaşı. "Oldukça başarılı, gayrinizami bir savaş operasyonuydu."

"Acaba biz niye hiç duymadık diye merak etmiştim."

Feribot boğazda dönerken ışık köprünün oluşturduğu gölgeliğin altına kayıp Yorgi'nin yüzüne düştü. Güneş dolgun ve cömertti. Yorgi gülümserken derisinin gerildiğini hissetti. Yaşlı adamlar güneşte gülümsemeliydi.

"AB'ye giriş süreci sırasında her türlü harekâtın inkâr edilebilir olması gerekiyordu. Bu yüzden cinayet veya kaza gibi gösterilen taktik

suikastları, düğün katliamları gibi gösterilen kara operasyonları, özel kuvvetler operasyonları oldu; Kürtlerin nasıl olduğunu bilirsiniz."

"Yunanlar gibi olduklarını duymuştum."

Binbaşı Eğilmez başını eğdi. "Özür dilerim, Profesör Ferentinu." Güneş bu kez onun yüzüne düşünce gözlerini bir anlık saygıyla kapadı. "Açıkçası saçma bulduğum bu beyin takımının en iyi yönü beni yeniden İstanbul'a getirmesi oldu. Ankara baştan aşağı politika politika politika. Ve kimse yemek pişiremiyor. Dr. Cengiz Samast bizim emrimize verilmişti."

"Onu da hiç duymadım."

"Duysanız endişelenirdim. Dr. Samast ülkemizin önde gelen ikinci nesil kimyasal silah danışmanıdır."

"Korkarım askerî terminolojiden pek anlamıyorum."

"Düşmanı öldürmek hoyratça ve açıkçası pis bir iştir. Kızgınlık yaratır. Onu müttefikin hâline getirmekse incelikli ve zekicedir."

"Benim bunları duymamam gerekiyor."

"Fırat Operasyonu, ikinci kuşak kimyasal bir silahın izole hâldeki sivil popülasyon üzerinde saha denemesi yapılması projesiydi. Beyne girip dopamin, oksitosin ve serotonin alımlarını değiştirmek için tasarlanmış, hava kaynaklı nanoölçekli bir etkeni içeriyordu. Bu nörokimyasalları bilir misiniz?"

Yıpranmış işçi çizmeli iki minibüs şoförü çaylarını alıp martıların suya dalışını seyretmek için küpeşteye gelmişti.

"Davranış oluşturma ve duygu durumu için önemli olduklarını biliyorum."

"Etken, pasifliği artırmak, ilişkisel bağlarını bozmak ve karşılıklı güveni azaltmak, bu arada da bizim vereceğimiz bilgileri alma kapasitelerini genişletmek için tasarlanmıştı."

"Propaganda."

Binbaşı Eğilmez eğleniyordu. "Profesör Ferentinu, siz de benim kadar biliyorsunuz ki Türkiye Cumhuriyeti propaganda yapmaz. Biz

pazarlarız. Divrican'ı seçtik, Şırnak merkezine bağlı küçük ve izole bir köy. Bunun iki nedeni vardı: Köy, yerel bir PKK liderinin üssü olarak biliniyordu, ayrıca İran sınırına yakınlığı –öngörülmeyen– sonuçların Fandoğlu Dağı'ndaki radyoaktif serpintilere bağlanabilmesi anlamına geliyordu. Sınır bölgesindeki köyler için bir boşaltım planı uyguladığımızı ve o bölgelere hâlâ canlı hayvan ve zirai ürün sınırlamaları getirdiğimizi hatırlarsınız."

"Bunlara ilaveten devletin ekonomik savaşa girişmediğini de var sayıyorum."

"Elbette. Paket sabah üçte, dönüştürülmüş bir insansız Hoodoo uçağıyla bırakıldı. Dört saat içinde bütün nüfus nörolojik semptomlar göstermeye başladı."

"Semptomlar?"

"Yükseltilmiş telkine açıklık. Tutarlı ve ısrarlı biçimde görsel ve işitsel halüsinasyonlar. Bu halüsinasyonların gerçekliğine inanma, şizofreni tarzında iç sesler, halüsinasyonların özel doğasına ve önemine sarsılmaz bir güven."

"Halüsinasyonların doğası?"

"Dinî görüntüler. Doğaüstü görüntüler. Tanrı'nın otoritesini ifade eden iç sesler."

"İsa ve Annesi adına," diyebildi Yorgi Ferentinu bir tek. Nefes almakta zorlanıyordu. Ciğerleri, soluk borusu kurşuna dönmüştü.

"Evet. Bunlar tanıdık geliyor, değil mi? Periler, cinler, küçük sihirli robotlar gören insanlar. Karin. Hızır. Ben mantıklı bir insanım. Cinlere, karinlere ve Yeşil Evliyalara inanmam. Şeyh arkadaşınızın nanobombaya maruz kaldığını söylemeliyim."

"Ama nasıl?" diye sordu Yorgi heyecanla. Motorlar tornistan yaparken feribot sarsıldı. Eminönü iskelesi ve trafiği yanlarından akıp geçti. Binbaşı Eğilmez ayağa kalkıp ceketini düzeltti.

"Geldik galiba. Şoförünüz sinirlenmeden aracınıza dönseniz iyi olur." Kamaradan çıkıp alt güverteye inen insan kalabalığına doğru yürüdü.

"Peki, köydeki insanlar, Kürtler? Onlara ne oldu?" diye seslendi Yorgi. Ama Binbaşı gitmişti. Yorgi onu bir daha görmedi. Ertesi gün masadaki yeri boş olacak, Binbaşı Oktay Eğilmez'den yazılı bir mazeret yazısı gelecekti. İşlerinin yoğunluğu, verdiği başka sözler gibi bahanelerle birlikte.

Rampa inmişti. Trafik siyah devlet limuzininin etrafından dolaşıyordu. Şoför açık kapıda dikilmiş, sabırsızlıkla üst güverteden inen Yorgi'ye bakıyordu.

Mustafa aynalı güneş gözlüğünü parmağının ucuyla tam burnunun köprüsüne itti.

"Aksiyon filminde miyiz?" diye sordu.

Mustafa marş çipine dokundu. Küçük gazlı araba yıllardır yeraltında duruyordu, ama hemen çalıştı. Naylon koltuk örtüleri yağ ve elektrik kokuyordu. Her şeyin üstünde ince bir toz tabakası vardı. Kilometre sayacı iki basamaklı düşük rakamları gösteriyordu. Necdet, Levent İş Kurtarma Merkezi'nde küçük bir araba filosu olduğunu bilmiyordu.

"Bence burada şirketin bile unuttuğu şeyler var," dedi Mustafa. Floresanları açıp beton garajı ve güzelce park etmiş yirmi VW arabayı aydınlattı. "Bir taksi durağı açmayı düşündüm, ama Suzan kilometreleri fark edebilir."

Mustafa, sanki Ajan Metin Çok ya da efsanevi Jack Bauer gibi, uzunları yakıp döner rampadan hızla yukarı çıktı.

"Soruna cevap olarak," dedi garaj kapıları öğleden sonra ışığına doğru açılırken. "Evet, bir bakıma aksiyon filmindeyiz."

Necdet hafif bir çığlıkla geri çekildi. Gökyüzü cin kaynıyordu; milyarlarcası, Tanrı'nın fırtınası gibi kaynıyor, birbirine karışıyordu. Fırtına grisi, sıvı barut rengi cinler, Levent'in gökyüzünü kaplamış bağrışıyordu. Cinlerden oluşan şeritler devasa makaralara dolanmış, İstanbul ve cennet arasındaki ilahî köprünün kablolarını oluşturuyor gibiydi. Kablo ağı tek bir yöne gidiyordu; bir gökyüzü işaretine. Necdet'in bunun Ereğli'deki apartmanı gösterdiğine dair kuşkusu yoktu.

Mustafa'nın yüzü gerildi. Direksiyonun üstüne eğilmiş, parmaklarının boğumları bembeyaz olmuştu. Şeritler arasında hızla geçiş yapıyor, kamyonların önüne dalıyor, ışıklarda yönetici Audi ve Mercedes'leriyle yarışıyor, yaklaşan tramvayların arasından geçiyordu.

"Araba kullanmayı nerede öğrendin?" diye sordu Necdet.

"Turist polisi. Askerliğimi onlarla yaptım. Bu polisin araba sürme şeklidir. Savunmacı sürüş diyorlar. Yoldaki herkesin katil canavarlar olduklarını varsayıp ona göre hareket ediyorsun."

"Demek bu yüzden o ibne gözlüklerini taktın."

Mustafa anırırcasına bir kahkaha attı.

"Bunun için ne kadar beklediğimi biliyor musun, Necdet?"

"Ne için?"

"Beni güldürmen için. Sana ne kadar olduğunu söyleyeyim: Tam olarak altı ay, on dört gün ve sekiz saat. Levent İş Kurtarma Merkezi'nde çalışmanın tek bir kuralı vardır: Espri anlayışın olmalı, yoksa delirirsin. Seni kardeşim gibi seviyorum, Necdet, ama sen esprinin yakınından geçen bir şey bile hiç söylemedin. Bütün o çılgın iş planları, o şehir golfü saçmalığı; seni gülümsetmek için her türlü saçmalığı denedim, ama sen geri zekâlı bir katır gibi yalnızca başını salladın. O şeyler her neyse, seni değiştiriyor."

"Ne demek istediğini sorsam çok mu ahmakça olur?"

"Etrafında olanlara tepki veriyorsun. Bazı şeyler seni şaşırtıyor. Başka insanların da var olduğunu anlıyorsun. Konuşuyorsun. Fikirle-

rin var. Yanlış olabilirler, ama senin fikirlerin. Seni gerçek bir insana çeviriyor bu şey."

Necdet'in Lale Camisi'nde hissettiği derin huzur ve kesinlik hissi, İş Kurtarma Merkezi'nin derinliklerinde Yeşil Evliya'nın çağırdığı ezici hatıralar; şimdiye kadar bütün bunların daha büyük bir sürecin bir parçası olabileceğini düşünmemişti: Necdet Hasgüler'i yeniden keşfetme; ya da belki de sadece keşfetme? Kimdi, neydi bu Necdet Hasgüler? Yine de kendi kendisine tanıdıktı, tetikte, gözleri ardına kadar açık. İlk kez bilinci tamamen yerine geliyordu. Su getiren, pınarların ve büyümenin hâkimi Hızır, onu büyütüyordu.

Araba, Halıcıoğlu Köprüsü'nün üzerinde hızla giderken Necdet kaynayan gökyüzüne baktı. Cinler, büyük otobüs durağının yanındaki büyük kavşağın üstünde bir sürü oluşturuyordu. Mustafa cin fırtınasının içine daldı. Necdet, Ereğli'nin dar, apartmanlardan kasvetlenen sokaklarında bir köşebaşı dükkân görüp Mustafa'ya arabayı durdurmasını söyledi.

"Perileri gören kadın, nerede yaşıyor?" diye sordu Necdet. Dükkân sahibi huzursuzca kıpırdandı.

"Biz gazeteci değiliz," dedi Mustafa. Polo tişörtünün üstündeki Levent İş Kurtarma Merkezi logosunu gösterdi. "Arkadaşım bir şeyh. O da cin görüyor. Peri Hanım'la konuşmak istiyor."

Esnaf adamın gözleri irileşti, tespihini çekmeye başladı.

"Allah yardımcımız olsun. Kırım Evi. Günaydın Sokak. Kapıcıya para vermeniz gerek. İşleri o yürütüyor."

"Sanmıyorum," dedi Necdet, elini şeyhlerin, ermişlerin ya da esrarengiz insanların yaptığı gibi sallayarak. "Bu arada, dükkân cininiz güvenliği kontrol etmeniz gerektiğini söylüyor."

"Öyle mi?" diye sordu Mustafa, sokağın bayat sıcaklığına çıkınca. "Güvenliği kontrol etmesi mi gerekiyor?"

"Her esnafın bunu yapması gerekmez mi?"

Kapıcının Kırım Evi'nin asansör boşluğunun yanında küçük bir bölmesi vardı. Asansör, pirinç ve demir bir kafes, giyotin gibi yağlı kablolar, hızla fırlayan denge ağırlıkları, metal kapılar ve iki yandaki çarklardan oluşuyordu. Apartman girişi bayat tütün, temizlik malzemesi ve kalın, parlak boya kokuyordu. Başka bir yüzyılda gibiydi. Burada birkaç cin yaşıyordu; gaz borularının ve kablo kanallarının etrafında dolanan kaçamak ruhlar.

"Güneş Koşer," diye sordu Mustafa.

"Randevu almanız gerek," dedi kapıcı. Yuvarlak, şişman ve sarı, kapıcılar kabilesindendi. Ajandasını açtı. "Şeyhle görüşme elli avro. Sabah mı öğleden sonra mı? Yirmi avro ekstraya akşam randevusu alabilirsiniz."

"Benim arkadaşım da şeyh," dedi Mustafa. "Güneş şeyhle eşiti olarak görüşmek istiyor. O bir cin ustasıdır."

"Yine de elli avro."

Necdet gerildi, başka yüzyılın kokusunu alıyormuş gibi burnunu çekti.

"Akciğerlerinde problem var," dedi Necdet. "Çok fazla sigara içiyorsun. Bu konuda doktora gitmeyi düşünüyorsun. Gitmelisin. Durum ciddi. Korktuğun şey değil, ama hemen bir şey yapmazsan kötüleşecek. Burnunda bir hortumla ölmek istemezsin."

"16 numaralı daire," diye bağırdı kapıcı. "Siz kötü adamlarsınız. Benden uzak durun."

"Biz Allah'ın adamlarıyız," dedi Mustafa.

Necdet ve Mustafa binince asansör kafesi insanı telaşlandıracak şekilde yarım metre kadar alçaldı. Mustafa pirinç ibreyi beşinci kata çevirdi. Ağır makineler tepede çınlayıp aşağıda yankılandı. Kabin sarsılarak yukarı çıkmaya başladı.

"Cin gördüğünde, tam olarak ne görüyorsun?" diye sordu Mustafa.

"Yanan bebekler, bilgisayar ekranındaki yüzler, çok uzun bacakları olan minik, uçan insanlar, halat gibi birbirine dolanmış vücutlar. Aşağıdaki adamın içindekiyse gagası olan, minik elleri iki yandan çıkan akciğere benziyordu. Sigara içenlerin ciğerlerinin sertleşip nefes alamaz hâle geldikleri o hastalık neydi?"

"Amfizem."

"Canlı bir kişi olsaydı, öyle görünürdü."

"Acaba Güneş Hanım da senin gördüklerini görüyor, ama aslında cin görüyorken peri gördüğünü mü söylüyor?"

"Aynı şeyi asla iki kez görmüyorsun ki."

Asansör demir boşlukta durdu. Zemin kattan gelen ani bir gürültü, Necdet ve Mustafa'nın dikkatini tavandan yere çekti. Kapılar yumruklanıyor, bağrışlar duyuluyordu. İnsanlar koşuyordu. Koyu renk giysili figürler asansör boşluğunun etrafından dolanan merdivenlerden yukarı koşuyordu. Yumuşak siperli, askeri tipte kepler giyiyorlardı. Adamlar yanlarından hızla geçerken Necdet çömelip Mustafa'yı da yanına çekti: darbe koruma ceketleri, el ve ayak bileklerinde bantlar, ağır botların içine sokulmuş pantolon paçaları.

"Polis," diye fısıldadı Necdet. Kadrana uzanıp, fazla basılmaktan cilalanmış gibi duran pirinç düğmeyi yumrukladı. Asansör onları doğruca polise götürmeye kararlıydı. Polisler 16 numaralı dairenin kapısına dizilmişti. İsyan bastırmaya gidiyor gibi silahlanmışlardı. Şok copları ve kapıyı kırmak için siyah koçbaşları vardı. Necdet'in ve Mustafa'nın başları zemin seviyesinden biraz yükselmişti ki bir el, nereden çıktığı belli olmayan bir el, kat göstericiyi çekip sola kıvırdı. Asansör hiç gıcırdamadan, hiç sızlanmadan durup aşağıya inmeye başladı.

"Bunu gördün mü?" diye fısıldadı Necdet.

"Kapısını tekmeliyorlar," dedi Mustafa. "Kadının evine girdiler."

"El, yeşildi." Ama asansör emin bir şekilde alçalıyor, onları merdivenlerin tepesindeki bağrışlardan, çarpışmadan uzaklaştırıyordu.

El yeşildi, bedensiz, ama bağlantısız değildi; biri vardı, asansörün ötesinde, bu dünyanın ötesinde biri. Gözleri ilkbahar kadar derin. Kavramanın ötesinde bir yardım. Merdivenlerden teker teker indirilen bir nesnenin takırtısıyla birlikte bot sesleri duyuldu. Asansör giriş katın altına inip sıkıştı. Bir buçuk metresi mermer zeminin üstünde, kalan yarısı da altında kalmıştı. Necdet ve Mustafa gölgelerin içine saklandı. Polis apartman girişine inmişti. İkisinin elinde İş Kurtarma Merkezi'nde hasta ve yaralıları merdivenlerden indirmek için kullandıkları bir sedye vardı. Tak tak tak. Gümüş rengi termal örtüye sarınmış bir kadın sedyeye o kadar sıkı bağlanmıştı ki yalnızca ellerini ve ayaklarını oynatabiliyordu. Başı folyo çarşafla kaplıydı, ama başını iki yana o kadar şiddetli bir şekilde salladı ki örtüyü atmayı başardı ve Necdet kadının ağzının bantlı olduğunu gördü. Aralarında bir göz teması oldu. Necdet irkilerek geri çekildi. Aralarında başka dünyadan bir yaşam şimşek gibi çaktı; cinler, periler, tanrılar, hepsi, hiçbiri. Güç yaratıkları. Dört polis kadını aceleyle kapıdan çıkardı. Geriye kalan dördü bir şeyler kekeleyip elleriyle başını örten kapıcıyı fayans kaplı odasından, Kırım Evi'nden çıkardı. Necdet bir şey yapmak için ayağa fırladı, ama Mustafa onu yere çekip sirenlerin sesi uzaklaşana kadar tuttu. Sonra iki adam asansörün kapılarını zorla açıp kendilerini mermer zemine çekti.

"Gördün mü?" Necdet merdivenlerden aşağıya koşup sokağa çıktı. Günaydın Sokak sersemleyip hareketsiz kalmıştı; bir fotoğraf gibi: İstanbul Caddesi, 18:25, 14 Nisan 2027. "Oydu, onu tramvayda gördüm, bomba patladığında hemen yanımdaydı. Bunlar sıradan polis değil, güvenlik polisiydi."

Mustafa, diğer türden polisin dikkatini çekmeden önce oradan uzaklaşmak için Necdet'in kolunu tuttu, ama Necdet onun elinden kurtuldu. Günaydın Sokak tekrar hareketlenip gürültüsünü kazanırken, Necdet işitilirliğin kıyısındaki müziği duymak ister gibi dikkat kesilmişti. Kaşlarını çatıp başını iki yana sallarken sanki bir melodi

yakalamış gibi göründü. Mustafa onun hızla caddeyi geçtiğini gördü. Necdet, Turkcell ceptep dükkânının önünde durup plastik dükkân tabelasından beslenen bir eşek arısı gibi asılı duran sarı-siyah çizgili robotu işaret etti.

~

Ezan, Süleymaniye Camisi'nin dört minaresinden yayılırken Ayşe Erkoç güney kapısından avluya girdi. Ayşe ezandan her zaman korkardı. Bunun nedeni, bu dejenere günlerde olduğu gibi kaydedilip şiddeti yükseltilmiş de olsa insan sesinin sade güzelliği değildi; hatta şehrin farklı yerlerinden gelip birbiriyle kesişen ezanların ses dalgaları da değildi. Ezan onu korkutuyordu, çünkü Ayşe'ye saygısı yoktu. Diyordu ki bu senin şehrin ve zamanın değil. Burası Allah'ın şehri, burası Allah'ın zamanı ve Allah'ın zamanı mutlaktır. Senin geliş gidişlerin, işlerin, uğraşların bu beş sütunun arasında asılı kalıyor. Günde beş kere, yaptığın şeyi bırakıp Allah'a dönmelisin. Ezandan korkuyordu, çünkü ezan ataların sesiydi. Değişimi ve değişim umudunu reddediyordu. Bütün işlerin geçici, bütün ilerleme umutlarının boş olduğunu söylüyordu. Gereken her şey burada. Bu mükemmel yol. Gel ve dua et. Ezandan korkuyordu, çünkü İstanbul'un, Şehirlerin Sultanı'nın, Dersaadet'in erkekler şehri olduğunu söylüyordu. Ezan, Ayşe Erkoç için hiçbir şey olmadığını söylüyordu.

"Umarım bunu söylememin bir sakıncası yoktur, ama Küçükayasofya'dan buraya yürürken aynı arabanın yanımızdan üç kere geçtiğini fark ettim," dedi Barçin Yayla.

"Ne tür bir araba?"

"Ah, korkarım arabalar konusunda fazla bir şey biliyorum. Gümüş rengi. Skoda marka olabilir mi?" Avlunun girişinde, "İsterseniz kadınlar bölmesine girebilirsiniz," dedi.

Ayşe adamın elindeki asidi kendi gözlerine dökmeyi yeğlerdi. Barçin Yayla erkeklerle birlikte, genişliğinin tam olarak iki katı yüksekliğindeki göz alıcı mekânda namaz kılarken Ayşe etrafı inceledi. Ağaçların serin gölgesinde piknik yapan aileler, çimenlere serilmiş kilimler, yumurta soyan anneler, termoslardan çay dolduran babalar. En ufak bir esintide hışırdayan yapraklar. Ayşe, iki yanda uzanan medreseleri ve külliyesiyle Süleymaniye Camisi'ni yakından tanıyordu; kubbesi ve minareleri, üniversitedeki danışmanının odasının günlük manzarasıydı, ama bugün onları farklı bir gözle görüyordu. İnancın gözleriyle değil –inancın körlüğünü Barçin Yayla'da görmüştü– bir mimarın, dekoratörün, modelcinin gözleriyle görüyordu. Büyükten küçüğe, ardından en küçüğe doğru kubbelerin düzeninde matematiksel bir ritim ve harmoni vardı. Kemerlerin uzantısı, pencerelerin ve payandaların, kubbelerin altındaki yerleri, sütunların yüksekliği ve minarelerin şerefe sayısı; karelerin, altıgenlerin, sekizgenlerin geometrisi. Burası taştan bir yer değil müzikti. Bu muhteşem taşların korosunda, haberleşmesinde, gizli işaretleri arayarak yıllar, on yıllar geçirebilirdi.

Ayşe, Osmanoğulları'nın türbelerinin bulunduğu mezarlığa girerken ağaçların ve girişlerin altında alacakaranlık birikiyordu. Yarasaların sesini mi duymuştu? Hürrem'in mezarının etrafında üç kez döndü. Derinleşen karanlıkta oymaları inceledi, çimenlerin etrafını karıştırdı, mezar taşlarına baktı, sütunlardaki oymalara dokundu, ayağıyla çakıl taşlarını ileri geri oynattı. Hiçbir şey. Her gün, her havada tek başına bu kabristanı ziyaret ederek bir yıl kaybedebilirdi. Anahtarı ilk bakışta bulmayı nasıl beklemişti? Bu muazzam külliyenin muhteşemliğinin arasından bir mermi gibi fırlayıp kendisine, yalnızca kendisine görüneceğini nasıl hayal etmişti? Ama cevap buradaydı, bundan emindi. Barçin'le buluşmak için geri dönerken teker teker yanmaya başlayan spot ışıkları, kubbe ve minarelere doğal olmayan, nahoş bir ışık veriyordu. Köşeli gölgeler, mimariye gizlenmiş Kufi harfleri payandalar,

hatta kuşlar olabilirdi. Aileler örtülerini ve kırıntılarını topluyor, boş içecek şişelerini atacak yer arıyorlardı.

Barçin Yayla'yı avlunun kapısının yanındaki merdivenlerde, yanında sırt çantasıyla otururken buldu. Parlıyordu. Yüzü nurlu, gözleri aydınlık, cildi sıkıydı. Ayşe bu nuru On İki İmam ve evliya minyatürlerinde, Peygamber'in örtülü yüzünde görmüştü. Masumiyet ve saflık olarak gördüğü şeyin aslında kutsallık olup olmadığını merak etti.

"Önümüzde bizi bekleyen bir iş var," dedi Ayşe.

"Keyifli bir iş," dedi Barçin. Ayşe onun yıllarca, niş niş, seramik seramik, yazı yazı, korniş korniş arama fikrini sevinçle karşıladığını, Sinan'ın en büyük başarısını onlarca yıl boyunca titizlikle aramayı kutsal bir iş olarak gördüğünü fark etti. Anahtar her taşın, her fayansın altındaydı. Onu bulana kadar, bulmanın önemsizliğini fark etmiş olacaksın. Mevlevi menkıbesi.

Piknikçiler ve akşam gezmesine çıkmış olanlar, Sıddık Sami Onar Caddesi tarafındaki kapıya yöneliyordu. Mimar Sinan'ın zamanında burası Bağımlılar Yolu'ydu, ama bu adın nedeni yalnızca orada satılan meyler değil, afyon bağımlılarını şefkatli bir şekilde tedavi eden hastaneydi.

"Yarın düzgün bir başlangıç yaparız," dedi Ayşe. "Geliyor musun, yoksa yatsı namazı için kalıyor musun?"

"Son namaz için kendi camime gideceğim," dedi Barçin.

"Neyin peşinde olduğunu, neye inandığını bilseler sana sapkın derlerdi," dedi Ayşe, yarasaların fısıldaştığı ağaçların altındaki çakıl taşlarında yürürlerken. "Bugünlerde bu pek güvenli ya da mahrem bir konu değil."

"Herkes namaza gidebilir," dedi Barçin, "Allah büyüktür." Sıddık Sami Onar Caddesi'ne açılan kapıda durup büyük Süleymaniye'ye bakmak için döndü. Arkası, Eyüp tarafında, Allah'ın ordusunun sancağı gibi açılan devasa gün batımıyla aydınlanırken, spot ışıkları altında ürkütücü görünüyordu. "Bu büyük bir mutluluk. Mutluluk!"

Mutluluk filan değil bu, diye düşündü Ayşe. *Bu cehennem. Ben de kayıplardan biri hâline geldim.* Selma Özgün onu uyarmıştı. Galata Köprüsü'nde Kırmızı onu uyarmıştı. Beşun Ferhat'ın tavşanı bile uyarmıştı. Bal çeker, bal baştan çıkarır, bal tuzağa düşürür. Balla Mumyalanmış Adam avcılarına karışma. Ama karışmıştı işte. Baştan çıkarılmaya razı olmuştu. Hacı Ferhat'ın kayıp ordusuna katılmıştı.

Barçin Yayla, Sıddık Sami Onar Caddesi'ne indiği an donup kaldı. Ağzı acı çekiyormuş gibi kasıldı.

"Bir şeye bastım," dedi. Ayşe hemen yardımına koştu, ama taş kaldırımda ona zarar verebilecek bir şey göremiyordu. Barçin'in sol ayağı kanalizasyon ızgarasındaydı. Cami yaşında, oymalı ve delikli çok güzel bir taş parçasıydı bu. Üzerinde bir tür rölyef motifi vardı; kanalizasyon kapağı için oldukça süslü bir şeydi. Derken Ayşe gördü. Gördü: Desen, bir dizi Kufi harften oluşuyordu. Karmaşık bir koordinat düzlemi üzerinde birbirinin üstüne binmişti. Ayşe sokakta çömeldi. Yanlarından geçen arabanın şoförü ona bağırdı. Ama Ayşe duymadı bile.

"Ha, şın, se, tı, dad, cim," dedi Ayşe. "Ha, şın, se, tı, dad, cim! Ha, şın, se, tı, dad, cim!"

"Ayakkabımın tabanından hissettim," dedi Barçin hayretle. Ayakkabısını çıkardı, bir ayağı çıplak bir şekilde caddede kaldı. "Allah'ın Gizli Adı'nın üstünde dikiliyorum."

"Eh, Allah'ın Gizli Adı'nın üstünden çekil o zaman," diye emretti Ayşe. Harfleri izledi. Oymalar, dört yüz yıllık İstanbul trafiğine ve yağmuruna dayanmıştı. Düz çizgili Kûfi harflerinin arasındaki boşluklar kanalizasyon deliklerini oluşturuyordu. Ayşe caddenin iki yanına baktı. Yayaların, motosikletlerin, arabaların arasından gördüğü kadarıyla kanalizasyon kapakları caddeye düzenli aralarla yerleştirilmişti. Ortalıktaydı, hiç tahmin edilemeyecek bir yerde; küçük, ama her yerde; bakmasını bilenler hariç herkes tarafından atlanan bir yerde.

"Sinan, sen bir dâhisin!"

Barçin Yayla nefesi kesilmiş bir şekilde, *Bismillahirrahmanirrahim*, diyordu.

Ayşe çömelip yanağını ızgaraya dayadı. Eski İstanbul'un derinliklerinden gelen serin bir esinti. Bir Fe esintisi, kayıp harf, Allah'ın kalbini işaret eden eşsiz yönlendirme.

"Kapa çeneni!" Barçin sersemleyerek sustu. Ayşe yüzükleriyle uğraşıyordu. Nikâh yüzüğü kolayca çıktı. *Hayır, o olmaz, asla.* Bulgaristan'daki bir alıcıdan ödemenin bir parçası olarak aldığı güzel, Lale Devri turkuazı çevirip çıkardı. Ayşe Erkoç yüzüğü ızgaranın deliğinden bıraktı. Bir süre sonra belli belirsiz, açık bir çınlama duyuldu.

~

Can süpermarketlere bayılırdı. Yumuşak neon ışıkları, rafların parlaklığı. Soğutulmuş bölümlerin serinliği ve uzanamadığı raflara dizilmiş gizemler. Arabaların başında hırgür eden aileler, bir şeyleri alıp, sonra geri bırakan, çocuk koltuğunda oturup ona kasvetli bakışlarla bakan, yanından geçen ya da koridorun ortasında başıboş bırakılmış minik çocuklar, annesi işaret diliyle bir şey anlatırken ona acıyarak bakan anneler. *Bak, küçük sağır çocuk. Hayır, ben sağır değilim ve sağır olsam bile seni görebiliyorum.* Dedektif Çocuk bir şey atlamıyordu. Paltolarının içine sokuşturdukları külotlu çorap paketlerini, jiletleri ya da Johnny Walker Blue şişelerini bile. Kasada önlerindeki müşterinin aldıklarına bakarak kişiliklerini tahmin etmeyi severdi. Can'ın süpermarketi sevme sebebi, oranın Âdem Dede Meydanı olmamasıydı. Ona göz kırpıp kocaman ağız hareketleriyle, *Bugün Nasılsın?* diye soran Kenan yoktu.

O akşam süpermarket yaşlılarla doluydu. Hiçbir şey almadan aşağı yukarı dolaşıp duruyor, havalandırmayla serinliyorlardı. Serin

koridorlardan sonra araba parkı boğucu sıcaktı. Hava sıcak asfalt kokuyordu. Dünya uçsuz bucaksız ve zengindi.

"Anne," dedi. "California böyle bir yer olmalı."

Şeküre Durukan, *Neden söz ediyorsun?* diyen hareketleri yaptı.

"Ah, hiçbir şey," dedi Can. Gaz Kabarcığı'nın bagajına bir torba daha koydu.

Süpermarket gecesi her zaman ikram gecesi olurdu; Can'ın arabada dondurma yediği gece. Sabırsız olduğu için değil, şehir ışıkları yanlarından akıp geçerken çiğ düşmüş çikolatayı ısırıp altındaki serin beyazlığa ulaşmanın verdiği entelektüel his yüzünden yapardı bunu. Gece arabada dondurma yerken, annesi radyodaki dans müziğine parmaklarıyla direksiyonda tempo tutarken, yaşayabilecekleri farklı hayatı hissederdi. Banliyöde garajı, kırmızı çatısı ve etrafında bahçesi olan güzel bir evde yaşıyorlardı. Arka bahçede salıncak ve trambolin vardı. Verandada oturmuş dergi okuyan bir kadın vardı. İçeride arkadaşlarıyla maç seyreden bir baba; daha sonra iskambil oynayabilirlerdi. Dışarıda bir çocuk güzel bisikletine biniyordu. O bisikletle dünyada istediği her yere gidebilirdi. O çocuk Uzun QT sendromu olmayan Can'dı.

"QT," diye şarkı söyledi kendi kendine. "Küte. Küte."

"Efendim, aşkım."

"Küte."

Kalbinde oluşturabileceği yük yüzünden Can'ın dik merdivenlerden çıkarken ağır bir şeyler taşıması yasaktı. Anne babası merdivenlere bir asansör yaptırmak konusunda tartışmış, ama sonra Can'ın ergenlikte büyüyüp güçleneceği umuduyla bu masrafa girmekten vazgeçmişlerdi. Şeküre ceptep'le Osman'ı aşağıya çağırdı. İki ellerinde üçer torbayla tahta basamaklardan sendeleyerek çıktılar. Neden balkondan aşağıya sepet

sallamıyorlardı ki? Bazen insanlara böyle şeyler söyleyemiyordunuz. Can anne babasından çok daha zeki olduğunu ilk kez düşünmüyordu.

Can son dondurma lokmasını sona bırakmıştı; sokakta, Gaz Kabarcığı'nda kalmasının bir ödülüydü bu. Polis robotları kalabalığın üzerine atıldığı anda Şeküre ve Osman onu içeri çekmişti. Can buna ilk başta çok öfkelenmişti, ardından yumuşak çığlıklar, etrafındaki sessizlik örtüsünü delmeye başlayınca korkmuştu. Görmesine izin vermeliydiler. Âdem Dede Meydanı uzanması zor yerlerdeki RFID boyasıyla kızamıklı gibi görünüyordu hâlâ: olukların altı, çatı pervazları, oymalı ahşap işleri, fırça veya uzun pencere temizleme kollarının yetişemediği yerler, fıskiyenin çiçek oymalı taş işi. Gelişim Kitapçısı temizlemeyi denememişti bile. Can leopar desenli çelik kepenklerin bir gelişme olduğunu düşünüyordu: heyecanlı ve vahşi. Aydın'ın tezgâhı da aynı şekilde bu gecelik kapalıydı. Kenan dükkânında, kapının üstündeki düz ekranda Sky Sports seyrediyordu. Bülent ve Aykut rakip çayhanelerinde tamamen birbirinin aynı faaliyeti tekrarlıyordu; Aydın'ınki kırmızı, Bülent'inki altın çizgili çay bardaklarını düzgün sıralar hâlinde diziyorlardı. Can gülümsedi. Bu rutinleri fark etmeyi seviyordu. Yorgi Bey dünyaya böyle bakıyordu. İşte Necdet; *Şimdi Şeyh Necdet,* diye düşündü Can. Gününü nerede geçirdiyse, Çalıntı Tavuk Sokağı'ndan gizlice evine iniyordu. Hiçbir zaman iyi görünmezdi, ama şu anda korkunç görünüyordu. Yüzü incelmiş, gözleri karikatürlerde görülen çıldırmış imamlarınki gibi dışarı fırlamış ve kamburu çıkmıştı. Eğer Tanrı insana bunu yapıyorsa, arkadaşlarınızı daha dikkatli seçmeliydiniz. Onu seyreden bir robot olabilirdi. Konaklarda, Âdem Dede Meydanı'nın çevresindeki eski binalarda bir robotun görünmeden gizlenebileceği bir sürü yer vardı. Can bunu biliyordu, çünkü o yerlerin çoğunu kullanmıştı. Yorgi Bey'in uyarılarını hatırlayıp oturduğu yere iyice çöktü; kontrol panelinin üstünden seyretmeye devam etti.

Necdet, Güneşli Sokak'taki izinsiz yerleştikleri eve gitmekten korkuyormuş gibi duraksadı. Derken Âdem Dede çayhanesinin yanındaki küçük, beyaz minibüsün bütün kapıları açıldı. O kadar sıradan bir minibüstü ki Can onu fark etmemişti. Üç adam indi: havacı ceketli, spor pantolonlu genç adamlar. Bir tepki veremeyeceği kadar hızlı bir şekilde Necdet'e doğru koşup onu yere yıktılar. Necdet kendini toparlayamadan yüzüstü yuvarlayıp kollarını arkaya kıvırdılar, kabloyla bağladılar. Soluğu kesildiği için çığlık bile atamayan Necdet'i ayağa kaldırdılar, minibüse sürükleyip arka kapıdan içeri attılar. İki adam peşinden içeri girdi, üçüncüsü sürücü koltuğuna geçti. Kapılar kapandı, motor çalıştı. Minibüs Sülüğenci Sokağı'nda yanından hızla geçerken Can iyice eğilip görünmez oldu. Her şey Can Durukan'ın nefesini tuttuğu bir an içinde olup bitmişti. O kadar hızlı, o kadar sert. Kaçırma olayını gören tek kişi kendisiydi. Bülent ve Aydın bardaklarıyla meşguldü, Aykut Galatasaray kupa maçının bitmek bilmez girişini seyrediyor, herkes başka yöne bakıyordu. Tek tanık Can'dı.

Can nefesini koyuverdi. Felç geçiyor gibiydi. Dedektif Çocuk ne yapması gerektiğini biliyordu. Gaz Kabarcık'tan hızla inip merdivenleri koşarak çıkarken anne babası ikinci posta için aşağıya iniyordu. Şeküre öfkeyle ona işaret etti. Can bilgisayarını açıp kendini yatağa attı. Çaresizlik içinde önyükleme taramasına söylendi. Çok yavaş, çok yavaştı! BitBot uygulaması başlayana kadar bitmek bilmez bir süre daha geçti. *Hadi*, diye seslendi ekrana. *Hadi.* Ve işte girmişti. Durdu, elleri Kuş'u saçakların altındaki BitBot yuvasından çıkaracak hareketle göğsünde kenetlendi. *Bunu bir daha yapmayacağına dair bana söz ver,* demişti Yorgi Bey. *Biz dedektif değiliz. Söz vermelisin, yoksa buraya bir daha gelemezsin.*

"Ama tek tanık benim," diye ekrana mırıldandı Can. "Ben bir şey yapmazsam kimse yapmaz. Yalnızca ben varım, Yorgi Bey." Can dokunmatik alanda ellerini açtı ve Kuş oluştu. Başparmaklarını

birleştirip parmaklarını oynattı. *Kuş, uç!* Ve Kuş ahşap saçakların, kapalı bahçenin ve derviş evinin sessiz, küçük mezarlığının üstünden yükseldi. Beyaz minibüsün Sülüğenci Sokağı'ndan sonra gidebileceği o kadar çok yer yoktu ve Kuş, çok sayıda gözüyle hepsini görebilirdi. Bol Ahenk Sokak, hayır, Alçak Yokuşu. Can insanların mobiletlerini merdivenlerden indirdiklerini görmüştü. Çaresiz ve tehlikeli olan bu adam kaçıranlar minibüsle riske girebilirlerdi. Hayır. Necatibey Caddesi. Akşam trafiği, farların ve sokak lambalarının parıltısı; yanından geçtiği neon ışıkları ve aydınlık tramvaylar. Beyaz bir minibüsü çok sayıdaki diğerlerinden ayırmak zordu. Can, Kuş'un gözlerini yeniden ayarlayıp Necatibey Caddesi'ne alçaldı. Burada olmalı ve şu yöne, köprüye doğru gidiyor olmalıydı. Ama çok fazla beyaz minibüs vardı. Belirli bir beyaz minibüsün peşine düşmediğiniz sürece ne kadar çok beyaz minibüs olduğunu fark etmezsiniz bile. İşte. İşte. Trafik ışıklarında, beş araba geride durmuştu. Kuş arabaların üstünden uçtu.

"Sıçan büyüklüğü!" diye fısıldadı Can, yumruklarını birleştirerek. Kuş patlayıp BitBot yağmuruna dönüştü. Yolun birkaç milimetre üstünde hızlı, sokakları iyi bilen Sıçan'a dönüştü. Ancak ışıklar değişmişti, trafik akıyordu. Beyaz minibüs uzaklaşıyordu. Can, Sıçan'ı dikkatle arabaların ezici tekerleklerinin sağından solundan geçirip, mobiletlerin önünden kaçarken iyice konsantre olmuştu. Daha hızlı daha hızlı! Ama taksi ve kamyonların arasından deli gibi koşarken beyaz minibüs ondan uzaklaşıyordu. Beyaz minibüs, tramvay yolundan geçerek Beşiktaş'a doğru kıvrılan yola girerken, Sıçan, tramvay tekerleğinin giyotininden ucuz kurtuldu. İki araba boyu, üç araba boyu. Can dikkatini aşırı yoğunlaştırırken dilini dışarı çıkarmıştı. Her nöronu bu en üst düzey sokak sürüşü oyununa odaklanmıştı. *Kaçıyorlar kaçıyorlar.* Birden trafik İstanbul trafiğinin hiçbir neden yokken başlayan ve sonra aynı şekilde nedensizce açılan tıkanıklığıyla durdu. Sıçan sürünen arabaların altına dalıp tekerleklerin arasından

hızla geçti. *İşte İşte!* Bir metreden az kalmıştı ki trafik yeniden açıldı. Gidiyorlar, uzaklaşıyorlar. Tek, yalnızca tek bir şans: Can elini kulak tıkaçlarına rağmen kendisinin bile duyabildiği bir çığlıkla ileri fırlattı. Sıçan sıçradı, havada sanki sonsuza dek asılı kalır gibi oldu, arka plakaya tutundu.

"Evet!" diye sevindi Can, ama robot büyüsü henüz sona ermemişti. "Git git, Sıçan bebek!" Necatibey Caddesi'nde Sıçan, başından ikiye ayrıldı. Babasının kopyası olan, parmak büyüklüğündeki minicik bir fare yavrusu beyaz minibüsün arkasına yapıştı. BitBot forumundan aldığı küçük bir uygulamaydı bu: BitBot MiniBen. Uygulamaların çoğu gibi bununla da yalnızca bir kez oynamış, arkadaşlarına göstermiş ve sonra bir daha yüzüne bakmamıştı. Kullanabileceği bir yer bulamamıştı. Ama bu uygulamalara yazabilecekleri türde bir örnek değildi.

"Sıçan, eve dön."

Sıçan Baba minibüsten atladı, bir topa dönüşüp sekerek Necatibey Caddesi'nden aşağıya indi, tekerleklerin, homurdanan motorların arasından boş, plastik bir kola şişesi gibi yuvarlanarak geçti. Şimdi. Can yine yumruklarını birleştirdi. Sıçan yolun ortasında yeniden oluştu, bir su kamyonunun önünden kaçıp bir oluğa sığındı.

"Aferin Sıçan, akıllı Sıçan," diyerek robotu dönüş moduna soktu. Sıçan minimum güçte sürünerek yavaş, ama kaçınılmaz bir şekilde Durukan balkonuna gelen yolu bulacaktı. Sıçan'ın işi bitmişti. Şimdi görev Bebek Sıçan'ındı ve Can onun penceresini açtı. Minik kamerasından gelen görüntü balıkgözününki gibi çarpıktı; bir izleme aygıtından biraz fazlasıydı ve Can Durukan'ın ihtiyacı olan şey de buydu. Bebek Sıçan, beyaz minibüsle varış yerlerine kadar gidecekti.

"Nerede yaşadığını biliyorum," dedi Can Durukan.

Yatak odasının kapısı açıldı. Can'ın babası ışıkta dikildi. Can onun çenesinin çaresizlikle kasıldığını görebiliyordu.

"Ne yapıyorsun burada?" diye sordu babası hayretle. Can onun dudaklarını okuyamıyormuş gibi yaptı. Osman Durukan odanın kapısını kapattı. Can, Bebek Sıçan'a dönüp bulunduğu yerin haritasını açtı. Atatürk Köprüsü'ne doğru gidiyorlardı.

"Ben muhteşemim," dedi Dedektif Çocuk.

~

Sen Bakire Meryem'in ikonası, Tanrı'nın Annesi, Theotokos'sun. Küçük ve basitsin; inancın gözü ve eli seni şekillendirdi, ama bağlılık, beceri eksikliğinin üstesinden gelmek için yeterli değildi. Ellerin üç farklı perspektiften yapıldı; gözlerin iri, ama duygusuz; dünyadan uzağa çevrilmiş. Yüzün, kahverengi ve uzun. Hüzün ismi verilmeden çok önce bu şehrin melankolisiyle boyanmış tarifsiz kederini, becerik-sizliğiyle yakalamış. Hiçbir değerli yaldız ya da sedef senin yapımına katılmamış, çerçeven boyanmış ahşaptan. Küçük ve derbedersin. Sıradan bakışlar seni görüp geçiyor, Aziz Panteleymon Kilisesi'nin en mukaddes yerindeki daha cesur, daha parlak ve daha ışıltılı tablolar arasında dolaşıyor. İnancın gözleri daha derinleri görüyor. Bu küçük, solgun, pis çalışmanın tarifsiz, akıl almaz bir yanı var. Bu, yüz, eller, beceriksiz bir duayla kalkmış parmaklar değil. Bakirenin başını örten mavi örtü. Bu nasıl aynı elden çıkmış olabilir? Sanki ahşaptan azade bir şekilde havada yüzüyor; hafif ve aydınlık; neredeyse ışıkla parlıyor. Sen Koruyucu Örtülü Küçük Meryem'in ikonasısın. Bin beş yüz yıldır kandillerin ve ilahî resimlerin arasında asılı duruyorsun. Jüstinyen büyük Ayasofya'yı yaptırdığı yıl, ressamın ahşaba rengini verdi. İmparatorların bazilikası için çok basit ve mütevazısın; daha küçük kiliseler, halk kiliseleri sana uygun yerler. Onların saygılarını kazandın. Sevgilerini. Küçük mucizelerin sahibi olarak bir efsane yarattın: kayıp şeyleri bulan, askerlerin güvende olmasını sağlayan,

yolcuları koruyan. İmparatorluğun doğusunda görev yapan oğlu sağ salim eve döndüğü için minnettar olan bir dulun seni bir yıl ve bir gün boyunca göğsünde saklaması sayesinde ikonaların yerle bir edildiği İkonoklazm'dan kurtuldun. Böylece Küçük Meryem'in dikdörtgen şekli kadının göğsüne kazınmıştı. Tanrı'nın Annesi, Kutsal Andrew'nun rüyasına girip Arap istilasına karşı korumak için örtüsünü Konstantiniyye'nin üstüne örtünce, güzel şalın, o büyük koruyucu örtünün bir parçası hâline geldi. Fatih Sultan Mehmet, ordularını üç günlük yağma için yenilmiş Konstantiniyye'nin üstüne salınca, sokaklarda kan akıp, Bizans'ın son hatırası yanarken sen bir at yemliğinde yüzükoyun gizlendin. Şimdi Hıristiyanlar kadar Müslümanlar da sana saygı duyuyor ve kayıp şeylerin bulunması, inatçı bir bürokratın yumuşaması, askerdeki bir oğlun güvende olması için sana küçük hediyeler vermeye geliyorlar.

Bin dört yüz yıl, dört imparatorluk, bir düzine kilise; şimdi ne antik, ne de saygın olan Aziz Panteleymon'un sığınağında duruyorsun; kilisenin en mukaddes yerini süsleyen düzinelerce resim arasında gizli bir hazinesin. Püf noktası şu: Dinsiz bir göz seni tanıyamaz, seni inancın gözü aramalı. Sıradan yerlerde sıradan mucizelerin bulunduğunu öğretiyorsun; gizli, mütevazı, sergilenir sergilenmez kalabalığın içinde kaybolan mucizeler. Tanrı, senin her gün, her yerde gördüğün, seni bir peçe gibi saran yüzlerde.

Bu akşam Peder Yannis, Koruyucu Örtülü Küçük Meryem'i kilisenin ikonostazından kaldırıp dış dehlizdeki bir kaideye koyarak onurlandırmıştı. Özel bir akşam için özel bir ikon. Kaidenin altında şimdiden küçük bir avro ve sent yığını oluşmuştu bile.

Peçenin kozmik mavisi, Havyar Sokak'ın boğuk gölgesinde parlayıp Yorgi Ferentinu'yu içeri çağırdı. Geziyor, düşünüyor, inanç ve kimya hakkındaki düşüncelerini şekillendiriyordu ki eski inanç gözüne takıldı. Aziz Panteleymon'un yakınına gitme niyeti yoktu, ama

koruyucu mavi örtünün serinliği, seramik kaplı odacığı doldurmuş gibiydi. İstanbul'un homurtusu dışarıda kalmıştı. Yorgi Ferentinu tıkanmadan, daralmadan nefes alabiliyordu. Hava tütsü ya da Peder Yannis'in idrarı temizlemek için kullandığı temizlik malzemesi yüzünden değil, ama yine de tatlı kokuyordu. Bu daha derin, daha eski bir kokuydu; Bakire'nin parfümü ve bu Hıristiyanlığın kadınından daha eski Yunan ve Hitit tanrıçalarının, ilkel Anadolu'nun doğurgan Venüslerinin kokusuydu.

Peder Yannis, Prokeimenon ilâhisini söylüyordu. Sarnıç kadar derin, güzel bir bas sesi vardı. Yorgi ayinin sözlerini mırıldandı. Hiç unutmamıştı. Bir çocuğa doğru şekilde öğretilirse hiç unutulmazdı. Yorgi dinle hiç savaşmamıştı; böyle bir güzelliğe, böyle yakın bir tiyatroya, böyle bir sonsuzluk melodisine dil uzatmanın anlamı neydi? İnanmadan da değerini bilebilirdi. Giriş kapısının köşesinde, kendisinin görebildiği, ama görünmediği bir yerde durdu. Sıra sıra mumlar ve gaz lambaları, ikona kaidesinin önünde yanıyordu. Aziz Panteleymon'un acısı titreşen ışıkta çok daha şiddetli görünüyordu. Onu şehit edenler, ellerini başına çivilemişti. Koruyucu Örtülü Küçük Bakire'nin her zaman bulunduğu yerde küçük bir boşluk vardı. Bu boşluk, çivili kafataslarıyla, yüzülmüş derilerle, acımasız idamlarla, Ayşe Hanım'ın hep gıptayla baktığı o sanat eserleriyle çevriliydi. Ruslar bunlar için uçuk paralar ödüyordu; gaz lordları ve mineral yöneticileri duvarlarını bu şehitlerle dolduruyordu. Karanlık ve gizemli adamlardı bu Ruslar.

Peder Yannis, Yorgi'nin görüş alanına girip tapınağın kapılarının önünde yerini aldı. Yaşlı adam geri çekildi. Nadir ayinler. Peder Yannis'in sesi, Aziz Panteleymon'un yıldız bezeli kubbesinin içini doldurdu. İlk kez yalnız başına dinî bir tören yapmıyordu. Ama Tanrı'yla yalnız değildi. Kilisenin ortasındaki karanlıkta bir hareket, bir gölge vardı. İbadet eden biri, örtülü bir baş; bir kadın.

Yorgi'nin kalbi yerinden çıkacak gibi oldu. Görülmekten iki katı fazla korkarak kapıdan bir adım uzaklaştı. Ama görmeliydi. Peder Yannis ve kadın görünene kadar dikkatle ilerledi. Kadının başı öne eğikti. Örtüsü yüz hatlarını gizliyordu. Bluzunun yakasının üzerine bir tutam gümüş rengi saç düşmüştü. Yorgi nefes almaya cesaret edemiyordu. Oydu. O olmalıydı. Simeon'un Şarkısı sona erdi, kadın başını kaldırdı. Yüzü ışıkta aydınlandı. Kendinin farkında olmama durumu içinde mükemmel görünüyor, eski kilisenin akustiğinde çınlayan sese sevinçle gülümsüyordu. Peder Yannis'in bas sesi yeniden başladı. *Ne olur sonsuza dek sürsün,* diye düşündü Yorgi. *Tanrı'nın Annesi'nin mahvolmuş dünya için söylediği sonsuz ağıtı olsun, zamanın ötesinde.* Elleri titriyordu. Bu röntgencilikti; ruhu dikizliyordu. Koku birden iç bulandırıcı geldi. Oradan hemen gitmeliydi. Gitmek zorundaydı. O telaşı içinde ikona kaidesine takıldı. Bin dört yüz yıldır her şeyden uzakta duran Bakire Meryem seramiklere doğru devrildi. Yorgi onu tekrar eski konumuna getirdi, ama pirinç kaidenin takırtısı ve sürtünme sesi, Ariana'nın başını girişe doğru döndürdü. Yorgi hızla döndü, omuzlarını kaldırıp ceketine sarındı. *Beni duyma, beni görme, kutsal Meryem beni ört.*

Yorgi, ahşap kapısının ardında, ahşap mutfağında çaydanlığı ocağa koydu. Bu Karadeniz harmanı onun için özel olarak hazırlanmıştı. İşte çay bardakları orada, ışıkta göz kırpıyordu. Yorgi Ferentinu bir çay bardağını duvara fırlattı. Küçük, narin bardak duvarda patladı. Bir tane daha, ardından bir diğerini; hepsini, sözsüz bir öfke ve kayıpla kükreyerek fırlattı. Hepsini. Nefes alamıyordu; bu evde, bu korkunç evde sıcaktan kurtulabileceği bir yer yok muydu? Bundan nefret ediyordu; her zaman etmişti. Buraya gelmişti, çünkü Ogün Saltuk ona profesör olarak kariyerinin sona erdiğini söylediğinde daha iyi bir yere parası yetmemişti. Verdiğinin bilincinde olmadığı kararlar hayatını budayıp geriye kıymıktan bu adamı bırakmıştı. Birkaç yaşlı

Rum dışında da arkadaşları olmalıydı; bir ailesi, çocukları. Ariana Sinanidis olmalıydı.

Ekonomi her zaman kasvetli bir bilim değildi. 1980'in sonbaharında ekonomi yarım sezon için heyecan verici, devrimciydi. Ekonomi, yaz sıcağının sonundaki birkaç güzel hafta boyunca havalıydı. Yorgi Ferentinu hiçbir zaman havalı olmamıştı. Taksim barlarında ve Beyoğlu kafelerinde, sokağa çıkma yasağından uzun süre sonra bile, yeni düşünce ve dünyaya bakış açılarını onun kadar heyecanla karşılayan, yeni fikirler hakkında konuşan insanlarla birlikte bir gece geçirmemişti. Gazetelerden tanıdığı yüzlerin ve isimlerin yanında hiç yürümemiş, onların yalnızca insan olduğunu hiç fark etmemişti. Daha önce, su sıkan polise hiç sırtını dönmemiş ya da biber gazı kutusunu alıp zırhlı birliklere geri atmayı hiç öğrenmemiş, sonra Beyazıt ve Yeniköy'ün ara sokaklarında deli gibi koşup, nefes nefese bir kapı eşiğinde durarak iri gözlerle birden tehlikenin farkına varmamış, Ariana Sinanidis'e bir nefes kadar yakın olup nefessizliği kahkahaya dönüşmemişti. Koşabildiğini bile bilmiyordu. Hep zayıf, solgun ve soyut olmuştu. Sessizce, çok mütevazı bir şekilde politize olmuştu. Âşık olmuştu.

Aşk gözleri kör eder. Verdiği dersler, katıldığı eylemler, bölümündeki Gestetner'den gece yarısı çıkardığı el ilanları, sosyalizm, komünizm ya da İslamcılık değildi. Romantizmdi. Devrim zamanında aşktan daha yakıcı bir tutku yoktur. Gazetelerde gördüğü isimler artık gösterilerde yanında olmasa da, Eminönü ve Kadıköy iskelelerine yüzü olmayan daha fazla ceset vursa da, böyle bir şey onun başına gelmezdi. Aşk onu ilahî bir söz gibi koruyordu.

"Kabak bizim başımızda patlayacak," demişti annesi. "1955'te gördüm. Olan hep Rumlara, Kürtlere ve Ermenilere olur. Ve Yahudilere. Sen her şeyi bildiğini sanıyorsun. O Sinanidis kızıyla ortalıkta cirit atıyorsun, sana dokunamayacaklarını sanıyorsun, ama Türklerin hafı-

zaları uzundur. Bütün o araştırma ilanları, o büyük akademik terfiler; sen asla yeterli puanı alamayacaksın. Her zaman daha uygun, daha fazla yayını olan, o pozisyonu daha iyi dolduracak bir Türk olacaktır."

"Öyle olmayacak," dedi Yorgi. "Generalleri kovup gerçek sosyalizmi getireceğiz."

"Sen sosyalizm hakkında ne biliyorsun ki?" diye sormuştu Yorgi'nin babası.

Tutuklamalar üç gün sonra Ermenilerle başlamıştı; toplumun önde gelenleri, profesyoneller, basın mensupları iş yerlerinden, aile masalarından, yataklarından alınmıştı. Çoğu yirmi dört saat içinde serbest bırakılmıştı. Bazıları mahkemeye çıkıp hapse atılmış, ancak yıllar sonra ordunun kabul edebileceği bir demokrasi Ankara'da kontrolü ele alınca bu insanlar evlerine, ocaklarına geri dönebilmişlerdi. Bazıları hiç dönmemişti. Rumlar işaretleri okuyordu. Bir hafta içinde seksen aile Cihangir'den taşınmıştı. Sonunda Yorgi'nin çaresizlik içindeki ailesi, oğullarıyla, bölümünün kapıcısına gönderdikleri bir telgraf sayesinde bağlantı kurmuşlardı.

"Oğlum, gelmeyeceğini söyleme, burada kalamazsın," diye yalvarmıştı annesi. Annesini ilk kez bu kadar yaşlı, küçük, bacakları korkunç derecede zayıf ve kırılgan gördüğü geceyi hatırlıyordu.

"Burada yapacak işlerim var."

"İş mi, yani o genç sosyalistlerle ya da kendilerine her ne diyorlarsa onlarla ve o Sinanidis kızıyla koşturup duracaksın? O kız kendini bir şey sanıyor."

Yorgi öfkesini bastırmıştı.

"Hayır, işi kast ediyorum. Bitirmem gereken doktoram var."

"Onu Atina'daki bir üniversiteye transfer edebilirsin."

"Hangi Atina üniversitesi olacakmış bu?"

"Bak oğlum," diye söze girmişti babası, ama annesi dizlerinin üstüne çöküp utanmadan ağlamaya başlamıştı.

"Aileyi dağıtıyorsun, kalbimi kırıyorsun, neden gelmiyorsun? Yalnızca bir iki yıl; sonra her şey farklı olacak. O zaman geri gelebilirsin." Sıkışık, havasız, yemek kokularının sızdığı oturma odasındaki herkes kadar, o da hayatlarını kolilere ve meyve sandıklarına sığdıran Rumların hiçbirinin geri dönmeyeceğini biliyordu.

"En azından bunu onun için yapmadığını söyle bana," diye yalvarmıştı annesi. Bu yalnızca bir annenin indirebileceği, belden aşağı bir darbeydi.

"Doktoramı bitirmem gerek," demişti donuk bir sesle.

Minibüsü doldurmalarına yardım etmişti. Çocukluk eşyalarını taşıyan kolilerden hiçbirini taşımamaya dikkat etmişti. Sessizce, onları anne babasının almasına izin vermişti; bir gün onlar için gelecekti. Hiçbir evlat çocukluğundan vazgeçemezdi. Beyaz minibüsün içinde uzaklaşmalarını, Cihangir Caddesi, Somuncu Sokak'a dönüşlerini, sınırı geçecekleri Edirne'ye gitmek üzere yeni otoyola girmelerini seyredemedi. Yunanistan'a, yabancı bir ülkeye gitmişlerdi. Exarcheia'da sıkışık, aşırı sıcak bir daire tutmuşlardı, ama kimse aksanlarını anlamadığı ve onlara Türk dediği için oradan hayatları boyunca nefret etmişlerdi.

Üniversitedeki odasına gidip Ariana'nın telefonlarını açmamıştı. Ferentinu'ların Helenistik dönemden beri yaşadıkları Cihangir'den taşındıktan üç gün sonra da devlet üniversiteye girmiş, oturma eylemlerini dağıtmış, öğrencileri dövmüş, tahrikçileri tutuklamış, akademisyen ve araştırmacıları gözaltına almıştı. Sonra siyah bir araba gelip Yorgi Ferentinu'yu Boğaz Köprüsü'nden karşıya götürmüştü.

Yorgi üç kez ceptep'ini eline alıp, üç kez bıraktı. Korkudan midesi bulanıyordu. Ariana'nın sesinin nasıl olduğunu merak ediyordu. Sesini unutmuştu. Ne diyeceğinin provasını yapmıştı, ama cevapları tahmin edemezdi. Ariana onunla konuşmak bile istemeyebilirdi. Telefonu ka-

patabilirdi. Buna dayanamazdı. Profesyonel hayatını riskleri tahmin ederek, insanların nasıl değerlendirdiğini, yargıladığını, kabul ettiğini düşünerek geçirmişti; şimdi bununla yüzleşemezdi. Yorgi ceptep'ini kapıverdi. Numara hızlı aramadaydı. Çalıyordu. Biri yabancı bir dilde cevap verdi. Rumca. Yorgi uygun sözcükleri bulmaya çalıştı.

"Alo? Alo?"

"Alo, kimsiniz?"

Göksel Hanım sınıfında Rumca konuşurken yakaladığı herkesin elinin iki tarafına bir cetvel indirirdi.

"Alo, Ariana Sinanidis'le mi görüşüyorum?" Yorgi sesindeki titremeyi duyabiliyordu.

Bir duraklama oldu. Yorgi nefesini tuttu. Ses yine konuştu.

"Kim arıyor?" Toplam dört sözcük söylemişti, ama sesi her hece ve nüansla onun zihnine akıyordu.

"Ben Yorgi Ferentinu," dedi.

Perşembe

7

Anlaşma Günü gelmişti.

Anlaşma Günü'nde hava parlak ve sıcak, sıcak, sıcaktı. Sabahın altısında asfaltı kavuracak kadar sıcaktı. Asfalt parlak ve erimişti. Otoyolun karşısındaki tepede asılı Türk bayrağı, direğinde ölü bir kuş gibi sarkıyordu. Adnan sabah ezanından beri uyanıktı. Namaz uykudan hayırlıdır. Kâr etmek ikisinden de hayırlıdır. Yapılması gereken Anlaşma Günü ritüelleri vardı. Ayakkabılar cilalanacaktı. Mutfak sandalyesine şortuyla oturup, masaya bir gazete açmıştı; sıçrayan cila deriden, kumaştan olduğundan daha kolay çıkıyordu. Pantolonun ütüsü jilet gibi keskindi, ceketindeki kepekler fırçayla temizlenmişti. Anlaşma Günü tıraşı reklamlardaki gibiydi; yakın, daha yakın, en yakın. Beş bıçak yakınlığında. Hasan daha iyisini yapardı; uzun usturasıyla, olması gerektiği gibi. Daha sonra. Kendine ödül verecekti. Anlaşma tamamlandığında büyük koltuğa oturup, Hasan'ın, yüzünü çelikle öpmesine izin verecekti. Kolonyanın yakıcı kokusuyla uzun bir nefes verdi. Adnan dergilerde pazarlanan, Blue Steel ya da Hugo Man gibi maço isimleri olan veya daha kötüsü futbol ya da golf oyuncularının isimlerini taşıyan tıraş losyonlarına inanmazdı. Kolonya bir erkek için doğru kokuydu. Özellikle de Anlaşma Günlerinde.

DJ bir şey mi biliyordu, yoksa şafak programındaki müzik gerçekten iyi miydi? Gömleğini ütülerken, Ayşe üzerinde yalnızca külotuyla yatak odasından çıktı.

"Yanıyorsun," dedi Ayşe, saçlarını düzelterek.

"Daha da sıcak olacak, diyor radyo. Otuz sekiz dereceye çıkacakmış."

"Ben seni kast ediyordum. Üzerinde sadece pantolonunla, gömleğini ütülerken çok seksisin. Erkeklerin ütü yapması. Çok narin; erkeğin bale yapması gibi."

Adnan, onun kendisini gerçekten görüp görmediğini merak etti. Ne de olsa zor ayılan biriydi. Ayşe mutfağa gidip su ısıtıcısını doldurdu. Borular tıslադı, gümledi ve o garip hayvani homurtuyu çıkardı, ama en azından sabahın bu saatinde su vardı.

"Çünkü sen doğru düzgün yapmıyorsun."

"Doğru düzgün yapmamak çok alıştırma gerektiriyor."

Ama Ayşe kahveyi doğru yapıyordu, hem de harika bir kahve. Ancak evde bir aşçıyla büyüdüğünüzde öğreneceğiniz türden bir kahve. Anlaşma Günü kahvesi. Adnan kahvesini hâlâ ütünün sıcaklığını taşıyan gömlekten çok uzakta içti. Önünden büyük gemilerin geçtiği yalısının verandasında bu kahveyi içmek nasıl olacaktı? O zaman daha fazla şey giymek zorunda kalabilirlerdi. Göz dolduracak kadar, sonra bir de gemi tayfası ve meraklı komşular için. Çok şanslılardı. Tanrım, çamaşır kurutucusundan çamaşırları çıkarmak için eğildiğinde çok güzel görünüyordu. Minik dengeleyici ayakların üzerinde güzel kalçaları. Sırtı inanılmazdı. Bunu daha önce hiç fark etmemişti, ama omurgasının oluşturduğu vadinin kenarındaki kasların mükemmel simetrisi onu hem şaşırtmış hem de tahrik etmişti. Anlaşma Günü sabahı her şey daha keskin ve daha seksiydi.

"Özür dilerim, dün gece geç kaldım. Ahmet ve Mehmet'le bir şeyleri düzeltiyordum."

"Bir şey mi kovalıyorsun?"

Kaslarının oynamasından Ayşe'nin güldüğünü anlayabiliyordu.

"Kesinlikle."

"Bana söyleyecek misin?"

Yine kas gülümsemesi. "Kesinlikle hayır. Bittiğinde söyleyeceğim. Sen işini yap, ben de kendiminkini."

Ayşe kahvesini yatak odasına götürdü. Yediye kadar Adnan giyinmişti. Anlaşma Günü gömleği, Anlaşma Günü takımı, Anlaşma Günü kravatı, çorapları ve ayakkabıları. Ayşe haklıydı. Yanıyordu. Kol düğmelerini taktı.

"Tamam. Savaşa hazırım."

Ayşe onu yolcu etmek için yatak odasından çıktı. Japon ipekli kimonosunu giymişti.

"Seni olduğun gibi tercih ederdim," dedi Adnan. Ayşe kimonosunun kolunu ona doğru savurdu.

"Buraya gel." Ayşe'nin öpücüğü haşinlik vaat ediyor ve kahve kokuyordu. "Git şu işi hallet ve eve bir milyoner olarak gel."

"Bitince seni ararım."

Garajların etrafında her zamanki çocuklar vardı. Bütün gece orada takılmış olmalıydılar. Adnan, Audi'yi açarken her zamanki gibi ona bakıp görünüşte kendi aralarında, küçük, hayvani sesler çıkardılar. Yaptıkları tek şey ilgi çekmek için ses çıkarmaktı. Adnan camı açıp onlara defolmalarını, gidip doğru dürüst bir iş bulmalarını söylemek istedi. Ama gelecek hafta buradan gitmiş olacaktı.

Araba otomatik sürüşte garajdan çıktı, ama otoyola çıkınca Adnan manuel sürüşe geçti. Araba sürmeye odaklanması, Kemal'e ne

yapması gerektiği konusunda uzun uzun düşünmesini engelliyordu. Trafik şimdiden yoğundu; iklim kontrollü ön camın ardındaki sıcaklık dalgası bir perde kadar kalındı. Radyo, mayıs ayı sıcaklık rekorlarının saat sekize kadar kırılacağını bildiriyordu. Londra ve Frankfurt borsalarının kapanış fiyatlarını, Louisiana'daki Henry Hub'ını, Viyana Hub'ını ve Orta Asya borsasının gün ortası fiyatlarını dinledi. Orta Asya şimdiden sivriliyordu; Bakü yeni açılmak üzereydi. Büyük Audi gümüş trafikte monoton bir sesle ilerliyordu. Ultralord geliyordu.

Kadir köprüye beş dakika kala aradı. Adnan otomatik sürüşü açtı. Kadir'in yüzü ön camda belirdi.

"Selam, Hydror."

"Selam, Draksor. Malzeme bende. Sen neredesin?"

"Yarım saat kadar uzakta."

"Ana lobide seni bekleyeceğim."

"Görüşürüz."

"İyi görünüyor, değil mi?"

"Evet, iyi görünüyor."

"Yani sıcak görünüyor. En sıcağından."

"Evet, sıcak."

Köprüye yaklaşıyordu. Solda yalısı vardı. Böyle düşünmek iyiydi. Adnan ekranda emlakçının broşürünü açarak dikkatini dağıtmaya çalıştı. O balkon, o teras, köprünün üstündeki trafiği görüp onlardan biri olmak zorunda olmadığınızı bilmek.

Araba yavaşladı, durdu. Boğaz Köprüsü'nde tıkanıklık, Adnan'ın trafiğe yakalanmaktan nefret ettiği yer, zarif mühendislikle havada asılı kalmak. Otomatik sürüşte olan çok sayıda araba zaman zaman birbirinin göreli hareketini aşırı tahmin etmekten dolayı birbirine kilitleniyordu. Otomatik sürüşü kapattı: Önce önündeki koyunlar bir dağılsın. Acil durum frenleri birden devreye girdi: Sürü hesaplama-

sından farklı bir şey bu sıkışıklığa neden olmuştu. Şimdi de kornalar başlamıştı. Adnan sürüş zamanı kanallarını taramaya başladı. Boğaz Köprüsü üzerinde bir olay bildiriliyordu. Karayolları bir... bir olayı rapor ediyordu. Adnan'a göre, olay demek insan faktörü demekti.

Adnan şu olayı daha iyi görebilmek için arabadan indi. Bir anda korna seslerinin içinde kaldı. Hemen sağında bir kadın sessizce ön camına doğru bağırıyor, elini tekrar tekrar kornaya vuruyordu. Kargaşanın merkezi yakındı; en fazla sekiz araba ileride. Ötesinde, yolun kemeri boştu. Kilitlenme, sürücülerin bakmak için yavaşladıkları Anadolu yakasına giden yolda oluşuyordu.

"Ne olmuş görebiliyor musun?" diye yanındaki bıyıklı kamyon şoförüne bağırdı Adnan.

"İki şeridin ortasında bir araba var," diye aşağıya bağırdı şoför.

"Çarpışmış mı?"

"Görebildiğim kadarıyla hayır. Öylece duruyor. Garip olan şey, ne zaman biri geçmeye çalışsa araba hareket ederek onu durduruyor. Vay canına. Orası metal yığınına döndü."

Küfreden kadının arabasının arkasında bir yolcu otobüsü durmuştu; yolcular otobüsün önüne toplanıp görmek için başlarını uzatıyordu. Küfreden kadın arabasından indi.

"Birisi bana neler olduğunu söyleyebilir mi?"

İki araba ötedeki bir adam dönüp bağırdı: "Atlayacak!"

"Ne?" diye sordu kadın.

Kamyon şoförü yere indi. Otobüsün kapıları açıldı, yolcular park etmiş arabaların arasından dolaşmaya başladı.

"Rahat bıraksak belki daha çabuk geçebiliriz," dedi Adnan, ama insanlar yürümeye, arkadan gelip onu kenara itmeye devam ediyordu. Tıpkı maçlarda olduğu gibi şimdi o da kalabalığın bir parçası olmuştu.

"Birisi bana neler olduğunu söyleyebilir mi?" diye bağırdı yandaki kadın son bir kez. Sonra kalabalık onu da itmeye başladı. "Çantam!" diye bağırdı kadın. Kalabalık sıkışıklığın dört araba gerisindeydi. Adnan öne doğru sokuldu: Takım elbise otorite demekti. Kimse köprüde enlemesine duran kırmızı Toyota'lı deli adama daha fazla yaklaşmak istemiyordu. Yanından geçmeye çalışan arabalara verdiği hasar çok açıktı; tamponlar ezilmiş, farlar kırılmış, boya ve karbon fiberler soyulmuştu. Sürücü şakakları kırlaşmış kıvırcık saçlı, taşralı görünümlü, orta yaşlı bir adamdı. Toyota on yaşında, İstanbul plakalı, benzinliden otogazlıya dönüştürülmüş bir arabaydı. Elleri direksiyonda ileriye bakıyordu. Korna orkestrası kesilip herkes tiyatroyu seyretmek için aşağıya indiği için motorun sesi çok gürültülü çıkıyordu.

"Polis geliyor!" diye bağırdı Adnan'ın iki araba sağındaki bir adam. Etkileyici bir görüntüydü; dört motosikletli polis köprünün kıvrımından çıkıp boş yolda yan yana ilerliyordu. Aynı şeritte park ettiler; sorumlu polis memuru motorundan indi, eldivenlerini teker teker çıkarıp kırmızı Toyota'ya doğru ilerledi. Sürücü bakışlarını polise doğru çevirdi. Parmakları direksiyonda açılıp kapandı. Motosikletli polis onun camına yaklaşırken debriyaja bastı, gaza yüklendi, lastiklerinden dumanlar çıkararak bariyere çarpmak üzere ileri atıldı. Seyircilerden büyük bir çığlık koparken Toyota hızla geri vitese taktı. Polis zar zor yolundan kaçtı. Sürücü tekrar polise baktı, yine dumanlar çıkararak ilerledi, bariyerlere çarptı. Metal bariyerler bükülüp ezildi. Sürücü arabayı tekrar geriye aldı, köprüye doğru geriledi. Adnan onun hızlı hızlı nefes alıp verdiğini görebiliyordu. Çok çok korkuyordu. Polis, meslektaşlarıyla konuşmak için geri çekilmişti. Telsizler durmadan çalışıyordu.

Derken bir ses duyuldu: "Bir şey yapmayacak mısınız?" İkinci bir ses ona katıldı. "Dışarı çıkarın onu!" Çantası şimdi arabasının ön koltuğunda olan kadın, "Bazılarımızın işe gitmesi gerekiyor. Sizin

maaşlarınızı ödeyen işlere!" diye bağırdı. Uzun, sıkıcı bir yolculuktan sonra tüm bu olanları mükemmel bir piyesmiş gibi izleyen otobüs yolcularından biri şakayla karışık, "Silahınız var, vurun gitsin şunu ya," dedi.

Polis memuru bu sözler üzerine döndü. Kalabalığa bakmak için kaskını çıkardı, ama kalabalığı sindirme girişimi yalnızca onların isyanını körükledi. Adnan bu kalabalık terinin uçucu kokusunu maçlardan, tribünlerdeki kavgaların hemen öncesinden hatırlıyordu.

"Burada daha ne kadar kalmamızı bekliyorsunuz?"

"Bu sizin hatanız, biz şimdiye kadar çözerdik."

"Onu dışarı çıkarın!"

"Hadi bir şeyler yapın artık!"

"Adam haklı, vurun serseriyi."

Toyota sürücüsü artık iyice korkmuş görünüyordu. Vitesi geriye taktı. Köprüye önce bir sessizlik çöktü. Sonra Adnan'ın arkasından bir adam bağırdı. "Hey sen, evet sen!" Sürücü korkarak baktı. Kendisini suçlayan yüzü göremiyordu. "Evet, sen! Neden bu işi bitirip hepimizi rahat bırakmıyorsun? Zaten atlamak istiyorsun, o zaman ne duruyorsun? Yap!"

Kalabalıktaki diğer sesler de ona katıldı. *Yap! Yap! Bir kereliğine olsun erkek ol.* Adnan'ın yanındaki bıyıklı kamyon şoförü mırıldandı: "Allahım bizi affet; ne yapıyoruz biz?" *Evet, haklısın,* diye cevap vermek istedi Adnan, *bu canavarlık, bizler hayvanız.* Ama kalabalığın ritmi onu da içine almıştı. Sallanıyor, kalbi bu ritme uyuyordu. Neler olduğunu biliyordu; Aslantepe'de bunu defalarca yaşamıştı. Hadi hadi. Cimbom Cimbom. Bastır bastır. Cimbom. Ve o da diğerleriyle birlikte bağırmaya başladı: *Hadi hadi. Yap. Yap!* Kükreyen bir ses duvarı; nefret değil, acımasızlık değil, duygusal bir şey değil, yalnızca kalabalığın zihniyeti.

Kırmızı Toyotalı adam başını iki yana salladı. Eski arabanın tavanından gökyüzünü görebiliyormuş gibi yukarı baktı. Vitesi geriye taktı. Kalabalığın tezahüratı arttı. Adam şaşkınlıkla gülümsedi, sevindi. Seyirci onu sevmişti. Lastikleri bağırtıp asfalttan duman çıkardı, sonra ayağını frenden çekti. Araba o kadar hızlı ileriye atıldı ki ön tarafı yana kaydı. Toyota ezilmiş bariyerlere yanlamasına çarpıp havada takla atarken kalabalığın boğuk çığlıkları çarpıcı bir sessizliğe büründü. Araba Boğaz'ın üstünde uzun bir süre uçar gibi göründü. Sanki havada asılıydı. Düşerken çizdiği kavis çok yavaş ve teatraldi. Sonra ters döndü; tavanı suya çarparken büyük bir şapırtı çıkardı. Hemen dibe daldı.

Sessizliğin ötesinde bir sessizlik oldu. Bütün sesler ölmüş, hava kurşun kadar ağırlaşmış gibiydi. Adnan'ın gözleri zonkluyor, nefesi göğsünde çırpınıyordu. Az önce Boğaz Köprüsü'nden arabasını sürüp sulara çakılan birini görmüştü. Bu olamazdı. Bir adamı kendini öldürmeye teşvik etmişti. O ve yüzlerce diğerleri. Kitle beraatı. Hiçbir ses suçlanamazdı. Ama onun sesi oradaydı. *Hadi,* diye bağırmıştı. Zaten yapacaktı. Evet, kalabalık ona sadece istediğini vermişti. Seyirci istemiyorsa neden intihar etmek için en kalabalık saatte Boğaz Köprüsü'nü seçerdi ki insan? Gülümsemiş, seyircisine el sallamıştı. Onu durdurmak için bir şey yapamazdınız. *Hadi. Sür gitsin. Bugün senin günün.* Herkes araçlarına geri dönüyordu. *Bir anlaşma imzalaman gerekiyor. Ve atman gereken nörolojik bir dayak var.* Bir adamı kendini öldürmeye teşvik ettikten sonra bu yapacağı o kadar da kötü görünmüyordu.

Kamyon şoförü başını iki yana sallayıp kamyonuna bindi. Otobüs yolcuları birbirine bakmadan otobüse geri döndü. Arabadaki kadın gözyaşları içinde yine küfrediyordu. Hafifçe, *piç, piç, piç,* diyordu; sanki suçlanması gereken kendisi değil, kırmızı Toyotalı adammış gibi.

Bir adama tezahürat ederek onu kendini öldürmeye teşvik ettik.

Adnan'ın etrafındaki bütün arabalar çalıştı. Polis şimdi otoritesini kullanıyor, bütün arabaların ilerlemesi için ellerini kollarını sallıyordu. Köprünün üzerinden bir helikopter geçip köprü seviyesinin altına, suya doğru alçaldı. Orada bir şey bulamazsınız. Boğaz çift yönlü akıntıları ve girdaplarıyla her şeyi yutar. Aşağıdaki o çamurun içinde medeniyetler yatıyor. Kırmızı Toyotalı adam üç bin yılık tarihin içine yerleşecek. *Çıkar artık şunu kafandan. Bu Anlaşma Günü. Bir kenara koy. Yapman gereken işe odaklan.* Ama kendini kirli hissediyordu. Ayak parmaklarının arası, dişlerinin arası, derisinin altı, her yeri kirliydi. Kanı kirliydi. Eroin bağımlılarının da böyle hissettiğini düşünüyordu; vücutlarında kül dolaşıyormuş gibi. Polis, Adnan'a hızla geçmesini işaret etti. Audi'yi otomatik sürüşe alıp kendisini köprüden Avrupa tarafına geçirmesine izin verdi.

~

Kaplamalı A4 sayfasına yazılmış hiciv yazısı İsmet İnönü Apartmanı'nın sokak kapısına raptiyeyle tutturulmuştu. Lefter üç dizelik şiirin etrafını karmaşık çiçek desenleriyle süslerken, fırçada da kalemde olduğu kadar yetenekli olduğunu düşünüyordu. Yıllardır çıkardığı en iyi iş buydu. Yalnızca zorlayıcı resmî üslubu değil, akrostişi de etkileyiciydi; kırmızı renkle göz alan baş harflerinde FAHİŞE ROXANA yazılıydı. Yoldan geçenlerin dikkatini çeken, neler olduğunu sonradan anlamanın etkisiyle rutin işlerini bırakıp okumak, yorum yapmak, ne tür bir dramaya rastladıklarını düşünmek için geri dönmelerini sağlayan şey bu yazı oluyordu. Ama Eskiköy'ün hanımları ve Âdem Dede Meydanı'nda uzun süredir yaşayanlar bundan keyif alıyordu. Bülent kepenkleri kaldırıp ocakları yaktığından, Aydın Japon yapımı küçük kamyonetten simitlerini aldığından beri, yaşlı kadınlar İsmet İnönü Apartmanı'nın önüne sığırcık sürüsü gibi üşüşmüş, bu sanat

eserine bakıyor, dizeleri birbirlerine okuyor, sokak kapısının açılmasıyla birlikte uçuşan başörtüler hâlinde kaçışıyorlardı. Lefter alışkanlığına çok tezat biçimde açıldığından beri kahvedeydi. Tepkileri izliyor, onaylamalarla gevşiyordu.

"Tabii zor olan kısım Attar'ın üslubunu hiciv bağlamı içinde kullanmaktı," diye eğlendiriyordu sabah çayı arkadaşlarını.

"Derste belki yeterince dikkat etmedim, ama *Kuşlar Parlamentosu*'nda *'Eşek siki emen Gürcü'* kısmını ben kaçırmışım," dedi Bülent, boş çay bardaklarını toplarken. Kahvenin müşterileri arasında bu hiciv olayını onaylamayan bir tek oydu. Yorgi Ferentinu derviş evinden çıkıp caddeyi paytak paytak geçiyordu. "Hey! Yorgi! Lefter'in hicvine ne diyorsun?" Lefter kaşlarını çattı: Bunu ilan etme onurunun kendisinin olmasını istiyordu. Yorgi somurttu; şaşırmıştı. Bülent taşlamanın bir kopyasını ona verdi. Yorgi şöyle bir okuyup geri verdi.

"Evet, çok güzel. Çok zekice."

Lefter daha fazla övgü toplayabilmek için konuşamadan Bülent araya girdi: "Çay? Yoksa bu sabah kahve mi içersin, Yorgi Bey? Bu sabah biraz dalgın görünüyorsun da. Kahvem seni kendine getirecektir."

"Dün gece Ariana'yı gördüğü için böyle," dedi Peder Yannis. "Ariana benim akşam ayinimdeydi."

"Onu görmekten fazlasını yaptım," dedi Yorgi Ferentinu. "Onu aradım. Onunla konuştum. Ve bu gece onunla bir restoranda buluşacağım."

Şimdi Lefter ve hicvi tamamen gölgede kalmıştı.

"O zaman dün gece buradaki bütün hareketi kaçırdın," dedi Bülent. "O Hasgüler gencini uçurdular." Küçük bir şaşkınlık oldu; çay bardakları sallandı, çay kaşıkları yere düştü. "Ve onu götürenler polis de değildi. Kim olduklarını bilmiyorum, ama tereyağından kıl

çeker gibiydiler. Minibüsün arkasından çıkıp adamı aldılar, arkaya tıkıp kapıyı kapattıkları gibi uzaklaştılar. Hemen şu tarafta oldu."

"Ne, ne, ne?" diye sordu Yorgi. Bülent'in haberi, şaşkınlığını kahveden daha iyi götürmüştü. "Kim alınmış? Ne, nerede?"

"Cinci çocuk," dedi Konstantin.

"Necdet Hasgüler mi? Ne oldu? Bana anlatmanız çok önemli."

"Şey, ben tam olarak görmedim," dedi Bülent. "Her şeyi gören tek kişi şu sağır çocuk."

"O sağır değil," dedi Yorgi. Rum korosu, hep bir ağızdan, *Kalp problemi,* dedi. "Eğer Can gördüyse, onunla konuşmalıyım."

"Hey, hey, dur bakalım," dedi Lefter. "Bu tür olaylarda feci şekilde heyecanlanan Türklerin dikkatini biz Rumlardan uzaklaştırmak gibi açık bir amaçla muhteşem bir hiciv yazdım; üstelik yalnızca esprili değil, aynı zamanda edebi de. Ancak şimdi yaşlı bir Rum kalkmış, dokuz yaşındaki bir Türk çocukla görüşmek istiyor, öyle mi? Olmaz öyle şey."

"Anlamıyorsunuz, bu çok önemli," diye bağırdı Yorgi. "Bunun ulusal güvenlikle ilgili bir konu olduğunu düşünüyorum." Ama Lefter konuşmayı tekrar hicvine çevirmeyi başarmıştı. Ceptep'iyle hicvin fotoğraflarını çeken deri ceketli, kurye çantalı bir genci seyrediyordu.

"Bahse girerim bu hayranlarımdan biridir," dedi Lefter. "İnternet sitelerini ve hayran gruplarını yönetenlerden biri."

Bülent hicvi yazanla ve çalışmasıyla hâlâ ilgilenmiyordu. Yorgi'nin boş çay bardağını tepsiye alırken usulca sordu: "Şu ulusal güvenlik konusu, bana anlatabileceğiniz bir şey mi?"

"Necdet'e ve tramvaydaki diğerlerine bilinçli bir şekilde nanoteknoloji etkenleri bulaştırıldığına inanıyorum. Sorumlu grup onları gözetim robotlarıyla izledi ve şimdi de deneylerinin işe yarayıp yaramadığını birinci elden görmek için onu kaçırdılar."

"Ne deneyi?" diye sordu Bülent.

"Dinî inançların yapay olarak yaratılıp yaratılamayacağını görmek için."

Bülent'in ağzı ve gözleri açıldı, ama hiçbir şey söyleyemedi, çünkü o anda İsmet İnönü Apartmanı'nın kapısı açıldı ve Gürcü kadın bizzat hiciv yazısını söküp aldı. Fotoğrafçıya bağırdı. Sözleri neredeyse çığlığın içinde kayboluyordu, ama ses tonu açıktı. Genç adam geri çekildi, *hey, yani, hey, kusura bakma, sakin ol...* Ama o genç, Gürcü kadın için sadece bir başlangıçtı.

Kadın fırtına gibi Âdem Dede Meydanı'na daldı. Düz topuklu terlikleri taşlarda şap şap ses çıkarıyordu. Kısa bir tayt ve bol, sarı bir tişört giymişti. Süslü gümüş küpeleri piramitler gibi kat kattı ve parıltılı bir şekilde sallanıyordu. Dışarı çıkacakmış gibi makyaj yapmıştı.

"Siz iğrenç adamlar, siz iğrenç adamlar!" diye bağırdı. Türkçesi zayıf ve aşırı aksanlıydı. "Ne iğrenç şeyler söylüyor siz? Ben zavallı kadın, çok çalışan ve kimseye kötü şey söylemeyen kadın. Ben İstanbul'a geldi, yabancı insanların bulunduğu yabancı şehre; dil yok, ama çok çalışıyor ve kimseye kötü şey söylemiyor ben, ama siz bana fahişe diyor, pis diyor. Bana pis Gürcü fahişe diyor. Pis şeyler, pis şeyler. Kendine bakın, yaşlı adamlar, yalnızca birlikte cesur siz. Yanınızda rahip de var. Eteğine saklanın, yaşlı adamlar. Çocuk gibi annenizin eteğine saklanın. Kâğıt parçasının arkasına saklanın; bunlar yüzüme söyleyemez siz, hayır; kâğıda yazıp kimsenin bakmadığı zaman asın. Kendine bak: Rahip! Ay! Buna inanamıyor ben, Tanrı'nın rahibi. Bunu Müslüman'dan bekleyebilir ben, ama Hıristiyan'dan beklemem! Ben iyi kadın, çok çalışıyor, ben size ne yaptı Hıristiyan adamlar?" Öfkesi şimdi gözyaşlarına dönüşmüştü. Utanç vericiydi. Yorgi ne kadına bakabiliyor, ne de bakışlarını kaçırabiliyordu. Gürcü kadın kaplamalı kâğıdı masaya çarptı. "Ben cahil değil, Fahişe Roxana'yı okuyabiliyor. Siz kötü, iğrenç adamlar. Yabancı şehirde tek başına yaşayan zavallı

kadın için böyle şeyler söylemek. Ve sen Peder." Sonunda gözyaşları ve sözleri bitmiş, geriye bir tek öfkesi, aşağılanmışlığı ve haysiyeti kalmıştı. Döndü. Âdem Dede Meydanı'nın ortasında durup hıçkırarak ağlayarak, çatlak bir sesle balkonlara ve kepenklere bağırdı; "Piçler! Hepinizi tanıyor ben, iğrenç piçler!" Sokak kapısını arkasından yalnızca bir klik sesiyle kapattı.

~

Onda bir Osmanlı duruşu olduğunu fark etti Adnan. Kararlı, dik bir duruş, ama aynı zamanda bir esneklik. Hafiflik. Ülkelerinin kendilerine her zaman ihtiyaç duyacağını düşünen eski asker ve memur ailelerinin çoğunda bunu görürdü. Özer'in geniş, güneşle yıkanan orta avlusunda Kadir kolayca tanınıyordu. Dik, zarif, rahat.

"Geç kaldın," dedi Kadir. *Selam, Draksor Toprak elementi bana yardım et,* saçmalığını yapmadılar.

"Trafik haberlerinde bir olay olduğunu söylüyorlar ya. Ne demekmiş öğrendim."

"Arayabilirdin. Kemal gün için çoktan hazırlandıysa..."

"Hazırlanmış olamaz. Boğaz Köprüsü'ne giden yollardaki trafik Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'ne yönlendirilmiştir. Kemal orada trafiğe takılmıştır." Adnan arayamazdı. Yaptığından başka bir şey yapamazdı. Hâlâ o arabayı görüyordu. Tramplenden atlayan bir dalgıç gibi zarif, havada dönen arabayı. Uzun bir süre de görmeye devam edecekti. Kadir elini çok az oynattı ve sihirbaz gibi parmaklarının arasından nano şişesini gösterdi.

"Ne işe yarayacak bu?" diye sordu Adnan.

"Bu kadar sürede bulabileceklerinin en iyisi. Orta süreli hafızanda delikler açıyor, sonra onları rastgele saçmalıkla dolduruyor.

Yarım anılar, sahte anılar. Teoriye göre sisteme o kadar çok parazit veriyor ki kimse neyin gerçek, neyin nano tarafından yaratıldığını bilemez hâle geliyor."

"Teoriye göre."

"Böyle şeyleri test edemezsin. Tasarımcıya güvenmek zorundasın."

"Ne kadarmış bu tasarım?"

"Sekiz bin avro."

"Hem de ilk seferinde işe yaraması gereken, test edilmemiş bir ürün için. Ve de kimseyi öldürmemesi beklenen bir ürün. Hayır, kimseyi değil, Kemal'i. Onu psikopata ya da beyin mezesine çevirmemesi de gerekiyor."

"Şimdi de tereddüt ediyorsun. Para, Adnan. Hep para oldu. Borsa yirmi dakika önce açıldı. Yapacak mısın yapmayacak mısın?" Kadir'in sihirli dokunuşuyla şişe bir kayboldu, bir göründü.

"Ver şunu bana," dedi Adnan ve şişeyi kapıp kendi yumruğunun içinde gizledi. Asansörden çıkıp idari ofise doğru giden kısa koridorda yürürken –karşılaştığı kişilerle merhaba, günaydın, nasıl gidiyor, diyerek selamlaşırken– şişe hâlâ orada, sağ elinin hayat çizgisinin üstüne bastırılmıştı. Kemal önünde bir çay bardağıyla kahve masasına oturmuştu. Yanında günün işleri için gerekli güçlendirici şişesi duruyordu. Bu onun sabah ritüeliydi; çay ve nano. Camın ötesinde Para Ağacı, cennetin meyve bahçelerindeki bir ağaç kadar parlaktı.

"Ben de çay alabilirim."

"Sen hiç çay içmezsin."

"Bugün farklı.

"Gerçekten öyle. Lord Draksor için çay." Hazır çaydı bu, toz hâlinde çiş; Adnan o çayı içemiyordu, ama şişeleri değiştirmek için Kemal'in dikkatini dağıtması gerekiyordu ve onu çaydanlığın başına göndermesi yeterliydi. Avucunu aç, avucunu kapa. Bitti. Bu kadar ba-

sit. Dolabındaki kırmızı ve gümüş rengi borsacı ceketini aldı. Ceptep yazıcısı kulağının üstünde, lazer başlığı sağ gözbebeğinin bir santimetre önünde yer alıyordu. Bu son rötuştu. Ayşe haklıydı: Aksesuarlar görünüşü tamamlıyordu. Çalıntı nanoyu cebine attı.

"Sanırım Boğaz Köprüsü'ndeki o şeye takıldın," dedi Kemal çaydanlığı kaynatırken. "Neydi o? Yaşlı bir teyze ocağı açık unuttuğunu hatırlamış da U dönüşü yapmaya mı karar vermiş?"

"Hayır," dedi Adnan. "İntihardı."

"Hasiktir."

"Bir adam arabasını köprüden uçurdu. Köprüden doğru havaya uçtu."

"Gördün mü?" dedi Kemal çayını karıştırırken. Çayın dibindeki kristaller dönüyordu.

"Yapmasını söyledim. Ben ve yaklaşık elli kişi. Hepimiz orada dikilip, *hadi, yap*, diye bağırdık. Ve o da yaptı."

"Siktir," dedi Kemal tekrar. Çay bardağını masaya, Kadir'in korsan nanosunun yanına bıraktı. "Yani... siktir."

Ama Adnan artık Özer'in borsa katının idari ofisinde değildi. Köprüde kırmızı Toyota'nın havada dönen tekerleklerini de seyretmiyordu. Kaş'taydı; yazın sonu, babasının guletinde. Toros Dağları'nın altındaki sahilde sezon ekime kadar devam ederdi. Kaş, kendini her zaman bir sığınak olarak pazarlardı; gizli bir yer. Ege'nin tatil beldelerindeki dans temposundan daha sakin bir ritimle hareket ederdi. Kaş, Ege'nin hatasını görmüş ve asla tekrarlamamaya karar vermişti. Parasız turistler, sonbaharın ilk rüzgârlarıyla birlikte rahat, talepkâr olmayan bir tutumla gelirlerdi. Güneş, sıcak ve zaman kadar derin turkuaz rengi deniz vardı. Adnan dört yaşına yeni girmişti. Babasının teknesinde, batık Likya mezarlarına dalmaları için şnorkelcileri taşıyorlardı. Ön güvertede uzanıp güneşlenen bikinili kadınların ve

slip mayolu adamların arasında dolaşıyordu. Kadınlar onu sevip gıdıklıyor, erkekler gülümsüyordu. Güneşte büyüyen çocukların çatık kaşlı, sorgulayıcı gülümsemesiyle sevimli bir çocuktu.

Yüzen şnorkelciler büyük, solgun denizyıldızları gibi görünüyordu. Mezarlar, derinliklerde parlayan soluk taş yığınlarıydı. Adnan'ın babası teknenin kenarından sarkan gaz ocağında köfte pişiriyordu; Ersin amcanın guletiyle randevu saati yaklaşıyordu. Ersin amca şnorkelciler için daha fazla bira ve votka getirip Adnan'ı geri götürüyordu. Adnan'ın babası onun içki içen insanların arasında dolanmasını istemiyordu. Ersin amca guletini tekneye yaklaştırmıştı; iki tekne birbirinden bir kol boyu uzakta, suyun üstünde yavaşça yükselip alçalıyordu. Tekneler bira ve votka sandıklarını bir tarafa, Adnan'ı diğer tarafa geçirmek için yeterince yakındı. Belki nedeni dağlarla sınırlanan sahilde hızlanan rüzgâr, belki Adnan'ın babası ve Ersin amcanın uzun süredir buna alışık olmalarından dolayı dikkatsiz davranmalarıydı. Belki de Adnan dört yaşında bir çocuk için tahminlerinden daha ağırdı. Ancak karşıya uzatılırken biri onu tutamamış ve Adnan suya düşmüştü.

Yüzme bilmiyordu, daha dört yaşındaydı. Yüzebilse bile şok ve ani soğuk onu felç ederdi. Suya batmaya devam ediyordu. Başının üstündeki suyu, iki teknenin arasındaki ışık hüzmesini görebiliyordu. Bacaklarıyla suyu tekmeliyordu, ama dibe çökmeye devam ediyordu. Etrafında kabarcıklar oynaşıyordu. Ne kadar gariptiler. Kabarcıklar. Öngörülemeyen denizin dalgaları tekneleri birbirine yaklaştırırken ışık azalıyor, ip kadar inceliyordu. Karanlığın içine. Tekmelediğini, karanlık sularda tekmelemeye devam ettiğini hatırlıyordu. Ciğerleri, başı siyah karanlıkla uğulduyor, göğsü nefes alma ihtiyacıyla kasılıyordu, ama nefes alamazdı, ama almalıydı, ama alamazdı. Tekmeliyor, tekmeliyor, ama ışığı göremiyordu. Yukarı mı çıkıyordu, yoksa hâlâ batıyor muydu?

Yukarıdaki ışıkta bikinili kadınlar çığlık atıyordu. *Ah tanrım, çocuğu düşürdü.* Slip mayolu adamlar ayağa fırlamıştı, ama mürettebat küreklerle iki tekneyi birbirinden ayırmaya başlamıştı bile. Tekneler açılınca Adnan'ın babası ve Ersin amcası suya dalmıştı. Onu baygın, kolları iki yana düşmüş bir hâlde dışarı çıkarmışlardı. Ersin amca göğsüne masaj yapmış, Adnan'ın babası, onu ayak bileklerinden tutup bir kedi gibi sallamıştı. Adnan öksürüp deniz suyu, balgam ve safra çıkarmıştı. Gulet iskeleye yanaşırken doktor hazır bekliyordu. Doktorun arabasına atlayıp Ölü Deniz'deki acil servise gazlamışlardı. Aynı akşam taburcu olmuştu. Dört yaşındaki çocuklar boğulmadan çok miktarda su alabilirdi. Bu bir dalış refleksiydi; yetişkinlerin unuttuğu, ama küçük çocukların beyinlerine kazılı olan, ilkel bir davranıştı bu. Çocuklar sakin durup gevşeyebilir, kalp atışları yavaşlar, kanları beyne yönelirdi. Suyun altında yirmi dakikaya kadar yaşayabilirlerdi. Yetişkinlerse paniğe kapılıp boğulurdu. Sonraki üç gün boyunca teyzeler ve diğer cömert akrabalar bu mucize çocuğu ziyarete gelmiş, onu şekere ve öpücüklere boğmuşlardı. Ama Adnan kapanıp karanlığa dönüşen o ışık yarığını hiç unutmuyordu. Bunu Ferit Bey'in teknesinde dalgaların üstünden Haliç'e doğru giderken hatırlamıştı. Boğaz Köprüsü'nden ne zaman geçse teknelerin arasındaki o karanlık suyu hatırlardı. Kırmızı Toyota'nın havada takla atıp bir dalgıç gibi suya dalmasını seyrederken çok iyi hatırlamıştı. O arabada suya gömülmenin nasıl bir şey olduğunu hissedebiliyordu; kapıya baskı yapıp yarıklardan, havalandırmadan içeri fışkıran siyah suları; ayaklarını kaplayan, arabanın içini dolduran suyu; ışığın azalıp kaybolmasını hissediyordu.

"İkiye üç Arsenal mi?"

"Ne?"

"Yarın diyorum. Bahisler İngiliz serserilere ikiye üç diyor."

"Ah, evet, ah, evet. Arsenal."

"Pardon, düşüneceğin başka şeyler var."

"Yalnızca bir anlaşma." Adnan ceplerini yokladı. "Kahretsin. Şişeyi arabada unuttum. Seninkini kullanabilir miyim?"

"Sana benden daha çok lazım."

Adnan sahte şişeyi alıp havada atıp tuttu.

"Sana borçluyum." Kapağı açtı. Şimdi bir borsacının zamanlamasına ihtiyacı vardı. Bir burun deliğini kapadı, içine çekmeye hazırlandı, sonra bir öksürük nöbetine tutuldu. Nano spreyi yanardöner gökkuşağı parçacıkları gibi havaya dağıldı. "Hasiktir. Özür dilerim. Siktir. Cesur olup yalın beyinle yetinmek zorunda kalacağım. Sağlık ve güvenlikten birini çağırabilir misin, şurayı temizlesinler?" Brüksel düzenlemelerine göre nano serpintileri, enerji tasarrufu yapan ampuller gibi toksik atıktı.

Bir gün için Boğaz'dan uçan bir araba yeterince fazlaydı. Aslında bir ömür için bile yeterince fazlaydı. Gidip parayı kazanacak ve onu nasıl temizleyeceğini, nasıl güvenli hâle getireceğini daha sonra düşünecekti. Her zaman öyle yapardı.

"Bana bir milyon getir," dedi Kemal.

"Ah, ondan çok daha fazla olacak. Hava Elementi bana yardım et!"

Borsa katına çıkarken Kemal'den çaldığı nanonun kapağını açıp burnuna çekti. Cesaret başka bir şey, geri zekâlılık başka bir şeydi.

HAVALI BİR İŞ ÜZERİNDEKİ DEDEKTİF ÇOCUĞUN EKİPMAN LİSTESİ

1. En az 30x40x15 santim boyutlarında büyük bir sırt çantası. 2. madde için (aşağıda) uygun kapasiteli. Birçok sayıda, fermuarlı ön ve yan cep. Siyah, kırmızı, gri. Pembe, mor şeylerden veya çocuk filmi/oyuncağı/programı logolu olmayacak. Mecburiyetten okul çantası.

2. Bilgisayar. Şarj aleti. Ömrü sekiz saat olan, dolu bilgisayar pili. Esrarengiz Robot Vakası/Ortadan Kaybolan Şeyh Vakası (başlığa daha karar verilmedi) hakkında bütün bilgileri içeriyor.
3. Ceptep. Şarj aletiyle birlikte. Yalnız acil durumlar için. Ceptep, Çocuk Dedektif yer bulma sistemiyle izlenebileceği için çok gerekli olana kadar kapalı kalacak. Faydası şüpheli, ama güvende(ymiş gibi) olmak, (çok) üzgün olmaktan iyidir.
4. Kulaklıklar, küçük, kulağın içine giren tarzda, 2. maddeyi izlemek için gerekli.
5. Yapıştırma bandı.
6. Su, iki adet yetmiş beş santilitrelik spor kapaklı şişelerde. Çeşmelerden doldurulabilir: İstanbul'un içme suyu (tarihsel olarak) saf, temiz ve tatlıdır.
7. Antiseptik mendiller, sırt çantasının kayışlarının sürtünmesine karşın – Çocuk Dedektif sırt çantasını en az sekiz saat taşıyacağını tahmin ediyordu– yemek yedikten sonra ellerini silmek, klozetleri silmek, genel hijyen ihtiyaçlarında kullanmak üzere gerekli olacak.
8. İç çamaşırı, çorap.
9. İyi kalite, su geçirmez nanofiber. Yumruk büyüklüğünde yuvarlanabilir. Hava durumu yağmur göstermiyor, ama hava daha sonra soğuyabilir.
10. Tükenmez kalem, üç tane.
11. Küçük gazeteci defteri, siyah kaplı, açık/kapalı tutmak için esnek bantlı; çok profesyonel.
12. Güneş koruyucusu. Otuz faktörlü. Çocuk Dedektif dışarıya istediği kadar sık çıkmıyordu.
13. Güneş gözlükleri. Aynı sebep. Ayrıca gözlüksüz dedektif olmaz.

14. Deodorant, ayak spreyi: serinletici nane. Tesko'daki makineden alınacak çiğnenebilir diş fırçası (dört tane). Neden bir süpermarket çiğnenebilir fırçalar satmak zorundaydı ki? Saç fırçası.

15. Para. Yüz yirmi avro; küçük miktarda banknotlar hâlinde. Güvenlik için üç ayrı rulo yapılıp farklı yerlerde saklanacak. En değerli olan rulo sağ ayağın parmaklarıyla topuğu arasına kıvrılmış olacak. Acil Durum Beni Eve Götür Parası. Eskiköy Taksileri internet fiyat listesine göre, İstanbul'un herhangi bir yerinden Âdem Dede Meydanı'na kadar taksiyle gitmesine yetecek parası vardı. Telefon parası izlenebilirdi. Nakit para güvenlidir, isimsizdir. Nakit para kraldır.

16. Ulaşım hatlarının açıkça gösterildiği İstanbul'un turist haritası. Ceptep haritasından daha az ayrıntılı, ama güvenliydi. Bebek Sıçan'dan GPS bilgileriyle birlikte Kayışdağı bölgesinin haritasını çıktıdan almıştı. Son bilgi Bostancı Dudullu Caddesi'nin otobüs parkında alınmıştı.

17. Bir sürü cebi olan pantolon; pamuklu çoraplar, çok giyilmiş, ayağa sürtünmeyen, parmaklar için bol yeri olan rahat ayakkabılar. Sade, donuk renklerde, logosuz tişört. Bilgisayara tampon olması için sırt çantasında bir tane yedek.

18. BitBot'lar, Yılan modunda. Çocuk Dedektif'in sol bileğine ve koluna kıvrılmış, nabzına yakın duracak.

Ne gördüğünü söyle.

Görüyorum... Cin dünyasını görüyorum, ateşten yaratılanları, hiçbir şeyin sabit olmadığı ve şekillerin şekillere, ruhların ruhlara dönüştüğü, her şeyin titreştiği, her şeyin değiştiği, tomurcuklandığı, yutulduğu bir yer; canlı alevden yaratıklar.

Ne gördüğünü söyle.

Sözcükler... bunların sözcük olduğunu nasıl bildiğini bilmiyor; cinlerin yaratılışının sonsuz ateşinden doğup tekrar ona geri dönüyorlardı. Ama şimdi kalıcı, görsel bir yankı buluyorlar; tükenirken bile ateşin üstünde duran bir gölge, hayalden fazlası: *Ses.*

"Ne gördüğünü söyle."

Necdet sözcükleri duyuyor.

"Beyaz duvarlı, gri halı kaplı bir odadayım. Yatakta yatıyorum. Yatak çiçek desenli. Kapı açık. Kapının önünde diz çökmüş bir kadın görüyorum. Blucin giymiş, kare çerçeveli gözlük takmış. Başında yeşil bir başörtü var. Kazağının kollarını ellerinin üstüne indirmiş. Yanında uzun saçlı, deri ceketli bir adam var. Odanın arkasında üçüncü bir adam..."

"Yeter. Yeterince aklı başında görünüyor," dedi uzun saçlı, deri ceketli adam. Necdet ona odaklanmaya çalışıyor, bu dünyaya ait olmayan alevler adamın etrafında titreşiyordu.

"Kim olduğunu biliyor musun?" diye sordu kadın.

"Necdet Hasgüler. Siz kimsiniz? Burası neresi?"

"Sana söyleyemeyiz," dedi kadın. "Eğer sana yararı olacaksa bizleri İlahî Mühendisler olarak düşünebilirsin. Sen de bizim deneyimizsin."

"Beni aldınız. Tekkenin yakınında beni kaçırdınız. Eve gidiyordum. Neredeyim? Saat kaç?"

"Sandığından daha geç. Sabah oldu. Dün geceden beri buradasın. Neler olduğunu hatırlaman pek mümkün değil."

"Sana nano etken verdik," dedi uzun saçlı adam. "Senin hakkında çok şey biliyoruz, Necdet."

"Siz polis değilsiniz."

Uzun saçlı adam bir kahkaha attı.

"Ah, hayır, ama neden böyle düşündüğünü anlayabiliyorum. Polis deneklerimizin üstüne gidiyor, elimizi zorluyordu. Bu yüzden seni polisten önce almak zorunda kaldık."

"Biz Tanrı'nın Bilim İnsanlarıyız," dedi kadın. Yüzü Necdet'e tanıdık geliyordu, ama tam çıkaramıyordu. Kare gözlükler ve yeşil başörtüsü onu olduğundan yaşlı gösteriyordu. Herkesin, her şeyin etrafında tıpkı ısı dalgası gibi görünmez cin ateşi vardı.

"Su alabilir miyim?" diye sordu Necdet. Diğer adam ona sporcu içeceği kapağını çevirerek bir Sırma şişesi verdi. Yeşil gömlekli, kare vücutlu bir adamdı. Necdet suyu bebek gibi içerken yeşil adam gözünün kıyısında bir hayal gibi titreşiyordu.

"Benden ne istiyorsunuz?"

"Gördüklerini," dedi kadın. Necdet şimdi alevli kenarlarının arasından İri Adi Kare Vücutlu Piç'in elinde askerî saldırı tüfeği olduğunu gördü.

"Cin görüyorum," dedi Necdet sadece. "Bu oda onlarla dolu. Bedenlerinizde bit gibi kaynıyorlar." İri Piç irkildi, ama Yeşil Başörtülü konuştu: "Bunu biliyoruz."

"Hızır'ı görüyorum," dedi Necdet. Üçü birbirine baktı. "Bu odada. Aynı anda her yerde. Bu yüzden ebedi gezgin o. Tanrı'nın Bilim İnsanları olduğunuzu söylüyorsunuz; cinler Tanrı'dan gelmiyor. Ağabeyim öyle olduklarını sanıyor, ama değiller. Ateşten yaratılmış bile değiller. Ateşten yaratılma yok. Onlar başımın içinden geliyor; bugüne kadar duyduğum bütün hikâyelerden, hayaletlerden, filmlerden, evliyalardan, medreselerden ve mizah dergilerinden geliyorlar. Ben cin görüyorum, bazıları peri. Ama Hızır'ın nereden geldiğini bilmiyorum."

Uzun Saçlı ve Yeşil Başörtülü birbirine baktı. *Birlikteler mi?* diye düşündü Necdet. Odadan bir an çıktılar. Necdet baş dönmesi arasında onların konuştuklarını duydu. Yalnızca onun hakkında konuşuyor

olabilirlerdi, ama cinlerin kükreyen ateşinin arasından onları duymak için dinlemeye çalışması çok büyük bir gayret gerektiriyordu. Geri geldiklerinde aynı yerlerine oturup eskisi gibi durmaya devam ettiler.

"Seni nanonun etkisindeyken konuşturmamızın bir sebebi de hayatının doğru bir tablosunu çizebilmek içindi. Yalanlar ve kaçamak cevaplar için zamanımız yok. Kim olduğunu, nereden geldiğini ve ne yaptığını biliyoruz."

"Kizbes mi?"

"Evet. O sırada kardeşini üçüncü dereceden yanıklarla kalıcı olarak sakatladığın için suçluluk, pişmanlık, acı ya da zevk gibi bir duygu hissetmedin. Gerekçen seni rahatsız etmesiydi. Onu yakarken bir öfke ya da saldırganlık göstermedin, o hareketi bir robot gibi yaptın. Bu semptomlar masif disosiyatif bozuklukla bağlantılı."

"Onun ne olduğunu bilmiyorum," dedi Necdet. "Ama inanın bana, o ben değildim. O başka bir bendi. Benim gibi görünen, benim gibi konuşan, ama yalnızca tozdan ibaret biriydi. Başımın içinde. Toz. O kadar çok parçam vardı, o kadar çok dağılmış, o kadar çok birbirinden ayrılmıştım ki, toz gibiydim. Hiçbir şey hiçbir şeye bağlı değildi. Bunu anlayabiliyor musunuz?"

"Demek kişiliğin değişti?"

"Evet, hayır. Bilmiyorum. Olduğumu hatırladığım başka bir kişi var... Sanki kafamın içindeki bütün toz patladı ve cinlere dönüştü. Ve sonra Hızır var. Bunu siz yaptınız, kimsiniz siz? Bir tür tarikat mı? Bir tür Selefiyye mi?"

"Biz Tanrı'nın Mühendisleriyiz," dedi Yeşil Başörtülü. "Biz ruhani insanlarız, ilahî ateşle yanarız; cihat yapıyoruz, ama İslamcı değiliz. Farklı dinî geleneklerden geliyoruz. Sünni, Alevi, Ortodoks, Nestoryan. Cihat, Tanrı'ya doğru yapılan sonsuz bir mücadeledir. Bütün inançlar bunu bilir. İçimizden biri tramvaydaki bombacıydı. Şehit

değildi, araştırmacıydı. Benim kız kardeşimdi. O... o... Hayır. Bunu senin bilmen gerekmiyor. Basın başka kimsenin ölmediğini söyledi. Planımız buydu: Bombacı nanoetken paketini patlatacaktı. Sen ve diğer birkaç kişi büyük bir kısmını aldınız."

"Bu cinler, yalnızca kimyasal mı?"

"Tanrı'dan gelmediklerini sen kendin söyledin," dedi Yeşil Başörtülü. "Bizim için önemli olan senin artık farklı bir Necdet Hasgüler olman. Eski Necdet Hasgüler öldü. Nano saldırısında öldürüldü. Sana sormak istediğimiz soru, şimdiki Necdet Hasgüler kim? Sana düşünmen için biraz zaman vereceğiz. Buradaki kardeşimiz sana göz kulak olacak ve ihtiyacın olan şeyleri getirecek. Dinlen. Düşün."

Yeşil Başörtülü ve Uzun Saçlı başka bir odaya geçmek için kalktı. Necdet arkalarından seslendi: "Cinlere ne olacak? Zamanla kaybolacaklar mı?"

Uzun Saçlı kaşlarını çattı. "Bunu neden isteyesin ki?"

~

Nano, Adnan Sarıoğlu'nun beyninde, borsa katının ortasında asılı duran Para Ağacı'nın nöronlardan yapılmış bir temsili gibi fışkırdı. Kemal'in bu nanosu güçlüydü. Görüşü keskin ve nüfuz edici, ışıklar daha parlak, renkler daha berrak, odaklanması daha belirgindi. Çevresel görüşü elmas keskinliğindeydi; başının arkasındakileri bile görebildiğini hissediyordu. Her şeyin biraz içini görebiliyordu. Ayrıntılar, geometriler, bağlantı yolları ve niyetler, Adnan'a göre çok açıktı. Her sesi, her sözü, her uğultuyu, her klik sesini, aynı anda hem bir bütün, hem de ayrı ayrı hemen duyuyordu; dikkatini birazcık yoğunlaştırarak bir konuşmayı seçebiliyor ve konuşanı görmeden kim olduğunu ve nerede olduğunu anlayabiliyordu. Para Ağacı'nın yanındaki her zamanki yerini alırken

yaka kartının plastik sesini duyabiliyordu. Paranın sıcak kokusu onu hemen sarmalamıştı. Bu, her şeyin tekliğinden bahsederken Ayşe'nin mistiklerinin ve sevgili dervişlerinin yaşadığı şeydi. Her şey, aynı anda, birbirine bağlı, ama birbirinden ayrıydı. *Böyle olmamız gerekiyor,* diye düşündü Adnan, *en iyi ve en muhteşem hâlimizde.* Nano yalnızca farklı bir derviş semasıydı.

Hava Elementi, bana yardım et. Adnan ceptep'ini tuşladı, yapay zekâ nefesini kesen bir hücumla geldi; piyasa pencereleri Para Ağacı'nın tepesinden sığırcık kuşları gibi inip bir sürü hâlinde uçuşarak Adnan'ın etrafını sardı. Adnan gelişmiş görüşüyle, değişen bir bilgi pelerinine sarınmış, canlı bir mozaik gibi yürüyordu. Renkli ceketli borsacılar başlarıyla ona selam verdi. Hepsi kendi işlerine yoğunlaşmış, kendi bilgi yalıtımlarıyla kuşatılmıştı.

Adnan, Para Ağacı'nın tepesine baktı, ellerini kaldırdı ve senfoni başladı. Fiyat ekranlarını çağırıyor, analiz ediyor, bir fiskeyle gönderiyordu. Havayı çağır: Ankara, Moskova ve Tahran'ın hava merkezlerinden üç farklı hava tahminine baktı. Değişiklik hep doğudan gelirdi. Spot piyasaları sarsılıyordu; on binlerce yapay zekânın kısmi Brown hareketi siparişleri otomatik olarak verip yerine getiriyordu. Spotlar her zaman spekülatörlerin doğal evi olmuştu; içeri gir, para kazan, hızla dışarı çık.

"Tamam, o zaman, hadi borsaya gidelim," diye yapay zekâlarına emretti Adnan. Bakü Merkezi karşısında açıldı. Borsacılar ve sözleşmeler, türevler ve spotlar, vadeler ve opsiyonlar ve değiştokuşlar, yeni finansal enstrümanların kirli bahçesinin güzel, karmaşık çiçekleri gibiydi. Mikro vadeler, kör noktalar, üst çift opsiyon işlemleri ve parabazlık Quant bilgisayarlarda o kadar karanlık ve karmaşık bir şekilde evrimleşmişti ki hiç kimse nasıl para kazandığını anlayamıyordu. Hepsi lale yaprakları gibi Bakü'nün borular, terminaller ve depolar-

dan oluşan kalbinin etrafına kapanıyordu. İstanbul ona kıyasla bir çığırtkan çadırı, bir sokak tezgâhı gibiydi. Bakü gazın indiği yerdi.

"Ali, besili dostum benim."

"Ne demek bu? Şişman demek herhâlde. Seni piç." Şişko Ali'nin İngilizcesi hiçbir zaman Adnan'ınkine eşit olmayacaktı ve çok aksanlıydı. "Nerelerdeydin?"

"Ali, bir arabanın uçtuğunu gördün mü hiç?"

"Ne saçmalıyorsun sen? Bu saçmalık da ne?"

"Ben gördüm. Bugün biraz gaz satmak istiyorum. Kim alıyor?"

Haber yapay zekâsı, Adnan'ın gözünün kenarında bir pencere açtı. Adnan onu ortaya ve öne getirdi. Türkiye'deki ısı dalgası batıya doğru hareket ederken Yunan devleti yaşlıların akınına önlem olarak Atina Acil Servislerini hazırlıyordu. Yunanistan terleyince Balkanlar ter dökerdi. Göçmen leylekler yolu gösteriyordu. Tezgâh açma zamanı gelmişti.

"Ali, Bakü Hazar için yüz yirmi kontrat, yirmi dört saat içinde teslimat." Fiyatlar yukarıya doğru tırmanışa geçmişti. Adnan ellerini açarak Belgrad ve Saraybosna takası için bir pencere oluşturdu. Büyük Sırp ve Boşnak, Hırvat, Sloven gaz şirketleri alım satım emri veriyordu. Balkanlar borsadaydı.

"Şimdi sendeler."

Adnan kontratları koydu. Teklifler anında yağmaya başladı. Belgradlı büyük enerji şirketi Beogaz'a hemen satış yaptı. En iyi fiyat değildi, ama Adnan için iyi bir açılış fiyatıydı. Borsa bu kadar çok gazın aniden akın etmesine uyum sağlayacaktı. Özer SPE aracılığıyla bunları yeniden satın alacak, fiyatın yükselmesini izleyecek, tekrar satacaktı. Kapanış zili çalmadan önce gazını defalarca alıp satacak, her seferinde kazanç elde edecekti. Turkuaz daha yeni başlamıştı.

İki saat ticaret yaptıktan sonra Adnan'ın spot piyasalarındaki oyunu, fiyatı bin metreküp başına 450 dolara çıkarmıştı. Paranın içine gömülmeye başlamıştı. Adnan'ın ceketi ter içinde kalmıştı; konsantrasyonu sınırsızdı. Yapması gereken hile, Turkuaz'ı spot ve türev piyasalarındaki diğer alım satım girdabının içinden geçirmekti. Ayakları cilalı ayakkabılarının içinde acıyor ve şişiyordu. Zaman hissini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyaydı; Kemal'in bu nanosu zorlu bir ata binmek gibiydi. Dâhilere has dikkat seviyesi, Sufilerin bütün örüntüyü kavrama becerileriyle birleşiyordu. Kemal'in idari ofisin camından endişeyle ona baktığını görüyordu. Adnan başını oynattı. Bildiğimi biliyor musun? Seni kurtardım, be adam. Seni buradan bir sedyeye bağlanmış hâlde götürürlerdi. Bana borçlusun, ama bunu hiç bilmeyeceksin. Ancak Kemal'in açtığı delik hâlâ duruyordu. Para Ağacı'nın altında, cehenneme kadar giden çukur. Bütün Turkuaz'ı içine atsak bile bir konfeti gibi uçuştuğunu seyrederiz. Bununla yüzleşmeliyiz. Parayı alınca yüzleşeceğiz. Para olunca her şey daha kolaydır.

Balkanlar oyundan çıkmış, para batıya kaymıştı. Macarlar ve İtalyanlar, Budapeşte ve Roma caddelerinde alım satım emri verip sıcaklığı bekliyorlardı. Orta Avrupa gazının onun aracılığıyla satılıp dağıtıldığı Viyana Hub dört altmıştaydı. Adnan onlarla aynı meteoroloji değerlerini okuyor ve yükseleceğini biliyordu. Viyana'da dört seksen. Adnan Turkuaz malını geri aldı. Kemal, camın arkasında ayaktaydı. Para Ağacı'ndaki fiyatları Adnan kadar açıkça okuyabiliyordu. Okuyamadığı şey, başka kimsenin okuyamadığı şey, Adnan'ın bilgi toplayıcılarıydı; binlerce, minik, zekâsı yok denecek kadar az olan bot, bölgesel haberlere ve toplumsal ağlara giriyordu. Bütün bilgiler yereldi. Borsa, saf ekonomik davranıştan oluşan mağrur, soyut bir yapı değildi. Her noktada insanların ve değerlerinin dünyasına bağlıydı. İnsan kalplerinden ve düşlerinden oluşuyordu.

Viyana Hub'daki fiyat dört doksan dörde yaklaşmıştı. Bilgi toplayıcıların Adnan'ın etrafında açtığı pencereler parçalanmış mozaiklere benziyordu. İzmir'deki dondurma satışları düşmüştü. Kapadokya'daki meyve üreticileri tüf taşından oyularak yapılan serin yer altı mağaralarına daha az stok indiriyordu. Mardan Palas Oteli'ndeki günün kokteyli, saf beyaz Çariçe'nin İncisi'ydi. Dün Tropikal Caipiroska'ydı. Kaş'taki Şaş Restoran masalarını içeriye alıyordu. Eken Domestik Gaz'ın veranda ısıtıcıları için iki günlük bekleme süresi vardı. Türkiye konuşmuştu. Rüzgâra kaldırılan binlerce parmağın, ufka bakan gözlerin öngördüğü gibi sıcak dalgası dağılıyordu. Mükemmel bilgi söylenti, mükemmel söylenti bilgidir. Adnan başını eğdi, ellerini dua edercesine kaldırdı ve etrafında uçuşan bilgi toplayıcıları uzaklaştırdı.

Adnan Sarıoğlu, Viyana Hub'da yirmi saat teslimat süreli on bin metre küp Hazar gazı için dört yüz doksan beş teklifte bulundu. İki saniye sonra MagyaGaz o fiyata satın aldı. Adnan satışı yapıp çıktı. Turkuaz kapanmıştı. Adnan dönerken Para Ağacı'nın ekranlarındaki fiyatlar dört doksan yediye ulaşıyordu. Derken borsa Adnan'ın otelcilerden, meyve üreticilerinden, kokteyl yapıcılarından, yani hayatı havaya bağlı olan kişilerden öğrendiği şeyi öğrendi ve serbest düşüşe geçti.

Rakamlar baş aşağı düşerken Kemal camın arkasından sessizce alkışlıyordu. Adnan başını salladı. *Bunu yaz.* Turkuaz henüz tamamlanmamıştı. Ceptep'ine iki ekran açtı. Biri Bakü tarafından teslimat yapacak olan Şişko Ali'ye. Diğeri uzak bir *server* aracılığıyla şifreli kanaldan Seyamak Larijani'ye. Adnan adamın yüzündeki bütün beklentiyi, heyecanı, sevinci ve suçluluğu görebiliyordu.

"Adnan Bey?"

"Pompaları çalıştırın," dedi Adnan. Bağlantıyı kapatırken hesabın süresi doldu. İkinci telefonu borular ülkesindeki Oğuz'a açtı.

"Selam, Terrak."

"Selam, Draksor. Neye sattık?" diye sordu Oğuz. Adnan ona söyledi. "Evvet!" diye bağırdı Toprak Ultralordu. Hesaplamaları, akış oranlarını ve transit süresini hesaplayacak ve küçük yazılım perilerini yaramazlık yapmak üzere Erzurum'a gönderecekti.

"Sana söylemem gereken başka bir şey daha var," dedi Adnan. Heyecan çabuk bitmişti. Aslında o kadar büyük bir heyecan da değildi. Fikrin parlaklığına, TebrizGaz'la anlaşma yapmanın cüretkâr sevincine, Kurtarıcı'yı avlamanın düş kırıklığı ve nihai zaferine kıyasla hiçbir şey. Turkuaz'ın en çarpıcı doruk noktası, daha insan bilinci kavrayamadan biten, yapay zekânın emri bilgisayar hızıyla ilettiği yarım saniyelik bir aksiyondu.

Oğuz'un yüzü bulutlandı.

"Beni telaşlandırıyorsun. Ne yaptın?"

"Bu hatta olmaz."

Hava buz gibi oldu. Sonra camın ardındaki Kemal'in yeni bir telefon almak için elini kaldırdığını gördü. Kemal başını salladı, sonra Adnan'a döndü, sırıtıp dudaklarıyla *'Oğuz'* dedi.

Oğuz yeniden hattaydı.

"Yapmadın." Kalabalık içinde sessizce çığlık atmak için özel, tıslayan bir ses tonu vardır. Oğuz bu sesi çok güzel çıkarıyordu.

"Bu hatta olmaz dedim. Kebap Peygamberi'ne erken gidelim. Bir planım var. On iki otuzda."

Borsanın kapanıştan önce bir saati vardı, ama Adnan'ın orada kalmasına gerek yoktu. Yapay zekâları her şeyi hallederdi.

"Siktir. Götümüz sikildi. Kadir biliyor mu?"

"Söylemek üzereyim."

Kadir'in reaksiyonu daha ihtiyatlıydı. Denetleme ve Uyum bölümünde ağızlar daha temizdi.

"Bir planın olduğunu söylüyorsun," dedi Uyum yöneticilerinin ve güvenlik polisi sorgulayıcılarının ölçülü, makul ses tonuyla. Adnan, Kadir'in soruşturmalarından birinde olmak istemezdi. Piç, Adnan'ın bir planı olmadığını biliyordu. Ama Adnan ufuktaki ışık çizgisi gibi, bir planın başladığını görebiliyordu.

"On iki otuzda görüşüyoruz o zaman. Eminim planın harikadır."

Adnan'ın borsa katından ayrılmadan önce açması gereken bir telefon daha vardı. Kendisi için en anlamlı telefon.

Ayşe'nin ceptep'i mesaja geçmişti. Adnan buna şaşırmamış, ama hayal kırıklığına uğramıştı. Ona her şey hâlâ tazeyken söylemek; işte bu zafer olurdu.

"Merhaba, aşkım. Bitti. Dört doksan beş. İç tasarımcı aramaya başla." Nefes alırken ürperdi. Bu kısmen gerilimin azalması, kısmen de Kemal'in nanosunun vücuttan dökülmesinin etkisiydi; ki yeni bir nano kullanıldığında korkunç olurdu. "Aşkım, geç kalacaksan bana haber ver. Seni görmeyi gerçekten çok istiyorum. Biliyorsun değil mi? Tamam. Seni seviyorum. Görüşürüz."

On altı elliye al. Dört yüz doksan beşe sat. Nanonun vücuttan atılması başlıyordu: Şal desenli evrende kötü parıltılar oluşuyordu, ama bu Adnan'ın çok hoşuna gidiyordu. Bayılıyordu buna.

~

Beyaz minibüs erken saatlerden beri Sıddık Sami Onar Caddesi'nde park etmiş duruyordu. Minibüs eski bir Türk Telekom Mercedes Sprinter'dı. Logonun üzeri boyanmıştı, ama şirketin hayaleti gibi alttan hâlâ görünüyordu. İşçiler, yayaları uzak tutmak için kırmızı beyaz çizgili plastik bariyerler dikmişti. İnsanlar, AB'ye girildikten sonra sağlık ve güvenlik konularında dava açma meraklısı olmuşlardı. Güvensiz

günlerdi. Küçük bir tentenin altında bir sandalye ve çay yapmak için bir gaz ocağı vardı. Tişörtlü ve bol cepli işçi tulumlu ve ikaz yelekli adamlar çaylarını içip Şifahane Sokağı'nın taşlarında açtıkları deliği düşünüyorlardı. Bir radyoda spor programı vardı. Galatasaray-Arsenal Kupa Maçı ikide başlıyordu.

Ayşe Erkoç, İstanbul'da yasadışı bir şey yapmanın sırrının, gün ışığında ve herkesin ortasında yapmak olduğunu uzun zaman önce öğrenmişti. Açıkta yapılan şeyin yasallığını kimse sorgulamazdı. Mehmet ve Ahmet, Barizliğin Ustalarıydı. Bunlar ofisinize girip garanti servisi olduklarını söyleyip bilgisayarınızı çalabilen kişilerdi. Siz hâlâ içinde otururken dairenizi satabilen tipler. Eşyaları taşır, depolar, gizler, kaynak bulurlardı. Zeytinburnu'ndaki depoda Çanakkale'den Olimpos'a kadar bütün klasik alanlardan çalınmış Yunan tanrıları heykelleri vardı. Alacahöyük boynuzlu heykelleri, Hitit av rölyefleri, Bizans mozaikleri, Ortodoks freskleri, Selçuklu mihrapları ve Lale Devri minberleri ellerindeydi. Her taşının etiketlenip şifrelendiği, kutulanıp nakledilmeye hazır hâle getirildiği, baştan aşağıya tastamam tapınakları vardı. Ayşe daha önce onlarla hiç çalışmamıştı –onun bugüne kadarki çalışmaları bu taş hırsızları, mezar soyguncuları için çok hafif, çok kırılgandı– ama İstanbul'daki her antikacının telefonunda numaraları hızlı aramada bulunurdu. İri yarı, inatçı adamlardı; boyunları kalın, kafaları kel, Edirne'den çıkmış yağlı güreşçiler kadar yapılı adamlar. Aslında Edirne'den çıkmış yağlı güreşçilerdi. Tam olarak kardeş sayılmazlardı. Bir bakıma bazı şeylerin sadece yerini değiştirirlerdi.

Minibüslerini ve kordonu hazırlamış, sahte Türk Telekom tabelası dikmiş ve kanalizasyon kapağını kayıtsızca kaldırıp taşların üstüne koymuşlardı. İşçi tulumuyla kendini kamufle eden ve dikkat çekmeyen Barçin Yayla itiraz edercesine inledi.

"Kim bu?" diye sordu Mehmet.

"Son Hurufi," dedi Ayşe. Mehmet ve Ahmet birbirine baktı.

"Onu yoldan çekseniz iyi olur."

Ayşe deliğe, açıklığa, kapıya, girişe baktı.

"Önce ben iniyorum, anlaşmamız öyle."

"Hey, hey, hey," dedi Ahmet. "Önce biraz çay içeceğiz. Önce çay."

"Çay mı?" diye bağırdı Ayşe.

"Yarım saatte bir çay içmezsek bizim işçi olduğumuza kim inanır?" dedi Mehmet. "Çaydanlığı koy."

Çaycı çocuk çay bardaklarını toplarken Ayşe'nin heyecanı midesinde kaynayan safra kadar güçlüydü. Zayıf düştüğünü hissediyordu. Yavaşça, derin nefes almaya çalıştı. Burun deliklerinden derin, rahatlatıcı, odaklayıcı bir nefes. Nefesi titriyordu. Elleri titriyordu. Midesinin bulandığını hissetti. Dün gece, Sultanahmet'te saatlerce oyalanıp Mehmet ve Ahmet'le anlaşma yaptıktan sonra nihayet Adnan'ın yanına sokulduğunda, önemsiz şeyleri, gereklilikleri, şartları, acil durumları düşünerek bu anı bilinçli olarak zihninden uzaklaştırmaya çalışmıştı. Sabah da heyecanın kendisini felç etmesini engellemek için Adnan'ı, anlaşmasını, bunun için ihtiyaç duyacağı eşya ve dikkati düşünmüştü. Artık zaman gelmişti. Şimdi. Birkaç dakika içinde o delikten sarkıtılan iple, başında bir fenerle aşağıya inecekti. Ne görecekti? Ayşe hayal gücünü hayallerden uzaklaştırdı. *Burada ol, bu anda.* Ancak daha önce düşünmek zorunda olduğu bir şey vardı. Ahmet ve Mehmet'i minibüsün arkasına çekti, birbirlerine sokulmalarını sağladı.

"Hurufi arkadaşımızla baş edebileceğinizi düşünüyor musunuz?"

"Neden, şiddete mi başvurur?" diye sordu Mehmet.

"Yalnızca kendisine yönelik. Aşağıdaki şeyi gördükten sonra yanında getirdiği asit şişesiyle gözlerini yakmayı planlıyor. Aşağıda Yedinci Harf'in olduğuna inanıyor, Allah'ın Gizli Adı'nın olduğuna."

"Öyle mi?" diye sordu Ahmet.

"Ne?"

"Aşağıdaki?"

"Öyle olduğuna inanıyor. Kendine ya da başka birine zarar vermeden önce onu elinden almanızı istiyorum."

"Eğer o kadar deliyse, bunu evine gittiğinde de yapabilir."

"Kendi evinde yaptığı şey onu ilgilendirir. Birisi kendi gözüne asit dökerken ben etrafında olmak istemiyorum o kadar."

"Asit," dedi Mehmet.

"Berbat," dedi Ahmet. "Tamam, hadi sizi bağlayalım."

Emniyet kemerini Ayşe'ye geçirip sıkılaştırırken Ayşe o sabah elbise giymemiş olmayı diledi. Elbise baldırlarını çok sıkı sarıyordu ve çizmeleri de yer altı araştırmaları için fazla kentli kalıyordu. İkaz yeleği sıkıca toplanmıştı ve kaskı tam bir hakaretti. Ahmet ve Mehmet'in konuşmayan asistanları tripodu açık kanalizasyonun üstüne yerleştirmiş, emniyet kemerini ipini beyaz minibüsün arkasındaki vince takıyordu.

"Seni yukarı çektiğimizde biraz sallanacaksın, o yüzden biz seni tutacağız," dedi Mehmet. Burak Özekmekçi elleri cebinde, tembel tembel gelip Ahmet ve Mehmet'e başıyla selam verdi.

"İş için giyinmişsin, çuha çiçeği," dedi ikaz yeleğini giyerek.

"Bu projedeki güvenlik çok gülünç," dedi Ayşe, bir metre genişliğindeki deliğin kenarında durarak.

"Vay vay, Ayşe Hanım, o büyük deliğin dibinde acaba ne buldun?" dedi Burak. "Görmek istiyorum, tatlım. Bir efsane bulduğunu görmek istiyorum."

Vinci Mehmet idare ediyordu. Ayşe'yi vinçle kaldırıp deliğin üstüne getirdi. Güneş, medreselerin kubbelerinin üstünde iyice yükselmişken bile deliğin karanlığını aydınlatmıyordu. Ahmet, Ayşe'yi tutup fenerini açtı. Ayşe artık çok huzurluydu. Yapması gerekeni yapacaktı. Her şey böyle takdir edilmişti. Vinç çalışmaya başladı.

Coriolis kuvveti aşağıya inen Ayşe'yi döndürmeye başladı. Başındaki fener birbirinin arkasında sıra sıra uzanan sütunları aydınlatıyordu. Geniş bir yer altı sarnıcına iniyordu. Önceki gece yüzüğünü attığında su sesi duymamıştı, ama emin olmak için ışığı aşağıya çevirdi. Suyun emaresi yoktu, yalnızca hafif eğimli taş zemin vardı. Yukarıdaki ızgaraların beslediği kanalizasyonu oluşturan yarım metre derinliğindeki kanal, güneyden kuzeye doğru uzanıyordu. Yüzüğü ışıkta parladı. Güzel. Lale Devri turkuazı kolay bulunmuyordu. Işık huzmesinde toz zerrecikleri dans ediyordu. Ayşe yukarıya baktı. Gözleri karanlığa alışmıştı. Açık kanalizasyon kapağı kör edici beyaz bir yuvarlak gibi görünüyordu. Şunlar yüz müydü? Diğer kanalizasyon ızgaralarından aşağıya parçalanmış ışık hüzmeleri iniyordu; yokluk sütunları, ters çevrilmiş kaligrafi. Yere iki metre kalmıştı, bir metre. Topukları taşa süründü. Ayşe yüzüğünü alıp parmağına taktı. Tamam. Kancayı çıkarıp ceptep'ini açtı. Sinyal çok zayıftı.

"Aşağıdayım, vinci durdurun," dedi. "On metre aşağıda, büyük bir sarnıcın zeminindeyim, aşağı yukarı yirmi metreye yirmi metre. Roma yapısı gibi görünmüyor, camiyle aynı dönemden olduğunu tahmin ediyorum. Ne için olduğu konusunda bir fikrim yok; yerde bir drenaj kanalı var, cami şadırvanlarına su taşımak için yapılmış olabilir. Yaklaşık dört metrede bir sütun var. Etrafıma bakıyorum, bir işaret yok... Ah."

Işığı, mahzenin kuzey duvarının yanındaki alçak bir sütunun üzerinde duran taş mezarı aydınlatıyordu. Ayşe konuşamıyor, düşünemiyor, hareket edemiyordu.

"Ayşe, iyi misin?" Burak, Mehmet'in telefonundaydı. "Her şey yolunda mı?"

"Evet. Ah, evet. Ah, evet, evet, evet. Burada bir tabut var. İslami bir mezar değil, kesinlikle daha önceki bir döneme ait. Likyalı olabilir;

kesinlikle Likya mezarı. Yanına gidiyorum. Bir dakika, üzerinde bir şey var."

Ayşe ellerini ve ışığını devasa taş lahdin üzerinde gezdirdi. Satirlere, panlara, şarap tanrılarına, su perilerine dokunurken antik savaşçıların, atlıların, çıplak atletlerin, disk atıcılarının gölgeleri uzuyordu. Lahdin kapağı dört köşesinde aslanlarla korunuyordu. Başı, güneşin alevinden haleyle çevrili bir tanrıçanın güzel yüzüyle kaplıydı. Dudakları kurşunla mühürlenmişti. Lahdin kendisi tek başına bir hazine değerindeydi. Üzerindeki nesne farklı bir çağdan, farklı bir ırktan, farklı bir medeniyetten, farklı bir inançtandı. Bu, taştan bir bayraktı. Taştan kabaca yontulmuş, mezarın ortasına konmuştu. Ayşe alıp fenerin ışığında çevirdi. Işık, Kufi harfinin tozlu, hafif kabartılı gölgesine düştü. Fa.

Ayşe bir süre drenaj kanalının kenarında oturdu. Bitkindi. Bir yarışta koşmuş gibi nefes nefeseydi. Sevinç, dehşet, korku, gurur, seks, enerji, başarı hissinin hücumu ve çarpışma. Ayşe, Burak'ı çağırdı.

"Buldum. Aşağıya gel."

Ahmet ve Mehmet hemen harekete geçti. Uzun merdivenler aşağıya indirildi. Güç kabloları, ışıklar, elektrikli aletler, halatlar sarkıtıldı. Ahmet spot ışıklarının fişini takınca sarnıç yirmi birinci yüzyılın temiz, berrak ışığıyla ve on altıncı yüzyılın gölgeleriyle doldu.

"Peki, ne bulduk bakalım?"

Ayşe, Mehmet'e baktı.

"İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam Hacı Ferhat'ı."

"Hanımefendi, ücretiniz şu an arttı."

Ahmet lahdi incelemek için çömeldi.

"İçeri nasıl girdiklerini merak ediyorum," dedi.

"Ben dışarı nasıl çıkaracağımızı merak ediyorum," dedi Mehmet.

"Bu önemli değil," dedi Ayşe. "Sözleşmem Balla Mumyalanmış Adam'ı bulmamı gerektiriyordu. Ben de buldum. Dışarı çıkarmak müşterinin sorumluluğu." Bir numarayı tuşladı. Uzun süre çaldıktan sonra açıldı.

"Haydar Bey? Ben Ayşe Erkoç. Aradığınız eseri buldum. Bu GPS konumunun yaklaşık on beş metre aşağısında bulabilirsiniz. Ödemeyi nakit ya da havale olarak kabul edebilirim."

Barçin Yayla merdivenlerden iniyordu.

"Buldun mu?"

Ayşe yorgun bir şekilde ayağının yanındaki kanalizasyonun kenarına dayanmış duran taş mezarı gösterdi. Yayla ayaklarıyla toz kaldırarak oraya doğru koştu, dizlerinin üstüne çöktü. Başı hayranlıkla inip kalkıyordu. Ayşe, Mehmet'e baktı. İri adamlar kalıplarına göre hızlıydılar. Mehmet, Barçin Yayla'yı bir güreşçi gibi sıkıca tutarken Ahmet becerikli bir şekilde ceplerini yokladı.

"Affedersin, kardeşim." Ahmet damla şişesini almıştı, ama Yayla çırpınmaya devam ederek Ahmet'e çarptı, Ahmet bir an için dengesini kaybederek cam şişeyi düşürdü. Ayşe şişeyi topuğuyla ezdi. Kireç taşı zeminden tıslama sesi ve buhar yükseldi. Barçin Yayla inlerken Mehmet onu bıraktı.

"Barçin, bunu yapmana izin veremezdim."

Barçin, Fa'nın bulunduğu taşı bir çocuk gibi kucaklayarak oturdu. Asidin köpürmesi kesilmişti.

"Kullanmayacaktım zaten. Görmüyor musun? Harfi bulmak işin bir parçası, tamamı değil. Tamamı, bütün deseni görmek. Benim elimde bir tek harfler var. Bu daha işin başı. Burada, elim büyüklüğünde bir harfin yazılı olduğu bir taş parçası var. Yukarıda İstanbul'un en büyük camisi olduğu hâlde, şehir büyüklüğündeki Tı, Dad ve Cim'in minik bir parçası olan cami var. Büyük, küçük; küçük, büyük. Bunu diğerlerine

nasıl uyduracağım? Son derece küçükle, tasavvur edilemeyecek kadar büyük olanı aynı görüntüde nasıl bir araya getireceğim? Ama Mimar Sinan'ın planı buydu. Gerçek çalışma bu. Allah büyüktür."

"O asit beni hep korkutuyordu." Şişeyi kıran topuğunun derisi soyulmuş, çizmesinin metal ucu aşınmıştı. Ayşe çizmesine fazla ağırlık bindirmek ya da ani hareket etmek istemiyordu.

"Siz sanat eseri topluyorsunuz, kariyerlerinin sonuna gelen minyatür sanatçılarının, kimsenin bakmayacağı en minik, en küçük ayrıntıları yaparak tükenip gözlerini iğneyle kör ettiklerini duymuşsunuzdur. Güzellikten çok fazla etkilenmişlerdi, doğru, ama aynı zamanda çok fazla şey görmüşlerdi. Görmekten yorulmuşlardı. Onlar için karanlık güvenli, sıcak ve rahattı. Körlük bir armağandı. Ancak benim hâlâ görmem gereken şeyler var."

Merdivenlerden şimdi de Burak Özekmekçi iniyordu. Işığa ve çarpık gölgelere baktı.

"Vay canına, şuna bakın." Burak merdivenin son üç metresini kayarak indi. "Açmayacak mısın, gül goncası?"

Mührü kırmak yavaş, titizlik gerektiren bir işlemdi. Ekipmanın mahzene indirilmesi, jeneratörün kurulması, lahdin etrafına bir vinç kurulması, mikrometrik kesinlikle hizalanması gerekiyordu. Mehmet maskeleri ve gözlükleri dağıttı.

"Çok fazla kurşun buharı olacak," dedi. "Ve de lazer."

Toz ve metal ışıkta parlarken, gözlükleri ve gaz maskeleriyle çılgın, şeytani figürlere benzeyen Mehmet ve Ahmet, ışığı mührün etrafında milimetre milimetre yönlendiriyor, kurşun mührü kaynatarak yok ediyordu. Acı verecek derecede yavaş ilerleyen iş, Ayşe'nin zafer hissinin kuşkuya dönüşmesine yetecek zamanı sağladı. Ya tabut boşsa? Ya mahzen, kanallar ve on binlerce tonluk taştan oluşan bütün Süleymaniye kompleksi üzerine inşa edilirken, iki bin yıldır orada

öylece duran sıradan bir Likya lahdiyse? Efsaneleri çeken, mit yığınları altında hikâye hikâye biriken tarihî bir eser popüler bir gerçeğe dönüşmüştü: Yedinci Harf, Hacı Ferhat'ın mezarı.

Işık söndü. Mehmet ve Ahmet gözlüklerini çıkardı.

Merdivenden yeni biri iniyordu. Ayşe onu tıraş losyonundan tanıdı: Haydar Akgün. Titreşen nano dokumalı takımının üstüne sarı ikaz yeleği giymişti. Ayakkabıları parlıyordu.

"Zamanlamanız çok iyi," dedi Ayşe. "Açmak üzereydik."

Ellerini lahdin üstünde gezdiren Akgün'ün yüz ifadesini anlamaya çalıştı. Hayret, huşu, inanmama. Saygı, mütevazılık. Mülkiyet hakkının verdiği gurur yoktu. İşaret parmağıyla, taş tanrıçanın ağzındaki kurşundan çukuru inceledi. Haydar parmaklarını dua eder gibi birbirine bastırıp dudaklarına dokundurdu.

"Bu bir hazine," dedi. "Bir hazine. Siz buldunuz. Buna inanamıyorum. Bu bir efsane."

Ayşe'nin işareti üzerine Ahmet ve Mehmet, Haydar'ı kibarca bir kenara götürüp lahitle kapağının arasına levyeleri soktu. Ayşe bir orkestra yönetir gibi ellerini kaldırmış, aralarında dikiliyordu.

"Nazikçe."

Levyeler kapağı yarım santimetre kadar oynattı, ama bu kadarı Ahmet ve Mehmet'in kaldırma vincinin kıskaçlarını araya sokmaları için yeterliydi. Tekrar, bu sefer lahdin öbür tarafında. Herkes ayağa kalkmış, mahzenin duvarlarına büyük gölgeler düşürüyordu. Mahzene mutlak bir sessizlik hâkimdi. Ahmet kontrol panelini Ayşe'ye verdi. Üç tuş; yukarı, aşağı, dur. Ayşe yukarı tuşuna bastı. Vinç çok yavaşça lahdin kapağını kaldırdı. Ekşi, havai fişeği andıran metal kokusu hâlâ havadaydı, ama Ayşe gaz maskesini çıkardı. Kokusunu almak istiyordu. Kapak artık lahdin yarım metre yukarısındaydı.

Daha yukarı: bir metre. Dur. Küflü ama tatlı, eski ama yine de taze bir koku mahzeni doldurdu. Bal kokusu.

Ayşe, Hacı Ferhat'ın açık mezarının başına gitti. Mezar, altın rengi, yarı saydam, sulu çamuru andıran şekerlenmiş balla doluydu. Yüzyıllar boyunca şeffaf olarak kalmasını beklemek fazla şey ummak olurdu, ama Ayşe sertleşmiş balın içini yeterince iyi görebildiği için biraz aşağıda yatan karanlık figürü seçebiliyordu. Kolları iki yanında bir insan figürüydü. Sağlamdı.

"Işık," diye emretti. Ahmet ve Mehmet lambaları taş zeminde sürükleyip mezardaki şeyi daha iyi aydınlatması için ayarladılar.

Ayşe, Hacı Ferhat'ın yüzüne baktı. Korumanın derecesi, şekerlenmiş balın içinden bile belli oluyordu. Ceset çıplaktı; etleri çökmüş, deliklerden ve uzuvlardan geri çekilmişti. Kemikler çadır direkleri gibi fırlamıştı, ama koyu maun rengi derisi kat kat ve buruşuktu. Şekere doymuş deri, altın bir yaprak kadar yumuşak ve kırılgan görünüyordu. Ceset etrafını kaplayan bala doğru birkaç santimetre boyunca kahverengi bir hale yayıyordu. Gaz kabarcıkları insan ve bal kalıbında sıkışıp kalmıştı. Kristalleşmiş kitle yüzünden ince ayrıntıları seçmek zordu, ama saçları, sakalı, tırnakları sağlam görünüyordu. Gözleri neyse ki kapalıydı; dişleri uzun ve kahverengi, sıçan dişleri gibiydi. Ayşe hiç bu kadar olağanüstü bir şey görmemişti. Mumyalanmış cesetler görmüştü, ama bu onlara hiç benzemiyordu. Onlar kuru, kırılgan, ölümden daha ölüydü. Balla Mumyalanmış Adam'ın ölü ve kuru bir yanı yoktu. O, şekerden yapılmış bir adamdı. Bir şekerleme çalışmasıydı. Ayşe bir an için yumruklarını Balla Mumyalanmış Adam'a sokup onu parçaladığını hayal etti. Jelatin gibi miydi, yoksa yumuşak ve helva gibi pürtüklü mü? Yoksa gördüğü şey yalnızca bir desen, yıllar boyunca çözülmesinden geriye kalan balın renkleri miydi?

Ayşe parmağını tabuta daldırdı. Tadına baktı. Balla Mumyalanmış Adam tatlı, misk kokulu, topraksıydı; kristalleştiği için çıtırdıyordu; hafif fenolik bir yapısı, biraz eski deri, kömür, tuz ve idrar izi vardı.

Haydar Akgün tabuta baktı.

"Olağanüstü bir iş çıkardınız. Bu, durumu daha da üzücü hâle getiriyor."

O konuşurken Ayşe uzaklardan gelen siren seslerini duyabiliyordu. Haydar iç cebinden bir cüzdan çıkarıp kaldırdı.

"Antika Eserler ve Müzeler Müdürlüğü'yle birlikte çalışan Kaçakçılık ve Organize Suç Bürosundan Müfettiş Haydar Akgün. Olduğunuz yerde kalın, polis memurları yukarıda yerlerini aldılar. Hepiniz tarihi eserleri Türkiye Cumhuriyeti dışına yasa dışı biçimde satmak suçuyla tutuklusunuz."

Bir polis memuru merdivenlerden indi. Ardından diğeri. Ahmet ve Mehmet ışığa çıkarıldı. Burak Özekmekçi ve Barçin Yayla da tutuklandı.

İki polis memuru onu kollarından tutarken Haydar'a, "Bilmeliydim!" diye bağırdı Ayşe. "O ucuz *Arslan* tıraş losyonundan anlamalıydım!"

~

"Evet."

"Başka insanların hayatlarını yaşadığımızı düşünebiliyor musunuz? Bunu yapabiliriz. Başkasının gerçekte ne düşündüğünü bildiğimizi, ne yapacaklarını önceden tahmin ettiğimizi düşünebiliyor musunuz? Biz bunu yapabiliyoruz. Bir sonraki sanayi devrimi bu olacak. Bu yalnızca nano değil. Bu, her şeyin akıllı hâle geldiği bir an. Bu..."

"Evet, Leyla Hanım."

Deniz Saylan, Leyla'nın o güne kadar gördüğü en iyi takım elbiseli, en parlak ayakkabılı, en temiz tıraşlı, en güzel saç stilli, en iyi manikürlü, en güzel kokulu adamdı. Kibar ve güçlüydü; güç ve kendine güven hissi yayıyordu ve CoGoNano! –hem bu ne biçim bir şirket ismiydi böyle– asalaklarınınkinden daha yüksek, daha büyük, daha güzel, daha köşe, daha saygın, daha güzel manzaralı bir ofisi vardı. Üç öğleden sonra, üç ofis gezmişti ve artık hepsi bulanıklaşmaya başlamıştı. En azından bu adamın biçim değiştiren oyuncakları yoktu. Erkeklerin oyuncağı olmamalıydı.

"Pardon?"

"Evet, dedim. İlgileniyoruz. Bu işe dâhil olmak isteriz."

Çizgi filmdeki çakal bazen yamaçtan uçup bir an için havada asılı durduğunda el sallayarak veda etmez ve düşmezdi. Bazen çakal tekrar geri dönüp kayaya tırmanırdı.

"Besarani-Ceylan yazıcısı."

Yüksek hızda bir asansör binanın yan tarafından yukarı çıkıyordu.

"Özer Özel Projeler tam da böyle projeler için kuruldu. Eminim şirket profilimize ve geçmişimize bakmışsınızdır." Leyla şirket profilini ve geçmişini Nano Pazar'a giderken trende okumuştu. Sabah saat beşte, banklarda uyuyanlar, partiden dağılıp eve gidenler ve bütün gece metroya binen ve erken işe gidenlerle birlikte istasyondaydı. İçlerinde bir tek Leyla takım elbiseliydi. Aso'yu eğitmişti: 2012'de Özer Gaz Dağıtım şirketi olarak kuruldu. İstikrarlı bir şekilde en büyük beş IBT şirketi arasında bulunuyor. Hisse senedi fiyatı... Geçen mali yıl ilan edilen kâr... Pazarını bil, pazarını bil, pazarını bil. "Rakiplerimizden üstünlüğümüz, gerçekten yirmi birinci yüzyıl şirketi olma yolundaki ilerlememizi tamamlamış olmamızdır. On yıl önce Özer Dağıtım'dık; bugün Özer Gaz ve Emtia'yız, bundan on yıl sonra boru hatları pompalamayı kestiğinde başka bir şey olacağız. Özer Hücresel Yazıcı bile olabiliriz."

Hayır, diye düşündü Leyla. *Esprili olmaya çalışma. Erkekler ciddiyken çok güzel olurlar. Aso ciddiyken en iyisidir.*

"Stratejimiz yeni kâr merkezleri aramak ve rekabetin arttığı veya değerleri düşen iş alanlarını kararlı bir şekilde terk etmektir. Özer bir gaz veya emtia şirketi değil, kâr üreten bir bağ. En başında gireriz ve çok para kazanırız; sonrasında kaynaklar tepeye ulaşınca, piyasa kalabalıklaşıp biz bundan sıkılınca satıp yolumuza devam ederiz. Bu yüzden pazar yaratma potansiyeli olduğunu düşündüğümüz kurulum aşamasındaki şirketlere çok para yatırıyoruz. Gelişen teknolojileri ve yeni iş trendlerini avlıyoruz. Eğer bu teknoloji sizin söylediğinizin yüzde yirmisini yapabiliyorsa bile, bu, entegre devreden sonraki en büyük teknolojik buluştur. Texas Instruments'ın başlangıcında bulunmak gibi bir şey bu. Fikrî haklar ve lisans verme potansiyelini hiç düşündünüz mü? Bu işe dâhil olmamamız mümkün değil. Bir prototip geliştirmek için standart geliştirme anlaşması yapacağız. Ne kadar istiyorsunuz?"

Aso konuşmak üzereydi ki Leyla topuğunu Aso'nun iki kez giyilmiş ayakkabısının önüne bastırdı.

"Yarım milyon avro," dedi cesaretle. Saylan gözünü bile kırpmadı.

"Özer gibi bir şirket için bu rakamın aşağı yukarı bozuk para değerinde olduğunu bilmelisiniz. Standart şartlarımız yüzde seksene yirmidir."

"Yetmişe otuz?" diye girişimde bulundu Leyla.

"Hayır, Leyla Hanım."

Kararlı, ama terbiyeliydi. Aso terbiyeli, ama kararlı değildi. Ama kararlı olmak terbiyelilikti. Hayırınızın hayır olmasını sağlayamamak en terbiyesiz davranışlardan biridir.

"Bu konuda ne kadar çabuk harekete geçebilirsiniz?"

"Sözleşme yarın sizde olur. Şimdi, denetlenmiş hesaplarınıza, mülkiyet sertifikalarınıza ve fikrî hakların kime ait olduğunun açık

göstergelerine ihtiyacımız var. Bunlar avukatların işi. Sizden, karar verecek olan heyetin önüne konmak üzere ayrıntılı bir teknik dosya istiyorum. Nano şu anda uzmanlık alanımız değil, bu yüzden bu alanda uzman olan kişileri tutacağız."

"Heyette kimler olacağını sorabilir miyim?" diye sordu Aso.

"Nanoteknoloji için genellikle Ankara Üniversitesi'nden Profesör Süleyman Turan ve Bilkent Üniversitesi'nden Nevval Seden'le çalışırız. Onları tanıyor musunuz?"

"Nevval Seden benim danışman hocamdı."

"Bu sorun değil. Onlarla sözlü olarak görüşmenizi isteyebiliriz. İnternet üzerinden olabilir. Şimdi, hesaplarınızı çok çok büyük bir titizlikle inceleyeceğiz. Gereken titizliği gösterecek ve bir proje direktörü atayacağız. Buna dayanabilir misiniz?"

"Evet," dedi Leyla. Saylan onu umursamadı.

"Aso Bey?"

"İş ortağımla konuşmam gerek."

"Elbette."

"Pekâlâ, şu anda elimizde ne var?" diye sordu Leyla.

"Besarani-Ceylan yazıcısının prototipini yapmak üzere yarım milyon avroluk bir geliştirme fonu. Bunun karşılığında da Özer Özel Projeler, fikrî hakların ve gelecekteki kârların yüzde seksenlik hissesini alıyor."

"Yetmiş beş," diye araya girdi Leyla.

"Hayır, Leyla Hanım."

"Ya prototipten sonra?" diye sordu Aso.

"Pazar araştırması için ayrı bir bütçe olacak. Eğer başarılı olursa tam üretime ve global pazarlamaya geçeceğiz. Bu uzun dönemli bir proje. Yalnızca tıbbi güvenlik testi bile beş yıl sürebilir."

"Geliştirilmesi şimdiden beş yıl sürdü bile. Bu bizim hayatımızın eseri."

Saylan bu cevaba memnun olmuş gibiydi.

"Güzel, güzel, güzel. Adamlarınızın, adamlarımı aramasını sağlayın." Saylan'ın tokalaşması tabii ki mükemmeldi: doğru sertlikte, doğru uzunlukta, doğru titreşimde ve bir çıtırtıyla avuçtan avuca geçen bağlantı bilgileriyle birlikte. "Çok teşekkürler, Aso Bey, Leyla Hanım. Bu çok, çok heyecan verici bir proje. Sizinle daha uzun konuşmak isterdim, ama kısa süre sonra başka bir randevum daha var. Çok yakında görüşeceğiz."

"Onunla flört ediyordun," dedi Aso, kulenin yüzeyinden aşağıya katran gibi inen asansörü beklerken. İlkbahar leylekleri gibi yükseklerde, okullu kızlar gibi kıkırdak ve zafer sarhoşluğu içindeydiler. Evet. Evet demişti.

"Hiç de değil," diye fısıldadı Leyla. Onu incelemişti; takım elbisesini, stilini, hazırlanışını ve tavırlarını. Görünümünü değiştirmek için notlar alıyordu. Bu notları kendi görünümü için değil, Aso için aldığını fark etti. Bu düşünceyle birlikte karnında yeni, tanıdık olmayan bir duygunun varlığını hissetti.

"Ama yarım milyon," dedi Aso, asansör gelirken.

"Özer için bozuk para olduğunu söyledi. Çok fazla istemek kadar, çok az istemek de büyük bir hata olabilirdi."

"Sence..." diye başladı Aso, ama kapılar açıldı ve Leyla onu dolu asansöre soktu. *Şşşt,* diye işaret etti. Asansör onları Özer kulesinin kenarından aşağıya indirdi. Katlarda insanlar inip biniyordu. Aso konuşmak istiyordu. *Ben de konuşmanı istiyorum,* diye düşündü Leyla. *Bağırıp uçak gibi etrafta koşmayı, plazadaki o fıskiyeye atlamayı istiyorum, ama şimdilik, şşşt.* Kulenin ortasındaki açık meydanda, takım elbiselerin ve para adamlarının arasında... Hiç para kadını yok

muydu? Leyla'dan başka kadın var mıydı? *Şşşt.* Ön masaya giriş kartlarını bırakırken: *Şşşt.* Ön masa, Özer'in gücüyle saygı uyandırmak, resepsiyonistin taşı andıran kayıtsızlığıyla ürkütmek için tasarlanmış siyah bir mermer parçasıydı. Leyla, yaka kartını aynayı andıran siyah mermerin üstünde sallarken gülümsedi. Sizi yendim. Siz koca adamlar, paranızı aldım. Ben, Demreli kız. Bayan Al Küçük Kariyerini Yaşa. Bayan Koşarak Geri Geleceksin. Küçük Domates. Ve sen Yaşar ve siz Yazıcıoğulları ve Ceylanlar ve Gültaşlılar ve Bakırköy'deki masanın etrafında oturan herkes; Cengiz dayı ve Küçük Teyze Kevser ve hatta balkonundaki Büyük Teyze Sezen, ama en çok da ezilmiş patlıcan sırıtışınla masanın arkasında oturan sen Zeliha: İşte ben. Ben. Harika ben.

Dışarıdaki meydana çıkınca dönüp cam ve titanyumdan yapılmış kırk katlı şirkete baktı, kollarını havaya kaldırdı.

"Özer! Özer! Özer! Seni seviyorum!"

"Sence de biraz fazla hızlı kabul etmedi mi?" diye sordu Aso. "Ofisteki tek bir adam, *Çok güzel, hoşuma gitti, alın size yarım milyon,* diyor?"

"Yüzde seksen karşılığında. Yaşar'ı arıyorum."

"Ben pek sevinmedim. Memleketimde Özer'den 'Şeytan'dan bahseder gibi bahsederler. Doğu'yu kendi özel imparatorlukları gibi idare ediyorlar. Ben oradan çıkıp başarılı olmuş biriyim; köyümde ortaokuldan sonrasına devam edebilen tek kişi benim ve yaptığım ilk şey ruhumu kötü imparatorluğa satmak."

"Ne bu şimdi, bir tür antikapitalist sızlanma mı? Bir anlaşmaya ihtiyacın vardı, bir anlaşma yaptık. Yaşar'ı arıyorum."

"Ne düşündüğümü söyleyeyim. Bence başka birisi bizim için ön çalışmayı tamamladı. Biz ikinci geldik. Bana kalırsa İdiz herifleri belki üç hafta önce o ofiste kendi yazıcıları için para arıyorlardı. Zor olan satış oydu. Saylan o zaman ikna olmuştu. Sonra biz aynı şeyle geldik

ve o da bütün köşeleri kapatma fırsatını gördü. Özer yazıcı teknolojisinde tekel oluyor. Hem de yarım milyona. Bu çok ucuz bir fiyat."

"Ama onların hayali işe yaramayacak."

"Onlarınkinin işlevselliği en iyi ihtimalle bizimkinin yüzde altmışına sahip."

"Bu yüzden daha iyi bir ürün istiyorlar. Parayı aldın. Şimdi parti zamanı. Hey! Naci!"

Anayolun karşısında uyumsuz bir kebap vagonu vardı. Naci bir tabureye oturmuş çayını yudumluyordu. Trafiğin karşısından adını duyunca etrafına bakındı; Leyla'nın gizleyemediği sevincini görünce gülümsedi. *Çok güzel bir gülümsemen var,* diye düşündü Leyla. *Seni başka birine çeviren bir gülümseme.*

"Kutlamaya başlamadan önce, Kur'an'la ilgi o küçük meseleyi hatırlatmak isterim. Para yalnızca yarısı."

İri Naci trafiğe daldı, arabaları durdurmak için elini kaldırdı. *Arabalara tekvando yapabilir,* diye düşündü Leyla. Ama muhtemel olanın parlaklığı soluyordu. Aso keyfini kaçırmıştı. Ama Tanrı bugün ona merhametli davranmıştı; Tanrı yeniden merhametli olabilirdi. Bu Tanrı'nın doğasında vardı.

"Tamam, tamam, tamam. Yarı kutlama."

Naci kollarını sevinçle sallayarak koşuyordu.

"Yaşar'ı ara o zaman."

~

Necdet lazımlığı kullanmak için yataktan sürünerek çıktı. Ona her ne verdilerse, 'nano takımları' yüzünden bütün kasları titriyor, eklemleri ağrıyor ve cinlerin alevlerinin ötesindeki oda dönüyordu. Fakat bir

adamın işemek için ayakta durması gerekirdi. Lazımlığı köşeye koyup bir elini duvara dayadı.

"Ben işerken bakmasan olmaz mı?"

İri Piç, vurdumduymaz meditasyonundan irkilerek sıyrıldı.

"Ne?"

"Sen değil, o." Necdet, Hızır'ın bağdaş kurup oturduğu karşı duvarı işaret etti. İdrarı azdı ve koyu renkliydi. Necdet çok susuz kalmıştı. Kendisininkiler dışında hangi kimyasalları çıkarıyordu? "Tamam, bitti." İri Piç lazımlığın üstüne bir bez atıp Aksi Puşt için tabancasının kabzasıyla kapıya vurdu. Grubun dördüncü üyesi henüz Necdet'le konuşmamıştı, ama sert parmaklarının acısını hâlâ kollarında hissedebiliyordu. İri Piç başka bir belaydı. Sessiz kalıyordu, ama bir sürü sorusu vardı.

"Az önce olduğu gibi Hızır'la konuşurken ne görüyorsun?"

"Aleviler Hızır'a hürmet eder mi?"

"Biz bütün evliyalara ve imamlara hürmet ederiz."

"Onu nasıl resmediyorsunuz?"

"Yaşlı, ama aynı zamanda genç, bir adam gibi, ama bazen hayvan ya da kuş gibi. Yeşil alevden bir halesi var."

"O zaman öyle görürdün."

"Sen nasıl görüyorsun?"

"Açıklayabileceğim bir şey değil bu. Hayvan ya da kuş ya da insandan önce gelen bir şey; bunlar yalnızca bir şeye verdiğimiz farklı şekiller... bilinçsizce. Şekillerden, görmekten ve hatta düşünmekten önce gelen bir şey. Biz daha bilincine varmadan var olan bir şey."

İri Piç başını salladı.

"Herkes kendi Hızır'ını görür."

"Hayır, anlamıyorsun. Evet, başka nasıl olabilir ki?"

"Onlar da öyle demişti. Evet ve hayır. Açıklanabilecek bir şey değil."

"Onlar mı?"

"Divrican'dan sonrakiler. Benim köyüm oranın hemen bitişiğinde, vadideki köy, ama bizim oralarda herkes etkilenmiş birini tanır. Orası evliyalar ve şeyhler vadisi."

"O ne?"

"Beş yıl kadar önceydi. Türkler, AB durdurmadan önce Kürtlere son bir saldırıda bulundu. Bir gece, Divrican'ın üzerinde bir uçak belirdi. Yarım saat havada döndü. Ertesi sabah herkes senin gibiydi. Cinler, melekler, şeytanlar, periler ve ruhlar. Bazıları Hızır'ı gördü, bazıları Melek Tavus'u, bazıları Peygamber'in kendisini."

İri Piç, sanki çok fazla şey söylemiş olmaktan korktuğu için başını eğdi.

"Onlara ne oldu?" diye sordu Necdet. Esareti sırasında insanların normalleştirme konusunda çok büyük bir yeteneğinin olduğunu öğrenmişti. Bu oda, bu yatak, bu silahlı iri adam; onlara alışmıştı artık. Korkmuyordu. Onlar hayatının mimarıydı. İri Piç'in sözleri, o alıştığı korkunun içinde yeni bir korku yaratmıştı; delik içinde delik gibi. "Onlara ne oldu?"

Çok ileri gitmişti. İri Piç dişlerini gösterip Necdet'i tüfeğiyle dürttü. Necdet tekrar yatağına oturdu. Hızır duvarın yanında oturuyor, içinden, kaynayan bir şerbet tenceresinde olduğu gibi çeşitli şekiller ve görüntüler geçiyordu.

Yeşil Başörtülü ve Uzun Saçlı yandaki odadan içeri girdi. Necdet orada köpük kapların, plastik ve karton kolilerin dizili olduğunu görebiliyordu.

"Her şey yolunda mı?" diye sordu Uzun Saçlı. İri Piç bütün sorumluluğu Uzun Saçlı'ya bıraktı. Yeşil Başörtülü, Necdet'in önüne çömeldi. Hep aynı konumu alıyor, mütevazı bir şekilde diz çöküp bacaklarını

birleştiriyor, elbisesinin kollarını ellerinin üstüne çekiyordu. Bu onun stratejisinin bir parçası olabilirdi.

"Bu seansta inancın doğası hakkında konuşacağız," dedi Yeşil Başörtülü.

"Benim inancım yok," dedi Necdet. "İhtiyacım da yok. Ben görebiliyorum. İnanç göremediğiniz şeydir. Eğer görebiliyorsam, o Allah değildir."

"İnancın başka anlamları da var. Bir kişiye inancın olabilir ya da bir nesneye, onun güvenilir olduğuna."

"Bu geleceğe inançtır," dedi Necdet.

"İnanca dair başka bir düşünüş de mantıklı fikirlerimizi düzenlediğimiz yöntem olduğu şeklindedir."

"Bu, fikirlerin doğru oldukları anlamına gelmez," dedi Necdet. "Neden inanç yalnızca mantıklı fikirler için doğru olsun da mantıksız fikirler için yanlış olsun?"

Uzun Saçlı not alıyordu.

"İnanç Allah'ın iradesine teslim olmaktır," dedi Necdet. "Beni ne için test ediyorsunuz?"

"Bize Hızır'a olan inancının yapısından bahset."

"Cinlere olan inancımdan bahsetmeyeyim mi?"

"Onların Tanrı'dan gelmediği, kendi zihninin görüntüleri olduğunda ısrar ediyorsun. Hızır'ın onlardan ne farkı var?"

"O başka."

Yine. Bakışmalar oldu.

"Dinî deneyim evrensel bir insan özelliğidir," dedi Uzun Saçlı. "Tanrı içimize işlenmiştir; beyin kimyamıza, nöronlarımıza. Temel seviyede bütün insani dinler ortak deneyimleri ve ortak bir dili paylaşır."

"Bütün mistikler aynı fikirde," dedi Yeşil Başörtülü. Uzun Saçlı onun sözlerine sinirlendi. Tanrı'nın Mühendisleri'nin arasında uyuşmazlık mı? Necdet meraklanmıştı.

"Evrenin kurallarının ötesinde doğaüstü bir tanrıya inanmıyoruz," dedi Uzun Saçlı. "Biz Tanrı'ya inanıyoruz, buradaki Tanrı'ya. Tanrı bizim bir parçamızdır, her zaman öyle olmuştur. Tanrı bilincin ötesindeki parçamızdır. Bin yıl öncesine kadar insan bilincinin bugünkünden çok farklı olduğuna inanıyoruz. Biz tek bir benlik değildik, pek çok benlikten oluşuyorduk. Bunlardan bir tanesi de tanrı benliğimizdi. Bu, Tanrı'nın erkekler ve kadınlarla konuştuğu ilâhi bir çağdı; mucizeleri ve evliyaları, harikaları ve hayalleri gördüğümüz bir çağ. Tanrı bizimle mesellerle, kehanetlerle, mecazlarla ve şiirle konuşurdu. Ama bunu kaybettik. Fazla bilinçli hâle geldik. Kişisel tanrılarımızla yeniden bağlantı kurmamız gerek."

"Söylediklerinizin cinlerden farklı değil. Hızır da benim zihnimden geliyor."

"Onun başka olduğunu söyledin. Onun, zihnin olarak gördüğün yerden değil de çok daha farklı bir yerden geldiğine inanmak için nedenlerimiz var. Zihninden önceki bir yerden."

"Akıl hastası olabilirim," dedi Necdet. Bu konuşma onu korkutuyordu. Korku içinde korku içinde korku. "Daha önce disosiyatif bozukluğum olduğu gibi bir şey söylediniz. Belki hasta değildim, belki şimdi hastayım. Bütün bunlar hastalık."

Yeşil Başörtülü, başını yana eğip düşündü.

"Necdet, kendini bir dinle. Hasta bir adam gibi mi konuşuyorsun?"

"Ben nereden bileyim?" diye bağırdı.

"Hastaydın. Bütün o çatışmaları, kafa karışıklıklarını ve öfkeyi tek bir yere topladık, bir biçim ve şekil verdik. Bununla mutlu görünüyorsun. Bir sesleri ve bedenleri var. Onlar içindeki Tanrın. Senin

Arkadaşın. Şimdiye kadar aldığımız sonuçlardan memnunuz. Daha sonra konuşuruz, Necdet."

Tekrar odadan çıktılar. Necdet açık kapıdan dışarıya göz atınca Aksi Puşt'un ayaklarının, Uzun Saçlı ve Yeşil Başörtülü'nün yanında olduğunu gördü. Necdet asla dışarı çıkamayacaktı. Bunu artık biliyordu. İstedikleri bütün cevapları alana kadar onu bırakmayacaklardı. Laboratuvar hayvanlarına ne olduğunu bilirdi. Ama Hızır gülümsüyordu. İri Piç hâlâ tedirgindi, ama Necdet onun en zayıfları olduğunu seziyordu. Aksi Puşt uygulayıcı ve cellattı; Uzun Saçlı teknokrat, Yeşil Başörtülü de teorist. İri Piç için durum kişiseldi.

"Söyle, be adam. Bitişik vadideki Kürtler, bilmek zorundayım. Onlara ne oldu?"

~

Yeşil çamurun çalkalandığı şeffaf, plastik silindir, Kebap Peygamberi'nin tezgâhının arkasındaki rafta çalkalanıyordu.

"O pislik ne öyle?" diye sordu Adnan. "Çocukların içtiği şeylere benziyor."

"O pislik Granita," dedi Kebap Peygamberi. "Limon ve ıhlamur. Toz hâlinde karıştırıyorsun, makine gerisini hallediyor. Herkes çok ferahlatıcı olduğunu düşünüyor. İster misin?"

"Pipetle buz çekmeden de yeterince başım ağrıyor zaten," dedi Adnan. "Senin çocuğunu üniversitede okutan bir adam olarak şunu söyleyebilirim ki, umarım onun için fazla para ödememişsindir, çünkü o hurda yığını için paranı ziyan etmişsin. Bu şey yarın kırılır."

"Deneme süresi var zaten." Kebap Peygamberi bir an düşündü. "Parayı buldun galiba."

Adnan elinde olmadan tatminkâr bir şekilde gülümsedi.

"Dört doksan beşten çıkardım."

"Kaça indi?"

"Dört yirmi iki."

Kebap Peygamberi başını salladı. Etkilenmişti. "Üniversiteye göndermek istediğim başka çocuklarım da var."

"Adana kebap, üç tane. Başkan için hazırlıyormuşsun gibi yap. Etin suyu çenemden aksın."

"Üç tane mi?"

"Lord Ultror birazdan bize katılacak."

Kebap Peygamberi, bir avuç et alıp şişe geçirmeye başladı. Kalem inceliğinde hazırlayıp ateşe şöyle bir tuttu; dışı kahverengi ve tatlı, içi kanlı. Olması gerektiği gibi. Kadir, Oğuz'la birlikte meydanın karşısına geçti. Ne ritüel selamlaşma, ne, Selam Draksorlar, oldu.

"Yapmamışsın," diye bağırdı Oğuz. "Ulan, sikildik. Her anlamda sikildik."

Adnan bardaki taburesine oturmuş gözlerini kebabından alamıyordu. Döndürüyor, inceliyor, saldırı noktası arıyordu. Et güzel kokuluydu. Kimyon ve sarımsak, kuzunun kötü kokusunu hafifletiyordu. Domatesler sıcak ve güneş doluydu. Kebap Peygamberi, fırıncısını gizli tutuyordu –böyle bir deha ticarileşirse olsa olsa bozulabilirdi– ve ona en sevdiği oğlu gibi davranıyordu. Ekmek hayat gibi kokuyordu. "Bu sabah sizi milyoner yaptım. Bu yüzden oturup size ısmarladığım şu şahane kebabı yiyin ve sonra bitirince neden sikilmediğimizi size anlatayım."

Evrenin Ultralordları, Kebap Peygamberi'nin parlak çelik tezgâhına sıralandı. "Gerçekten kendini aşmışsın," dedi Adnan, ellerini ve ağzını nemli beze silerken. "Allah bile daha iyi Adana kebabı yapamazdı." Kebap Peygamberi teşekkürle başını öne eğdi. Sonra da imayı anlayarak tezgâhın gerisinde salata doğramaya başladı.

"Neden nanoyu ona vermedin; bütün hesap numaraları, her şey onda," diye kaldığı yerden devam etti Oğuz.

Adnan ona döndü.

"Nedenini söyleyeyim. Çünkü ben Lord Draksor değilim ve sen de lanet olası Lord Terrak değilsin. Biz Evrenin Ultralordları değiliz. Evrenin Ultralordları diye bir şey yok. Onlar çizgi film karakterleri. Her bölümün nasıl sona erdiğini hatırlıyor musun? Büyük bir kavgayla. Süper güçler falan filan. Büyük patlamalar. Kötü adamlar bir hafta daha dövülür. Ama biz kötü adamı havaya uçurursak, öyle kalır. Ölür. Onu biz öldürmüşüzdür. Ve bizim süper güçlerimiz yok. Biz bir finans şirketi için çalışıyoruz. Biz çizgi film karakterleri değiliz. Biz yetişkin adamlarız. Yetişkin adamlar böyle şeyler yapmaz. Arkadaşına yapmaz. Para için yapmaz. Kemal'e neden nano vermediğimi anlamanız gerekmiyor. Bu operasyondaki her konuda olduğu gibi bunda da haklı olduğumu kabul etmenizi bekliyorum."

"Benim anlamadığım şey, bu pislik ortaya çıkınca, ki Cygnus X'in hepimizi içine çekmesi an meselesi, Kemal'in kafasının tepesini açacaklar ve Kadir'in nanosunun yanında şeker gibi kalacağı bir şeyle içeri dalacaklar," dedi Oğuz. Kebap Peygamberi'nin bıçağı ölüm gibi hareket ediyordu; hızlı, kesin ve isabetli.

"Sinirlerimize hâkim olacağız. Ateş etmeyeceğiz. İşe gideceğiz, küçük işlerimizi titizlikle ve etkili bir şekilde yerine getireceğiz. Arka planda, Turkuaz'ı planladığımız gibi kıvıracağız. Provasını yaptığımız gibi adım adım ilerleyeceğiz. İki yüz milyon içinde, daha doğrusu iki milyar içinde, ki bu Özer'in borcuna çok daha yakın bir şey, yirmi milyon nedir ki? Bizi aramıyorlar. Amcık Mehmet'i arıyorlar."

"Sinirlerimize hâkim olmamızı söylüyorsun," dedi Kadir. "Ben de bir planın olmadığını söylüyorum."

"Planım var. Olmadığını kim söyledi? Benim her zaman planım vardır. Hemen tasfiye edeceğiz. Çünkü camdaki ilk çatlak görünür

görünmez, koca kule arkamızda çökerken cebimizde parayla çıkıp gidebilmeliyiz. Tasfiye etmek her zaman işe yarar. Hamiline tahvil senetlerini severim; nakitten daha derli topludur."

"Ya Ferit Bey?" diye sordu Kadir.

"O nakit alacak. Nakit, nakit, nakit. Nakit kraldır, her zaman öyleydi, her zaman öyle olacak." Adnan parmak boğumlarını tertemiz çelik tezgâha vurdu. "Lord Kebap! Dördüncü üyemiz için bir tane daha."

Diğer Ultralordlar başlarını kaldırdı. Kemal teslimat motosikletlerinin etrafından sekerek meydanı geçiyordu. Adnan, kebabı bir ödül gibi havaya kaldırdı. "Selam Ultror! Bunu al, ye ve yürü, çünkü yetişmemiz gereken bir futbol maçı var ve ben Aslantepe'ye bu kılıkta gitmeyeceğim."

Kebap Peygamberi granita makinesinin ısı ayarını düzeltip dönünce peçetenin altına sıkıştırılmış yüz avroyu buldu. Koyu renk takım elbiseli dört adam kıyak suçlular gibi birbirinin arkasına düşmüş, taksi durağına doğru yürüyordu.

8

Yüksek öğleden sonra güneşi Aslantepe Stadyumu'nun beyaz, beton çanağına doluyordu. Kupa Maçı! Kupa Maçı! Avrupa Şampiyonlar Ligi Yarı Finali, Galatasaray Arsenal'e karşı! Kazanan, finali Münih'te Barça'yla oynayacak. Tribünler yavaş yavaş doluyor, koltuklardaki beyaz üzerine kırmızı devasa CİMBOM yazısını örtüyordu. Arsenal taraftarları stadyumun ziyaretçi bölümünden içeriye daha erken alınmış, pankartlarını aşağıya sarkıtmış, yükselip alçalan tarzdaki İngiliz taraftar şarkılarının provasını yapıyordu. Bazıları şimdiden tişörtlerini çıkarmıştı. Türk davulcuları ve borazancıları onlara karşılık veriyordu. Arsenal taraftarları Türklere parmaklarını sallayıp kükrüyordu: *Sen sen sen!* Tribünlerin kenarlarında ve büyük panolarda reklâmlar dönüyordu. Medya oradaydı; televizyon minibüsleri ana yolun kenarına park etmişti. Galerinin cam bölmesindeki ünlü üstatlar, farklı yorumcular banka oturmuş, fotoğrafçılarsa kale çizgisinin etrafında dolanıyordu. Kameramanlar hareketli kameralarını stadyumda alıştırma turlarına gönderirken, kale çizgisi kameraları aşağı yukarı zıplıyordu. Taraftarlar kendilerini ve arkadaşlarını on metrelik dev ekranlarda görünce çığlık atıp el sallıyordu. Tepede bir reklam balonu uçuyordu: Turkcell. Kulüp DJ'i, koltukları sarsan bir sesle Türkçe pop çalıyordu. Aşırı büyük, köpük kostümler giyen maskotlar taç çizgisi boyunca dolaşıp kalabalığı hareketlendirmeye çalışıyordu.

Adnan Sarıoğlu merdivenlerin başında durdu. Gözlerini kısıp Aslantepe'nin beyaz çanağının tepesindeki mavi kubbeye baktı.

"Görüyor musunuz? Gökyüzünde bir bulut var."

Evrenin Ultralordları, tribünlerdeki Cimbom yazısının B'si hizasındaki kombine bilet koltuklarına indiler. Tanıdıkları kişilerin yanlarından geçerken selamlaştılar. Kemal ceptep'ine gelen bir mesajı almak için bir dakika durdu. Sonra eğilip arkadaşlarına fısıldadı: "Hesaba yatmış. İstediğiniz zaman alabilirsiniz."

Adnan resmen zengindi.

Galatasaray'ın o muhteşem motivasyon filmini izliyorlardı. *Fatih Sultan Mehmet* filmindeki gibi Konstantiniyye surlarına saldırıyorlardı. İşte ilk Meksika dalgası geliyordu; stadyumda dalganın oluşmasına yetecek kadar taraftar vardı. Adnan ayağa kalkıp atalardan gelen taraftar ruhuna girdiğini hissetti. Burası Cimbom'un krallığıydı. İnsanlar burada farklıydı.

"Peki, şimdi gazımız tam olarak nerede?" diye sordu Kemal, ayağa kalkıp kollarını kaldırarak.

"Tam şu an, ana Nabucco hattıyla Çaldıran'dan çıkıp saatte kırk kilometre hızla bize doğru geliyor," dedi Oğuz dalga geçerek. Arkasına yaslandı.

Bütün arsızca aşırmalara ve heavy metal akorlarına rağmen motivasyon videosu işe yarıyordu. Sıcağı umursamayan, köpükle mumyalanmış maskotlar amuda kalkıyor, sıçrıyor, işaret ediyordu. Sonra stadyum hoparlörünün sesi sonuna kadar açıldı ve Adnan içinden bir ürpertinin geçtiğini hissetti. Gaz tüccarı Adnan Sarıoğlu olmayı burada bırakıyordu. Burada taraftar oluyordu. Arsenal, fazla büyük, çizgili formaların içinde şaşkın ve ağlamaklı görünen küçük çocukların ellerini tutup stadyuma koştu. Arsenal tarafından bir kakofoni duyuldu. Cimbom taraftarlarından ıslıklar, yuhalamalar ve

alaycı bağırışlar. Olay, spor değildi. Olay, futboldu. DJ bağırarak futbolcuları tanıtıyor, taç çizgisinin kenarından ateş fıskiyeleri fışkırıyordu. *İşte! Cimbom! Geliyor!* Kalabalık ayağa kalkarken Adnan da onlarla birlikte kalktı. Boğazında bir kükreme, elleri yumruk hâlinde. Sarı ve kırmızı renkli Cimbom formaları içindeki minik maskot çocukların gözleri dehşetle irileşmişti. DJ, takımları anons ederken her oyuncu başını sallayıp ayaklarına ya da gökyüzüne bakıyordu. Her isim için sevinç çığlığı atıldı, ama Volkan için sismik bir gök gürültüsü yaratıldı: Sonunda formdaydı. Kaptanlar el sıkışıp flama değiş tokuş ederken takımlar yerlerine koştu, yazı tura atıldı.

"Rus hakem," diye bağırdı Kadir.

"Ah, hayır, onlar bizden nefret eder," dedi Kemal.

"İngilizlerden daha çok nefret ederler," dedi Adnan.

"Doğru," diye onayladı Kemal. Arsenal yazı turayı kazandı ve topu santraya götürdü. Hakem düdük çaldı, oyuncular harekete başladı. Kaptan ilk vuruşu yaptı ve Aslantepe bir gürültü yarıküresine dönüştü. Arsenal uzun paslarla ilerleyip gerideki Galatasaray dörtlüsünü açıkta bırakan bir oyun oynuyordu, ama öküz gibi stoper Gündüzalp topu kafa pasıyla Ersoy'a gönderdi ve oyun döndü. Galatasaray hücuma geçerken Adnan'ın ceptep'i çaldı.

Ayşe arıyordu.

Adnan ekrana bakıp yeri gördü. GPS açıktı. Sultanahmet'teki Binbirdirek Polis Karakolu. Kulaklığını hemen taktı.

"Ayşe."

"Adnan, ben tutuklandım."

Bu sözler, bu yeşil sahaya, mavi gökyüzüne, parlak renklerle giyinmiş taraftar mozaiğine hiç uymuyor, olanaksız görünüyordu. Ayşe. Tutuklanmak. Bu iki sözcük birbirine, yeşil bir alanda şortlarla futbol oynayan adamlar gerçeğine uymuyordu.

"Sen ne?" diye sordu

"Tutuklandım. Beni Binbirdirek'te tutuyorlar. Bu gerçekten çok aptalca, hata yaptıklarını anlayacaklar ve beni bırakacaklar."

Neredeyse sormak üzereydi: *Seni kim tutuyor, neden tutuklandın, suçlama ne?* Ama bu kalabalıkta yalnız değildi. Kendi yarı sahasında baskı altındaki Galatasaray, topu Aykol'a pasladı, o da önündeki açıklığı görüp koştu, sahanın yarısını geçti. Aslantepe büyük bir beklentiyle aynı anda iç çekti. Adnan kalabalığın gürültüsünün arasında, "Geliyorum. Bir avukat bulacağım. Ben gelmeden avukat gelmiş olur," dedi.

Kadir konuşmasından birkaç kelime duymuştu. Öne eğilip, *Ne? Ayşe mi?* diye dudaklarını oynattı, Adnan da karşılık verdi, ama daha fazla soru sorulmadan merdivenlere koştu. Taraftarlar kaşlarını çatıp küfrediyor, sahayı görmek için başını uzatıyordu. Seksen bin Cimbom taraftarının heyecanlı hareketlerinin tersine hareket eden tek figür oydu. İdrar ve yeni boya kokan beton merdivenlerden aşağıya koşarken Aslantepe'nin arkasında yanardağ gibi püskürdüğünü duydu. Galatasaray gol atmıştı. Cendere Caddesi'ne çıkıp ıslıkla arabasını çağırdı. Polis karakolunda inip arabayı park yeri bulması için gönderecekti ya da ona bir daha ihtiyacı olana dek dolaşması için bırakacaktı. Yoldan yukarı yürüyüp trafiğin arasında kendisini arayan sürücüsüz Audi'yi görmeye çalışırken, Adnan esas uyumsuzluğu fark etti. Olanaksızlık kemerini bir arada tutan kilit taşını. Hep tutuklanacak kişinin kendisi olacağını düşünmüştü.

~

Gümüş ile altın; sıvası dökülen kubbeler. Sarı çatılı sokaklar düz gitmeyi reddediyordu; her kavşak, meydanlara ve bedestenlere açılmadan önce tabut kadar dar dükkân ve tezgâhların arasından geçen yeni bir

sokak ve koridor ortaya çıkarıyordu. Akla gelebilecek her geometride Türk bayrakları. Kırmızı ve beyaz, hilal ve yıldız. Burada AB'nin yıldızlı tacına yer yoktu. Boyalı bir tabela, döner merdivenlerin üstüne sıkışmış minik bir camiyi işaret ediyordu. Adamlar ağzına kadar dolu el arabalarıyla taş döşeli yollarda koşturuyordu. Fıskiyenin seramik yüzeyinden aşağıya sular dökülüyordu. Dükkân sahipleri, mallarının yığılı olduğu minik tezgâhları için çok iriydiler. Beyaz neonun parıltısı gece ya da gündüz hiç değişmiyordu. Kapalıçarşı'nın kendine has bir zamanı vardı ve dünyanın saatleri veya takvimleriyle belirlenmiyordu.

Aso, Kapalıçarşı'da ceptep'indeki yön bulma sistemiyle ilerliyordu. Yaşar avukatlar, muhasebeciler ve hesap tablolarıyla meşgul olduğu için Leyla'yla birlikte labirentin ortasındaki hazineyi aramak üzere Aso gönderilmişti. Leyla her an kaybolabileceğini biliyordu. Dikkatini dağıtan bir parıltıyla kendini ortalıkta gezerken bulabilirdi. Kapalıçarşı'nın tüccarları, önemli olanın da bu olduğunu söylerdi. Ancak zihin aramayı bıraktığında gerçek keşif yapılırdı. Beklenmedik şeyler bulma şansı: Aynı küçük bedestene dört farklı yerden girmek ve her seferinde farklı bir yer olduğunu düşünmek. O ilginç, küçük, ahşap Osmanlı kahve tezgâhına rastlamak. Bir daha asla bulamayacağınızı bildiğiniz bina içinde bina. Bir adım sizi itiş kakıştan, hırsız sokaklardan alıp tek bir ayakkabı tamircisinin, paslı bir kundura kalıbına yaslanıp oturduğu bir sokağa götürürdü; adamın bu yüzyılda ya da ondan öncekinde bir şey satıp satmadığını merak ederdiniz.

Leyla ilk geldiğinde Kapalıçarşı'dan nefret etmişti. Döküntü mal, sahte mal, fahiş fiyat; hepsi üst üste yığılıp gözünüze sokuluyordu, ama Leyla Kapalıçarşı'dan çıkıp Hazine Müzayedeleri ve Nano Pazar'dan geçerek kendi içine giren hattı hissedebiliyordu. Herkes sürekli herkesle çekişe çekişe pazarlık ediyordu. Leyla da aslında, mallardan oluşan duvarların arkasında duran bu mağara adamlarından farklı değildi. Satış her şeydi.

"Aso."

Aso göz bebeğine çizilen, cin tozu gibi parlayan ceptep yön bulma sistemini takip ederek yürüyordu.

"Bu aptalca bir soru gibi gelebilir. Besarani-Ceylan yazıcısını gözüm kapalı satabilir, işlevlerini, özelliklerini, faydalarını sayabilirim; yeni nano devrimi olduğunu, bir daha hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını, geleceğin bugün olduğunu söyleyebilirim, ama o geleceği göremiyorum. DNA'nın şık grafiklerini görebiliyorum, ama kendime, insanlara, böyle bir yere bağlayamıyorum. Bu şeylere Düşünce Deneyleri mi diyorsunuz? İşte bir Düşünce Deneyi: Elli yıl içinde ne göreceğim?"

"Bir sorum var: Neden burada soruyorsun bunu?"

"Çünkü burası en muhafazakâr ve değişime en dirençli yer gibi görünüyor. Bir nanoteknoloji devriminin fethedebileceği son yer."

Aso, garip, hem çirkin hem de tatlı bir şekilde gülümsedi ve yalnızca kendisinin görebildiği bir ışığı takip ederek başını salladı.

"Eh, burası aşağı yukarı aynı görünecek. Kahveler var olacak; antika ve lokum satmaya devam edecekler. Otantiklik önemli olacak. Satmayacak şeylerse bu domestik dökümtüler, tüketici elektronikleri. Bu tür şeyleri evlerde ya da araba gibi büyük şeyleri özel tesislerde yapacaklar. Herkesin evinde üretim tesisi, yani fabrikası olacak; üç boyutlu yazıcı gibi bir şey, ama çok daha sofistike. Elektronik ve biyoloji birbirine gittikçe yaklaşırken, proteinler ve yarı izotik plastiklerden eşyaları basacağız. Şu ceketten sıkıldığında ya da yeni ayakkabılar istediğinde yalnızca eskisini bırakacaksın ölecek. Fabrika onları yeniden dönüştürecek. Her şey tasarımcı ürünü olacak. Mallar ucuzlayınca, insanlar etikete para öder. Bir tişörtten Donna Karan etiketini çıkarırsan geriye iki avroluk pamuklu parçası kalır. Statü ürünle değil, stille ölçülecek. Tasarımcılar yeni futbolcular olacak. Kült takipçileri olacak. Bu yüzden otantikliğin önemli olacağını söyledim. Fabrikada üretilmeyen, hakiki olan ve bunu gösterecek kaynağı olan her şey,

değerli olacak. İnsanlar otantikliğe, deneyime para ödeyecek. İyi bir fincan kahve, yeni bir ceptep'ten daha değerli olacak, çünkü ceptep'i evde üretebilirsin ve zaten o zaman ceptep sonrası döneme geçmiş olacağız. İyi bir kahve; işte o sanattır."

Kapalıçarşı'daki hayat Aso ve Leyla'nın etrafından akıp gidiyordu. Leyla, Aso'nun hayallerini bu yüzlerde görmeye çalıştı; babasının kilim yığınında dinlenen şu yakışıklı genç, şu biblo tezgâhındaki sarı dişli adam, şu iki Alman turist, şu çarşaf içinde koşturan kadın.

"Herkes muhteşem, göz alıcı, çarpıcı olacak. Stil ve renk çağı. İnsanlar Osmanlı'nın nasıl giyindiğini hatırlayacak, kaftanlara ve sarığa dönüş olacak. Belki de cinler gibi, istediğimiz her şeye bürünebilecek, serbest dolaşan mikrobot bulutu tarafından kuşatılmış olacağız. Kimse gözlük takmayacak. Gözlerin ne kadar kötü olursa olsun, görüşün, bir kameradaki otomatik odaklama gibi kendiliğinden düzeltilecek. Kimsenin parası olmayacak; her şey tokalaşma veya bir göz kırpma veya düşünce transferiyle kredilendirilecek. Her yer şimdikinden daha sessiz olacak. İletişimin çoğu zihinden zihne direkt olarak yapılacak. Sesler kamu dünyası ve oyun için saklanacak. İki tür konuşma şeklimiz olacak; bazı dillerde olduğu gibi resmî ve samimi. Sözel konuşma herkesin duyacağı şekilde olacak, yakındaki herkes seni duyabilecek. Direkt konuşma daha samimi olacak, buna davet edilmen gerekecek; yalnızca hitap ettiğin kişiler seni duyabilecek. Direkt konuşmada sırlarını söyleyebilirsin. Kalabalık bir odada bulunup başka kimse duymadan direkt konuşmayla sohbet edebileceksin. Ya da aynı konuşmayı gezegenin başka yerindeki bir kişiyle yapabileceksin. Direkt konuşma mesafeyle sınırlı olmayacak. Dedikodu, entrika ve küçük komplolar çağı olacak.

"Eski dostlar burada buluşup bu çayhanede oturacak ve on yıl öncesinin sohbetlerini kelimesi kelimesine hatırlayacak. Zihinlerindeki sahneleri yeniden yaratabilecekler, çünkü DNA asla unutmaz.

Zaman içinde yolculuk gibi olacak; geçmişin paylaşılan illüzyonu. Ya da tamamen farklı bir dünyaya gidebilecekler; belki onlara bu dünya kadar gerçek görünecek, tasarladıkları ikincil bir dünyaya, sosyal ağ dünyasına. İnsanlar rahatlıkla iki dünya arasında gidip gelecek. Paylaşılan sosyal ağ dünyaları olduğu gibi, istediğini yapabileceğin özel dünyalar olacak.

"Ekstra duyu organlarımız olacak. Bilgiyi içeriye alıp dışarıya çıkaracak yollara ihtiyacımız olacak. Kablolarımız olmalı. Boynuz fikri benim hoşuma gidiyor; belki başın arkasında filan olabilir. Ya da antenler. Ama onlardan utanacağımızı düşünüyorum. Bence başkalarına göstermekten utanacağımız mahrem parçalarımız olacaklar. Bunlar insanın ruhunun giriş kapısı olacağı için herkese gösteremezsin. Onları örteceğiz. Bu yüzden sarık geri gelecek! Bunun için sabırsızlanıyorum.

"Bundan çok kısa bir süre sonra örtünmeyi bırakacağız. Tam ters yöne gideceğiz. Her yerde çıplak vücutlar olacak. Neden? Çünkü fotosentez yapmayı öğreneceğiz. Evlerde kullanılan elektrik için fotosentez panellerimiz zaten var; bütün yapmamız gereken bunları nano yazıcıyla birleştirmek, ATP döngüsüne bağlamak ve bitkiler gibi yapmak: Soyun ve güneşi içine al. Burası gibi yerler karanlık ve ürkütücü olacak. Çatılar? Işık yok? Sapıkça! Fotosentezden sonrası belirsiz. Grafikler hep dikey."

"İçinde yaşamak istemeyeceğim bir gelecek kurmana mı yardım ediyorum bilmiyorum," dedi Leyla. "Ben çatıların altında büyüdüm. Demre çatılı bir şehirdi. Her yerde seralar ve kilometrelerce uzanan politüneller vardı. Yolun tam kenarına kadar giderler. Evler ve camiler aralarında yükselir. Boş araziler üzerine ev yapılamayacak kadar değerlidir, bu yüzden evler yukarıya doğru yükselir. Birisi evlendiğinde bir kat yukarı bir daire daha yapılır. Demre'deki evlerden bazıları minik gökdelenler gibidir. Amerikalıların Mars'a gidip oraya bir üs kurmak ve bir şeyler yetiştirmek hakkında konuştuklarını hatırlıyo-

rum. Demre gibi görünmesi gerektiğini söylüyorlardı. Havayı içeride tutup ışığın içeri girmesini nasıl sağlayacağımızı iyi biliyoruz biz. Belki de bize sorsalardı işe yarayabilirdi. Sahildeki otellerden atık CO_2 pompalıyoruz; domatesler tavana kadar çıkıyor. Kırmızı biber ve patlıcan ormanı gibiler. Bazı insanların düşük CO_2 toleransı var, o yüzden orada çalışamıyorlar. Bir keresinde de domatese alerjisi olan bir çocuk vardı. Domateslere yaklaşamazdı, yoksa suratı patlayacak gibi kocaman olurdu. Domateslerin ve gübrenin kokusunu hâlâ alabiliyorum. Otellerin kanalizasyonlarını işlerdik. Bir öğütücüden geçirip güç kaynağımız olan metan gazını çıkarırdık ve gübre temizlenirdi. Babam yetiştirici değildi; damla sulama sistemi mühendisiydi. Tünellerde duyduğun tek ses budur; şıp şıp şıp ve tıslama. Sana neden mi Demre'yi anlatıyorum? Çünkü insanlar açık bir arazinin olmadığı ve her şeyin üstünde plastik örtülerin bulunduğu bir yerde nasıl yaşadığımızı merak ediyor, ama ne var biliyor musun? Ben orayı seviyordum. Çocukken orada çok mutluydum. Yani galiba insanın her şeye alışabildiğini söylemeye çalışıyorum. İnsanlar adapte oluyor."

Topaloğlu Antikaları, eski cami süslemeleri ve tapınak lambaları, Yunan tütsü kapları, çerçevelenmiş Yahudi metinleri, sahte ikonalar ve Kuşlar Meclisi çizimleriyle dolu cafcaflı küçük bir odacıktı. Ayrıca sıra sıra minyatür Kur'an'lar vitrinde, ışıkta parlıyordu. Topaloğlu orta yaşlı, çıkık dişli, kel, tıknaz bir adamdı. Kapalıçarşı'nın sıcağında bile yelek giyiyordu. Dükkân parlatılmış metal kokuyordu.

"Minyatür Kur'an'ları sever misiniz?"

"Ben özellikle bir tanesini arıyorum," dedi Leyla. "Bir aile yadigârı."

"İstanbul'da minyatür Kur'an satan bir sürü yer var," dedi Topaloğlu.

Leyla gerçeği itiraf etti.

"Hazine Antikaları'ndan Turgut benim aradığım Kur'an'ı size satmış olabilir."

Topaloğlu şüpheyle pirinç lambaların arasında dolaşan Aso'ya baktı.

"Biz polis değiliz."

"Polis gibi duruyorsunuz."

Takım elbiseler yüzündendi.

"Ben pazarlamacıyım, o da bilim adamı. Gerçekten kayıp bir aile yadigârını arıyoruz, minyatür bir Kur'an. Gördüyseniz hatırlarsınız, ikiye bölünmüş."

"Bunun öbür yarısı." Aso, avucundaki Ceylan-Besarani'nin elinde kalan Kur'an'ı gösterdi. Topaloğlu gözlüğünü takıp baktı.

"Ah. Evet. Bunu hatırlıyorum. Gerçekten de Hazine'den geldi. Benim için dinî şeyleri ayırırlar."

"Sizde mi?"

"Ah, hayır. Sattım."

Pirincin parlaklığı ve parıltısı Leyla'nın etrafında yıldızlar gibi döndü. Midesi bulanıyordu.

"Geçen pazartesi sattım. Fazlalık stokla birlikte gitti. Nereye gittiğini söyleyebilirim. Kâğıda yazayım, ben o tokalaşma işinden hoşlanmıyorum." Bir kartvizitin arkasına tükenmez kalemle bir şeyler yazdı. "İşte."

Leyla adresi okudu. Doğru anladığından emin olmak için tekrar okudu. Bir hata yoktu. Gerçek bir yolculuk bir çember şeklinde olurdu; bir dervişin dönüşü gibi. Allah büyüktür, gerçekten çok büyüktür.

~

Kara kafalı, parlak gözlü küçük bir karga, Kortanpaşa Sarayı'nın ikinci katının balkon korkuluklarında ileri geri yürüyor, Kadıköy

grubunun üyelerinin kahve kuyruğunda ilerleyişini izliyordu. Yorgi Ferentinu zevkle kargayı seyrediyordu. Kargaları çok severdi. Kibar, amaçlı yaratıklardı.

"Demek karga adamısınız," dedi arkasındaki Emrah Beşkardeş.

"Zekâyı severim," dedi Yorgi.

"Bu yüzden tezimi kargaların sosyal sistemindeki küçük dünya ağları üzerine yaptım. Kargaların ölüleri için yas tuttuklarını biliyor muydunuz? Ve mahkemeleri olduğunu? Sosyal suçluları tanımlıyor, bir karga grubu –jüri– oluşturuyor ve onları izole edip cezalandırıyorlar. Bunun ne olduğunu anlamadan, havada uçan bir grup karganın tek bir kargayı taciz ettiğini muhtemelen görmüşsünüzdür. İşte bu ceza. Kuyruğuna ve yeni biten tüylerine saldırırlar. Bazen kuyruksuz uçmaya çalışan kargalar veya saksağanlar görürsünüz. Onlar yasaları çiğneyenler. Zavallı topal kuşa yardım etmeye çalışan çocuklar gördüm. Mahkeme haykırarak buna itiraz eder, hatta bazen o çocuklara bile saldırırlar. Kargalar zeki, ama piçtir."

Yorgi Ferentinu, başını merakla yana eğdiğinde farkında olmadan dışarıda onları izleyen karganın hareketini kopya etti.

"Araştırmanda incelediğin şeyleri sevmiyor gibisin."

"Kargalar sevilmez, onlara hayran olunur. İnsanoğlunun kaos kapasitesini sömürürler. Kutup ayılarını ya da bu ay önemsememiz gereken ton balığı türünü unutun; kargalar bu gezegene yaptığımız şeyin öncüleridir. Ortalığı ne kadar çok karıştırırsak, o kadar hoşlarına gider. Yeni davranışlar karga popülasyonu içinde orman yangını gibi yayılıyor. On yıl önce Japon kargalar, arabaların lastiklerinin ezip kırması için sert cevizleri yollara atmayı öğrendiler. Yalnızca bu da değil. Cevizleri yerden toplamadan önce kırmızı ışığı beklemeyi bile öğrendiler. Şimdi Londra'daki kargalar da bunu yapıyor. Avrasya'yı geçmesi on yıl sürdü. Evrimsel bir baskı var ve eğer kargalarda işe yarıyorsa, bizde de yarıyordur, ama henüz görmedik. Şimdi bu Japon

karga nüfusu, evrimle kazanılmış olamayacak kadar çabuk gelişmiş davranışlar sergiliyor. Ona kadar sayabiliyorlar. Tüneklerinde çamurla iz yapıyorlar. Çamurdan nokta dizileri. Şimdi, eğer bu sizi korkutmuyorsa... Teoriyi duymak ister misiniz? Benim ödümü patlatıyor: Çevreden atık nano topluyorlar ve bu nano onların beyinlerini yeniden düzenliyor."

"Tanrı bizi korusun," dedi Yorgi Ferentinu. Kahve kuyruğunda entelektüel heyecanın gücünü ve evrenin insanlardan gelecek hiçbir şeye ihtiyaç duymadığını fark etmenin getirdiği korkuyu hissediyordu.

"Kargaları izleyin," dedi Beşkardeş. "Kargalar kesinlikle bizi izliyor."

Yorgi karga parlamentolarını biliyordu. Suçlu karganın durduğu yerde durmuştu. O yıl da bahar zamanıydı; Moskova'daki konferansın daha da geciktirdiği geç bir bahar. Yorgi bir hafta boyunca kâğıt işleri ve Kusursuz Olmayan Bilgi, Mantıklı Mantıksızlık, Grupdüşünme, Kabarcık Davranışı gibi konularda seminerlerle boğuşup ürpermişti; popüler ekonominin güncel meseleleri; iki noktalı, aşırı açıklayıcı alt başlıkları olan kitaplarda anlatılan konular. Grip olduğunu söyleyerek, zorunlu miktarda içip sarhoş olmaktan kaçınıyordu. Zihinsel Haritalar ve Arzu Hatları: Ekonomik Manzaranın Psikolojik Coğrafyası üzerine anlattıklarının, seminer salonlarındaki akşamdan kalma kişilerin zihinlerine ne derece nüfuz ettiğinden asla emin olamamıştı, ama sonraki on sekiz ay boyunca yayınlanan makalelerde ondan alıntılar yapılmıştı, ta ki yeni moda olan bir sonraki teoriye kadar. Uzatmalı kışla birlikte kasvetli bir hafta olmuştu, bu yüzden Atatürk Havalimanı'nın klimalı havasından dışarı çıkınca İstanbul'a bahar geldiğini görmek onu daha da şaşırtmıştı. Havada güzel bir koku vardı. Yorgi Ferentinu, Ekonomi Bölümü'ne giden parkı geçerken açan badem çiçekleri bulutu, minareleri ve devasa Süleymaniye külliyesinin kubbelerini, türbelerini ve hastanelerini narin bir şekilde örtüyordu. Çekmecesinde bir not vardı. Fakültede toplantı yapılacaktı. İkide.

Yorgi odanın her ayrıntısını hâlâ hatırlıyordu. Üniversite kahvesi termosu, sıcak su termosunun yanındaki elma çayı tozu kavanozu. Küçük şeker ve Batı usulü bisküvi tabağı. Camın dışında bir ağaç çiçek açmıştı. Oturma düzenlerini hâlâ hatırlıyordu. Ogün Saltuk, Rektör Yardımcısı Emine Arin'in solunda oturuyordu.

Ona Moskova yolculuğunu sormuşlardı. Hava nasıldı? Burası gibi değildi. Ne yazık. Delegeler mi? Kozmopolit. Güzel. Makalelerin kalitesi? Karışık. Güzel. Profesör Ferentinu'nun makalesi? İyi karşılandı. Harika. Bunun üzerine Rektör Yardımcısı Emine Arin, Ogün Saltuk'a bakmış ve Yorgi her şeyin sona erdiğini anlamıştı.

"Profesör Ferentinu, son yirmi beş yıldır Ekonomi Bölümü'ne, Deneysel Ekonomi sahasına katkılarınız..." diye başlamıştı Ogün Saltuk. Yorgi onun sözünü kesmişti.

"Beni işten çıkarıyorsunuz."

"Burası İstanbul Üniversitesi, saygın akademisyenleri işten çıkarmayız. Ancak Durmuş Yılmaz Kürsüsü'nde fon sorunu var."

"Gereksiz olan benim kürsüm, ben değilim," demişti Yorgi, ama başarısızdı, dünya buharlaşmıştı; tutunacak hiçbir şeyi yoktu.

"Bu hiç de adil değil," demişti Rektör Yardımcısı Emine Arin. "Bütün fakültelerde fon kısıtlaması var."

Masanın etrafında altı kişi vardı. Yorgi taş suratlıların hepsini tanıyordu. Bir tek Saltuk utanmış görünme edebinden yoksundu.

"Ne zaman geçerli olacak?"

"Yeni akademik yılda," demişti Saltuk.

"Bana altı ay önceden haber vermeliydiniz..."

"Elimde olsaydı evet, ama bu mali bir konu."

Yorgi elleri kucağında öylece oturuyordu. İçindeki cesaret sönüyordu, yalnızca iki küçük başkaldırı hareketinde bulunabilmişti.

"Ben, ben ne yapacağımı bilmiyorum."

"Profesör Ferentinu," demişti Rektör Yardımcısı Arin, utanç verici, kontrolden çıkmış duygusal bir sahne yaratmaktan kaçınmaya çalışarak.

"Hiçbir şey alamayacağım, ben genç değilim, genç bir adam değilim. Ne yapacağım ben şimdi?"

"Profesör Ferentinu." Ogün Saltuk'un sesinde yapmacık bir nezaket vardı. "Eminim fakülte bunu bir kürsüyü kapatmak yerine erken emeklilik olarak değerlendirebilecektir, sizce de öyle değil mi, Sayın Rektör Yardımcısı?"

Buna çoktan karar verilmiş, diye düşünmüştü Yorgi. *Bu prova edilmiş bir diyalog. Sadece onları hazırladıkları metnin dışına çıkarmamdan korkuyorlar.*

"Yüksek lisans öğrencilerim..."

"Danışman olarak onları ben devralacağım. Paralel alanlarda çalışıyoruz." Yorgi o anda Ogün Saltuk'tan nefret etmişti. Helenik bir derinlik ve tutkuyla nefret etmişti, çünkü yılların akademik yıpranması, içten içe büyüyen gerilim, zor gizlenen kızgınlık artık masaya serilmişti. Her bir hakaret ve kusur bulma, çıkışma, yeteneğini, otoritesini, orijinalliğini, sadakatini sorgulama; hepsi bu pis darbeye giden adımlardı. "Küçük bir şey daha var," demişti Ogün Saltuk. "Hükümet ve MİT'e ait, politik açıdan hassas bilgilere ulaşma yetkiniz var. Maalesef bunları da gözden geçirmemiz gerekiyor."

"Neden bana Yunan hain deyip işi bitirmiyorsunuz?" Yorgi odadan hiddetle çıkmıştı. Havadar koridorlardan geçerken kulaklarında bir çınlama, avluyu geçerken göğsünde ürpertici bir gerginlik vardı. Aptalca umutlar, boş fanteziler zihninde birbiriyle çarpışıyordu. Ziyaretçi öğretim görevliliği, ABD, Almanya ya da İngiltere üniversitelerinin birinde bir makam, çok satan bir kitap, sevilen bir popüler ekonomist olarak kariyer, Nobel Ödülü adaylığı. Süper güçlerinin

olmasını veya İstanbul baharının muhteşem bulutlarının arasından Tanrı'nın uzanmasını ummak da bir o kadar saçmaydı. İşi bitmişti. Rüzgâr esip badem çiçeklerini Yorgi Ferentinu'nun başının etrafında döndürüyordu.

İstanbul Üniversitesi Ekonomi Bölümü, yeni bir bölümün oluşturulduğunu ve kurulan Tansu Penbe Çiller Ekonomik Psikoloji Kürsüsü'nün ilk başkanının Profesör Ogün Saltuk olduğunu duyurduğundaysa havada uçuşanlar yapraklardı.

Yorgi'nin kahve fincanı, hiç unutmadığı bir öfkeyle tabağa çarptı. Yaşlı adamların uzun sürede olgunlaşan koyu ve güçlü öfkesi. Şimdi yapmalıydı. Buna fırsatı vardı, silahı vardı. İntikam için değil. Gerçek için. Belki boş yere, belki aptalca, belki yalnızca dışarıdan birinin, kendi şehrinde sürgün olan birinin getirebileceği bilgiyle ulaştığı çıkarım uğruna yapmalıydı. Ogün Saltuk'la yüzleştiğinde, amacı adalet olacaktı.

Kahvelerini alan kuyruk, gaz tanklarının kasvetli manzarasına bakan ana salona dönüyordu. Çalışma molası vermişlerdi; açılış oturumu olan Mavi Gökyüzü uzun sürmüştü ve Ogün Saltuk bu oturumu toparlayıp devam etme konusunda çok istekliydi. Yorgi onun, MİT efendilerinin onlara pazarladığı şeyi almadığından şüpheleniyordu. Fatih Dikbaş, jeopolitik bir enstrüman olarak makroekonomik terörizm konusunda saçmalıyor, yüzyılın ilk yarısındaki Rus-Avrupa gaz diplomasisi hakkında uzattıkça uzatıyordu. Korkunç, sıkıcı bir konuşmacıydı. Ogün Saltuk durmadan kıpırdanıp saate bakıyordu. Sonunda Fatih Dikbaş bir sonuca götürmeyen sessizliğe bürününce, Ogün Saltuk, "Başka yorum var mı? Yok mu?" diye sordu.

Yorgi Ferentinu'nun kolu önündeki masada uzanıyordu. Yavaşça kaldırmaya başladı.

"Bir şey söylemek istiyorum."

Hem çocuksu, hem de büyüklük taslayan bir hareketle, "Programın bu bölümünü bitirmek istiyorduk," dedi Ogün Saltuk. "Yarınki

toparlama oturumunda Mavi Gökyüzü konusunda başka fırsatlar olacaktır."

"Söyleyeceğim şeyin hemen harekete geçilmeyi gerektirdiğine inanıyorum," dedi Yorgi. Bütün oda aynı anda nefes almış gibi oldu. Sessizlik havada asılı kaldı. Karga şimdi de balkon penceresindeydi.

"Profesör Ferentinu'nun söyleyeceklerini dinlemek isterim," dedi Beşkardeş.

"Ben de öyle," dedi Selma Özgün. "Bu oturumlarda hiç konuşmadı." Masanın etrafındaki başlar onaylarcasına sallandı.

"Pekâlâ," dedi Saltuk, alt dudağını ısırarak. "Düşüncelerinizi bizimle paylaşın Profesör Ferentinu."

Yorgi ellerini kavuşturup öne doğru eğildi. Grup üyelerinin arasındaki yüzleri buldu.

"Bu oturumların başında Profesör Saltuk bizden sezgi sıçramaları istedi. Özgür düşünce; her şeye izin var. Bu şartlar altında gruptan, gaz hattı sistemiyle dağıtılacak olan nanoteknoloji etkenler kullanarak Balkanlar'a, Orta ve Güney Avrupa'ya yapılabilecek terörist saldırısı olasılığını düşünmesini istiyorum."

Homurtular, mırıltılar duyuldu; herkes at nalı biçimindeki masanın etrafında doğrulup oturdu. Yorgi odaya baktı. Tahmin ettiği gibi Binbaşı Oktay Eğilmez görünmüyordu. Beşkardeş sihirli tahtasına *Güzel* yazmıştı.

"Bu yaşımda onaylanan korkuları çok düşündüğümü fark ediyorum. Basın, nanoteknolojiyle ilgili onaylanan korkuya 'gri çamur senaryosu' diyor; her şeyi kendi kalıbına indirgeyen kaçak kopyalayıcı. Ne var ki, her biyoloğun söyleyeceği gibi, biz zaten o dünyada yaşıyoruz; bu gezegendeki biyolojik kitlelerin ezici çoğunluğu bakteridir: biyolojik kopyalayıcılar. Nanoteknoloji devrimi konusunda bir şey biliyorsak, bu biyolojik ve yapayın uyumudur.

"Biz bu bakteri dünyasının yüzeyindeki süprüntüyüz, hayatta kalanlarız. Hayır, bana ve bence o sözde terörist gruba göre çok daha ilginç olan şey, nanoteknolojinin kişiliklerimizi yeniden programlama potansiyelidir. Her çatışmadaki nihai zafer, kalpler ve zihinlerdir. Geçmişte öldürmek, din değiştirtmekten çok daha kolaydı, ama şimdi ideolojik çatışma çağındayız. Ordumuz, konsantrasyonu, saldırganlığı, ekip çalışmasını artırmak, duyusal girdileri güçlendirmek ve en önemlisi de empatiyi azaltmak için nanoteknoloji paketleri geliştirdi. Pilotlar, uzun yol şoförleri, şifreciler, programcılar, aktörler, sporcular ve kadınlar rutin bir şekilde nanoteknoloji kullanıyor ve burnuna nano çekmeden güne başlayamayan Levent borsacısı imgesi artık bir klişe bile değil. Konsantrasyonu, sosyalliği, hatırlama gücünü, öğrenme kapasitesini artırmak ya da kısa süreli bilgiye ulaşmak için rutin bir şekilde nano kullanıyoruz. Ruh hâllerini, duyguları, bize yabancı olan kişilik özelliklerini satın alabiliyoruz. Gece dışarı çıkan genç insanlar sosyallik, erotizm, utangaç olmayan bir kişilik satın alabiliyor. Sınav zamanı çocuklarımıza hiç düşünmeden nano veriyoruz. Bu gruba katılmak için bile kısa süreli belleğime bağlantı numarasını yerleştiren nanoyu çekmek zorunda kaldım. Biz şu anda kendimizi yeniden programlamayla ilgili büyük, düzensiz ve doğaçlama yapılan bir deneyin içindeyiz. Nanoteknolojinin gerçek sonu dünyanın değişmesi değil, insanlığın değişmesi olacak. İnsan olmanın ne demek olduğunu yeniden tanımlayabiliriz. Bunu tanımlamak için 'beyin *hack*lemek' gibi ergenliğe özgü, çirkin bir tabirin bulunduğuna hiç kuşku yok, ama benim söylemek istediğim şey şu: Bu olaylar politik, sosyal ve dinî misyonerlik gündemleri olanlar tarafından gözlemlenmemiş olamaz. Bu kişiler için kalpler ve zihinler zafer demektir. Nanoteknoloji, artık misyonerlerin en sevdiği silah. Peygamber'in Kılıcı. Bu tür saldırıların yalnızca mümkün değil, olası olduğu bir noktaya ulaştığımıza inanmak için nedenlerim var."

Devlet Ceber ağır, derin tınılı sesiyle konuştu: "Bu çok olağanüstü bir teori Profesör Ferentinu; bu tür teorilerin kanıt gerektirdiğini size hatırlatmama gerek olmadığından eminim."

"Bunu biliyorum, Profesör Ceber. Size böyle bir kanıt sunamam. Yalnızca bu sonuca varmama neden olan olaylar zinciri konusunda size rehberlik edebilirim.

"Pazartesi sabahı Necatibey Caddesi'ndeki bir tramvaya kadın bir intihar bombacısı saldırdı; haberlerde kısa bir süre verildi. Profesör Saltuk oturumların başlangıcında bundan kısaca bahsetti. Bu olaydaki tek kurban bombacının kendisiydi. Bu sıra dışı bir durum. Polis robotları kurbanları kontrol etmek, zapt etmek ve tanımlamak için olay yerine geldi. Ama gelenler bir tek onlar değildi. Başka bir grubun daha –o zavallı kadını ölüme sürükleyen grup olduğuna neredeyse eminim– kendi gözetleme makineleriyle olay yerini izlediğine dair kanıtlarım var."

"Bu kanıtları bize göstermek zorundasınız." Profesör Ceber saygın bir hukuk teorisyeniydi. Yorgi saygıyla başını eğdi.

"Gazeteci korunması istirham edeceğim," dedi. Ceber başını salladı. "Bu makinelere bombalama olayındaki seçilmiş kurbanların tanımlanması, takip edilmesi ve gözetlenmesi görevi verilmiş. Kurbanlardan biri benim komşum, Necdet Hasgüler adında genç bir adam. Sorumsuz, amaçsız bir genç ve problemli bir geçmişi var; bir çalışma grubunu yöneten, amatör bir şeriat kadısı olan ağabeyi İsmet bakıyor ona. Necdet, cin görme yetisi kazanmasını bekleyeceğiniz son insandır."

Beşkardeş kaşlarını kaldırdı. At nalı biçimindeki masanın etrafında mırıltılar yayıldı. Saltuk kıpır kıpırdı; Yorgi'nin sözlerini kesmek için bir mazeret arıyordu. Kaygısız karga ortalıkta görünmüyordu.

"Yalnızca cin de değil, Yeşil Evliya Hızır'ı, dinî mitolojiden her türlü yaratığı görüyor. Hâlâ geleneksel bir görünümü olan Beyoğlu'nun benim yaşadığım taraflarında bu tür şeyler sizi dinî bir şöhret yapar.

Bu genç adamın gördükleri kolayca travmatik stres bozukluğuna bağlanabilir; ama birileri neden bir bombalama kurbanını gözetleme zahmetine girsin ki? Ardından Selma Hanım bana Necdet Hasgüler'in yalnız olmadığını söyledi. Böyle şeyler görenlerin sayısında bir artış olmuş: Mahallesini minik makinelerin bastığını gören bir adam, bir kehanette bulunmak için perilere ya da doğaüstü yaratıklara başvuran bir kadın. Hepimiz İstanbul'da olağanüstü şeylerin sıradan olduğunu ve her sabah kahvaltıdan önce bile mucizelerin gerçekleştiğini biliyoruz, ama tüm bu bireyler bombalama saldırısından birkaç saat sonra ortaya çıkmış ve lütfen buna dikkat edin: Hepsi tramvay hattı üzerinde oturuyormuş. Bu belki bir tesadüftür, ama ben öyle olduğuna inanmıyorum. Dahası da var." Yorgi sudan bir yudum aldı. Sesi çatlak ve kuruydu. "Biraz araştırma yaptım. Robotların izini Kayışdağı'ndaki bir tesise kadar sürmemi sağlayan fiziksel kanıtlar buldum. Orası aynı zamanda Boğaz'ın altından Avrupa'ya geçen Nabucco boru hattındaki Kayışdağı Kompresyon İstasyonu'nun da bulunduğu yer. Dün gece Necdet Hasgüler bilinmeyen saldırganlar tarafından evinin önündeki sokaktan kaçırılınca bulmacanın son parçası da yerine oturdu."

Endişe dolu mırıltılar arasında Ceber konuştu.

"Profesör Ferentinu, 'bulmacanın son parçası' diyorsunuz, ama bize sunduklarınız bir dizi temelsiz, bağlantısız olaylar zincirinden ibaret. Bunlardan hareketle Avrupa Birliği'nin nano terörizm tehdidi altında olduğu teorisine nasıl ulaştığınızı anlayamıyorum."

"Bunun farkındayım," dedi Yorgi. "Kanıtlarıma güvenmek zorundasınız. Bu olaylarıysa şöyle açıklıyorum: İstanbul'da nanoteknoloji silahları üreten bir terör hücresi var. Tramvay saldırısını onlar düzenlediler ve bu bir deneydi. Nanonun etkili olduğunu gösteren semptomları görmek için kurbanlar seçtiler. Nanonun etkili olduğunu gördüler ve tam ölçekli bir saldırı için hazırlanıyorlar. Nanoyu Kayışdağı'ndaki boru hattından verecekler, oradan Avrupa'ya taşınacak."

"Bunun için replikatörlere ihtiyaçları olacak," diye araya girdi Yusuf Yılmaz. Kendisi *Cumhuriyet*'in popüler teknoloji yazarıydı.

"Evet, bundan eminim," dedi Yorgi. "Hammadde olarak hidrokarbonu kullanıp gücünü katlayarak tekrarlayacaklarını düşünüyorum. Bize verilen sözcük *gaz*'dı."

"Necdet Bey'i zaten gözlemliyorlarsa onu neden kaçırsınlar ki?" diye sordu Ceber. Saltuk artık öfkeden deliye dönmüş durumdaydı. Kalemini parmaklarının arasında döndürüyor, masadaki soyulan vernik taneciğine fiske atıyor, ayağıyla bilinçsizce sürekli masayı tekmeliyor, tekmeliyordu. Bütün bunlar bastırdığı öfkesinin minik göstergeleriydi.

"Necdet Bey'i gözetlemeleri başarısız oldu. Robotları bir kazada tahrip oldu; robotun kalıntısının izini Kayışdağı'na kadar sürebildim."

"Ciddi şüpheler var, Profesör Saltuk," dedi Ceber. Yorgi'nin teorisini inceleme konusunda titizdi, ama adildi. "Neden polise gitmediniz?"

"Yardımcım, komşumun oğlu. Onun teknik donanımı var. Ama yalnızca dokuz yaşında. Onu tehlikeye atmak istemedim." Delegeler onun ikinci ve dile getirmediği korkusunu hemen anladılar: ... *ya da kendime bir suçlama getirmek istemedim.* "Bence Necdet Bey'in kaçırılmasında başka bir neden daha var: Gördüklerinin yapısını anlamaya çalışıyorlar; bunlar yalnızca halüsinasyon mu yoksa altta yatan dinî tutkulardan mı kaynaklanıyor?"

"Bu konuyu biraz açar mısınız, Profesör Ferentinu?" diye sordu Ceber, ama oda Yorgi'nin cevabını zaten biliyordu.

"Tabii. Bence Doğu ve Orta Avrupa'nın büyük bir bölümünün dinini değiştirmeyi amaçlıyorlar."

"Saçmalık." Ogün Saltuk bu sözü tükürür gibi, bir öfke patlaması hâlinde söylemişti. "Katıksız saçmalık. Gazın içinde replikatörler, terörist hücreler, nanoteknolojik cihat; bu spekülasyon değil, bu özgür düşünce değil, bu saf bilimkurgu." Odadaki yalnız yazar başını

kaldırıp açık bir şekilde, "Affedersiniz!" dedi, ama Saltuk'un hırçınlığı iyice artmıştı. Adamın başına gitti. "Hayır, hayır, hayır, bu olamaz. Profesör Ferentinu'nun ifadesinin, bütün soruların ve cevapların bu oturumun kayıtlarından çıkarılmasını istiyorum."

"Neden?" diye sordu Ceber. "Öncelikle, Profesör Ferentinu'nun teorisi bu oturumun amacı açısından son derece geçerli. İkincisi, bir suçun varlığının kanıtlarını ortaya koyuyor; Necdet Bey'in kaçırılması. Üçüncüsü, eğer içlerinde biraz doğruluk payı varsa, Profesör Ferentinu'nun dediği gibi, polisin ve güvenlik güçlerinin hemen soruşturmaya başlaması zorunlu."

"'Özgür düşünce' istediniz," dedi gazeteci Yusuf Yılmaz. "İşte size özgür düşünce. Nesi var ki? Profesörün kanıtları bağlamında hepsi mantıklı."

Saltuk'un dudak ısırması, yanak kasılmasına dönüşmüştü.

"Kanıt mı? Dokuz yaşında bir çocuk pek inanılır bir otorite değildir. Özgür düşünceyle bariz fantezi arasında bir fark var. Burada entelektüel bir titizlik bekliyoruz, noktaları birleştirip ortaya yüz çıkarma alıştırması değil. Hayır, hayır, hayır, buna izin veremem, çünkü Profesör yetersiz kaynaklardan çok fazla sonuç çıkarmak gibi büyük bir hata yaptı."

Burada büyük bir hata var, diye düşündü Yorgi Ferentinu, *ama yapan sensin, Ogün Saltuk. Kendi uzmanlarından uzaklaştın. Ve bu ilk hata, senin değil, ama izleyicilerin ve benim bildiğim ikinci ve ölümcül hatayla birleşti ve ben şimdi seni bununla öldüreceğim.*

"'Yetersiz kaynaklar' mı dediniz?" dedi Yorgi. Artık elleri titremiyordu; sesi sakin ve açıktı. "'Minimal kaynaklar' deseniz daha iyi olmaz mı?"

"Ne?" Saltuk şimdi anlamıştı. Bu konuda yapabileceği bir şey yoktu.

"Bilişsel kopukluk, minimal bilgiyle çalışan zekânın, yönlendirilmiş düşünceyle başarılabilenin çok ötesinde sezgisel sıçramalar yapabileceği teorisi; yanlış hatırlamıyorsam teori böyleydi. Hiçbir verinin diğerine ağır basmadığı yeterli, zengin ve çeşitli bilgi ortamı; böyle değil miydi?"

Ogün Saltuk konuşamıyordu. Burada bilişsel bir kopukluk vardı. Kendi teorisini anlamadığı kendisine gösteriliyordu.

"Kitabınızın adı neydi, Profesör Saltuk?" diye sordu Yorgi Ferentinu. On yıl bunun için beklemişti ve sonunda bir adamın seyircilerin önündeki bir toplantıda yok olması acıklı, zavallı bir şeydi. Ama Yorgi intikamını alacaktı, hem de son damlasına kadar. Kimse Yunanlar gibi intikam alamazdı.

"*Büyük Sıçrama,*" dedi Saltuk. Sesinin açık ve yüksek olması takdire değerdi, ama yüzü hasta gibi solgundu.

"Evet, *Cehalet Nasıl Aslında Mutluluktur*?" dedi Yorgi.

Saltuk oturumların çok uzadığı konusunda birkaç şey söyledikten sonra kendini toparlamak için aceleyle yeni bir kahve molası verdi, ama onun işinin burada bittiğini ve Kadıköy Grubu'nun sona erdiğini herkes biliyordu. Salonun her yerinde kendiliğinden küçük gruplar oluştu. Nano hakkında konuşup Yorgi'nin büyük sıçrayışını incelemeye, inancın nörokimyası üzerine tartışmaya başladılar. Ogün Saltuk pencerede tek başına dikiliyordu. MİT heyeti tarafından izole edilmiş, tecrit edilmişti. Yorgi'nin orada olmasına gerek yoktu. Sessizce oradan uzaklaşacaktı, ama Emrah Beşkardeş onu sahte rokoko merdivenlerin başında gördü.

"Sessizce kaçabileceğini mi sandın?"

"Daha fazla katkıda bulunacağım bir şey olduğunu sanmıyorum," dedi Yorgi.

"Söz konusu katıksız, saf öfke olunca, insanların kargalardan daha iyi olduğunu görmek sevindirici."

Yorgi kızardı. "Hayır, hayır, bunu yapmamalıydım; çok fazla şey söyledim, öfkeme yenik düştüm. Zalimce davrandım."

"Fazla ücret alıp az çalıştığımız öğleden sonralarını sizin eşliğinizde geçirmek bir zevkti, Profesör Ferentinu. Yeni bir şeyler öğrendim." Emrah Beşkardeş, Yorgi'nin elini sıktı. "Çalışmalarınızı okumalıyım."

"Ekonomi, kasvetli bir bilimdir. Şoförüm burada. Sizinle tanışmak bir zevkti, Emrah Bey. Kargalara bir daha asla aynı gözle bakmayacağım."

"Gözünüzü kargalardan ayırmayın," diye seslendi Emrah yaldızlı merdivenlerden. "Gerçekten piçtirler."

~

"Cinler bana senin nano mühendislik üzerine çalıştığını söylüyor," dedi Necdet, İri Piç'e. Yeşil Başörtülü ve Uzun Saçlı odadan çıktığından beri hiç konuşmadan iki saat geçmişti. Yükselen sesler, tartışmayı gizlemek için açılan radyonun sesi, çarpan kapılar. İri Piç huzursuzdu. Bir şey söylemedi, sormadı, cevap vermedi. "Bana bir kapıcının amfizem olduğunu söylediler. Bir kadının daha kadın bilmeden hamile olduğunu söylediler. Sana bunu anlatacağım. Ağabeyim bir şeyhtir, kitabı açar, mahalledeki tartışmalarda hükümler falan verir. İnsanlar tavsiye almak için ona gelirler. Bitişiğimizdeki sanat galerisinde çalışan bir kadın hamile olup olmadığını öğrenmek için gelmişti. Dışarıdayken onun karininin toprağın içinde ters dönmüş hâlini görmüştüm. Ona bakarak, kadının öğrenmek istediği şeyi söyleyebildim. Bunu nasıl biliyordum? Ateş evreni yaratıklarından veya Allah'tan da değil. Başka kimsenin bilmediği bir şey biliyordum. Bildiğimi bilmeden biliyordum. Bence bunun olmasının bir sürü yolu var. Belki hissettiğimiz, ama

anlamadığımız kimyasallar var. Belki elektriksel bir şey. Bence her gün okuma yeteneğini yitirdiğimiz ya da farkına varmamız gereken çok fazla şey olduğu için filtrelediğimiz binlerce, milyonlarca bilgi var. Bu bildiğini bilmeden bilmektir. Yani senin o silahı nasıl tuttuğunu, ellerinin oldukça narin olduğunu ve tişörtündeki yazıların gerçekten çok güzel olduğunu görüyorum ve bunun içinde her ne varsa onu senin tasarladığını biliyorum." Necdet işaret parmaklarını alnına koydu: İblis'in boynuzları. "Ve aynı şekilde senin ve Yeşil Başörtülü'nün birlikte olduğunuzu biliyorum; umarım ona böyle seslenmemin bir sakıncası yoktur. Sizin benim için uyduracağınız isimler yerine ben kendi isimlerimi uydurmayı tercih ediyorum. İkiniz de Alevisiniz, bu çok açık. Ve aynı şekilde onun kız kardeşinin tramvay bombacısı olmak için gönüllü olmasının nedeninin, senin sözünü ettiğin o Evliyalar ve Şeyhler Vadisi'nden gelmesi olduğunu da biliyorum. Divrican saldırısı sırasında oradaydı. Yeşil Başörtülü üniversitedeydi. O gece seninleydi. O insanlara ne olduğunu bana söylemiyorsun. O kadın ne gördü?"

İri Piç başını kaldırdı. Sessiz bir öfkeyle titriyordu. *Yıllardır öfkeyle titriyor,* diye düşündü Necdet.

"Tanrı gerçekten içinde olsaydı, ona bakmaya cesaret edebilir miydin?" diye sordu Necdet.

Uzun Saçlı ve Yeşil Başörtülü tekrar odaya girdi, her zamanki yerlerine oturdular. Yüzleri huzursuz, gergindi. Yeşil Başörtülü'nün yumruğu kazağının kolunun içinde sıkılıp açıldı. Necdet, Aksi Puşt'un bitişikteki odada huzursuz bir şekilde dolaştığını duyabiliyordu.

"Ülkemizin haritasına hiç baktın mı, Necdet?" diye sordu Yeşil Başörtülü. "İnsan zihninin haritası gibidir. İki kıta arasındaki suyla bölünüyoruz, Avrupa ve Anadolu. Yüzde yedi Avrupa, yüzde doksan üç Asya. Bilinçli Trakya ve bilinçsiz, bilinçdışı, bilinçaltı Anadolu. Ve İstanbul. Hiç nöron gördün mü, Necdet? Beyin hücresi? Olağanüstü olan şey, sinapsların birbirine hiç dokunmamasıdır. Her zaman aralarında

bir boşluk vardır; bir boşluk olmalı, yoksa bilinç var olmazdı. Boğaz o sinaptik yarığı ifade ediyor. Potansiyel o yarık boyunca akabilir. Bilinci mümkün kılan şey o yarık."

"Ne dediğinizi anlamıyorum," dedi Necdet. "Bunlar saçmalık." Diğer odadaki Aksi Puşt dolaşmayı kesti. Necdet nefesini tuttu. Tekrar dolaşmaya başladı. *Sen kırılgansın. Bu insanlar deli.*

Yeşil Başörtülü anlamayarak başını iki yana salladı.

"Bunlar uygun ve doğru. Anadolu her zaman medeniyetin beşiği olmuştur. Yeni bilinçler burada doğmuştur. Avrupalı bizi her zaman küçümsemişti, bize Avrupa'nın Hasta Adamı demişlerdi, ama ben diyorum ki Hasta Adam Avrupa'dır. Biz binlerce yıllık medeniyetlerin, imparatorlukların ve dinlerin bilgeliğine sahibiz, ama onlar bizi hiç dinlemedi, çünkü Aydınlanma ve Rönesans'ı, kapitalizmi, demokrasiyi ve teknolojiyi icat ettiler. Bunlar yirmi birinci yüzyılın monologları. Belki gelecekte diyalog olacağını fark ederler. Belki fikirlerin İslam dünyasından gelebileceğini fark ederler; yeni fikirler, dünyanın daha önce hiç görmediği fikirler; insan olmanın ne demek olduğuna dair tamamen devrimci düşünme tarzları."

"Onlar derken," dedi Necdet. "Ülkelerden... bahsediyorsun."

"Onlar cahil, kendi deneyimleri dışında bir şeyi hayal edemiyorlar, bu yüzden onları tamamen hazırlıksız yakalayacağız," derken dizlerinin üstünde sallanıyordu Yeşil Başörtülü. Necdet, İri Piç'in ona bakamadığını fark etti. Silahını sıkıca tutmuştu. Yüzü kızarmıştı. Bu ürkütücü ve tehlikeliydi. Bunlar deliydi. Delice şeyler yapmışlardı. Mantıkları yoktu. Planlarını sürdüreceklerdi. "Böyle düşünmek cehalettir, cehalet ve kibir. Biz cehalete karşıyız. Biz Tanrı'nın mükemmel bilgisinin peşindeyiz."

Beni öldürmek zorunda kalacaklar, diye düşündü Necdet. *Görevlerini tamamlamak için çıkmadan hemen önce öldürecekler beni. Beni öldürecekler. Aksi Puşt yapacak. Burada adam öldürebilecek*

bir tek o var. Öleceğim. Bunu düşünemem. Allahım, Allahım hızlı olmasını sağla, ne göreceğim, acıyacak mı, var olmamak nasıl bir şey, ölü olmak? Allahım, Allahım. Onları nasıl durdurabilirim?

"Deneyin başarılı olduğunu gösteren yeterince verimiz var," dedi Uzun Saçlı. Yeşil Başörtülü'nün gözleri kapalıydı. Dudaklarını sessiz bir duayla oynatıyordu. "Tebrikler, Necdet Bey."

"Benim bütün yaptığım o gün işe erken gitmek için farklı bir tramvaya binmekti!" diye bağırdı Necdet. "Siz kim oluyorsunuz da insan bilinciyle ilgili teorilerinizi test etmek için tramvay bombalamaya karar veriyorsunuz? Kız kardeşin kim ki benim yüzümün önünde kafasını patlatıp üzerime sizin tasarladığınız ve ürettiğiniz nanoyu sıçratıyor? Siz kim oluyorsunuz da benim cinleri ve Yeşil Evliyaları görmem gerektiğine, kimsenin bilmediği şeyleri bilmem gerektiğine karar veriyorsunuz? Siz kimsiniz ki beni evimin önünden kaçırıp bir minibüsün arkasına atıyor ve buraya getirip esir tutuyor, bu saçmalıklar hakkında konuşup duruyorsunuz? Bunların hepsi saçmalık. Siz kimsiniz, siz kimsiniz lan piçler?! Siz kimsiniz ki beni deneyiniz yapmaya karar veriyorsunuz ve sonra da... eh, deney bitince sıçanlara ve maymunlara ne olduğunu hepimiz biliyoruz, değil mi? Bana yardım edin!" Necdet umutsuzlukla bağırdı. "Yardım edin! Allahım, lütfen biri yardım etsin! Kimse yok mu?!"

İri Piç hızla ileri atılıp tüfeğinin kabzasını sertçe Necdet'in göğsüne indirdi. Ciğerlerindeki bütün havayı ve sözleri boşalttı. Necdet kurumuş bir örümcek gibi yere kıvrılıp nefes almaya çalıştı.

"Lütfen bu işin içinde bir intikam, kişisel bir kötülük ya da dinî bir fanatiklik olmadığını anla," dedi Yeşil Başörtülü. "Biz Kürt militanları değiliz, İslamcı değiliz. Biz Tanrı'nın mühendisleriyiz. Şu anda kafan karışık ve korktun, ama inşa edeceğimiz cennette bir yerin olacak."

Necdet yerde yuvarlandı. Köşesinde, insan biçimindeki yeşil Hızır'ın boşluğundan bilgi evrenleri akıyordu.

~

Can, gaz kabarcığının, okulun önündeki sarı işaretli indirme noktasından uzaklaşmasını ve okulun kornalar, sollamalar ve sessiz küfürlerle dolu yolunda kaybolmasını seyretti. Güvenli bir şekilde Asariye Caddesi'ne dönene kadar bekledi. Kapının ötesinde devasa sırt çantalarının altındaki minik çocuklar beton okul bahçesinde koşturuyordu. Can kapıdan çekilip duvarın kenarına gizlendi. Yıldız Özel Okulu'nda gözler keskindi. Sabahçılar çıkmıştı, öğlenciler betona çizilmiş renkli merdivenlerde sıralanmıştı. Merdivenin her çubuğunda bir çocuk duruyordu. Can duvar boyunca okul bahçesini göremeyene kadar ilerledi. Bir an için cadde boşalmıştı. Can hızla dönüp Yıldız Okulu'ndan uzaklaşmaya başladı. Hızlı yürüyordu, ama okuldan kaçan bir çocuk gibi görünecek kadar da değil. Asariye Caddesi'ndeki yaya geçidi tehlikeli bir noktaydı; yetişkinlerin onu ve okulun yakınlığını fark ettiğini hayal etti. Belki öğle yemeğinden dönen bir öğretmenin ağır eli yakasına yapışırdı. Trafik hiç bitmeyecek miydi acaba? Derken ışıklardaki adam yeşile döndü ve Cihannüma'nın güneyindeki labirenti andıran sokaklarda güvenle ilerlemeye başladı. Dar caddeler yaya ve araç trafiğiyle tıklım tıklımdı; minibüsler yayaları kapı eşiklerine ve verandalara itiyor, motosikletli ergenler başörtülü kadınların ve kısa kollu gömlekli ve kravatlı adamların arasından geçiyordu. Can, takım elbiseli bir grup adamın arkasına takıldı, bilinçsizce adımlarını onlarınkine uydurdu. Kahvehane kapılarındaki masalarda oturan, sokağı izlemekten başka yapacak işi olmayan yaşlı adamlar, onu seyredip gülümseyerek selam verdi. Can omuzlarını kaldırıp sırtını dikleştirdi. Kullanışlı Dedektif Çocuk pantolonunun çok sayıdaki cebinden gözlüğünü çıkarıp burnunun üstüne yerleştirdi. O, şehirdeki bir adamdı. Adımlarında bir amaç vardı.

Horoz sokaktaki merdivenlerin başında gün ışığıyla aydınlanan denizin parlaklığıyla gözleri kamaştı. Can heyecanlanmış ve şaşkına dönmüştü: Kendi başına ilk kez bu kadar uzaklaşıyordu. Planı, Marmaray'a giden tramvaya binmek ve Boğaz'ın altından Üsküdar Metrosu'na ulaşmaktı. Ama şehirde özgürdü, evden çok uzaktı ve hiçbir İstanbul çocuğu denizin çağrısına kulak tıkayamazdı. Can, antikacı dükkânlarının ve küçük kafelerin arasında titreşen suya doğru neşeyle inmeye başladı. Kaldırım her biri bir evin girişi genişliğinde olan basamaklar hâlinde aşağıya doğru iniyordu. Apartman balkonları toprak saksılardaki sardunyalarla parlıyordu. Demir kafesleri saran morsalkımlar erken çiçek açıyordu. Arka bacaklarından biri sakat olan sıska bir kedi yalanmaktan başını kaldırıp Can'ı inceledi, ama tedirgin olmaya değmeyecek bir yenilik olduğunu gördü. Kokular her bir yandan Can'ın burnuna hücum ediyordu: kahve, nane, sakız, eski metal, kömür ve mobilya cilası. Limon ve mazot. Gazın boğucu kokusu, çürümüş meyve ekşisi. Denizin açık ve derin tuz kokusu.

Merdivenler Can'ı Çırağan Caddesi'ne indirdi. Burayı biliyordu. İşte Sinanpaşa Camisi, caddenin ortasındaki tramvay durağı, ileride Dolmabahçe Sarayı'nın ötesinde Can'ın Necdet'i götüren minibüsü takip etmesi için Sıçan'ı gönderdiği Necatibey Caddesi. Ancak o ekrandaki hayattı. İki boyutlu bir hayat. Araba rüzgârının çekişini, geçen tramvayın sismik homurtusunu, Sinanpaşa minarelerinin üstünde daireler çizen martıları görmek, rıhtıma çarpan yağlı sintine suyunun kokusunu almak başka bir histi. Bu bir oyun değildi. Can başparmaklarını sırt çantasının omuz kayışına takarak yolu geçip deniz kıyısı boyunca yürüdü. Gördüğü herkesin, her şeyin bir amacı vardı. Cezayir'deki küçük bahçede feribot seferlerine bakmak için haritasını çıkardı. Yapılabilirdi. İşe yarardı. İyi bir dedektif esnek olmalı, hızlı düşünmeli ve bilgiye hemen ulaşabilmeliydi.

"Bir bilet lütfen," dedi, bilet gişesindeki adama. Dokuz yaşında bir çocuğun neden Üsküdar'a tek kişilik bilet aldığını, neden ceptep'ini kullanmak yerine kâğıt bilet aldığını, neden kâğıt parayla ödeme yaptığını, bileğine taktığı o şeyin ne olduğunu sormasını bekliyordu; neydi o, yılan mı? Adam ona biletini ve bozuklukları uzattı. Can feribota koştu. Arabalar ve minibüsler feribota çıkarken rampaların gümbürtüsü, makinelerin homurtusu ona fısıltı ve mırıltı şeklinde geliyordu. Can en üst güverteye kadar çıktı; yalnızca Türkiye ve Avrupa Birliği'nin bayrakları ondan yukarıdaydı. Feribot onu tek başına Boğaz'dan geçirdi. Yüzüne vuran rüzgâr serindi; uzun süredir hatırladığı ilk serinlikti bu. Küpeştenin üstünden eğildi; bu kez Dedektif Çocuk değil, Asya kıyılarına çıkartma yapmaya hazırlanan Üsküdar feribotunun kaptanı ve komutanıydı. Feribot, devasa bir gaz tankerinin dümen suyunu yararak ilerliyordu. Tankerin yan tarafındaki Kiril harflerinin büyüklüğü araba kadardı. Feribot şimdi de büyük bir nakliye gemisinin pruvasının altında sekerek ilerliyordu. Köprüsü, birbirinin üstüne yığılmış konteynerlerin üzerinden bakıyordu. Dikdörtgen renkler. Lego gemisi. Bu gemiyi biliyordu. Bu konteyner mozaiğini daha önce görmüştü. Kulak tıkaçlarını taktırdıkları pahalı özel kliniğin pencerelerinin önünden geçen renk duvarı. Bu, dünyadaki bütün sesleri alan gemiydi. Bir gün geri geleceğini biliyordu. Can küpeşteye koşup yavaş hareket eden yüksek metal yamaca baktı. Yavaşça, acı çekerek tıkaçları kulaklarından çıkardı. Yapıştırıcı kopup, kabuk çatlarken yüzünü buruşturdu. Bir sürü kulak kiri, kabuk ve sertleşmiş deri kalıntısı vardı. Tıkaç birden yerinden kurtuldu ve dünyanın tüm sesleri kulağına doldu. Sanki büyük geminin güvertesine dizilmiş her konteyner açılmış ve içine hapsolmuş sesleri serbest bırakmıştı. Martıların hırçın, tiz sesi, yaz sabahlarını andırıyordu. Bayraklar yukarıda çırpınıyordu. Doygun, tatmin edici bir ses. Makineler: Büyük geminin daha derin, duyulmaktan daha çok hissedilen gümbürtüsünün arasından duyulan feribotun metalik sesi. Su, suyun sesini duyabiliyordu.

Metal merdivenlerden inen ayakların sesi, arkasındaki köprüden gelen telsiz hışırtısı, kendisinden biraz ileride sohbet eden kızların sesi, arkasındaki tentenin gölgesinde duran adamların sesi. Seslerin yerleri vardı; başını kaldırdı, bunu yapmayı, sesin kaynağını bulmayı nereden bildiğini bilmiyordu, ama gökyüzündeki uçağı buldu; büyük uçak Marmara Denizi'nin üzerinde alçalıyordu. Küçük sesler, minik sesler. Can yavaşça dönüp her sesin kaynağını buldu. Avucundaki küçük, yapışkan tıkaçlara baktı. Uzaklaşan büyük geminin arkasından olabildiğince uzağa fırlattı.

Feribot, Kız Kulesi'nin yanından geçti. Can, Asya'yı duyabiliyordu. Arabalar ve acil sirenleri gibi ses çıkarıyordu. Makineler büyük bir homurtu ve su sesiyle tornistan yaptı. Rampalar, Can'ın işitme duyusu için yeni olan bir mekanizmanın şangırtısıyla inmeye başlamıştı. Araçlar birer birer motorlarını çalıştırıyordu. Bu ses araba güvertesinin çelik duvarlarında nasıl da yankılanıyordu. Yolcular yanından geçerken her birinin sesini tek tek ayırt edebiliyordu. Farklı. Her ses farklıydı. Dünya sesti.

Can, beton rampanın tepesinde tereddütle dikiliyordu. Ayrı ve farklı olan her ses şimdi ürkütücü bir duvar gibi birleşiyordu. Her şey büyük, gürültülü ve yakındı. Bunların arasından bilgiyi nasıl seçeceğini bilmiyordu. Göğsünde bir sertlik vardı. Soluğu kesik kesikti. Kulak tıkaçlarını atmıştı. Bunu neden yapmıştı ki? Göğsündeki sertlik gittikçe kötüleşiyordu. Ama sorun kalbi, QT rahatsızlığı mıydı, yoksa kalbi konusunda ona söyledikleri, herkesin hayatı boyunca inandığı şey miydi? Bir şey, o şeye inanmaktan farklıydı. Belki herkesin kalbiyle ilgili olarak inandığı şey artık doğru değildi. Belki iyileşmişti. İnsanlar iyileşebilirdi. Yakın zamanda ne zaman doktora gitseler makinelerini kulaklarına bağlamışlardı, kalbine değil. Can, feribot terminalinin yakınındaki, her yerine plastiklerin saçıldığı yağlı kayaların üstüne oturup gözlerini kapadı. İşitme duyusunu içine odaklayıp göğsüne

yöneltti. Bedenini dinledi. Orada, küçük ve hafif, başta kaçamak, ama sonra ritmine alışınca her şeyin temeli olan şeyi buldu. Kalp atışı. İyi, sabit ve güçlüydü. Çarpıntı ya da üfürüm yoktu. Bu gerginlik, bu soluksuzluk, belki her şeyin yeni, gürültülü ve heyecan verici olmasındandı. Belki macera böyle bir şeydi. Can, kalp atışlarını bırakıp gözlerini açtı. Burası Asya'ydı; başka bir kıta, ama hâlâ İstanbul'du; onun şehri. Haritasını çıkardı. Üsküdar Marmaray İstasyonu, üç büyük yolun karşısındaydı. Bu, Dedektif Çocuk için kolay bir işti.

Marmaray İstasyonu, Üsküdar kayalarının, alüvyonunun ve şistinin arasına oyulmuş beton bir çukurdu. Can biletini sıkıca tutarak kat kat boruların ve insanların arasından aşağıya indi. Kayışdağı için tek kişilik bilet isterken kendisini ve fiyatı söyleyen adamı duymak heyecan vericiydi. Buradaki sesler farklıydı; yürüyen merdivenlerin uğultusu, kötü şekilde takılmış korkulukların tıkırtısı. Trenleri duyuran, uzaktan gelen otomatik sesler. Burası serindi, hava elektrik, beton ve eski zaman kokuyordu. Bunlar derin tünellerdi. Ses uzağa, garip bir şekilde taşınıyor, sözcükler duvarlara tutunuyordu; bazı ayak sesleri tabanca patlaması gibi çınlarken diğerleri yağmur gibi yumuşaktı. Trenin gelişi, Can'ın o güne kadar duyduğu en heyecan verici şeydi. Önce uzaktı; derin tünelde gürleyen bir dinozor gibi. Sıcak hava Can'ın yüzüne çarpmıştı. Karanlıkta ışıklar belirmiş ve birden tren, birbirine çarpan metaller, sarsılan vagonlar ve çığlık atan frenlerin hücumuyla önünde bitivermişti. Yukarıdan gelen duyurular. Uzak durun, dikkat edin uyarıları. Can, metro trenine bindi. Kapılar hışırdayarak kapandı. Ani hız Can'ın koltuklara yuvarlanmasına neden oldu. Motorların uğultusunu dinliyordu. Bir robot sesi sonraki istasyonu duyurdu.

Tren kalabalıktı; her koltuk, tepedeki her askı doluydu. Can'ın yanındaki genç, gözlerini Can'ın bileğine sarılı makineden alamıyordu.

"Ne o?"

Can ona aldırmadı. Toplu taşıma araçlarında insanlarla konuşmak dedektiflik planlarında yoktu.

"Hey, hadi, merak ettim, ne o? Bir tür dövme, garip bir ceptep ya da mücevher filan mı?"

Can'ın koluna dokunmak için uzandı. Yılan şimşek gibi fırlayıp genç adama doğru atıldı. Genç, yanındaki, orta yaşlı, düzgün görünümlü kadına sokuldu.

"Yılan, yılanı var!"

"Oyuncak bu, oyuncak!" diye bağırdı Can, kolunu kaldırarak. Ancak olan olmuştu bile; telaş yayılmıştı. Bir adam ceptep'iyle konuşuyordu. İETT görevlilerini arıyor olabilirdi. Tren bir sonraki istasyonda durdu ve Can kapılar daha tam olarak açılmadan kendini dışarı attı. Platformdaki kalabalığın arasına karışıp sırtını trene döndü, Yılan'ı kolundan çıkardı. Yılanın kuyruğunu ağzına sokup kendi boynuna astı, tişörtünün içine soktu. Bir sonraki trene binecekti. Dedektif Çocuk her zaman becerikliydi.

~

Leyla Peugeot'yu Fethi Bey Kahvehanesi'nin yanındaki Güneşli Sokak'a döndürürken, "Burada mı yaşıyorsun?" diye sordu Aso. "Bu eski tekkelerden kaldığını bilmiyordum."

"Ucuz," dedi Leyla. "Tarihi umurumda değil."

Kuzen Naci arabanın arkasından doğruldu. Parlak, kedi giysili bir kadının sert plastik kutudan çıktığı o sihirbazlık numaralarından birinde gibiydi. "Güzel."

Aso kaldırımlara uzanan balkonları, çatının altındaki kepenkli galeriyi inceledi. "Burası gerçekten çok ilginç. Burası on yedinci yüzyılda yapılmış olabilir."

"Tesisat gerçekten de on yedinci yüzyıldan kalma," dedi Leyla. Aso, Güneşli Sokak'a girdi, bakmak için duvarın üstüne çıktı. Leyla ona aldırdığı yeni ayakkabıların burnunu duvara sürtüşünü seyretti.

"Arkada eski bir derviş mezarlığı var," diye bağırdı Aso. "Orijinal Mevlevi mezar taşları." Yağlı basamaklardan aşağıya indi. "Eski, ahşap bir tekkenin bu kadar uzun süre hayatta kalması inanılmaz."

"Özellikle elektrik şebekesi düşünülürse."

"Burada yaşadığın için çok şanslısın."

Becerikli Kuzen Naci, derviş evinin ön tarafına geçmişti.

"Bunu görmelisiniz."

Erkoç Galerisi'nin çifte kapısı, her bir dalının perçinlendiği hayat ağacının oyulduğu Âdem Dede Mevlevihanesi'nin eski, ahşap kapıları, sarı bantlarla bir köşeden diğerine kadar kapatılmıştı. *Polis: Girilmez..*

"Durmadan bir şey oluyor," diye bağırdı Leyla. "Bu kadarı yeter artık." Bayiden sonra müzayedeci, sonra dolandırıcı; engel üstüne engel. Her başarının ardından bir düş kırıklığı geliyordu, çünkü o kadar ileriye gitmek, o kadar başarılı olmak asla yeterli olmazdı. Bu dinsizlik olurdu. Şimdi de polis gelmişti. Bunun basit bir çözümü vardı. Leyla bandı koparmak için uzandı.

Naci boğazını temizleyip sağ üst köşeyi işaret etti. Örümcek ağlarının ve gerçek örümcek yumurtalarının arasına gizlenmiş, bütün bacakları ve gözleriyle bir polis bot'u duruyordu.

"Ayşe Hanım'ı mı arıyorsunuz?" Meydanın karşısındaki kahvehanenin sahibi olan adam sesleniyordu. Adı Bülent gibi bir şeydi; Leyla, Âdem Dede Meydanı'nın iki kahvehanesini de sevmiyordu. Adamların öyle oturup durmadan etrafı seyretmeleri sapıkçaydı.

"Ne oldu?"

"Bu sabah on civarında polis geldi, içeri girip bir saat kadar kaldı, birkaç şey aldı, sonra burayı böyle bantladı. İki gündür polis iki kez

geldi. Son ziyaretlerinin boyasını daha yeni temizledim." Leyla'nın balkonu hâlâ turuncu beneklerle kaplıydı. Boyanın bir kısmı kuruması için astığı bluzuna ve pantolonuna sıçramıştı. Parasını alınca bir temizlikçi tutacaktı. Ayşe Hanım böyle yapardı.

"Ne aldıklarını biliyor musunuz?"

"Hayır, ama Hafize'ye sorabilirsin." Leyla şaşırarak kaşlarını çattı. "Orada çalışan kız. Gelişim Kitapçısı'na gitti, neler olacağını görmek için bekliyor."

Hafize, öyle mi? Leyla'nın ona taktığı isim Bayan Ukala'ydı. Topuklu ayakkabılarıyla Âdem Dede Meydanı'nın taşlarına çıktığında ya da magazin dergisi almak için kısa ev şortuyla Aydın'ın tezgâhına giderken veya boş şarap şişelerini geri dönüşüm için dışarı çıkarırken pek çok kez onun onaylamaz, burun kıvıran bakışlarını yakalamıştı. Koca ve başörtüsü. Bunlar kişiye haksız bir ahlaki üstünlük hissi bahşediyordu. Kendisinden beş yaş küçük, abartılmış bir tezgâhtar kızın kınaması.

Leyla daha önce o kitapçıya hiç gitmemişti. İlkokul gibi kokuyordu; ucuz kâğıt, fenolik mürekkep, dışı pürüzsüz ama içi dişleri kamaştıracak şekilde gıcırtılı ince kartonlarla kötü şekilde bağlanmış kâğıtlar. Pencereler güneşi tamamen içeri alıyor, Hafize çayını almış, güneşin karşısında, küçük bir masada oturuyordu.

"Sanat suçları masasından gelmişlerdi. Başlarında Haydar Akgün adlı biri vardı. Daha önce Ayşe Hanım'ı görmeye gelmişti, onu hatırlıyorum. O zaman da görünüşünden hoşlanmamıştım. Neden geldiğini sordum, bunu bilmem gerekmediğini ve bana söylemek zorunda olmadığını söyledi, ama Ayşe Hanım 2017 Antikalar Kanunu'na karşı geldiği gerekçesiyle, antikaları yasa dışı yoldan yurt dışına satma suçundan tutuklanmış. Bunun ciddi bir suç olduğunu söyledi. Ona her türlü yardımı yapmam gerektiğini, yoksa beni de polis soruşturmasını engellemekten tutuklayacağını ve bunun da çok ciddi bir suç olduğunu

söyledi. Polisler gözünü korkutmak istediklerinde böyle konuşuyorlar. Tabii ki kimliğini görmek istedim. Buna kızdı, ama gösterdi. Göstermek zorundaydı. Kanun böyle. Baskıları, minyatürleri ve bilgisayarları aldığını gördüm, sonra polis kadın bana dışarı çıkmamı ve galeriyi kapamamı söyledi."

"Minyatürler mi?"

"Resimler. Acem minyatürleri. En çok talep İsfahan ustalarınadır."

"Aralarında minyatür bir Kur'an var mıydı? Bunun diğer yarısı?" Leyla kontratı masaya koydu.

"Acem işi, gümüş kapak, on sekizinci yüzyıl. Evet, bunun diğer yarısını gördüm. Bunu hatırlıyorum, çünkü Kur'an-ı Kerim'e bunu yapmak saygısızlık belirtisidir."

"Ya da büyük bir saygı belirtisi," dedi Leyla.

"Ayşe Hanım onu pazartesi günü diğer mallarla birlikte aldı."

"Topaloğlu'ndan."

"Evet, Kapalıçarşı'dan. Onu fazla sevmem, Ayşe Hanım'ı İngiliz ressam Blake'in sahte eserleriyle kandırmaya çalıştı. Sahte olduklarını hemen anladık. Ben onunla anlaştım; Madam parayla uğraşmaz. Diğer yarısının nerede olduğunu merak ediyorduk."

"Burada," dedi Leyla.

"Sizden almayı teklif edemem," dedi Hafize. "Bütün satın alma kararlarını Ayşe Hanım verir ve polisle işi bitene kadar o da bir şey yapamaz. O zaman bile size fazla bir şey veremez. Güzel bir şey, ama hacılar için bunlardan bir sürü yapılıyor."

"Satmak istemiyorum," dedi Leyla yavaşça. "Diğer yarısını istiyorum. Bana satar mısın?"

"Polis galeriyi kapattı. Ben sadece ne yapmam gerektiği söylenene kadar buradayım."

"Galeriye girebilseydik, bana satar mıydın?"

"Polisi kızdırmak istemiyorum."

Seni sinir bozucu, aylak, uyuşuk, riyakâr kadın.

"Ona hemen ihtiyacım var. Aso anlat."

Aso, Besarani-Ceylan'ın düzensiz mali durumunu açıklarken Hafize, ellerinin manikürünü incelemeyi tercih etti. Leyla onun yeni girişimciliğin beyaz sıcağını ve yirmi birinci yüzyıl nano mühendislik gelişiminin asemptomatik eğrisini ne kadar anladığını merak etti. Besarani-Ceylan yazıcısının teknik özelliklerine başlarken Leyla Aso'nun sözünü kesti.

"Bin avro veririm. Anlaştık mı?"

Paranın dilinden anlıyordu. Anlaştılar.

"Bin avro mu?" diye Leyla'ya fısıldadı Aso. Hafize ve korumaları Naci'yle birlikte Güneşli Sokak'ın dar merdivenlerinden çıkıyorlardı.

"Bunu aramızda hallederiz. Kenan'ın dükkânında ATM var zaten." Merdivenler galerinin bahçeye bakan kuzey tarafına açılıyordu. "Ben burada yaşıyorum." Ama Aso avludaki fıskiyeyle daha çok ilgileniyordu.

"Kendi bahçen varmış. Ben olsam oradan hiç çıkmazdım. Ev sahibin kim?"

Galerinin sonundaki kapı, dar, tozlu, örümcek ağlarıyla kaplı bir koridora açılıyordu. Sağ duvardaki yüksek pencere ucuz bir şekilde tahtayla kapanmıştı.

"Orada profesör var. Bu duvarın diğer tarafında çocuğun dairesine çıkan ana merdivenler var."

"Bütün buraları nasıl keşfettiniz?" diye sordu Hafize. *Senin bilmediğin bir şey, tezgâhtar kız.*

"Çocuğun şekil değiştiren o robot oyuncaklarından var. Bir keresinde onlarla beni izlerken yakaladım. Kaçmaya çalıştı, ama takip

ettim. Bu binanın her yerinde kaçış yerleri ve gizlenme delikleri var. Bir daha hiç yapmadı."

"En azından görebildiğiniz kadarıyla," dedi Hafize.

Sağ taraftaki kapı, tekkenin ön tarafı boyunca uzanan unutulmuş bir geçide açılıyordu. Sıcak ışık hüzmeleri kafes işi pencereden süzülüyordu. Leyla galerinin ana kapısının tam üstündeydi. Tükürse Âdem Dede Meydanı'nın taşlarına düşerdi, ama burası başka bir dünya, gizli bir yerdi. Leyla, geçidin Sülüğenci Sokağı'nı takip etmek için sağa döndüğü yerdeki boyalı kapıda durdu.

"Bıçağı olan var mı?"

Naci çakısını açtı. Leyla, kapı pervazına sıkıştırılmış kâğıt tomarına bir hamle yaptı. Tozlar uçuşup ışık hüzmelerinde parladı. Başörtüsü kötü bir fikir değildi. Son kâğıt da düşünce Leyla bıçağı çerçeveye sokup kapıyı araladı. Bir ışık demeti eski galerinin havasını yardı. Leyla aralıktan gözlerini kısıp baktı.

"Temiz." Kapıyı Erkoç Galerisi'nin semahanesinin balkonuna doğru açtı. "Burası ilk başta tek bir galeriymiş, ama birisi ikiye bölmenin iyi bir fikir olduğunu düşünmüş."

Aso korkuluklara dayandı. Sekizgen galeriyi, eski ahşap derviş bölmelerini, pirinç avizeyi, küçük hazinelerin cam muhafazalarda sergilendiği, parmaklıklarla çevrilmiş semahaneyi inceledi.

"Halı dükkânlarına dönüştürülmüş eski hamamlar görmüştüm, ama burası çok daha güzel."

Hafize içeriyi görünce yapılan saygısızlık yüzünden dehşet içinde ağzını kapadı. Duvarlar soyulup yarı çıplak kalmıştı. Sergi raflarında birkaç ince kitap vardı. El yazması sayfaları fırtınadaki yapraklar gibi dağılmıştı. Kutsal metinleri toplamak için eğildi, ama oraya yapılan saygısızlıktan fazlasıyla etkilenerek yere oturuverdi.

"Daha sonra," dedi Leyla nazikçe.

Muhafazaların bazıları maymuncuk nanoyla açılmıştı. Leyla arta kalanlardan, orada Hıristiyan haçlarının bulunduğunu tahmin etti. Dervişler bu salonda sema ederken yaşlı dedenin dikildiği yer, minyatür Kur'an'ların bulunduğu yerdi. Dokunulmamıştı. İşte oradaydı. *Ah, işte orada.*

"Anahtarın var mı?"

Hafize muhafazayı açtı. Leyla değerli emaneti aldı. Sağ elinde kitabın ön yarısı, sol elinde arka yarısı vardı. Bir anda iki yarıyı birleştirebilirdi. Ama yapmadı. Eğer birleştirirse gök gürültüsünün kopacağını, bir cinin ya da bir süper kahramanın ortaya çıkacağını veya İstanbul'da korkunç bir nano kıyametin kopacağını, kuleleri, minareleri baştan aşağı yutacağını biliyordu. Bu batıl inanç olabilirdi, ama böyle bir yerde batıl inançlar güçlü olurdu.

"Hadi gidelim."

"Bin avro, hanımefendi," dedi Hafize.

Parayı aralarında topladılar. Hafize bir baştan sona, bir sondan başa sayıp teşekkür için onlara elli avroyu geri verdi. Bir fatura yazdı.

"Şimdi gidebilir miyiz?"

Gölgeli Güneşli Sokağı'na açılan, gıcırdayan, tozlu merdivenlerden indiler. Sokağın başına park etmiş büyük, kırmızı bir çekici yüzünden arabanın yolunun kapalı olduğunu gördüler. Şoför kolunu camdan dışarı çıkarmıştı. Abdullah Unul şoför mahalline yaslanmış çay içiyordu. Yanında başka bir adam daha vardı. Genç, uzun boylu, saçları afro, çökük yanakları güzel elmacık kemiklerini vurgulayan bir adam. Kirli bir sakal, soluk mavi gözler. Bunların DNA'sı nereden geliyordu? Leyla'nın Mehmet Ali için hayal ettiği kişiye hiç benzemiyordu.

"Kuşları çok severim," dedi Abdullah Unul. "Meşgul, aktif, küçük şeylerdir. Kendi kendilerine idare ederler. Hiç düşündünüz mü, İstanbul'un resmî bir kuşu olsa hangisi olurdu? Bahse girerim hemen

leylek diye düşündünüz. Belki de serçe. Bence İstanbul'un resmî kuşu martı olmalı. Ramazan mahyalarında dans eden ne görürsünüz, gemileri Boğaz'da bir ileri bir geri kim takip eder, deniz kıyısındaki kayaların üzerinde rüzgâra karşı kim durur? Bir martı. Bütün bu nedenlerden dolayı benim için martılar İstanbul demektir, ama en çok da kleptoparazit oldukları için. Bunu daha önce duymamış olabilirsiniz. Açıklayayım: Bir hayvanın öldürme ya da avlama işini halleden başka bir hayvandan avını çalma davranışıdır. Martılar, başka bir kuşun bütün zor işi yapmasına izin verir, bir balık yakalamasını ya da ekmek bulmasını bekler, sonra tam yemek üzereyken bu kuştan avını çalar. Martıların başarısının nedeni budur. Bu yüzden şimdi ben de o Kur'an'ı alacağım. İkisini de. Açıkçası nakdi tercih ederdim, ama o bulduğunuz şeyin Fenerbahçe'de bir piyasası olduğunu tahmin ediyorum."

Naci ileri çıktı. Abdullah Unul ceketini açıp fildişi saplı silahı gösterdi.

"Hayır, evlat."

Leyla öfkeden deliye dönmüştü. Çaresizliğin, bir seçeneği olmamasının, ama bir şey yapmak zorunda olmasının verdiği öfkeydi bu. O kadar öfkeli ve güçsüzdü ki aptalca bir şey yapabilirdi. Abdullah Unul'un üzerine atılıp boğazını ısırabilirdi. Merdivenlerden geriye yukarı koşup derviş evinde çılgın bir kovalamaca başlatabilirdi. Kur'an'ın iki yarısını da ayaklarının dibindeki ızgaradan kanalizasyona atabilirdi. Çaresizlik çözümleri. Bu durumun parlak bir çözümü yoktu. Bunu kaybetmişti. Arkasında bir kapının açıldığını duydu. Dönüp baktı. Kendisinin bir tür dede olduğunu sanan ürkütücü adamı gördü.

"Şeyh İsmet," diye bağırdı Hafize.

"Ne oluyor burada?" diye sordu İsmet.

"Özel bir mesele."

Leyla, İsmet'in adamları, kamyonu, içinde bulundukları durumu nasıl tartıp biçtiğini gördü.

"Bu insanlar Âdem Dede Tarikatı'nın koruması altındadır." İsmet, Hafize ve Leyla'nın arasına girdi.

"Bu iş seni ilgilendirmez, evlat."

Sonra bazı adamlar eski mutfağın kapısından Güneşli Sokak'a çıkmaya başladı. Beş, on, yirmi. İsmet'in arkasına yerleştiler. Koyu renk giyinmişlerdi. Yüzlerinde, Kur'an-ı Kerim'i okuyan insanların ciddiyeti vardı.

Abdullah Unul içini çekti, başını iki yana salladı, silahını tekrar gösterdi. İsmet dilini şaklatıp aynı hareketi yaptı. Zaman durdu, sonra her tarikat üyesi silahını göstermek için ceketini ya da tişörtünü kaldırdı.

"Tamam," dedi Abdullah Unul. Çekicinin şoförü motoru çalıştırdı. Abdullah Unul, Mehmet Ali'yi çekiciye doğru itti.

"O kalıyor." Naci'nin sesi açık ve emrediciydi. Abdullah Unul alt dudağını ısırdı, başını iki yana salladı, kabaran burun deliklerinden derin derin soludu, sonra çekicinin diğer tarafına geçip bindi. Kırmızı çekici Eskiköy'ün dar sokaklarında ilerleyip uzaklaştı.

~

Avukat ilk takım elbisesini giymiş bir gençti, ama ayakkabıları güzeldi. Adnan firmanın daha kıdemli birini gönderebileceği yorumunda bulunmayı düşündü, ama Galatasaray tişörtü ve bluciniyle pek çarpıcı biri gibi görünmüyordu. Kapkaççılar, çığırtkanları, yankesicileri ve seyahat sigortası dümencilerinin arasına iyi karışıyordu. Adnan ona selam verene kadar çocuk onu seçemedi.

"Adnan Bey, ben Öziş Turan Kezman'dan Cengiz Bekdil." Öziş Turan Kezman, modern işletme uygulamalarının karmaşık bir şey

olduğu temeline dayanarak bünyesinde hâlâ küçük bir suç birimi barındıran Özer'in kullandığı büyük, ticari bir işletmeydi. *Henüz şirket değiştirme,* diye düşündü Adnan. *Büyük bir kariyer sıçraması yapmak üzeresin.* Bekdil'in tokalaşması ayakkabıları kadar iyiydi. Masadaki amire, "Özel olarak konuşabileceğimiz bir yer var mı?" diye sordu.

Amir rahatsız edildiği için kaşlarını çattı –radyonun zorlukla duyulan sesiyle kupa maçını dinlemeye çalışıyordu– ama yerinden kalkıp Adnan ve Cengiz'e ifade odasını işaret etti. Masa boş çay bardaklarıyla doluydu.

"Kaç kaç?" diye sordu Adnan kapıyı kapatırken.

"Bir bir."

Adnan yüzünü buruşturdu. Bekdil masanın karşısına oturup ona doğru eğildi. Elleri canlı ve hareketliydi.

"Durum şu, Adnan Bey. Eşiniz Türkiye'den antika sanat eseri kaçırma suçuyla itham ediliyor."

"Kanıtları nedir?"

"Nadir bulunan tarihî bir eseri Eskiköy'deki galerisine transfer ederken yakalandığı iddia ediliyor. Uygun ihraç belgeleri olmadan yurt dışına gönderme niyetinde olduğu belirtiliyor. Eser şu anda galeride. Polis bölgeyi kordon altına aldı. Ayşe Hanım onu kendi araştırmaları sonucunda yasal olarak bulduğunu iddia ediyor. Durumumuzu biraz daha zor hâle getiren şey, organize tarihî eser kaçakçılığına karşı daha büyük bir organizasyonun bir parçası olarak tutuklanması oldu."

"Ayşe kaçakçı değil."

"Elbette, Adnan Bey. Ancak bana gizlice ifade ettiğine göre parçalarının çoğu –dinî sanat eserleri; uzmanlık alanı buydu değil mi?– usulsüz kaynaklardan gelmiş. Tabii ki bunun bir tuzak olduğunu iddia edeceğiz."

"Evet, iyi, ama şimdi ne yapacaksın?"

Cengiz Bekdil dikkatini yoğunlaştırdığında ya da sinirlendiğinde alt dudağını ısırıyordu.

"Kefalet için başvuracağım. Kabul edileceğine eminim, ama çok büyük bir miktar olabilir. Durumunuz uygun mu, Adnan Bey?"

"Kefaleti yatırırım."

"Harika, harika." Bekdil ellerini birleştirip neşeyle salladı. Yirmi yaşında birinin elbisesini giyiyor olabilirdi, ama yüreğinde, hayatınız boyunca bulunduğunuz o ruhsal yaşta, okul önlüğünüz için para ve ilk arabanız olarak eski pikap kamyonetini size veren Anadolulu büyük amcaydı o. "Aramızda kalsın, savcılığın bir pazarlık teklif edeceğini düşünüyorum."

"Ayşe önemsiz bir suç için suçlu olduğunu kabul etmez. Onun işinde hain damgası yerseniz kimse bir daha sizinle iş yapmaz."

"Size saygım sonsuz, ama buna müvekkilim karar versin, Adnan Bey. Gidip kefalet işini halledeyim."

Dibinde şeker kalmış çay bardaklarının bulunduğu masadan kalktılar.

"Bir şey daha: Şu eser, neymiş o?"

Bekdil alt dudağını ısırdı.

"Balla Mumyalanmış Adam'ı duydunuz mu hiç?"

"Ne o?"

"Ben de bilmiyorum, Adnan Bey, ama değeri bir milyonu buluyor."

"Az önce iki bir oldu," dedi polis amiri, bankoyu geçmeleri için kaldırarak.

"Cimbom mu attı?"

"Arsenal."

Adnan sessizce küfretti. Amir, radyonun sesini Adnan'ın da duyabilmesi için birazcık açtı.

"Volkan'ın yerine bir başkası geçti. Van Rjin ceza sahasının kenarında sakat bacağına doğru kaydı. Penaltı ve kırmızı kart olmalıydı; ama sarı kart ve bize serbest vuruş verildi. Bir de Volkan'ın altı ay oynayamayacağından söz ediyorlar."

"Rus hakem," dedi Adnan. Amirin ağzı güzel bir "o" harfi oluşturdu. Telle güçlendirilmiş camın ardındaki Cengiz Bekdil iyi ütülenmiş takım elbiseli iki polis memuruyla tartışıyordu. Bir tanesi kısa boylu, nikotin tenli ve keldi. Fazla sıcak kanlı görünüyordu. Diğeri uzun boyluydu, baş döndürücü hareli desenlere dönüşen nano dokuma ceketiyle iyi görünüyordu. Manşetleri gümüş renkliydi. Cengiz Bekdil'in ucuz görünmesine neden oluyordu. Piç kurusu. Cengiz Bekdil'in elleri *müzakere* diyordu: Yalvarırcasına açık, itiraz ederken avuçlar aşağıda, mantığa davet ediyor, tartıp biçiyor, açıklığa ulaşmak için makasla kesiyor gibiydi. Bütün polis konuşmalarını Dedektif Piç Kurusu yapıyordu. Sonunda herkes başını salladı. Cengiz Bekdil görüşme odasına girdi. Adnan bir an için kapı aralığından, masada bir el, parmaklarda gümüş yüzükler, bilekte antika gümüş gördü. Ayşe. Sonra kapı kapandı.

"Tahmin ettiğim gibi kefalet ücreti yüksek oldu," dedi Bekdil, ön ofise geri döndüğünde. Piç Kurusu camın ardından Adnan'a bakıyordu. Ne tür bir polisin böyle bir takım elbiseye gücü yetebilirdi? Yolsuzluk için onu araştırmaları gerekiyordu, bu kahpe şehirde kendine yer bulmak için uğraşan çalışkan galeri sahiplerini değil. "Bizim fonlarımızdan yatırılmasını ayarlayabiliriz..."

"Ne kadar?"

"Yirmi bin."

"Ben öderim dedim."

"Kart kabul ediyoruz," dedi amir. "Ama Amex olmaz ve kredi kartlarından yüzde iki komisyon alınıyor." Okuyucuyu uzattı. Adnan sıfırları girdi ve bunlar günün uyumsuzluğunun matematiği gibi göründü. Sıfır kere sıfır sıfır ederdi. Sıfır kere herhangi bir şey yine sıfır

ederdi, ama sıfıra bölünmek sonsuzluktu. Bugünün mantığı buydu. Ayşe tutuklanmıştı. Antika kaçakçılığı. Bir milyon avro. Balla Mumyalanmış Adam; bunun ne olduğunu tahmin bile edemiyordu. Bütün bu süre zarfında masadaki radyoda maç devam ediyordu. Adnan hesabındaki paranın İstanbul Polisi'nin hesabına geçişini seyretti. Amir gösterişli bir hareketle alındı fişini koparttı.

"Geri ödeme için çevrim içi olarak ya da yirmi dört saat açık olan kefalet yardım hattımızı arayabilirsiniz." Telefonu alıp camın arkasındaki polisleri aradı. Piç Kurusu görüşme odasının kapısını açtı. İşte oradaydı: Ayşe. Yorgun ve öfkeliydi, ama gözleri parlıyordu. Saçları karışmıştı, çorabında bir kaçık vardı. Çizmelerinin uçları çizilmişti, ama yüzü, makyajı mükemmeldi. Gözlerinin derinliklerinde Adnan'ın yıllar boyunca tanıyıp saygı duymayı öğrendiği karanlık ışık vardı. Çantasını saldırgan bir şekilde omzuna attı. Bir çantayı saldırgan bir şekilde takmak mümkündü. Adnan sanki onu yıllardır görmemiş gibiydi. Derken Ayşe ön ofise girdi. Piç Kurusu, Adnan'ın bakışını yakaladı; tanırcasına başını salladı. *Beni tanıdığını sanıyorsun, değil mi? Eh, tanıyorsun. Ben senin düşmanınım.*

Ayşe amirin masasındaki belgelerini alıp Adnan'ın açık kollarının yanından geçti.

"Burada olmaz," diye fısıldadı. "O piçlere bu zevki yaşatmak istemiyorum."

Adnan ve Cengiz Bekdil onu takip edip sıcak caddeye çıktı. Ayşe öfkeyle bir sigara yaktı, gergin bir zevkle içine çekti. "Sokakta sigara içilmez"in canı cehennemeydi.

"Şey, Ayşe Hanım, sizi gelişmelerden haberdar ederim," dedi Cengiz. Ayşe onun uzattığı eli bir el hareketiyle geçiştirdi. "Karmaşık bir dava olduğu için savcıların suçlama dosyasını oluşturması biraz zaman alacak. Yazdan önce bir şey çıkarsa şaşırırım, ama size olayların nasıl gelişeceğini ve seçeneklerinizi bildirmek için gelecek

haftanın başında bir görüşme ayarlamak isterim. Sanat ve antikalar konusunda uzmanlaşmış çok iyi bir avukat var; mümkün olursa onu tutmak istiyorum. İşini iyi bilir. Adnan Bey." Cengiz Bekdil'in ayrıntıları tokalaşma yoluyla Adnan'ın ceptep'ine ulaştı. "Bir şeye ihtiyacınız olursa aramaktan çekinmeyin."

Sonra bir erkek için biraz kısa olan adımlarla İmran Öktem Caddesi'nde aceleyle yürümeye başladı.

"Arabayı çağıracağım," dedi Adnan. "Hadi, eve gidelim."

"Eve gitmek istemiyorum," diye çıkıştı Ayşe. "Kahve filan istiyorum. Üstüm başım kokuyor." Etrafına, caddenin düz, gri rengine baktı. Bu konuda ilkbahar güneşi bile bir şey yapamazdı. "Burada değil." Topukları Terzihane Sokak'ın parke taşlarında takırdayarak yürüdü. Adnan, güneşle parlayan Sultanahmet Meydanı'nda onu takip edip, otobüslerin ve taksilerin, yüksek şemsiyeleri takip eden Japon turist gruplarının arasına girip çıkarak, öfkesinin muhteşemliğini takdir edebilmek için aradaki mesafesini koruyarak Ayşe'yi takip ediyordu. Ayşe'de ne pişmanlık, ne üzüntü, ne suçluluk duygusu vardı: Onu ne kadar seviyordu. Ayşe, Sultanahmet Camisi'nin duvarındaki bir çay bahçesinin taburesini gürültüyle yere vurdu. Müşteriler gözlerini dikmiş ona bakıyordu. İstanbul'un bu turist merkezinde bile burası geleneksel olarak erkeklerin dünyasıydı. "İki kahve," diye seslendi Ayşe. Sonra oturup arka arkaya sigara içmeye başladı. Adnan zamanı gelince konuşacağını biliyordu.

"Kaç kaç bitti biliyor musun?" diye garsona sordu, iki minik kahve fincanını masaya koyarken.

"Berabere. İki iki. İkinci tur haftaya İngiltere'de."

"Sorun değil," dedi Adnan. Kendini gülünç derecede daha iyi hissediyordu.

"Ben Beşiktaşlı olsam da fena değil."

Ayşe kahvesini bir dikişte içti.

"Parmak izlerimi aldılar. O mürekkep çıkmaz. Elbisemin her yerine bulaştı, elbisem mahvoldu. Gerçi bir daha asla giymem ama. DNA'mı aldılar; ağzımı açtırıp pamuk soktular, sanki sıradan bir araba hırsızı falanmışım gibi." Bir sigara daha yaktı. Başını geriye attı, dumanı içine çekip titrek bir mavi duman örtüsü şeklinde dışarı verdi. Ayşe'nin bilinçsizce bir film yıldızına benzediği bu hâli Adnan'a her zaman çekici gelirdi. "Bulmuştum. Ellerimin arasındaydı. Lahdi açıp içine baktım; iki yüz elli yıldır onu gören ilk kişi bendim. Ona dokundum. Tadına baktım. Tatlıydı, daha önce hiçbir şey bu kadar tatlı değilmiş veya bir daha hiç olmayacakmış gibi. Ellerimin arasındaydı."

"Bekdil iyi gibi görünüyor."

"Bekdil'i sikeyim. Hayır; Bekdil iyi. Yaklaşık on iki yaşında, ama iyi. Sana ne kadar anlattı?"

"Antika kaçakçılığı yapan daha büyük bir operasyonun bir parçası olarak yakalandığını söyledi."

"Bu kendimi daha iyi hissetmemi sağlamıyor. Hayır, sana ne olduğunu söyledi mi, ülkenin dışına satmaya çalıştığım şu şeyin ne olduğunu?"

"'Balla Mumyalanmış Adam' mı ne dedi."

"Ne olduğunu biliyor musun? Bir efsane. Peri masalı. Ejderha yumurtası, cin lambası ya da uçan halı gibi. Ayasofya'nın mücevherleri ve Hz. Meryem'in gözyaşları gibi. Balla mumyalanmış bir insan cesedi. Aslında öyle bir şey var olmamalı, ama ben buldum." Ayşe bir sigara daha yaktı. "Bal kapanı, hepsi bu. O piç Akgün'ün onun varlığından bile haberdar olduğunu sanmıyorum, yalnızca bunun mümkün olması için yeterince ipucu verdi o kadar. Bir de önümde bir milyon avro salladı."

"Anlamadım."

"Galeriye bir müşteri geldi; iyi giyimli, bilgili. On sekizinci yüzyıla ait İskenderunlu Balla Mumyalanmış Adam'ın varlığına dair kanıtları olduğunu söyleyip ona getirirsem bir milyon avro vereceğini söyledi. Ve ben de buldum; Adnan, neler gördüm bilsen. Ona Balla Mumyalanmış Adam'ı buldum, ama o kaçakçılık biriminden bir polismiş. Kahretsin, o ucuz havaalanı tıraş losyonundan anlamalıydım. Benim Balla Mumyalanmış Adam'ı aramamın buradan Bursa'ya kadar bütün heykel ve ikona işportacılarını ortaya çıkaracağını biliyordu. Kahretsin."

"Bir milyon avro. Ayşe, eğer sorun para..."

Ayşe birden Adnan'ın yüzüne dokundu. "Adnan, benim içindi. Tamamen bencilce bir çalışma; benim de anlaşmalar yapabileceğimi göstermek için. Para kazanabileceğimi. Büyük oynayabileceğimi."

Masaya bir gölge düştü. Adnan sıcaklıktaki ani düşüş yüzünden gözlerini kısıp yukarıya baktı. Güneşin önünde bir bulut vardı; küçük, gülünesi bir buhar kabarcığı; ama arkasında bir tane, sonra bir tane daha göründü. Onların da arkasında Ayasofya'nın kubbesinin arkasında yükselen kümülüs bulutları vardı. Adnan'ın kalbi yerinden çıkacakmış gibi oldu; Turkuaz'da başardığı şeyin büyüklüğü, somut bir biçim almıştı. Kanıtı gökyüzünde yazılıydı.

"Ben yemdim. En başından beri bir tuzaktı. Bilmeliydim. Ama kör olmuştum. Balla Mumyalanmış Adam; böyle bir şeyi, dünyanın son harikalarından birini bulmak... İnsan bunu reddedebilir mi?"

Adnan başını iki yana salladı, dudaklarıyla *hayır,* dedi.

"Orada insanı korkutmaya çalışıyorlar. Çandar, öbürü; basit bir sivil polis, konunun ne olduğunu bile bilmiyor, ama kötü polisi oynuyor ki Haydar Akgün iyi polis olsun. Hapishane, ceza, işi kaybetme, iflas; hapse gidemem. Bu annemi öldürür. Seninle evlenmem onun için yeterince kötüydü, Adnan. Sonra mahkûmun açmazını oynamaya çalıştılar – lütfen. Yalnızca para cezası, belki ertelenen hapis cezası – ki bu da aynı işlevi görür. Oyun bitti ve beni ilgilendiren başka oyun

yok. Bir başka Aşkenazi *Pentateuk*'u ya da İsfahan minyatürü ya da Blake resmi göremezsem... Blake'siz hayatın anlamı yok. Bu kadar basit. Mahkemeye çıkamam; galeriyi kaybedemem. Siktir siktir siktir siktir siktir!" Ayşe sigarasını küllüğe bastırdı.

"Daha iyi bir anlaşmaya ihtiyacın var," dedi Adnan. "Yalnızca suçunu kabul ettiğin bir anlaşma değil, mahkemeden de muafiyet olmalı."

"Şey, evet sevgilim, ama bu yalnızca devlet kurumlarını yıkan muhbirler içindir..." Ayşe, Adnan'ın ayağa kalkıp sigara ve içki içen masaların etrafında dolaşmasını seyretti. Adnan eski Hipodrom'a girip Mısır dikilitaşına baktı, sonra geri döndü. Ayşe ona neler olduğunu sormaya kalktığında parmağını dudaklarına götürdü: *Şşşt konuşma.* Bir planı vardı, saf ve basit, mükemmel ve eksiksiz; Turkuaz'ın asansörün buğulu camında kendisine göründüğü zaman olduğu gibi her ayrıntı mevcuttu. Ama bu Turkuaz'dan çok çok daha büyüktü.

Adnan hasır tabureye oturup ceptep'ini çıkardı.

"Cengiz Bey. Ben Adnan Sarıoğlu. Telefonunuzu açtığınız için teşekkürler. Sizinle hemen konuşmam gerek. Yanınızda ortaklardan birkaçını da getirmek istersiniz belki. Yani ya şimdi ya da sonra getirirsiniz. Neyle mi ilgili? Şöyle diyelim, siz iyi bir avukatsınız, ama bir borsacı değilsiniz."

~

Sağdaki son birim, elma paketleme birimi olan ElmaÖrap'ın yanında, muhasebecilerin üst katı; Dedektif Çocuk, Necdet'i orada tuttukları sonucuna varmıştı. Orayı üç kez geçmişti. Sonuncusu öğleden sonra okuldan çıkan çocukların arasında bir gezinti gibiydi. Güvenlik kulübesindeki bıyıklı genç adam Can'ı endişelendirmiyordu; yetişkinler

hiçbir şeyi fark etmezdi ve içeri girip çıkan kamyonların arasında zamanını spor kanalını izleyerek veya ceptep'iyle oynayarak geçiriyordu. Ama kameralar vardı ve BotGözcüleri forumunu kontrol edince Bostancı Dudullu İşletme Parkı'nın haritasında gösterilen iki tane Samsung FB118 Güvenlik Robotu görmüştü. Örüntü tanıma, yürüyüş ve yüz analizi yapan yapay zekâlar bu modele tanıtılmıştı ve standart RFID etiketleme oklarıyla donatılmıştı. Yorumcuların ortak kanısı, üç geçişten sonra dikkatlerinin tavan yaptığı şeklindeydi. Can ilk geçişinde fotoğraf çekmeye dikkat etmişti. Ceptep'iyle kalçasından çekmişti. Telefonu açması bir riskti, ama fotoğrafa ihtiyacı olduğunu fark eder etmez Dedektif Çocuk Kontrol Listesi'ne fotoğraf makinesi koymadığını fark etmişti. Bir sonraki davada daha deneyimli olacaktı.

Kayışdağı düz, çirkin bir yerdi. Hepsi birbirine yakın, boyaları soyulan, küf lekeli iki katlı binalar, geniş arabaların dolaştığı geniş caddeler ve her yerde toz vardı. Beyaz Toyota pikapların üstünde toz, üç tekerlekli küçük şehir arabalarının üstünde toz, küçük, ucuz, mahalle camisinin teneke kubbesinde toz, plastik dükkân tabelalarının üstünde toz. Bütün kadınlar başörtüsü takıyordu. Bir sürü bebek ve bir sürü küçük çocuk vardı. Bazıları hiç temiz görünmüyordu. Buradaki ses, zayıf ve tizdi. Güneş ise çok güçlü ve sıcak. Can yarım tüp otuz faktörlü güneş kremi sürmüştü.

Gözetleme yerini iyi seçtiğini düşünüyordu. Kapçek Kahvehanesi, Can'ın Necdet'i tuttuklarını düşündüğü, Bostancı Dudullu Caddesi'nin karşısındaki işletme biriminin yan tarafına bakıyordu. Yol geniş ve kalabalıktı. İki şeritli anayolda sürekli trafik vardı. Samsung FB118'ler arka plandaki trafiği filtreleyecek kadar akıllıydı; her arabayı tarayıp tanımlamak kapasiteleri dâhilindeydi, ama bu kapıcılıktan başka bir şey olmazdı. Can hareket eden araç duvarının arkasına gizlenecekti. Kahvehanenin tentesinin altında oturup bilgisayarında çalışabilir ve

araştırmasına devam edebilirdi. Kimse ona ne yaptığını sormazdı. *Kahvehane* kabul edilmiş bir hayat tarzıydı.

Can caddenin yanındaki masada bir tabureye otururken müşterilere başıyla selam verdi.

"Beyler," dedi kayıtsızca. Kapçek'teki adamlar daha az tıraşlı, yüzleri daha zayıf, elleri daha kahverengi, gözlerinin kıyısındaki katlar daha derine çekilmişti, ama Yorgi Bey ve yaşlı Rum arkadaşları gibiydiler. Can, çantasından ceptep'ini çıkarıp açtı. Kahvehanenin sahibi masaya gelmişti. Bülent'ten daha genç ve sıskaydı, dişleri de öne doğru çıkıktı.

"Buyrun?"

Can, dedektif gözlüklerinin üstünden ona baktı.

"Ayran lütfen. Buzlu."

Anadolu yakasında ayran ucuz ve çok çok iyiydi. Can, kamışıyla ayrandan birkaç yudum alırken BitBot uygulamasını açtı. Ceptep'indeki fotoğrafları doğruca Panoramika'ya yükledi. Bu program, çektiği fotoğraflardan Bostancı Dudullu İşletme Parkı'nın bir modelini oluşturacaktı. Hava kararmadan önce yerleri ve yüzleri kontrol etmesi için Bot'ları oraya göndermesi gerekiyordu. Minibüs oradaydı. Dün gece oraya geldiğinden beri hareket etmemişti. Eğer zum yaparsa arka tampona yerleşmiş Bebek Sıçan'ı görebilirdi. Can zekâsına sevinerek kıkırdadı. BitBot hazırdı. Can kulaklığını takıp dokunma sahasını açtı. Parmaklarını oynatınca boynundaki Yılan canlandı, Can'ın kolundan aşağıya süzülüp masaya indi.

Yaşlı adamlar ve kahvehanenin sahibi gözlerini dikmiş bakıyordu.

"Oyuncak," dedi Can. Ellerini birleştirip parmaklarını açtı; Yılan, Kuş'a döndü.

"Neden bizim zamanımızda böyle oyuncaklar yoktu?" dedi koca bıyıklı, tombul, güleç bir adam.

Eksik dişleri yüzünden yanakları çökmüş kır saçlı bir diğeri, "Allah korusun da torunumun bunlardan haberi olmasın," dedi.

Can şimdi adamların gözlerini gerçekten yerinden fırlatacaktı. Elinin bir hareketiyle Kuş masadan havalandı ve Bostancı Dudullu Caddesi boyunca trafiğin üstünden uçtu. Asfalttan yükselen sıcakta bir leylek gibi dönerek işletme merkezinin güneş panelli çatısını aştı. İlk kısım zordu. Kuş'u Samsung robotlar görmeden içeri sokmak ve onu dönüştürerek Sıçan ve Bebek Sıçan'ın yeniden buluşmasını sağlamak. Bütün kameralar geniş açılı olduğu için iyice yüksekten uçuyordu. Bu bir riskti, eğer onların devriye sınırlarına girerse o lanet robotlar bunun sıradan bir kuş olmadığını hemen anlardı. İşte. Fırsat. Can, Kuş'u güvenlik kapısında duran bir kamyonun tavanına indirdi. Ellerini ayırdı. Kuş, Yılan'a dönüştü ve kamyonun arkasından süzülüp tampona indi. Bir dönüşüm daha ve Yılan, Sıçan olup plakaya tutundu. Kamyon geniş bir açıyla dönüp ElmaÖrap kapısına yaklaştı, Sıçan iki aracın en yakın olduğu yerde atlayıp tekerleklerin altına koştu, dağılıp aynı anda atlayan Bebek Sıçan'ın BitBot'larıyla karıştı. Sıçan tekrar birleşip minibüsün altına yuvarlanarak Samsung robotların göz antenlerinden kaçtı.

İçerideydi.

Can birinin kendisini izlediğini hissetti. Dönüp bakınca yaşlı adamların sandalyelerini çekmiş, ekranda oynayan robot dönüşüm gösterisini seyrettiklerini fark etti.

"Torunlarını boş ver, ben bundan bir tane istiyorum," dedi kahvehane sahibi.

"Bu televizyon için mi?" diye sordu, Çökük Yanaklı, Eksik Dişli.

"Ama gerçekten, evladım, bu şeyleri nereden aldın?" Bu suratsız olandı; Âdem Dede Meydanı'ndaki huysuz, yaşlı Mısırlı gibi. Her zaman huysuz biri olurdu. "Bunlarla nasıl bir şeytanlık peşindesin?"

Can'ın kalbi bir balkonda sıkışıp kalmış bir güvercin gibi çırpındı. Başka insanların onun dedektif çalışmasından şüphelenebileceğini planlamamıştı. Dedektif her zaman haklı ve doğru olurdu. İyiliği asla sorgulanmazdı. Şimdi sorgulandığı için farkına vardığı başka şeyler de Can'ın göğsünü sıkıştırmaya başladı. Bu adamlardan herhangi biri kötü adam olabilirdi. Kötü adamlar her gün saat beşte buzdolabından yeni çıkmış ayran içmeye geliyor olabilirdi. Huysuz Olan belki de polis olduğu için huysuzdu. Tombul, iyi, bıyıklı olan, öğretmen ya da sosyal çalışma uzmanı veya çocuk bakanlığından biri olabilirdi. Araştırmasını sona erdirip onu eve gönderecek insanlar olabilirlerdi. Derken Can nasıl kurtulacağını buldu.

"Ağabeyim kaçırıldı." Adamlar irkilerek geri çekildi. *O zaman polis çağır, dediklerinde şöyle diyeceğim,* diye düşündü Can. İşte bu çok zekice. "Ağabeyimin bu adamlara borcu var." Adamlar gözle görülür bir *oh* çektiler. "Ama aslında borcu yok. Bir hata yaptılar. Peşine düştüm ve onu burada buldum. Tam olarak nerede olduğunu bulduğumda ailemin geri kalanını çağıracağım ve o tefecileri yakalayacaklar."

"Bunları uyduruyor musun?" diye sordu Çöküк Yanaklı, Eksik Diş.

"Hayır," dedi Can. Anne babasına blöf yaptığı zamanki gibi sesini biraz yükseltmişti. "Gerçekten." *Şimdi ne düşüneceğinizi bilmiyorsunuz, ama ben gerçeği söylüyorum. Sayılır.* Can'ın bir parlak dedektif fikri daha vardı. Bu onları gerçekten şaşırtacaktı. "En sondaki birime girip çıkan garip bir şeyler ya da birilerini gördünüz mü?"

Kahvehanenin sahibi başını hayır anlamında değil de şaşkınlıkla iki yana salladı.

Çöküк Yanaklı, Eksik Diş, elini boş verircesine bir hareketle sallayarak, "Çocuklar işte," dedi. İyi, bıyıklı adam, "Annenler dışarıda olduğunu biliyor mu?" diye sordu şakayla karışık. Diğerleri çay ve iskambil kâğıtlarına dönerken yalnızca Huysuz Olan gözünü Can'dan ayırmadı. Can parmaklarını esnetti. Sonunda onu rahat bırakmışlardı.

Can, Sıçan'ı beyaz minibüsün altından çıkarıp duvar boyunca yürütüp çöp tenekesinin arkasına sakladı. Tıpkı gerçek bir sıçan gibi. Orada Yılan'a dönüşüp borunun arkasındaki duvardan yukarı tırmanmaya başladı. Kolay, kolay, çok kolay. Hantal, büyük Samsung robotlarıyla bu adamlar Dedektif Çocuk ve onun BitBot'larına rakip bile değildi. Plan şuydu: Yılan'ı duvar boyu sür, pencere pervazlarının ve saçakların altına gizle. Büyük hedef pencerelerdi: Her birinden içeri iyice bakacaktı. Parmaklarını heyecanla çırptı. Bu iş iyiydi. O çok zekiydi.

İlk pencere: Kırık bir kanepenin ve üzerinde Yılan'ın sınırlı görsel çözünürlüğüyle seçemediği elektronik ekipmanın bulunduğu bir masanın olduğu boş bir oda.

İkinci pencere: Yılan kamera, mücevher gözlü başını pervazın üstüne kaldırdı. Üç yatak, çarşaflar, düz görünen köpük yastıklar. Boş su şişeleri; bir sürü. Boş fast food kutuları; birkaç tane. Siyah naylon çöp torbaları; kabarık. Dergiler, donuk kapaklı kitaplar.

Üçüncü pencere: Masalar pencereye dayanmış, açılan alana köpük sandıklar ve mukavva kutular konmuş. Can burada ilk kez birini görüyordu. Genç bir adam odanın yan tarafındaki masaya, kapıyı ve pencereyi görebileceği bir yere oturmuştu. Kıvırcık saçları ve mavi gözleri, erkeklerin yeni sakal modellerini denedikleri zaman bıraktıkları türde bir sakalı vardı. Necdet'i kaçıran adamlardan biri olabilirdi. Can yüzleri açıkça hatırlamıyordu. Bilgisayarla uğraşan adam bütün dikkatini işine vermişti. Can odaklama ayarıyla oynadı, ama ekranı göremiyordu. Adam her an başını kaldırabileceği için orada oyalanmaya cesaret edemedi. Ama masanın altında bir şey vardı. Genç adam sandalyesinde kıpırdayınca Can bunun otomatik bir tüfek olduğunu gördü.

Kapçek Kahvehanesi'ndeki Can ekrandan geriye irkildi. Dudaklarından hafif bir çığlık döküldü. Hızla etrafına bakındı. Suçluymuş

gibi kimsenin silahı görüp görmediğini anlamaya çalıştı. Adamlar iskambil oyunlarına dalmış görünüyordu. Can, Yılan'ı hızla üçüncü pencereden çekip dördüncüsüne gönderdi.

İşte Necdet oradaydı. Yatakta yan yatıyordu. Can'ın görüş açısı dardı ve yüzünü göremiyordu, ama adamın üzerinde, Can'ın onu beyaz minibüse tıkılırken gördüğü zamanki giysisi vardı. Can bunu hep hatırlayacaktı. Bir kadın Necdet'in yanına çömelmişti. Başörtüsü vardı, ama yüzü gençti. Moda gözlük takıp, blucin ve çizme giymişti. Topukları yerden biraz yüksekte duruyordu. Dudakları kımıldıyor, belli ki Necdet'le konuşuyordu. BitBot'ların ses özelliği hiçbir zaman iyi olmamıştı. İyi bir ses almak, güzel bir görüntü almaktan çok daha zordu. Can bu kadını daha önce hiç görmediğine emindi. Kadının arkasında bir adam vardı. Yerdeki minderin üstüne bağdaş kurup oturmuş adam biraz tanıdık geliyordu. Necdet'i kaçıran ekipten biriydi. İri bir adamdı, yaşlı görünüyordu, ama Can on dört yaşından büyüklerin yaşını tahmin etme konusunda pek iyi değildi. Hepsi aynı gibiydi. Koyu renkli teninden Doğulu olduğu anlaşılıyordu ve yakası eskimiş bir SuperDry tişörtü giymişti. Boğazında bir sürü kıl vardı; tişörtü eskiten şey bu kıllar olmalıydı. Büyük bir otomatik tüfek bacaklarının üstünde rahatça yatıyordu.

Necdet hariç herkes kabak gibi açıkta duran Yılan'ı görebilecek pozisyondaydı. Can, Yılan'ı pencere pervazının güvenliğine indirdi. Onu bulmuştu. Necdet'i bulmuştu. Onu tutan insanları ve planlarının bir kısmını görmüştü. Silahları vardı. Hep silahlarının olabileceğini düşünmüştü, ama bu gerçek onu sersemletmişti. Şimdi ne yapacaktı? Hemen bir şeyler yapmalıydı. BitBot'ların şarjı bitiyordu.

Kahvehane sahibi bardakları yıkarken arkasında Can'ı görünce irkildi. Elinde şarj aletini tutuyordu.

"Elektriğinizi biraz kullanabilir miyim? Parasını öderim." Adam sessizce fişi prize taktı. Can yerini sırtı duvara gelecek ve hem caddeyi,

hem de kahvehaneyi görebileceği şekilde ayarladı. Bu, teröristlerden öğrendiği bir dersti. Riske girip Yılan'ı havada Kuş'a dönüştürdü, Bostancı Dudullu Caddesi'nin üstünden geçirdi. Yorgi Bey ona bir keresinde insanların kendilerinden uzaklaşan nesneleri, kendilerine doğru gelen nesnelerden daha az ilginç bulduğunu söylemişti. Kuş'un gelişi kâğıt oynayanların başlarını kaldırmasına neden oldu.

"Şarj edilmesi gerekiyor," dedi Can. Şarjın dolduğu bir saat sonsuz ve acı vericiydi. Hava kararıyordu. Kahvehanenin sahibi sabırsızdı. Adamlar kâğıt oyununa ilgilerini yitirmişlerdi ve kısa süre sonra yeniden sorularına başlayacaklardı. Ve o dehşet evinde neler olduğu konusunda hiçbir fikri yoktu. *Planlama iyiydi. Bir strateji düşün.* Büyük İstanbul Planlama ve İnşaat Kontrol Birimi'nde bu işletme parkının mimari planları bulunuyor olmalıydı. Can araştırma menülerinde dolaşırken İstanbul planlama ofisinin, İstanbul'u kâğıt üzerine çizilmiş iki boyutlu bir şehir olarak içereceğini düşündü. Bostancı Dudullu İşletme Parkı. Kolay. Can saldırısını planladı. Muhasebecilerin oradan saldırarak kolay seçeneği seçecekti. Havalandırmadan girip boşluktan yukarı çıkacaktı. Yılan için bunu yapmak çok kolaydı. Katlardan geçecekti: Ofis odalarında geniş havalandırma alanları vardı. Planını ezberleyerek Necdet'e en yakın boşluğu buldu.

Her yerde yeşil ışık yanıyordu. BitBot'lar hazır.

Muhasebeciler ofisi kapatırken Sıçan ayaklarının arkasından geçip duvar boyunca ilerledi. Havalandırmaya varana kadar Yılan'a dönüştü ve hiç zaman kaybetmeden toprak rengi suntanın arasından geçti. Yukarı yukarı. Can sevinçle sırıtıp Yılan'ın kamera beslemesinden gelen –olduğundan büyük görünen, aniden ortaya çıkan, geniş açılı, Yılan'ın LED ışığıyla tuhaf bir şekilde aydınlanmış– görüntüleri mimari plana ekledi. Bu, dünyanın en iyi oyunuydu. Briket tuğladan iç duvarın üstündeydi ve döşeme altının kalas kaplı alanı karşısında uzanıyordu. Kablolar: Onları takip et. Kanallar. İşte orada. Hava-

landırma ızgarası kör edici bir ışıktan oluşuyordu. Can kameraların lens ayarını kısıp sürünerek nano ölçekte biraz daha yaklaştı. Yılan'ın burnu havalandırma kapağından birkaç milim uzaktaydı. Karanlık bir kitle, görünür ufku kapatıyordu. Can kameraların açısını genişletirken harcadığı dikkat yüzünden tıslad. Karanlık kitle geri çekilip bir şekle büründü. Yatakta yatan Necdet'ti, ama sırtı havalandırmaya dönüktü ve daha da kötüsü, onun yanında nöbet tutan adam, Necdet'in yatar pozisyonunun ilerisinde, havalandırmaya dönük duruyordu. Havalandırmadan çıkan bir metre uzunluğundaki bir yılanı mutlaka görürdü.

Yalnızca sabretmesi Can'ın planının başarılı olmasını sağlayabilirdi.

Can bir saat boyunca monitörün başında kıpırdamadan, hiç ses çıkarmadan, yalnızca Necdet'in kambur sırtına bakarak oturdu. Elma ambalajcısının son kamyonu da gitmişti. Güvenlik görevlisi bile kulübesini kapatıp kapıları kilitlemişti. Samsung FII8S hâlâ devriye geziyordu ve muhasebe firmasının üstündeki dairenin ışıkları yanmıştı. Bostancı Dudullu Caddesi'ndeki trafik ışıldıyordu. İş merkezinin düz, teneke çatısının ötesinde muazzam bir gün batımı görünüyordu.

"Birisi seni almaya gelecek mi?" diye sordu kahvehanenin sahibi. Meraklı adamlar teker teker gitmişti. "Robot oyuncaklı çocuk Kayışdağı'nın tefecilerine karşı" hikâyesinden pek tatmin olmamışlardı. Can gündüz ile akşam vardiyası arasında yalnızdı.

"Çok durmayacağım," dedi Can, ama o gece için kalacak yer problemini çözmemişti. Hatta şu ana dek bunu düşünmemişti bile. Ama bir yerde kalmalıydı.

Bir hareket oldu. Necdet dönmüştü. Can, Yılan'ın başını dikkatle, milim milim oynatıp doğruca Necdet'in yüzüne bakacak şekilde kaldırdı. Kameralarla yaklaştı. Necdet kötü görünüyordu. Tıraş olmamıştı ve saçları yağlıydı. Kötü uyumaktan dolayı ağzının ve gözlerinin kenarlarında kabuklar vardı. Gözleri kıpırdandı. *Aç, gözlerini aç.* Gözleri tekrar titreşti. *Aç.* Necdet gözlerini açtı. Dedektif Çocuk zekâsını

göstermişti. Can yeni bir komuta penceresi açıp sağ elini dokunma sahasına kaldırdı ve parmaklarını şaklattı. Bulvarın karşısında, muhasebecilerin üstündeki ofiste Yılan, LED ışığını Necdet'in yüzüne yakıp söndürmeye başladı.

~

Uyan.

Uyanmak istemiyorum.

Uyan!

Git başımdan.

Nasıl gideyim? Uyan! Gözlerini aç.

Gözlerimi açmak istemiyorum. O zaman beni öldürmeye ne kadar yaklaştıklarını görürüm.

Ben kimim? Tekrarla!

Sen Hızır, el Kadir, Kidar, Kvaya, Kizar, Kizir'sin. Sen Yeşil Olan'sın.

Ben neyim?

Sen Ölmeyen'sin, Ebedi Gezgin, Tanrı'nın Gerçek Hizmetkârı, Peygamberlerin Hocası, Görünmeyen İnsanların Efendisi, Evliyalar Meclisinin Hâkimi, Ab-ı Hayat'ın Efendisi, Gizli Yol'da yürüyenlerin Lideri.

Gözlerini aç!

Yatağın kenarını görüyorum, ince gri halıyı, beyaz boyalı iki duvarın kesiştiği yeri, süpürgelikleri, prizleri, havalandırmayı... Ne görmemi istiyorsun, Yeşil Evliya?

Havalandırma. Havalandırmadaki bir şey yanıp sönüyordu. Titreşmiyor, kavis çizmiyordu. Yanıp sönüyordu. Ritmik şekilde.

"Bu gerçek," dedi Hızır, baharı andıran bir sesle.

Necdet iki kez göz kırptı. Işık iki kez göz kırptı. Orada akıllı bir şey vardı, onu tanıyan biri. Orada olduğunu bilen biri. Onu takip eden biri mi? Bir kez göz kırptı, ışık da bir kez yanıp söndü. Işıkların arkasında ne vardı? Necdet havalandırma yarıklarının arkasındaki çizgilerden bir anlam çıkarmaya çalıştı. Yılan kafasına benziyordu. Örümcek gözlü, bir düzine nokta gözlü, ona ışık yakıp söndüren bir yılan başı. Bir tür makine. Bir robot yılan. Daha önce yılan şeklinde bir robot görmüştü. Derviş evinin bahçesindeydi. Her şey yeni ve taze, ama aynı zamanda ürkütücüydü. İsmet onu yeni bir hayat kurması için Başıbüyük'ten aldıktan hemen sonra olmalıydı. Küçük fıskiyenin yanında otururken çatının kıyısındaki bir hareket dikkatini çekmişti. Yılan! Korkudan nefesi kesilmişti. Başta bunun ani bir anımsama veya göz yanılsaması olduğunu, günahlarının kendilerini gösterdiğini sanmıştı. Ancak sonrasında yılanın aslında karmaşık bir makine olduğunu, eğimli çatıdan sarkıp onu seyretmekte olduğunu fark etti. Ve bir başka sefer de, mutfağın arkasındaki eski derviş mezarlığının minik üçgenini keşfettiğinde çimenlerde bir hareket olmuş, aynı robot yılan ayaklarının dibinden hızla uzaklaşıp koni biçimindeki Mevlevi mezar taşının üstüne sarılmıştı. Ardından Necdet'i şaşkınlık içinde bırakarak toza, sonra da kuşa dönüşmüştü. Kuş, kanatlarını açıp uçmuştu. Necdet bunun bir tür kıssa olduğunu düşünmüştü hep.

Çocuğun robotu. Çocuk onu bulmuştu. Nasıl? Önemli değildi. Çocuk onu bulmuştu. Birisi orada olduğunu biliyordu. Dışarıya mesaj göndermesi gerekiyordu, ama silahlı bir nöbetçiyle birlikte bu odaya tıkılıp kalmıştı. Operasyon bitince, kendisine ışık gönderen robot havalandırmada, sağır çocuk hattın öbür ucunda beklerken, bu nöbetçi onu merhametli bir şekilde acı çektirmeden öldürecekti.

Ama sağır çocuk dudak okuyabilirdi.

Evet için bir kere, hayır için iki kere, dedi Necdet dudaklarıyla yavaş ve açık bir şekilde.

Ben söylemeden ışık yakıp söndürme, dedi. İri Piç de Necdet gibi bu odada hapisti ve duvarlarla, ışıklarla, halıdaki desenlerle, süpürgeliklerdeki budaklarla, can sıkıntısını gidermek için bulduğu her şeyle zihinsel oyunlar oynuyordu.

Işık yanıp söndü.

Beni dikkatle dinle. Sonunda beni anlayıp anlamadığını soracağım. Polisi ara. Bu insanlar terörist.

Necdet tekrarlanan 'r' harfleri yüzünden çenesinin yatağa süründüğünü hissetti. Başı birazcık yana eğikti, ama İri Piç fark edecekti.

"Hey, Necdet, uyanık mısın?"

"Şimdi uyandım."

"Suya ya da lazımlığa falan ihtiyacın var mı?"

"Fark eder mi?"

Necdet bakışlarını havalandırmadaki yarı görünen şekilden alamıyordu. Birkaç dakika bir şey söylemedi. İri Piç'in yeniden rahatlayıp dikkatini dağıtmasını bekledi. Çocuk kıpırdamıyor, ışık yanıp sönmüyordu.

Polisi ara, dedi Necdet. *Delice planları var. Nano teknoloji; bana söylemiyorlar. Polisi ara. Dikkatli ol. Şimdi git. Çabuk ol. Beni öldürecekler. Anladın mı?*

Işık yanıp söndü. Necdet gözlerini kapadı. Bir daha baktığında havalandırma yarıklarının arkasında bir şey göremedi. Yeşil Evliya'nın en ünlü özelliğini unutmuştu. Hızır: İdrakın ötesinden gelen yardım.

~

Berber Hasan, bir tomar pamuğu tornavidanın ucuna sarıp çakmak gazıyla ıslattı, tutuşturdu. Alevi bir bıçak kadar hızlı bir şekilde

Adnan'ın sağ ve sol kulağına yaklaştırdı. Tezgâhın üstündeki kum kavanozunda söndürmeden önce iki kez daha aynı işlemi tekrarladı. Acı vermeyecek kadar çabuk yalayan sıcak, yanık kıl kokusu. Berberliğin özü buydu: samimi şiddet; kendini, bir sürü bıçağı gözlerinin, kulaklarının, burun deliklerinin, şahdamarının yakınına getiren bir adamın koltuğuna bırakmaktı. Kolonya sürünce de tören tamamlanırdı. Zil çaldı; bir kurye gelmişti. Kolunun altındaki yassı kutularla zamanlaması saniyesine kadar mükemmeldi.

"Adnan Bey?"

Evrenin diğer üç Ultralordu, tramvay durağındaki yaşlı adamlar gibi banka sıralanmış, koltukta bakımı yapılan adamı işaret ediyordu. Adnan üzerindeki örtüyü atıp üstteki kutuyu açtı; beyaz, yeni gömleği çıkardı.

"Üzerimi burada değişeceğim, tamam mı, Hasan?" Berber başını hafifçe eğip kapıdaki tabelayı çevirip *Kapalı* yaptı. Adnan Galatasaray tişörtünü çıkardı. Yeni gömlek Allah'ın bir lütfu gibi üzerine oturdu. Terziler onun vücudunu Ayşe hariç herkesten iyi tanıyorlardı.

"Sana da aynısını aldım, Kemal. Bedenini bilmiyordum, bu yüzden bir tahminde bulundum." Yassı kutuları Kemal'e doğru tekmeledi. Adnan Sarıoğlu'nun hayat kuralı: Ismarlama çalışan bir İstanbul terzisi istatistiklerinizi dosyada tutar, bir saat içinde bir takımı kesip diker ve kuryeyle şehrin öte ucuna teslim ederken, raftan satın almak yanlış bir ekonomiydi. "Alınmayın ama beyler, burada olması gereken tek kişi o." Kemal katlanmış kâğıdın arasındaki ceketi yavaşça kaldırdı.

"Çocukken eski bir Amerikan sessiz komedi filmi seyretmiştim. Çok komikti, bu yüzden Charlie Chaplin olamaz. Komik adamın ahırın önünde durduğu, en üstte bir kapının açık olduğu bir sahne vardı." Manşetlerini düğümleyip ayakkabılarını çıkardı. "Ahırın duvarı yıkılıyor, ama adam öyle bir durmuş ki açık kapı tam üstüne geliyor. Zamanlama çok iyiydi ve beyler, benim de Özer'le yapmak istediğim

şey tam olarak bu." Pantolonu giyip belini ayarladı. Yeni ayakkabılarını ayaklarına geçirdi. "Özer yıkılıyor. Bunu hepimiz biliyoruz. Ama Levent Kulesi tepemize çökerken, oradan kıçımız sağlam çıkıp gitmeyi ummak yerine, kontrollü bir yıkıma ne dersiniz? Kemal giy şu siktiğimin takımını; sensiz hiçbir umudumuz yok." Adnan ayakkabıları giydi; sol, sağ. Kolayca giyip çıkarılan ucuz şeyler için oldukça iyi görünüyorlardı. "Ayrıntılar Kemal'de: isimler, hesaplar, işlemler, şifreler, zamanlar, her şey. Anlaşma da bende."

"Dokunulmazlık," dedi Kadir. Takım tişörtü ve beyzbol şapkası üzerinde eğreti duruyor, müzik festivalindeki bir İngiliz prens gibi görünüyordu.

"Doğru."

"Özer'i bilerek mi yok edeceğiz?" diye sordu Oğuz.

"Zaten çökecek. Ne kadar borcu var?"

"İki nokta yedi milyar avroya yakın," dedi Kemal. Tek koltuklu Alemdar Berber Dükkânı'nın ortasında Cimbom tişörtüyle pantolonsuz dikiliyordu. "Cygnus X hesap hatasını ne zaman öğrendin?"

"Adnan'a söyledim," dedi Kadir.

Adnan parmağını kaldırdı. "Kadir, kapa lan çeneni. Bana anlaşma tamamlandıktan bir gün önce, Larijani'yle toplantıdan hemen sonra söyledi. Senin Turkuaz için bir tehdit oluşturduğunu düşündük." Kemal'in gözlerine bakıp uzun süre kaldı. Bu oyunu şimdi oynamanın tek yolu dürüst olmaktı.

"Tehdit mi? Tehdit mi? Siktirin, parayı kim kurtardı? İdari ofisi kim işletti? Larijani'nin şifreli nanosunu kim çekti; bunu bir ara denemek ister misiniz, çok eğlenceli. Ne yapacaktınız? Hadi söyleyin, ne yapacaktınız?"

"Seni anlaşmadan çıkarmayı planlıyorduk."

"Çıkarmak mı? Beni? Anlaşmadan? Siktir... Peki, bunu nasıl yapacaktınız, ben onca şey bilirken? Hımm?"

"Kemal, takımı giy." Oğuz aptalca bir şey söylemek için ağzını açmak üzereydi. Adnan parmağını ona uzattı. "Sen hiçbir şey söyleme. Burada yalnızca ben konuşurum. Takımı giy, Kemal."

"Ne bu, soygundan sonra herkesin dağıldığı gangster filmi mi? Ne yapacaktınız, sizi piç kuruları? Tekmeyi basacak mıydınız? Bagajında bir cesetle Boğaz'ı boylayan bir araba mı?"

"Lanet olası takımı giy, Kemal."

"Kiralık katil mi? Hayır..." Kemal ağzına hızla hava çekti; sonuçlar cam kadar keskin bir şekilde dank ediyordu kafasına. "Sizi piç kuruları. Sizi piç kuruları!"

"Hayır," dedi Adnan çok açık ve yavaş bir şekilde. "Özel hazırlanmış bir nanoteknoloji paketiydi. Her zamanki dozunu almadan önce değiştirecektim. Hafızanı karıştıracaktı; neyin sana ait, neyin nanoya ait olduğunu bilemeyecektin."

Kemal hatırladı, her ayrıntıyı hatırlıyordu. "O öksürük..."

"Bugün burada benimle konuşuyor olmanın nedeni o."

"Kancıklar!" diye bağırdı Kemal. "Sizi sahtekâr, düzenbaz, hain küçük kancıklar."

"Şimdi takımı giy. Gitmemiz gerekiyor."

"Neden bir daha sizin için çalışayım ki?"

"Çünkü birbirimize ihtiyacımız var, son bir kez. Bunu yapacaksın ve bir daha birbirimizi görmemiz gerekmeyecek, ama takımı giymen gerekiyor, Kemal."

Kemal yenilmişti, ama o bir Ultralord'du, o bir paşaydı; başını son bir küçümseme hareketiyle geriye attı. "Bunu karıcığın başını derde soktuktan sonra dile getirmen de çok zekice."

Adnan iki hareketle Kemal'i Galatasaray tişörtünden yakaladı. Burun burunaydılar.

"Ayşe hakkında asla, ama asla konuşma," diye tısladı Adnan. Kadir ve Oğuz onları ayırmaya girişti. Adnan yavaşça nefes alıp ceketinin yakalarını düzeltti, kollarını eşitledi.

"Cengiz Bekdil'le ve kimi gelmeye ikna ettiyse onunla Anadolu Otel'de buluşacağız. Ona Turkuaz'ı anlatacağız. Cygnus X'i anlatacağız. Mehmet Meral'in Cygnus X hesaplarına şahsi müdahalesini anlatacağız. Ona şifreleri vereceksin, hesapları görecek, hataları görecek, bilanço dışı kayıpları görecek, en üstteki izinleri görecek. Ona Özer'in baştan çürüdüğünü, şirketin hiç aktifi olmadığını, hisse fiyatını manipüle ettiğini, milyarlar kaybettiğini ve efektif olarak iflas ettiğini söyleyeceğiz. Bunun için Turkuaz'a dokunulmazlık isteyeceğiz. Aynı zamanda anlaşmanın bir parçası olarak Ayşe Erkoç'a karşı bütün suçlamaların düşmesini isteyeceğiz. Cengiz Bekdil, Devlet Denetleme Kurulu'na gidecek. Onlara her şeyi baştan anlatacağız. Dokunulmazlık belgelerimizi elimize alana, parayı cebimize koyana kadar defalarca anlatacağız ve hesap uzmanları Özer'i Tahtakale Rolex'i gibi paramparça edecek." Adnan ince kutudan yeni gömleği çıkarıp Kemal'e uzattı. "Takımı ister giy ister giyme, ama bir şeyler giy. Bu son işi de yapacağız, sen ve ben. Ve sonra her şeye sahip olacağız."

Kemal gömleği kapıp arkasını döndü. Futbol tişörtünü çıkarırken ürperdi. Adnan bir an için onun ağlayacağını sandı. Bu en kötü şey olurdu. Ama Kemal gömleği tombullaşmaya başlayan göğsünden indirip düğmelerini iliklediği, manşetlerini düzeltti. Yapılacak işler vardı. *Senin hayatını kurtardım, sonra da kızını kurtardım ve bu senin hiç hoşuna gitmiyor,* diye düşündü Adnan. *Bunun için sonsuza dek bana borçlu kalacağını bilmek seni öldürüyor.*

Kravatını düzeltti, manşetlerini mükemmel şekilde simetrik hâle getirdi. Bu gerçek bir Anlaşma Günü takımıydı.

Can bir keresinde Gelişim Kitapçısı'nda bir mucize bulmuştu: Nadiren ziyaret edilen raflarda yan yana duran, altın yaprakları tozla kalınlaşmış on bir devasa deri cilt. Sırtlarındaki isimlerde *İstanbul Ansiklopedisi* yazıyordu. G'ye kadar devam ediyordu, ama resimliydi, bu yüzden sayfalarında yalnızca at arabalarının ve buharlı feribotların tarihlerini okumuyor, aynı zamanda resimlerini de görebiliyordunuz. Sayfa başına dört tane düşen çizimlerde, tahta kanatlarla Galata Kulesi'nden Üsküdar'a uçan Hezarfen Ahmet Çelebi'yi, Fatih Sultan Mehmet'in kuşatma silahlarını, Can'ın başının dönmesine ve garip biçimde heyecanlanmasına neden olan acımasız Osmanlı işkencelerini görebiliyordunuz. Anne babası bütün indirimlere rağmen bunları almayı reddetmişti, ama Can İstanbul'daki son kurdun 1943'te Eyüp'teki eski mezarlıkta vurulduğunu gösteren resmi canlı bir şekilde hatırlıyordu; salyalı çeneli, çılgın bakışlı canavar, hepsi bıyıklı olan kurt avcılarının alev saçan tüfeklerinin üstüne atlıyordu.

Can, yazar Koçu Bey'in 1943 tarihinden ne kadar emin olduğunu merak ediyordu. Beton borunun ucunda iri pençeli, dişli ve salyalı, koklayan ve tırmalayan bir şey olduğunu işitmişti. Maymun'a sıkıca sarıldı. Makineler dinlenirken bile sıcaklık yayıyordu. Güneş batınca beton hızla ısı kaybediyordu. Can titreyerek su geçirmez yağmurluğunu üstüne geçirdi.

Çıkarma başarılı olmuştu. Yıldız Savaşçıları'nı bölgeye indikleri oyunlarda böyle diyorlardı. Çıkarma. Kulaklarındaki tıkaçları çıkarması gibi. Artık her şeyi ve herkesi duyabildiği hâlde Necdet'in onunla sessizce, dudak okuma yoluyla konuşması çok ilginçti. Zeminin altından geçip iç duvardan inerek havalandırma bacasından çıkması akşamı bulmuştu. Samsung robotlar yüksek sarı spot ışıklarının altında silüetler gibi duruyorlardı, ama ışıklı alanın dışındaki karanlık

derindi. Bebek Sıçan'ı ayırıp beyaz minibüsün arkasında yeniden monte etmesi kolay olmuştu. Onlar teröristti. Planları vardı. Polisten önce harekete geçebilirlerdi.

Teröristler. Bu sözcük kendini bir garip hissetmesine neden oluyordu; korkmuyordu, heyecanlı değildi, sanki ikisi de vardı, ama daha derinde, karnının derinliklerinde, sıcak, karanlık ve yabancı bir şey, hem Can, hem de Can olmayan bir şey vardı. Teröristlerin yaşlıları cüppeli ve sakallı, gençleri de ellerini *rap*çi gibi oynatan adamlardı. Teröristler iyi blucinler, çizmeler ve SuperDry giymezlerdi. Ama tüfekleri ve ciddi şeylerin bulunduğu kutuları da görmüştü. Can ne olduğunu anlayamıyordu. Teröristlerin insan bile olmaması gerekiyordu.

Yılan'ı koluna sarmış, şarjını çıkarıp bilgisayarı kapatmıştı. "Teşekkürler," demişti çaycıya. "Eve gidiyorum. Eve." Çaycı ondan elektrik parası almamıştı. Can benzincideki dükkândan bir torba sağlıklı yiyecek almış, tozlu, sokak lambalarıyla aydınlanan yolda dolaşıyordu. *Polisi ara,* demişti Necdet. *Bu insanlar terörist. Delice planları var.*

Polisi ara. Eve git.

Bunu bir daha yapmayacağına söz ver, demişti Yorgi Bey. *Terörist planları yaşlı adamlar ve çocuklar tarafından çözülmez; polis ve güvenlik güçleri bunları silahlarla çözer. Bunun peşini bırakacağına söz ver. Bana söz vermelisin, yoksa yanıma bir daha asla gelemezsin."*

Sözünü tutmamıştı. Yorgi Bey onunla bir daha konuşmayacaktı. Eve gidemezdi. O zaman polisi arardı. Ama ona inanırlar mıydı? İnanmak zorundaydılar. Gerçek buydu. Ama hava artık iyice kararmıştı ve bu işletme parkının anayolunda, benzinciden beri tek bir insan bile görmemişti. Trafik hiç durmuyordu. Gürültü de gece olduğu için artık daha güçlü, daha yakın ve daha yalnızlaştırıcıydı. Can ne yapacağını bilmiyordu. Sonra güvenlik bariyerlerinin arkasında bir inşaat alanı gördü. Hırsızları ve çocukları uzak tutmak için uyarılar ve metal plakalar konmuştu. Ama hiçbir çit, dokuz yaşında bir çocuğu

engelleyemezdi. Boş ve gizli borular günün sıcaklığıyla hâlâ ılıktı. Kül, yiyecek ambalajı veya kurumuş insan dışkısı yoktu. Teröristler hareket edecek olursa onları gizlice izleyebilecekti. Burada onu kimse rahatsız edemezdi. Can borulardan birine girip çantasını açtı.

Artık bütün yiyeceklerini bitirmişti, ama üşüyordu ve beton sert gelmeye başlamıştı. Borunun kıvrımı dik oturmasını engelliyordu ve yalnızca tek bir yöne doğru uzanabiliyordu. Üstelik İstanbul'daki son kurt ya da kurttan daha kötü bir şey orada bir yerlerdeydi. Bir serseri, bir sarhoş veya bir terörist olabilirdi ve yapmak zorunda olduğu şeyin büyüklüğü de Can'ı felç ediyordu.

Polisi ara!

Korkuyla titreyerek ceptep'ini açtı. Artık iletişim dünyasına açıktı.

"Polis lütfen."

"Bağlıyorum."

"Alo, alo, Kayışdağı karakolu mu?"

"Burası Kadıköy polis karakolu. Size nasıl yardım edebilirim?"

"Eskiköy'den bir arkadaşım, orası Avrupa yakasında, kaçırıldı. Onu Bostancı Dudullu Caddesi'ndeki İşletme Parkı'nda tutuyorlar."

Bir duraklama. İç çekiş.

"Adın ne, evlat?"

"Can. Can Durukan."

"Kaç yaşındasın?"

"Dokuz. Arkadaşım teröristlerin elinde. Onları gördüm. Silahları var."

"Teröristler öyle mi?"

"Evet, teröristler; bir planları var, bir saldırıda bulunacaklar. Orduyu çağırmanız gerek, bu yalnızca polisin baş edemeyeceği kadar büyük bir iş."

"Öyle mi?"

"Evet, otomatik tüfekleri ve bombaları var."

"Polis için neyin çok büyük olmadığını söyleyeyim: Olduğun yere bir ekip arabası gönderip polisin zamanını boşa harcadığın ve acil hattını kötüye kullandığın için sana iyi bir dayak atmak. Acil hattını boş yere kullanmak ciddi bir suçtur ve unuttuysan diye söyleyeyim evlat, yerini otomatik olarak buluyoruz. Bu yüzden polisin zamanını boşa harcamanın zekice bir şey olduğunu düşünen dokuz yaşındaki çocukların icabına hemen bakıyoruz."

"O zaman hemen gelin, size doğru olduğunu göstereyim," diye bağırdı Can, ama polis memuru telefonu kapatmıştı. "Korkunç bir şey olacak!" Ceptep sessizdi. Yanlış, yanlış, yanlış. Yanlış yapmıştı. Kaybolduğunu söylemeliydi. Annesi ve babası onun kaybolduğunu karakola bildirmiş olmalıydı. Ona yıldırım hızıyla bir araba gönderirlerdi. Ama onu hemen arabanın arkasına atıp eve götürürlerdi. Bu yüzden Osman ve Şeküre'yi, hatta Yorgi Bey'i bile arayamazdı. Önce eve götürür sonra soru sorarlardı. O birilerini ikna edene kadar da –tabii eğer becerebilirse– çok geç olabilirdi. Üst kattaki ofis boşalabilirdi. Minibüs o sandıklar ve kutularla doldurulur ve çekip gidebilirdi. Necdet... Necdet'e ne yapacaklardı? Can bunu düşünmemişti. Hayır, birisinin burada kalması gerekiyordu. Birisinin nöbet tutması gerekiyordu. Birisinin insanları uyarmanın, teröristleri yenmenin ve Necdet'i kurtarmanın bir yolunu bulması gerekiyordu. Ve bu da Can Durukan olacaktı. Bu iş ona bağlıydı.

Maymun'a sıkıca sarıldı. Isısı azalmıştı ve onu bir daha ne zaman şarj edebileceğini bilmiyordu. Ayakkabısındaki acil parasını çoktan harcamıştı: Benzincide satılan yiyecekler çok pahalıydı ve yüz avro uçup gitmişti. Hava soğuktu; Can evden uzaktı ve daha ne kadar dayanabileceğini bilmiyordu. Şu kurdun çekip gitmesini ne kadar da çok isterdi.

Siyah üzerine altın rengi, gökyüzünde yıldızlar ve mücevher gibi parlayan Anadolu yakasının önünde gemi ve vapurların oluşturduğu takımyıldızları. Haliç'in üzerinde Eminönü neonları; spotlarla aydınlatılan, tepesinde martı sürülerinin dolaştığı büyük camiler. Taksi, Rıhtım Caddesi'ndeki ışıklara doğru yanaştı. Yorgi Ferentinu geceyle büyülenmiş bir şekilde kaldırımda bekliyor, yayalar yanından geçiyordu.

Yorgi daha önce bu restorana hiç gelmemişti. Aslında en son ne zaman Bülent'in kahvehanesinden daha görkemli bir yere gittiğini hatırlamıyordu. Onunki restoranları kabul etmeyen tipte bir hayattı. Buna pişmandı. Eskiden dışarı çıkmayı severdi. Ama İstanbul haritaları değişmişti ve bütün arama bot'larının bulduğu tek şey dört buçuk yıldızlı müşteri yorumlarının anlamsızlığıydı. Bu yüzden Bülent'e karısıyla harika bir gece geçirmek isterlerse nereye gideceklerini sormuştu. Bülent bu restorana gelmemişti, ama deniz kenarındaydı ve Boğaz tarafında bir terası vardı. Üniformalı çalışanları taksilerin kapılarını açıyor, paltoları alıyordu. Ve içerisi şaşaayla parlıyordu. O harika gece geldiğinde, masraflar son bulduğunda ve istekler ihtiyaçların üstüne çıktığında gidecekleri yer orasıydı: Lale.

"Efendim?" Vestiyerdeki çocuk altın rengi parıltıdan caddeye çıktı.

"Rezervasyonum var. Saat sekize. Ferentinu."

Şef garson gelip ceptep'ine dokundu. "Profesör Ferentinu, hoş geldiniz. Siz önce geldiniz. Barda bir şey içmek ister misiniz, yoksa sizi masanıza götüreyim mi, efendim?"

Bir anlık panik hissi. Yorgi, Lale'de yer ayırtmış, sonra da korkudan sürekli başı döner olmuştu. Müşteriler genç ve modaya uygun mu olacaktı? Sohbet edemeyecekleri kadar gürültülü bir yer mi olacaktı? İnsanlar onun giysilerine mi bakacaktı? Boğaz'ın kenarındaki masada

oturan kadın ve adam için nasıl bir hikâye uyduracaklardı? Adabı muaşerete uyabilecek miydi? Şef garson alaycı mı olacaktı?

"Masaya gitmek istiyorum."

"Masanız hazır efendim. Beni takip edin."

Şef garson, Ferentinu'yu restorandan geçirirken salondaki en yaşlı adam olarak paytak paytak yürüyordu. Giysileri garip ve çirkindi, rahatsız görünüyordu. Masalardaki insanlarsa genç ve görkemli, iyi giyimli, iyi görünümlü, imkânsız bir şekilde güzel konuşan ve ondan çok daha zengin kişilerdi. Ama Ferentinu'nun adımlarında bir neşe, başında bir diklik, gözlerinde bir parıltı, niyetinde bir kararlılık vardı, çünkü Ogün Saltuk'u kendi düşünce grubunda, Türkiye'nin en öncü zihinlerinin önünde, kendi silahlarıyla yenmişti. Üstelik yıllar önce Yorgi'den çaldığı silahları onun ellerinden geri almıştı. Eski düşmanını yenmişti ve bu onu Lale'deki herkes kadar genç, güçlü ve akıllı yapıyordu.

Masa deniz kıyısındaydı. Boğaz'la arasında yalnızca bir korkuluk vardı. Su derin kokuyordu, tıpkı Kızıl Erik Fırtınası'nda veya sonbaharın Turna Geçimi Fırtınası'nın suyun kokusunu Eskiköy'e kadar taşıdığı zaman olduğu gibi. Yorgi ışıkla çevrelenmişti. Masasındaki mum, köprünün parlak kavisi, Karadeniz'den gelip Boğaz'dan yavaşça geçen mozaik görünümlü yolcu gemisi. Su, ışıkları yakalayıp dalgalar hâlinde parçalıyordu. Kedi dilini andıran dalgalara bakan Yorgi, katran lekeli bir strafor parçasını ve boş bir çamaşır suyu pet şişesini gördü. Ancak ışığın büyüleyici hareketleri her an dikkatini cezbediyordu. Kendini bu zamanın ve çağın ötesinde hissediyordu.

"Efendim, konuğunuz."

Yorgi sendeleyerek ayağa kalktı. Gökyüzüne vurulmuş, geceyle büyülenmişti. Ariana'ya hazır değildi henüz. Ama işte kırk yılın içinden çıkıp gelmişti. Yorgi ona bakamıyordu. Ona bakmaya cesaret edemiyordu. Selam vermeyi becerip masanın arkasından çıktı,

Ariana'yı Avrupa tarzında iki yanağından öptü. Lavanta, deniz tuzu ve gökyüzü kokuyordu.

"Teşekkür ederim, geldiğin için teşekkür ederim."

Şef garson becerikli bir hareketle sandalyeyi Ariana'nın arkasından itti. Yorgi'nin gözlerini bulup, *Anlıyorum, efendim, sizin için her şeyi özel hâle getireceğiz,* der gibi baktı. Yorgi şimdi Ariana'ya bakmaya cesaret edebiliyordu. Onunla ilgili son hatırası, Ariana'nın başka bir yüzyılda Haydarpaşa'da feribottan inip yürüyüp gitmesiydi. Yorgi bu görüntüyü kırk yedi yıldır taşıyordu. Baktı ve artık o yüzü hatırlayamadı. Bu Ariana Sinanidis'ti. Yüzü daha inceydi; kararlılığa dönüşen idealizmin çizgileriyle kaplıydı. Saçları gür, koyu renk ve kıvırcıktı. Ellerini arasına gömebileceği saçları yüzünü çevreleyen iki tutam beyazla daha çarpıcı bir görüntü almıştı. Gözlerinin değişmeyeceğini, değişemeyeceğini düşünmüştü, ama daha iriydiler ve içlerindeki ışık daha aydınlıktı. Kendini rahatça ve zarif bir şekilde taşıyordu. O tanrıların anasıydı. Ellerinde yaşın neden olduğu küçük lekeler vardı, tırnakları Fransız manikürlüydü. Yorgi yüzük ya da sol elinin üçüncü parmağında eski bir yüzüğün izini göremiyordu.

"Burası harika bir yer," dedi Ariana İngilizce. "Beni bağışla, Türkçem biraz zayıfladı." Şalı hafifçe düşüp omuzlarını açıkta bıraktı. Karanlık suların üstünde girdap oluşturan ılık hava gül ve dizel yakıtı kokusunu getirdi.

"Sorun değil," dedi Yorgi hiç çaba harcamadan bu dile geçerek. "Eminim İstanbul'un çok değiştiğini görmüşsündür."

"Bazı açılardan tanıyamadım bile. Ama başka açılardan hiç değişmemiş. Eski apartmanlar ve eski evler hâlâ duruyor. Eski dükkânlardan bazıları hâlâ yerinde. Eski isimler ve yollar değişmiş, ama hâlâ sigara ve gazete satıyorlar. Kazancı Mescidi'nde hâlâ piyango tezgâhı var. Çukurlu Çeşme Sokağı'ndaki fıskiye hâlâ akıyor. Her şey daha küçük, birbirine yakın görünüyor."

Şarap garsonu sohbetteki doğal boşluğa girdi. İçkiler ısmarlandı: Yorgi su, Ariana skoç ısmarladı; erkek içkisi. Garsondan özel bir marka istedi. Garson o markadan olmadığını söyledi, ama benzer bir tat önerdi. Olabilirdi.

"Cüretimi bağışlarsan, seni Şehirlerin Sultanı'na getiren şey ne?" Yorgi onun ağır kadehi saran ince parmaklarıyla büyülenmişti. Kendisinin Ariana'ya nasıl göründüğünü merak etti; zayıf, utangaç, istemsiz devrimciden bir iz var mıydı, yoksa zorlukla tanınan, yorgun bir et yığını gibi mi görünüyordu?

"İş. Ailemin hâlâ Beyoğlu'nda emlakı var ve hepsini bir fona bağlamak istiyorum."

"Çocukların var mı?"

Gözleri gölgelendi. "Hayır. Benimki öyle bir hayat değildi. Ama çok sevdiğim yeğenlerim var ve onların bir şeyleri olsun istiyorum. Artık gençleşmiyoruz. Ama onlar için umutlarım var. Senin çocuğun var mı?"

"Hayır, hayır. Öyle bir şey yok. Benimki akademik, bekâr hayatıydı. Yalnız yaşıyorum. On yıl önce üniversitedeki pozisyonumu kaybedince Eskiköy'e taşındım. Beyoğlu'nda artık neredeyse hiç Rum kalmadı ve kalanlar da benim gibi yaşlı ve yorgun. Eski bir derviş evinde yaşıyorum; kendi içinde güzel bir hayat. Bana uyuyor. Fazla heyecana ihtiyacım yok. Komşumun çocuğu var; ona çok düşkünüm, torunum gibi. Ve tek çocuk. Bir sağlık problemi var. Onun için endişeleniyorum, ama insan ne kadar dikkatli olsa az; insanlar bugünlerde önce suçluyor, sonra soru soruyor. Herkes masumluğu ispatlanana kadar suçlu. Ama sen çok başarılı olmuşsun."

Ariana iltifatı kendini gizlemeden veya gösteriş yapmadan kabul etti.

"Sanırım söylemek istediğin şey uzlaşmayı becerebilmem. Başarı, ölü çocukların sayısını azaltmak olurdu. Özür dilerim, bu biraz kaba

oldu. Bugünlerde saha çalışmasını azalttım; daha çok seminer ve konferanslar veriyorum. Kürsüye çıktığında STK'ların dünyada birlikte çalışabileceğin en kötü şeyler olduğunu söyleyemiyorsun. Hepsinin kendi uzmanlığı, kendi gündemi var; hepsi birbirinden nefret ediyor. Hükümetler ya da savaş beyleri hiç sorun değil. Onların yanında en azından nerede olduğunu biliyorsun. Küçük gruplar insanların doğal, sosyal organizasyonel seviyesidir ve onlarla çalışması çok zordur. Politika grupları anlamaz."

Menüler geldi. Yemekler karmaşık, görkemli ve Yorgi'nin hayatının ne kadar kıt ve manastır hayatını andırdığının bir göstergesi gibiydi; hiçbir zaman konserve kutudan yemek yeme seviyesinde olmasa da bu kıtlık ve monotonluktan memnun olmuştu. Burası baş döndürücüydü; her şeyi istiyordu, seçim yapamıyordu. Gereken seçimi yapıp siparişler verildikten sonra Ariana uluslararası barış konusundaki işini anlatmaya devam etti. Hep aynı problem, yani erkeklerin erkekleri öldürmesi yüzünden dünyanın pek çok ülkesine gitmişti. Ariana'nın başarıları muazzamdı, ama Yorgi, Ariana'nın artık bunun iyi yaşanmış bir hayat olduğundan emin olmadığı izlenimine kapılmıştı. Genç erkekler var olduğu sürece şiddet asla son bulmayacaktı.

"Korkarım ben hiçbir zaman başka insanları umursama konusunda fazla iyi olmadım," dedi Yorgi. İlk tabaklarda hiç konuşma olmadı. Bu, şefe saygısızlık olurdu.

"Peki, onca seyahatinin arasında hiç İstanbul'a geldin mi?" diye sordu tabaklar kaldırılırken.

"Hayır. Hiç. Buna zorunlu olana kadar gelmedim. İstanbul'da yaşadığımdan daha uzun bir süre İstanbul dışında yaşadım. Atina benim evim oldu."

"Burada seni unutmadılar."

Ariana şalına sarındı.

"Bunu istediğimden emin değilim. Kendimi bir hayalet gibi hissettiriyor, ölü olmayan bir hayalet."

"Eski eve gittin mi?" Ariana başını iki yana salladı. "Uzun süre önce değişti. Yirmi yıldır pansiyon olarak kullanılıyor."

"Güzel," dedi Ariana.

Ana yemekler geldi; Yorgi için kuzu, Ariana için balık. Ariana barbunyayla rakı ısmarladı ki bu uygun bir birliktelikti. Yorgi balığın en iyi restoranlar için fazla basit, fazla kaba olduğunu düşünmüştü. Tabakta ölü bir şey. Onun kuzu eti ise görkemli, dolu, ağzı ödüllendiriciydi. Nasıl da boş yiyeceklerle kendini harcamıştı? Bunun sonsuza dek sürmesini istiyordu, ama yiyeceğin zevki sınırlı oluşundaydı, bu yüzden kuzunun etrafındakileri yiyip etini sona sakladı. Ana yemek bitmişti; akşam hafif gemiler gibi geçip gidiyordu, ama Yorgi söylemesi gerekenleri söylememişti.

"Eski gruptan kimseyle bağlantını sürdürdün mü?"

Ariana Sinanidis'in yüzünden yine bir gölge geçti.

"Buna cesaret edemedim. Atina'da ajanları olduğunu biliyordum."

"Akıllıca davranmışsın. Onlara ne olduğunu biliyor musun?"

"Arif Hikmet'in beş yıl önce öldüğünü biliyorum."

"Anlaşmayı reddetti."

"Başkaları hakkında muhbirlik yapmasını istediler."

"Evet. Ve onu ibret olsun diye cezalandırdılar. Hükümet değişince bırakıldı, ama bir daha gazetedeki işine geri dönemedi. Politikaya girdi; Solda kurduğu küçük parti sonunda Halkın İşçi Partisi'ne katıldı, o da Türk İşçi Partisi'ne."

"Devlet Sezer?"

"Devlet Sezer on yıl önce öldü. Kanserden. Sigara içe içe kendini öldürdü. Yazılarını kendi ismiyle yayınlatamıyordu. Bu yüzden

Hürriyet'te şehrin eski tarihi ve eski İstanbul karakterleriyle ilgili isimsiz bir köşe yazmaya başladı. Kendi çapında ünlü oldu."

"Recep Gül?"

"Almanya'ya gidip İslamcı oldu. Yani, Türkiye'de biri ne kadar İslamcı olabilirse o kadar. Onun meselesi göçmen işçi ayrımcılığıydı. Cami ağında çalışıyordu. Eski Doğu Almanya'da bulunan Dresden'deki bir pansiyonun kundaklanması sonucu öldü. Eski Doğu'da Türklere karşı çok bağnazdılar."

"Ya Merve Tüzün?"

"Halkı tahrik etmekten üç ay aldı, dışarı çıkınca öğretmenlik işine dönemedi. Şair oldu. Tansu adıyla yazıyor. Çok saygı görüyor, basılı bir sürü şiiri var."

"Tansu. Galiba bu adı duydum. Karakuş Kafe'sindeki toplantılarda hep şiirlerini okurdu. Korkunç, ergen işi şeylerdi."

"Belli ki kendini geliştirmiş."

Ariana öne doğru eğildi.

"Arif Kezman, ya o?" Ariana bu isimleri söylerken Yorgi her birini Karakuş Kafe'sindeki kalabalığın arasında gördü. Yüzler inanılmaz derecede genç, saçlar inanılmaz derecede dolgun ve uzun, giysiler aynı şekilde inanılmaz; hatırlarken her birinin hareketleri yavaşlayıp sonunda donmuştu. Ağızları açık, yumrukları havada, ayakları yerden kesilmiş, kolları birbirine dolanmış, ceketler uçuşuyor ya da Taksim Meydanı'ndaki kordonun etrafında, ağızlar bağırırken çarpılmış, eller askerlerin tüfeklerini geri itiyor ya da güneşte gözlerini kırpıştırarak, kolları kardeş gibi birbirine dolanmış, ellerde şampanya kadehleriyle, Meryem Tasi'nin mavi ve beyaz havuzunun kenarındaydılar. 1980 devrimcileri.

"Arif'e inanmayacaksın. TV sunucusu oldu."

"Hayır!" diye bağırdı Ariana Sinanidis, büyülenmiş gibi.

"Ah, evet. Çok büyük bir yıldız oldu. Artık yaşlı ve emekli sayılır. Eskiden *Kardeşim Mehmet* diye bir program yapıyordu. Askerleri aileleriyle birlikte askere gönderiyorlardı. İnanılmaz derecede popüler oldu."

"Askeriye?" Başını iki yana salladı. İstanbul'un ışıkları saçlarına takıldı. "Arif?"

"Yılbaşı programı için hâlâ her yıl bulur getirirler onu. Gözlerine kadar estetikli durumda. Botokstan hareket bile edemiyor."

Ariana güldü. Başını geriye atıp güzel dişlerini gösterdi, gözleri kırıştı. Bu genç bir kadının gülüşüydü. Sonra 1980'lerin pençesinde perişan olan hayatları hatırlayınca ağzını kapatıp gülmeyi kesti.

"Ariana," dedi Yorgi. "Bilmen gereken bir şey var; kırk yedi yıldır söylenmemiş bir şey."

Kürtler ve Ermeniler için gelmişlerdi. Yahudiler için gelmişlerdi. Sonra da Rumlar için.

Tütün dumanı yıllar boyunca Üsküdar'daki odanın parlak boyasına öyle nüfuz etmişti ki duvarlar hastalıklı akciğer kokuyordu. Dumanlı, yanan bir koku değildi bu; kötü, metalik, ama açıkça insan olan ve temiz olmayan bir koku. Balgam kokuyordu.

"Ariana Sinanidis'i tanıyor musun?" diye sormuştu baş sorgulayıcı.

"Evet," demişti Yorgi Ferentinu basitçe. "Evet, tanıyorum."

Üçüncü istihbarat ajanı, not almayan adam, büyük, sarı zarftan bazı fotoğraflar çıkarıp, teker teker masaya koymuştu. Yorgi ve Ariana Taksim'deki ön saflarda. Yorgi ve Ariana haykırıyor. Yorgi ve Ariana broşür dağıtıyor. Yorgi ve Ariana İstiklal Caddesi'nde koşuyor. Yorgi ve Ariana bir kapı eşiğine gizlenmiş, mevsimsiz yağmura bakıyor.

"Siz, ee, Ariana Sinanidis'le ilişki içinde misiniz?" diye sormuştu adam.

"Evet," demişti Yorgi. "Biz birlikteyiz. Ben..." Bu sözcüğü söylemekte tereddüt etmişti, "...onun sevgilisiyim." Tükenmez kalemli

adam dikkatle, *Onu beceriyor?* diye yazmış ve soru işaretini iki kez daire içine almıştı.

"Siz bir ekonomistsiniz," demişti sorgulayıcı doğal bir tavırla, elindeki dosyadaki bir kâğıda gözlerini kısıp bakarken. "Bu iyi bir konu, işe yarar bir alan. Ekonomi diplomasıyla iyi bir iş bulabilirsiniz. Büyük bankalar ekonomistlere iyi iş veriyor. Türkiye'nin ekonomistlere ihtiyacı var. Devlete ekonomistler lazım."

"Ben araştırma alanında kalmak istiyorum."

"Öyle mi?"

Fotoğrafları gösteren adam başka bir zarf açtı. Bu kez yalnızca tek bir fotoğraf vardı. Sınır karakolundaki bir kamyonun etrafında dikilen insanların büyük, bulanık görüntüsü.

"Aileniz Yunanistan'a rahatça yerleşti mi?" diye sormuştu sorgulayıcı.

"Sanırım."

"Atina'da üniversite yok mu? Ekonomi Fakültesi ya da öyle bir şey?"

"Ben İstanbul'da kalmayı tercih ediyorum."

"Akademik nedenlerle?"

"Akademik nedenlerle."

"Kişisel nedenlerle değil. Romantik nedenlerle? Ariana Sinanidis'le ilgili nedenlerle değil yani?"

"Akademik nedenlerle dedim," diye çıkışmıştı Yorgi. Tükenmez kalemli adam yüksek sesle cık-cık yapmıştı.

"Bu iyi," demişti sorgulayıcı. "Bu kararlılığa sahip olmak güzel bir şey. Pek çok akademik kariyer parlak bir şekilde başlar; hatta çok parlak bir şekilde, sonra seks devreye girer ve her şey rüzgârda dağılır gider. Bunun sizin de başınıza gelmesi çok yazık olur."

"Beni tehdit mi ediyorsunuz?"

"Size tavsiye veriyorum, tıpkı üniversitedeki danışmanınızın vereceği gibi. Çok güzel bir kadın, değil mi?" Sorgulayıcı, Ariana Sinanidis'in yakından çekilmiş bir fotoğrafını Yorgi'nin dosyasından çıkarıp sırayla bütün istihbarat görevlilerine göstermiş, fotoğrafları gösteren adam bunu alıp yakından incelemişti. "Klasik anlamda. Yunan burnu. Gerçekten etkileyici. Hepimiz gençtik, sikimizin peşinden gittik, hepimiz aynı şekilde körlük dönemlerinden geçtik, aptalca şeyler yaptık, kötü kararlar verdik. Bu kadın bir baş belası ve *ajan provokatör* olarak biliniyor. Seni kolayca kandırmışlar ama seni suçlayamam; dediğim gibi senin gibi genç adamlar sikinin peşinden gider, ancak aynı zamanda kalpleriyle de yönetilir. Ve politika, protesto ve devrim de romantik bir oyun. Genç adamlar idealist olmalı, devrimci olmalı. Yaşlanıp bizim gibi pragmatik bir adam olmadan önce bunun tadını çıkar. Önünde harika bir gelecek var, genç adam. Bizim gibi masa başı çalışan olmayacaksın. Bir anlık yaz çılgınlığı için bu geleceğini fırlatıp atma."

Yorgi bacaklarında simetrik ve hafif bir şekilde duran ellerine bakmıştı. Küçük, romantik isyanının fotoğraflarına bakmıştı. Kontrol noktasındaki ailesine bakmıştı; kamyonun aranmasından ve değerli eşyalarının yarısına el konmasından dakikalar öncesine. Sorgulama odasının ölmekte olan akciğer kokusunu içine çekmişti.

"Meryem Nasi," demişti.

"Aferin, evlat," demişti sorgulayıcı.

Güvenlik güçleri o gece Yeniköy'deki evi basmıştı. Komşular uyarılmış ve gizlice başka bir yere gitmişlerdi. İsyan bastırma ekipleri küçük bir koçbaşıyla ön kapıyı kırıp içeri girmişti. Diğerleri duvarın üstünden atlayıp terası, havuzu geçmiş, içki arabalarını ve verandadaki koltukları devirmişlerdi. Beyaz halıların üstünden ve beyaz piyanonun, heykellerin ve tabloların yanından fırtına gibi geçmişlerdi. Meryem Nasi'yi mutfakta, bir elinde açık bir şarap şişesi, diğerinde telefonla

bulmuşlardı. Bağırıp şiddete başvurmadan kibarca ve edepli bir şekilde gitmiş, ama Madrid'den ziyaretine gelen arkadaşı Elif Mater'e, "Ossian'ı çağır. O benim avukatım," diye bağırmıştı.

Meryem Nasi üç gün sonra Yeşilyurt'taki yeni istasyondaki bir çöp konteynerinde bulunmuştu. Resmî kimlik belirlemesi yalnızca diş kayıtlarından yapılabilmişti.

"Meryem Nasi'nin adını polise verdim," dedi Yorgi. Arkasındaki geminin ışıkları değişti. "Onu öldürdüler. Beni bütün gün bir odada tuttular. Beni üniversiteden alıp Üsküdar'daki bir odaya götürdüler. Onlara her şeyi anlattım. Duramadım. Öyle bir yerdeyken, ellerinde olduğunu ve sana istediklerini yapabileceklerini bildiğinde onlara istedikleri her şeyi anlatıyorsun. Seni sordular. Senin protesto hareketinin başında olduğuna inanıyorlardı. Meryem Nasi'nin protestoları organize eden kişi olduğunu söyledim; sol görüşlü bir örgüt yönettiğini, herkesi tanıdığını falan. Onu tutukladılar. Onu öldüreceklerini düşünmüyordum. Seni İstanbul'dan çıkarmak zorunda olduğum zamanlardı. Onlara onun adını verdim. Bunu biliyorsun, herkes biliyor; kırk yedi yıldır herkes biliyor. Yorgi Ferentinu, Meryem Nasi'ye ihanet edip onu güvenlik güçlerine verdi, onlar da onu öldürdüler. Kırk yedi yıldır bir hain olarak bununla yaşamayı öğrendim. Ama kimsenin bilmediği şey, hiç kimseye söylemediğim şey, Meryem Nasi'nin adını seni korumak için verdiğimdi."

Ariana, "Biliyorum," dedi.

Yorgi onu duymadı, söylediğini anlamadı; kendini cezalandırmaya devam edecekti ki bu tek sözcüğe takılıp kaldı.

"Ne?" Bazen pencerenizden gördüğünüz manzaranın, o görüntü parçasının başka bir kıtaya ait olduğunu bilirsiniz. Bazen mevsim rüzgârları, şehrin ortasından geçen o su şeridinin, sınırsız denizin bir parçası olduğunu size hatırlatır. Bazen ufuktaki o bulut kümelerinin dağlar olduğunu keşfedersiniz.

"Biliyorum. Yıllardır biliyordum. Ah, hiçbir zaman kanıtım olmadı, kimse konuşmadı, 1980'le bağlantılı herkes konuşmanın nelere mal olabileceğini biliyordu. Atina'daki o birkaç hafta deli gibiydi; ben delirmiş gibiydim ve Meryem'in ölümünden seni suçluyordum. Senden nefret ediyordum, yaptığın şeyden. Seni sevmiş olmamdan ve senin buna ihanet etmenden nefret ediyordum. Galiba Türkiye'ye, İstanbul'a, bildiğim dünyaya olanlardan nefret ediyordum, bir daha asla geri dönemeyeceğimi bilmekten."

"Öyle mi?"

"Ne?"

"Beni sevdin mi?"

"Yorgi, yirmi bir yaşındaydık, haşarıydık, aklımız başımızda değildi, uzun, sıcak bir yazdı ve hiçbir şey bilmiyorduk. Çocuktuk. Birkaç pankartın, broşürün ve kafedeki şiirlerin generalleri saman sapları gibi uçuracağını sanıyorduk. Biz ciddi insanlar değildik. Polis, ordu, generaller ciddiydi. Bizim şansımız yoktu. O zaman senin ne yapmak zorunda kaldığını fark ettim. O zamandan sonra kendimi yıllarca çok suçlu hissettim. Meryem ölmüştü, ben yaşıyordum ve sen bu seçimi yapmak zorunda kalmıştın."

Yorgi'nin kalbi deli gibi çarpıyordu. Elleri titriyordu, ama dünya etrafında asılı kalmış gibiydi. Işıklar cami lambaları gibi havadaydı. Hayatının kırk yedi yıldır üzerine dayandığı temel yıkılmıştı. Olanlar, olabilecekler birbirine girmişti. Sürdüğü hayat, hayal ettiği ve sonra hiç kullanılmamış bir damatlık gibi güzelce katlayıp rafa kaldırdığı hayat; o yıllar, o yıllar.

"Bir söz yeterdi. Bir mektup, bir e-posta, hatta bir telefon. Tek bir sözcük. Hiç geri gelmemenin nedeninin ben olduğumu sandım hep."

"Hayır, ah hayır, sen değildin, hiçbir zaman sen olmadın," dedi Ariana. Yorgi'nin ellerini tutmak için masanın üstünden uzandı.

"Sen sanıyor musun ki..."

"Düşünme. Sorma. Bu seni öldürür. Yaşadığımız hayatları yaşadık ve bilebileceğimiz tek şey bu. Senin yapmak zorunda kaldığın şey yüzünden bu hayatları yaşadık. Gençtik ve yenilmez olduğumuzu düşünüyorduk. Kendimizi tarihin dişlilerinin arasına attık ve o da bizi ezdi. Ama asla pişman olma. Bir süre boyunca gökyüzündeki en harika yıldızlar bizdik."

Ariana Sinanidis aniden ürperdi.

"Ah, serin bir esinti."

"Tanrı'ya şükür," dedi Yorgi. "Çarkdönümü Fırtınası."

"Çarkdönümü Fırtınası," dedi Ariana, şalını çıplak omuzlarına örterek.

Cuma

9

Bu sabah Âdem Dede Meydanı çok mutluydu. Hava berrak ve serindi. Yeni çıkmış bir ekmek veya sabah gazetesi kadar taze kokuyordu. Her ses kristalimsi ve belirgindi; İstanbul'un monoton uğultusu katmanlara ayrılmıştı. Trafiğin homurtusu, radyoların sesi. Merdivenlerdeki ayak sesleri. Birisinin hareket etmesi için diğerine bağıran sesi. Birden çalışan bir arabanın sesi. Rakip kahvehanelerdeki gaz ocaklarının tıslaması, çaydanlıkların kaynama sesi. Tezgâhında gazetenin gevrek sayfalarını çeviren Aydın'ın hışırtısı. Fıskiyenin çanağına damlayan suyun sesi. Keresteleri güneşte genleşirken eski derviş evi çıtırdıyordu. Kuşlar; ötüşen ve ara sokaklarda alçaktan uçan serçelerin sesi. Çatıların üstünden bir karatavuk Haliç'e doğru şarkısını söylüyordu.

Peder Yannis başını kaldırıp baktı; leylekler hâlâ Âdem Dede Meydanı'nın üstündeki dörtgen gökyüzünde süzülüyor, eski Eyüp'ün mezar taşlarının arasındaki yuvalarına alçalıyordu.

"Tanrı hepimizi korusun," diye selamladı küçük masanın etrafındaki Eskiköy Rumlarını. "Bu çok daha mevsime uygun bir gün." Alçak taburesine çökercesine oturdu. Lefter selamına karşılık vermedi. Taburesine kamburunu çıkarıp oturmuş, başını önüne eğmiş, hastalıklı bir akbaba gibi duruyordu. Yüzü sarı, gözleri fırlaktı. Sol elinde lamine bir A4 kâğıdı vardı. Kâğıdın kenarında güzel çiçek desenleri, en üstte bir raptiye deliği vardı. "Dostumuza ne oldu?"

"İndirttiler," diye mutfaktan seslendi Bülent. Peder Yannis'e çay dolduruyordu.

"Kim, ne?" diye sordu rahip.

"Şu tarikat çocukları," dedi Konstantin. "Şuradaki." Meydanın karşısındaki Güneşli Sokak'ın gölgeli girişini işaret etti.

"Hasgüler mi?" Peder Yannis çayını karıştırdı. Şeker kristalleri çözünmeden önce hafifçe döndü. "Sözde Şeyh İsmet?"

"Sözde Şeyh İsmet'in bir sürü arkadaşı var," dedi Bülent. "Meydana zorla girmeye çalışan bir kabadayıyı korkutup kaçırdılar."

"Bu çok aşağılayıcı, dinsiz ve uygunsuz bir davranıştı." Lefter konuşmaya başlamıştı. "Kadınların saygısızlığı. Kadınların saygısızlığı! Şu Vahabiler! Gelecekte toplum polisliğiyle ilgili bütün meseleler Âdem Dede Tarikatı'na verilmeli. Âdem Dede Tarikatı? Araba tamircileri, boyacılar ve medresenin dışında bir gün bile eğitim almamış cahil gecekondu pislikleri. Sokak yargıçlarıymış? Sokak kanunları mı? Bu sokakta doğmuşsan, bu sokakta yaşamışsan, burada elli yıl çalışmışsan, bu sokağa ve şehre olan değişiklikleri gördüysen ve hatırlıyorsan, her evdeki her kapıdaki ismi biliyorsan, her sabah bu sokakta oturup çay içiyorsan; o zaman, *belki ancak o zaman* benimle sokak kanunu hakkında konuşabilirsin. Onlar buralı değil, işlerin nasıl yürüdüğünü bilmezler. Mesele kadılar, toplum mahkemeleri ve sokak şeriatı değil. Mesele, burada birini tanımak, burada söz sahibi olmak. Bu hâlâ bir utanç toplumu. Burada utanç işe yarıyor, 'sokak kanunu' değil. Sokak kanunuymuş? Koduğumun sokak kanunu benim. Kusura bakma, Peder."

Ama alçak pirinç masadaki herkes Lefter'in gücünün dağıldığını biliyordu. Ona meydan okunmuştu ve o yenilmişti. Hiciv zamanı geçmişti. Bu artık ilâhi kanun çağıydı.

"Artık silahları var," dedi Bülent karanlık bir şekilde. Boş bir tabure çekti. "Dün sabahtan beri bir sürü şey oldu, Peder. Polis, Sanat Galerisi'ni kapadı."

"Ayşe Hanım'ınki mi?"

"Onu tutukladılar. Boğazına kadar kaçakçılığa batmış gibi görünüyordu. Dün sabah sen gittikten hemen sonra galeriyi yağmalayıp kutularca eşya götürdüler, galeriyi mühürlediler. Sonra, birdenbire mührü kaldırıp her şeyi geri getirdiler. Görünüşe göre kadın temize çıkmış."

"Bu nasıl olabilir?" diye sordu Peder Yannis.

"Kocası gaz tüccarı," diye araya girdi Konstantin. "Özer'de çalışıyor. Bu hikâyenin devamı var."

Bülent dinleyicilerini çekmek için alçak masanın üstüne eğildi.

"Sonra iki numaralı dairede oturan, biliyorsunuz hani bazen kısa şortlar giyen şu kız, Güneşli Sokak'ın hemen aşağısında bir gangsterle kapışmış. İsmet ve cami arkadaşları gelmiş ve bir karşılaşma olmuş; silahlı olduklarını öğrendik."

"Tanrı ve annesi bize merhamet etsin."

"Sonrasında hiciv yazısının indirilmesini istediler."

"Bir daha bu kahvede çay içmeyeceğim," dedi Lefter. "Burası Rumlar için güvenli bir yer değil."

"Ona çocuğu anlatın," dedi Konstantin hemen, ama Lefter herkesin korkusunu dile getirmişti.

"Kaybolan tek kişi Necdet Hasgüler değil," dedi Bülent. "Beş numaralı dairede oturan çocuk da kayıp."

"Sağır olan mı?" diye sordu Peder Yannis.

"O sağır değil," dedi Bülent ve Lefter, Konstantin ve hatta Peder Yannis aynı anda bir koro gibi; *Kalp problemi var.* "Görünüşe göre her

zamanki gibi öğleden sonra okula gitmiş. Ama..." (Bülent bu noktada yaşlı Rumları entrikanın içine çekmek için öne doğru eğildi) "... geri dönmemiş. Annesi onu almaya gitmiş, beklemiş, biraz daha beklemiş, uzun süre beklemiş. Sonunda okula girmiş. Bir de çocuğun okula hiç gitmediğini öğrenmesin mi? Çocuk yok. Kaybolmuş. Ceptep'i kapalı, onu izlemenin bir yolu yok. Şeküre Hanım perişan olmuş, bir de o kalp problemini düşününce filan. Hatırlarsanız, aniden gelen yüksek sesle kalbi çılgına dönebilirmiş. Bir egzoz patlaması, inşaatçıların çöpe malzeme atması; bunlar onu öldürebilir. Tabii ki polis çağırdılar. Bu hafta polisin buraya üçüncü gelişi."

"Emlak fiyatları böyle düşüyor," diye homurdandı Konstantin.

"Polis şimdilik gizliyor, çocuğun kendi başına kaçmadığından ya da bir kaza geçirmediğinden emin olmaya çalışıyor. Tanrı korusun."

"Tanrı ve annesi korusun." Peder Yannis haçını öptü.

"Çocuğa bir şey olursa, o İslamcılar bizi suçlar," dedi Lefter.

"Görünüşe göre çocuğun nerede olabileceğini bilebilecek birisi varmış," dedi Bülent. "Bizim Profesör Ferentinu. Konuştuğumuz bütün o şeyleri hatırlıyor musunuz? Robotlar ve gaz terörizmi, cin gören insanlar ve pazartesi günü olan tramvay bombalaması. Yorgi hepsinin bağlantılı olduğunu düşünüyor ve teorilerini çocuğa da anlatmış. Kafasını bütün o zırvalarla doldurmuş. Çocuk da gidip dedektifçilik oynamaya karar vermiş."

"Çocuk kaç yaşında?" diye sordu Peder Yannis.

"Dokuz."

"Eh, polis işe el atmıştır artık, Tanrı'ya şükür," dedi rahip.

Bülent yüzünü buruşturdu.

"O kadar basit değil. Bu flaş haber. Yeni haberimiz oldu. Yorgi çocuğun kaybolduğunu daha bu sabah öğrendi; çocuğa ne kadar yakın olduğunu biliyorsunuz."

"Fazla yakın," diye homurdandı Lefter.

"Kafam karıştı," dedi Peder Yannis. "Yorgi burada olan her şeyi bilmeyi görev edinmiştir. Bunun, onun evren haritası olduğunu söyler. Nasıl olur da polisin geldiğini görmez?"

"Burada değildi ki," dedi Bülent. Peder kaşlarını çattı; şaşırmıştı.

"Ariana," diye fısıldadı Konstantin. Peder Yannis'in gür, gri kaşları kalktı.

"Şu anda Şeküre Hanım'ın yanında," dedi Bülent. "Gidip onu bulacaklar. Babası polislerle konuşuyor."

"Ne yapabileceklerini sanıyorlar ki?" diye fikrini belirtti Peder Yannis. "Bu tür şeyler polise bırakılsa daha iyi olur."

"Çocuğunuz olsa siz de giderdiniz," dedi Bülent. "Polis ne söylerse söylesin."

Peder alnına dokundu. "Tanrı ve annesine şükür ki çocuk iyi."

"İyi olduğunu söylemedim," dedi Bülent. "Nerede olduğunu tahmin ettiğini söyledim."

"Neredeymiş?"

"Anadolu yakasında. Necdet Hasgüler'i kaçıran insanlarla aynı yerde. Terör planıyla ilgili bir şeyler söyledi."

Lefter başını kaldırdı, iktidarsız, yaşlı adam öfkesinden sıyrılmıştı.

"Şimdi ne oldu?"

Bir adam Âdem Dede Meydanı'nı geçiyordu. Genç, kısa boylu, saçları erken dökülmüş, yüzü kalp biçiminde, kısa bıyıklı bir adam. Bütün bunlar daha yaşlı görünmesine neden oluyor ve ona sanki dünyanın onun izleyicisi olduğunun farkındaymış gibi komik bir hava veriyordu. Kim olduğunu kimse bilmiyordu, ama yürüyüşünden ne istediğini bildiği açıktı. Âdem Dede Meydanı'ndaki Rumları arıyordu.

"Burada Necdet Hasgüler'i tanıyan var mı?"

"Kim bilmek istiyor?"

"Adım Mustafa Bağlı. Necdet'le birlikte çalışıyorum. Levent İş Kurtarma Merkezi'nde. Dün işe gelmedi, bugün de. Başına bir şey gelmiş olmasından korkuyorum."

Masadaki dört adam birbirine baktı.

"Başına bir şey geldi," dedi Bülent dikkatle. "Çarşamba gecesi kaçırıldı."

Mustafa'nın gözleri irileşti. "Polis mi götürdü?"

"Neden bunu sordun?" dedi Bülent.

"Çünkü polisin onlardan birini götürdüğünü gördüm." Sözlerinde bir heyecan vardı.

"Onlardan biri mi?" diye sordu Lefter.

"Tramvay bombalamasında bulunan diğerlerini kast ediyorum. Ereğli'deki peri gören kadın. Necdet cin görüyordu, o kadın peri. Onu görmeye gittik, ama polis baskın yaptı. Kadını götürdü. Necdet'in de büyük tehlikede olduğunu düşünüyorum."

"Necdet çok büyük bir tehlikede," dedi Lefter. Ruh hâli Meryem Ana Fırtınası'ndan sonraki sonbahar gökyüzünün açılması gibi aydınlanmıştı. Yine bir amaç uğrunda çalışıyordu. "Necdet'i götüren polis değildi." Başını meydanın karşısındaki harekete doğru çevirdi. Gazla çalışan gümüş rengi, küçük, üç tekerlekli araba garajdan parke taşı kaplı Sülüğenci Sokağı'na çıkarken başıyla arabayı işaret etti. "İşte aradığın adam. Çabuk, yakala onu. Bana anlattıklarını ona da anlat. Gitmeden, çabuk."

Mustafa kahvehanedeki adamlara teşekkür edip meydanda hızla koştu, Yorgi'nin ağırlığına alışık olmadığı için yavaş hareket eden küçük şehir arabasına bağırıp el hareketleri yaptı. Arabanın yanına koşup camı tıkladı. Araba durdu. Âdem Dede Kahvehanesi'nin müşterileri açık camın önündeki konuşmayı seyrediyordu. Mustafa

arabaya bindi. Araba biraz daha çöküp dik Sülüğenci Sokağı'ndaki yolculuğuna devam etti.

"Bir bakalım, doğru anlamış mıyım: Bir anne, bir profesör ve iş kurtarma merkezindeki bir adam, teröristleri bulmaya gidiyor," dedi Peder Yannis. "Umarım başlarına ciddi bir iş açmadan önce polisler onları durdurur. Bu arada iş kurtarma merkezi de ne demek?"

"Onu boş verin," dedi Konstantin. "Ben Ariana Sinanidis'le görüşmesi nasıl gitti, asıl onu merak ediyorum."

Peder Yannis'in parmakları tespihin üstüne yerleşti, taneleri teker teker çekmeye başladı. Yapıları gereği dualar gelip geçicidir. Yalnızca Tanrı ve İstanbul sonsuzdur.

~

Geliyorlar.

Necdet uyandı. Şafağın gri ışıkları üst kattaki odayı doldurmuştu. Yalnızdı, ama yataktaki konumundan bitişik odada ayaklar olduğunu görebiliyordu. Dört çift ayakkabının odaya girip çıktığını, merdivenlerden inip çıktığını gördü. Sesler. Yeşil Başörtülü, sesinin tonundan anlaşıldığı kadarıyla emirler yağdırıyordu. Necdet ne dediğini anlamıyordu, ama hepsi bir konuda uzlaşmış gibiydi.

Şimdi. Kendini hazırla.

İri Piç odaya girip tek bir hareketle Necdet'i tişörtünün yakasından yakaladı ve ayağa kaldırdı. Ama Necdet Hızır'ın sesine itaat ediyordu. Artık uyanık ve bilinci yerindeydi. Odaklanmıştı.

Yumruklarını sık. Başparmaklarını dışarı çıkar.

İri Piç kabloyu Necdet'in bileklerine dolayıp iyice çekti, Necdet'in kollarını arkasına iyice bastırdı. İri Piç, Necdet'in sol koluna girdi, Uzun Saçlı sağ koluna. Necdet ayaklarını yere bastırdı, dizleri gevşedi,

onu zorla odadan çıkarıp merdivenlere götürürlerken mücadele edip debelenmeye devam etti.

"Beni nereye götürüyorsunuz? Allahım, hayır! Beni öldürmeyin, beni öldürmeyin!"

Aksi Puşt, mücadele eden üç adamın arkasından merdivenlerden indi. Necdet ensesine bastırılan soğuk metal halkayı hissetti.

"Gıkını bile çıkarmayacaksın, yoksa kafanı uçururum."

Beyaz minibüs binanın ön kapısına yanaşmıştı, böylece açık kapıları kaçırma olayını Kayışdağı'nın sabah trafiğinden gizleyecekti, ancak kaçırma o kadar hızlı, Necdet'i minibüsün arkasına atma o kadar sorunsuzdu ki kapılar kapanıp minibüs çıkarken tek bir teslimat kamyoneti bile olanları fark etmemişti.

Yeşil Başörtülü ve Uzun Saçlı öndeydi. Necdet yerde, Aksi Puşt'la İri Piç'in arasında oturuyordu. Elleri arkasında bağlı olduğu için Necdet'in dengesi bozulmuştu. İri Piç'in bacaklarına doğru savrulma sıklığından viraj sayısını sayabiliyordu. Sırtı üst kattaki odada gördüğü köpük sandıklar, plastik ve karton kutulardan oluşan yığına dayalıydı.

"Beni nereye götürüyorsunuz?"

"İhtişama, Necdet."

Seni öldürmeyecekler. Potansiyel rehineye ihtiyaçları var.

Minibüsün arkası karanlıktı, tepedeki ampul patlamıştı. Lazer ışıkları gibi hüzmeler karoserdeki deliklerden, yerdeki çatlaklardan içeri giriyordu. Aydınlık, kapının etrafından minibüsün içine doluşuyordu, ama kilidin üstünde parlayan yeşil bir ışık mı vardı?

Şimdi ellerini gevşet.

Necdet hareketlerini gizlemek için kendini geriye, kutu yığınına doğru bıraktı. Yumrukları acıyor, kanı parmaklarında zonkluyordu. Kendini rahat bıraktı, başparmaklarını kapattı. Bağlar gevşedi, bir boşluk oluştu. Necdet ellerini çekti. Kablo acıtıyor, bileklerini kesi-

yordu, ama plastik kablonun başparmaklarının boğumunun üstünden kaymaya başladığını hissedebiliyordu.

Görev buydu. Gün bu gündü. Yapacaklardı. Polis neredeydi, çocuk neden polise gitmemişti? Belki gitmişti. Belki gizleniyorlardı, onlar açığa çıkana kadar bekleyeceklerdi. Belki ilki yakalanırsa diye bekleyen ikinci bir destek grubu olup olmadığını görmek için bekliyorlardı. Durum her neyse, kendisi şu anda kutsal bir savaşın ortasında bulunuyordu. *Hızır,* beni şimdiye dek hiç düş kırıklığına uğratmadın; idrakın ötesinden yardım et, bana şimdi yardım et.

Minibüs sarsılarak durdu. Kapılar gürültüyle açılırken içeri dolan ışık acı vericiydi. Necdet bağlarını test etti. Kurtulabilecekti. Ellerini paramparça edeceklerdi, ama bağları çıkaracak ve kurtulacaktı. Bunu şu anda yapmak kör edici beyaz bir ışığa atlamak anlamına geliyordu. Üç metreden öteye gidemezdi. Hızır ona söyleyecekti. Allah vergisi duyuları en iyi zamanı ona bildirecekti. Necdet'in minibüsten inmesine yardım eden İri Piç neredeyse nazik sayılırdı.

Basketbol sahası büyüklüğündeki sanayi istasyonunun dışına park etmişlerdi. Devasa beyaz makinelerin etrafında dikdörtgen biçiminde kalın, sarı borular, parlak mavi vanalar ve iri metal çarklar vardı. Hepsi oluklu, alüminyum bir çatının altındaydı. Bir uçta her biri üç insan boyunda üç dikey silindir duruyordu. İçeri girip dışarı çıkan borularla bir köyün devasa su pompalarına benziyordu. Küçük, virane bir alışveriş kompleksinin arkasına sıkışmış duran ve yeni inşa edilen siteye bakan alan, çocukları uzak tutmak için tepede dikenli tellerin bulunduğu tel örgülerle korunuyordu. Kablolar, pompalar, kapı, hepsinin üstünde kocaman Özer Boru Hattı logosu vardı.

Kapı o kadar kolay açıldı ki davetsiz misafirler neredeyse ellerini kollarını sallayarak içeri girdiler. Bir adet şifre kırıcı, bir fırt kilit yakan nanodan sonra içerideydiler. İri Piç, Necdet'i siteden görülmeyecek şekilde gözden uzağa, binanın içine sokarken, Uzun Saçlı da minibüsü

geri vitese taktı. Aksi Puşt kapıyı kapattı. Tanrı'nın Mühendisleri'nin Kayışdağı Kompresyon İstasyonu'na saldırısı başlamıştı.

~

Soğuk acıtıyordu. Can bunu öğrenmişti. Soğuk, parmaklarını kırılacakmış gibi hissettiriyordu. Soğuk, ayaklarını çelik toynaklara döndürmüştü. Soğuk, her kemiğini ve kasını kilitlemişti. Soğuk, bedenindeki her hücreydi. Can titremesine engel olamıyordu. Hareket edemiyordu. Hareket etmek zorundaydı. Alarm çalmıştı. Bebek Sıçan hareket hâlindeydi.

Soğuk gece başlamıştı. Doğudan, Kayışdağı'nın üzerinden gelmiş, borunun içine, onun yanına girip Can'ı uyandırmıştı. Bir daha da uyumasına izin vermemişti. Can saatlerce borunun içinde oturmuş, paltosuna sarınıp BitBot'ların sıcağından yararlanmaya çalışmıştı. Daima, bütün gece uyanık kalmanın heyecan verici olduğunu düşünmüştü. Tıpkı işitme duyusunu aldıkları gün, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girdiği ve havai fişekleri ve boyalı adamın Âdem Dede Kahvehanesi'nin önünden düşmesini seyretmek için geç saatlere kadar uyanık kaldığı gece olduğu gibi. Bütün gece uyanık kalmak zor, sıkıcı, sonsuz ve soğuk, soğuk, soğuktu. Maceralarda kimse üşümüyordu. Maceralarda kimse soğuğun çakallardan veya sokak köpeklerinden ya da İstanbul'un son kurdundan daha tehlikeli olduğunu söylememişti. Dedektif Çocuk donarak ölebilirdi ve ancak inşaat ekiplerinin vinçleri beton boruları kaldırdığı zaman bulunurdu.

Beton o kadar soğuktu ki yakıyordu. Ama alarm çalmıştı, alarm çalmıştı. Can uzuvlarını zorla harekete geçirdi, parmaklarını acıyla oynattı, cansız, taştan ayaklarını ileri sürdü. Yorgi Bey gibi yaşlı olmak böyle miydi? Korkunç bir şeydi. Borunun içinden ışığa çıktı. Güneş hâlâ ufkun altındaydı. Hava gri ve acımasızca soğuktu. Can

parmaklarına hohladı. Çalış, çalış, çalış. Bilgisayarını açtı. Açılması çok yavaş, yavaş, yavaştı. Parmakları tuşların üstünde tökezleyip dokunmatik alanda aptalca hareket ederken Can düş kırıklığı içinde bağırdı. Komut uygulamasını başlatana kadar neredeyse ağlayacak hâle gelmişti. Haritanın üstüne eğildi. Necdet yakındaydı. Minibüs otoyoldaydı. İşte inşaat alanı, işte yol: Can boru yığınlarının arasında topallayıp beyaz minibüsün geçişini seyretti. Kuzeydoğu. Kayışdağı Kompresyon İstasyonu, tam düşündüğü gibi. BitBot'ları yeniden şekillendirdi. Şarjları iyice azalmıştı. Kısa süre içinde bir şarj noktası bulması gerekiyordu, eğer bunu yapamazsa katalitik şarj aleti için bir yerlerden birkaç gaz kutusu alması lazımdı.

Artık daha iyiydi. Otoyola çıkınca en azından biraz güneş görmüştü. Otoyolda bir yönü ve bir amacı vardı. Sıcak, içindeki soğuğa yavaşça nüfuz ediyordu, ama güneş her dakika güç kazanıyordu. İnsanlar da çiçekler gibi güneşten beslense nasıl olacağını hayal edip zihnini acıdan ve açlıktan uzaklaştırmaya çalıştı. O zaman hiç üşümezdiniz. Hiç acıkmazdınız da. Bitkiler hiç acıkmazdı. Geceler korkunç olurdu. İnsanlar geceden şimdi olduğundan daha da fazla korkardı. Geceleri İstanbul'un hayalet kurtlarından çok daha kötü şeylerle doldururlardı. Soğuk şeytanlar, buz dehşeti; bu yeterince korkunç olabilirdi.

Bu hiç dükkânın olmadığı ve trafiğin yoğun ve sürekli olduğu uzun bir yoldu. Sabahın köründe sırtında bir çanta, omzunda bir kuşla tozlu yolda yürüyen bir çocuk hakkında ne düşündüklerini merak etti. Onu fark ediyorlar mıydı? Osman sabahları işe giderken hiçbir şey fark etmezdi. Bostancı Dudullu Caddesi'nin Kayışdağı Caddesi'ni kestiği yerde çay ve gazete satan bir büfe vardı. Can çay içmeyi sevmezdi, ama bir bardak aldı. Lale biçimindeki bardak parmaklarının arasında erimiş altın gibiydi. Acıya zor dayanıyordu, ama bir yudum alıp sıcağın içinde parlamasını hissetti. İkinci bardaktan sonra soğuk, el ve ayak parmakları ve burnunun haricinde her yerden gitmişti. Güneş yüksek,

sıcak ve parlaktı. Kalan son parasıyla acil durum şarjı için üç kutu gaz aldı. Kaldırımın kenarındaki tezgâhın arkasına çömeldi ve Kuş şarj olurken bilgisayarını açtı. Minibüs durmuştu. Kayışdağı Kompresyon İstasyonu'ndaydı. Can sevinçle parmaklarını şaklatmayı denedi, ama acıyla inledi. Ancak Dedektif Çocuk geri dönmüştü.

Kayışdağı Caddesi uzun bir yoldu, ama Can caddenin sonuna geldiğinde her şeyi planlamıştı. Çok iyi bir plandı. O çok zekiydi. Kompresyon istasyonu bir inşaat alanının ortasına sıkışmıştı. Harita, etrafta bütün gün oturup gaz tesisini inceleyebileceği işe yarar bir kahvehane olmadığını gösteriyordu. Sokağın sonunda dükkânların bulunduğu bir pasaj ve 24/7 açık marketi olan bir benzinci ve ufak bir mescit vardı. Çocuklar her zaman benzinci ve 24/7'lerin önünde takılırdı. Bu yüzden mescidin girişine otursa kimse onun orada olduğunu bilmezdi. Sonra Kuş'u bölgeyi incelemek için gönderecekti. Samsung gözcü robotları getirmedilerse Kuş'u kullanacaktı. Eğer robotları getirdilerse Sıçan ya da Yılan'ı kullanacaktı. İki şekilde de film çekecekti, bir sürü film. Dün gece polisi aradığında duyduklarına inanmamışlardı. Belki gördüklerine inanırlardı. Of, bu harika bir plandı. Isınmaya başlamıştı bile.

~

Şeküre Durukan, beton borunun önüne çömelip elma çöpünü, boş su şişesini, gözleme ambalajını aldı. Bunları dua ediyormuş gibi iki eliyle havaya kaldırdı. Sonra ağlamaya başladı; derinden, teselli edilemez şekilde, annesinin cenazesindeki bir kadının çığlığıyla ağladı. Boru hattı işçileri sıkıntılı bir şekilde sabah çaylarından başlarını kaldırıp baktılar.

"Telefon buradan gelmiş," dedi çavuş.

"Ve siz bu konuda bir şey yapmadınız, öyle mi?" dedi Yorgi Ferentinu.

"Dokuz yaşındaki çocuklardan aldığımız bütün telefonlar üzerine harekete geçseydik, başka bir şey yapamazdık," dedi amir.

"Dokuz yaşında bir çocuğun gecenin bir vaktinde bir inşaat alanından telefon açması size garip gelmedi mi?"

"Beyoğlu polisi bize bir çocuğun kaybolduğunu, büyük olasılıkla Kayışdağı'nda olduğunu bildirene kadar yeri tespit etmemiştik."

Araba Sülüğenci Sokağı'ndan çıkar çıkmaz Şeküre Durukan arabayı otomatik sürüşe geçirip Beyoğlu polisini aramıştı. *Kayıp çocukla ilgili teori. Kayışdağı. Dedektif olmaya çalışıyor. Eskiköy'den kaçırıldığı iddia edilen bir adamı bulmaya çalışıyor. Kayışdağı, Kadıköy. Bir terör planı olduğunu düşünüyor. Evet, çocuklar. Şimdi oraya gidiyorum.*

Sonra Yorgi Ferentinu'ya döndü.

"Onu buna siz sevk ettiniz."

"Ona kendi başına bir şey yapmaması gerektiğini açıkça söyledim. Bunu kesinlikle yasakladım. Ona karışmamasını, bu işin çok tehlikeli olduğunu ve polisi ilgilendiren bir konu olduğunu söyledim."

"Ona yasakladınız, öyle mi? Dokuz yaşındaki çocuklar hakkında herhangi bir şey biliyor musunuz? Kesinlikle yasaklamışmış. Siz nasıl bir şehirde yaşıyorsunuz? Ve bütün bu ortadan kaybolmaları, esrarı, komplo konularını, bunları bana söylediniz mi? Bana anlatmayı düşündünüz mü? Ne de olsa o benim oğlum. Belki annesinin dairenizde uydurduğunuz bütün bu teorileri ve komploları bilmesi gerekir diye hiç düşündünüz mü? Hem onun sizin evinize gelebileceğini kim söyledi? Tanrım, Can sizin evinize gelmiş. O daha dokuz yaşında! Aman Allahım. Ne sıklıkta geliyordu? Kulak tıkaçlarını hiç çıkardı mı? Çıkardı mı? Bunun onu öldürebileceğini bilmiyor muydunuz, yoksa umursamadınız mı? Arkamdan iş çevirdiniz. Yalanlar, ah yalanlar,

apaçık yalanlar; onun için yaptığımız onca şeyden sonra. Ona tehlikeli olduğunu söylediniz. Ateşe benzin dökseydiniz daha iyi olurdu. Sizi ne kadar süredir görmeye geliyor?"

"Bir buçuk yıldır. O şeyleri aldığından beri..."

"O şeyler, Tanrım. Keşke o lanet şeyleri gözüm hiç görmeseydi. Eve geri döner dönmez o şeyleri son görüşü olacak."

"Şeküre Hanım, oğlunuz çok zeki, çok yaratıcı, çok enerjik bir çocuk ve doğal olmayan bir hayata zorlanmış..."

"Doğal olmayan mı? Tabii ki doğal değil. Sizce biz böyle olmasını ister miydik? Sizce rastgele bir gürültü kalbini durdurmasın diye onu eve hapsetmeyi biz istedik mi? Hepsi onun içindi. Bunu biliyorsunuz. Şimdiye kadar daha büyük, daha iyi bir eve taşınabilirdik. Ama bunun için kızgın değilim. Can'la ilgili asla böyle bir şey düşünmeyin. Oğlumu seviyorum, Yorgi Bey. Onu seviyorum."

"Pardon," diye araya girdi Mustafa. "Fark ettiniz mi bilmiyorum, ama ceptep'inizi görüyorum ve Beyoğlu polisi üç dakikadır arıyor."

Bu telefon, onları Bostancı Dudullu Caddesi'nin çıkışındaki inşaat alanına, elma çöpüne, boş su şişesine ve gözleme ambalajına götürmüştü.

Neden kendimi savunmadım? diye sordu Yorgi Ferentinu kendi kendine. *Çünkü haklısınız, Şeküre Hanım. Yanlış yaptım. Beni suçladığınız her şeyde haklısınız. O BitBot'u çay bardağımla yakaladığımda ve oğlunuz kapımı çaldığında size söylemeliydim; ama söylemedim. Çünkü sizinle paylaşmak istemedim. Onu kendime istedim. Bir oğul istiyordum. Kendi küçük ailemi istiyordum. Buna izin vermezdiniz, artık hiç vermezsiniz.*

Şeküre Durukan bu çöplerin başında hiç utanmadan ağlıyordu ve Yorgi bunun kendisinin asla yapmayacağı ve yapamayacağı bir şey olduğunu biliyordu.

Mustafa bölgeyi soruyordu. Yorgi onun garip bir adam olduğunu düşündü; cahil aklıyla görmüş geçirmiş bir adamdı, ama dünyanın harikalarına gözleri irileşerek bakıyordu. Necdet'i çok önemsiyordu. Yorgi bunun çok etkileyici olduğunu düşündü.

"Birkaç kişi omzunda kuşla yürüyen bir çocuk hatırlıyor."

Şeküre Durukan kendini toparladı, yüzünü nemli bir bezle sildi.

"Oyuncak robotlarının büründüğü şekillerden biri bu. Kuş; ona kuş diyordu."

"Kuş, hmm, çok orijinal. Görünüşe göre bu kuşlu çocuk yolun yukarısına, kuzeydoğuya doru gidiyormuş."

"Kayışdağı," dedi Yorgi.

Polis amiri, polis ceptep'iyle arama yapıyordu. Bu söz üzerine başını kaldırıp baktı.

"Kayışdağı mı?"

"Kayışdağı Gaz Kompresyon İstasyonu."

"Merkeze oğlunuzdan bir telefon daha gelmiş. Şu anda Kayışdağı alışveriş bölgesinde. En yakın araç biziz. Hadi gelin."

Şeküre Durukan, polis arabasını İstanbul Otodromu'nda gidiyormuş gibi takip ediyordu. Kayışdağı Alışveriş Bölgesi denen beş dükkânın önünde durdu. Sokağa koşup deli gibi işaret etmeye başladı.

Yorgi ve Mustafa yolu geçip benzin istasyonuna koştu.

"Can! Orada mısın? Can!"

"Oğlan işlevsel olarak sağır, Mustafa Bey."

Oysa değildi. Can hiçbir zaman sağır olmamıştı. *Kulak tıkaçlarını hiç çıkardı mı?* Şeküre Hanım korku dolu suçlama fırtınasında söylemişti bunu. O, büyük bir maceraya atılmış bir çocuktu. Elbette tıkaçlarını çıkarmış olacaktı.

"Can!" diye seslendi Yorgi. Sesi bağırmaya alışık değildi, çatlayıp titriyordu. "Can!"

Mustafa durup başını iki yana salladı. Sanki bir kaşıntıyla rahatsız olmuş gibiydi. Sonra Yorgi de duydu. Her yeri kaplayan, milyarlarca ince kanat çırpınıyormuş gibi gelen böcek uğultusu.

"Vay canına!" dedi Mustafa. Yorgi bakışlarını takip etti. Benzin istasyonunun üstündeki hava kıpır kıpır, ısı dalgası gibi titreşiyordu. Derken göz açıp kapayana kadar bot'ların toz fırtınasına dönüştü.

~

16 Nisan 2027'de, saat sekiz otuz üçte Kebap Peygamberi tezgâhını açarken Devlet Denetleme Kurulu'nun siyah minibüsleri Levent Plaza'ya geldi. Takım elbiseli ve sırtlarında sarı *Maliye Bakanlığı* sembollü parlak yelekler bulunan erkek ve kadınlar minibüslerin arkasından fırlayıp güne erken başlayan kalabalığın arasından kibar, ama otoriter bir şekilde kendilerine yol açtılar. Özer Gaz ve Emtia'nın merkezine hızla girip güvenliği otoriter bir el hareketiyle geçerek asansörlere yönelirken göz yazıcılarıyla binanın planlarını okudular. Her katta, her bölümde, yetki belgelerini gösterip açık plan ofislere dağıldılar. Orada günün o saatinde bulunanların çoğu temizlikçilerdi; bölmelerindeki birkaç çalışan ayağa kalktı, yılan gibi uzanan sarı siyah kalabalığa bakmak için eğildi. Bazıları telefon açmaya çalıştı, ama aramanın ortasında hat kesildi. Ceptep ağı kapanmıştı.

Siyah minibüslerin gerçekleştirdiği saldırıyla aynı anda Devlet Denetleme Kurulu'nun yapay zekâları, Özer'in bilgi yapısına hücum etti. Dışarıya giden bütün elektronik iletişim kesildi; e-posta, mesaj, konferans görüşmesi, çevrim içi muhasebe, e-bankacılık, otomatik ticaret bağlantıları. Parlak Para Ağacı'nın bütün yaprakları ekran

ekran karardı. Ankara'daki kuantum anabilgisayardan güçlenen yapay zekâlar, Özer'in iletişim ağının bütün şifrelerini hiç çaba harcamadan kırdı ve bütün iç ve dış iletişimi kesmeye çalıştı. Burada ilk direnişle karşılaştılar; tuzak olarak konmuş bekçi yapay zekâlar, saldırganların operasyon şifrelerini yeniden programlamaya çalışan antikor programları saldı. Milyarlarca kopya bozulup silindi. Maliye Bakanlığı savunmayı kırmadan önce yapay zekâların savaşı otuz saniye sürdü. Bu süre Özer'in kamikaze yapay zekâlarının bütün yönetim seviyelerinde genel bir acil durum çağrısı yayması için yeterliydi.

Saat sekiz elli. Özer Kulesi yalıtılmış, finansal dünyayla bağı kesilmiş, tek başına bir cam ve çelik çıkıntısı, çekilmiş bir diş gibi kalakalmıştı. Devlet Denetleme Kurulu ajanları binada dolaşıyor, dosya dolaplarını mühürlüyor, sunucuları izole ediyordu. Özer kapanıyordu. Felç hâli geçmiş, binadaki birkaç Özer yöneticisi resmî oyun sonu stratejisini hatırlamıştı. Camlı bölmelerinde veya köşe ofislerindeki kıdemli yöneticiler sürücülere ve ceptep'lerine EMP bellek silicileri takıyor, flash belleklerini ayaklarının altında eziyor veya bilgisayarların havalandırma yarıklarına nano döküyordu. Özer'in kırk katı, sanki bir yağmur ormanındaki bütün ağaçlar aynı anda devriliyormuş gibi kâğıt kıyma makinelerinin tiz sesiyle kaplanmıştı. Öldür ve parçala. İş dünyasında şeritler hâlinde parçalanan kâğıtların Afrikalı çocuklar tarafından düzenlenip yeniden birleştirildiğine dair bir efsane vardı. Özer Kulesi'nin bütün pencereleri açılabildiği kadar aralanıp şeritler hâlinde kesilmiş kâğıtlar bu yarıktan atılıyor, rüzgârda kıvrılıp bükülerek uçuyordu. Kâğıt şeritleri, binanın girişini saran polis arabalarıyla şaşkına dönen Plaza işçilerinin üstüne kar gibi yağıyordu. Ceketli bir adam kordonun etrafından dolaşmaya çalıştı; polis onu havaya kaldırıp mermer merdivenlerin üzerine fırlattı.

Saat dokuz. Evrak çantası taşıyan takım elbiseli dört adam İstiklal Caddesi'nde yürüyüp Anadolu Bankası'nın şubesine girdi. Adamlar

danışma masasına giderken çalışanlar daha çalışma alanlarını düzenliyorlardı. Masadaki kadın müdürü çağırdı, müdür de adamları güvenlik kapısından teker teker geçirip bankanın arkasındaki ofise aldı. İris taramalarını yapıp biri yetkilendirme, diğeri teminat üzerine olmak üzere iki imza aldı. Karşılığında her birine içinde elli tane yüz bin avroluk hamiline tahvil senedi bulunan plastik cüzdan verdi. Alındıya bir imza daha atıldı. Sonra ciddiyetle el sıkıştılar. Adamlar birlikte geldi, ayrı ayrı çıktı, her biri İstanbul'da kendi yolunda ilerledi.

Saat dokuz yirmi. Üst yönetim basınla aynı anda geldi. Olay yerine ilk olarak uçan kameralar ulaştı. Levent Plaza'nın üstünde dönmeye, bir DDK yetkilisinin bir müdürü kâğıt kıyma makinesinin ya da bilgisayarın başından uzaklaştırdığını yakalamak umuduyla binanın etrafında dönmeye başladı. Aynı kameralar Levent Plaza'daki Özer logosunun devasa, titanyumdan, noktaları zekice bir manyetizma hilesiyle asılı kalan Ö harfinin kesildiğini görmek için aşağıya dalışa geçti. Sonra onlar da havada dolaşmaya, ileri atılmaya başlayıp yüzlerin fotoğraflarını çekerek Özer yöneticilerinin yüzleriyle eşleştirmeye başladı. DDK ajanları gazetecilerin bulunduğu uydu minibüsleri gelene kadar sunucuları ve doküman kutularını el arabalarıyla taşımaya başlamıştı. Öğlen bültenlerinin manşetleri yazılmaya başlamıştı bile. Özer, Türkiye'nin en büyük şirket dolandırıcılığıyla çöküyordu. Yüzyılın iflası. Özer için her şey bitti. Polis orta düzey yöneticilere ve erken işbaşı yapan çalışanlara eşlik ederek onları binadan çıkarıyordu. Dışarıya dizilmiş işçiler onları alkışlıyordu. Temizlikçiler özel bir alkış aldı. Yumruklarını havaya kaldırdılar. Kebap Peygamberi'nin kuyruğu Plaza'yı geçip bulvara kadar uzuyordu. Kebap Peygamberi, satışları hesaplayıp yardım etmeleri için yeğenlerini aradı. Muhabirler çalışanlarla röportaj yapmaya başlamıştı. Özer mi, iflas mı etmişti? Hayır, onlar bir şey bilmiyordu. Böyle bir belirti yoktu. Bu nasıl olmuştu? Özer harika bir şirketti. Şimdi ne yapacaklardı? Polis ne zaman içeri

girmelerine izin verecekti? Masalarında ailelerinin fotoğrafları vardı. Süleyman Pamir, Etyan Ercan ve Mehmet Meral neredeydi?

Bebek'teki bir dairede, Kanlıca'daki bir yalıda, E80 otobanındaki servis istasyonunda kenara çekmiş Mercedes'te bulunan Süleyman Pamir, Etyan Ercan ve Mehmet Meral plastik bir muhafazadan birer şişe çıkardılar. Kapağı açtılar. Şişenin ağzını tercih ettikleri burun deliklerine sokmadan önce üçü de bir an tereddüt etti, ama yalnızca bir an. Bu ölüm değildi. Gri pazar tasarımcısı bunun için söz vermişti. Ama bir tür var olmama durumuydu. Her biri nanoyu içine çekip ürpererek sandalyesine, kanepesine ya da araba koltuğuna yaslandı. Görüntüler, sesler, kokular, hiç yaşamadıkları hayatların anıları, hiç bilmedikleri deneyimler ön beyinlerine dolarken kim olduklarını unuttular.

Saat dokuz kırk beş. Maliye Bakanlığı, Özer Gaz ve Emtia'nın üzerindeki kontrolünü tamamladı. Dış ve iç ağlar kapandı, şifreler ve kodlar DDK müfettişlerinin ellerine geçti; çevrim içi bankacılık, alım satım, e-ticaret, tedarik ve lojistik kapandı. Yapay zekâlar işlemlerini bitirip teker teker kapatılırken, DDK denetleme yapay zekâları, para kokusunu takip etmeye başladı; Levent kulesinden alt şirketlere, müşteri ve servis tedarikçilerine geçildi. Otomatik yasal sistemler Özbek Danışmanlık'a, Özer'in denetçilerine, SarayTRC Bankası'na ve Nabucco Boru Hattı Şirketi'ne mahkeme emirleri tebliğ etti. Pompalar dururken Anadolu'nun her yerindeki kompresyon istasyonları sessiz kaldı. Borsa katının ortasındaki Para Ağacı siyah ve ölü bir şekilde kalakaldı. Bölüm müdürleri kendi bölümlerini Plaza'da gruplar hâlinde toplayıp bağırarak eve gitmelerini, daha fazla bilgi almak ve masalarını boşaltıp özel eşyalarını toplamak için yarın tekrar gelmelerini söylüyordu. Kâğıttan karların sonuncusu dönerek Levent Plaza'ya indi. Kebap Peygamberi hiç bu kadar satış görmemişti.

Saat dokuz elli. Adnan Sarıoğlu, İstiklal Caddesi'nde yürüyor, elektrikli arabaların, kadın gruplarının, Balık Pazarı'na balık teslim eden küçük, beyaz minibüslerin arasından geçiyordu. Adımları cesur ve hafifti. Bir sonraki adımı kendisini dünyanın tamamen dışına taşıyacakmış gibi hissediyordu. Cüretin verdiği baş dönmesiyle sersemlemişti. Yapmıştı işte. Evrak çantasında beş milyonluk hamiline bono, ceketinin sol iç cebinde Devlet Denetleme Kurulu'nun başsavcısının imzaladığı suçlamalara karşı dokunulmazlık belgesi vardı. Sağ cebinde Sanat ve Antikalar Masası'ndan Haydar Akgün'den alınan aynı türde bir belge bulunuyordu. Özer'i yüzyılın şirket çöküşüyle yok etmişti. Ayakları onu her yere götürebilirdi. Uzun süredir ilk kez, bulunması gereken bir yer, yapması gereken bir şey yoktu. Turist tramvayı yanından geçip Tünel'deki durağına gitti. Sürünen, gıcırdayan, muhteşem derecede kullanışsız bir lüks. On dokuzuncu yüz yıl bina cephelerinin üstünden Galata Kulesi'nin tepesini görebiliyordu. Şimdi de Haliç gözüne ilişti. O güne kadar gördüğü en derin, en mavi şeydi. Tekneler suda patırdayarak, kayarak ilerliyordu. Deniz, sudan korkan sahil çocuğu olarak Kaş'tan gelen otobüsten ilk indiğinde olduğu gibi yeni ve ferahlatıcı görünüyordu. Adnan'ın kalbi yerinden çıkacakmış gibi oldu; Yüksek Kaldırım'da koşarcasına yürümeye başladı. Bir milyon kilometre boyunda olduğunu, tek bir adımla yedi katlı gökyüzünü geçebileceğini hissediyordu. İşte balıkçıların sıralandığı Galata Köprüsü, orta şeritten giden tramvaylar, ileride Sultanahmet'in kubbe ve minareleri. Artık koşuyor, trafiğin arasından geçiyordu. Araçlar otomatik fren yapıp kornalar çalarak kalabalık bulvarlara kargaşa dalgaları yayarken, Müeyyetzade'den gelen tramvayların önüne atladı; köprüye çıkıp içinde zokalar olan plastik şişelerin, kancalarla dolu alet kutularının ve minik Haliç balıklarının bulunduğu kovalarıyla balıkçıların yanından geçti.

Köprüde buluşalım, demişti. Açık suyun üstünde. Ve işte oradaydı. Oltaların ve balıkçıların uzağında, geniş kaldırımın ortasında hafifçe somurtuyordu, ama zarif, güçlü, müthiş görünüyordu; saçları siyah buklelerden bir piramit gibiydi. Yanlış tarafa bakıyordu, ama sonra Adnan'ı gördü. Adnan çıldırmış bir penguen gibi kollarını salladı. Takım elbiseli bir penguen; artık uçamayan bir kuş değildi. Suyun üstünden dönüp İstanbul'a yaklaşan büyük, beyaz *Airbus* gibi inmeye hazırlanan bir uçaktı o; kollarını kanat gibi geriye attı ve delice koşmaya başladı. Yayalar geri çekilip bağırarak takım elbiseli delirmiş adamı seyretti. Ayşe gülümsedi, saçlarını geriye attı, siyah buklelerini salladı ve orada, suyun üstünde, Galata Köprüsü'nün ortasında buluştular.

~

Necdet, Kuş'u ilk kez Tanrı'nın Mühendisleri kamyoneti boşaltırken gördü. Kompresyon istasyonunu kuşatan tellere dayanan apartmanın yüksek balkonundan aşağıya uçmuştu. Uçuşunun garipliği dikkatini çekmişti. Çirkin ve mekanikti; bir keresinde bir filmde gördüğü, kötü bir pterodaktil canlandırması gibi zamanlaması kötüydü ve esrarengiz bir havası vardı. Oranları yanlıştı, kanatları çok uzundu, hiçbir kuşun öyle bir kuyruğu olmazdı. Başı. Başı... Yanından süzülürken altı gözünü Necdet'e çevirdi, sonra pompalama istasyonunun çatısına uçtu.

Kamyonetin arkasındaki ekipmanı sıraya dizen mühendisler kuşu görmedi. Artık her şey yerli yerine konunca Necdet her şeyden dört tane olduğunu fark etti. Dört karton koli, dört plastik sandık, dört köpük kutu.

Karton kolilerde Necdet'in tanımlayamadığı aletler vardı. Temizleme spreyi ve boks eldiveni karışımı bir şeydi. Her biri için birer tane. Bir tür silah olmalıydılar. Cephane olarak büyük fişekler aldılar; her şarjöre altı tane. Her birine bir şarjör. Uzun Saçlı ve İri Piç kendile-

rininkini deneyip havaya kaldırdılar. Nişan alma alıştırması yaptılar. Memnun görünüyorlardı, aletleri avuçlarına yerleştirdiler. Güzel. Güzel.

Kuş dükkânlardan yeni binalara doğru tekrar hareketlendi. Yine Necdet'e baktı. Necdet artık onun ne olduğunu biliyordu. *Bana yardım et,* dedi dudaklarıyla.

Ekip plastik sandıklardan Necdet'e göre kolyeye benzeyen bir şeyler aldı. Büyük bir dikkat ve adanmışlıkla bunları birbirlerinin boynuna taktılar. Uzun Saçlı kolyeyi onun boynuna takarken Yeşil Başörtülü'nün gözlerinde yaş vardı. Kolyeler boğacak kadar sıkıydı. Her birinin ortasında bir mücevher vardı. Necdet bu mücevheri en son nerede gördüğünü hatırlıyordu. Tramvaydaki kadının boynunda parlıyordu. Kadın uzanıp bu mücevhere dokunmuş ve kafasını uçurmuştu. O kadın, Yeşil Başörtülü'nün kız kardeşiydi. Yeşil Başörtülü'nün söylediklerinden Necdet onun bir tür ölümcül hastalığı olduğunu çıkarmıştı. Bu insanların ölümcül hastalığı yoktu ve ölüm kolyeleri intihar aletleri değildi. İntihar rastlantısaldı. Bunlar nanoetkenleri patlayarak dağıtan aletlerdi. Tanrı'nın Mühendisleri tutuklanmayacaktı. Necdet yeniden kabloları çekiştirdi. Korkudan döktüğü ter sayesinde kayganlaşan başparmak yumruları kabloların oluşturduğu halkadan biraz daha kaydı. İri Piç, Necdet'e baktı. Beton sütuna dayanmış, hâlsiz bir şekilde ayakta duruyordu.

Yabancı kuş robot üçüncü kez uçtu. Bu kez alçaktan, çok alçaktan, tehlikeli derecede alçaktan uçuyordu. *Yüksel, doğru düzgün uç be çocuk.* Dikenli tellerden oluşan bariyerlerin üstünden geçti, birkaç saniye sonra Necdet çatıda bir klik sesi duydu.

Şimdi köpük kutular açılıyordu. Bunların başında Uzun Saçlı vardı. Bağları kesip kabarcıklı ambalajı açtı. Her kutunun içinde Necdet'in kolu uzunluğunda alüminyum silindirler vardı. Bunlar nano savaş başlıklarıydı. Dört tane. Dört savaş başlığı. Dört pompa.

Necdet çatıdan gelen bir ses duydu, pullu bir yaratığın kayma sesi gibi. Bu kez İri Piç ya da Aksi Puşt duyacak diye endişelenmedi. Bu ilahî bir işitmeydi. Hızır kendini işitilebilir dünyaya gösteriyordu. Yılan robot yukarıdaydı.

~

Küçük caminin kapısının yanında, hava sıcakken yaşlı adamların oturduğu bankta oturan Can, Kuş'tan gelen resimleri görünce zıplamaya başladı. Başarmıştı, evet başarmıştı. Burası tam Yorgi Bey'in tahmin ettiği gibi bir pompalama istasyonuydu. Tel örgülerin içinde beyaz bir minibüs vardı. Bebek Sıçan'ı oradan geri almak zor olacaktı. Belki daha sonra. Neden sonra? Sonrasını düşünmemişti.

Bir sonraki resim. Yeşil başörtülü bir kadın ve SuperDry tişörtlü iri bir adam vardı. Silahlar! İşte, silahlar! Bu kesinlikle polisin kendisini dikkate almasını sağlayacaktı. Sonraki resimler yere konan kutuları ve sandıkları ve onların başına çömelmiş insanları gösteriyordu. Daha fazla silah. İşte Necdet; elleri arkasında, bir sütunun yanında. İşte daha yakından çekilmiş Necdet, doğruca Kuş'a bakıyor. Biliyor.

Konuşacak zaman yoktu. Can ceptep'ini çıkarıp resimleri doğruca Kayışdağı polisine gönderdi. *Artık dokuz yaşındaki bir çocuğa inanırsınız!*

Sonra, Necdet'e yardım et. Can güneşten ısınmış başparmaklarını dokunmatik alana getirip parmaklarını açıp kapadı. Kuş pompalama binasının çatısına kondu; pençeleri metale dokunurken Can onu Yılan'a dönüştürdü. Bir harita oluşturup Necdet'in çatının altındaki yerini anlamasına yetecek kadar görsel malzemesi vardı. Yılan'ı yavaş yavaş Necdet'in yanındaki sütundan indirdi.

Bana bak, bana bak, bana bak.

Göz kontağı çok kısaydı, ama başın irkilmesi, burun deliklerinin kabarması... *Seni gördüm,* diyordu. Can, Yılan'ı sütunun arkasına, teröristlerin görmeyeceği tarafa gönderdi. Şimdi zor kısım başlıyordu; Necdet'in dudaklarını yandan okuyacaktı. Ne diyordu? Ri iç. İr iç.

"İri piç," diye kıkırdadı Can. "İri piç!" Mescitte namazını kılıp çıkmış, lastik çizmelerini giyen bir benzinci çalışanı, delirmiş gibi görünen çocuğa baktı. İri Piç. Bu yalnızca SuperDry olabilirdi. O iriydi. Can onun kibar, biraz da kaybolmuş göründüğünü düşündü.

İri Piç'in üstüne git.

Bu zordu. Görülmemek için yavaş ve dikkatle sürünmesi gerekiyordu. Necdet'i kamerada tutmaya devam ederek Yılan'ın sürtünmesinin en az olduğu baş aşağı pozisyonda hareket etmek zorundaydı. Dikkatini yoğunlaştırırken dilini dışarı çıkardı. İliklerine kadar donduğunu unutmuştu bile. Yılan'ı SuperDry'ın başının üstüne doğru sürerken etrafında birinin olduğunu, hatta nerede olduğunu bile unutmuştu. Bir düşüş olacaktı, değil mi? Kötü Şok Yılan Düşüşü olacaktı. 2 numaralı dairedeki kadına hep yapmak istediği bir şeydi bu; ona korkudan çığlık attırmak. Kötü Yılan Saldırısı! Necdet'in gözlerine, dudaklarına odaklandı, ama Necdet başını çevirdi.

Bekle.

~

Yılan'a bakma. Ama çocuk onu orada, çatının altında baş aşağı şekilde ne kadar tutabilirdi ki? *Kıpırdanma, bir elinin neredeyse kurtulduğunu görmelerine izin verme.* Parmakları mengenedeymiş, parmak uçları her an patlayıp her yere kan sıçratacakmış gibi hissediyordu.

Uzun Saçlı bilgisayarını açmış, pompalama kontrollerindeki bir panele bağlamıştı. Tuşlara bastı. Gözyazıcısındaki verileri okudu.

Memnun görünüyordu. Birkaç tuşa daha bastı. Pompalama bölmesinde sarı ve siyah uyarı işaretlerinin konduğu dört oval panel açıldı. Uzun Saçlı gülümsedi. Yeşil Başörtülü her pompaya bir tane gelecek şekilde kutuları yerleştirmesine yardım etti. Kutular boşluklara çok güzel bir şekilde uydu. Necdet, Özer'in oralara daha önce ne yerleştirdiğini merak etti. Başparmaklarını plastik kabloya sürterken zihnini acıdan uzaklaştırmaya çalışıyordu. Panel kapakları tekrar kapandı.

Necdet irkilerek başını kaldırdı. Gürültü o kadar yumuşak ve yaygındı ki trafiğin gürültüsü gibi işitilmeyen arka plana geçmişti, ama artık kesildiği için yokluğu sağır edecek kadar belirgindi. Pompaların uğultusu kesilmişti.

"Pompalar durdu!" diye bağırdı Uzun Saçlı.

"Ne?" diye bağırdı Aksi Puşt.

"Pompalar durdu. Dinleyin, hiçbir şey çalışmıyor."

"Tekrar çalıştır," dedi Yeşil Başörtülü.

"Programlanmış bir durum olabilir. Eğer öyleyse iptal edebilirim." Uzun Saçlı birkaç tuşa bastı. "Hayır. Boru hattı kontrolünden gelen merkezî bir komutmuş. Bir bakayım aşabilecek miyim? Hayır. Tüm ağı kapsayan bir durum bu. Özer'in bütün sistemleri kapatılmış." İri Piç bile ayağa kalkmıştı. Necdet yukarı baktı. Aferin çocuk. Yılan çatının altından, boruların ve devrelerin arasından geçip onu takip ediyordu.

"Bu mümkün mü?"

"Bakıyorum. Sanki Özer yok olmuş gibi."

"Bana bir somun anahtarı getirin. Bu işi elle yapmanın bir yolu olmalı!" Aksi Puşt, Uzun Saçlı ve Yeşil Başörtülü'nün arasına daldı. Derken Necdet yeni bir ses duydu; gittikçe büyüyen bir ses. Bu, Hızır'ın sağladığı bir işitme değildi, çünkü Yeşil Başörtülü, Uzun Saçlı, İri Piç ve Aksi Puşt, hepsi yukarı bakıyordu: Milyarlarca böcek kanadının uğuldaması gibi bir sesti bu.

"Böcekbot'lar!" diye bağırdı Aksi Puşt. Silah eldivenleri ellerine geçirdi.

"Şimdi!" diye bağırdı Necdet. Yılan gizlendiği yerden İri Piç'in başına düştü. Adam çığlık atıp geri çekildi, sendeleyip sırt üstü düştü, en eski korkuyla çığlık attı: Yukarıdan gelen yılan. Necdet ellerini kurtardı. İki adımda yerde yatan İri Piç'e ulaştı, kanlı elleriyle saldırı tüfeğini alıp kabzasını karnına vurdu. İri Piç'in kusmuğu dışarı püskürdü.

"Beni affet, kardeş."

Necdet onun şakağını parçalayıp koşmaya başladı. Böcekbot'lar dar sokaktan üzerine fırtına gibi geliyordu. Tanrı'nın Mühendisleri'nin boks eldivenli silahlarını sallayıp yumruklarını sıktıklarını gördü. Böcekbotlar siyah kar gibi düşüyordu. Salla, nişan al, sessizlik içinde ateş et. Hava bölük bölük uçan robotlardan temizlendi. Böcekbot cesetleri yağmur gibi omuzlarına ve kafasına yağıyordu. Necdet açık caddeye koştu. Biri büyük, biri küçük iki beyaz robot sıçan önünde koşuyordu. Derken pervanelerin homurtusu arasında helikopterler geldi.

~

Biri Can'a sesleniyordu. Fakat kimse Can'a seslenemezdi. Buna izin yoktu. Bu oyun bitti demek olurdu. Bu eve dönüş olurdu. İkinci bir ses duyuldu. Yorgi Bey'i tanıdı. Şimdi olmaz, Yorgi Bey. Tamamlaması gereken bir görev vardı; çözmesi gereken bir olay. Şimdi dükkânların önünden geçen annesini görüyordu. Annesi, Can bir sıçan gibi mazgallara gizlenebilirmiş ya da bir kuş gibi çatıya tüneyebilirmiş gibi her yere bakıyor, elleriyle adını işaretliyordu. Can bu işaretlere aldırmayabilirdi. Şimdi Yorgi Bey'in caddenin bu tarafından geldiğini gördü. Yanında tanımadığı bir adam da vardı. Gaz istasyonuna doğru geliyorlardı. İşte Gaz Kabarcığı. Yanında da bir polis arabası. Şimdi

olmaz, şimdi olmaz, şimdi olmaz. Can banktan kalkıp küçük teneke mescidin küçük kırmızı boyalı verandasına girdi. Adım duymamış gibi yaptı. Sonra metal mescit başka bir sesle sarsılmaya başladı. Hava bile sarsılıyordu. Can gizlendiği yerden baktı. Kayışdağı'nın üstündeki gökyüzü duman kadar karanlık böcekbot'larla doluydu. Can yutkundu. Necdet'in, "Şimdi!" diye bağırdığını duymasa, Yılan'dan gelen görüntülerdeki hareketi kaçırabilirdi.

Düşünmeden hareket edip yumruğunu dokunmatik alana indirdi. SuperDry'ın yüzünün korkudan bembeyaz kesildiğini gördü; sonra SuperDry, Necdet ve Kompresyon istasyonu, dönen görüntülerle birbirinin üstüne yuvarlandı.

"Kötü Yılan Saldırısı!" diye bağırdı Can neşeyle. "Kötü Yılan Saldırısı!" Kör oluyordu. *Dışarı çık. Onları dışarı çıkar. Görev tamamlandı, Dedektif Çocuk.* Komut verdi: *Sıçan büyüklüğü! BitBot'lar bana gelin!"* Bebek Sıçan'ın komutu alıp beyaz minibüsten ayrılacağını umuyordu.

Böcekbot'lar dönerek bir girdaba dönüştü. Kayışdağı'nın üstünde bir kule yüksekliğine ulaşıp pompalama istasyonuna giden sokağa daldılar. Sonra gökyüzünden inmeye başladılar. Can'ın ağzı açık kaldı. Bütün böcekbot'lar dolu gibi yağıyordu. Ekranı titreşip kararadı. Can korkuyla çığlık attı. Böcek robotlar mescidin oluklu metal çatısında takırdıyordu.

"Elektromanyetik akım silahları!" dedi nefes alarak. Bu dünyanın o güne kadar gördüğü en harika aksiyon filmiydi. Sıçan ve Bebek Sıçan ara sokaklarda çılgınca koşuyor, yeni bir akım böcekbot'ların başka bir kanadını gökyüzünden temizlerken sendeliyor, sersemliyor, yuvarlanıyordu. "Buraya gelin, buraya gelin, buraya gelin!" diye tısladı Can. Onları hedefleyen bir ateş ikisini de öldürebilirdi. Necdet. İşte Necdet geliyordu. Kan içindeydi ve büyük, büyük bir saldırı tüfeği taşıyordu.

Can'ın göğüs kafesini bir davul gibi döven büyük bir gürültünün ardından iki helikopter mescidin küçük minaresinin üzerinden hızla

geçti. Harabe dükkânların arkasındaki apartmanların üstünden döndüler. Bir tanesi kompresyon istasyonunun üstünde havada kaldı, diğeri caddeyi geçip 24/7'nin üstüne geldi. Herkes caddedeydi. Kimse kıpırdamıyordu. Motorların kükremesi Can'ın ciğerlerindeki havayı, zihnindeki düşünceleri çekip alıyordu. Bu, o güne kadar gördüğü en heyecan verici şeydi. Sıçan ve Bebek Sıçan, ölü sinekler gibi yatan böcekbot'ları savurup caddeyi koşarak geçti. Mescidin kapısında havaya sıçrayıp parçalara ayrıldılar, ardından yumuşak bir BitBot yığını gibi yeniden birleştiler. Aynı anda zırhlı araçlar Namık Kemal Caddesi'ne döndü.

~

Sokaktan tökezleyerek gelen adam kanlı ve vahşi görünümlüydü ve silah taşıyordu.

"Necdet?" diye seslendi Mustafa. Adam başını kaldırıp baktı, şaşırmıştı. "Necdet!" Mustafa ona doğru koştu. Ölü robotlar ayaklarının altında çatırdıyordu. Helikopterlerin sesi bütün dünyayı doldurmuştu. Necdet tüfeği ölü bir adamın bacağıymış gibi fırlatıp attı. Mustafa, Necdet'e kardeşi gibi sarıldı.

"Hadi, gel benimle, bir şeyin yok. Benim. Mustafa. Kurtarma Merkezi'nden Mustafa. Hadi, polis şurada; seninle ilgilenecekler." Polis amiri onları görmüş, yardıma koşuyordu. Derken altı tekerlekli zırhlı arabalar Namık Kemal Caddesi'ne girip yolun iki tarafını kapatırken herkes donup kaldı. Araçların önü kalkanlar ve rampalarla böcek çeneleri gibi açıldı. Turuncu giysili ve turuncu maskeli adamlar caddeye döküldü. Sırtlarında ve kasklarının alnında sarı zemin üzerine içe bakan siyah okların bulunduğu rozetler vardı. Adamlar silahlıydı. Caddeyi sarmak için harekete geçtiler. Hoparlörler helikopter sesini bile bastırıyordu.

"Dikkat dikkat, güvenlik birimi konuşuyor. Bu nano tehlike alarmıdır, bu nano tehlike alarmıdır. Bölgeyi hemen terk edin, bölgeyi hemen terk edin. Yanınıza bir şey almayın. Geriye, zırhlı araçların arkasına geçin."

Ama Yorgi Ferentinu koşuşturan BitBot'ları görmüştü.

"Can!" Sesi gürültü duvarında kaybolmuştu. "Can!" 24/7'nin yanındaki küçük kırmızı boyalı mescide doğru yürüdü. Hoparlörler emri tekrarladı. Can mescidin kapısında belirdi. Korkmuş ve çok çok küçük görünüyordu. "Can!"

Sokaktan bir adam çıktı, kabarık kıvırcık saçlı, zayıf bir adam. Tüfeğini sallayıp Yorgi'ye ve dolum istasyonuna doğru atıldı.

"Bayım! Yere yatın! Bayım!"

Silah sesleri sağır ediciydi. Zayıf adamın sırtı patladı. Doğruca kar gibi yağan siyah böcekbot'ların içine düştü. Uzuvları ezilmiş bir böcek gibi yayıldı. Mescidin kapısındaki Can Durukan donup kaldı. Göğsü kasılıyordu. Gözleri yerinden fırladı. Parmağını kaldırıp yere düştü.

"Yardım edin! Yardım edin!" diye bağırdı Ferentinu. Başını eğip mescide doğru koştu.

"Bayım! Yere yatın!"

"Ambulans çağırın!" diye bağırdı Yorgi. Gürültü dehşet vericiydi. Can gevşek ve solgundu. Nefes alıyor gibi görünmüyordu. "Aman Tanrım, aman Tanrım. Can, Can, Can, Can, Can." Ne yapacağını bilmiyordu, ne yapması gerektiğini bilmiyordu. "Bana yardım edin." Kimse Yorgi Ferentinu'yu duymuyordu.

Turuncu, nano tehlike çatışma giysisi giymiş olan askerler sokağa yaklaşmak için gizlendikleri yerden çıktılar. Bir adam kompresyon istasyonundan çıktı. Silahlı değildi, ama yüzü öfkeden çılgına dönmüştü. Askerlere doğru hücuma geçip ellerini boğazına götürdü. Tek atışla yere düştü.

"Hadi, hadi, Can, iyi olacaksın." Yorgi çocuğu kaldırmaya çalıştı, ama o yaşlı ve şişman, çocuk ise ağır, gevşek ve taşıması zordu. Neresinden tutacağını bilemiyordu. Can'ı bir kolunun altına alıp mescitten dışarı sürükledi, yola çıkardı. "Ateş etmeyin! Ateş etmeyin!" Cebinden bir mendil çıkarıp salladı. Şimdi kompresyon istasyonundan bir kadın çıkıyordu. Gözlük ve yeşil bir başörtü takmıştı. Kadın ellerini havaya kaldırdı. Askerler ateş etmedi. Kadın kendine güvenle ve cesaretle yürüyordu. Bir amacı vardı ve korkmuyordu. Askerlerden biri parmaklarını sinyal bozucuya götürdü.

Yorgi Ferentinu, Can'ı askeri araçların bulunduğu sıraya doğru sürükledi. Kadın askerlere doğru yürüyordu. Gülümseyerek elini boynundaki kolyeye doğru kaldırdı. İrkilmiş görünüyordu. Asker parmağıyla sinyal bozucuyu çalıştırdı. Sonra diğer askerler kadını yakalayıp yere yıktı, kolyesini söküp onu kelepçeledi.

"Bana yardım edin!" diye bağırdı Yorgi Ferentinu. Gücünün sonuna gelmişti. Turuncu zırhlı askerler gizlendikleri yerden ayrılarak koştular. İkisi Can'ı aldı, biri Yorgi'nin tehlike hattının arkasına geçmesine yardım etti.

"Ambulansa ihtiyacı var. Kalbinde sorun var!" diye bağırdı Yorgi. Helikopter gürültüsünün arasında yaklaşan siren seslerini anca duyuyordu.

"Biz onunla ilgileniriz," dedi Yorgi'ye yardım eden asker. Asker ellerini kaldırdı, kilitleri açıp nano tehlike kaskını çıkardı. Yorgi'nin bu yüzü tanıması biraz zaman aldı, çünkü onu son gördüğü zamanki şartlar o kadar farklıydı ki arada uyuşmazlık olması anlaşılır bir şeydi. Bu adam, Binbaşı Oktay Eğilmez'di ve Yorgi onu en son Kadıköy vapurunda görmüştü.

"Birisi söylediklerinizi iyi ki dinlemiş, Profesör Ferentinu."

"Çocuk..."

"Onunla ilgileneceğiz. Sıhhiye." Necdet'in kanlı ellerini temizleyen turuncu giysili, kaskını çıkarmış bir asker başını kaldırdı. "İşini bitirince Profesör Ferentinu'yla ilgilen. Aldığımız tüyo doğruymuş, konu gazdı. Yalnız tedarik sistemiyle dağıtılacak nanoteknoloji olduğunu düşünemedik."

"Kim bunlar?"

"Hiçbir fikrimiz yok. İzleme listemizde olan birileri değil. Ekipmanlarını güvenli hâle getiriyoruz. Teknolojik açıdan sofistike bir ekip ve bizi telaşlandıran da bu. Birini yakaladık. Bu kadarı bize yeter."

Ambulans gelmişti. Mavi ışıklar yanıp sönüyordu. Yorgi tıp görevlilerinin Can'ı sedyeye koyup aracın arkasına yerleştirmelerini seyretti.

"Onunla gitmeliyim."

"Sizi kontrol eder etmez, bir polisin sizi oraya götürmesini sağlayacağız." Binbaşı Eğilmez bir eldivenini çıkardı. "Bu iş bittiği için çok memnunum. Teşekkürler, Profesör Ferentinu." Elini uzattı. Etrafında dönüp duran askerler, araçlar, helikopterler ve cesetler yüzünden hâlâ şaşkın durumdaki Yorgi onunla tokalaştı. "İyi iş çıkardınız."

Binbaşı Eğilmez, Yorgi'ye kısaca selam verip Şeküre Durukan'la konuşmaya gitti. Askerler onun ambulansın arkasına binmesine yardım edip kapıyı kapattı. Sirenler kısa bir an için çaldı, ambulans yürüyüp gitti. Askerler cesetleri torbalara koyup fermuarını çekti. Polis olay yeri bandını açtı ve bölgenin etrafını çevirdi. Telsizler çatırdadı. İnsanlar hareket ederken, Mustafa kaldırımda bir kolunu Necdet'in omzuna dolamış, diğeriyle eski, gerçek bir dost gibi elini tutmuş oturuyordu. Yorgi tek başına dikiliyordu. Helikopterler güzel bir senkronizasyon içinde bulundukları yerden havalandı, birbirine selam verip Kayışdağı'nın üstünden uzaklaştı.

~

Bir ceptep çalıyordu.

Leyla Gültaşlı yastığı başının üstüne çekti. Yastık serindi. Haftalardır ilk kez yastığın serin bir tarafını bulmuştu.

Ceptep hâlâ çalıyordu.

Bırakın birkaç dakika daha tanrıça olmanın tadını çıkarsın.

Ceylan-Besarani'nin dört bir yandaki çalışanları farklı araçlarla Bakırköy'e varana dek haber yayılmış ve binanın çoğu meyve suları, bira ve tatlılarla dairelerine dolmuştu. Leyla, Peugeot'yu park yerine bırakırken müziğin sesini sokaktan bile duyabiliyordu. Parti süslemeleri, şeritleri onu kapıda karşılamıştı. Gürültü polis çağıracak seviyedeydi, ama binada şikâyet edecek kimse kalmamıştı. Cengiz dayı elini deli gibi sıkıyor, ona duyamadığı tebrik sözleri söylüyordu. Betül teyze ona sarılmıştı. Küçük Teyze Kevser ona sarılmıştı. Koruması Kuzen Naci oturma odasındaki kalabalığın arasından yol açıp onu balkona, Büyük Teyze Sezen'in teşekkürlerini kabul etmeye çıkarmıştı. Yaşlı kadın onu yanaklarından öpmüştü. Leyla, ailenin en büyük yaşlı kadınına Kur'an'ın iki yarısını sunarken aile dostları ve otlakçılar sessiz kalmıştı. Yaşlı kadın iki yarım Kur'an'ı almış, besmele çekip iki parçayı birleştirmişti.

"Bir daha asla ayrılmasınlar," demişti. Yüzünde gözyaşları vardı. Leyla ağlıyordu. Kuzen Naci aynı anda hem sırıtıyor, hem ağlıyordu. Sonra birisi eski, güzel bir *oryantal* müziği açmış, herkes oynamaya başlamıştı. Kızlar bir sıraya dizilip göbeklerini açmıştı. Birbirlerine başlarını sallayıp gülerek müziğin ritmine göre kıvırıyor, kıvırıyor, kıvırıyorlardı. Ardından oğlanlar bir sıraya dizilip kollarını kaldırmış ve her ne kadar Cengiz dayı taş yığını gibi dursa da Kuzen Naci harika hareketler sergilemeye başlamıştı. İri adamların genellikle olduğu gibi Naci'nin de ayaklarının hafif oluşunun nedeni hep tekvandoydu. Aso'yu çağırmışlardı, ama o başını salladı –hayır, hayır, hayır, nanoteknolojiciler dans etmez– ama sonra yeniden çağırmışlardı –hadi,

hadi, hadi kalk– ve bu kez kalkmış, adımları öğrenmek için ayaklarını seyretmişti. Korkunç dans ediyordu, ama Leyla onun yüreğini koyduğunu ve gözlerindeki ışığı görmüştü. Sonra kızlar eski bir İbrahim Tatlıses remiksiyle cevap vermişlerdi. Aso bağırarak bunu bildiğini, bu şarkıyla büyüdüğünü, annesinin evde bu şarkıyı söylediğini söyleyip teyzelerin, küçük teyzelerin ve kuzenlerin önünde dikilip dans etmiş ve Leyla, *Bu benim için, değil mi?* diye düşünmüştü. Bu çılgın dansın ortasında Leyla ceptep'inin çaldığını fark etmiş, nispeten sessiz olan Büyük Teyze Sezen'in balkonuna çıkmıştı. Demre arıyordu. Annesi onunla gurur duyuyordu, babası onunla gurur duyuyordu, ablaları onunla gurur duyuyordu; onca para ziyan olmamıştı. Yine gözleri yaşarmıştı.

Sonra Yaşar, giyinip makyaj yapmış ve ofis somurtkanından gösterişli bir vampire dönüşmüş olan Zeliha'yla birlikte gelmişti. Aptalca şeritler, konfetiler, parti çatapatları tekrar her yeri kaplamıştı. Teyzeler, dayılar ve komşular oturma odasında kalıp *arabeskle* dans ederken gençler ana yatak odasındaki şarkı söyleme radyo istasyonunu açmış, Zeliha mikrofonu almış ve buğulu sesli, mutsuz aşkların şarkıcısı olmuştu. *Sözleşmem nerede?* diye bağırmıştı Leyla, ama Zeliha şarkısının derinlerine dalmıştı. İki saat sonra hâlâ şarkı söylüyordu. Yatak odasında kimse kalmamıştı, ama onun kendisinden başka dinleyiciye ihtiyacı yoktu.

Aso, İstanbul'un parti saatinde Leyla'yı eve götürmüştü. Taksiler ve Mercedes'ler. Kısa elbiseler, renkli ayakkabılar. Kısa sakallı, şık genç adamlar. Kulüpten bara, bardan kulübe gezen güzel ve havalı gençler. *Bütün İstanbul kutlama yapıyor,* diye düşünmüştü Leyla. *Ve İstanbul yas tutuyor ve İstanbul korkuyor ve İstanbul umutlanıyor. İstanbul her şey.* Peugeot, Âdem Dede Meydanı'na girdiğinde

saat sabahın dördüydü. Hava serin, sessizlik muazzamdı. Aso kaçan balıklar gibi toplanmış, seyreden, bekleyen, ne iyi ne de kötü olan cinleri hissedebiliyordu.

"Biliyorsun, bunu hiç sormadım, ama sen nerede oturuyorsun?" diye sormuştu Leyla.

"Bostancı'da bir dairem var." dedi Aso. Ev, aile, sevgili. Leyla, Aso'nun nanoteknoloji dışında bir hayatı olacağını hiç düşünmemişti.

"Yaşar?"

"Evde kalıyor."

"Ya Zeliha?"

"Ah, Betül teyzenin odasındaki katlanan yatakta yatıyor. Yaşar aylardır onunla sevişiyor."

"Bunu bilmiyordum."

Aso kapıyı kapatmadan önce bir an tereddüt etmişti.

"Ah, evet, şey demek istiyordum..."

"Evet?"

"Biz galiba seni tam zamanlı alabiliriz."

Bir ceptep çalıyordu. Biri arıyor, arıyor, arıyordu. Leyla yastığı kulaklarına geçirdi, ama ses kesilmedi. Cevap ver, cevap ver. Yastığı odanın öbür tarafına fırlattı.

"Evet!"

"Leyla, ben Yaşar. Özer Gaz ve Emtia iflas etmiş."

Kâğıt kuzu tirşesi, yirmi iki milimetrelik cilt payıyla iki yüz on ikiye dört yüz elli üç santimetre ölçülerindeydi. Metin, *Pentateuk*'tan *Rut'un*

Kitabı bölümündendi; Bölüm 4, ayet 14-22, Hz. Davud'un soyu. Metin bin iki yüz ile bin üç yüz yılları arasında, Fransa ya da güney Almanya'da güzel bir Aşkenazi eliyle yazılmıştı.

Pentateuk metin, iki kemeri oluşturan üç dekoratif sütunun çerçevelediği ortadaki panele yerleştirilmişti. Sütunlar arasındaki alan asmayla, küçük çan biçiminde yaprakları olan sinüs biçimli bitki gövdesiyle süslüydü. Sağ sütundaki gövde daha zengin dokuluydu ve ortasında sırtı ve kuşağı vardı. Her bitkinin başı ve kuyruğu fantastik bir yaratığa dönüşüyor, birbirinin aynı yılan başları dipteki *Pentateuk* metnin altında buluşuyor, baş tarafında daha da muhteşem yaratıklar görünüyordu. Solda kanatlı bir köpek-yaratık, yonca biçimindeki dilini, keçi ve zürafa bedenli ejderhanınkine uzatıyordu. Yaratıkların, yılanların, asmaların ve çiçeklerin, sütunların ve kemerlerin ve ince ayrıntıların çizgileri hep mikrografiyle yazılmıştı. Çıplak gözü acıtacak kadar küçük olan minicik metnin satırlarından oluşuyorlardı. Metin *masorah*'tı; sayfanın kenarına yazılan yoruma dayalı ve geleneksel bilgelik. Buradaki sanatçı bunu oyunbaz bir şekilde süslemeye dönüştürmüştü. Dünya içinde dünya.

Ayşe Erkoç duvara asmadan önce mikrografik panele uzun süre baktı. Koleksiyondaki en sevdiği parça buydu; asla ayrılmayacağı parça. Bu Aşkenazi mikrografik panel için kendini ateşlere atabilir, kurşunlara siper edebilirdi. Bu eseri, babasının mirasından kalan son parayla müzayededede satın alışını hatırlıyordu. Aşkenazi panelinden önce resimleri yalnızca görmüştü. Aşkenazi'den sonra aylar boyunca harflerle hecelenen, sözcüklerden yapılmış bir dünyada, Tanrı'nın zihninden yeryüzünün algısal yüzeyine yazılmış bir dünyada yürür olmuştu.

Ayşe ve Hafize, kutuları semahaneye, içindekilerin işgal ettiği duvar alanına göre dağıtmıştı. Ayşe, Aşkenazi *Pentateuk*'u yerine

yerleştirdi. Arkasındaki kutuda Konstantinopolis Golden Canon Tablosu vardı. Camı çatlamıştı. Antika ve Müzeler Müdürlüğü'nün eski ve güzel şeylere saygısı yoktu. Ayşe onu kaldırıp dört havarinin güzel madalyon büstüne baktı. Altından yapılmışlardı. Tekrar kutuya koydu.

Adnan masanın altında elektrik kablolarını ve internet bağlantısını takıyordu.

"Kitaplar konusunda da iyiyim," dedi. Ceketi düzgün durması için sandalyenin arkasına asılmıştı. Tahvillerin bulunduğu evrak çantası koltukta yatıyordu. "Belki de pazarlık edecek birine ihtiyacın vardır? Makul bütün teklifler düşünülür. Birdenbire kendimi işimden ettim."

"Dört milyon avron var. İşe ihtiyacın yok."

"Maliye Bakanlığı ve DDK, Özer'in eski borsa simsarlarının harcamalarını incelemek için denetçi yapay zekâları göndermeden önce acısız ve kolay bir şekilde kurtulmam gereken dört milyon avrom var. Çay parasıyla kim sıvıştı, kim kendini altın bir ikramiyeyle ödüllendirdi, kim ucuz İran gazını en iyi kalite Bakü gazı diye yirmi milyon avroya sattı? Galeriyi büyütmeyi düşündün mü? Belki bir morga buradan daha az benzeyen bir yere taşınmak istersin?"

Ayşe ona döndü.

"Burası bitti," diye parladı. "Olan oldu. Her zaman önce şöhret, sonra şöhret, daima şöhret gelir dedim, ama o kötü şöhretin benim olacağını düşünemedim." İlerleyip sema alanının ortasındaki erken Cumhuriyet dönemi masalara gitti. "Üzgünüm. Bu beklenmedik bir şeydi. Hayır, aşkım, Galeri Erkoç bitti. Elimdekileri satacağım."

Başparmağından daha büyük olmayan minyatürleri yerleştiren Hafize başını kaldırdı.

"Sen Balla Mumyalanmış Adam'ı buldun," dedi Adnan. "Bu önemli bir şey olmalı. Lanet olası bir efsaneydi o. Peygamberin Kılıcı ya da Kutsal Kâse gibi bir şey."

"İstanbul'daki antikacıların yarısının tutuklanmasına neden oldum. Eski dostum Burak Özekmekçi mahkûm oldu ve lisansını kaybedebilir. Ahmet ve Mehmet'i altı yıl ve milyonlarca avroluk ceza bekliyor. Oysa ben tek bir leke bile almadan tertemiz sıyrıldım bu işin içinden. Bu durum onlara nasıl görünecek? Ne düşünecekler? Bu konuda asla konuşamayız. Ne zaman Ayşe Erkoç adı geçse, bir hainin adı olarak anılacak. Ama... ama..." Ayşe, beşikteki bir bebek gibi garip bir biçimde savunmasızca sırt üstü yatan Adnan'ın gözlerine bakabilmek için çömeldi. "Ama her şeye rağmen Balla Mumyalanmış Adam'ın tadına baktım."

"Nasıldı?"

Ayşe, Adnan'ın ne zaman ciddi olması gerektiğini bilmesini severdi.

"Tatlı. En tatlı şey. Bundan sonra hiçbir şeyin tadı eskisi gibi olmayacak. Sanırım Barçin Yayla'yı anlıyorum. Dünyadaki hiçbir şey Allah'ın gizli adı kadar parlak görünemezdi. Daha önce kimsenin görmediği renkler görecekti. Bu yüzden gözlerini asitle yakmayı düşünüyordu. Bu Allah'a niyaz hareketi olacaktı. Ben Allah'a inanmıyorum, benim öyle bir seçeneğim yok."

"İstanbul'dan gidebiliriz," dedi Adnan. "Öylece gider, başka bir yerde yeniden başlarız. Kaş'a geri döneriz; orada birkaç iş kurarım. Belki bir açık hava sporları merkezi, dağ bisikleti, yürüyüş, kayak, dalış. Ortalığı yatıştırmak için yeterince rüşvet verdikten sonra belki dört milyondan bana da birkaç kuruş kalır."

"Sevgilim; güneş, deniz, ben. Hayır. Ben açık alan istemiyorum. Ben güzel şeyler yapıyorum, sevimli şeyler, nadir bulunan ve değerli şeyler. İstanbul benim. Bursa'dan öteye gidersem buharlaşıp uçarım."

Adnan oturdu, TV sunucusunun ateş etme hareketiyle parmaklarını Ayşe'ye doğrulttu.

"Bu arada şu yalı: Onu bir iki yıl kadar bekletebilir miyiz? Bakacakları ilk şey emlak satışları olacaktır."

Ayşe semahanenin ayakla aşınmış ahşap zeminine, Adnan'ın yanına oturdu; bedenleri doğal bir şekilde, samimiyetle birbirine dokundu.

"Sevgilim, yalıyı istersen hiç almayabilirsin. O senin istediğin bir şeydi. Ben hiç sevmedim."

"Nesi vardı ki?"

"Allah aşkına be adam! Boğaz'ın yanlış tarafındaydı."

Güldüler. Zoraki ve çaresiz bir gülüştü, ama bütün kahkahaların özünü taşıyordu; insan varoluşunun anlamsızlığını kabul ediyordu. Bunu kutluyordu. Yan yana uzandılar, ellerinden geldiğince güldüler.

"Hanımefendi?" Ayşe gözlerini kısıp avizenin önünde duran Hafize'ye baktı. Elinde bir zarf vardı. "Polis sizi götürdüğünde bir müşteriye bir şey sattım. Bir komşuya. Leyla Gültaşlı. Görseniz tanırsınız. 2 numaralı dairede oturuyor."

"Ne sattın?"

"Yarım Kur'an'ı. Topaloğlu denen adam geçtiğimiz pazartesi size satmıştı."

"O adamın adı burada bir daha anılmayacak. Yarım Kur'an mı? Ona bir alıcı bulduğun için tebrikler."

"Alıcıyı ben bulmadım. Leyla Hanım özellikle onu arıyordu. Bana bin avro verdi."

Ayşe doğrulup oturdu.

"Bu değerinden çok fazla."

"Leyla Gültaşlı için çok daha fazla değerliydi. Hanımefendi, Adnan Bey, bir iş kurma, paradan hızla kurtulma konusunda konuştuklarınıza kulak misafiri oldum. Size bir önerim var."

10

Yıl 1783, Hicri takvime göre 1197. Tebriz'li bir memur olan Kuroş Tehranian'ın karısı Mehtap, şehrin eski pazarındaki kitapçıda gördüğü gümüşün cazibesine kapılmıştı. Gümüş muhafazalı minyatür Kur'an, kapaktaki kristal büyüteciyle çok güzeldi. Bir gezgin veya tüccar, asker veya hacı için mükemmel bir Kur'an. Mehtap bunu sonuncusu için satın almıştı. Kuroş Tehranian, memur maaşıyla yıllarca tasarruf ve ekonomi yaptıktan sonra sonunda bir ömürlük özlem ve yükümlülüğünü yerine getirmek için Hacca gidiyordu.

1827/1243. Tahranlı Kaçar Hanedanı'nın diplomatik heyetinin bir üyesi olan Selman Tehranian, 1826 Rus-İran savaşındaki Osmanlı desteğini görüşmek için Konstantiniyye'ye gidiyordu. Konya'da hastalandı. Heyet Konstantiniyye'ye devam ederken, kendisi Mevlana'nın Türbesi'ndeki hastanede kaldı. Üç ay sonra da öldü. En değerli malını, gümüş muhafazalı Kur'an'ı, kendisine sevgi ve sadakatle bakan Horozcu Yusuf'a miras olarak bıraktı. Osmanlı İmparatorluğu'nun Büyük Kapısı'na giden heyet başarısız oldu.

Yıl 1858/1275. Hacıevhattinli mobilya üreticisi Ceylanzade Atıf Bey'le evlenen, Görenlerden Fikriye Hanım'ın çeyizi arasında, "Acem işi, gümüş filigranlı, kristal mercekli" olarak tarif edilen minyatür Kur'an da bulunuyordu. Kızlarıyla evlenebilmek için Atıf Bey'in marangoz olarak değerini kanıtlaması ve harika bir mobilya yapması gerekiyordu. En karmaşık çiçek desenleriyle işlenmiş muhteşem

güzellikte bir kutu, bir hazine sandığı yaptı, ama sandık uğursuzdu. Altmış üç yaşındaki Nilüfer Gören'in ayağı takıldı, başını sandığın kenarına vurup öldü. Aile sandığı dışarı çıkarıp yaktı.

Yıl 1916/1335. Ceylanzade ailesinden Abdülkadir'in çok sayıdaki planı, iyiliği ve amirlere verdiği ufak rüşvetleri nihayetinde başarısız oldu ve silahlandırılıp üniforma giydirilerek kendisini Çanakkale'ye ve Gelibolu'ya götürecek trene binmesi için feribota gönderildi. Rıhtımda annesi ona İstanbul'a sağ salim geri dönmesi için bir hatıra verdi: Aileye ait minyatür Kur'an'ın yarısı. "Hep diğer yarısını arayacaktır," demişti annesi feribot akşam gökyüzüne duman püskürtürken. Yarım Kur'an'ın gücüyle Abdülkadir, Gelibolu cehenneminden kurtulmuş ve İstanbul'a, güçlenen, genişleyen ve kavga eden ailesine geri dönmüştü.

Yıl 2027/1448. Âdem Dede derviş evinin semahanesindeki masada Adnan Sarıoğlu ve Ayşe Erkoç, Gültaşlı Kur'an'ının iki yarısını iki milyon avroya satın aldı. Bunu yaparak Ceylan-Besarani nanoteknolojinin sahipleri oldular. Yaşar Ceylan ve Aso Besarani üst düzey yönetici ve teknik müdür oldu. Masada el sıkıştılar. Leyla Gültaşlı ve Hafize Gülek sözleşmeye tanıklık etti.

"Tamam, o zaman," dedi Adnan Sarıoğlu. "Siz oldukça yetenekli çocuklarsınız, ama anlaşmalar konusunda bir bok bilmiyorsunuz. Anlaşma şu: Anlaşmaları ben yaparım. Siz bilimle uğraşın, ben para kazanayım. Bu binada çalışacağım. Siz Nano Çarşı'da çalışmaya devam edeceksiniz. Kartvizitimde kendine Nano Çarşı diyen bir yerin bulunmasına izin veremem. Hem saat altıda gelip Audi'yi blokların üstünde bulma riskine giremem. Sizi görmeye geleceğim, ama fazla sık değil. Buna memnun olabilirsiniz, umurumda değil. Bilgisayar delilerinin, tekno hippilerin, nano perilerinin ve gözlük takan salakların arasında mümkün olduğunca az zaman geçirmek istiyorum. Turkuaz Nanoteknoloji'nin idari merkezi burada olacak. Bu arada bu

isme karar verdik, siz Ceylan-Besarani ya da Besarani-Ceylan veya ne isterseniz onu yazıcıyı bulduğumuzda kullanırsınız."

"Burası tescilli şirket ofisi," dedi Ayşe. "Her şey buradan yönetilecek. Var olan sözleşmeleri altı ay boyunca tanıyacağız, ondan sonra sözleşmeler yeniden görüşülecek ve her şey sonuca bağlı olacak."

"Affedersiniz," diye elini kaldırdı Leyla Gültaşlı. "Benim hâlâ sözleşmem yok."

"Operasyonlar müdürü olduğunda kendin yazarsın."

"Operasyonlar mı? Ben pazarlama..."

"Adnan ve ben şirketin yüzleriyiz," dedi Ayşe kabaca. "Leyla, operasyonlardan sorumlu. Yaşar ve Aso, teknik müdür. Zeliha Fenerbahçe tarafını yönetmeye devam edecek. Hafize benim ve Adnan'ın özel yardımcısı olacak. Bu arada kendisi hamilelik iznine ayrılacak. Turkuaz Nanoteknoloji ticari bir şirket. Para kazanmak için buradayız. Para kazanırken dünyayı değiştirirsek, işin ikramiyesi olur."

Beş gün iş dünyasında uzun bir zaman, diye düşündü Adnan. Pazartesi günü yalnızca gaz numarasını başarmayı, yalı için kapora yatırmayı ve Galatasaray'ın Arsenal'i yenmesini bekliyordu. Bugün cumaydı ve büyük bir şirketi yok etmişti, bir nano şirketi satın almıştı ve Galatasaray ile Arsenal'in berabere kaldığı maçı kaçırmıştı. Özer'in yok olmasını hayal bile edemezdi. Ama Kemal biliyordu; Cygnus X hesabında ilk hata çıktığından beri biliyordu. Akla gelmeyecek kârların elde edilmesini sağlayan finansal enstrümanların katlamalı gücü aynı zamanda sınırsız bir kayıp da yaratıyordu. Şimdi akbabalar Özer'in cesedini parçalıyordu, ama o kurtulmuştu. Hem zarar görmeden, hem de cebinde parayla. Evrenin Ultralordları her zaman patlama alanından kurtulmayı başarırdı. İmparatorluklar yıkılır, ama para asla dinlenmezdi. Para dünyanın etrafında döner, asla bitmezdi, çünkü para durursa her şey dururdu. Bugün cumaydı ve Adnan büyük bir şirketi batırmıştı.

"Hemen işe başlamamız gerek. Özer'in çöküşünün İdiz ekibini devirmesi bizim için bir avantaj, ama biz burada otururken onlar para babalarıyla konuşuyorlar. Avantajımız sonsuza dek sürmeyecek. Piyasaya hızla girmeliyiz. Bu durumda her şey Ceylan-Besarani yazıcısının prototipine bağlı."

"Besarani-Ceylan," dedi Aso Besarani.

Küçük harfler, diye düşündü Ayşe Erkoç. Okunamayacak kadar minik harflerle yazılmış, daha küçük sözcüklerle yazılmış sözler. Polis Haydar Akgün bu odada, bu masada mikrografinin gücünün küçüldükçe artıp artmadığını merak etmişti. Hurufiler Allah'ın son adının her atoma yazılı olduğuna inanıyordu. Dünya yazılıydı. Gerçeklik kaydedilmişti ve an be an kopyalanıyordu. Evrenin sırları insan kalbine kaydedilebilirdi.

"Yarın başlıyoruz."

Yaşar elini kaldırdı.

"Abdullah Unul'un beni rahatsız etmeyeceğinden emin olmam gerekiyor."

"Abdullah Unul ufak tefek şeyler aşıran ve büfeleri haraca bağlayan bir hırsız. Eğer büyük kazanan hırsızları arıyorsan, Levent Plaza'ya git. Hepsi orada yeni bir iş arıyor. Ben Abdullah Unul'la baş edebilirim. Şimdi, bayanlar, baylar."

İmayı anlayan Hafize bardakların bulunduğu tepsiyi ve şampanyayı getirdi. Hafize için de nar suyu vardı. Hamile kadınlar için nar suyu iyiydi. Şampanyanın mantarıyla sanki dolu bir pompalı tüfekmiş gibi uğraştı, ama yine de patlatmayı becerdi. Köpüren şampanya beş kadehe dolduruldu.

"Bayanlar ve baylar, Turkuaz'a."

İlk tur içildi.

"Bayanlar baylar, kâra."

İkinci tur devam ederken Ayşe, Kur'an'ı alıp ikiye ayırdı. Arka tarafı masanın üstünden Adnan'a kaydırdı. Ön kısmı çantasına koydu. Minyatür Kur'an'ları toplayan insanlar, onları hikâyeleri yüzünden alıyordu.

"Kâra," dedi Ayşe Erkoç.

Adnan masanın üstünden yeni iş ortaklarına doğru eğildi.

"Beyler, hani belki bir tesadüf eseri, içinizden biri futbol fanatiği olabilir mi?"

~

Kadın polis memuru uzun boylu ve güzelce kemerlenmiş üniforması ve silahıyla çok çekiciydi, ama Yorgi ikinci kez konuşana kadar onu fark etmedi.

"Hmm?"

"Bir arabayla sizi eve gönderebiliriz. Sorun değil."

"Ah, hayır, hayır, hayır, hayır, bekleyeceğim."

"Doktorlar bugün ailesi hariç kimseyi içeri almayacaklarını söylediler."

"Önemli değil. Memnuniyetle beklerim. Doğrusu, bende ona ait bir şey var." Yorgi kucağındaki kocaman ömürlük süpermarket torbasını kaldırdı.

"Kahve ya da başka bir şey ister misiniz?"

"Hayır, hayır, ben iyiyim, teşekkür ederim."

Yorgi, özel kalp koğuşunun kapısının dışındaki üç plastik sandalyenin ortasında oturuyordu. Dimdik otururken ayak bilekleri ve dizleri birbirine yapışık, elleri kucağındaki torbaya sıkıca yapışmıştı. Kurumsal oturuş. Hastane koridoru, Üsküdar'daki sorgu odası gibi

hastalıklı akciğer rengine boyanmıştı. Koku, yılların arasından süzülüp geliyordu. Ya da belki de hafızası değildi bu; bir hastane pekâlâ da gizli polis hücresi gibi kokabilirdi: vücut sıvıları, korku, umut, dehşet. Ölüm. Duvardaki bütün ilanları üç kez okumuştu. Sağlık uyarıları geçersiz olmalıydı, yoksa şimdiye kadar ölmüş olurdu.

Polis kadın ceptep'ini yiyecek makinesine dokundurdu, bekleyip tekrar dokundurdu. Makineyi yumrukladı. Ardından bir daha yumrukladı.

"Ona vereceğim bir şey var," dedi Yorgi, polis kadının torbanın içinde ne olduğunu sorması umuduyla. "Ona bir şey iade edeceğim."

Makine gönülsüzce yarım fincan katran gibi kahve doldurdu. Yorgi torbanın içine bir göz attı. İçerisi böcek hareketleriyle kaynıyordu. BitBot'lar. Mikrobot parçalarına ayrılmış, arı kovanı gibi toplanıyor, kör robot enerjisiyle kaynayıp duruyorlardı. Tek başlarına akılsız otomatlar, toplanınca zeki oluyordu. Zekâ aniden ortaya çıkan bir özellikti; bireysel parçaların davranışından tahmin edilemeyecek bir özellik. Yorgi onları birleştirirdi, ama onda kontrol birimi yoktu. Daha sonra torbayı bedava şarj noktasına götürecekti.

Onları, ambulans gittikten sonra Kayışdağı Kompresyon İstasyonu'ndaki kanalda sıvı ışık havuzu içinde, gümüş rengi arılar gibi kımıldarken bulmuştu. Onları koklayan köpek, önceden programlanmış savunma reaksiyonuyla şaha kalktıklarında geriye sıçramıştı. Kahvehane sahibinin elinde bir naylon torba vardı –Yorgi'nin şu anda taşıdığı torba– ve o şeyleri torbaya doldurmanın bir yolunu bulmaya çalışıyordu. Polis kordonunun dışındaki gazeteciler fotoğraf çekmek için yarışıyordu.

"Onlar senin değil!" diye bağırmıştı Yorgi. "Çocuğa ait onlar. Onun hayvanları."

"Hayvanları mı?" demişti kahvehane sahibi. *Oyuncakları*, demek istemişti Yorgi.

"Ben hastaneye gidiyorum. Onları çocuğa veririm."

Birlikte bütün BitBot'ları son parçasına kadar toplamış, ömürlük torbaya doldurmuşlardı. Sonra herkesi olay yerinden uzaklaştıran Terörle Mücadele polisi henüz sorgulamadığı insanları fark etmiş ve ayrıntıları alıp soru sormak için gelmişti. Yorgi'yi mobil kontrol odası minibüsüne almışlardı.

"Yani gaz boruları aracılığıyla nanoetken saldırısı mı gerçekleştireceklermiş?" diye sormuştu Yorgi polise.

"Kim, efendim?"

"Teröristler. Dağıtım şebekesine nano kopyalayıcı mı katacaklarmış?"

"Bunu ne teyid, ne de inkâr edebilirim efendim." Polis kaşlarını çatmıştı. "Yalnız bunun büyük bir olay olduğunu söyleyebilirim. Kimliğinizi görebilir miyim?"

Yorgi, Kadıköy kimlik kartını çıkarmıştı. Memur kartı tarayıcıdan geçirmişti.

"Bu MİT seviyesinde erişim yetkisi belgesi, bayım."

"Evet, memur bey. Kısa bir süre önce onlar için çalışıyordum, güvenlik birimi beyin takımı. Nanoteknoloji maddesi kullanarak bir terör saldırısı gerçekleştirmenin olasılıklarını araştırıyorduk. Dokuz yaşında bir çocuk vardı, çok ciddi bir kalp problemi olan bir çocuk. Hastaneye götürüldü; iyi olup olmadığını biliyor musunuz?"

"Siz çocuğu kurtaran kişisiniz."

"Evet."

"Aileden misiniz?"

"Komşusuyum. Aile dostu. Benim oğlum gibidir. Torunum gibi."

"Sizi oraya götürmesi için bir araba ayarlayabilirim."

"Bu çok iyi olur. Teşekkür ederim."

"Hastanede bazı memurlar var. Onlara geldiğinizi haber vereyim. İletişim bilgilerinize ihtiyacım olacak; sizi ayrıntılar için sorgulamamız gerekecek."

"Anlıyorum, memur bey. Eğer bir yardımım olursa seve seve."

"Bu sizin torbanız mı?"

"Evet, eski ıvır zıvırım. Yanımda çok fazla şey taşırım."

Yaşlı adamlar, naylon alışveriş torbaları, sokakta yalnız başına mırıldananlar, güvercin besleyenler.

"Nano saldırısı mıydı?" diye sormuştu Yorgi çabucak.

Polis cevap vermemişti, ama Yorgi'ye merdivenlerden inip bekleyen polis arabasına binmesine yardım ederken, "Profesör," demişti. Yorgi bakınca da kısaca başını sallamıştı.

Kozyatağı Central Hastanesi'ne giderken BitBot torbasını yol boyunca göğsüne bastırmıştı.

Yeşil önlüklü bir kadın kalp koğuşunun kapısından hızla çıktı.

"Doktor." Doktor sabırsızlıkla iç çekerek durdu. "İyi mi?"

"Aileden misiniz?"

"Dedesiyim."

"Kalp atışlarını stabilize ettik. Birkaç dakika oksijensiz kaldı. Bir tarama yaptık, ama nörolojik bir hasar tespit etmedik. Bu hiçbir hasar olmadığı anlamına gelmiyor, ama yaşı onun için bir avantaj. Çocuklar güçlüdür."

"Teşekkür ederim, doktor."

"İçeri yine de giremezsiniz. Yalnızca yakın aile. Dede."

Stabilize. Oksijensizlik. Doktorların korkunç üstü kapalı konuşmaları. Yorgi çocuğun bedeninin korkunç gevşekliğini, her yerinin sarkmasını, inanılmaz derecede ağır, cansız, hareketsiz, nefessiz oluşunu hatırladı. Cansız. Korkunç panik. Ne yapacağını bilememe.

Ne yapması gerektiğini bilememe. *Can, Can, Can, Can, Can,* diye bağırmıştı.

Hemşire odasındaki televizyon kendi kendine çalışıyor, öğleden sonra haberlerinde silahlı çatışmanın görüntülerini veriyordu. Cadde çok geniş görünüyordu. Kamera deli gibi hareket ediyordu. Bu kadar duman olduğunu fark etmemişti. Şu kendisi olmalıydı, beyaz mendilini sallayarak, kolunun altında Can'la çömelerek koşmaya çalışan, o tombul, gülünç, küçük adam. Parlak turuncu nanotehlike giysileri içindeki adamlar kollarını sallıyordu: *Yere yatın, yere yatın.* Neden hep insanlara yere yatmalarını emretmek zorundaydılar?

"Memure hanım." Polis kadın geldi. Çok taze kokuyordu, mis gibi bir deodorant. Evliydi. Yorgi onun kocasını kıskandı. "Şu kadın, kendini havaya uçurmadan önce yakaladıkları kadın, ona ne olduğunu biliyor musunuz?"

"Sanırım sorgudadır."

"Yani, iyi mi?"

"Elbette, efendim."

"İyi, iyi. Söyleyeceklerini duymayı çok isterim, ama sanırım bunun için davayı beklemek gerekecek ki o zaman bile duyacağımız şüpheli. Halkın alınmadığı davalardan biri olur herhâlde."

"Herhâlde, efendim."

Haber sunucularının yüzleri çok ciddiydi. Yorgi iki saat içinde kendini yedi kez seyretti; çocuğu sürüklerken, mendili sallarken, çocuğu sürüklerken, mendili sallarken. Yeni görüntüler hazırlandıkça gelmeye devam ediyordu. İşte SuperDry tişörtlü iri yarı adam ateş ederek caddede koşuyor. Vurularak yere düşüyor. Can'ı deviren kurşunu o mu ateşlemişti? Yorgi daha önce birinin devrildiğini hiç görmemişti. Doğruca yere düşüyorlardı, sertçe, hızla.

"Necdet!"

Polis kadın hemen yanına geldi.

"Beyefendi, sessiz olun lütfen. Burası bir hastane."

"Genç adam, rehin alınan. Necdet. Ona ne oldu?"

"Başka bir merkezde tedavi ediliyor. Beyefendi, bence eve gitmelisiniz. Burada hiçbir şey olmayacak. Size bir araba ayarlayayım. Yarın tekrar uğrarsınız."

Hayır, Can'ın konuştuğunu duymalıyım. Benim masum olduğumu, yanlış bir şey yapmadığımı söylemesine ihtiyacım var. Günahlarımı bağışlamasına ve beni affetmesine ihtiyacım var. Şeküre ve Osman'ın kısa bir basın görüşmesi için kardiyak bölümünden çıkarıldıklarında kendisine nasıl baktığını görmüştü. Tamamen onu suçluyorlardı. Onu asla bağışlamayacaklardı. Oğullarını tıpkı bir pedofil gibi istismar etmişti. *Ben yalnızca merakının onu götürdüğü yere gitmesine yardım etim.* Dokuz yaşında bir çocuğu sessizlik hapsine sokamazdınız. Dünyasının yarısını ondan alıp yokluğu keşfetmeyi istememesini, zekâsını ve yeteneklerini yasak olana yönlendirmemesini bekleyemezdiniz. Eğer bir oğlu olsaydı farklı düşünebilirdi. *Tek bir gürültünün öldürebileceği bir oğlum olsaydı.* Can'ı bir daha görmesine izin vermeyeceklerdi. Bunu biliyordu. Yorgi onu alıp götürmelerinden çok, çok korkuyordu. Tazminat alacak ve derviş evinden taşınacaklardı ve Yorgi tamamen yalnız kalacaktı.

Olayların akışına kapılmak korkunç bir şeydi.

"Eğer sizi Eskiköy'e götürmemi isterseniz on dakika içinde vardiyam bitecek," dedi polis kadın.

"Memure hanım. Bunu isteyebilirim."

"Tamam, önce bir tuvalete gideceğim." Koridor boştu, sırtlar dönüktü, kimse koyu renk takım elbiseli, şişman yaşlıya dikkat etmiyordu. Yorgi çantanın içindekilerini yere döktü.

"Ona gidin," diye fısıldadı. Beklediği gibi BitBot'lar Can'ın kokusuna duyarlıydı. Böcek büyüklüğündeki robot yığını kaynayıp değişti: Dalgalandı, dikenleri çıktı, garip geometrik desenlere dönüştü, sonra soluk kesici bir çeviklikle bir ipe dönüşüp koğuş kapısının altında yavaşça süzüldü. Yorgi ipin ucu kaybolana kadar bekledi.

Dünyası bu hâle gelmişti. Yıllar, on yıllar boyunca Yorgi hayatının sınırlarını kendisinin etrafına çekmiş, daireyi kapamıştı: İstanbul Üniversitesi. Ekonomi topluluğu. Rum topluluğu. Eskiköy. Üç yaşlı Rum ve kahvehane sahibi. Derviş evindeki, beyaz duvarları gitmekten korktuğu şehirlerle dolu dairesi. Hastanedeki plastik bir sandalye, kucağındaki boş bir torba.

Her şeyi kaybetmişti.

Tuvaletten dönen polis kadın canlı ve ferahlamış görünüyordu.

"Geliyor musunuz?"

"Evet, evet, ama önce bir telefon açabilir miyim?"

"Hadi açın."

Yorgi, "ceptep güvenli alan"a doğru sürüklenircesine ilerledi. Zaten yeterince zarar verdiği için bir de telefon görüşmesiyle Can'ın kalbine düzenli akımlar gönderen makineleri karıştırmasına gerek yoktu. Telefon çaldı. Zaman çok kısıtlıydı. Yanlış zamanlama yapmış bile olabilirdi. *Umut et, yaşlı adam. Kendine umut etme izni ver.* Telefon çaldı. Cevap geldi.

"Ariana. Uçağa binme. Bugün olmaz. Uçağa binme. Gitme."

~

Son ışık derviş evinin üst balkonundan yansıdı. İşçiler otobüslerden ve tramvaylardan inip evlerine dönüyor, Âdem Dede Meydanı'nı geçip Eskiköy'deki apartmanlarına ve konaklarına giden çeşitli yollarda

ilerliyorlardı. Daha rahat hareket ediyor, daha az telaşlı yürüyor, merdivenlerde ya da sokak başlarında durup daha fazla sohbet ediyorlarsa bunun nedeni, sonunda, sonunda, en sonunda ısı dalgasının bitmiş olmasıydı. Hava serinlemişti. Bu, gerçek İstanbul tarzında eğlenmek için bir akşamdı. Bazıları Aydın'dan gazete, Kenan'dan meyve veya ekmek ya da Bülent'ten ya da meydanın karşısındaki ebedi rakibi Aykut'tan kahve almak için duruyordu. Gelişim Kitapçısı'nın kepenkleri iniyordu. Akşamın ilk saatleri, bir kuş sürüsü gibi Âdem Dede Meydanı'nın üstüne inerken Leyla Gültaşlı'nın düşünebildiği tek şey Adnan Sarıoğlu'nun Audi'sini çizmekti.

"Bir galeri idare etmiş!" dedi Aso'ya. "Pazarlamadan ne anlar ki o? Anlaşmayı ben hazırladım, her şeyi ben yaptım ve sonunda elime ne geçti? Operasyonlar. Ben dışarıda Adnan'la olmalı, anlaşmalara katılmalı, bayilerle konuşmalı, anlaşmaları yapmalıyım."

Adnan'ın arabasının lastiklerini tekmelemekle yetindi. Çok güzel bir arabaydı. Ona zarar vermek gaddarca olurdu ve kendisinin hissettiği şey yeterince takdir edilmemekti, gaddarlık değil ve zaten meydanın karşısındaki Bülent seyrediyordu.

"Kapitalizm böyle bir şey," dedi Aso yüzünü gökyüzüne çevirerek. Son derece hareketsiz bir şekilde durup yüzüne vuran esintiyi hissetti. Bir aziz gibi görünüyordu.

"Bu konuda çok rahatsın."

"Bunun için milyonlarca nedenim var."

"İki milyon neden."

"Hiç sorma. Elbette kendilerine büyük müdür maaşları isteyecek ve sabit varlıklarına olabildiğince para yatırmak isteyeceklerdir, ama yine de ucuza kapatıyorlar."

"Buna memnun musun?"

"Biz Besarani-Ceylan yazıcısını geliştirmek istiyoruz. Bir sonraki sanayi devriminin ateşini yakma fırsatı elimizde. Kendi ömrümüz içinde dünyayı değiştirme şansını buluyoruz. İşin dezavantajı, isim berbat. Bu konuda konuşacağız. Lisans yüzdeleri çok düşük. Ama yine de, büyük rakamların kanunu böyle. Çok çok büyük rakamların."

"Ve ben de kalacak yeni bir yer bulmak zorundayım, yani burada yaşamaya asla devam edemem, dükkâna çok yakın..."

"Leyla," dedi Aso. "Sus. Sadece sus. Yeterince iş, yeterince kariyer, yeterince para, yeterince anlaşma konuştuk. Bu çok güzel bir akşam."

Öyle olduğunu fark etti Leyla. Erguvan çizgili altın rengi devasa alacakaranlık anbean gökyüzünde yayılırken Leyla'yı da etkisi altına almıştı. Havada taze bir koku vardı. Işık yürek burkucuydu; birkaç dakika sonra kaybolacağı için daha da aydınlıktı. Bülent, dükkânının önündeki küçük süsleme lambalarını yakmıştı; Kenan'ın dükkânı içeriden parlıyordu. Âdem Dede Meydanı'nın etrafındaki evlerin ışıkları yanmaya başlamıştı. Leyla bu meydanı, derviş evini, Eskiköy'ü hiç sevmemişti. Burası ufku olmayan bir yerdi, geniş manzaraları olmayan bir yer. Nereye baksanız yalnızca bina görüyordunuz. Evler sanki onun pencerelerine yapışmış, gözler, ağızlar ve gürültülü hayatlarla doluşmuş gibi geliyordu. Gençleri iyi karşılamıyordu, çok fazla tarih ve eski hatırayla doluydu. Diğer kızların neden mümkün olur olmaz kaçtığını anlıyordu. Burada bir sürü kadın vardı, ama burası onların dünyası değildi; burası eski, erkeksi ve ketumdu. Burayı hiç sevmemişti ve sevmeyecekti. Artık taşınmaya karar verdiğine göre gitmek için sabırsızlanıyordu, ama bu akşam bekleyebilirdi.

"Biliyor musun, eve dönebilirim." Leyla, Aso'nun donup kaldığını gördü. *Neden, ne, kim, ben mi?* Hızla ekledi, "Yalnızca ziyaret için. Herkesin iyi olduğundan, her şeyin bıraktığım yerde olduğundan, domateslerin hâlâ büyüdüğünden emin olmak için. Yalnızca bir iki gün için."

Aso donmuştu. Eve gidebileceğini söyleyince, onu bir daha görmeyecekmiş gibi şoke olmuştu. Onu özleyecekmiş gibi. Bu inanılmazdı. Ancak Demre'den aldığı ders, karmaşık, dağınık, genişleyen ailesinin sırrı, aşkın her zaman burnunuzun dibinde olduğu şeklindeydi. Her gün gördüğünüzü severdiniz.

"Aso," dedi Leyla birdenbire. "Hadi yemeğe gidelim. Nereye bilmiyorum, buradan uzakta bir yere. İş konuşmak zorunda olmayacağımız ve benim bu topukluları fırlatıp atabileceğim bir yere."

"Ne, yani çıkmak için gidilen bir yer gibi mi?"

"Hayır, gidip yemek yediğin bir yer. Evet, çıkmak gibi. Güzel bir yer, manzarası olan, şarap içebileceğin, keten masa örtüleri olan, takım elbise giydiğin için insanların sana nazik davranacağı bir yer. Biraz göz alıcı olabileceğimiz bir yer. Aso, ne düşünüyorsun?"

Aso bir an için konuşmadı. Leyla her şeyi mahvetmiş olmaktan korktu; fazla konuşmuş olmaktan. Belki her zaman kötü bir pazarlamacıydı ve başardıklarını sırf kendine güvenerek başarmıştı. O kendine güven de şu anda topuklu ayakkabılarının altından su gibi akıp gidiyordu.

"Evet," dedi Aso. "Evet, bunu çok isterim."

~

Sen Dedektif Çocuk'sun ve düşünceyle şekil değiştiren ve inip kalkan büyük bir yatakta yatıyorsun. Yüzünde bir maske, kolunda bir hortum var ve makineler seni dua eden insanlar gibi seyrediyor. Dokunsal alanın tüyleri diken diken eden gıdıklamasını hissedebiliyorsun. Makineler seni böyle seyrediyor. Şu sabit mavi çizgi kalp atışlarını gösteriyor. Şu bulanık, nabız gibi atan hayaletse kalbin. Durup dinlenmeden atıyor, atıyor ve atıyor. Buna hayret ediyorsun.

Monitörlerin altında rakamlar ve daha küçük ekranlar var, ama başını çevirmeden onları okuyamıyorsun ve hemşire sana bunu yapmamanı söylüyor, çünkü bir hortumu çıkarabilir veya göğsünde duran şeyi oynatabilirmişsin.

Yalnızca bir pijama altı giyiyorsun. Garip ve ürkütücü. Sen karanlıkta, zamansız yerde, bütün uykulardan daha derin ve karanlık yerdeyken yabancılar seni soymuş olmalı. Bir gürültü hatırlıyorsun; ani, büyük bir gürültü ve ardından göğsünde havai fişek gibi patlayan bir şey. Ancak her patlama kalbinden geçip göğsüne, oradan başına çıkan parlak kırmızı bir acı gibiydi. Patlamalar birbiri ardına gelmiş, sonunda bütün kırmızılar birleşmişti. Kırmızı hariç hiçbir şey yoktu. Sonra üzerinde bir pijamayla bu yatakta uyandın. Bir süredir ölü olduğunu düşünüyorsun.

Doktor iyi. Doktoru seviyorsun. Huysuz ve boş işlerle uğraşmayan biri. Seninle konuşmaktan daha önemli on bin işi varmış gibi sabırsız görünüyor, ama ona güvenebileceğini biliyorsun. Koştururken onu yakalayabilirsen sorularına cevap verecek ve doğruyu söyleyecek.

Kulak tıkaçlarını duyunca yüzü daha da ciddileşmişti. "Bu ortaçağdan kalma bir şey," dedi. "Tedavi değil." Uzun QT sendromunu tedavi etmenin yeni bir yolu vardı. Kulak tıkaçları gibi gürültüyü –ancak bu sefer kalbin üzerinde çılgına dönen elektrik akımlarını– alıyor ve ters çeviriyor, kendisi üstüne bindiriyor, böylece büyük gürültü ve bağrışlar kendi içlerinde boğuluyor ve geriye bir tek kalbin küçük, sabit sesi kalıyordu. Aslında bundan çok daha karmaşık bir şekilde işliyordu, ama göğsünde duran nano plastik örümceğin yaptığı şey buydu. Daha küçük, daha akıllı bir örümceği göğsünün içine koyduklarında da cılız bacaklarını yine kalbinin etrafına sararak bunu yapacaktı. Ne tam olarak makine, ne de tam olarak canlı olmayan yeni teknoloji ürünüydü. *Protein hesaplama,* dedi doktor ona, ama

Can doktorun da tam olarak anlamadığından şüpheleniyordu. Ama doktorun bir planı vardı.

"Sana iyileşmen için birkaç gün vereceğiz. Gizli bir travma ya da hasar olmadığından emin olmak istiyoruz. Sonra içeri girip örümceği yerleştireceğiz."

"Duyabileceğim."

"Her zaman duyuyordun."

Rüya gördüğünde, ki hortumla verdikleri bütün o ilaçlar yüzünden bol bol ve canlı rüyalar görüyorsun, kalbini durduran silah atışını ya da gökyüzünden kar gibi inen polis bot'larını, hatta muhasebecilerin üstündeki ofisin fare deliğinden görünen Necdet'i görmüyorsun. Boğaz'dan Karadeniz'e doğru ilerleyen konteyner gemisini görüyorsun. Bütün konteynerlerin kapakları patlayarak açılıyor ve dünyanın bütün sesleri içeri doluyor.

Şeküre ve Osman odadan yalnızca yemek yemek, tuvalete gitmek veya gazetecilerle konuşmak için çıkıyorlardı. Artık uykuları gelmiş, sandalyelerde uyukluyorlardı. Şeküre'nin elindeki dergi kayıp yere düştü. Can onları seyretti. Onları uzunca bir süre seyretti. Onları uyuyor numarasıyla kandırmak çok kolaydı. Ama hemşireyi kandırmak o kadar kolay değildi. Onlar kurnazdı. Hemşireler her şeyi biliyordu.

Şeküre ve Osman gazetecilerle konuşmak için çıktığında hemşire içeri girdi. *Bir şeye ihtiyacın yok, yalnızca uyanık olduğunu bildiği için içeri girdi.*

"Dışarıdaki deden mi?"

Can bir an düşünmek zorunda kaldı.

"Evet."

"Senin için bir şey getirdiğini söylüyor."

"Ne?"

"Torbanın içindeymiş."

"İçeri gelebilir mi?"

"Bugün olmaz. Yalnızca yakın aile."

"Ama o dedem."

Hemşire gülümsedi.

Sonra uykuya daldın, ama sadece kısa bir süre için, çünkü bir şeyin hareket ettiğini hissettin, uzun, pürüzsüz ve çok yumuşak, ama aynı zamanda kedi dili gibi ufak dikenli bir şeydi. Kolun boyunca hareket etti, koltuk altından geçerken gıdıklandığın için neredeyse gülecektin, yan tarafından aşağıya inip karnına çıktı. Bir şey göbek deliğine dokundu. Çarşafı dikkatle kaldırınca kalp örümceğinin plastik yarasının ötesindeki Yılan'ın mücevherli başını gördün.

Sen Dedektif Çocuk'sun ve ilk ve en büyük davanı çözdün. Artık hiçbir şey o kadar heyecan verici ve önemli olmayacak. Sorun değil. Bu dava neredeyse seni öldürüyordu. Ama bu da sorun değil, çünkü hastane seni eskisinden de daha iyi yapacak. Ve işte Yılan, sadık yardımcın Maymun ve Sıçan ve Kuş, karnına kıvrılmış yatıyor. Hava neredeyse kararmış. Hemşire Yorgi Bey'in eve gittiğini söyledi. Onun iyi olduğunu umuyorsun. Şeküre ve Osman, kafesteki kuşlar gibi birbirine yaslanmış uyuyor. Makineler bile sessiz ve o sessizlikte sen aşağıya iniyorsun, iniyorsun, tıpkı Üsküdar'da nöbet geçirdiğinde olduğu gibi aşağıya iniyorsun. Aşağıya inip kalbini dinliyorsun. Pıt-pıt. Pıt-pıt. Pıt-pıt. Bu iyi. Çok iyi.

~

"Yah!" diye kükredi Adnan Sarıoğlu, otomatik sürüşü kapatıp gaza yüklenerek uluyan Audi'yi Boğaz Köprüsü'nden Anadolu yakasına doğru uyuşuk ve düzenli bir şekilde ilerleyen trafiğe sokarken. Arabalar telaşla kaçıştı. *Yol verin.*

Ayşe elini direksiyona koydu.

"Ferhatpaşa'ya gitme. O daireye dayanamıyorum. Sat, kurtul. Yalıya ihtiyacım yok, Boğaz manzarasına ve teknemi bağlayacağım bir iskeleye ihtiyacım yok; Avrupa yakasında olmaya ihtiyacım var. Güzel bir yere gücümüz yeter; parayı ailemden ya da galeriden geçir. Sadece Ferhatpaşa olmaz, bu gece olmaz. Bir otele gidelim; iyi bir yere. Bir çift milyoner gibi görünebileceğimiz bir yere. Deniz kıyısında."

"Neden olmasın! Neden olmasın! Ben nereye gideceğimizi biliyorum." Adnan otomatik sürüşü açtı. "Ben Özer'deyken..." Duraksadı. "Bunu söylemek garip. Sanki bir dişini kaybetmişsin gibi. Çocuklarla Özer'deyken, kendimize Evrenin Ultralordları diyorduk; bilirsin, şu çocuk dizisindeki Draksor, Ultror, Terrak, Hydror: Ultralordlarrr... Özer'de böyle takılıyorduk. Sevdiğim başka bir çizgi film karakteri daha vardı, çok eski bir Amerikan çizgi filminin yeni hâliydi galiba. İki çocuk var, bir kız ve bir erkek ve ikisinde de sihirli bir yüzüğün bir parçası vardı. Sıradan şeyler, suçla savaşmalar, şeytanlarla dövüşmeler, falan filan, ama başları belaya girdiğinde yüzüğün iki yarısını birleştirip *Şazzan!* diye bağırırlardı. Şalvarıyla iri, şişko bir cin gelir ve çizgi filmdeki herkesi mahvederdi. Tabii ki sadece kötü adamlar yüzüğü çaldığında ya da cin bir yere sıkışıp kaldığında ve çocuklar yalnızca kendi zekâlarına güvenmek zorunda kaldıklarında film gerçekten ilginçleşiyordu."

Adnan kendisine ait yarım Gültaşlı Kur'an'ını çıkarıp uzattı. Ayşe kendisininkini çıkardı.

"Şazzan!" diye bağırdı Adnan. Ayşe kitabı tamamladı.

"Şazzan!"

Adnan otomatik sürüşü açıp koltuğunu arkaya yatırdı, bir milyoner gibi sırıttı. Ayşe kahkahalar atarak saçlarını salladı, koltuğunu arkaya yatırıp Adnan'a bakmak için yan döndü. Audi bitmek bilme-

yen trafiğin ve sürekli akan ışık nehrinin arasında Boğaz'ın üstünde kavisler çizerek ilerledi.

~

Bahçede sessizliğin birçok farklı çeşidi vardı. Necdet Hasgüler fıskiyenin kenarına oturup kelebekleri yakalar gibi farklı sessizlikleri yakalıyordu. Yalıtımın sessizliği vardı; derviş evinin yumuşak, organik ahşabı şehrin homurtusunu nasıl da mırıltıya dönüştürüyordu. Taş ve beton sesi yansıtır, ahşap sesi emerdi. Küçük şeylerin sessizliği vardı; fıskiyeden damlayan suyun sessizliği, fıskiyenin dibinde yaşayan kertenkelenin yumuşak ayak sesleri, balkonun saçaklarına tünemek için alçalan, onu önce bir gözüyle, sonra diğeriyle inceleyip tekrar havalanan kuş. Var olmanın sessizliği vardı; kemerli yolun koyu renk ahşap sütunları, mavi ve beyaz fayansları, şadırvanın mermeri, suyun kokuları, güneşten ağarmış ahşap, toprak ve yeşillik. Yokluğun sessizliği: İnsan yok, ses yok, sözcük yok, ihtiyaçlar ve sorular yok. Varlığın sessizliği vardı: minik bahçede Necdet ve Yeşil Evliya haricinde kimse yoktu.

"Merhaba, dostum," diye fısıldadı Necdet. Hızır, oturduğu güllerin büyüdüğü yerdeki taş banktan gülümsedi. Kayışdağı'nda onu kurtardıktan sonra ellerini tedavi edip onu muayene eden askerîye doktoru ona Mevlana, yani tarikatı bu tekkeyi inşa eden büyük evliya hakkında bir hikâye anlatmıştı. Mevlana'nın bir arkadaşı vardı: Şems-i Tebrizi, ruhani bir arkadaş, ruhunun öbür yarısı, iki bedenin tek ruhu. Bitmek bilmez sohbetleri sırasında Allah'ın varlığının derinliklerini keşfediyorlardı. Dervişler ikinin içindeki biri kıskanmış ve Şems-i Tebrizi'yi sessizce öldürmüştü. Mevlana dostunu bulamayınca aklına gelen tek açıklama, ikisinin birleştiği ve Şems'in artık kendisinin bir parçası hâline geldiği şeklindeydi.

Neden arayayım ki?

Ben onunla aynıyım.

Ruhu benim aracılığımla konuşuyor.

Ben kendimi arıyormuşum.

Necdet, Hızır'ın kendisiyle ne kadar kalacağını biliyordu.

"Ya diğerleri?"

"Onları da izleyeceğiz elbette, ama onları tutmak için bir neden yok. Hasta değiller. Sizin gibi onlar da sanrısal bir aşamadan sabit bir duruma geçtiler. Bizim, dil bir yana, açıklayabilmemiz için yeterli kavramlarımızın bile olmadığı ekstra yetenekler kazandılar. Daha bilinçli mi? Yoksa farklı şekilde bilinçli mi?"

"Bu durum ne kadar sürecek, doktor?"

Doktor, Necdet'e o zaman Şems-i Tebrizi'nin hikâyesini anlatmıştı. Allah'ın dilediği kadar. Ağabeyinin onu koruyup ona yardım ettiği, ona baktığı gibi şimdi de kendisi İsmet'e yardım edecekti. Kardeşlik güçlüydü, ama erkekler bir araya geldiklerinde aptallaşıyorlardı. Sokak şeriatı güçlüydü ve çok iyi olabilirdi, ama çalışmaları rekabet veya dogmatizm yüzünden kolayca çığırından çıkabilirdi. Eğer İsmet ona şeyh diyorsa, o zaman gerçek bir şeyh olacaktı. Şeyh Necdet. Dönüş her şeyin içindeydi.

Sen beni gerçek yaptın, dostum.

Küçük bahçenin yeşilliğinin kokusu birden baş döndürücü bir hâl aldı. Necdet yarın Başıbüyük'e dönecek, ailesine, kız kardeşine ve eski hatalarını düzeltmeye çalışacaktı. Lale Camisi'nin hoparlörlerinden yayılan ikindi ezanı duyuldu. Derviş evi bu sesi içine aldı; namaza çağrı tekke bahçesinin kapalı havasında yükselip alçalarak döndü durdu. Gidip namaz kılabilirdi.

İstanbul'un üç bin camisinin minarelerinden ikindi ezanı yayılıyordu. Leylek, Levent ve Maslak'ın şirket kulelerinin üstündeki sıcak havada dönerek yükseliyordu. Bu, dört hidrojen atomuyla birleşmiş bir karbon atomu; Boğaz'ın altındaki gaz borularından Avrupa'ya doğru hızla ilerleyen. Bu, bir Balla Mumyalanmış Adam, İsrafil'in suru onu uyandırana kadar bal yatağında uyuyacak. Bu, askerî bir morgda yatan üç soğuk ve ölü adam. Bu, Avrupa'nın en büyük şehrinin yirmi milyon ruhuna koruyucu peçesini örten Aya Panteleymon'un Küçük Bakiresi. Bu, denizin sesinin yıkadığı kiralık odadaki âşıklar. Bu, Çarkdönümü Fırtınası, gök yelkenleriyle birlikte şarkı söyleyen, Boğaz'ın sularını huzursuzca yalayıp dalgalandıran. Bu, İstanbul'un üstüne anlaşılamayacak kadar büyük ve küçük olarak yazılan Allah'ın gizli adı. Bu, Âdem Dede Meydanı'nın alacakaranlığında, eski derviş evinin önünde, cinlerin ve cinlerden insanların sandığı kadar farklı olmayan anıların çalkantısı. Bu bir dönüş, bir sema, evrenin her parçacığına örülmüş bir dans. Bu, Yeşil Evliya Hızır'ın kahkahası. Burası İstanbul, Şehirlerin Sultanı ve insanların kalbi yeryüzünde atmaya devam ettiği sürece var olacak.

Ian McDonald, *Aries Express*; *Desolation Road*; *Brasyl*; *River of Gods*; *King of Morning, Queen of Day*; *Out on Blue Six*; *Chaga* ve *Kirinya* gibi birçok bilim kurgu romanının yazarıdır. Philip K. Dick ve BSFA ödüllerini kazanmış ve birçok kere Hugo ve Arthur C. Clarke ödülüne aday gösterilmiştir. Halen Belfast, Kuzey İrlanda'da yaşamaktadır.

Kapak illüstrasyonu © Stephan Martiniere
Kapak Tasarımı: Jacqueline Nasso Cooke

Yıl

2027

Türkiye, Avrupa Birliği'ne gireli 5 yıl olmuştur. AB, Kürt parlementosu için baskı yapmaktadır.

Şehirlerin Sultanı İstanbul, artık bir bilim ve teknoloji merkezidir.

Bir Türk ve Kürt gencin devrim niteliğindeki icadı bütün dünyayı değiştirmek üzeredir. Fakat bu icatları mafyanın da ilgisini çeker.

İsrail, İran'ın nükleer tesislerini bombaladığı için Doğu Anadolu radyoaktif bir çöle dönüşmüştür. Ancak düzenbaz bir borsacı bu felaketi fırsata dönüştürmeyi akıl ederek yüzyılın borsa vurgununu planlar.

İstanbul'un göbeğinde eski bir derviş evi. Mistisizmin peşinde bir macera. Mimar Sinan'ın yapıtlarında gizlediği Allah'ın yüzüncü a

www.pegasusyayinlari.com

ISBN: 978-605-4456-37-6

9 786054 456376